

ЦЕНТР ПРОГРЕСИВНОЇ ОСВІТИ «ГЕНЕЗУМ»



*Збірник матеріалів Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

«ДОСВІД РОБОТИ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ТРАДИЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ІННОВАЦІЇ»

Частина III

19 травня 2020 р.

Ужгород – 2020

УДК 373.2-37.014.3
ББК 74.2

Досвід роботи вихователя закладу дошкільної освіти: традиційні підходи та інновації: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, Україна, 19 травня 2020 року). Ужгород: Центр прогресивної освіти «Генезум». Частина III, 2020. – 440 с.

У збірнику містяться результати практичних та теоретичних досліджень вихователів ЗДО, що були подані на Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Досвід роботи вихователя закладу дошкільної освіти: традиційні підходи та інновації». Даний збірник розрахований на освітян, що так чи інакше задіяні у роботі системи закладів дошкільної освіти. Тематика публікацій свідчить про різноманітність інтересів вихователів ЗДО. Опубліковані матеріали адресовані як фахівцям, так і тим, хто цікавиться сучасним станом інноваційних педагогічних досліджень у сфері роботи закладів дошкільної освіти.

Організатори конференції приймали матеріали у авторській редакції, що позначилося на тому, що у збірнику тез доповідей із максимальною точністю відображається орфографія і пунктуація, яка була обрана авторами публікацій.

Усі матеріали подаються у оригінальній редакції авторів тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Досвід роботи вихователя закладу дошкільної освіти: традиційні підходи та інновації».

© Колектив авторів, 2020
© Центр прогресивної освіти «Генезум», 2020

Зміст

Секція 1. Практичні наробки вихователя закладу дошкільної освіти

Желонкіна О.М. Конспект заняття «Цікаві пригоди».....	8
Зарєчна Л.В. Виховання особистості дитини за допомогою театралізованої діяльності.....	11
Захарова І.В. Конспект інтегрованого заняття для середньої групи «Ми діти твої, Україна!».....	17
Іванікова Н.А. Физкультурное занятие с группой оздоровления (дети 4-6 лет).....	26
Іванченко Т.Л. Інтегроване заняття з дітьми старшої групи Логіко-математичний розвиток + конструювання + художня література на тему: «Пригоди Червоної Шапочки».....	30
Клименко Л.А. Авторська казка «Лісовий дитячий садок».....	35
Косенко Г.Ю. Заняття з дітьми молодшого дошкільного віку (четвертий рік життя) на тему: «Веселі кольори».....	40
Кравченко Ю.І. Конспект заняття-гри «Де дружно, там і хлібно»....	42
Кравченко Я.Д. Інтегроване заняття для середньої групи (логіко-математичний розвиток, мовленнєвий розвиток з використанням методики М. Зайцева, ознайомлення з природним довкіллям) Тема: острів скарбів.....	46
Криворучко А.Л. Ігри з логічними блоками Дьенеша – як засіб для розвитку логіко-математичних уявлень у дітей.....	50
Кудієнко О.В. Заняття з розвитку мовлення з використанням прийомів мнемотехніки для дітей старшого дошкільного віку на тему: «Дикі тварини».....	55
Лакуста О.В., Тофан Т.М. Сценарій свята до Дня матері «У пошуках мами» (молодший дошкільний вік).....	62
Макаренко Н.Ю. Подорож селом «Мій рідний край – моє село».....	69
Маринець Л.А. Робот ПОЛП шукає друзів (ігри з використанням ЛЕГО) для дітей середнього дошкільного віку.....	73
Мартиненко С.І., Атамась О.Г. Парціальна програма для дітей раннього віку по соціально моральному розвитку «Виховання любов'ю».....	79
Месьянінова Л.І. Проект «Формування національно патріотичної свідомості дошкільників засобами народознавства та ознайомлення з рідним містом».....	87
Мороз І.В. Занятие по экономическому воспитанию детей старшего дошкольного возраста.....	97
Мухортова О.М. Автоматизація звука [С] на початку слова. Казка «Троє поросят».....	101
Нейкова К.О. «Веселий ярмарок» (сценарій розваги для дітей старшого дошкільного віку).....	104

Овчарук І.Р. Навчально- ігровий дидактичний посібник лепбук «Народна мудрість в казках В.О.Сухомлинського» (за творами В.О. Сухомлинського).....	108
Пазечко І.Ю. Розробка розважального заняття з конструювання на тему: «Ми кмітливі винахідники».....	112
Перщина О.М. Графіка як засіб розвитку творчого потенціалу дошкільнят	114
Петриченко Н.М. Сценарій родинного свята на тему: «Закошичення».....	123
Питлик Н.М. Екологічний брейн-ринг для дітей та їх батьків «Таємниці природи».....	128
Піка Н.В. Інтегроване заняття з культури мовленнєвого спілкування та конструювання з LEGO середня група.....	132
Піскунова А.В. Конспект заняття для дітей старшої групи «Подорож до країни Шоколяндії (ліплення)».....	136
Поздєєва Ю.А. Сценарій гри-геокешінга «Таємна експедиція» для дітей старшого дошкільного віку.....	140
Бушанова Т.А., Прокопович Н.М. Розвиток інтелектуальних здібностей у дітей дошкільного віку за технологією Вячеслава Воскобовича.....	145
Рибалка Г.Л. Тренінг для батьків «Стилі батьківського спілкування».....	149
Різун Л.І. Комплексне музичне заняття з елементами сталого розвитку «Осінь прийшла – різні барви принесла» для дітей старшого дошкільного віку.....	153
Романова Н.В. Конспект тематичного заняття для дітей старшого дошкільного віку на тему: «Українська мова-рідна, калинова».....	160
Сацька Л.Б. Дидактичний посібник «Пальчиковий театр з фетру власноруч».....	163
Сивашенко Л.С. Кулінарна квест-гра «Мастер-шеф» для дітей старшого дошкільного віку.....	167
Симонова Я.М. Методичний квест «Стежками оздоровчих технологій».....	172
Сироєжко Н.О. Дівчаточка-леляточка та хлоп'ята-козаченята «У королівстві кольорових паличок».....	177
Скворцова Л.С. Виховання людяності в дошкільному віці в контексті проблеми соціально-морального розвитку особистості.....	182
Скуратівська М.М. Конспект заняття в середній групі на тему: «Зимуючі птахи».....	192
Солодка О.С. Роль родини в музичному вихованні дітей.....	194
Титенко Н.О. Конспект заняття пізнавального циклу за технологією Глена Домана «Формування енциклопедичних знань у дітей» для дітей другої молодшої групи «Чарівна квітка запрошує у подорож».....	201

Тлостюк О.М. Конспект заняття – розваги з теми «Школа Шляхетності» (з використанням спадщини В.О. Сухомлинського для дітей старшої групи).....	205
Третяк І.В. «З родини йде життя людини».....	214
Халімончук О.М. Розробки сценаріїв спортивних розваг.....	222
Химченко Ю.В. Конспект логопедичного заняття для дітей середнього дошкільного віку з розвитку лексико-граматичних категорій «Веселе чаювання».....	232
Черкун Н.А. Інтегроване заняття для дітей старшого віку з використанням квест-технології «Ми подорожували – сліди зими шукали».....	234
Чулкова О.М. Наші улюблені іграшки.....	237
Шаброва А.О. Значення та суть дослідницького методу в пізнанні оточуючої природи.....	240
Григорук О.В. Програма з формування елементарних кулінарних навичок дітей старшого дошкільного віку «Маленькі кухарі».....	248
Паркасевич М.І. Козацькі забави (Свято для дітей старшого дошкільного віку).....	254
Паустовська Н.М. «Подорож навколо світу». Спортивне свято у старшій групі.....	259
Ушакова І.В. Сборник методических материалов. Тематическая неделя «Цвет из космоса».....	262

Секція 2. Теоретичні питання організації взаємодії в рамках роботи закладу дошкільної освіти

Кириленко Т.В. Традиційні і нетрадиційні засоби збереження здоров'я дітей у дошкільному навчальному закладі.....	269
Теремта С.В., Матвієнко Т.І. Ефективність використання "Руханки" в освітньому процесі дошкільного закладу.....	275
Митрофанова С.А., Камінева О.Ю. Соціалізація дошкільників в умовах родинного виховання.....	280
Ноготушкіна А.Д. Адаптаційний період дитини до дитячого садочка та привчання до режимних моментів.....	284
Пушкарьова Ю.В. Використання медіа засобів у роботі з формування в дошкільників патріотичних почуттів.....	286
Тарасова Л.О. Ділова гра як інтерактивний метод навчання педагогів закладів дошкільної освіти (з досвіду).....	292
Шкарупа Т.Ф., Говіна Н. В., Коваленко О. А., Садава В. І. Свято «Родина – душі берегиня».....	299

Секція 3. Виховні аспекти у роботі вихователя закладу дошкільної освіти

Зливка Н.О. «Упровадження у роботі з дітьми передшкільного віку інноваційної методики «Лялька як персона».....	306
Припула Н.В. Заняття для дітей середньої групи з використанням бізборда «Їжачок» (на основі казки В.О. Сухомлинського).....	308
Семенова Н.М. У гості до казок.....	310

СЕКЦІЯ 4. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Жадько Ю.Г. Психологія управлінського спілкування та здійснення управлінського впливу.....	316
Костенко І.В. Роль практичного психолога та соціального педагога в адаптації дошкільнят до закладу дошкільної освіти.....	331
Надточа Л.В. Психологічний супровід вихователів закладу дошкільної освіти під час роботи в умовах карантину.....	333
Онищенко А.В. Тренінгове заняття з адаптації першокурсників професійно-технічних навчальних закладів.....	335
Петрусенко О.М. Педагоги та батьки дітей з особливими освітніми потребами: навчаємось долати труднощі разом.....	342
Дудченко Р.В., Тертичникова О.О. Арт-терапія в закладі дошкільної освіти з інклюзивною формою навчання.....	346
Хмельницька Л.В. Формування психологічної готовності до навчання у школі дітей з порушенням інтелекту засобами арт-терапії.....	351

Секція 5. Досвід роботи управлінця закладу дошкільної освіти

Дудченко Р.В. Ранкова зустріч як інструмент упровадження інноваційної технології в закладі дошкільної освіти.....	354
Єршова І.В. Організовуємо тиждень логопедії в закладі дошкільної освіти.....	358
Карпик Н. В. Методичний квест «Я – успішний педагог».....	361
Кравченко А.І. Форми спільної роботи дитячого садка з родиною у забезпеченні психолого-педагогічної освіти батьків, налагодження партнерських відносин (з досвіду роботи).....	368
Кутеньова Н.Б. Управління розвитком команди педагогів закладу дошкільної освіти в умовах інновацій: практичні кроки.....	374
Куцак І.М. Питання розвитку професійної свідомості педагогічного працівника в роботі вихователя методиста закладу дошкільної освіти.....	377

Надтока Ю.О. Налагодження взаємодії з батьками в умовах сучасного розвитку суспільства.....	383
Якимчук К.В. Практико-орієнтовний проект «Права людини – це гідність та свобода».....	388
Пасечнюк Т.Д. Шляхи оновлення роботи з фізичного виховання та оздоровлення дітей.....	393
Пашенко Л.В. Заняття - квест з фізкультури для дітей старшого дошкільного віку «У пошуках загубленого тотему здоров'я».....	404
Поліщук Г.М. Ділова гра для педагогів «Огляд педагогічної преси».	408
Сахно С.С. Організація системи ранньої корекційної допомоги дітям з особливими освітніми потребами у закладі дошкільної освіти.....	411
Шуберчук М.П. Ділова гра з вихователями «Використання техніки «Я-повідомлення».....	413
Бєлогрудова Л.В. Створення іміджу закладу дошкільної освіти.....	420
Гуржій Л.М. Створення іміджу сучасного закладу дошкільної освіти.....	423
Відомості про авторів	434

СЕКЦІЯ 1. ПРАКТИЧНІ НАРОБКИ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Желонкіна О.М.

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 49

м. Мелітополь, Запорізька область, Україна

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ «ЦІКАВІ ПРИГОДИ» (для дітей середнього віку, інваріантна частина БК, освітня лінія «Дитина в природному довкіллі»)

Мета: Узагальнити знання дітей про воду та її властивості, місцезнаходження води в природі, потребу у воді для всіх живих істот та для об'єктів не живої природи. Вчити розрізняти стан води (чиста, прозора, забруднена, без смаку, від морозу стає льодом), знайомити з бережливим ставленням до води та її економним вживанням. Познайомити з правилами безпечної поведінки на воді, з водою в природі.

Вчити вирішувати життєві задачі не тільки реальні, а й фантастичні, формувати основи системного мислення та логічного аналізу, робити невеликі висновки, узагальнення, вирішувати задачі ТВВЗ (теорія вирішення винахідницьких задач). Вчити дітей працювати разом, в команді (хлопчики та дівчатка), індивідуально.

Матеріали: мультимедійне забезпечення, глобус, склянки, ложки, сіль, цукор, серветки, аудіо запис музики, , картки до дидактичних ігор, фетрова краплинка, по 6 цеглинок на кожну дитину конструктора "Лего", кільця Луллія, паперові калюжі.

Попередня робота: розглядання мапі, глобуса, альбомів по темі "Морські мешканці", спостереження за станом води на вулиці..

Хід заняття.

Діти заходять до групи . на підлозі невеликі калюжі води (імітація).

- Діти, що тут сталося, що це таке на підлозі? (вода. калюжі)
- А хто міг залишити такі сліди? (діти називають припущення)
- Може це хтось плакав? (дощ)
- А дощик з чого складається? (з краплинок)
- Так це плакала краплинка. Що з нею могло статися?

На екрані з'являється слайд з картинкою принцеси Краплинки.

- Діти, подивіться на принцесу, вона мабуть чимось стурбована. Може щось сталося? Давайте послухаємо уважно її повідомлення.

Звернення Краплинки:

Добрий день діти групи № 5 садочку "Горобинка". Звертається до вас принцеса Краплинка. В моєму королівстві сталася біда: зла чаклунка зачаклувала мене, а що ж станеться з водою, якщо я не зможу за нею

доглядати? Допоможіть мене розчаклувати.

- Діти, допоможемо? (так)
- А навіщо це нам треба? (ми чемні діти, друзів не залишаємо в біді)
- Діти, а принцеса Краплинка живе там, де багато води.

Вихователь пропонує розглянути глобус або макет Землі, звертає увагу на те, що на глобусі більше синього кольору. Синім та блакитним на глобусі позначаються моря, озера, океани, а сині лінії - це річки. А чи всю воду можна пити?

- А як ви гадаєте, де можна зустріти воду в нашому місці? В нашому садочку? У себе вдома?

Проводиться Д/гра "Будинок Краплинки"

Мета: Розкласти на ігрове поле предметні картинки, які відповідають заданій ситуації.

- в місті: в фонтані, в річці Молочній, в озері в парку відпочинку міста;

- в садочку: в акваріумі, в крані, в душовій кімнаті;

- вдома: в ванній, в басейні, в умивальнику.

- Діти, для чого потрібна вода? (пити, вмиватися, готувати їжу, поливати рослини, плавати)

- Так навіть людина не може жити без води, як і все живе на Землі. А ось мені дуже цікаво, чи знаєте ви, яка вода на смак в морі? (солоня)

- Підходьте до столу на якому я приготувала для кожного склянку з простою, чистою водою (діти підходять, сідають на стільці).

Дослід з водою.

Спробуйте воду на смак. Яка вона? (ніяка, без смаку)

- У мене є в склянці якась суміш, зараз я кожному покладу кілька кристалів в його склянку. Розмішайте акуратно ложкою воду.

- Як ви гадаєте, якою стала вода на смак? (діти роблять припущення)
А тепер спробуйте на смак. (вода солодка та солоня)

- Як ви гадаєте, солону воду можна пити? (ні, тому що не смачна, солоня, а багато солі вживати дуже небезпечно).

- Так сіль руйнує наші кістки, а ось зробити з солоної води присну дуже важко.

- А де дуже багато солоної соди? (в морях та океанах).

- А кому потрібна така солоня вода? (рибам)

- Так, звичайно морським мешканцям. Давайте з вами підійдемо до невеликого моря. Роздивіться, я бачу що вже тут попрацювала зла чаклунка.

Проводиться Д/гра "Збери рибу"

Мета: Закріпити вміння бачити недостаючи частини риби, знаходити їх серед інших та повертати на місце, давати назву рибі .

- Ось діти ми з вами познайомилися з водичкою. Скажіть, чи завжди вода буває доброю, чи може бути поганою?

Проводиться Д/гра "Гарна-погана"

Мета : вчити вирішувати задачу

Гарна: плавають кораблі, ловлять рибу, вода для полива, для миття посуду, для купання, для готування їжі;

Погана: холодний дощ з грозою, повені.

- Тепер, коли ми стали такими обізнаними, вирушаємо на допомогу принцесі Краплинці, але йти треба тихо, щоб нас не почула зла Чаклунка.

- Ось з'явилося завдання.

На слайді картина з казки "Сестриця Оленка та братик Іванко". Діти, що це за казка? (називають)

- А що сталося з Іванком в цій казці? (він пив воду з козячого копитця та перетворився на козлика)

- Як допомогти Іванкові напиться води в подорожі та не стати козликом? (треба взяти воду з собою, профільтрувати або попити води зі свого сліду) Допомогти дітям дати відповідь.

- Молодці, брудну воду ні в якому разі пити не можна. Ми виконали завдання, тепер рухаємося далі.

Діти дивляться слайд "Снігова Королева".

- Чи впізнали ви, кого намалював художник на цій картині? (це Снігова Королева)

- А чому вона називається Сніговою? (тому, що вона зі снігу та є володаркою снігу)

- Я чула таку фантастичну історію, що у Снігової Королеви був гарний посуд. Одного разу вона подарувала його гостям на свято. Коли гості повернулися додому то посуд почав зникати. Чому? Як його спасти? (був з льоду, треба покласти до холодильника)

Коли приходить зима, Снігова Королева заморожує всю воду: калюжі, річки, моря та навіть океан перетворюються на лід. А чи безпечно пересуватися по льоду? Що може статися?

Проводиться Д/гра "Весело, сумно" (пазли у вигляді сніжинки, 2 команди)

Мета: Вчити вирішувати задачу, працювати в парах.

Весело: кататися на санчатах, ліпити снігову бабу, кататися з гірки, кататися на ковзанах, на лижах.

Сумно: можна послизнутися та впасти, зламати ногу чи руку, з'їсти бурульку та захворіти.

- Молодці, впоралися із завданням, далі можемо вирушати. (сідають на стільці біля телевізора (на екрані тече річка). Знову на нашому шляху перешкода злої чаклунки. Нам з вами треба перейти річку.

- Як це зробити? (покласти дощечку, місток. вдягнути гумові чоботи).

- Так, а як перейти по річку найнебезпечніше? (по місточку)

- Давайте і ми спробуємо з **6 цеглинок (будівельний матеріал конструктора "Лего")** зробити кожен собі місточок через річку. (діти підходять до столу та кожен будує свій місток через річку, різними способами)

- Які ви всі молодці, виконали всі завдання злої чаклунки та дісталися

до замку принцеси Краплинки. Дівчинка дуже весела, дякує дітям за допомогу. (на слайді замок з веселою Краплинкою).

- Діти, ви всі дуже старалися і тому перемогли злу Чаклунку, а тепер давайте пригадаємо, як діти можуть вберегти своє здоров'я.

Дітям пропонується круг Лулія. (за допомогою кругів діти знаходять правильні відповіді)

- А тепер нам вже час повертатися до дитячого садочку. Підходьте та сідайте на килимок "поза лотоса" (ноги схрещені, 1 та 3 пальці з'єднані на кожній руці), діти слухають музику дощу декілька хвилин.

- Відкривайте очі, ось ми і опинилися в дитячому садочку.

Зарєчна Л.В.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 8

м. Малин, Житомирська область, Україна

«ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» ПОСІБНИК «ТЕАТРАЛЬНИЙ КАЗКОГРАЙ»

Актуальність. Виховання творчої особистості дошкільника є однією із стрижневих проблем дошкільної освіти. Її актуальність зумовлена пріоритетними напрямками Національної доктрини розвитку освіти України у 21 ст., Закону України «Про дошкільну освіту», Програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», спрямовані на модернізацію дошкільної освіти.

Кожна дитина неповторна й унікальна відтак, якщо створити умови для її розвитку, у малюка неодмінно відкриються здібності, закладені в ньому від природи.

Театралізована діяльність є джерелом розвитку почуттів, глибоких переживань і відкриттів дитини, залучає її до духовних цінностей. Театралізоване дійство розвиває емоційну сферу дитини, примушує її співчувати персонажам, співпереживати подіям. Театралізована діяльність дозволяє формувати досвід соціальних навичок поведінки завдяки тому, що кожен літературний твір або казка для дітей дошкільного віку завжди мають моральну спрямованість (дружба, доброта, чесність, сміливість та ін).

Представлений досвід є актуальним для роботи з дошкільниками в сучасному дитячому садку, так як розвиває пам'ять, мислення, уяву, увагу; дозволяє збагачувати та активізувати словник дітей, що є важливим засобом виховання особистості дитини.

Вступ. Виховання дитини – вкрай важлива складова процесу формування повноцінної, національно свідомої, культурної особистості.

Реалії життя свідчать, що виховати соціально адаптовану, всебічно

розвинуту. компетентну дитину можливо тільки за умови її всебічного розвитку.

А який вид діяльності допомагає малюкам наблизитись до «дорослої» дійсності? Звісно ж це гра.

Все життя дітей насичене грою. Кожна дитина хоче зіграти свою роль. Але як же це зробити? Як навчити малюка грати, брати на себе роль і діяти? Цьому допоможе театралізована діяльність дошкільників.

Адже саме театр розкриває творчий потенціал дитини і надає реальну можливість адаптуватися їй в соціальній сфері.

Це особливий - синтетичний вид мистецтва, який органічно поєднує в собі художнє слово, драматичну дію, поезію, живопис, музику та літературу. Він допомагає дитині глибше пізнати себе, внутрішній світ, спонукає її до самовдосконалення, викликаючи естетичні почуття та емоції в ході театралізованого дійства. Театралізована діяльність у дошкільному віці - один із найефективніших засобів педагогічного впливу на розвиток особистості дитини. За Л.С. Виготським «акторська праця є своєрідною творчістю психофізіологічних станів людини». [2,ст.56] Вона сприяє розвитку у дошкільнят фантазії, виникнення у їхній уяві яскравих образів літературних героїв, казкових персонажів. Крім того, малюки вдаються до виразного втілення психологічних особливостей персонажів, самостійно добирають для них засоби мовленнєвої діяльності.

За твердженням К.С. Станіславського, «театр – це найкращий засіб для спілкування людей, для розуміння їх сокровених почуттів. Це диво, здатне розвивати в дитині творчі задатки, стимулювати розвиток психічних процесів, удосконалювати тілесну пластичність, формувати творчу активність; сприяти скороченню духовної прірви між дорослими і дітьми» [7, ст.34]. Тому театралізована діяльність – унікальний засіб збагачення художньо-мовленнєвого досвіду дітей, розвитку зв'язного мовлення. Вона є джерелом розвитку почуттів, глибоких переживань і відкриттів дитини, залучає її до духовних цінностей.

Саме у театралізованій діяльності формується потреба дитини у самовираженні, спілкуванні, пізнанні себе через відтворення різних образів.

Саме тому театралізована діяльність, користується у дітей незмінною популярністю та суттєво впливає на всебічний розвиток. Адже для дітей показ різних видів театру: пальчикового, настільного, тіньового, лялькового, театру іграшок та театру на фланелеграфі перетворюється на справжнє свято, вони почуваються самостійними, впевненими у собі, емоційно розкутими. **(додаток)** Театралізована діяльність допомагає розвитку гарного, образного, літературного мовлення, що є запорукою успішного навчання у школі.

Театралізована діяльність дозволяє формувати досвід соціальних навичок поведінки завдяки тому, що кожен літературний твір або казка для дітей дошкільного віку завжди мають моральну спрямованість (дружба, доброта, чесність, сміливість та ін.).

Театралізована діяльність дозволяє дитині вирішувати проблемні

ситуації опосередковано від імені якогось персонажа. Це допомагає долати боязкість, невпевненість у собі, сором'язливість.

Тому саме театралізована діяльність дозволяє вирішувати багато педагогічних завдань, що стосуються формування виразності мовлення дитини, інтелектуального та художньо-естетичного виховання. Вона – невичерпне джерело розвитку почуттів, переживань і емоційних відкриттів, спосіб залучення до духовного багатства. В результаті дитина пізнає світ розумом і серцем, висловлюючи своє ставлення до добра і зла; пізнає радість, пов'язану з подоланням труднощів спілкування, невпевненості в собі. У нашому світі, насиченому інформацією і стресами, душа просить казки – дива, відчуття безтурботного дитинства.

1. Проблема виховання особистості дитини за допомогою театралізованої діяльності

Театр - один з найдоступніших видів мистецтва для дітей, що допомагає розв'язати чимало актуальних проблем педагогіки.

Гуманізація розвитку суспільства передбачає гармонійний розвиток дитини, засвоєння ним досягнень цивілізації, формування почуття особистої та соціальної відповідальності, руху особистості до свого образу Я.

Саме на це спрямовані «Закон про дошкільну освіту», в якому визначається, що «Дошкільна освіта - цілісний процес, спрямований на: забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.» [4.ст.5]

Базовим компонентом дошкільної освіти визначено, що театралізована діяльність є специфічним видом дитячої активності, одним із найулюбленіших видів творчості. Театралізована діяльність передбачає поєднання рухів, співу, художнього слова, міміки, пантоміми для створення художнього образу. Органічне поєднання кількох видів театральної діяльності створює унікальні можливості для розвитку та виховання малюків. [1.ст.4]

Набутий у дошкільні роки власний комунікативний досвід – це запорука не лише загальнокультурного розвитку дитини, а й її розкритості, впевненості, особистісної активності в подальшому житті.

Саме цьому допомагає мистецтво театру, яке здавна супроводжує людство, організовує дозвілля людей різного віку, виховує всебічно розвинену особистість.

Проблема використання театралізованої діяльності як повноцінної та ефективної складової виховного процесу хвилювала і хвилює педагогів та психологів минулого та сучасності. Зокрема Л. Артемова, Р. Жуковська, О. Кононко, О. Козлюк, І. Луценко, Л. Макаренко, Д. Менждерицька, Г. Михайлова, Г. Марчук, Т. Поніманська, С. Русова, М. Шуть досліджували проблему педагогічної цінності театралізованої діяльності, різні аспекти значення театру у вихованні азів.

Отже, театралізована діяльність є невід'ємною складовою особистості дитини, а театр може стати ефективним та потужним емоційно забарвленим засобом виховання і гармонійного розвитку дошкільника.

2. Методичні рекомендації по формуванню особистості дитини за допомогою театралізованої діяльності

Вивчивши сучасну методичну літературу, розробивши план впровадження теми, було виготовлено авторський практичний посібник «Театральний казко грай», який ефективно впроваджено в практику роботи з дошкільниками.

Поставлено наступні **завдання**

1. Розвивати стійкий інтерес до театральної ігрової діяльності.
2. Удосконалювати виконавські вміння дітей у створенні художнього образу, використовуючи ігрові імпровізації.
3. Розширювати уявлення дітей про навколишню дійсність.
4. Закріплювати уявлення дітей про різні види театрів.
5. Збагачувати та активізувати словник дітей.
6. Удосконалювати інтонаційну виразність мовлення.
7. Розвивати діалогічне та монологічне мовлення.
8. Удосконалювати вміння зв'язно та виразно переказувати казки.
9. Розвивати пам'ять, мислення, уяву, увагу.
10. Вчити дітей правильно оцінювати свої і чужі вчинки.
11. Розвивати вміння використовувати ігрові імпровізації в самостійної діяльності.

Для ефективності використання посібника рекомендовано використовувати наступні форми і методи роботи

1. Перегляд лялькових вистав і бесіди з ним.
2. Ігри драматизації.
3. Вправи для соціально - емоційного розвитку дітей.
4. Корекційно - розвиваючі ігри.
5. Вправи з дикції (артикуляційна гімнастика).
6. Завдання для розвитку мовленнєвої інтонаційної виразності.
7. Ігри - перетворення («вчися володіти своїм тілом»), образні вправи.
8. Вправи на розвиток дитячої пластики.
9. Пальчиковий ігротренінг для розвитку моторики рук.
10. Вправи на розвиток виразної міміки.
11. Вправи з етики під час драматизацій.
12. Розігрування різноманітних казок і інсценувань.
13. Знайомство не тільки з текстом казки, але і засобами драматизації - жестом, мімікою, рухом, костюмом, декораціями.
12. Проводити індивідуальну роботу з дітьми.
13. Використовувати різні форми роботи з посібником для дітей з особливими освітніми потребами.

Практичні рекомендації в роботі з практичним посібником

Для зняття м'язового напруження використовувати наступні вправи:

«Привітайтеся один з одним за обидві руки по черзі», «Знайди поглядом свого товариша», «Не переплутайте руху».

Пальчиковий ігротренінг, «Хлопчик - пальчик, де ти був?», «Барабанщики», «Солдати», «Ми - майстри», «Дятел», «Прання білизни», «Я граю», «До побачення» допомагає розвивати **дрібну моторику**.

Для навчання дітей засобів мовної виразності використовувати артикуляційну гімнастику: «Мама шинкує капусту», «Жало змії», «Конячка», «Чистимо зубки», «Заводимо мотоцикл».

Вимова з різною інтонацією звичних слів: «візьми», «принеси», «допоможи», «здрастуй» (привітно, недбало, просить, вимогливо). Зміна змісту фрази шляхом перестановки логічного наголосу (щоразу на інше слово): «Принеси мені іграшку», «Мама пішла на роботу».

використання завдання – вправ «Різні настрої», «Я радію, коли...», «Я сумую, коли...».

Для розвитку дикції використовувати скоромовки, ігри «Підкажи слівце».

З метою **розвитку уяви, мислення, пам'яті** пропонувати дітям закінчити «Короткі історії», казки, розпочаті педагогом, придумування казок «по новому».

Для розвитку пластичної виразності

1. Пройти по камінцях через струмок від особи будь-якого персонажа (казки, оповідання, мультфільму) за їх вибором.

2. Від імені будь-якого персонажа підкрастися до сплячого звіра (зайця, ведмеда, вовка).

3. Зобразити прогулянку трьох ведмедів, але так, щоб всі ведмеді вели себе і діяли по-різному.

Вправи для розвитку виразної міміки:

1. Солоний чай.

2. Їм лимон.

3. Сердитий дідусь.

4. Лампочка згасла, запалилася.

5. Брудний папірець.

6. Тепло - холодно.

7. Розсердились на забіяки.

8. Образились.

9. Мені сумно.

10. Показати, як кішка випрошує ковбасу

Очікувані результати

1. Підвищення інтересу до театральної - ігрової діяльності.

2. Удосконалення виконавських вмінь дітей у створенні художнього образу.

3. Розширення уявлень дітей про навколишню дійсність.

4. Збагачення і активізація словника дітей.

5. Удосконалення інтонаційної виразності мовлення.

6. Розвиток пам'яті, мислення, уяви, уваги дітей.

7. Удосконалення вміння дітей правильно оцінювати свої і чужі вчинки.

8. Толерантне відношення до інших дітей та дорослих.

Висновки. Отже, театральна діяльність в дошкільників має значний потенціал для їхнього розвитку. Вчить дітей творчо думати, аналізувати, давати оцінку дійовій особі, партнеру, собі, тобто бути постійно в процесі пізнання, відкривати нове в собі і навколишньому світі. Театральне мистецтво формує в дітей цілісний погляд на світ, створює можливість не лише для естетичного сприйняття, естетичного оцінювання, але насамперед, естетичної діяльності, що формує творця, активну, ініціативну особистість. У процесі театралізованої діяльності здійснюється не лише активне залучення вихованців до естетичних, але й до моральних, пізнавальних цінностей.

Сутність театралізованої діяльності це – конкретний, зримий результат.

Улюблені герої стають зразками для наслідування і ототожнення. Саме вона дозволяє дитині вирішувати багато проблемних ситуацій опосередкованих від будь – якого персонажа. А це в свою чергу вчить долати боязкість, невпевненість у собі, сором'язливість.

Виховні, розвивальні, навчальні можливості театру неоціненні, вони є дуже ефективним засобом впливу на різні сфери особистості малюка.

Театр на магнітах



Театр на липучках



Ложковий театр



Тіньовий театр



Театр на стрічках



Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (№2628-III від 5серпня 2019).
С. 4-5

2. Виготський Л.С. «Психология искусства» Ростов/Феникс, 1998.

3. Закон України «Про дошкільну освіту» (№2628-III від 16.07.2019).

4. Макаренко Л. В. Все про театр і дитячу театралізовану діяльність /
Л.В.

5. Макаренко. – К.: Шк. світ, 2008. Макаренко Л. В. Вітаю тебе, театре! / Л. В. Макаренко // Джміль. –2004. – № 2. – С. 10 – 11.
6. Олійник О.М. Театрально – ігрова діяльність в умовах дошкільного навчального закладу: навч.-метод. посіб./ О.М. Олійник- Кам'янець-Подільський: Волощук В.О., 2017.
7. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»/О.І. Білан, Л.М. Возна та ін. – Тернопіль: Мандрівець, 2017.
8. Станіславський К.С. «Работа над собой в творческом процессе переживания» М., С. Искусство, 1985.
9. Яковенко Л.В. Театралізовані казки / Л.В. Яковенко. – Х.: Вид. «Ранок», 2015.

Захарова І.В.,

вихователь,

*Красноградський дошкільний навчальний
заклад (ясла-садок №5) Красноградської міської ради
Харківська область, Україна*

КОНСПЕКТ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАНЯТТЯ ДЛЯ СЕРЕДНЬОЇ ГРУПИ «МИ ДІТИ ТВОЇ, УКРАЇНА!»

Програмовий зміст. Познайти дітей з національною державною символікою і народними оберегами, закріпити назви та символічне значення державних символів України – ГЕРБ (ТРИЗУБ), ПРАПОР, ГІМН; дати знання про народні українські обереги – калина, рушник, віночок; повторити вивчені раніше прислів'я про Батьківщину; збагачувати словник дітей новими прислів'ями удосконалювати вміння читати напам'ять вірші, виконувати як державні так і народні пісні під музичний супровід та без нього; закріпити вміння спілкуватися жестами та мімікою; орієнтуватися в завданнях на занятті, розуміти їх і виконувати; навчити дітей користуватися ляльками-мотанками, озвучувати їх і рухати ними; закріпити вміння активно рухатися і супроводжувати свої рухи словами; продовжити учить дітей досліджувати об'єкт; закріпити властивості геометричних фігур шляхом накладання, вміння співвідносити число та цифру; вчити дітей складати віршовані рядки методом додавання придуманих за змістом слів.

Розвивати мовлення дітей (виразність, чіткість, інтонаційність); вправляти дітей в діалогічному мовленні; розвивати фонематичний слух, вдосконалювати логічне мислення – вміння відгадувати загадки; закріпити вміння змінювати закінчення в слові в залежності його від займенника; удосконалювати вміння виділяти перший звук у слові, класифікувати довгі та короткі слова; стимулювати вживання повних речень; розвивати здатність до творчих перетворень в русі, жестах, під час виконання ігрових мімічних

вправ; розвивати рухову активність дітей, емоційність дітей, інтерес та здібності до завдань естетичного характеру, вміння проявляти творчість та фантазію; вправляти в зосередженості на завданні.

Виховувати любов до своєї країни, шанобливе ставлення до її традицій, народу, культури; формувати в дітей бажання підтримувати дружні мирні стосунки з оточуючими; викликати у дітей позитивні емоції від участі на занятті; виховувати вміння активно співпрацювати одне з одним і вихователем; сприяти і надалі розвитку пізнавального інтересу щодо вивчення своєї країни.

Методи і прийоми: ігровий – сюрпризний момент;

наочний – показ театру, карти, карток з символікою, показ картини, прикладу складання віночка, геометричного рушника, пальчикового театру;

словесний – запитання, відповідь, повторення, підказка, словесне вправляння, діалог, зауваження, похвала;

практичний – вправляння у виконанні різних видів завдань.

Матеріал: повітряні кульки жовтого і синього кольорів, повітряні кульки з буквами, прапорці різних країн, карта, намальована на скляному мольберті, картинки на тему “Україна – моя Батьківщина”, скринька зі скарбами (картинками національних державних символів та народних оберегів), ширма, ляльки-мотанки, картки з зображенням символів України, китиці калини, набір для пошуково-дослідницької роботи (тарілочка, скляночка, ложка, серветки волога і суха), макет рушника зі схемою геометричних фігур, геометричні фігури (трикутники, овали, круги, квадрати), картина вишита, квіти із тканини, обручі, картинки-загадки, глобус, паперові пташки-голуби (пальчиковий театр); музичні записи – гімн України, народні пісні; прислів'я, вірші, легенда про державні символи України.

1. Сюрпризний момент.

(Прихід гостей у групу. Під музику виходять дівчинка з хлопчиком в українських костюмах з рушником та паляницею і промовляють привітання):

Діти: Гостей щиро ми стрічаєм
Короваєм в рушнику.

Шанобливо хліб підносим

І, вклонившись, щиро просим:
Любий гостю наш, приймай
Дружби символ – коровай.

Дитина: Українська наша хата
Завше радістю багата,
В кожній хаті раді вам –
Дорогим своїм гостям.

– Ми раді вам, гості дорогенькі, як то кажуть у народі: “Добрий гість – хаті радість”.

(Гості приймають коровай, і дарують дітям прапорці своїх країн.)

2. Творча театральна гра “Мова жестів зрозуміла всім у світі.”

Вихователь: – Діти, як ви бачите, до нас приїхали гості з різних країн. І не всі розуміють українську нашу рідну мову. Давайте покажемо нашим гостям, як можна спілкуватися за допомогою жестів. Я буду казати, а ви будете показувати.

(Діти показують жестикуляцією рухи, якими б вони могли звернутися до представників інших народів.)

Вихователь: – Коли потрібно привітатись.

(Діти зображують потискання руки.)

Вихователь: – Запросити гостей до оселі.

(Руки паралельно відводяться в одну сторону.)

Вихователь: – Виразити згоду або заперечення.

(Відповідні кивки голови.)

Вихователь: – Подякувати за гостину або подарунок.

(Легкий уклін, рука на грудях.)

Вихователь: – Схвалити пісню або танок, який показали їм гості.

(Оплески.)

Вихователь: – Виразити своє привітне ставлення до гостей.

(Відкрита, приязна усмішка, руки простягнуті вперед.)

3. Театральна лічилка “Казкова країна – Україна”.

Дитина: – Раз, два – ми повинні

Побувати в одній країні.

Та країна, безумовно,

Вся чудес казкових повна.

Хто живе в ній – ви дізнаєтесь,

Цим народом запишаєтесь.

4. Дидактична гра “Народна скарбниця”.

Вихователь: - Сьогодні ми вирушимо в цікаву і незвичайну мандрівку, в якій ми ознайомимося з державними символами України і народними оберегами. Вони є скарбами нашого народу, бо люди їх відчують серцем і душею.

А іще в нашій хатині

Є така чудова скриня,

Що ж лежить у скрині цій?

Нумо глянемо мерщій!

(Діти заглядають в скриню і визначають, що вона порожня.)

Вихователь: – Не дивуйтеся, що скриня порожня. Усі скарби, які ми знайдемо, ми покладемо у нашу скриню.

Вихователь: – Перше завдання: нам потрібно відгадати назву країни карта якої перед нами зображена. Вам потрібно сказати прислів'я про рідну землю.

(Діти називають прислів'я, і стають біля карти, тримаючи повітряні кульки з буквами.)

Народні прислів'я:

1. Кожному мила своя сторона.
2. Там земля мила, де мати родила.
3. Без Батьківщини і сонце не гріє.
4. Всюди добре, а вдома найкраще.
5. Людина без Вітчизни, як соловей без пісні.
6. Що країна – то родина.
7. Без верби і калини нема України.

Вихователь: – На землі великій є одна країна: гарна, неповторна, красна, як калина. І живуть тут люди добрі, працьовиті і скажу, до речі, ще й талановиті. Землю засівають і пісні співають, На бандурі грають і вірші складають про ліси і гори, і про синє море, про людей і квіти, то скажіть же діти, що це за країна?

Діти: — Наша славна Україна!

5. Поетична хвилинка “В моїм серці – Україна”.

Вихователь: – Тож давайте відтворимо красу нашої землі!

(Діти розповідають вірші про рідний край і прикрашають карту картинками відповідними змісту віршів.)

Дитина 1: Україна – рідний край:

Поле, річка, синій гай...

Любо стежкою іти,

Де живемо я і ти.

(Картинка: Україна на фоні українського прапора і природа.)

Дитина 2: Здрастуй, рідна Батьківщина,

Сонце й небо,

Море й річка,

Скелі й гори,

Ліси й моря,

Поле й рілля,

Луг і долина.

Добрий ранок, моя Україна,

Я посміхаюсь тобі!

(Картинка: Дитина в українському вбранні посміхається на полі.)

Дитина 3: Україна – це ліс та долина

Це широкі квітучі поля,

Це маленька щаслива дитина

І найкраща матуся моя.

(Картинка: Дитина з мамою в українських костюмах.)

Дитина 4: У всьому світі – кожен зна:

Є Батьківщина лиш одна.

І в нас вона одна-єдина:

Це наша славна Україна. *Д. Комілевська*

(Картинка: хатинки в селі.)

Дитина 5: Київ – місто історичне,

Йому вже багато літ.

А воно красиве, вічне,
Навесні каштанів цвіт.
(Картинка: місто Київ.)

Дитина 6: Я сьогодні Шевченка читаю,
Скільки мудрості в його рядках!
Щоб жили ми і вчилися, як треба,
Й пам'ятали свій корінь завжди,
Щоб любили і землю, і небо,
Й не було щоб чужої біди.

(Картинка: Портрет Т.Г. Шевченка)

Дитина 7: Ненька наша Україна –
Мова рідна, рідний спів.

Це земля свята, єдина
Наших прадідів-батьків. *М Щербак*
(Картина: історичні пам'ятки України)

Вихователь: – Перший скарб у скрині – карта України.

6. Мовленнєва вправа “Українці”.

Вихователь: – Діти, якщо ми живемо в Україні, то ми хто з вами?
(Українці)

– Хлопчик хто?	(Українець)
– Дівчинка хто?	(Українка)
– Ви хто?	(Українці)
– Ти хто?	(Українець)
– Вона хто?	(Українка)
– Вони хто?	(Українці)

Вихователь: – Другий скарб, який ми покладемо у скриньку – це картка на якій зображена наша нація.

7. Театралізована вистава ляльок-мотанок “Сини України” (символіка України).

(Діти показують виставу за допомогою українських народних ляльок-мотанок, супроводжуючи її розповіддю і віршами.)

Вихователь: – Діти, Україна, як мати і у неї теж є свої сини. Ім'я яких ви дізнаєтесь після вистави. Тож давайте запросимо наших акторів оплесками!

Вихователь: – Колись давно жила жінка. І було в неї три сини. Росли сини чесними, сміливими, дуже любили свою матусю. Попідростали і вирішили піти у світ, прославляти свою матір.

Вихователь: – Вирушив у дорогу найстарший син.

Син: – Добрий день, матуся!

Мати: – Добрий день, синок! Куди зібрався?

Син: – Я їду на Україну.

Мати: – Добре, тож тримай у подарунок золоту корону з трьома промінцями. Нехай вона зігріває людей і показує шлях до кращого життя.

Син: – Дякую, матуся. До побачення!

Мати: – До побачення!..

Син: – І назвали мене ТРИЗУБ.

(Дитина виходить із-за ширми, в руках картинка з зображенням української символіки – ТРИЗУБ і розповідає вірш.)

Дитина 1. Тризуб – немов сім'я єдина,

Де тато, мама і дитина

Живуть у мирі і любові

На Україні гарній, новій.

(Дитина залишає символ біля ширми і сідає на місце.)

Вихователь: – Як називається цей символ?

– Що означають промінчики ТРИЗУБА?

(Відображена триєдність життя – це Батько, Мати, Дитина, які символізують Силу, Мудрість, Любов.)

– Яке слово заховано в тризубі? (Воля.)

Вихователь: – Настала черга середнього сина.

Син: – Добрий день, матуся!

Мати: – Добрий день, синок! Куди зібрався?

Син: – Я їду на Україну.

Мати: – Добре! Тримай у подарунок жовто-блакитний одяг і прославляй своїми справами мене.

Син: – Дякую, матуся. До побачення!

Мати: – До побачення!

Син: – І отримав я ім'я – ПРАПОР!

(Дитина виходить із-за ширми, в руках картинка з зображенням української символіки – ПРАПОР і розповідає вірш.)

Дитина 2. Прапор – це державний символ,

Він є в кожній державі.

Це для всіх – ознака сили,

Це для всіх – ознака слави.

(Дитина залишає символ біля ширми і сідає на місце.)

Вихователь: – Що означають кольори на прапорі?

(Синій колір – це колір неба, води, миру. Жовтий колір – це колір хліба, життя.)

Вихователь: – Зібрався в дорогу найменший син.

Син: – Добрий день, матуся!

Мати: – Добрий день, синок! Куди зібрався?

Син: – Я їду на Україну.

Мати: – Добре! Тримай у подарунок соловейків спів, щоб завжди лунала дзвінкоголоса пісня. Син: – Дякую, матуся. До побачення!

Мати: – До побачення!

Син: – І отримав я ім'я – ГІМН!

(Дитина виходить із-за ширми, в руках картинка з зображенням української символіки – ГІМН і розповідає вірш.)

Дитина 3. Слова високі,

Мелодія вродиста,
Державний гімн
Ми знаємо усі.
Для кожного села,
Містечка, міста –
Це клич один
З мільйонів голосів.

Вихователь: – Що таке гімн?

(Це урочиста пісня, яка поєднує народ в час радості і горя. Діти виконують гімн України стоячи, приклавши праву руку до серця.)

Вихователь: – І з того часу ідуть поруч три брати – Тризуб, Прапор і Гімн – і прославляють нашу неньку Україну. І там де вони проходять лунає урочиста пісня. Герб, Прапор і Гімн – це, діти, три основні національні символи України.

– Давайте поаплодуємо нашим акторам.

Вихователь: – Третій скарб, який ми покладемо у скриньку – це національні символи України.

8. Мовленнєва вправа “Який звук”.

Вихователь: – Діти, зараз я буду називати слова, пов’язані з темою “Україна”, а ви будете визначати у них перший звук.

– Герб, Прапор, Гімн, Рушник, Соняшник, Козак, Калина, Українка, Лелека, Символ.

9. Мовленнєва гра “Такі різні слова”.

Вихователь: – Діти, будьте уважні, коли я назву довге слово, то ви повинні стояти, коли – коротке, то ви повинні присісти.

– Народ, Країна, Батьківщина, Українець, Національність, Мова, Будинок, Герб, Прапор, Лелека, Тризуб, Край, Вишиванка.

10. Фізкультхвилинка “Батьківщина” (під легеньку народну мелодію).

Вихователь: – Настав час відпочити і познайомитися далі з народними оберегами України.

Он повзе мурашка,
(Діти присідають, торкаючись вказівним пальчиком підлоги.)

Он хлопоче річка.
(Підводяться, беруться за руки і енергійно погойдують ними.)

Не зривай ромашку,
(Заперечне хитання головою.)

Не топчи травичку.
(Ходьба навшпильках.)

В зелені діброва,
В китицях ліщина.
(Малята ідуть один за одним по колу, розкинувши руки в сторони.)

Глянь, яка чудова
Наша Україна.

(Повороти тулуба в сторони, руки на поясі.)

Журавлі над лугом

Линуть рівним клином.

(Легкий біг по колу із змахуванням руками.)

Будь природі другом,

(Малюки спиняються, стають обличчям у центр кола, схрестивши долоні на грудях.)

Батьківщині – донькою та сином.

(Діти беруться за руки і підіймають їх вгору.)

11. Пошуково-дослідницька робота “Не ламай калину”.

Вихователь: – Діти, крім національних символів України існують народні обереги. Відгадаєте загадку і дізнаєтесь про перший оберіг України:

У віночку зеленолистім,

У червоному намисті,

Видивляється у воду

На свою хорошу вроду. *(калина)*

Вихователь: – Здавна говорили: «Посади калину – будеш мати долю щасливу». Так говорили, бо калину цінували за її цілющі властивості. А з ягід варили кисіль, джем, варення. Тому й садили калину біля осель, а особливо біля криниць, щоб вода в криниці була прохолодною і смачною.

– Діти, помилуйтеся червоною калиною. На що вона схожа? *(На намисто.)*

– Про калину складали багато прислів'їв. Послухайте їх, будь ласка. Діти називають прислів'я.

Без верби і калини – нема України.

Любиш Україну – посади калину.

Дівчинка у вінку – мов калина у цвіту.

Вихователь: – Яке прислів'я вам сподобалось, повторіть його, і калина пригостить вас смачненькими ягідками.

Вихователь: – Діти, не забувайте про чистоту рук перед вживанням їжі.

(Діти дотримуються культурно-гігієнічних навичок.)

– Діти, скуштуйте ягідку калини і зверніть увагу на кісточку калинки, на що вона схожа? *(На сердечко.)*

– Калина добре лікує серце, щоб воно у вас було здоровим, міцним і добрим.

– Отже, четвертий скарб нашої землі – калину, кладемо у скриньку.

12. Математична гра “І на тім рушникові”.

Вихователь: – Важливе місце в житті українського народу займає рушник. Не було жодної хати без вишитого рушника. Ним прикрашали стіни, вкривали хліб, витирали руки. Хліб – сіль на вишиваному рушнику – ознака гостинності українського народу. Коли син вирушав у дорогу, мати дарувала йому рушник, як оберіг від лиха. А дочок навчали вишивати рушники ще з малечку.

Вихователь: – Тому і ми пограємо у народну гру “Голочка і ниточка” і вишиємо рушничок геометричними фігурами.

(Діти в ході народної гри викладають на рушнику візерунки.)

Народна гра «Голочка і ниточка».

Сюди-туди голка,

Сюди-туди нитка.

Як рушник повішу,

Хата буде – квітка.

Вихователь: – П’ятий скарб – це рушничок, покладемо його на щастя, на долю нашим хлопчикам, як оберіг.

13. Музично-естетична хвилинка “Чий віночок кращий?”

Вихователь: – Діти, погляньте, яка гарна природа українського краю. Ой, гляньте, віночок пливе по воді. Хлопчики нам допоможуть дістати віночок, а ми із одного великого віночка сплетемо чотири маленьких.

– А щоб нам веселіше було працювати, заспіваємо дівчата пісню про віночок!

Віночок

В. Паронова

Ой віночку, мій віночку,

В нього я вплету, що схочу:

Ружі, маки і барвінок,

І стебельця материнок.

Ще вплету казки чудові,

Пишні грона калинові

І пісні про Україну.

Я віночок свій надіну

На голівоньку русяву –

Хай красується на славу.

14. Логічна гра “Зачаровані числа”.

Вихователь: – А чи подобається вам відгадувати українські загадки?

Діти: – Так!

Вихователь: – Тож слухайте уважно, а відгадку показуйте відповідною цифрою.

1. Багато в небі зірочок,

А сонечко – одне.

Є сто стежин, та лиш одна

У рідний дім зверне.

І скільки світом не блукай

Серед чужих країн,

Та мамин дім і рідний край

У кожного один. (Цифра 1.)

2. Ми разом із татом

Удвох ідемо на свято.

І в кожного в руці

Жовто-блакитні прапорці.
Бо шанують в Україні
Прапор рідної країни. (Цифра 2.)
3. Кожен славний рід чи край

Герб свій із правіку має.
Тризуб, знають і малі, –
Символ нашої землі! (Цифра 3.)

4. Добре вмію рахувати
Я, матуся, брат і тато.
Я стараюсь, не лінюся,
Рахувати теж беруся. (Цифра 4.)

15. Творча гра “Слівце додай – віршика складай!”

Вихователь: – Діти, наша подорож по Україні вже закінчується, тому що скринька вже наповнилася багатьма скарбами. Давайте нашим гостям подаруємо складений нами вірш:

Наша рідна Батьківщина – мальовнича...	(Україна).
Батьківщину я свою палко й трепетно...	(люблю).
Українські парубки – це завзяті...	(козаки).
Свій народ любити маю, а всі інші –	(поважаю).
Хочуть українські діти з іншими дітьми...	(дружити).
Усім людям світу щиро зичу долі, щастя й...	(миру).

Вихователь: – Але найцінніший скарб у світі – це мир. І в знак миру та дружби подаруємо нашим гостям цих символічних птахів – голубів. А в нашій групі теж залишимо цих пташок, щоб вони нагадували вам про скарб, який ніколи не можна губити.

(Діти під пісню “Хай буде мир!” обігрують політ голубів (пальчиковий театр) під музику і дарують пташок гостям, прощаються і ідуть.)

Іванікова Н.А.,
директор
КЗДО «Гніздечко» Михайлівської селищної ради
Михайлівського району
Запорізька область, Україна

ФИЗКУЛЬТУРНОЕ ЗАНЯТИЕ С ГРУППОЙ ОЗДОРОВЛЕНИЯ
(дети 4-6 лет)

ПРОГРАММНОЕ СОДЕРЖАНИЕ:

Учить детей простым упражнениям самомассажа, выполнению разных вариантов упражнений с предметами, используя нестандартное оборудование (бутылки с водой, мешочки с песком, тропу здоровья, гимнастические палки).

1. Закрепить навыки выполнения гимнастики для глаз по рекомендациям Н.Ф. Денисенко.

2. Формировать у детей правильную осанку, укреплять мышцы спины и брюшного пресса, способствовать профилактике и коррекции нарушения осанки, используя комплексы программы реабилитационного физкультурно-терапевтического воспитания О.П. Аксеновой.

3. Развивать творческое воображение, выносливость и терпение, активизировать положительные эмоции ребенка.

4. Воспитывать позитивное отношение к здоровому образу жизни.

Оборудование: гимнастические палки по количеству детей, пластмассовые бутылки с цветной водой, бумажные кораблики, цветные ленточки, матерчатые мешочки с песком (по количеству детей), «змея», овощи, костюмы: для девочек — юбки из голубых лент, для мальчиков — воротники.

ХОД ЗАНЯТИЯ

І ПОДГОТОВИТЕЛЬНАЯ ЧАСТЬ

Дети входят в спортивный зал в колонне по-одному.

Инструктор: Ребята, сегодня у нас оздоровительное занятие. Но сегодня оно будет необычным, так как к нам пришли гости.

Поприветствуйте гостей и подарите им свои улыбки.

РАЗДАЁТСЯ СТУК В ДВЕРЬ.

Инструктор: Кто стучится в нашу дверь, посмотрю-ка, я скорей!

В СПОРТИВНЫЙ ЗАЛ ВХОДИТ НЕЗНАЙКА.

Инструктор: Ребята, в гости к нам пришёл Незнайка. А почему, ты, такой грустный?

Незнайка: Я всё кашляю, чихаю

Как здоровым стать не знаю.

Инструктор: А мы тебе поможем. Становись-ка ты с нами в строй!

1. Основная ортопедическая стойка. Разминка – дорожка здоровья

2. КОМПЛЕКС С ГИМНАСТИЧЕСКИМИ ПАЛКАМИ:

1) ходьба обычным шагом по кругу (по пути взять палку)

2) ходьба по кругу, палка на плечах;

3) остановились – палка в руках, вытянутых вверх, потянулись повыше к солнышку;

4) ходьба по кругу на пятках, палка перед собой на вытянутых руках;

5) ходьба по кругу (палки на место);

6) лёгкий бег (дети с ослабл. зрением стоят в стороне);

7) ходьба, упр.на восстановл. дыхания, дыхательная гимнастика «Высокие деревья и низкие кусты»

3. КОМПЛЕКС СТЕНКИ С МЕШОЧКОМ НА ГОЛОВЕ

1) И.п. – О.О.С. – у стены, ноги вместе (5сек. – фиксируем положение 5сек.- отошли от стенки на шаг);

2) И.п. – руки на пояс, стоя у стены: 1-2 – пр. ногу вправо, 3-4 – и.п.,

5-6 лев.ногу влево, 7-8 – и.п.);

3) и.п.- ноги вместе, руки на пояс. 1-2 – поднялись на носки, 3-4 – и.п.
(положили мешочки под стеночку, отошли на шаг от стены)

4) и.п.- ноги на ширине ступни – упр. на восстановление дыхания.

II ОСНОВНАЯ ЧАСТЬ

1. Гимнастика для глаз «Любопытная Варвара»

Любопытная Варвара

Смотрит влево,

Смотрит вправо,

Смотрит вверх,

Смотрит вниз,

Чуть присела на карниз, *посмотреть на кончик носа*

А с него свалилась вниз. *посмотреть на пол*

2. Комплекс точечного массажа с дыхательной гимнастикой

Самомассаж (объяснять спокойно, не торопясь)

И.п. - сидя по-турецки:

- массаж шеи:

поглаживаем шею от грудного отдела к подбородку;

ласково похлопываем по подбородку тыльной стороной ладоней;

развернув плечи, гордо поднимаем голову на вытянутой шее.

- массаж головы:

сильным нажатием пальчиков имитируем мытье головы;

«догонялки»: сильно ударяя подушечками пальцев, словно по клавиатуре, «бегаем» по поверхности головы; пальцы обеих рук то сбегаются, то разбегаются.

- массаж рук:

трем «мочалкой» одну руку, потом другую от плеча до кисти;

«смываем водичкой мыло» - ведем вниз от плеча, «стряхиваем воду».

(В зале по кругу расставлены бутылки с цветной водой по количеству детей.)

Инструктор:

Спешу поздравить всех вас я

С веселым путешествием, друзья

И не только поздравляю,

А путёвку вручаю.

А в путевке той сюрприз,

В море синее круиз.

Сейчас мы с вами отправимся в дальнее морское путешествие

Плывет, плывет кораблик

Вы, дети за штурвалом

А я — ваш капитан!

Девочки будут изображать море, показывать море (надеть юбки), а мальчики будут плыть по морю на корабле (надеть воротнички и раздать кораблики). Вы должны в движении передать настроение музыки. Если море

спокойное, волны небольшие, движения должны быть плавные, спокойные. А если в музыке вы услышите шторм, покажите это резкими движениями.

Кораблик к берегу пристал,

Ему час отдыха настал.

Пусть кораблики отдыхают, а мы с вами полюбуемся на море.

(дети поставили кораблики и взяли в руки пласт.бутылки с синей водой)

3.Комплекс упражнений с пластиковыми бутылками.

1.Море спокойное.

Давайте полюбуемся, какая вода, как сверкает.

И.п. — Стоя, ноги вместе, бутылку держать вертикально, переворачивать вверх-вниз, спинку держать прямо.

2.И.п.: стоя, ноги врозь, руки с бутылками в стороны на уровне плеч.

1-руки согнуть в локтях, 2- И.п

3.И.п.: стоя, ноги врозь, руки с бутылками в стороны на уровне плеч. 1 – нагнуться вперед, спина прямая, руки в стороны – выдох, вернуться в и.п. – вдох; (повторить 4 раза).

4. Водяная «змейка» - И.п.: лежа на животе, голова, туловище и ноги располагаются на одной прямой линии, руки положить впереди себя, упор на бутылки - поднять голову и плечевой пояс; задержаться в этом положении на 4-5 счетов, вернуться в и.п.;(повторить 4 раза).

5. «Загораем на солнышке» - и.п.: лежа на спине, руки с бутылками вдоль тела – поднять голову до касания подбородком груди, посмотреть на «лапки», носки потянуть на себя; задержаться в этой позе на 2-3 счета, опустить голову и носки, расслабиться; повторить 4 раза.

6. И.п.: лежа на спине, руки вдоль туловища, ноги прямые - приподнять прямые ноги и совершать ими движения в вертикальной плоскости («вертикальные ножницы») около 12-15 сек; ноги опустить; повторить 3 раза.

7. Поплывем.

И.п. — Сидя, ноги вместе, прямые. Качать бутылку руками по ногам вперед-назад.

III ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНАЯ ЧАСТЬ

Инструктор: Дети, а не пора ли нам обедать? Может нам ухи отведать?

Но сначала надо наловить рыбки

1.Подвижная игра «Поймай рыбку»

(всем детям прикрепляются ленточки-плавнички, незнайка – рыбак)

Незнайка: Рыбки плавают в водиче

Рыбкам весело играть

Рыбка-рыбка, озорница,

Я хочу тебя поймать!

Рыбки разбегаются по залу, а рыбак ловит их

Инструктор: Наловили рыбки – будет знатная уха. Где же кастрюля?

(дети образуют круг – «кастрюлю», берутся за руки)

Ну а сейчас сварим вкусную уху.

2.Массаж спины «уха».

Дети встают друг за другом, кладут ладони на спину впереди стоящего ребенка.

Чики-чики-чики-ха!

Будет вкусная уха. *(Похлопывают ладонями.)*

Покрошку картошки,

Петрушки, морковки *(Постукивают ребрами ладони.)*

Немного лучку,

Да зубок чесночку. *(Поколачивают кулачками.)*

Чики-чики-чики-ха!

И готовая уха! *(Поглаживают ладонями.)*

Инструктор Вот и закончилось наше оздоровительное занятие. Понял, Незнайка, Что нужно делать, чтобы не болеть и чувствовать себя всегда хорошо.

Незнайка: *Раздевается, снимает лишнюю одежду.* Чтобы не болеть - надо закаляться и спортом заниматься, а ещё надо улыбаться и быть как дети весёлыми.

Инструктор Запомните, ребята, запомни Незнайка, что

Безволие, неряшливость и лень

К заболеваниям первая ступень.

Гуляй на воздухе, не ешь ты перед сном,

А летом спи с распахнутым окном,

Дружи с водой, купайся, обтирайся

Зимой и летом физкультурой занимайся!

Закаляйся, детвора, в добрый час. Физкульт-

ДЕТИ: УРА!УРА!УРА!

Незнайка. Ребята Я ЖЕЛАЮ ВАМ ЗДОРОВЬЯ, До СВИДАНИЯ!

Дети: БУДЬ ЗДОРОВ!

Іванченко Т.Л.,

вихователь дитячого садка

Заклад дошкільної освіти №3 «Берегиня»

м. Гола Пристань, Херсонська область, Україна

ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ З ДІТЬМИ СТАРШОЇ ГРУПИ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ РОЗВИТОК + КОНСТРУЮВАННЯ + ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА НА ТЕМУ: «ПРИГОДИ ЧЕРВОНОЇ ШАПОЧКИ»

Мета: Вчити дітей визначати порядок та послідовність пір року, днів тижня, частин доби. Продовжувати вчити дітей називати цифри від 1 до 8, вправляти у вирішенні задач та прикладів на додавання та віднімання в межах 8 за допомогою цифрових карток.

Удосконалювати вміння розрізняти геометричні фігури (круг, квадрат, ромб, трикутник, прямокутник), орієнтуватись на площині аркуша, вміння конструювати з конструктора «LEGO» модель за малюнком та власним задумом.

Закріпити вміння відповідати на запитання за змістом казки і розповідати вірші на пам'ять, за ролями.

Розвивати логічне мислення, пам'ять, уміння діяти за вказівкою, зацікавленість, дрібну моторику.

Виховувати товариськість, інтерес до занять.

Матеріал: Д/г «На яку геометричну фігуру схожа пташка?»»,

«Пори року»

«Дні тижня»

«Частини доби»

«Цифри сусіди»

Картинки, цифри, приклади, кошик.

Костюми для героїв: (Червона шапочка, Вовк, Ведмідь)

Презентація на теле-моніторі

Хід

Вихователь: Встаньте діти всі рівненько,

Посміхніться всі гарненько.

Посміхніться до гостей

Привітайтеся.

Діти: Добрий день!

Вихователь: Принесла для вас я казку,

Ви послухайте будь-ласка!

Вам усім вона відома,

Дівчинка пішла із дому,

Шапочку червону взяла,

До бабусі поспішала.

Ви впізнали, що за казка?

Підкажіть мені будь-ласка!

Діти: «Червона Шапочка»

Вихователь: Дійсно, поведемо мову

про ту Шапочку Червону.

За горбочком, під дубочком,

На краю села,

У хатинці гарній, білій

Мама з донькою жила.

Якось вранці господиня

Пиріжечків напекла.

Поскладала їх у кошик,

Й доню кличе із вікна.

З'являється Червона Шапочка

Червона Шапочка: Я сьогодні вранці встала,

Вмила своє личко.
Усміхнулась, потягнулась,
Заплела косички.
В мене шапочка червона,
До пригоди я готова.
Як чудово жити в світі,
Гайда мандрувати діти.

На екрані ліс (в групі дерево).

Вихователь: В ліс зелений ми прийшли
Дивних пташечок знайшли.

Д/гра: «На яку геометричну фігуру схожа пташка?»

Мета: Вчити дітей розрізняти: круг, овал, квадрат, прямокутник, ромб.

Виходить їжачок: Фр – фр – фр, що робити,
Як у лісі далі жити?
Я тихесенько лежав,
І нікого не чіпав,
Пори року згадував.

Вихователь: Виbach нам їжачок,
Що ми тебе потурбували.
Зараз ми тобі допоможемо.

Д/гра: «Підбери назву до картинки»

Мета: Вчити дітей читати та називати пори року, розвивати кмітливість

Вихователь рахує 1, 2, 3 пори року бери, 4 (дитини) діти читають і шукаються: Зима, Весна, Літо, Осінь.

Вихователь: А зараз яка пора року? (Зима)
А місяць як називається?

Діти: Лютий!

Вихователь: Які ще зимові місяці ви знаєте?

Діти: Грудень, Січень.

Грудень (М.Литвинець):

Уночі мороз поволі
Інеєм упав на шлях...
Спотикається на полі
Місяць грудень по грудках
Сипле сніг мов стеле килим
Щоб за груднем із дібров
Тим рипучим снігом білим
Рік новий до нас ішов.

Січень: Вийшов січень у кожусі –
Білі брови, білі вуса.
Біла торба у руках
Зорі світяться в очах
Січень сипав із торбини

Сніг на сосни і ялини
А з дерев на стежечки
Сніг трусили білочки.
Лютий: Третій місяць зветься лютий
А лютує він тому
Що на світі довго бути
Не доводиться йому.
Їжачок: Дякую вам малята
Час мені відпочивати
До побачення!
Червона Шапочка: Щось втомились мої ніжки
Бігать з вами по доріжкам.
Вихователь: Часу ми тоді не гаєм
Та у потяг всі сідаєм
Тільки треба його полагодити

Д/гра «Потяг»

Мета: Вчити дітей називати дні тижня та виставляти вагончики на яких вони написані, розвивати мислення.

Діти називають дні тижня і виставляють вагончики, на яких написані дні тижня.

Вірш «Хто молодець» Степан Жупанин
Вранці ми із добрим ділом
Привітали понеділок.
Ніченька настала скоро
Трудовий іде вівторок.
Спритна вміла молода
Вже настала середа.
Йде четвертий день тепер
Називається четвер.
Діло добре ладиться
Як настала п'ятниця.
Вдома скрізь кипить робота –
Починається субота.
А субота з хлібом – сіллю
Привела сестру неділю
Ось і тижневі кінець
Хто трудився – молодець!

Вихователь: Щоб у вагоні нам не біло скучно я взяла цифри.

Діти виставляють цифровий ряд.

Червона шапочка: Щось втомилась їхати я,
І животик щось буркоче
Я ж не снідала сьогодні,
Він напевно їсти хоче!

Вихователь: А справді, яка зараз частина доби?

Д/гра «Частини доби» (діти читають і називають частини доби)

Червона Шапочка: Зараз подивлюсь у кошик.

Що тут мама зготувала
Пиріжечки, сир, сметана
І цукерочки поклала!
Може кілька скоштувати?
Не багато, лише п'ять?
Та не вмію рахувати.

Вихователь: Так давай ми тоді допоможемо?

Вихователь виставляє різнокольорові цукерки, діти рахують.

- Скільки цукерок мама поклала?

- На якому місті червона...жовта...зелена цукерка?

Вихователь: Так багато цукерок не можна їсти.

Подивіться у віконце
Як яскраво світить сонце
В казках трапляються дива....(зима, весна)
За вікном у нас....?

На екрані картинка

Вихователь: Часу ми з вами не гаєм

І задачі поскладаєм.

Діти складають, записують і вирішують задачі

(Умова. Запитання, рішення)

Вихователь: Потяг зупинив свій рух

Тож напевно ми приїхали
Треба стежку відшукати
До бабусі завітати

Вправа «Лабіринт» (на аркуші діти знаходять стежку до будиночка бабусі, ведуть олівцем).

З'являється вовк звертається до Червоної Шапочки:

Куди ти дівчинко ідеш?
І усіх малят ведеш?

Червона Шапочка: Моя бабуся захворіла.

Вовк: А що ти в кошику несеш?

Червона Шапочка: Несу гостинці, щоб поїла.

Вовк: Я знаю хто такі зайці

Я знаю хто такі мисливці

Є їжаки, бурундучки

А що за звір такий....?

Гостинці?

Червона Шапочка: Який ти Вовчику смішний

Чому усі тебе бояться?

Не звір гостинці – пиріжки!

Будь ласка, прошу пригощайся!

Червона Шапочка дає Вовчику кошик.

Вовк: Якісь це дивні пиріжки
 На них ось приклади?
 Диви!

Діти сідають за столи

Вихователь: Приклади порішаємо приклади у кошик поскладаємо.

Діти викладають цифровий ряд, вирішують приклади.

Вихователь: Бачу вже будинок я
 Чия ж тут живе сім'я?

Д/гра «Цифри сусіди»

Мета: Вправляти дітей виставляти числа по порядку, орієнтуватися на площині, розвивати кмітливість.

Вихователь: Червону Шапочку до бабусиного будиночка довели,
 Час повертатися малята,
 Знову потрібно потяг будувати.

Діти будують вагончики із конструктора «LEGO»

Вихователь: У вагони всі сідайте
 До дитячого садочка поспішайте!

Підсумок:

- В яку казку потрапили?
- Кому допомагали?
- Чи сподобалась вам подорож?

Клименко Л.А.,

вихователь дитячого садка

*Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №55 "Незабудка"
м. Полтава, Полтавська область, Україна*

АВТОРСЬКА КАЗКА «ЛІСОВИЙ ДИТЯЧИЙ САДОК»

Найпоширенішим видом дитячої творчості є театралізована діяльність.

Її виховні можливості дуже широкі. Беручи участь у ній, діти знайомляться з навколишнім світом у всьому його різноманітті через образи, фарби, звуки. У процесі роботи над виразністю реплік персонажів, власних висловлювань непомітно активізується словник дитини, вдосконалюється звукова культура мовлення, її інтонаційний лад. Виконувана роль, промови, репліки ставлять малюка перед необхідністю ясно, чітко, зрозуміло висловлюватися. У нього поліпшується діалогічна мова, її граматичний лад.

Розуміючи значення театралізованої діяльності у вихованні та навчанні дитини дошкільного віку, я широко використовую її у роботі гуртка з розвитку мовленнєво - творчих здібностей дітей "Літературна студія".

До вашої уваги хочу представити мою авторську казку "Лісовий дитячий садок". Разом з дітьми старшої групи ми зробили театральну

постановку цієї казки і презентували її перед батьками та педагогами.

Серед лісу, на галяві
Поміж сосен і дубів
Цар лісний - Левко Іванич
Дитсадочок новий звів.
І назвав він цей садочок
"Незабудка" для діток.
Ні про кого не забуде,
Всіх запрошує в садок.
Рано-вранці у садочок
Вихователі біжать.
Пані Лиска й пані Білка
Другі мами для малят.
А за ними - мама Мишка,
Тато Кіт, бабуся Кішка,
Дід Борсук і Їжачок
Всі ведуть сюди діток.
"Добрий ранок" - чують вслід.
Це стріча біля воріт
З посмішкою на вустах
Пан двірник - пес Арістарх.
Стали в коло всі малятка,
Починається зарядка.
Вище ручки, Їжачок,
Спинку рівно, Борсучок.
Тулуб - вправо, тулуб - вліво,
Всі присіли, встали вміло.
І один за одним ніжки
Йдуть, крокують по доріжці.

Музично - ритмічна гра "Як ви поживаєте?"

Повернулись до кімнати.
Будем снідати сидати,
Ручки вправно всі помили
Й за столи швиденько сіли
Пані Бджілка - няня наша
Вже насипала всім кашу
Їжте, дітки, всім смачного!
Дякуємо, і вам такого ж.
Кашу манну всі поїли,
Чаю випили з калини.
Ще й малини попоїсти
Завгосп Мишко приніс із лісу.

А тепер хутчіш вставайте
І на килимок сідайте.
Перевірим як звірята
Вміють швидко рахувати.
В гості йдуть батьки й малята:
В мами Мишки-мишенятко,
В мами Кішки - кошенятко,
В тата Їжачка - два сини.
Скільки діток на гостині?
На дубочку й на ялинці
Умостились три синиці.
Дві з них з часом полетіли.
Скільки пташок залишилось?
Ви, малята, молодці.
Рахувати вміють всі.
Після першого заняття
Відпочити треба трішки,
Розім'яти тулуб і ніжки.

Музична фізкультпауза "Якщо весело живеться "

А тепер у гру пограєм,
Одним словом називаєм:
На городі росли густо
Морква, ріпа і капуста.
На город прийшли малята,
Що вони будуть збирати?
А в саду дозріли
Слива, груша і ожина.
Тепер в сад прийшли малята,
Що вони стануть збирати?
Попрацювали на відмінно -
Тепер гуляти неодмінно.
На подвір'ї дітлахи
Бавляться всім залюбки.
І м'ячі взяли, й машинки,
І скачалки, і будинки
Будували із піска.
В розпалі весела гра.
Лиска й Білка не сидять-
З малюками гомонять.
"Зав'яжіть мені шнурочок"
Просить тихо борсучок.
"А у мене зламавсь замочок"

Голосно плаче їжачок.
"А чому трава жовтіє?"
Запищало мишеня.
"Листя пада, вітер віє?"
Запитало кошеня.
Все розкажуть, все покажуть,
Приголублять й обіймуть,
Витруть носик, витруть слізки
Пані Білка й пані Лиска.
А тепер, малята любі,
В коло всі хутчіш ставайте
Й хоровод про дружбу
Веселий починайте!

Хоровод "Дружба"

Ось прогулянка й скінчилась
І до групи на обід
Поспішають всі звірята
Сил набратися, як слід.
Пані Бджілка не сумує,
Малюків своїх годує:
Борщ, картопля і котлета,
Сік, рогалик і цукерка.
Мої любі, не зівайте,
Все з тарілочок з'їдайте.
Потім ротик полоскайте
І у ліжечко лягайте.
Всі в піжамки повдягались
І у ліжка повкладались.
Оченята закриваєм,
І швиденько засинаєм.
Всім солодких снів бажаєм
І пісеньку заспіваєм

Колискова "Зоряна колисанка"

Солодко сплять малюки,
Сняться їм чудові сни.
Але вже час прокидатись
І гімнастикою займатись.
Потягнулись солоденько,
Нахилилися гарненько.
Ніжки вгору, ніжки вниз

І з ліжечок піднялись

Музично - ритмічна гра "Плескалочка"

Тут як тут вже пані Бджілка:
Любі діточки мої,
За столи хутчіш сідайте
Полуденок починайте
Молоко тут і оладки,
Свіжі овочі із грядки.
Після їжі всі до гри.
Будувати будем ми:
Із цеглинок і кубів
Зведемо будинок мрій.
Мишенятка дім будують,
Кошенятка борщ готують,
Борсучок читає книжку,
Їжачок малює шишку.
Всі захоплені, веселі,
Швидко час біжить в оселі.
Ось і вечір наступає.
На маляток вже чекає
Мама Мишка,
Тато Кіт, бабуся Кішка,
Дід Борсук і Їжачок.
Всі прийшли забрать діток.
До побачення, малята
Каже Лиска дітворі.
Ми чекаємо вас завтра
Додає вже у дворі.
Пані Лиска й пані Білка
Теж додому вже ідуть,
Щоби завтра вранці знову
Зустрічати малюків.
Оточити піклуванням
Любих, рідних дітлахів.
Час біжить, минають дні,
Тижні, місяці, роки...
А серед лісу, на галяві
Поміж сосен і дубів
Дитсадочок "Незабудка"
Знов стрічає дітлахів.

Косенко Г.Ю.,

керівник гуртка англійської мови

Комунальний заклад

«Краснонавлівський заклад дошкільної освіти»

(ясла-садок) «Оленка»

Лозівська районна рада, Харківська область, Україна

ЗАНЯТТЯ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ (ЧЕТВЕРТИЙ РІК ЖИТТЯ) НА ТЕМУ: «ВЕСЕЛІ КОЛЬОРИ»

Програмовий зміст: вчити дітей розуміти мовлення вчителя, реагувати на команди та виконувати їх відповідно до ситуації; навчити правильно вимовляти звуки англійської мови; закріпити лексичний матеріал з теми “Colors”; розвивати логічне мислення, слухову пам'ять, увагу, ініціативність; виховувати комунікативні здібності та культуру спілкування.

Попередня робота: вивчення основних кольорів англійською, вивчення вірша «Good morning, good morning!»

Обладнання: цеглинки LEGO DUPLO, різнокольорові будиночки, різнокольорові мишенята, палітра кольорів.

Хід заняття

1. Організаційний момент

Hello my friends! How are you, children? – Ok! I am glad to see you! Малята, а давайте пригадаємо наш віршик вітання та привітаємо один одного теплими словами.

Good morning, good morning! Good morning to you. Good morning, good morning! We are glad to see you.

2. Основна частина

Дітки, щоб нам з вами краще розмовляти англійською мовою давайте зробимо з вами зарядку для нашого Mr Tongue. Who is Mr Tongue? – Так правильно це язичок. Послухайте будь-ласка яка історія трапилася з нашим язичком сьогодні.

Одного разу вранці у Mr. Tongue був чудовий настрій. Надворі світило сонечко, співали пташки: [vi-vi-vi]. Mr. Tongue вирішив зробити прибирання. Спочатку він протер дзеркало. Він узяв маленьку ганчірочку і почав дмухати на дзеркало і протирати його. Mr Tongue дуже старався. Він легенько дмухав — [h] [h-h-h] — і витирав ганчірочкою. Потім він попідмітав підлогу: [w-w-w] і почав вибивати пил з дивана: [t-t-t]. З під дивана вибігли маленькі мишки та запищали [pi-pi-pi].

І ось ці маленькі мишки прибігли до нас и просять вас про допомогу.

Гра « Red mouse»

На дошці перед дітьми розвішені три будиночки різних кольорів. Дітям роздають по одній мишці. Кожна дитина підходить до дошки розміщує мишку у свій будинок відповідно до кольору будинку, промовляючи за вихователем слова:

Green mouse- Green house

Yellow mouse – Yellow house

Red mouse – Red house.

Very nice, kids. Ви добре впоралися із завданням, але наші мишки хочуть ще пограти трішки. Вони мені сказали, що ще жодного разу у житті не бачили справжніх метеликів. Давайте разом із вами перетворимося на метеликів та покажемо мишенятам як ми вміємо літати.

Гра «Знайди свій колір» з використанням LEGO цеглинок

На підлозі викладені квіти з декількох різних кольорів. У кожної дитини в руках цеглинка певного кольору. Після слів вихователя: «Butterflies fly on flowers» діти біжать до квітки того кольору якого кольору у них цеглинка.

Малята, а ми продовжуємо з вами грати і давайте повторимо знайомі нам кольори.

Гра «Повторимо кольори»

Вихователь читає вірш, а діти доповнюють назви кольорів англійською мовою. Після того як вони назвуть кожний колір, мають приклеяти його на порожню палітру.

Знаємо ми наперед:

Колір маку буде - Red

Колір квітки, що люблю

Зветься по-англійськи – blue

Взимку колір цей буває,

Це сніжинки колір – white

Взимку та влітку колір один має ялинка.

Зветься він – Green

Любимо колір пшениці спілої

Дуже він гарний колір – Yellow.

Very good children. А зараз давайте трішки відпочинемо та попрощаємося з нашими мишенятами.

3. Підсумок

Руханка з використанням LEGO цеглинок

Hands up – clap your hands

Hands down – touch the ground

Jump on the sky

Say goodbye!

Кравченко Ю.І.,

вихователь дитячого садочка

*Заклад дошкільної освіти Гірківський дитячий садок «Веселка»
с. Гірки, Дніпропетровська область, Україна*

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ-ГРИ «ДЕ ДРУЖНО, ТАМ І ХЛІБНО»

Мета: закріпити з дітьми знання змісту української народної казки «Колосок». Формувати вміння слухати, розуміти й відтворювати почуте; вміння координувати рухи з мовленням. Заохочувати дітей до експериментування з нетрадиційною технікою малювання (використання в роботі різнокольорового піску). Сприяти збагаченню внутрішнього світу дитини позитивними емоціями. Розвивати мовлення, увагу, пам'ять, дрібну моторику рук, тактильні відчуття. Виховувати інтерес до казок, естетичні почуття.

Матеріал: тарілки з піском, збірка казок, ілюстрація до казки, колоски, іграшкові персонажі (можна використовувати мультимедійний варіант), миска з пиріжками, різнокольоровий пісок, трафарети, клей, пензлі, серветки, дощечки, качалки, картки пазли, тарілочки з різними видами зерна.

Хід заняття-гри

І Вихователь: Рада всіх я вас вітати і заняття розпочати.

Будем працювати гарно, швидко, весело і вправно.

- Настрій?

Діти: - Супер!

Вихователь: - Погода?

Діти: - Клас!

Вихователь: До роботи! Все гаразд!

- Сьогодні ми зустрінемося з героями вашої улюбленої казки, а якої саме – дізнаємося, коли дістанемо з полички книжечку.

Вправа «Моя книжечка»

Я навшпиньки зараз стану, діти піднімаються на носочки

Свою книжечку дістану. вдають, ніби дістають з полички книжку

Буду я її гортати «перегортають» сторінки

Та малюнки розглядати.

А на них живуть чудові –

Персонажі всі казкові:

Вовчик, Зайчик, Їжачок, загинають пальці правої руки починаючи

Рак, Солом'яний Бичок, з великого пальця

Колобок, Жар-птиця, загинають пальці лівої руки починаючи

Мишка, Півник і Лисиця. з великого пальця.

Вихователь: Ось яку велику книжку ми дістали! Книжечку я відкриваю – казочку розпочинаю:

Стоїть у лісі хатка – солом'яний дашок,

Живить тут Мишенятка і Півник-когут.

- Чи впізнали ви, з якої казки ці герої?
- Пригадайте, як звали Мишенят?
- Чому у них такі дивні імена?
- Як звали у казці Півника?
- Що робив Півник Голосисте Горлечко?
- Тож яким був Півник?
- Якими були Мишенятка?

II Вихователь: Одного разу підмітав Півник подвір'я і знайшов колосок. Але. Цей колосочок, йому чомусь здався сумним. Дітки давайте поглянемо, чи сумний колосочок?

Діти: Так.

Вихователь: А, як ви гадаєте чому він сумує?

Діти: Тому, що він має не всі зернятка у своєму колосочку.

Вихователь: Так, діти вірно!

Колосок: Доброго дня, малята! Допоможіть мені будь ласка знайти мої зернятка та разом із тим пригадати звідки я походжу та для чого потрібен.

Вихователь: Діти, згодні допомогти нашому колосочку.

Діти : Так!

Вихователь:Тоді, діти, давайте ви присядете за свої столики та спробуєте зобразити нашого колосочка на своїх піщаних повернях.

Вихователь: Молодці! Погляньте на нашого колосочка Ви йому допомогли і повернули йому одне зернятко.

Вихователь: Діти, ми нагадали нашому колосочку, як він повинен виглядати. А тепер нам необхідно нагадати йому з якої родини він походить. Зверніть увагу перед вами є тарілочки. Скажіть, а що в них?

Діти: Це зерно!

Вихователь: А як ви гадаєте, як зветься зернинка нашого колосочка?

Діти: Пшеничка.

Вихователь: Так, молодці! Давайте спробуємо знайти нашу пшеничну зернинку серед інших видів зернят.

ВИКОНУЮТЬ ЗАВДАННЯ

Вихователь: А,що за зернятка були у вас ще в тарілочці.

НАЗИВАЄМО ІНШІ ЗЕРНЯТА.

Вихователь: Діти погляньте, які ми з вами молодці ще одне зернятко повернулося до нашого колосочка.

Вихователь: Діти, а що можна зробити із зерна?

Діти: Спекти : батон, торт, пиріг, рогалик, млинці і паска й паляниця та ін..

Вихователь: Так, виробів багато, але всі вони звуться одним словом – хліб, тому, що в них є один однаковий інгредієнт – борошно, яке робить з зерна.

Мовленнєва гра «Де починається хліб».

- Де починається хліб? У тісті.

- Де починається тісто? У борошні.
- Де починається борошно? У зерні.
- Де починається зерно? У землі.
- Де починається родюча земля? У працюючих руках.

Вихователь: Діти, ми з вами розкрили шлях зернятка до тіста, і зрозуміли, що це можливо лише тоді коли зернятко потрапляє у працюючі руки. А в чий саме ми дізнаємося, якщо виконаємо наступне завдання. Зверніть увагу, у вас, на столиках знаходяться конверти, розкрийте їх та складіть із картинку пазл та назвіть, хто чи що зображено на вашій картинці.

Дидактична гра «Хто допоміг колоскові стати хлібом»(з'являється на екрані проектора після того як діти назвуть).

- Трактор сіє
- Комбайн косарі
- - тік віялка
- Шофер
- Млин
- Пекарня
- Магазин (ПОРОБИТЬ ВІДЕО ЗІ ЗВУКОМ)

Вихователь: Молодці, діти! От ми віднайшли шлях від зернинки до нашого столу. Давайте поглянемо, що стало з нашим колосочком.

Ось, погляньте ми з могли повернути всі зернинки нашому колосочку і він знову став веселим.

III. Вихователь: Дітки, а ми ж з вами не лінкуваті, як Круть та Верть давайте допоможемо півнику.

Фізхвилинка

Ми йдемо на поле збирати колоски,
Будемо нахилитись, колоски зривати і в мішок складати.
Рас колосок, два колосок
Ось і повний в нас мішок.
Треба наші колоски добре молотити,
Ну, а потім це зерно до млина носити,
Намололи ми муки, тісто замісили,
Потім гарне печиво з вами ми зліпили.

Вихователь: Діти, а чи любляєте Ви працювати із тістом.

Діти: так.

Вихователь: Наший півник поділився з вами свої тісто. Тому ми можемо з спекти печиво, і погостити ним наших гостей, що до нас сьогодні завітають, але перед тим, як почати з ним працювати давайте пригадаємо встановлені українським народом правила при роботі з тістом:

- 1 – чисто вимити руки;
 - 2 – закрити вікна і двері, щоб не було протягу;
 - 3 – одягнути фартушок;
 - 4 – спокійно та тихо поводитись, бо тісто не любить шуму.
- Зараз ми всі йдемо до умивальної кімнати мити руки та обов'язково

виготерти їх насухо.

Вихователь- Допоможіть один одному одягнути фартушки, та приготуйте все необхідне для розкатування тіста:

- Качалка
- Дошка
- форма

Вихователь показує, як розкатати тісто та роздає тісто дітям.

Під час РОЗКАТУВАННЯ вихователь розповідає казку.

- Дітки, я знаю цікаву казочку про хліб, ось послухайте.

« Біжить вовк. Побачив чоловіка і каже:

- Я тебе з'їм!
- Не їж мене, – відповідає чоловік, – я тебе почастую хлібом.

Вовк з'їв хліб тай говорить:

- Ну й смачний! – а далі питає: – А де ти його взяв?

- Де взяв? Землю виорав...

- І все?

- Ні, потім посіяв жито.

- І вже маєш хліб?

- Та ні. Почекав, поки жито зійшло, виросло, поспіло. Потім, я, його вижав, змолотив, намолов борошна, замісив тісто і аж тоді напик хліба.

- Що смачний хліб, то смачний, – сказав вовк. – Та скільки ж біля нього походити треба!

- Твоя правда, – відповів чоловік. – Клопоту багато. Але, як у народі кажуть: «Без труда нема плода».

Діти, а які ви знаєте казки, де згадуються вироби з борошна? («Колобок», «Півник та двоє мишенят», «Червона шапочка»). А прислів'я, приказки про хліб знаєте?

Після закінчення роботи діти викладають своє печиво на деко та черговий несе кухарю на кухню його випікати.

Вихователь: Діти, згадайте будь ласка чи почастував наших мишенят півник у казці.

Діти: Ні!

Вихователь: А чому?

Діти: Тому, що вони йому не допомагали.

Вихователь: Так і він на них розсердився. А давайте поки наше печиво випікається ми пограємо з нашим півником у гру, тоді перестане гніватися і пробачить мишенят.

Рухлива гра «Півник-дружечок»

Діти утворюють коло. Одна дитина – Півник, інша – покупець.

Діти ідуть по колу і промовляють:

Півник, Півник-когутік

Знайшов у дворі колосок,

Змолотив борошна мішок,

Спик смачний пиріжок.

Дитина-покупець: Півник-дружечок, продай пиріжечок!

Дитина-Півник: Купи!

Дитина-покупець: Скільки грошей дати?

Дитина Півник: 1-2-3-4-5 (називає число в межах 5)

Діти «відраховують гроші» плескаючи у долоні стільки разів, скільки вказав Півник. Якщо діти правильно відрахували, Півник дає дитині пиріжок.

СІДАЮТЬ НА МІСЦЯ ПОМІЧНИК ВИХОВАТЕЛЯ З ЧЕРГОВИМ ПРИНОСИТЬ ПЕЧИВО.

Вихователь: ось, і готове наше печиво і ми зможемо почастувати сьогодні своїх гостей.

IV. ПІДСУМОК.

Нагадайте, з якими героями ми сьогодні зустрілися?

На кого б ви хотіли бути схожими: на Півника чи Мишенят?

Чому?

Діти, пам'ятайте! Де дружно, там і хлібно!

Добре в світі тому жити, хто – працьовитий. Я впевнена, що у вас знайдеться час як для гри, так і до праці!

Кравченко Я.Д.,

вихователька дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад

комбінованого типу (ясла-садок) №3 «Берегиня»

м. Гола Пристань, Херсонська область, Україна

ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ ДЛЯ СЕРЕДНЬОЇ ГРУПИ (ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ РОЗВИТОК, МОВЛЕННЄВИЙ РОЗВИТОК З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДИКИ М. ЗАЙЦЕВА, ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ПРИРОДНИМ ДОВКІЛЛЯМ) ТЕМА: ОСТРІВ СКАРБІВ

Мета: Розширювати уявлення дітей про різні природні об'єкти (море, гори, ліс, луки). Систематизувати знання вихованців про дерева, кущі, квіти, диких тварин, птахів, про зміну пір року, дня і ночі. Удосконалювати навички: викладання числового ряду, викладання та порівняння двох множин, співвідношення числа і цифри, орієнтування у просторі за вказівкою вихователя. Закріпити уміння виокремлювати перший і останній звук у мовленнєвому слові, самостійно будувати речення. Вправляти дітей у вмінні читати слова, використовуючи предметні картинки та робити підписи під ними за допомогою кубиків М. Зайцева. Розвивати зв'язне мовлення, логічне мислення, пам'ять, увагу. Виховувати організованість, дисциплінованість. Викликати почуття емоційного комфорту.

Матеріали: мультимедійне обладнання, презентація до заняття, геометричні фігури, математичні смужки, предметні картинки та кубики М. Зайцева, сюжетні картинки, скриня з шоколадними монетами, паперові ключі та замки.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Діти входять до групової кімнати.

Доброго ранку, сонце привітне!

Доброго ранку, небо блакитне!

Доброго ранку, у небі пташки!

Доброго ранку, маленькі дубки!

Я вас вітаю, люблю, пізнаю!

Бо живемо ми в одному краю!

- Діти, погляньте, що я знайшла в групі (*вихователь показує свиток*)

- Здається мені, що це якась мапа (карта). Ось бачу, якийсь будинок. Ви впізнали цей будинок? (*наш дитячий садок*), а в кінці якась скриня, що в ній може бути?

- Чи хочете ви знайти скарби?

- Тоді відправляємося на їх пошуки, беремо з собою мапу. Подивіться, скільки перешкод нам треба подолати.

Слайд 1 «Море»

- Перша перешкода – потрібно перебратися через море. На чому можна подолати море?

- Який це транспорт? (*водний*)

Слайд 2 «Корабель»

Робота з роздатковим матеріалом

- Вирушаємо на кораблі, прошу зайняти вільні місця. А щоб рушити з місця треба виконати завдання.

1. Дітям пропонується викласти числовий ряд від 1 до 5

2. Вихователь пропонує дітям на набірному полотні на верхній смужці викласти 5 медуз, а на нижню – 4 морських зірки. Діти рахують предмети і позначають кількість цифрою.

- Чого більше – медуз чи морських зірок?

- Як зробити, щоб стало порівну?

- Молодці, справилися. За це я дарую вам ключ (*ключ беремо з собою*)

Слайд 3 «Ліс»

- Наступна перешкода – ліс. Треба через нього пройти.

- Що таке ліс? (*природа*)

- Що росте в лісі? (*дерева, кущі, трави, квіти, гриби*)

- Як називається ліс, в якому ростуть самі берези? (*березовий*)

- Самі клени? (*кленовий*)

- Самі дуби? (*дубовий*)

- Самі липи? (*липовий*)

- Самі каштани? (*каштановий*)

- Діти, а хто живе в лісі? (*тварини*)

Діти загадують один одному загадки.

Ні швець, ні кравець,

А з голками молодець.

Слайд 4 «Їжак»

Руденький хвостик має,

Сліди ним замітає.

На зайчиків полює,

У нірці заночує.

Слайд 5 «Лисиця»

Взимку біленький,

Влітку сіренький.

Хатки не має швидко стрибає.

Слайд 6 «Заєць»

Маленька, руденька

Їсть горішок, грибок.

З гілочки стриб

На гілочку скок.

Слайд 7 «Білка»

Розбишака сірий

Немає йому віри.

По лісу блукає,

Здобич шукає.

Слайд 8 «Вовк»

Влітку медом ласував,

Досхочу малини мав.

А як випав глибокий сніг,

Позіхнув і спати ліг.

Слайд 9 «Ведмідь»

Він ікластий і сердитий

Дуже любить землю рити

Хижий, лютий пан іклан

Називається...(кабан).

Слайд 10 «Кабан»

1. Вихователь пропонує дітям слова: «кабан», «ведмідь», «вовк», «їжак», «лисиця», «заєць», «білка», а діти відповідною смужкою показують довге воно чи коротке.

2. Дітям пропонується виокремити перший і останній звук в словах: «кабан», «ведмідь», «вовк», «їжак», «лисиця», «заєць», «білка».

Слайд 11 «Птахи»

- Хто ще живе в лісі? (*птахи*)

- Назвіть їх (*шпак, ластівка, синиця, горобець, ворона, сорока*)

- Молодці! Справилися і з цим завданням, отримуємо ще один ключ.

Слайд 12 «Поле»

- Наступна перешкода – поле. На якому транспорті можна подолати поле? (*на машині, на велосипеді, на автобусі*)

- Який це транспорт? *(наземний)*
- Вирушаємо автобусом. Куди ми з вами приїхали? *(на лужок)*
- Що росте на лузі? *(квіти)*
- А які квіти ростуть ми дізнаємось, коли прочитаємо ці картки?
(діти читають складові картки, на яких зображені квіти: «мак», «ромашка», «кульбаба», «тюльпан», «волошка» за методикою М. Зайцева)
- А з цих квіточок ми сплетемо вінок. *(діти пишуть слово «вінок» на кубиках М. Зайцева)*
- Діти, в різні пори року квітнуть різні квіти: весною – маки, ромашки, кульбаби, волошки; влітку – лілії, троянди; восени – жоржини, хризантеми.
- Під час якої пори року не квітнуть квіти?
- Скільки всього пір року? Назвіть їх?
- А скільки частин має доба? Назвіть їх?
- Молодці! Забираємо ще один ключ.

Слайд 13 «Гори»

- Далі по нашій мапі треба подолати гори. На чому можна їх подолати? *(на літаку, на гелікоптері)*
- А це який транспорт? *(повітряний)*
- Що можна побачити з літака? *(сонце, зірки)*
- Погляньте, скільки зірок, кожен з вас візьме одну зірку і спробує скласти речення за малюнком, який там намальований.

Вихователь пропонує дітям скласти речення за сюжетними картинками.

- Забираємо останній ключ.

Знаходимо скриню, на ній замки з намальованими геометричними фігурами.

- Ці замки треба відімкнути, але що це на них зображено?
(геометричні фігури)
- Які саме?
- Це фігури які? *(площинні)*
- А які ще бувають? *(об'ємні)*
- Назвіть їх? *(куб, куля, циліндр)*
- У нас є ключі давайте відмикати.

Для кожного замка свій ключ. Діти відмикають скриню в ній шоколадні монети.

Підсумок.

Криворучко А.Л.,
вихователь дитячого садка
Романівський центр розвитку дитини
смт.Романів, Житомирська область, Україна

ІГРИ З ЛОГІЧНИМИ БЛОКАМИ ДЬЕНЕША – ЯК ЗАСІБ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ

«Гра – це величезне світле вікно, через яке в духовний світ дитини вливається цілющий потік уявлень, понять про навколишнє»
В.О.Сухомлинський

Основний принцип програми «Українське дошкілля» - не вчити і виховувати, а розвивати закладене в дитині природою, допомагаючи їй пізнавати навколишній світ через те, що їй близьке. Тож працюючи з дошкільниками, я усвідомлюю, що одним з найважливіших моїх завдань є розвиток їх інтелекту, формування у них розумових умінь та здібностей.

Адже здобуті знання, уміння і навички дозволять дитині легко освоїти все нове в соціумі. Тому, з метою підготовки у дітей мислення, поліпшення математичних навиків, розвитку логіки та мовлення, я обираю такий вид діяльності – як гра. Це особливий вид діяльності, основними характеристиками якої є спонтанність, творчість, задоволення від процесу.

Організація життєдіяльності дітей забезпечується відповідно освітніх ліній Базового компоненту дошкільної освіти. Провідною діяльністю дітей дошкільного віку є гра, тому освітня лінія «Гра дитини» є виокремленою. У ній розглянуто такі види ігор, як: рольові, конструкторсько-будівельні, дидактичні, народні, рухливі, настільно-друковані, театралізовані та ігри на розвиток креативності. Вона передбачає розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. А освітня лінія «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» побудована за напрямками «Сенсорні еталони», «Елементарні математичні уявлення». Тобто діти старшого дошкільного віку розв'язують нескладні завдання з народної математики [1, с.9].

Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень [2, с.6].

Освітня лінія «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» передбачає сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого,

наочно-образного, словесно-логічного мислення [2, с.7].

Гра для дітей - це спосіб розвивати фізичні, інтелектуальні, емоційні, соціальні та моральні навички. Фаворитом у виконанні поставлених мною цілей стала цікава та пізнавальна гра - «Блоки (кубики) Дьенеша». Ця гра, з метою розвитку математичних навичок, мислення і уяви у малюків, з'явилася завдяки працям угорського дослідника, педагога, психолога і математика Золтана Пала Дьенеша.

Багато дорослих вважають, що теорія вивчення математичних понять незрозуміла і складна для сприйняття дитиною. Золтан Дьенеш створив дану теорію для малюків від двох до восьми років, враховуючи їх фізіологічні та вікові особливості. У зв'язку з цим, вона сприймається дітьми на практичних заняттях з великим інтересом і легкістю.

У набір для гри входять 48 логічних блоків, виготовлених з дерева, картки, на яких у схематичній формі подано властивості, а також заперечення властивостей.

Логічні блоки - це геометричні фігури, які характеризуються за чотирма ознаками: формою, кольором, розміром та товщиною - круг, прямокутник, квадрат, трикутник, які оформлені в жовті, червоні і сині кольори, виконані у великому і маленькому розмірі, а також у вигляді тонких і товстих фігур. Важливо, що в наборі не існує геометричних фігур з однаковими параметрами. Блоки відносяться до типу іграшок, з якими діти знайомляться із задоволенням, ними грати можна не один рік шляхом ускладнення завдань від простого до складного.

Картки-властивості допомагають дітям перейти від наочно-образного до наочно-схематичного мислення, а картки із запереченням властивостей стають містком до словесно-логічного мислення.

Для проведення деяких ігор і вправ (завдань) слід додатково приготувати допоміжний матеріал – іграшки-персонажі, обручі, мотузки тощо.

В залежності від віку дітей можна використовувати не весь комплект блоків, а якусь його частину: спочатку блоки різні за формою і кольором, але однакові за розміром і товщиною (12 штук); потім різні за формою, кольором і розміром, але однакові по товщині (24 штуки); і в кінці – повний комплект фігур (48 штук). Це дуже важливо, адже, чим різноманітніший матеріал, тим складніше абстрагувати одні властивості від інших, а значить, і порівнювати, класифікувати, узагальнювати.

Слід зазначити, що загострювати увагу дітей на терміні «блоки» не має сенсу. Адже в сприйнятті дитини блок передусім носій форми, тобто геометрична фігура. Тому в спілкуванні з дітьми доцільніше користуватися словом «фігура».

Під час занять, на яких використовуються ігри (вправи, завдання) з блоками Дьенеша, у дітей:

- ✓ формуються сенсорні здібності;
- ✓ вдосконалюються вміння проводити аналіз про колір, форми

предметів, називати їх, пояснювати схожість та відмінність об'єктів, обґрунтовувати свої судження;

- ✓ виховується самостійність, ініціативність, наполегливість у досягненні мети;

- ✓ розвиваються знання, уміння і навички для самостійного рішення задач;

- ✓ формуються уявлення про математичні поняття - алгоритм, кодування інформації;

- ✓ розвиваються просторові уявлення (орієнтування на аркуші паперу);

- ✓ розвивається здатність до моделювання та конструювання;

- ✓ розвивається фантазія і творчість;

- ✓ розвиваються пізнавальні процеси, психічні функції, пов'язані з мовленнєвою діяльністю;

- ✓ появляють навички товариськості, вміти домовлятися, переконувати, працювати в парах та підгрупах [5].

Заняття формують у малят наполегливість, прагнення вирішити поставлене завдання, допоможуть повірити в свої сили, прагнення мислити, приймати рішення, здогадуватися.

Основний принцип методики З.Дьенеша звучить так: навчання повинно проводитися не в нудній формі, коли дитині доводиться уважно слухати пояснення, а потім - повторювати за вчителем, а в процесі захоплюючої гри, що дає старт розвитку вміння мислити самостійно і проявляти фантазію [3].

З.Дьенеша вивчав специфіку протікання пізнавальних процесів у дошкільнят і виявив закономірність - діти добре освоюють числа і найпростіші арифметичні дії, але дуже слабо розуміють абстрактні категорії. Малюки намагаються знайти відповідь, використовуючи готовий шаблон, що виходить аж ніяк не завжди. Тому педагог і придумав таку допомогу, в якому знайомство зі складними поняттями відбувається в наочному вигляді [5].

У простій і зрозумілій формі, отримуючи задоволення, маленька дитина знайомиться з абстрактними категоріями і поняттями, що невідмінно стане в нагоді їй і в школі, і в подальшому житті.

Щоб розпочати роботу з блоками Дьенеша необхідно забезпечити поетапне виконання шести завдання:

- ✓ знайомство;

- ✓ правила гри;

- ✓ порівняння;

- ✓ мова символів;

- ✓ абстракція чисел;

- ✓ варіативність.

Перше завдання «Знайомство». Перш ніж приступити до ігор і вправ, надайте дітям можливість самостійно познайомитися з логічними блоками. Викладіть перед дітьми набір і надайте їм повну свободу дій. Нехай вони

використовують їх на власний розсуд в різних видах діяльності. З логічними блоками дитина виконує різні дії: викладає, змінює місцями, прибирає, ховає, шукає, ділить і т.д., а по ходу своїх дій міркує. В процесі різноманітних маніпуляцій з блоками діти встановляють, що вони мають різну форму, колір, розмір, товщину. Крім того, діти розпочнуть конструювати (моделювати), адже цей творчий напрям діяльності неможливо обійти стороною ні для однієї іграшки з геометричними фігурами.

Друге завдання «Правила гри». На цьому процесі відбувається плавний перехід дитини на вивчення правил гри. Вивчення правил є важливим повчальним моментом, оскільки малюк не зможе без знань правил гри вирішити поставлені завдання від початку до кінця. У правилах міститься найважливіша інформація для дитини, яку педагог прагне йому донести.

Третє - «Порівняння». Діти спочатку опановують вміння виявляти і абстрагувати в предметах одну властивість (колір, форма, розмір, товщина), порівнювати, класифікувати і узагальнювати предмети по кожній з цих властивостей. За двома властивостями (колір і форма, форма і розмір, розмір і товщина і т. д.). За трьома (кольором, формою і розміром; формою, розміром і товщиною; кольором, розміром і товщиною). За чотирма властивостями (колір, форма, розмір і товщина). Слід врахувати, що при цьому в одній і тій же вправі легко можна міняти міру складності завдання з урахуванням можливостей та вікових особливостей дітей.

Четверте завдання «Мова символів». Дитина приходить до розуміння, що серія з двох і більше кроків наводить до одного результату. Автор системи назвав цю стадію символічною. Для опису карт-ігор необхідно використовувати спеціальну мову у вигляді різних символів. Дитина створює в процесі гри власні символічні системи [6].

П'яте - «Абстракція чисел». Вчить розуміти сенс чисел. Ігри повинні спиратися на візуальне сприйняття - таблиці, картки, діаграми, схеми і т.д. (для середнього та старшого дошкільного віку).

Шосте завдання «Варіативність». Яке є завершальним і найтривалішим, в ході якого дитині пропонуються різні варіанти опису карт-ігор, визначаються специфічні правила, що дозволяють прийти до необхідних логічних висновків. Граючи з блоками Дьенеша, дитина виконує різноманітні предметні дії (групує за ознакою, викладає ряди за заданим алгоритмом) [4, 5].

Після дотримання і виконання всіх завдань можна перейти до ігор і вправ з блоками. Рекомендую розпочати з найпростіших вправ:

- ✓ знайти такі ж фігури, як ця, за кольором (формою, розміром, товщиною);
- ✓ знайти не такі фігури, як ця, за формою (розміром, товщиною, кольором);
- ✓ знайти сині (червоні, жовті) фігури (трикутні, прямокутні, квадратні, круглі);
- ✓ знайти фігури великі червоного (жовтого, синього) кольору;

- ✓ знайти фігури маленькі жовтого (синього, червоного) кольору;
- ✓ знайти товсті фігури синього (червоного, жовтого) кольору;
- ✓ знайти тонкі фігури червоного (синього, жовтого) кольору;
- ✓ назвати, яка ця фігура за кольором (формою, розміром, товщиною);
- ✓ конструювання за завданням (скласти фігуру за зразком на малюнку), або самостійним задумом.
- ✓ виконати завдання за зашифрованими кодами (схемами), за допомогою карток-властивостей, тощо.

Дидактичний посібник «Блоки Дьенеша» допомагає не тільки весело провести час, а й під час цікавої та пізнавальної гри, сформувати у дитини логіко-математичні здібності та мислення.

Ігри та вправи з логічними блоками можна використовувати на заняттях, під час самостійної ігрової діяльності дитини, як у дитячому садочку, так і в дома.

Головне завдання педагога - запастися терпінням, розібратися в особливостях методики З.Дьенеша, а також навчитися використовувати його дидактичний посібник. Якщо немає можливості придбати готовий посібник «Блоки Дьенеша», то не засмучуйтеся. Пропоную виготовити своїми руками плоскі фігури з грубого та цупкого паперу, з якими можна з успіхом займатися. Більшість ігор можна організувати і з плоскими фігурами. Річ у тому, що самі дерев'яні фігурки - це лише частина гри.

Отже, за допомогою ігор з логічними блоками Дьенеша, діти зможуть легко та швидко вирішувати математичні задачі і вправи підвищеного рівня складності, у дошкільників сформується логіко-математична компетентність, що дасть можливість успішно навчатися у Новій українській школі.

Література

1. Білан О. І., Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан; за заг. ред. О. В. Низковської. - Тернопіль: Мандрівець, 2017. - 256 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / Науковий керівник: А. М. Богущ, - К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
3. Стаття по темі: Игры с блоками Дьенеша /nsportal.ru/
4. <http://ditsad.com.ua/konsultac/konsultac2850.html>
5. <https://dveri-krs.ru/uk/effektivnye-zanyatiya-po-matematike-s-blokami-denesha-obuchenie-v/>
6. <https://naurok.com.ua/cikavi-vpravi-z-vikoristannyam-blokiv-denesha-tangram-ta-geometrichnogo-materialu-164074.html>

Кудієнко О. В.,
вихователь – методист,
Комунальний заклад дошкільної освіти «Дюймовочка»
Оріхівської міської ради
Запорізька область, Україна

ЗАНЯТТЯ З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРИЙОМІВ МНЕМОТЕХНІКИ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ТЕМУ: «ДИКІ ТВАРИНИ»

Програмовий зміст:

Звукова культура мовлення: вправляти у вимові приголосних звуків: [ц], [к], [н];

Граматика: вправляти дітей у вживанні іменників у називному та знахідному відмінках однини, узгодження дієслів та прикметників з іменниками.

Словник: вправляти у вживанні іменників – назв диких тварин, назв їх житла, їжі, дитинчат; розширювати словниковий запас дітей.

Зв'язне мовлення: удосконалювати вміння складати описові розповіді за мнемотаблицями, стимулювати вживання загадок про диких тварин , спонукати вживати речення різного типу , додержуватися правильного порядку слів в реченні. Вправляти у вмінні розповідати вірші за допомогою мнемотаблиць.

- розширювати знання дітей про диких тварин лісу, їх спосіб життєдіяльності; розвивати логічне мислення , вміння доводити власну думку; виховувати бажання берегти природу.

Матеріали:

Демонстраційний: мнемотаблиця до вірша М.Познанської «Я всміхаюсь сонечку», мнемотаблиці «Загадки про диких тварин», опорна схема для опису пори року – зими, мнемотаблиця для опису диких тварин, мнемотаблиця для розповідання вірша Г. Демченко «Білочка», картинки диких тварин, лист від лісових звірят.

Роздатковий: дидактичні ігри: «Де, чия хатинка ?», «Хто що їсть?», «Знайди дитинча», «Де чий хвіст?».

Підготувала: вихователь КЗДО «Дюймовочка» Кудієнко О.В.

Хід заняття:

Вихователь. Добрий день, дорогі діти. Сьогодні до нас на заняття прийшли гості, тож давайте привітаємось з гостями:

Доброго ранку! Доброго дня!

Привітаємося один до одного віршем Марії Познанської:

Я всміхаюсь сонечку: «Здрастуй, золоте!»,

Я всміхаюсь квітоньці, хай вона росте!

Я всміхаюсь дощику, лийся, мов з відра!

Друзям усміхаюся, зичу всім добра!!!

- Сідайте, малята, на свої місця.

Будьте уважні і старанні. Сіли рівненько, слухаємо уважненько, відповідаємо гарненько!

Сьогодні вранці до нас в групу прийшов незвичайний лист.

Пишуть нам листа лісові звірята. Протягують про них книгу написати.

Діти, а ви вмiєте писати? – Ні.

Тож як ми зможемо створити книгу для лісових звірят.

- Вірно, написати їх словесний портрет.

«Дорогі малята, допоможемо лісовим звірятам?»

Тоді за роботу!

- Діти, скажіть, будь ласка, а яка зараз пора року в лісі?

- Зима.

А як ви відгадали?

- По календарю. Як називається місяць який сьогодні йде. Лютий. Лютий - це місяць якої пори року – зими. Вірно.

- Ми сучасні люди можемо дізнатися про пору року по календарю.

А як ви гадаєте, як дізнаються про пору року тварини лісу? У них же нема календаря?

- По прикметах Зими.

- А які прикмети зими ви знаєте?

МНЕМОТАБЛИЦЯ "ЗИМА"

Я хочу розповісти про пору року - зиму



- Діти, а ви знаєте, хто з диких тварин живе в лісі?

Тоді, Загадочки відгадайте, повним реченням відповідайте.

Хто бажає відгадати загадку за мнемо таблицею?

(Робота з мнемотаблицею «Загадка про тварин»)

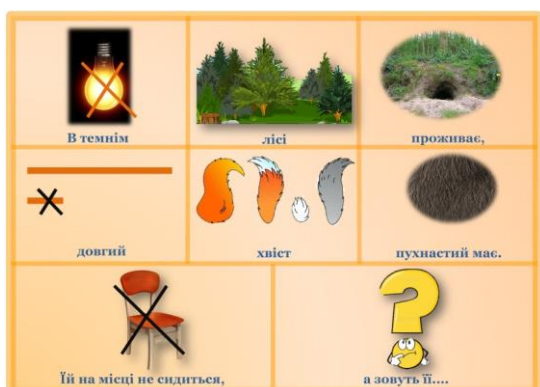


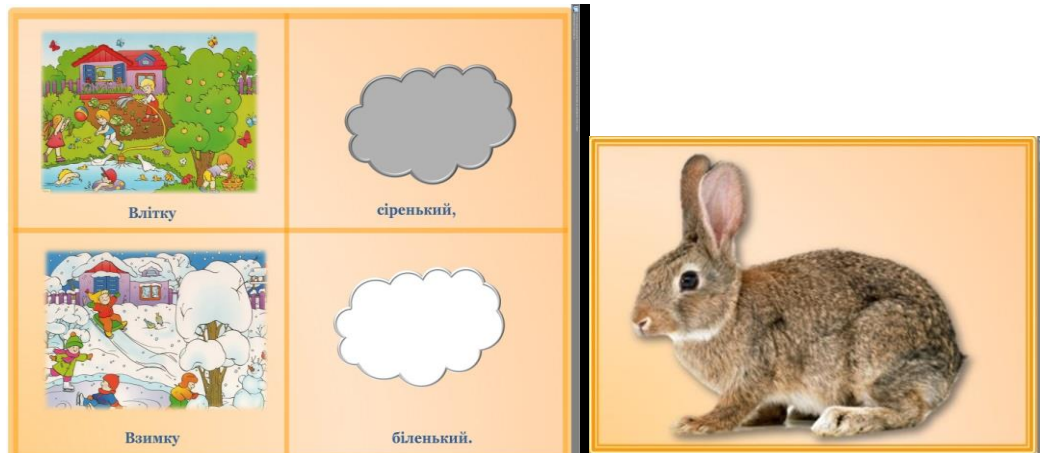
Сама маленька, шубка руденька.

З гілки на гілку стрибає,

Шишки, горішки збирає.

Так. Молодці, малята! Вірно відгадали. Це Білочки.





А чи мають ці тварини якусь загальну назву?

Так всі вони належать до великої групи – дикі тварини, або звірі.

- Давайте згадаємо, які звірі можуть зустрітися нам в зимовому лісі. Скажемо чистомовку.

Цю-цю-цю - зустріли лисицю

Ці-ці-ці - проскакали зайці .

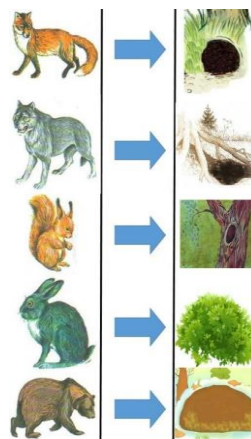
Ка-ка-ка - бачили вовка.

На – на – на – стріли кабана.

Розумнички! Багато про звірів знаєте.

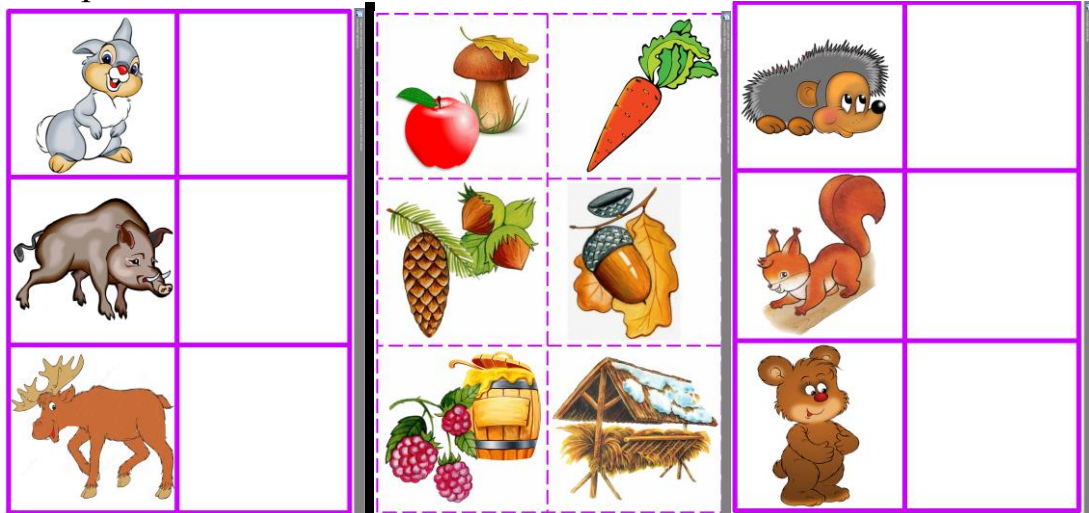
А зараз ми з вами поділимося на групи:

**Першій підгрупі завдання підібрати житло до тваринки «
Визначити - Хто де живе?»**



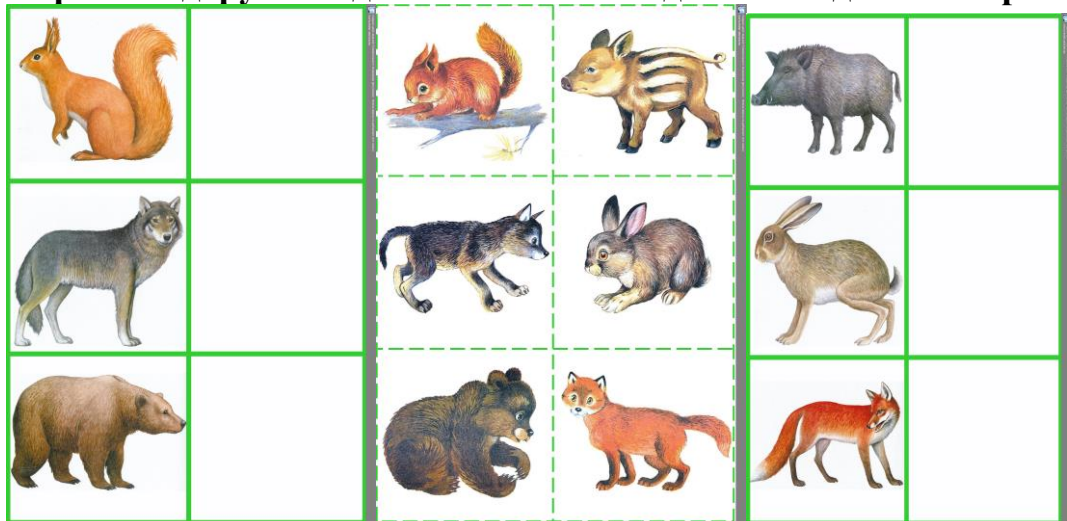
Другій підгрупі завдання: нагодувати звірів «
Визначити - хто з

диких тварин що їсть?»



А скажіть діти, чи знаєте ви як звуться дитинчата диких тварин?

Третій підгрупі завдання: «Назвати дитинчат диких тварин».



У ведмедя дитинча зветься ведмежа, у зайця – зайчєня, у лисиці – лисєня, у їжака – їжачєня,

У вовка – вовчєня, у білки – білчєня, у дикого кабана – поросєя.)

А четвертій підгрупі завдання – «Підібрати хвіст до тваринки».



Молодці, вірно!

Але бачу , втомилися малята, час провести фізкультхвилинку.

А називається фізкультхвилинка «Зоопарк»:

По зоопарку ми гуляєм, (ходьба на місці)

І ведмедя там стрічаєм, (розгойдування тулуба)

Цей ведмедик клишоногий,

Підніма по черзі ноги. (переступання з ноги на ногу).

Попереду із кущів дивиться лисичка, (діти вдивляються вдалину, тримаючи долоню над бровами)

Ми лисичку обхитрим,

На носочках пробіжим. (біг на місці на носках)

Ось закінчилася гра –

Нам займатися пора. (повернення на місце).

Молодці, діти. Гарно пограли, Сідайте на місця.

Все про звірят знаєте.

Давайте намалюємо словесний портрет тваринки, не називаючи

її.

Гра «Відгадай, хто це». А допоможе нам в цьому мнемотаблиця.

МНЕМОТАБЛИЦЯ " ДИКІ ТВАРИНИ ЛІСУ "
Я хочу розповісти про дику тварину лісу...



1. Я хочу розповісти про дику тварину лісу.

Тіло її вкрите густою рудою шерстю. На гострій мордочці є очі, гострі вуха, на пащі є ніс та рот. У неї короткі лапи і довгий пухнастий хвіст. Живе вона або у власній норі або в покинутих нірках ховрахів і борсуків. Це хижа тварина. Їсть мишей, зайців. Іноді може навідатися до людей, щоб вкрасти курку чи невелику гусочку. Бігає дуже швидко, вміє робити великі раптові стрибки. Від ворогів вона втікає зигзагами. На зиму в сплячку не впадає.

Діти ви відгадали, хто це? (Лисичка) Вірно.

2. Я хочу розповісти про дику тварину лісу.

Зовні він дуже нагадує собаку. Тіло його вкрите густою сірою шерстю. Голова широка. На мордочці є глибоко посаджені очі, гострі вуха. Паща озброєна міцними зубами. Лапи високі та дужі. Хвіст волохатий, довгий. Тіло міцне і витривале. Вміє будувати собі лігво. Це хижа тварина.

Здобиччю цієї тварини є косулі, зайці, олені, лосі. На зиму в сплячку не впадає.

Діти ви відгадали, хто це? (Вовк) Вірно.

Діти чим схожі між собою вовк і лисичка, і чим різняться?

(Схожі тим, що обоє хижі , полюють на здобич і на зиму не впадають у сплячку, а різняться розміром, кольором шерстки)

3. Я хочу розповісти про дику тварину лісу.

Це найбільша лісова тварина. Тіло його вкрите густою волохатою коричневою шерстю. Голова велика і широка. На мордочці є очі, округлі вуха. Лапи досить короткі і злегка зігнуті. Тому він ходить, похитуючись з боку в бік. Вміє ставати на задні лапи. Хвіст короткий. Тіло міцне і велике. Вміє будувати собі барліг . Це всеїдна тварина. Їсть ягоди, корені, мед, а також м'ясо оленів, косуль та рибу. На зиму впадає в сплячку.

Діти ви відгадали, хто це? (Ведмідь) Вірно.

4. Я хочу розповісти про дику тварину лісу.

Тіло її вкрите пухнастою рудою шерстю. На зиму змінює колір шерстки: линяє з рудої на сіру. На маленькій мордочці є блискучі коричневі очі, гострі вуха з китичками стирчать угору , чутливий ніс та рот . У неї короткі лапи сильні, з міцними і гострими кігтями. Задні лапки довші, ніж передні, і довгий пухнастий хвіст, піднятий догори. Живе вона у дуплі на дереві.

Це травоядна тварина. Їсть горішки, насіння шишок (вміє їх лущити), гриби, ягоди. Запасає запаси на зиму. Вміє лазити та стрибати по деревах. На зиму в сплячку не впадає.

Діти ви відгадали, хто це? (Білочка) Вірно

5. Тіло його вкрите пухнастою сірою шерстю. На зиму змінює колір шерстки: линяє з сірого на білий. На маленькій мордочці є блискучі косі очі, довгі гострі вуха, що стирчать угору , чутливий ніс та рот . У нього довгі прудкі лапи . Задні лапи довші, ніж передні, і маленький хвостик. Житла свого не будує . Ночує і зимує у ямці, яку вириває передніми лапами.

Це травоядна тварина. Їсть влітку траву, ягоди, коріння, а взимку гризе гілочки й пагони ,кору дерев . Прудко стрибає . Вміє заплутувати сліди. На зиму в сплячку не впадає.

Діти ви відгадали, хто це? (Зайчик) Вірно

Діти чим схожі між собою білочка та зайчик, і чим різняться?

(Схожі тим, що вміють стрибати , линяють і на зиму не впадають у сплячку, а різняться розміром, кольором шерстки, місцем де живуть).

Діти, а давайте розповімо вірш Г.Демченко про білочку за мнемо таблицею.



Ось ми і склали книгу про звірят. Як ви гадаєте, вона їм сподобається. Молодці малята. Наші звірята дуже вдячні вам. І принесли вам дарунки: білочка – горішків, а зайчик – мор квочки, їжачок - яблучка.

Наше заняття підходить до кінця.

Чи сподобалось вам заняття?

Що найбільше сподобалося?

Що було виконати найважче?

Ви мені теж дуже сподобалися. Молодці. Заняття закінчено. Зараз йдемо ласувати дарунками, які принесли вам звірята.

До побачення.

Лакуста О.В.,

вихователь дитячого садка

Киселівський ясла – садок

с. Киселівка, Білозерський район,

Херсонська область, Україна

Тофан Т.М.,

вихователь дитячого садка

Киселівський ясла – садок

с. Киселівка, Білозерський район,

Херсонська область, Україна

СЦЕНАРІЙ СВЯТА ДО ДНЯ МАТЕРІ «У ПОШУКАХ МАМИ» (МОЛОДШИЙ ДОШКІЛЬНИЙ ВІК)

Дійові особи:

4 Дорослих у ролі:

Сонечка (комахи)

Коника – стрибунця

Метелика

Квітки

Діти (Під музику виходять діти, розділені на групи: сонечки, коники – стрибунці, квіти, метелики)

Ведуча

Розкажу вам, дітки, казку,

Казочку маленьку,

Як шукав метелик
Свою любу неньку...

Ведуча

Метелик заблудився,
Метелик розгубився.
Плаче бідний серед лісу,
Всім розказує про горе.

Метелик (дитина)

- Хто такий я? Як я звусь?

Ведуча

Звідки йому було знати,
Що він метелик
І у нього є матуся.

Метелик (дитина)

- Як я звуся?

Ведуча

Лиш його ніхто не чув –
Голос дуже тихий був.

Сонечко

- Ой, який гарненький метелик, біленький, ще зовсім зовсім
маленький.

Метелик (дитина)

- Як мене, скажи, назвали?

Сонечко

Ти – метелик, я сказала,
Чом одне мені скажи?
Свою маму покажи!

Метелик (дитина)

- Мама? А хто така – не знаю. Може я її не маю.

Сонечко - не може бути такого, в кожного є матуся. Ось послухай
пісню про маму.

Пісня «Мамине сонечко»

1. Мама мене лагідно
Називає сонечком
Любить мене матінка
Бо я її донечка.

Приспів:

Мамине мамине сонечко
Мамина мамина Донецька
Мамина красуння
Мамина пустуня.
Мамине сонечко
Мамина донечка
Мамина красуня

Мамина пустуня.

2. Моя мама квіточка

Любить мене матінка

А я її сонечко

Бо я її доченька

Сонечко

Хіба можна таке чути?

Мама мусить в тебе бути,

А ще – братики, сестрички,

Як ти – невеличкі.

Метелик (дитина)

- А яка вона та мама?

Вірші дітей:

1 Мама – радість,

Мама – це свято,

Мама – це пісня,

Це сонячний світ.

2 Всі весняні квіти,

Всі що є на світі,

У букет зберу я,

Мамі принесу я.

3 Будь завжди матусю рідна

Весела, щаслива

Ти ж у мене краща в світі,

Добра і вродлива.

4 Ні, моя матуся рідна –

Найкраща в світі,

Молода і дуже гарна,

Добра і вродлива.

5 усі матусі дуже гарні,

Згоден я із вами,

Але кращої, як в мене

Не знайдете мами.

6 Спасибі мамам за роботу,

За руки їхні і турботу.

За те, що вдома повсякчас,

Вона торбується за нас.

Сонечко

Йди, шукай свою матусю,

Ми ж станцюємо таночок.

Танок: «Сонечко»

Ведуча

І полетів метелик

Через двір, садок і грядку,

Знай, шукає свою маму,
Саму ніжну, ніжну саму!

Танок: «Квіти»

Метелик (дитина)

- Ой, яка ніжна! Ти моя мама?

Квітка

Ні, я квітка, я не мама.

Навесні нас багато, щоб усюди було свято!

Метелик (дитина)

- А яка ж моя мама?

Вірші дітей:

1 Всі весняні квіти,
Всі що ж на світі,
У букет зберу я,
Мамі принесу.

2 Мамо, добре, що ти є,
Ніжне сонечко моє.
Від твоєї теплоти
Так і хочеться рости.

3 Найгарнішу, найдобрішу,
Я люблю тебе найбільше!
І коли дорослим стану,
Теж любить не перестану.

4 Бо ріднішої ніж ти,
В цілیم світі не знайти!
Добре, мамо, що ти є,
Тепле сонечко моє.

5 Вона засміється,
Весела й щаслива,
Привітна, духмяна,
Неначе весна.

Ой, мамочко, мамо,
Яка ж ти красива,
Така ти у цілому світі одна!

6 Матусю рідна, я тебе люблю,
Цілий день сьогодні зовсім не шалю!
Я на вушко прошепчу ніжне словечко!
Мамо, сказати хочу:
Ти – моє серденько!

Ведуча:

І полетів маленький метелик
Через двір, садок і грядку,
Знай, шукає свою маму,
Саму теплу, теплу саму!

Раптом, де не взявся
Рій метеликів чудових.

Танок: «Метеликів»

Метелик (дитина)

- Та це ж моя мама! Сама тепла, тепла сама!

Метелик (дорослий)

- Мама, тільки не твоя. Прилетіла я з дітворою, щоб повеселитися.

Метелик (дитина)

- А яка ж моя матуся? Яка моя мама?

Вірші дітей:

1 Мама, яке чудове слово

З дитинства нам усім відомо,

Що мама найдорожча,

Що мама найдобріша,

Що мама, наче квітка,

Усіх найкрасивіша.

Дорослі і маленькі

Усі ми вдячні ненці,

За те, що вона є і щастя нам дає.

2 Ще в колисці немовля

Слово «мама» вимовля.

Найдорожче в світі слово

Так звучить у рідній мові:

Мати, матінко, матуся,

Мама, мамочка, мамуся!

Називаю тебе я,

Рідна мамочка моя.

3 Мамо, мамочка, матусю,

Я до тебе пригорнуся.

Ти візьмеш мене за личко,

Глянеш в очі близько – близько.

Поцілуєш в щічку й носик,

Доторкнешся до волосся.

Буду я в таку хвилину

Найщасливіша дитина.

4 Гарна, добра, щира ненько,

Ти одна така рідненька.

Як же хороше з тобою!

Будь завжди, завжди зі мною.

5 Чарівна моя, розумна,

Мамочка рідненька,

Завжди лагідно, сміється

Як сонце ясненьке.

6 Матінко моя єдина!

Ти для мене цілий світ!
І хоч я мала дитина,
Хоч мені лиш кілька літ,
Та тебе, матусю мила,
Я кохаю над життя
І бажаю: будь красива,
Наче квітка весняна!
Метелик (дорослий)

- Метелику твоя мама, сама добра, добра сама. Іди шукай далі свою матусю.

Ведуча
І полетів метелик далі,
Через двір, садок і грядку,
Знай, шукає свою маму,
Саму добру, добру саму!
Літав, літав і заблукав.
І так страшно йому стало.

Метелик (дитина)
Тр – тр – тр куди піти?
Невже маму не знайти?

Стрибунець
Чого плачеш? Не журися,
Йди зі мною, не барися.

Метелик (дитина)
- Ти мама моя?

Стрибунець
- Ні я тато, а ось мої синочки. Ми підготували таночок для мам.

Давайте разом всі затанцюємо.

Танок: «Стрибунці»

Метелик (дитина)
- Може, скажеш ти мені, яка моя матуся.

Стрибунець
- Діти зараз розкажуть.

Вірші дітей:

1 Мамо, мамочко, матуся,
Я до тебе пригорнуся.
Ти найкраща, наймиліша,
Найтепліша, найдобріша,
Сама ніжна і ласкава,
Сама рідна, моя мама!
2 Є не мало мам на світі,
Мами добрі, мами світлі,
Та одна є надмиліша,
Моя мама – найрідніша.

3 В щічку поцілую

Ніжно обійму я

І скажу коханій

«Я тебе люблю»

4 Ти для мене – сонце,

Ти для мене світиш.

Ти така хороша

Краща за усіх.

5 Спасибі вам, рідні, за усмішки ваші.

За ночі недоспані, зварені каші.

За руки невтомні, що нас доглядали,

За те, що пісні колискові співали.

Стрибунець

Сама лагідна, ласкава, твоя мама.

Метелик (дорослий)

- Ми всі разом тобі допоможемо знайти твою маму.

Квітка

- Заспіваємо пісню, щоб твоя мама почула і прийшла.

Пісня: «Дякую рідненька» (слова і музика: В. Лисенко)

1. Мама мене пригорне так теплесенько

В щічки, в носик поцілує так гарнесенько.

Приспів:

Люба мамочка моя, серденько моє

Дякую ріднесенька, що ти в мене є.

2. Я матусеньку люблю. Квіточку мою.

Їй співаю пісеньку, пісеньку свою.

Метелик (дитина)

Як добре, що у мене матуся рідна є –

Вона голубить і жаліє.

І знов весна приходить і сонечко встає,

Бо так любити тільки мама вміє.

До мами пригорнуся, неначе пташенята,

Люблю тебе, матусенька моя!

(Метелик – іде цілує свою маму і повертається на місце)

Метелик (дорослий)

- Ну, що ж ми дуже раді, що ти знайшов свою матусю.

Квітка

- В кожного із нас є мама і ми зараз затанцюємо їм таночок.

Танок: «Всі разом»

Ведуча

Кожній мамі подарунок

Готували малюки,

Танцювали та співали,

Ще й вірші розповідали.

Ведуча

Поцілуйте маму в щічку,
Ніжно маму обійміть
І шепніть їй щось на вушко:
«Мамо, я тебе люблю!»
Діти дарують матусям подарунки!

Макаренко Н.Ю.,

завідувач,

Ботіївський комунальний дошкільний

навчальний заклад (ясла-сад) загального типу «Сонечко»

с. Ботієве, Приазовський район, Запорізька область, Україна

ПОДОРОЖ СЕЛОМ «МІЙ РІДНИЙ КРАЙ – МОЄ СЕЛО»

Мета. Закріпити та поглибити знання дітей про Україну і рідний край; Формувати патріотичні почуття, уявлення про історію рідного села; Продовжувати знайомити дітей з його визначними місцями. Виховувати в дошкільнят любов до України, почуття любові і гордості до рідної землі, до свого народу.

Актуальність теми: Відповідаючи вимогам часу, запитам суспільства, в контексті духовного розвитку особистості важливо здійснювати виховання в дітей патріотизму й толерантності до людей різних національностей. Патріотичні почуття дітей дошкільного віку засновуються на інтересі до найближчого соціального, природного і культурного оточення (сім'ї, батьківського дому, рідного села, країни, традицій та звичаїв свого народу).

Обладнання. Карта України і слайди із зображенням визначних місць рідного села, вірші поетів. Альбом «Мій край, моя історія жива»

Вихователь. Діти, сьогодні в нас буде цікава бесіда про нашу Батьківщину і подорож по визначним місцям нашого села. Але спочатку послухайте гарну пісню (звучить пісня «Про Україну»).

Вихователь. Діти, що ви бачите на дошці?

Діти. У нас на дошці висить карта України.

Вихователь. Подивіться діти на карту, і ви побачите, що на Україні є річки, моря, ліси, міста. Назвіть столицю нашої країни?

Діти. Місто Київ.

Вихователь. Україна - це наша гордість. Ми любимо її природу, багаті надра, а особливо, працьовитих, волелюбних, привітних і талановитих людей. Україна - це рідна домівка, привітні посмішки і сяючі очі людей. Україна в кожному колосочку, в кожній квіточці, краплинці роси, в кожній гілочці, в щебетанні пташок, шепоті струмка... Її не можна не любити, нею не можна не захоплюватися. І ось послухайте вірш поетеси нашого села, Світлани Юрченко «Україна. ти моя рідна Батьківщина».

Мій рідний край,
Моя земля,
Ти зігрівав мене теплом,
Птахи співають за вікном,
І вітер пісню нам співа,
Що кращої землі нема.
То подарунок від небес
То милість Божа, Він Отець.

Мій рідний край,
Моя земля,
Тут мої друзі та сім'я.
Небо особливо чисте
Зорями вночі іскриться.
Мій рідний край, моя земля,
Батьківщина ти моя,
Ти моя одна єдина,
Моя любове, Україно!

Діти, у кожної людини є куточок землі, де знаходиться його рідна домівка, де народився, де проходить його дитинство, де живуть батьки, друзі.

Діти, а як називається село, в якому ми живемо?

Діти. Ботієво.

Вихователь. Правильно, село Ботієво. Але Ботієвська сільська рада - це ще села Строганівка і Бабанівка, і всі діти, що проживають там, відвідують наш дошкільний заклад. Засноване наше село дуже давно - у 1862 році. Назване воно в честь болгарського революціонера і поета Христо Ботєва. В селі проживає людей понад тринадцять національностей. Більшість із них болгар, українці і росіяни. Всі люди живуть дуже дружно і в злагоді.

Послухайте вірш нашої поетеси Людмили Підоріч, який став гімном нашого села.

Село моє – славянская страна,
Живущая одной семьёй большою,
Я – украинка, россиянка я,
Болгарка я с радушною душою.

Их корни все во мне переплелись,
И нет различья меж народов – братьев
Веками неутихающая жизнь
Народы эти привела в объятия.

Село моё - прекрасное село,
И я его являюсь продолженьем.
Для всех народов солнце здесь одно-
Я говорю вам это с наслажденьем.

Народы здесь и нации равны
И в этом наша счастье и сила,
Ведь дружбе этой не сыскать цены
Она прошла через веков горнила.

Наш земляк Олександр Павлович Неалов на честь народів, які проживають на території наших сіл поставив пам'ятник «Дружбі народів».

Вихователь. Діти, а ви любите мандрувати? (відповіді дітей). Щоб закріпити наші знання, я вам пропоную подорож на автобусі по нашій «маленькій Батьківщині».

Вихователь. Перша наша зупинка «Державна». Будівля, яку ви бачите на екрані – Ботієвська сільська рада. В цьому приміщенні працюють керівники села, які приймають дуже важливі рішення. Раніше ми з вами проводили бесіди про те, що у кожної країни, у кожного міста і села є свої символи: прапор, герб і гімн. І у нашого села є своя символіка. Давайте з вами поглянемо на герб. На ньому ви бачите колоски пшениці, соняшник – це символ родючості землі.

Вітряки – перспективи вітряної енергетики Ботієвської ВЕС.

Також ви бачите три прапора. Прапор України, прапор Болгарії і прапор нашого села.

Що ще знаходиться у цьому приміщенні?

Діти. В цьому приміщенні знаходиться бібліотека, куди ми частенько навідуємось. Ми познайомилися з працею бібліотекаря, у неї ми беремо для читання цікаві, захоплюючі книжки.

Вихователь. Неповдалік знаходиться сільський Будинок культури, де проходять масові заходи, свята.

Продовжуємо нашу подорож, і друга наша зупинка «Екологічна». Село розташоване на правому березі річки Корсак, яка впадає в Азовське море, яке знаходиться дуже близько, в п'яти кілометрах від нашого села. Азовське море мальовниче. Яка неповторна краса! В морі водиться багато риб: пелінгас, бички, тюлька, судак, камбала та інші види риб.

І, взагалі, наше село має дуже мальовничий, живописний краєвид.

Вихователь. Зупинка «Парк». У центрі нашого села, восени 2014 р., був закладений парк. Це дивовижне місце для відпочинку. Сюди ви ходите на екскурсію, знайомитесь з новими назвами дерев і кущів. Тут є дитячий майданчик, на якому ви любляете гратися. Деревя й кущі дозволяють милуватися красою парку і заховатися від спеки.

Вихователь. Подорожуємо далі. Зупинка «Історична». Діти, багато наших земляків не повернулися з війни. На їх честь встановлені пам'ятники. В День Перемоги, 9 Травня, проходять мітинги, до пам'ятника покладають квіти.

Вихователь. Далі ми під'їжджаємо до зупинки. «Погода». Діти, в цьому приміщенні працюють люди, які спостерігають за погодою, передають дані через інтернет, і тоді всі ми знаємо, коли буде холодно або жарко, коли

буде дощ або сніг.

Зупинка «Лікарня». На території наших сіл знаходиться лікарня сімейної медицини і дерматологічна лікарня. В цю лікарню приїжджають лікуватись не тільки з України, а й з інших держав. Тут працюють гарні фахівці і професіонали своєї справи.

Зупинка «Корисна вода». Діти, наше село славиться гарною і корисною водою. У цих великих башнях знаходиться вода, з якої в цьому приміщенні робили знамениту «Бабанівську» воду. Вона своїми цілющими властивостями сприяє поліпшенню здоров'я.

Вихователь. Зупинка «Церква». В народі кажуть, що де немає церкви, там немає села. В центрі села Строганівка наш меценат О.П.Неалов побудував церкву для віруючих мешканців села, де кожна людина може отримати духовне задоволення.

Подорожуємо далі.

Діти. А ми знаємо, що це зупинка «Школа».

Вихователь. Так, діти – це школа. Школа наша красива двоповерхова. Тут працюють дуже гарні вчителі, які люблять дітей і розповідають їм багато цікавого, про що вони ще не чули і багато чого не знають. Названа школа на честь нашого земляка Героя Радянського Союзу Г.С. Холодного, який жив і вчився в нашому селі, і загинув під час війни. У 1985 році йому поставили бюст у вестибюлі школи.

І, нарешті, зупинка «Дитячий садок». Діти, розкажіть, який у нас дитячий садок?

Віповіді дітей. Назва дитячого садка «Сонечко» вибрана не випадково. Кожна літера має своє глибоке значення.

С - сонячний, сяючий

О – організований

Н – необхідний,

Е – ерудований, енергійний

Ч - чарівний, чудовий

К - креативний, класний, красивий, казковий

О – оригінальний, організований.

Вихователь. Діти, скільки чудових слів ви знаєте про свій дитячий садок. А що ви ще можете про нього розповісти?

Діти. Ми дуже любимо наш дитячий садок. У нас гарні групи, красивий музичний зал, українська світлиця, етнографічний міні-музей болгарської культури. Ми любимо гратися, ходити на заняття, які проходять в українській світлиці, а особливо, ми любимо свята.

Вихователь. Так, діти, у нас в садочку проходять різні свята. Це ярмарок для жителів села, який проходить на території дошкільного закладу, свято «Української пісні», «Вечорниці» та інші.

Дорогі друзі. Ось і закінчилась подорож по нашій маленькій Батьківщині. Будьте чемні, чесні, розумні, любіть свій рідний край, своїх рідних, приносьте радість і користь нашій Україні.

Маринець Л.А.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 49

м. Мелітополь, Запорізька область, Україна

РОБОТ ПОЛІ ШУКАЄ ДРУЗІВ **(ігри з використанням ЛЕГО) для дітей середнього дошкільного віку**

Мета:

- закріпити вміння дітей перелічувати предмети, позначати кількість відповідною цифрою;
- розвивати первісне уявлення про використання геометричних фігур як еталонів для визначення форм предметів довкілля; утворювати їх, вчити виділяти і називати складники геометричних фігур (кут, сторона ті їх кількість), давати словесний опис геометричної фігури;
- закріпити навички дітей орієнтуватися на аркуші паперу, рухатися у заданому напрямі (угору , вниз, праворуч. ліворуч), діяти за словесною інструкцією;
- удосконалювати вміння дітей кодувати інформацію за допомогою знаків.

Роздатковий матеріал: індивідуальні картки, ЛЕГО шість цеглинок, цифри від 3-6, іграшка Робот, Чудо-автомат (коробочка з батарейками), картинки з зображення різних предметів.

Обладнання: телевізор

Діти сидять на килимку , вихователь розповідає.

- В одному квітучому місті жив робот ПОЛІ. Він дуже любив подорожувати. Кожного дня він відвідував діточок в дитячих садочках і дарував їм радість. Одного разу вирішив ПОЛІ відвідати і наш дитячий садок «Горобинка». Взяв він рюкзачок, поклав подарунки і вирушив у подорож.

Слайд 1



Але раптом почався дощик, робот ПОЛІ дуже поспішав, але все одно змок.

Слайд 2



Вихователь: Робот дуже боявся дощу, тому що мав електроніку, яку не можна мочити!

- Діти, як ви вважаєте ПОЛІ прийшов до нас, чи ні? (відповіді дітей – так, він прийшов..) Так чого ми чекаємо? Давайте його знайдемо! (діти знаходять робота, намагаються його включити, але він не працює)

- Чому Робот не працює? (відповіді - сіли батарейки, змокла електроніка)

- Давайте спочатку подивимося скільки у нього батарейок і порахуємо їх. (вихователь відкриває кришку дістає батарейки, діти їх рахують - 4 штуки)

В. Що ж нам робити? (діти – поміняти батарейки).

- Ви зможете допомогти роботу ПОЛІ тому що у мене є Чудо – автомат! За кожне виконане завдання він видає одну батарейку. Ви готові пограти зі мною? (так!) За кожну гру ви отримаєте одну батарейку.

Перша наша гра за яку ми отримаємо батарейку називається «Башточка»

Слайд 3



Треба скласти башточку за кольорами, порахувати цеглинки та поставити зверху відповідну цифру. А допоможуть нам її скласти схеми! (індивідуальні картки для кожної дитини)

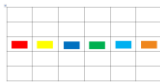
Кожна дитина перераховує цеглинки і каже яку цифру вона поставила.

Після гри діти підходять до автомата і отримують одну батарейку.

В. Діти, подивитися як Робот ПОЛІ чекає на вашу допомогу, давайте швидко почнемо другу гру.

Вона має назву «Не помилися!»

Слайд 4

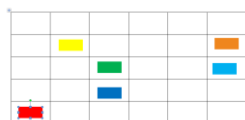


Вам необхідно уважно слухати вихователя і рухатись у заданому напрямку по клітинкам, обираючи правильно колір цеглинок!

В. Підходьте до своїх карток, розпочинаємо гру.

- жовта цеглинка угору
- синя цеглинка вниз
- зелена цеглинка ліворуч
- оранжева цеглинка угору
- червона цеглинка вниз
- блакитна цеглинка праворуч
- червона цеглинка вниз

А тепер треба перевірити наш результат!



Слайд 5

В.Молодці!Так швидко діяли за правилами і ось вам Чудо - автомат видає ще одну батарейку. Скільки всього батарейок ви отримали? *(дві)* . Скільки ще нам потрібно ? *(дві!)*. Гарно вмієте рахувати, але настав час відпочинку.

- Робот ПОЛІ стоїть на килимку, давайте і ми з вами підемо до нього та покажемо йому,як ми вміємо грати з ЛЕГО цеглинками.*(діти роблять коло біля Робота, потім зручно сідають на килим)*

Фізкультхвилинка з ЛЕГО цеглинками

Пальчик, пальчик – тук, тук, тук. *(стукають пальчиками по черзі по цеглинкам)*

По цеглиночці – тук, тук.

Плесни, плесни *(плескають у долоні)*

Раз, два, три. *(плескають по колінах)*

Ти цеглиночку бери, *(протягують руку з цеглинкою уперед)*

Її другу передай, *(передають цеглинку дитині, яка знаходиться справа)*

Гру спочатку починай *(плескають у долоні)*

Гра повторюється 3-4 рази!

В.Діти, зверніть увагу на екран телевізора.

Слайд 6



- Хто з вас здогадався,що означає символ у кружечку ? ...цей символ означає,що ви будете працювати в парах. Обирайте собі пару та підходьте до столу. Гра називається «Знайди будинок!» Вам треба знайти предмети, які схожі на геометричні фігури і покласти їх у віконечко*(діти розкладають предметні картинки, які схожі на їх геометричну фігуру)*

- Ви так дружно працювали разом, молодці! Тепер обережно закрийте свої картинки чистим аркушем паперу,заховайте геометричні фігури. Давайте з ЛЕГО спробуємо скласти геометричну фігуру, яка була у вас на картках.

(діти викладають геометричні фігури з ЛЕГО)

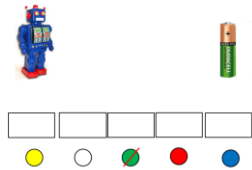
В. Катруся як називається твоя геометрична фігура? Скільки вона має кутів, скільки сторін, чим відрізняється від іншої фігури?*(діти за бажанням описують геометричну фігуру, яку склали з ЛЕГО)*

- І знов перемога! Ви отримали третю батарейку!Робот ПОЛІ з нетерпінням чекає останню батарейку.

В. Діти, вам подобається допомагати Роботу ПОЛІ? *(Так!)*

Залишилась у нас остання гра, вона називається «Побудуй доріжку!».

Слайд 7



- Але давайте з вами спочатку згадаємо, що означає червона рисочка? (цей знак означає що не можна класти цеглинку такого кольору).

(вихователь роздає дітям картки, діти викладають доріжку для Робота).

В. Діти, подивіться Чудо - автомат видає останню четверту батарейку. (діти плескають у долоні, вихователь вставляє батарейки в корпус Робота)

Робот починає рухатися в сторону рюкзака.

В. Здається мені, що робот ПОЛІ приготував для вас щось цікаве.

(вихователь висипає з рюкзака новий ЛЕГО конструктор та картки для складання різних іграшок).

Вони дякують за подарунок, пропонують Роботу ПОЛІ залишитися з ними в дитячому садочку і мати багато друзів!

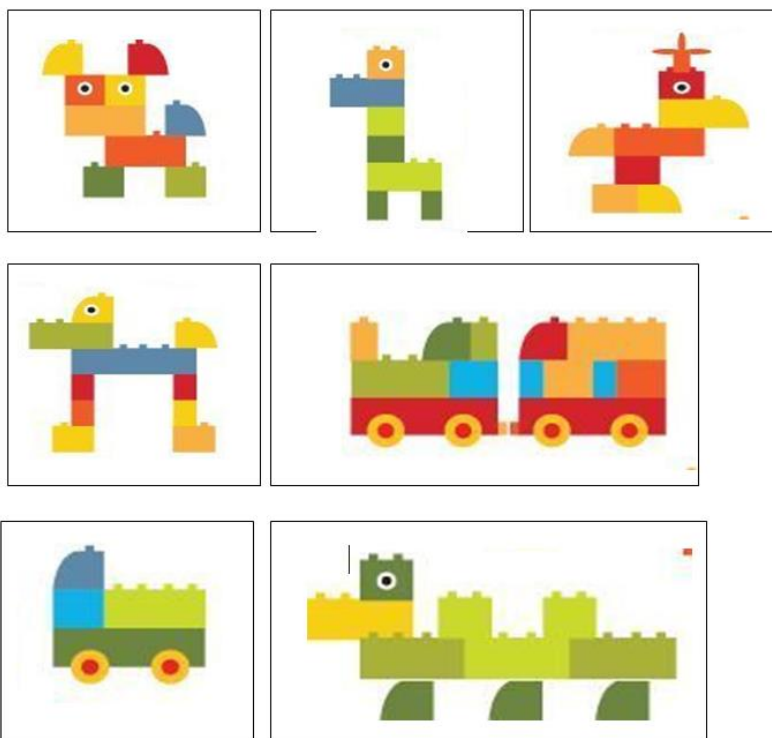
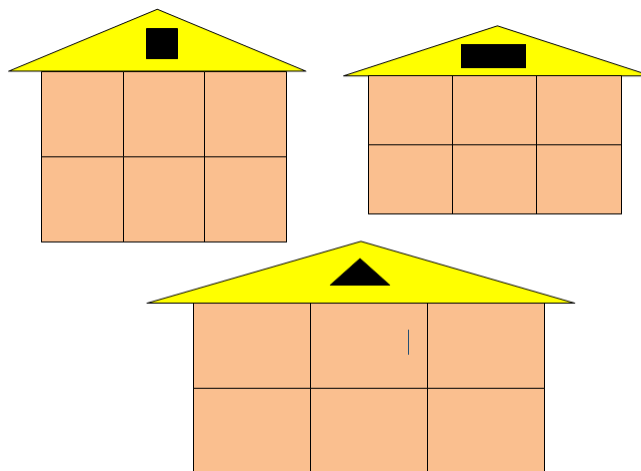
ДОДАТОК

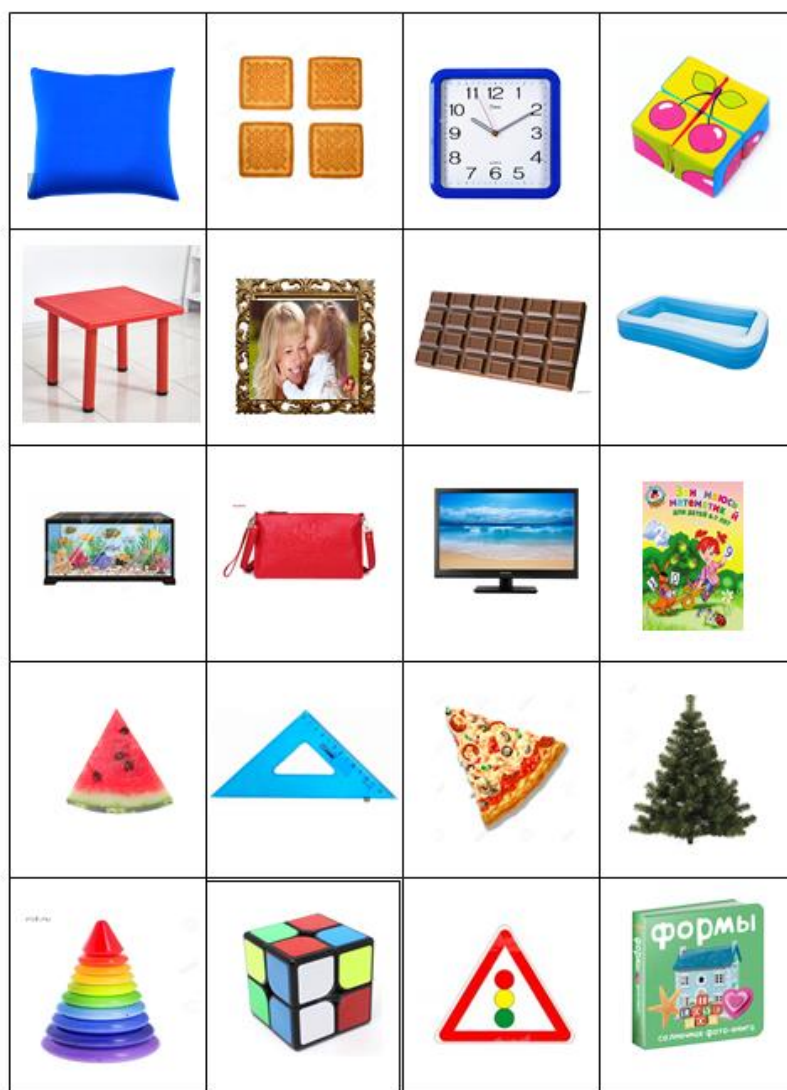
Картки до гри «Башточка»



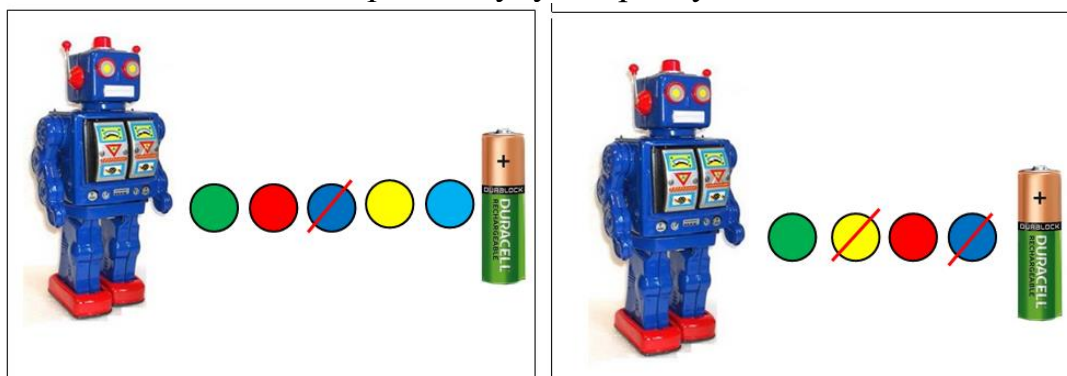
Гра «Не помилися!»

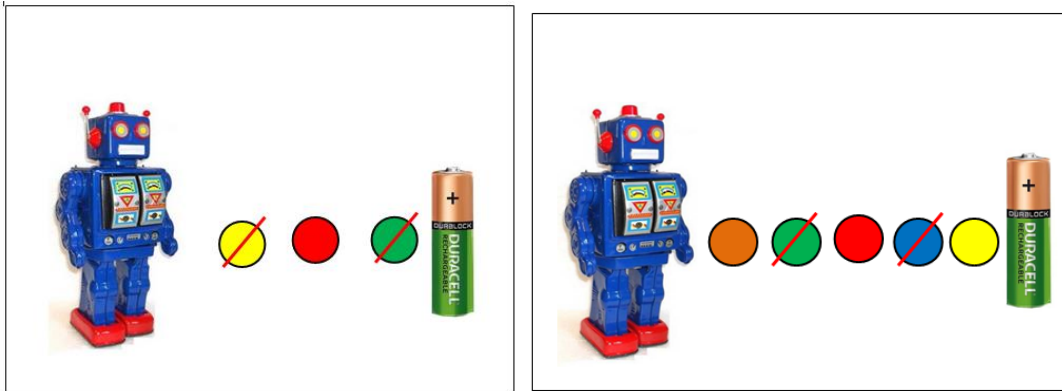
Гра «Знайди будинок!»





Гра «Побудуй доріжку!»





Мартиненко С.І.,

Вихователь

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Яблунька» с. Худяки

Леськівської сільської ради Черкаського району

Черкаська область, Україна

Атамась О.Г.,

практичний психолог

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Яблунька» с. Худяки

Леськівської сільської ради Черкаського району

Черкаська область, Україна

ПАРЦІАЛЬНА ПРОГРАМА ДЛЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ ПО СОЦІАЛЬНО МОРАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ «ВИХОВАННЯ ЛЮБОВ'Ю»

Постановка проблеми. Сучасне життя спонукає нас до різноманітних форм спільної роботи закладу дошкільної освіти з родиною.

Для того, щоб сім'я успішно виконувала свої виховні завдання, необхідно щоб батьки знали основні педагогічні вимоги і необхідні умови сімейного виховання. Донести до батьків ці знання, заохотити до участі в спільній роботі з дитиною і педагогом, залучити до оцінювання успіхів дитини, прогнозування перспектив її розвитку – головне завдання педагогічного колективу.

Для розв'язання цього завдання необхідні принципово нові підходи до виховання дошкільника та тісна взаємодія з родиною. Водночас з розвитком моральних взаємостосунків у родині, колективі відбувається творчий розвиток особистості дитини, формується здатність сприймати добро, справедливість, та красу довкілля.

Виклад основного матеріалу. Колектив закладу дошкільної освіти протягом багатьох років використовує, нові ефективні форми роботи із сім'єю, які дають змогу врахувати потреби батьків, пробуджувати у них інтерес до життя дітей у дошкільному закладі, формувати активну батьківську позицію.

Процес соціально-морального розвитку – важливий компонент цілісного педагогічного процесу ЗДО. Принциповою своєрідністю є те, що його не можна виділити в окрему спеціальну діяльність (на зразок навчання), воно здійснюється в процесі всього життя дитини, у досвіді будь-якої діяльності й спілкування з дорослими та однолітками.

Цілеспрямований процес залучення дитини до моральних цінностей людства і конкретного суспільства починається у ранньому дитинстві. Успішність цього процесу залежить від єдності моральної свідомості і поведінки.

Формування соціальної компетентності дошкільника розпочинається в родині та продовжується в закладі дошкільної освіти. Тому соціальний розвиток дитини залежить від спільних зусиль батьків та педагогів.

Основи соціальної компетентності:

- уміння орієнтуватися у світі людей (рідні, близькі, знайомі, незнайомі, різної статі, віку, роду занять та ін.);
- здатність розуміти іншу людину, її настрій, потреби, особливості поведінки;
- уміння поважати інших людей, допомагати, турбуватися про них.

Сім'я і дитячий садок мають свою специфіку, особливості впливу на дитину, свої виховні засоби. Ці осередки взаємодоповнюють і коригують впливи один одного. У взаєминах з батьками педагоги прагнуть керуватись такими принципами побудови стосунків, як принцип єдності й наступності, відмовляються від принципів паралельних взаємин, спроб підмінити один одного. Партнерство педагогів і батьків — партнерство рівних учасників спілкування, які прагнуть оволодіти мистецтвом спільної дії, налагодити співробітництво.

Основні завдання парціальної програми «Виховання любов'ю»:

- учити розрізняти позитивні й негативні вчинки, давати їм оцінку;
- формувати в дітей навички організованої поведінки вдома, на вулиці, в дошкільному закладі, в громадських місцях, в природі;
- вдосконалювати форми ввічливого спілкування з дорослими та однолітками;
- привчати дітей до виконання обов'язків, відповідальної поведінки;
- закріплювати вміння дотримуватися моральних правил у повсякденному житті.
- створювати умови для взаємодії дітей у грі, побутовій праці, драматизація знайомих віршів, казок;
- сприяти розвитку дрібної моторики рук, розвивати предметно-практичні рухові навички.
- розвивати монологічне й діалогічне мовлення, інтонаційну культуру;
- виховувати гуманні почуття, елементарні уявлення про доброту,

чуйність, товариськість, уважність, справедливість, доброзичливість, працьовитість, тощо.

Пропонуємо до вашої уваги частину розробки планування для дітей раннього віку парціальної програми студії «Школа радості»

Тема заняття	Зміст роботи
У сонечка вчимося доброти	Світить сонечко у віконечко • Учити, контрастною плямою малювати яскраве сонце, користуватися пензликом і фарбою • Розвивати емоційний відгук • Виховувати акуратність у роботі Фотографія сонечка • Учити складати зображення із окремих частин, закріплювати знання жовтого кольору, поняття «довге», «коротке» • Розвивати спостережливість • Виховувати інтерес до занять з аплікації Дидактична гра «Веселі промінці у сонечка» • Познайомити з поняттям довгий • Формувати поняття «один», «багато» • Закріпити поняття про жовтий колір Гра-імпровізація « Ми йдемо до сонечка» • Розвивати інтонаційну виразність, мовлення, вміння узгоджуватися з рухами • Викликати у дітей піднесений настрій • Виховувати любов до поетичного слова
Завітали гості до малят	Частування для гостей • Учити ліпити частування, використовувати набуті вміння • Розвивати дрібну моторику рук • Виховувати самостійність, кмітливість у роботі Доріжка для друзів • Продовжувати вчити співвідносити предмет за довжиною (довга, коротка) та шириною (вузька, широка) Зустрічаємо гостей • Сприяти емоційному насиченню мовлення дитини, під час ознайомлення її з соціальним довкіллям, створенню належних умов для розширення уявлень дитини про правила стосунків з людьми, які оточують її • Стимулювати комунікативну активність дітей Дидактична гра «Давайте познайомимось» • Учити голосно вітатись, називати своє ім'я, вміти говорити з дорослими • Збагачувати словник різними формами привітання • Виховувати чемність Привітання-прощання • Учити вітатися, прощатися, уживати у своєму мовленні ввічливі слова • Розвивати зв'язне мовлення, пам'ять, увагу • Виховувати чемність Ввічливі діти • Учити дітей уживати у своєму мовленні ввічливі слова • Розвивати мовлення, пам'ять • Виховувати ввічливість

Шукаємо маму Зайчиху	Розмалюємо рукавички • Формувати у дітей елементарні технічні навички малювання квачиком - цятки і мазки • Закріпити знання про основні кольори (жовтий, червоний, зелений, синій), обираючи ті, що сподобаються • Виховувати бажання малювати фарбами та акуратність у роботі Морква для зайчика • Формувати вміння розкачувати шматочки глини прямими рухами рук між долонями, бачити у шматочку глини образ предмета • Розвивати інтерес до процесу ліплення • Виховувати охайність у роботі Залатаємо ковдру для зайчика • Співвідносити предмети за формою, розмішувати геометричні форми у відповідних отворах • Розвивати дрібну моторику пальців Склади картинку • Формувати цілісний образ предмета, складаючи ціле із частин • Закріплювати поняття «колір», «форма» Що полюбляє їсти зайчик • Учити розпізнавати на смак та дотик моркву, капусту, яблуко Дитинчата і мама • Співвідносити тварин і їхніх дитинчат • Називати дитинчат тварин Що ти бачиш • Учити називати дії на картинці, які виконують тварини (зайчик – стрибає, лисичка – біжить, ведмідь – спить)
Є у кожного родина – міцна, сильна та єдина	Почастуємо сестричку пиріжками • Учити спонукати дітей самостійно ліпити з глини • Формувати уявлення про властивості глини • Створювати у дітей радісний настрій від спільної праці • Виховувати акуратність у роботі Дідусева рукавичка • Спонукати дітей до оздоблення рукавички • Розвивати фантазію • Виховувати охайність, посидючість Крісло для бабусі • Учити класти горизонтально дві цеглинки, прикладаючи їх одна до одної довшим ребром - сидіння, потім вертикально прикладаючи до однієї із сторін дві цеглинки, ставляючи на коротше ребро – спинка; далі з двох бічних сторін прикладати по одній цеглинці, ставлячи на довше ребро – поруччя Дидактична гра «Тато, мама і я крокують по дорозі» (флоромозаїка) • Фіксувати увагу дітей на тому, що колір і величина можуть бути використані для позначення різних предметів • Розвивати дрібну моторику Допоможемо дідусеві зашнурувати черевики • Учити піклуватися про рідних, допомагати їм • Розвивати м'язи рук • Виховувати старанність Перегляд сімейних фотографій • Формувати уявлення про сім'ю, членів сім'ї (тато, мама, дитина) • Учити орієнтуватися в іменах найближчих родичів, в основних видах домашньої роботи (прибирати, прасувати, готувати їжу)

	- Виховувати любов до батьків Назвемо усіх ласкаво - Учити використовувати у мовленні зменшувально-пестливі форми (мамуля, татусь, дідусь, бабусенька) - Виховувати комунікативні навички, любов до рідних Розгляд ілюстрацій на тему: «Всі ті, кого я так люблю» - Продовжувати формувати уявлення дітей про сім'ю, її склад: взаємини між членами родини - Виховувати ввічливість, чуйність, почуття поваги до старших
Наші добрі вчинки	Склади одяг - Розвивати зв'язне мовлення, пам'ять, мислення, увагу, дрібну моторику рук Покажи, що відчуваєш? - Учити мімікою показувати свої почуття - Виховувати старанність Добре – погано - Вправляти в умінні вислуховувати іншу людину - Дотримуватись елементарних правил поведінки - Орієнтуватися в поняттях «добре», «погано» - Розвивати мислення, мовленнєву активність - Виховувати моральність, доброзичливість, товариськість Оціни вчинок - Продовжувати вчити, орієнтуватися в поняттях «добре», «погано» - Розвивати уважність, логічне мислення - Виховувати бажання дотримуватись правил культури поведінки Мирилка «Якщо в мене є машина» - Уточнити та узагальнити знання дітей про морально – етичні норми - Вимовляти слова виразно, не поспішаючи - Розуміти зміст мирилки, повторювати її Читання казки «Мама та Ведмідь» - Учити розуміти зміст казки, передавати послідовність дії, відповідати на запитання, вимовляючи слова чітко, виразно - Збагачувати активний словник дитини словами ввічливості - Розвивати емоційне сприйняття
Білочка шукає друзів	Горішки для білочки - Учити відщипувати маленький шматок глини, розкочувати його коловими рухами долонь, закріплювати правила роботи з матеріалом для ліплення - Формувати вміння бачити в шматочку глини образ предмета - Викликати інтерес до процесу ліплення та результати роботи - Виховувати охайність Розвивальна гра «Чий хвостик?» - Учити розрізняти хвости тварин - Розвивати логічне мислення, кмітливість - Виховувати зосередженість Дидактична гра «Скажи яка?» - Учити добирати прикметники до слів - Виховувати зосередженість Чий будиночок? - Учити проявляти інтерес до тварин, позитивно реагувати на спілкування з ними - Розвивати доброзичливе ставлення до тварин - Виховувати любов до них

	Проблемно-ігрова ситуація «Чому білочка не помітила зайчика і не зустріла в лісі ведмедика» - Учити використовувати ігрову ситуацію, як спосіб цікавого і змістовного мовленнєвого спілкування - Збагачувати знання дітей про певні особливості життя тварин узимку (зайчика та ведмедів), спосіб їх пристосування до умов в засніженому лісі - Виховувати інтерес до природного довкілля, до нового та невідомого Читання вірша Г.Демченко «Білочка» - Розширювати знання дітей про диких тварин - Розвивати мовленнєву активність дитини - Збагачувати словник дітей словами: живе, гризе, дупло, горішки, шишки - Виховувати любов до тварин, співчуття та бажання їм допомогти
Кольорова подорож з котиком Мурчиком	Котик грається з клубочком - Учити малювати круговими рухами клубки ниток - Розвивати вміння малювати олівцями - Виховувати акуратність у роботі Захочай мишку від котика - Учити добирати віконця до будинку відповідної форми та кольору - Виховувати зосередженість Відишукай котика - Учити орієнтуватися у просторі (угорі, внизу, на, під.) Дидактична гра «Чиї дітки» - Учити співвідносити тварин та їх дитинчат, правильно називати дитинчат - Виховувати турботу до тварин Почастуємо котика - Уточнити призначення посуду - Закріпити вміння називати і послідовно виконувати дії - Виховувати почуття гостинності Драматизація вірша Т.Коломієць «Котику – воркотуку» - Учити виконувати дії відповідно до тексту, імітувати рухи та дії персонажів, повторювати окремі з них за змістом вірша Читання вірша М.Познанської «Коли киця любить, а коли сердиться» - Учити уважно слухати вірш, розуміти його зміст, відповідати на запитання за змістом вірша, активізувати мовлення дітей - Виховувати дбайливе ставлення та любов до тварин Фізкультхвилинка «Котик Мурчик»
Мама сонечко в сім'ї, ми – промінчики її	Намалюємо намисто для мами - Створювати сприятливі умови для художньо-естетичного розвитку дітей - Закріпити вміння малювати пальчиком, упізнавати в обрисах зображень, схожість з предметами - Викликати емоційний відгук на яскравий колір фарби - Виховувати акуратність у роботі з фарбою Склади фартушок - Учити вставляти певні форми у відповідні отвори - Закріплювати знання про кольори У нас велика сім'я - Учити висловлювати почуття любові до мами та інших членів родини, лагідно звертатися до них - Формувати уявлення дітей про взаємну турботу та любов у сім'ї

	• Розвивати базові моральні якості особистості • Виховувати бажання допомагати, шанобливе ставлення до сім'ї Дидактична вправа «Мама яка?» • Учити висловлювати свою любов і ніжність до мами, збагачувати словник словами, що означають риси характеру • Виховувати любов до мами Пальчикова вправа «Моя сім'я» • Учити імітувати дії про які йдеться в тексті вірша Психогімнастика «Мамі посміхаємось» • Учити відтворювати дії і вчинки уявних героїв, оволодівати моторним компонентом відповідних психічних станів (увага, зосередженість, гнів) • Формувати здатність до психом'язового само – розслаблення Читання казки «Добре з мамою» • Учити уважно слухати казку, розуміти зміст, уживати в мовленні пестливі слова спонукати висловлювати вдячність до мами • Розвивати емоційне сприйняття • Виховувати любов до рідних
У нас в гостях лялька Оленка	Сукня в горошок • Закріпити з дітьми прийом примокання пальцем • Вправляти в заповнюванні всього силуету сукні • Розвивати ритмічність рухів • Виховувати чуйність, бажання прийти на допомогу Цукерки для ляльок • Учити розкочувати шматочки глини між долонями, акуратно працювати з нею • Виховувати позитивне ставлення до виконаної роботи Дидактична гра «Велика й маленька ляльки» • Учити розрізняти та називати предмети одного змісту, але різної величини (ляльки, стільці, столи, тарілки, ложки) Дидактична гра «Почастуємо ляльку чаєм та печивом» • Учити накривати стіл до чаю, відбирати необхідні предмети посуду(чашка, блюдце, ложка, чайник) • Розвивати увагу, мовлення • Виховувати гостинність Гра-забава «Назвемо усіх ласкаво» • Учити використовувати в мовленні зменшувально-пестливі форми • Збагачувати словник дітей • Виховувати комунікативні навички, вміння правильно поводитися в колективі Гра-інсценівка «Подаруємо ляльці Оленці книжечку» • Продовжувати знайомити дітей з дитячою книжкою • Учити розглядати книжку, бережливо ставитися до неї, дотримуватися елементарних правил поводження з нею • Виховувати інтерес до книжки
Подорож на чарівну галявину	Упіймаймо сонячного зайчика • Продовжувати учити малювати плямами сонячних зайчиків • Розвивати сюжетно-ігровий задум • Виховувати охайність під час виконання заданої роботи Сонечко і ялинка • Учити викладати зображення знайомих предметів, ліпити площинні та об'ємні (круглі) форми, використовуючи набуті знання • Розвивати дрібну моторику пальців рук

	• Виховувати впевненість у своїх силах Збери галявину • Продовжувати вчити співвідносити деталі за кольором • Розвивати дрібну моторику рук Галявинки • Учити пристібувати квіточки до галявинки на гудзик • Закріпити основні кольори • Розвивати дрібну моторику рук Дидактична гра «Де сховався сонячний зайчик?» • Продовжувати вчити орієнтуватися у просторі (угорі, внизу) Читання вірша М. Підгіряка «Розмова про сонечко» • Учити уважно слухати поетичний твір, розуміти його текст, відповідати на запитання за змістом, спонукати повторювати слова та фрази вірша • Збагачувати словник дітей словами: сонце, зіронька, соловей, гріє, світить

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. — К.: Видавництво, 2012. — 26 с.
2. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років/ наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець- Білоскаленко [та ін.]; наук. ред. : Г.В. Беленька, М.А. Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. — К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2016. — 304с.
3. Думати, мислити, дивуватись: Працюємо за В. Сухомлинським (ранній вік). - Київ «Шкільний світ», 2008. — 112с.
4. Іваненко Н. Збереження психічного здоров'я дітей / Наталія Іваненко. // Шкільний світ. — 2015. — №3. — С. 21–32.
5. Смольникова Г. Метод проєкту в у роботі з батьками / Галина Смольникова. // Світич. — 2015. — №1. — С. 16–17.
6. Сухар В. Л. Розвиток і навчання дітей раннього віку. ТОВ Видавництво «Ранок», 2012. — 192с.
7. Олійник Л. М. Зображуємо оточуючий світ. — Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. — 136с.
8. Манилюк Ю. С. Плануємо залюбки: Орієнтовні розробки тематичних циклів. Книга 2. — Тернопіль: Мандрівець, 2006. — 304с.
9. Якименко С.І., Голян Л.П. Навчально-методичний комплект «Віконечко у світ». [Розробки занять. Дидактичні ігри. Нетрадиційні техніки малювання]. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. - С. 4-29.
10. Чемпен Г. П'ять мов любові до дітей / Г. Чемпен, Р. Кемпбел. — Львів: Свічадо, 2007.

Месьянінова Л.І.,

вихователь - методист

Дошкільний навчальний заклад № 42 «Сонечко»

м. Запоріжжя, Запорізька область, Україна

ПРОЕКТ «ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО ПАТРІОТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ НАРОДОЗНАВСТВА ТА ОЗНАЙОМЛЕННЯ З РІДНИМ МІСТОМ»

Основна ідея проекту: виховання громадянина – патріота своєї країни; залучення дітей до культури, традицій та звичаїв рідного народу; розвиток потреби дітей в освоєнні навколишнього світу шляхом ознайомлення з культурною спадщиною свого народу; виховання почуття гордості за своє місто, повагу до батьків, людей, що в ньому мешкають; розширення дитячого кругозору.

Актуальність проблеми: обумовлена необхідністю виховання патріотизму, починаючи з дошкільного віку. В цей період відбувається формування культурно-ціннісних орієнтацій духовно-етичної основи особистості дитини, розвиток її емоцій, почуттів, мислення, механізмів соціальної адаптації в суспільстві, починається процес національно-культурної самоідентифікації, усвідомлення себе в навколишньому світі.

Завдання педагогів і батьків – як можна раніше пробуджувати в дитині любов до рідної землі, з перших кроків формувати риси характеру, які допоможуть їй стати людиною і громадянином суспільства. Виховувати любов і повагу до рідного дому, дитячого садка, рідної вулиці, міста; почуття гордості за досягнення країни, любов і повагу до армії, гордість за мужність воїнів; розвивати інтерес до доступних дитині явищ суспільного життя. Фундаментом патріотизму по праву вважається цілеспрямоване ознайомлення дітей з рідним краєм. Любов до Вітчизни починається з любові до своєї малої Батьківщини – місця, де народилася дитина та проживає. Дуже важливо знайомити дітей з рідним містом, мікрорайоном, їх історією, природою і культурною спадщиною. Базовий етап формування у дітей любові до малої Батьківщини здійснюється шляхом накопичення дошкільниками соціального досвіду життя у своєму місті, мікрорайоні, засвоєння прийнятих норм, правил поведінки між людьми, прилучення до світу культури. Адже любов до рідного краю зароджується в дошкільному віці і ці патріотичні почуття надзвичайно важливі для подальшого формування особистості.

Проблема, на розв'язання якої спрямовано проект.

Визначення нових підходів і нових шляхів до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості. Проект покликаний забезпечити виховання у дитини гуманного ставлення до навколишнього світу, любові до родини, рідної домівки, краю, міста, Батьківщини; поваги до державної символіки, мови, традицій та звичаїв рідного народу.

Проект довготривалий.

Очікуваний результат.

Проживаючи в місті Запоріжжі, на території унікальних історичних, природних місць, ми не тільки не відвідуємо їх, але і мало знаємо про них. В ході реалізації проекту діти отримають знання про історію та сьогодення рідного народу, та міста в якому народилися та живуть. Не слід чекати від дітей, дорослих форм прояву любові до рідного міста, але якщо в ході реалізації проекту діти набудуть знання про історію міста, його символіку, пам'ятки, будуть мати історичні знання, почнуть проявляти інтерес до подій міського життя відображати свої враження у продуктивній діяльності, то можна вважати, що мета і завдання проекту виконані.

Учасники проекту: вихователь з українського мовлення та народознавства; вихователь з фізкультури; музичний керівник; вихователь з зображувальної діяльності; вихователь з театральної діяльності; вихователі; діти; батьки вихованців.

На даному етапі до участі в проекті залучені: обласний театр ляльок; театр ім. Магара; обласний художній музей; історико - культурний центр

о. Хортиця; центр молоді; дитяча музична школа № 2; запорізький ботанічний сад; туристична фірма «Веста тревел».

Методи і форми роботи: екскурсії вулицями рідного міста, до історичних пам'яток, визначних, цікавих культурних та необхідних для життєдіяльності міста місць; розповіді педагогів; зустрічі - бесіди з цікавими людьми; спостереження за змінами в зовнішності рідного міста, вулиці, за працею людей в дошкільному закладі і в місті; дидактичні, сюжетно - рольові ігри; заняття з циклу «Історичні цікавинки»; розгляд ілюстративних матеріалів, фільмів, слайдів; читання та інсценування творів художньої літератури; слухання народної, класичної, сучасної музики; розглядання творів образотворчого і декоративно - прикладного мистецтва; знайомство з творчістю видатних поетів, художників, композиторів; розв'язування проблемних ситуацій; запрошення членів родин у дошкільний заклад; спільні з родинами виховні заходи; виставки, конкурси; пізнавально - спортивні, тематичні свята та розваги, ярмарки.

Напрямки роботи з батьками: ознайомлення батьків з роботою дошкільного закладу з питань патріотичного виховання; залучення батьків до співпраці та стимулювання їхньої активної участі в ній; організація різноманітних заходів за участі батьків; ознайомлення батьків з результатами навчання і розвитку дітей (відкриті перегляди, тематичні заняття, інформація для батьків); залучення батьків до організації сімейних екскурсій цікавими містами рідного міста.

Педагогічні засади проекту:

Доступність. Принцип доступності передбачає співвідношення змісту, характеру та обсягу навчального матеріалу з рівнем розвитку,

підготовленості дітей.

Безперервність. На нинішньому етапі освіта покликана сформувати у підростаючого покоління стійкий інтерес до постійного поповнення свого інтелектуального багажу і вдосконалення моральних почуттів.

Науковість. Одним з важливих принципів програми є її науковість. На основі відомостей про історію та культуру рідного краю.

Системність. Принцип системного підходу, який припускає аналіз взаємодії різних напрямів патріотичного виховання. Цей принцип реалізується в процесі взаємопов'язаного формування уявлень дитини про патріотичні почуття у різних видах діяльності та дієвого ставлення до навколишнього світу.

Спадкоємність. Патріотичне виховання дошкільників продовжується в початковій школі.

Механізм супроводу проекту

Планування та підготовка: вивчення методичної літератури; складання орієнтовно перспективно - календарного планування занять з народознавства; складання плану свят та розваг; комплектування творчої групи; налагодження взаємозв'язку з громадськими організаціями; налагодження взаємозв'язку з турфірмою; взаємозв'язок з батьками вихованців

Методичний супровід: організація та проведення семінару з вивчення проекту; пропаганда кращого досвіду роботи педагогів, які працюють у даному напрямку; консультації; проведення тематичних занять; проведення майстер-класів, круглих столів, відкритих показів; самоосвіта педагогів.

Використання результатів роботи: підготовка і проведення методичних заходів (МО, пед. читань, педрад, відкритих переглядів); проведення пізнавально - спортивних розваг, тематичних, народних свят та розваг, різних заходів; екскурсії рідним містом; участь в різнобічних акціях, виставках, конкурсах які проводяться у районі, місті, країні; оформлення результатів роботи.

Відповідно до змісту Базового компонента дошкільної освіти в Україні, слід зазначити основні завдання громадянського виховання дошкільників, реалізуючи які, можна сформувати повноцінну, національно - свідому особистість, громадянина – патріота України:

Освітня лінія «Особистість дитини»: формувати елементарні уявлення дитини про себе як носія свідомості та самосвідомості, сприйняття себе в контексті відносин з іншими.

Освітня лінія «Дитина в соціумі»: формувати уявлення дитини про країну, народи, нації, суспільство, людство. Виховувати готовність сприймати соціальний досвід, робити добрі вчинки.

Освітня лінія «Дитина у природному довкіллі»: формувати моральні норми гуманної взаємодії з природним довкіллям. Виховувати любов до природи рідного краю.

Освітня лінія «Дитина у світі культури»: залучати до надбань національної культури, формувати ціннісне ставлення до українських мистецьких традицій та творів українських митців. Виховувати інтерес до українського декоративно – прикладного мистецтва.

Освітня лінія «Гра дитини»: ознайомлювати з українськими народними іграшками та місцями їх виготовлення. Вчити відповідально ставитися до обов'язків, пов'язаних із роллю в грі.

Освітня лінія «Дитина в сенсорно - пізнавальному просторі»: формувати інтерес до довкілля та самої себе. Стимулювати активне сприймання людей та подій, що відбуваються в соціумі.

Освітня лінія «Мовлення дитини»: формувати уявлення дітей про українську мову як державну. Вчити вести діалог, використовуючи етикетну українську лексику.

Громадянське почуття за своєю природою інтегральне, воно об'єднує всі якості особистості: моральні, трудові, розумові, естетичні тощо. Тож його формування передбачає всебічний вплив на особистість дитини дошкільника. Виховання у дитини свідомого патріотизму неможливе без розумового виховання. Адже це – діяльність вихователя, спрямована на розвиток інтелектуальних сил і мислення дітей з метою прищеплення культури розумової праці. Розумове виховання відбувається у процесі засвоєння знань, але не зводиться до їх нагромадження. Процес здобуття знань і якісне їх поглиблення є чинником розумового виховання лише тоді, коли знання стають особистими переконаннями, духовним багатством людини.

Найважливіша складова потенціалу нації – здоров'я і фізична підготовка дітей. Основи здоров'я закладаються в період раннього та дошкільного дитинства.

Фізкультурно-оздоровча робота у дошкільному закладі включає різні види діяльності. Найбільш актуальними для громадянського виховання є заняття ознайомлення з козацькою педагогікою. Козацька педагогіка – феноменальне явище і складова української етнопедагогіки, яка зберегла, передаючи з покоління до покоління, найкращі духовні цінності народу: досвід виховання, формування і навчання особистості; любов до батьків, рідної мови, вірність у коханні, дружбі, побратимстві, ціннісне ставлення до Батьківщини - України; шляхетне ставлення до дівчини, жінки, бабусі; непохитну відданість ідеям, принципам народної моралі, духовності – правдивість і справедливість, скромність і працьовитість тощо; турботу про розвиток національних традицій, звичаїв і обрядів, бережливе ставлення до рідної природи, рідного краю; цілеспрямований розвиток власних фізичних і духовних сил, волі, можливостей свого організму.

Громадянська особистість є одним із критеріїв і результатів патріотичного виховання. Патріотизм постає як глибоке громадянське почуття, змістом якого є любов до свого народу, Батьківщини, усвідомлення своєї причетності до її історії, традицій, культури, вболівання за її майбутнє.

Важливим напрямом громадянського виховання є прилучення дітей

до народознавства – вивчення культури, побуту, звичаїв рідного народу. Старших дошкільників педагоги ознайомлюють з культурними і матеріальними цінностями родини і народу, пояснюють зв'язок людини з минулими і майбутніми поколіннями, виховують розуміння смислу життя, прищеплюють інтерес до родинних і народних традицій.

Формування патріотичних почуттів дітей дошкільного віку має поєднуватися з вихованням їх у дусі миру. У новій редакції Базового компоненту дошкільної освіти зазначено, що кожна країна має свою територію, на якій проживають люди з різним кольором шкіри, волосся, розрізом очей тощо. Вони мають свою культуру, звичаї, мову. Діти мають усвідомлювати, що всі народи світу прагнуть миру і щасливого життя, процвітання рідної країни і всієї планети, турбуються про майбутнє дітей. Дошкільний вік як період становлення особистості має свої потенційні можливості для формування вищих моральних почуттів, до яких і відноситься почуття патріотизму. Саме в цей період становлення особистості, коли формуються основи характеру, ставлення до навколишнього світу, людей, до себе, засвоюються моральні норми поведінки й моральні якості особистості.

Формування реалістичних уявлень про явища природи, практичних умінь, дбайливого ставлення до її компонентів – важливий напрям у вихованні патріотичної особистості. При ознайомленні з природою рідної країни слід акцентувати увагу дітей на її красі, розмаїтті, багатстві, на її особливостях. Діти отримують уявлення про те, які тварини живуть в наших лісах, які ростуть дерева, за яким деревом можна одразу визначити Україну – «Без верби і калини нема України», які квіти квітнуть на українських полях і луках – кульбабки, волошки, маки. Необхідно виховувати у дітей бажання не лише помічати красу рідної природи, а й зберігати та примножувати її, адже це – найголовніше завдання екологічної освіти.

Перш, ніж людина навчиться працювати на благо Вітчизни, необхідно навчити її добросовісно виконувати трудові доручення, прищеплювати любов до праці.

Трудове виховання – цілеспрямований процес формування у дітей трудових навичок і вмінь, поваги до праці дорослих, звички до трудової діяльності. Його завдання полягає у формуванні в дітей стійких переконань, що праця є життєвою необхідністю. Старші дошкільники здатні до усвідомлення соціальної значущості праці. Це сприяє вихованню відповідальності, почуття обов'язку. Важливо, щоб у дитини в сім'ї були свої обов'язки, щоб її не звільняли через малі роки від спільної праці, – це сприяє зміцненню «почуття сім'ї». Цікавими і повчальними є заняття, спрямовані на прищеплення шанобливого ставлення до різних професій та власне праці, зокрема екскурсії на виробництво. Діти спостерігаючи, як працюють дорослі, переконуються, як багато терпіння, енергії та вміння докладають люди, аби з'явилися ті чи інші речі, тощо. Наочними та вельми цікавими для дітей є заняття з теми «Праця твоїх батьків». На них ведеться щира й цікава

розмова про батьківську роботу, яка дуже корисна для суспільства. Провідною у цих бесідах є думка про працьовитість українців як їхня національна риса.

Одним із засобів громадянського виховання є ознайомлення старших дошкільників із творами образотворчого мистецтва та видатними українськими художниками. При ознайомленні дітей з творами побутового й історичного жанру, в яких відтворені події та сцени з повсякденного життя, казок, билин, потрібно звертати увагу на час, коли відбувається подія, місце, де вона розгортається, взаємини між дійовими особами. Картини дають змогу показати дітям традиції, побут, спосіб життя наших предків, знайомлять дітей з історичними подіями та національними героями. Естетичне виховання – педагогічна діяльність, спрямована на формування здатності сприймати і перетворювати дійсність за законами краси. Саме у складному вимірі цілісності, єдності прекрасного, у багатоманітності його національних вимірів особистість знаходить місце для реалізації свого художнього потенціалу. Велике значення має створення можливостей для прилучення дітей до різноманітних видів художньої діяльності.

Ще одним важливим напрямом роботи з виховання любові до Батьківщини є формування у дітей уявлень про людей рідної країни. Насамперед слід ознайомлювати дітей з тими людьми, які прославили нашу країну – композиторами, письменниками, винахідниками, вченими, мандрівниками, філософами, лікарями (на вибір вихователя). Необхідно на конкретних прикладах, через конкретних людей познайомити дітей з «характером» українського народу (творчі здібності, вмільсть, пісенність, гостинність, доброзичливість, чутливість, вміння захищати свою Батьківщину). У народі кажуть: добрий приклад – кращий за сто слів. Втілюючи цей мудрий педагогічний прийом у життя, педагогам необхідно запрошувати до дитсадка відомих людей, фахівців, чиї справи гідні наслідування та популяризації і можуть стати прикладом для малят. Діти бачать, що звичайні люди, які їх оточують, пишуть гарні вірші, випікають смачні хліби, керують складними машинами та механізмами, виборюють нагороди у спортивних змаганнях тощо.

Діти мають знати, що український народ – один з найпісенніших народів світу. У скарбниці його культурних надбань чільне місце посідає пісня, яка відображає визначні історичні події, героїчну боротьбу проти соціального і національного гноблення, розкриває глибину української душі, передає впевненість і надію на майбутнє. Тож варто з дитинства прищеплювати любов до української народної пісні, адже виховання у дітей естетичних почуттів має велику гуманістичну мету – виховання щирості душі, доброти та доброзичливості. Людина, яка вміє бачити та розуміти прекрасне, не зможе спотворити красу.

Отже, патріотизм – одне з найбільш глибоких людських почуттів. Як правило, це поняття розуміють як відданість і любов до Батьківщини, до свого народу, гордість за їхнє минуле й сьогодення, готовність до її захисту.

Це почуття є одним із найважливіших духовних надбань особистості. Воно характеризує вищий рівень розвитку особистості й проявляється в її активно діяльній самореалізації на благо Батьківщини. Саме тому формування патріотизму на сучасному етапі є фундаментом і опорою суспільного й державного устрою та запорукою ефективності функціонування всієї системи соціальних і державних інститутів. Засвоєння патріотичних цінностей і норм є тривалим процесом. Вони не успадковуються, а формуються цілеспрямовано, системно, із використанням певних принципів та методів діяльності з підростаючим поколінням.

Національне виховання має здійснюватися на всіх етапах навчання дітей, забезпечувати всебічний розвиток, гармонійність та цілісність особистості, розвиток її здібностей та обдаровань.

Сьогодні існує розуміння того, що виховати свідомого громадянина й патріота означає сформувати в дитини комплекс певних знань і умінь, особистісних якостей і рис характеру. Зокрема, йдеться про: повагу до батьків, свого родоводу, традицій та історії рідного народу, усвідомлення своєї належності до нього як його представника, спадкоємця і наступника; працьовитість; високу художньо - естетичну культуру тощо; патріотичну самосвідомість та громадянську відповідальність, готовність працювати для розквіту Батьківщини, захищати її; повагу до Конституції, законів Української держави; досконале знання державної мови. Неабияке значення для виховання свідомого громадянина є прищеплення шанобливого ставлення до героїв війни, ветеранів, до пам'яті про тих, хто загинув, захищаючи Вітчизну; поваги до воїнів – захисників, кордонів Батьківщини. Діти з щирою вдячністю йдуть разом із батьками та вихователями доobelіска Слави, покладають квіти. Дуже великий вплив мають бесіди, зустрічі з ветеранами, екскурсії, використання пісень, віршів, наочного матеріалу. Добре коли після кожного заходу діти беруть у руки олівці та фарби й відтворюють свої враження в образотворчій діяльності.

Ознайомлення з рідним містом - один із засобів патріотичного виховання дітей дошкільного віку

Успішний розвиток дошкільнят при ознайомленні з рідним містом можливий лише за умови їх активної взаємодії з оточуючим світом емоційно - практичним шляхом, тобто через гру, предметну діяльність, спілкування, працю, навчання, різні види діяльності, властиві дошкільному віку.

Необхідно зазначити, що морально-патріотичне виховання дітей на краєзнавчому матеріалі ґрунтується на таких засадах: формування особистісного ставлення до фактів, подій, явищ у житті міста, створення умов для активного залучення дітей до соціальної дійсності, підвищення особистісної значущості для них того, що відбувається навкруги; здійснення діяльнісного підходу до залучення дітей до історії, культури, природи рідного міста, тобто вибір самими дітьми тієї діяльності, в якій вони хотіли б відобразити свої почуття, уявлення про побачене та почуте (творча гра, придумування оповідань, виготовлення поробок, придумування загадок,

аплікація, ліплення, малювання, проведення екскурсій, участь у благоустрої території, охороні природи і т. п.). Залучення дітей до участі в міських святах з тим, щоб вони могли долучитися до атмосфери загальної радості та піднесеного настрою. Познакомитися із жителями рідного міста – носіями соціокультурних традицій в народних ремеслах, танцях, піснях.

Створення відповідного розвивального середовища в групі та дошкільному закладі, яке б сприяло розвитку особистості дитини на основі народної культури з опорою на краєзнавчий матеріал (міні-музей народного побуту, предмети народного ужиткового мистецтва, фольклор, музика тощо), і яке б дозволило забезпечити потребу в пізнанні його за законами добра та краси.

Тематичні блоки роботи з дітьми по ознайомленню з рідним містом:

1. Історія міста. Назва. Чому тут виникло поселення людей?
2. Найбільша площа. Моя вулиця. На якій вулиці розташований мій дитячий садок? Вулиці нашого міста.
3. Визначні місця нашого міста. Пам'ятники, будівлі, музеї, театри.
4. Праця дорослих. Підприємства нашого міста. Чим прославлене місто.
5. Герб міста. Які символи на ньому зображені. Як вони пов'язані з історією та працею людей в нашому місті.
6. Видатні люди рідного міста. Чиїми іменами названі вулиці, школи, підприємства. Чому? Які люди прославили наш край?
7. Природа рідного міста. Які дерева, квіти прикрашають вулиці міста. Яких рослин найбільше. Як називається ріка, на березі якої розташоване місто. Які корисні копалини є в нашому краї, місті.
8. Культура рідного міста. Які музеї, театри, бібліотеки є в місті. Навчальні заклади, школи, дитячі садки.
9. Культура поведінки в рідному місті. Як поводити себе на вулиці, в транспорті, музеї, театрі, на прогулянці, на загальноміських святах.
10. Відпочинок у нашому місті. Де люблять відпочивати жителі рідного міста. Які є традиції, свята. День міста.
11. Захисники нашого міста. Хто слідкує за спокоєм, добробутом людей у місті. Хто допомагає людям в надзвичайних ситуаціях. Хто такі ветерани. Як в нашому місті святкують День Перемоги.

Тематичні блоки можуть інтегруватися з будь-яким етапом пізнання дитиною рідного міста, збагачуючи життєвий досвід дитини.

Кожен момент ознайомлення дошкільників з рідним містом повинен бути пронизаний вихованням поваги до людини - трудівника, захисника міста, гідного громадянина.

Завдання залучення дітей до життя міста, його історії, культури, природи найбільш ефективно вирішується тоді, коли на заняттях встановлюється зв'язок поколінь та пізнання найближчого оточення

обов'язково пов'язується з культурними традиціями минулого. Маючи достатній досвід педагогічної практики, в міру своїх можливостей, ми взяли за мету створення цілісної системи всебічного розвитку особистості майбутнього громадянина - патріота України шляхом ознайомлення дітей з культурою, традиціями та звичаями українського народу; а також формування у них почуття причетності до історії та майбутнього свого краю, пробудження і виховання патріотичних почуттів.

Враховуючи індивідуальні особливості дітей, рівень правосвідомості, духовності та моральності кожного учасника освітнього процесу діяльність колективу спрямовано на :забезпечення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, суспільних та власних інтересів; виховання любові до рідного краю, рідного дому, сім'ї; формування національної свідомості і почуття власної гідності як представників свого народу; формування мовленнєвої культури, оволодіння і вживання української мови; викликати бажання працювати задля розквіту держави, готовності її захищати; виховання любові до культурного спадку свого народу; формування духовно-моральних взаємин, утвердження принципів загальнолюдської моралі: правди, справедливості, милосердя, доброти; виховання толерантного ставлення до представників інших національностей; прищеплення дітям елементарних правових знань, формування найпростіших навичок правової поведінки; вироблення екологічної культури людини, розуміння необхідності гармонії її відносин з природою; забезпечення високої художньо - естетичної культури, розвиток естетичних потреб і почуттів.

Обов'язковою передумовою стала необхідність створення відповідної матеріальної та навчальної бази (добір та розробка ігор, конспектів занять, наочності, обладнання тощо). З цією метою для роботи з дітьми було створено відповідне розвивальне середовище в закладі та у групах: оформлено патріотичні куточки, з елементами національної та народної символіки, де розміщено герб та прапор України, українські рушники, сорочки-вишиванки, український посуд та іграшки; оформлено добірку віршів про Україну, рідну природу, Батьківщину; зібрано бібліотечку українського фольклору: народні прикмети, прислів'я, легенди, загадки, заклички, колисанки, народні ігри тощо; підібрано фонотеку українських пісень; підібрано та розроблено дидактичні гри на закріплення знань про рідний край та його природу; підібрано ілюстрації, плакати, карту України; розроблено планування роботи з дітьми різного віку.

В закладі обладнано кабінет з розвитку українського мовлення та народознавства. Діяльність сплановано з педагогами, дітьми, батьками, громадськими організаціями. Проведена нами робота дає відмінні результати. Наші вихованці почали з більшою повагою ставитися до природи, до людей. У дошкільнят сформувалося чуття родини, рідного краю, Діти добре розуміють українську мову, допомагають один одному у вимові окремих слів, зворотів, збагатили словниковий запас словами щоденного

вжитку, своєчасно використовуючи в спілкуванні прислів'я, приказки, скоромовки, загадки і інші твори народного фольклору. Під час самостійних ігор драматизують уривки знайомих українських казок, віршів, пісень, охоче грають у народні ігри. Діти усвідомили розподіл народних свят за порами року, народних традицій і обрядів, використовують їх фрагменти в самостійній ігровій діяльності, з задоволенням переодягаються в український одяг, охоче виконують аплікації, малюнки, оздоблюючи національний посуд, одяг, інші предмети побуту. Із задоволенням малюють природу рідного краю, вулиці рідного міста, разом з батьками знайомляться з історією свого родоводу, історією свого міста, подорожують цікавими містами, добре орієнтуються в державних символах України. Системний підхід у роботі сприяє формуванню пізнавальних здібностей та інтересів дітей, що забезпечує наступність між дошкільним закладом та школою у розв'язанні питань з патріотичного виховання.

А найголовніше наше досягнення – діти формуються духовно, тобто у них виникає не лише потреба пізнавати, а й жити для інших. Сподіваємось, що вони виростуть справжніми патріотами, які любитимуть Україну, Запоріжжя, свій народ.

Досягти таких результатів допомагає спільна робота з батьками. Механізми реалізації роботи з батьками відбувались через різні форми роботи: збори, засідання батьківського комітету, консультації, бесіди, виставки, свята, розваги, дозвілля. В естетично оформлених батьківських куточках груп та садовому патріотичному куточку постійно поповнюється інформація з народознавчих питань та надаються поради й рекомендації щодо патріотичного виховання дітей. Цікаво проходять різні родинні заходи, присвячені українському народознавству, вечори розваг, святкові ранки. Адже не секрет, що теперішнє молоде покоління батьків набуває знання з народознавства разом з дітьми, завдяки спільній роботі сім'ї і дошкільного закладу. Українські національні традиції і є тим живильним ґрунтом, на якому сходять перші паростки патріотизму в чистих душах наших вихованців, що саме вони і є важливим і могутнім чинником навчання й виховання, розвитку особистості й оздоровлення нації і суспільства.

На наш погляд, діти повинні з раннього дитинства розуміти, що вони знаходяться в потоці історії, що вчинки кожної людини залишають свій слід, віддзеркалюються в історії і будуть оцінюватися наступними поколіннями, впливати на їх долю. Народні і сімейні традиції, перекази, легенди, гордість за свою країну, за своїх батьків і дідів – невід'ємна частина формування національної свідомості людини, патріотичних почуттів, менталітету всього суспільства.

Мороз І.В.,

вихователь-методист дитячого садка

КЗ «Дошкільний навчальний заклад

(ясла-садок) комбінованого типу № 2

«Берізка» Слобожанської селищної ради

смт. Слобожанське, Дніпропетровська область

ЗАНЯТИЕ ПО ЭКОНОМИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Тема: Заседание клуба «Маленькие экономисты»

«Твой вклад в экономику детского сада»

Цель:

- уточнить и закрепить знания дошкольников об экономических понятиях

«экономика», «коммунальные услуги»;

- продолжать формировать **экономное** отношение к расходованию воды, электроэнергии и бережное отношение к имуществу детского сада.

-учить самостоятельно составлять правила **экономного** и бережливого хозяина;

- способствовать развитию устной связной речи, внимания, мышления, восприятия на основе выполнения заданий;

-развивать умения правильно обобщать данные и делать вывод.

- воспитывать бережное отношение к природным ресурсам и имуществу детского сада; любознательность и интерес к занятию.

Оборудование: слайды по теме; карточки для игры «*Выбери необходимое*»; правила **экономного** и бережливого хозяина, корректурные таблицы

Предполагаемый результат:

-воспитанники знают и дают определения словам «экономика», «коммунальные услуги»;

-составляют правила **экономного** и бережливого хозяина.

Ход занятия:

Тут играем и поем,

Дружно, весело живем.

Каждый день сюда идем,

Здесь, друзья, второй наш дом.

Ждет с утра он всех ребят

Наш веселый

Воспитатель:

- Ребята детский сад мы часто называем *домом*. А так как в любом доме есть хозяйство и хозяин, то детский сад является хозяйством, а вы – одни из его хозяев. А чтобы правильно вести это хозяйство, какая наука может нам помочь? (**экономика**)

2. Основная часть.

Воспитатель:

-Как вы понимаете слово «экономика»? (Ответы: умение правильно вести хозяйство; экономно тратить деньги, ...)

Сделаем вывод: **Экономика** – это ведение хозяйства по правилам.

Воспитатель:

Я вам предлагаю выступить в роли экономистов. (одевают бейджи)

- Сегодня мы проводим заседание клуба маленьких экономистов и попробуем определить какой вклад мы можем внести в экономику детского сада.

- Нашему детсаду выделяется определенное количество денег на питание детей, на приобретение новых игрушек, книжек, на оплату коммунальных услуг, на медицинское обслуживание и многое другое необходимое для хорошей жизни воспитанников детского сада. (слайды)

- За всем расходом денег ведется строгий учет. Наша заведующая планирует, что необходимо купить в первую очередь, а что можно будет приобрести на следующий год.

Воспитатель:

-Ребята, почему следует расчетливо использовать деньги? (Деньги надо экономить, потому что может не хватить на что-то нужное. Все деньги израсходуешь, а где потом их взять)

- Давайте поиграем в игру «Выбери самое нужное». Нам выделили деньги и попросили приобрести самое необходимое для детского сада, если вы считаете, что это самое необходимое, то вы поднимаете фишку зеленого цвета, а если это можно купить позже - красного. (слайды: книги, игрушки, мячи, скакалки, обручи, самокат, велосипед, продукты, компьютер, наушники, глобус, карандаши, краски, пластилин).

Воспитатель: Молодцы, справились с заданием.

-Уважаемые экономисты, как вы думаете, за что детский сад платит деньги? (За воду, свет, телефон, вывоз мусора). (Слайд)

-Как можно назвать оплату за свет, газ, воду, телефон двумя словами? (Коммунальные услуги).

- Наш садик платит очень большие деньги за коммунальные услуги.

- А можно ли платить меньше, как вы думаете? Как сэкономить деньги? (Нужно экономно расходовать воду, свет).

Воспитатель:

- Я предлагаю на нашем заседании составить правила экономных хозяев детского сада. Согласны?

- А начинаем мы..., Артем с чего?

Стихотворение рассказывает Артем.

Воду, водицу, водичку мы любим,

Кран повернем и литрами губим.

Знай, экономя водицу-сестрицу,

Ты дашь возможность потомкам напиться.

Воспитатель:

- Ребята, как мы можем экономить воду? (Моем руки не открывая сильно кран. Когда чистим зубы, закрываем кран, чтобы вода зря не текла).

- Почему нужно экономить воду? (За воду дорого платить. Надо экономно расходовать воду, потому что пресной воды в природе остается все меньше и меньше).

Воспитатель:

- Вода из крана течет быстро. За 1 минуту из открытого крана вытекает 1-2 ведра воды. А ведь экономия – это дело привычки. Есть народная поговорка о воде:

«Воду попусту не лей, дорожить водой умей».

- Ребята, на основе всего сказанного давайте попробуем сформулировать правила экономного хозяина.

1. Не забывайте выключать воду.

2. Когда моешь руки – не сильно включай струю.

- Два простых правила и за год мы с вами сможем **сэкономить** целое озеро пресной воды длиной 200 м и глубиной 2 метра.

Физминутка.

Мы устали чуточку,

Отдохнем минуточку.

Поворот, наклон. Прыжок,

Улыбнись. давай, дружок.

Еще попрыгай: раз, два, три!

На соседа посмотри,

Руки вверх и тут же вниз

И за парту вновь садись.

Воспитатель:

- Продолжим заседание.

- К дальним селам, городам

Кто идет по проводам?

Светлое ее величество –

Это... (*электричество*).

Воспитатель:

- Электричество приносит нам большую пользу. Оно вырабатывает энергию. Энергия – это сила, приводящая предметы в движения, она освещает и нагревает. Электричество вырабатывают электростанции. (слайд электростанции)

Задание:

- Перед вами карточки. Отметьте стрелочками от лампочки, какому прибору нужна электроэнергия и проверьте правильность выполнения друг у друга. (*работа в парах*).

- Проверили друг у друга? Сделаем вывод:

Электроэнергия нужна холодильникам, стиральным машинам, компьютерам, телевизорам, электропечкам, а игрушкам, книгам, карандашам

– не нужна.

Воспитатель:

Мозговой штурм: -Давайте представим ситуацию, когда в детском саду не будет света. Что произойдет? (Не смогут приготовить еду. Не смогут стирать белье. Плохо без света играть и заниматься.)

Итак, детскому саду нужна электроэнергия. Но за нее надо платить. Поэтому, мы, как хозяева должны экономно расходовать электроэнергию. Как это сделать? Давайте сформулируем правила экономного хозяина.

1. Выключить свет, когда он не нужен.

2. Выключать электроприборы, чтобы сберечь электроэнергию и снизить опасность пожара.

3. Использовать энергосберегающие лампы. (*Правила вывешиваются на доске*).

Воспитатель:

- Наше заседание продолжается.

Под музыку вносят черный ящик.

-В черном ящике находится то, без чего не обходится ни одна детская игра. Что это?

-Ребята, как вы думаете, как можно одним словом назвать игрушки, мебель, книги, посуду? Имущество.

Воспитатель:- Как мы можем беречь имущество детского сада? Ответы детей.

- А нам об этом подготовили стихи.....

Стихи:

1. Сами книги не растут

Сделать книги нужен труд.

Тетради, книги – береги,

Не черкай в них, не мни, не рви.

2. Наверно не все замечают

Как игрушки страдают, скучают,

Им обидно когда их ломают, бросают.

Так обидно, что их не всегда понимают.

Теперь сформулируем следующие правила бережливого хозяина.

1. Не пачкать, не портить мебель.

2. Бережно относиться к игрушкам и книжкам.

3. Сломанные предметы починить, отремонтировать.

3.Итог.

-Наше заседание подходит к концу. Что нового вы узнали для себя? Что относится к коммунальным услугам? А какое важное дело мы сегодня сделали?

(мы составили правила бережливого хозяина). Давайте вспомним их.

Для чего мы составили правила? (Для того, чтобы научиться экономить деньги детского сада и на них можно было купить еще больше

игрушек и книг для детей)

- Я предлагаю вам познакомить всех детей с этими правилами, чтобы все воспитанники нашего детского сада научились быть экономными и бережливыми. Ведь не даром говорят «Бережливость не мука, а целая наука».

- Молодцы ребята. Сегодня вы хорошо поработали.

Мухортова О.М.,

вчитель-логопед,

Красноградський навчально-виховний комплекс

заклад загальної середньої освіти

I-III ступенів - заклад дошкільної освіти №3

Харківська область, Україна

АВТОМАТИЗАЦІЯ ЗВУКА [С] НА ПОЧАТКУ СЛОВА. КАЗКА «ТРОЄ ПОРОСЯТ»

Програмовий зміст:

закріпити правильну вимову ізольованого звуку [с], в складах та на початку слова; розширювати словниковий запас;

розвивати мовне дихання, артикуляційну моторику, дрібну моторику пальців рук; логічне мислення, просторові уявлення, фонематичні процеси, пам'ять,

вчити використовувати у мовленні слова, що означають назву якостей предметів,

утворювати прикметники від іменників;

розвивати увагу, координацію рухів під словесний супровід;

виховувати любов до праці, самоконтроль, колективізм.

Обладнання: фланелеграф, площинні фігури поросят, вовка, природний матеріал для дихальних вправ: солом'яні палички, дерев'яні палички, будь – які маленькі камінці. ілюстрації до казки «Троє поросят».

Хід заняття

Організаційний момент.

Стали діти міркувати:

-У яку б нам гру пограти?

Може, казку розказати,

-А яку? «Про поросят».

Розповідь казки.

- Жили - були троє поросят. Наф – Наф носив синій кашкет. Ніф – Ніф носив червоний кашкет. Нуф – Нуф носив жовтий кашкет.

Вони завжди були веселі (вправа «Посмішка»). Грали на різних музичних інструментах.

На гітарі грав Наф – Наф: бринь-бринь, бринь – бринь, бринь - бринь (відпрацьовувати вібрацію губ).

Ніф – Ніф грав на барабані: бум – бум, бум – бум, бум – бум.

Нуф – Нуф грав на сопілці: ду – ду – ду (Вправа «Сопілка»). А сонечко їм посміхалось (вправа «Посмішка»).

Одного разу, під час прогулянки, вони знайшли красиве місце. Там росло багато синіх квітів (вправа для розвитку дрібної моторики пальців рук «Квіточки розпускаються»), багато сосен (показати дерево), співали солов'ї (вправа «Пташенятко»), а в річці бігла синя вода (пісенька водички: с – с – с – с – с – с).

Вони з цікавістю розглядали місце для свого помешкання:

Гімнастика для очей

Подивились очі вгору –

Там побачили ворону.

Подивились очі вниз –

Під кущем сховався лис.

Очі вправо, очі вліво.

Ви нічого не згубили?

Троє поросят вирішили оселитися на цьому місці («лопатка»), щоб насолоджуватися піснями птахів (вправа «пташенятко»).

Завдання: назви птахів, в яких є звук [С]?

Соловей, стриж, сова, сорока, синиця, снігур, сойка

Нуф – Нуф, **самий молодший** із трьох поросят, став будувати дім із соломи. Він поставив парканчик (вправа «парканчик»), побудував будинок (викласти дах із соломи).

Він швидко закінчив свою роботу і дуже гордився своїм красивим будинком. На стіну повісив сопілку (вправа «Сопілка»). На підвіконня поставив кактус (вправа «голочка»). Розставив меблі: крісло, стіл, стільці (показати пальчиками). На стіл поставив самовар (вправа «самовар»: Рот відкритий. Підняти широкий язик до верхніх зубів. Подути на язик. Губи округлити.), солодощі (вправа «смачне варення»), серветки, посуд.

Нахвалюючи себе:

Са-са-са- - самий спритний Я.

Середній брат, Ніф – Ніф, був більш старанним і побудував житло із брусків дерева (вправа «неслухняний язичок»).

Пальчикова гімнастика

Кулачки ми склали,

Дім побудували:

Тук – тук, тук – да –тук

Тук – тук, тук – да –тук

Сів на ганок відпочити (вправа «лопатка»).

Потім навів порядок (вправа «маляр», «чистимо зуби»)

Поставив скриню (вправа «язик - силач»), повісив на стіну парасольку, сумку з інструментами (вправа «гойдалка»).

Се – се –се – по місцях у мене все.

Наф – Наф, **старший** і самий працелюбний із братів, вирішив

побудувати міцний будинок із цегли (вправа «покусаємо язик», викласти малюнок із камінців).

Фізкультхвилинка

Поросятка стали (*діти встають*)

Дім побудували. (*імітують рухи будівельників*)

Ось такий високий, (*піднімаються навшпиньки*)

Ось такий широкий. (*розводять руки в різні боки.*)

Вони в дім заходять (*крокують*)

Гру свою заводять (*імітація гри на музичних інструментах*)

У танку кружляють, (*кружляння на місці.*)

Всіх розвеселяють. (*довільні танцювальні рухи*)

(*Повторити 2 рази*)

Завдання: Утворити прикметники від іменників

Галявина із суниць (яка?) – сунична.

Галявина із смородини (яка?) - смородинова.

Ліс із сосен (який?) - сосновий.

Пісня солов'я (яка?) - солов'їна.

Будинок із соломи (який?) – солом'яний.

Будинок із сосни (який?) – сосновий.

Будинок із саману (який?) – саманний.

Меблі із сандалу (які?) – сандалові.

Молодші брати сміялись, що він так довго будував будинок.

- Але Вовк не зможе зламати мою оселю,- відповідав Наф – Наф.

А Сіроманець весь цей час знаходився поряд і мрійливо думав про чудовий смачний обід (вправа «смачне варення»).

Безшумно підкрався до солом'яного будинка .

- Тук – тук – тук!

- Відчини двері, поросятко, - проричав вовк, - а то я подую так, що твій будинок розлетиться!

Вовк дунув раз (дують на широкий кінчик язика)-, дунув два (дують на широкий кінчик язика), дунув три (дують на широкий кінчик язика)– і солом'яний будинок розлетівся - **здули солом'яний дах**

Нуф – Нуф дуже злякався і побіг ховатися до середнього брата Ніф – Ніфа, в його дерев'яний будинок.

Вовк прибіг до дерев'яного будинку, де ховалися двоє поросят.

- Відчиняйте швидше, а то дуну так, що й цей будинок розвалиться!

Вовк подув так сильно, що дерев'яний будинок розвалився (дують на широкий кінчик язика) - **здули дерев'яний дах.**

Ніф – Ніф і Нуф – Нуф побігли ховатися в цегляний будинок Наф – Нафа (вправа «хованка»).

Вовк підбіг до будинку Наф – Нафа. Дув він дув (дують на широкий кінчик язика), але нічого в нього не вийшло! – дують на кам'яний дах.

«Що робити?» - задумався вовк. Аж ось побачив пічну трубу - димохід.

«Я вдеруся на дах і влізу в будинок через трубу!»

Але Наф – Наф його побачив і поставив на вогонь казан з водою...

(Кипить вода –с-с-с-с)

А коли вовк спустився, то його хвіст попав у кип'яток!

- Ой – йой – йой!

Вовк ошпарив собі хвіст! Йому було дуже боляче.

Гра «Емоції»

Показати мімічними рухами: обпеченого вовка; сердитого.

- І він втік.

Показати поросят: веселих, радісних.

- Сопілочки свої візьмемо

У таночок всі підемо

Затанцюємо, закружляємо,

Ще й пісеньку засіваємо.

Хто боїться злого вовка?

- Тільки не ми, тільки не ми!

- Хто прогнав зубастого вовка?

- А це ми, а це ми!

Підсумок: Що ми робили на занятті? Що сподобалося? Про кого була казка? Як треба працювати? (дружно, старанно, добросовісно, щоб потім нікому не було соромно за вашу роботу). Перекажіть казку у групі за допомогою таблиці.



Нейкова К.О.,

вихователь,

Ботіївський комунальний дошкільний

навчальний заклад (ясла- сад)

загального типу «Сонечко»

с.Ботієве, Приазовський район, Запорізька область, Україна

«ВЕСЕЛИЙ ЯРМАРОК»

(сценарій розваги для дітей старшого дошкільного віку)

Діти під музику **№ 1 «Заграва»** заходять до музичної зали з листочками та шикуються в 4 колони.

1 д. Покрились золотом ліси,

Трава пожухла і зів'яла,

Такої дивної краси

Я навесні не зустрічала.
2 д. Такого й влітку не було,
Хоч колосилося колосся,
Це чудо статися могло,
Лише коли приходить осінь.
3 д. Тихо осінь ходить гаєм
Ліс довкола аж горить.
Ясен листя осипає,
Дуб нахмурений стоїть.
4 д. Осінь барвами багата,
Запросила всіх на свято,
Постелила килим з листя,
Скрізь насипала намисто.
5 д. Осінь фарби готувала,
У відерця наливала,
Змішувала, чаклувала,
Потім все розфарбувала.
Придивіться – все довкола
Стало різнокольоровим!

№ 2 ♪ Танок з листочками. (сідають)

Вед. Добрий день, вітаєм вас!
Малі й дорослі, посміхайтесь!
Байдужими не залишайтесь,
Чекають вас веселий сміх,
Пісні і танці завзяті,
Запрошуємо всіх на ярмарок, на свято!
Виходять діти.
6 д. Увага! Увага! Спішіть, поспішайте!
Господарі й гості, глядіть, не минайте.
7 д. На ярмарку нашім веселім, багатім
На будь-який смак щось можна придбати.
8 д. Тут щедрі дарунки із саду й городу,
Тут пісня і жарти усім в нагороду.
9 д. Тут речі умільців ні з чим незрівняні:
Барвисті стрічки, рушники вишивані.

№ 3 «Танок з рушниками»

10 д. Скоріше на ярмарок всі вирушайте,
Купуйте, міняйте, танцюйте і грайте!

№ 4 ♪ Пісня «Знову дощик»

Вед. А ну, продавці, товар покажіть,
Та дивіться – не продешевіть.
Виходять діти, стають за столи-прилавки.
11 д. Купуйте скоріше усі бараболю,
Вона дуже смачна із сіллю, й без солі.

12 д. Сто страв господиня з картоплі готує.
Картопля, як хліб – вона всіх нагодує.
13 д. Беріть помідори. Вони – пречудові,
До вашого столу хоч зараз готові.
14 д. Скуштуйте цю грушу – солодку, духмяну.
У роті, як мед, вона тане.
15 д. Лоточок із яблуками не минайте,
Які до смаку вам – такі вибирайте.
16 д. Купуйте калину – червоні корали –
Ці кетяги небо і сонце ввібрали.
Напоїть матуся калиновим чаєм –
Недугу ураз, як рукою знімає.

№ 5 ♪ Пісня «Осінь чарівниці»

Виходить хлопчик, сідає біля ложок, тарілок.

Вед. Ой, погляньте, друзі, збоку,
Продавець такий нівроку.

Щось зажурений сидить:

Може, в нього щось болить?

17 д. Нічого в мене не болить,
Просто набридло сидіть.

Скрізь довкола щось купують,
А мене ніби не бачать і не чують.

Товар неторканим лежить...

Що я маю з ним робить?

Вед. Не журіться, ще є шанс:

Рекламники спішать до нас.

Виходять Рекламники.

18 д. Кружки, ложки розписні,
Керамічні, глиняні.

Обереги для будинку,
Забавлянки для дитинки.

19 д. Амулети про запас,
Лиш сьогодні, лиш для вас!

Знижки, акції дивіться,
Швидше, швидше, не баріться!

Діти підходять до столу, беруть ложки, тарілки.

Вед. А тим часом ярмарок триває, а серед гомону можна почути й таке.

Виходить хлопчик з тканиною.

Хлопчик (кричить) Тканина! Тканина! Кому тканина!

(підходить дівчинка)

Дівчинка Чоловіче! По чім тканина!

Хлопчик Посмішка за метр!

Дівчинка Добре, бабусю, підійди розрахуйся!

Виходить хлопчик з черевичками.

Хлопчик (кричить) Черевички! Кому черевички, підходьте скоріше, залишилася одна пара.

№ 6 ♪ Танок «Черевички».

Вед. Торгівля йшла жваво і цікаво, приправлена сміхом та жартами.

Вибігає хлопчик з торбою, кричить.

Хлопчик Ой, хлопці, сюди скоріше!

Вибігають хлопчики, стають у коло.

Подивіться, хтось торбу загубив.

А давайте пограємо, поки хазяїн не знайдеться.

№ 7 ♪ Гра «Котилася торба» (хлопчики всі)

Методика проведення гри. 6 – 8 дітей стоять по колу та передають торбинку зі словами:

Котилася торба

З високого горба.

Кому торба попаде,

Той таночок заведе.

Дитина, у якої залишилася торбина, дістає із неї картинку, виходить у середину кола, показує її музичному керівникові та дітям. Коли починає звучати музика, дитина виконує відповідні танцювальні рухи. Якщо на картинці намальована пара дітей, то дитина у якої опинилася торбинка, сама обирає собі пару та під знайому мелодію відтворюють кружляння або «вертушку» в парі.

Вед. Ой, який чудовий ярмарок!

І кого тут тільки не зустрінеш,

А он і тітка Ганна до нас завітала.

Тітка Ганна (з кошиком) Добрий день, діти!

Чи тут ярмарок?

Відповіді дітей.

Нарешті встигла.

Підходить до столу, вибирає товар, ложить у кошик.

Виходять діти.

1 д. На білому світі є різні країни,

Де ріки, ліси і лани.

Та тільки одна на землі Україна.

А ми її доньки й сини.

2 д. Усюди є небо і зіроньки сяють,

І квіти усюди ростуть.

Та тільки одну Батьківщину ми знаєм -

Всі разом Її Україною звать.

Виходять всі діти, шикуються в 4 колони.

№ 8 ♪ Пісня-танок «Ярмарок»

Вед. Наш ярмарок продовжується.

Ми бажаємо, щоб завжди на ваших столах був достаток, щоб було

що продавати, за що купувати.

Щоб родила щедро нива,

Щоб у хаті все, як слід.

Щоб довіку був щасливий

Український славний рід.

Овчарук І.Р.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад

компенсуючого типу(спеціальний)№120

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

НАВЧАЛЬНО- ІГРОВИЙ ДИДАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК ЛЕПБУК «НАРОДНА МУДРІСТЬ В КАЗКАХ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО» (за творами В.О.Сухомлинського)

ЛЕПБУК «Народна мудрість в казках В.О.Сухомлинського» - авторська розробка, результат мого творчого пошуку, актуальна і своєчасна допомога дітям старшого дошкільного віку з вадами мовлення, універсальний в користуванні навчально-ігровий дидактичний посібник.

Основна мета його - розвиток мовленнєвої та моторно рухової активності дитини, поширення пізнавальної, емоційно-вольової сфер, формування вміння зосереджувати, розподіляти, переключати увагу, запам'ятовувати, відтворювати та власно знаходити нестандартні рішення, самостійно і творчо мислити.



МЕТА ПОСІБНИКА:

- удосконалювати і відточувати дрібну моторику, синхронізуючи її з мовою;
- сприяти розвитку уявлень дітей про навколишній світ;
- поширювати словниковий запас дошкільників новими поняттями;
- формувати вміння комбінувати різні тематичні епізоди в єдиний ігровий сюжет;
- виховувати сміливість, витримку, позитивне ставлення до оточуючого;
- розвивати творчу уяву, фантазію, вміння імпровізувати;

- на практиці демонструвати вихованість, взаємодопомогу, доброзичливе ставлення один до одного;
- впливати на виховання морально-вольових якостей особистості дитини;
- впроваджувати навички та норми громадської поведінки;
- підвищувати спільний інтерес до гри, яка об'єднує у дружний колектив;
- збагатити тематику сюжетних ігор, спонукати до театралізації.

Складові посібника:

Тактильні сторінки «Пори року» за казками В.О.Сухомлинського



ігрові тактильні сторінки(45смх30см),предметні знімні моделі виконані аплікативно з матеріалів різної фактури : птахи, звірі, рослини, комахи, з використанням гудзиків, намистинок, гачків, шнурків, кольорових стрічок, липучок, тощо.

сторінки з кишеньками в яких містяться додаткові дидактичні ігри та вправи;

**Добірка дидактичних ігор для розвитку дрібної моторики,
мовлення і логічного мислення.**



**Міні-книжки:
«Загадки», «Скороговки», «Приказки», «Прислів'я»**



ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ:

1. Домінуюча моторно-рухова діяльність

Ознайомлення з основними видами панно і особливостями фону: зима, весна, літо, осінь. Впізнавання окремих предметних моделей, визначення їх назви, загальної інформації про об'єкт чи предмет з опорою на модель. Сенсорні ознаки предметних моделей, тактильне відчуття, своє особисте ставлення відносно естетичного впливу. Класифікація предметів у групи за видом (птахи, звірі, рослини, комахи, т. і.) Дослідження засобів кріплення предметних моделей. Практичні дії з ними. Вправи на кріплення і відкріплення предметних моделей на панно у супроводі мовленнєвого коментарю. Удосконалення темпу, акуратності, спритності моторно-рухових навичок. Самостійне складання речень про окремі об'єкти (знайомі з дитячого досвіду), узгодження дій з предметними моделями на панно, відповідно змісту речення.

2. Мовленнєва активізація за творами В.О.Сухомлинського

Створення емоційної атмосфери, відповідно тематики, ознайомлення з казкою В.О.Сухомлинського. Висловлювання дітьми своїх думок. Смысловое визначення твору. Вибір фонового панно для зображення пори року з відповідними елементами пейзажу, кріплення їх на панно. Вибір спільно з

вихователем за змістом казки необхідних моделей-зображень, промовляючи назву кожного. Етюди на моторику. Епізодичне читання окремих речень вихователем. Ігрове моторно-рухове моделювання вихованцями на тактильній сторінці відповідної події. Переказ всієї казки дорослим, водночас кріплення дитиною готових предметних моделей на ігровому панно.

Партнерський засіб: переказ казки однією дитиною та моторно-рухове моделювання твору на панно її партнером по грі. Самостійний переказ казки з відтворенням сюжету на панно засобами ігрового моторно-рухового моделювання.

3.Творчість і варіативність використання творів В.О.Сухомлинського

1.За готовим зображенням на панно відгадати назву казки, переказати її і висловити свою думку.

2.Придумати і змоделювати аналогічну історію за твором В.О.Сухомлинського з іншими героями.

3. Доповнити зображену казку новим героєм і пов'язаною з ним подією.

4.Загострити зміст зображеного на панно твору передчасними обставинами, пов'язаними з небезпекою життя. Закінчити позитивно свою авторську казку.

5. Поєднати дві знайомі казки за загальною порою року.

6. Перенести казку в іншу пору року з новими пригодами.

7.Театралізувати знайому казку В.О.Сухомлинського на ігровому панно з використанням діалогового спілкування.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ:

- Упорядковує складну інформацію.
- Збуджує інтерес до навчання.
- Активізує пізнавальну діяльність, креативне мислення.
- Стимулює творчі процеси діяльності дітей.
- Мотивує до об'єднання дорослих і дітей для сумісного освітнього процесу.

АЛГОРИТМ УСПІХУ:

➤ Досконале володіння педагогом технологією ЛЕПБУК і зацікавленість у використанні її в роботі із зв'язного мовлення, активізації мовленнєвої діяльності дошкільників з вадами мови.

➤ Чітке дотримання методики комплексного розв'язання завдань з розвитку мовлення: формування лексико-граматичної та фонетико-фонематичної сторони мовлення, навчання переказу літературних творів, складання

розповідей про іграшки, за сюжетними картинками, творчих розповідей.

➤ Послідовне впровадження педагогом технології моделювання з молодшого

➤ дошкільного віку, раціональне використання моторно-рухової активності

дітей за технологією ЛЕПБУК. Систематичність і зацікавленість навчання.

➤ Творчий напрямок з широким використанням технології ЛЕПБУК - крісло мрійника, розповіді-серіали, відкритий мікрофон, сам режисер, акторський дует, театралізована гра, літературний ринг, тощо.

Пазечко І.Ю.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 15

м. Кременчук, Полтавська область, Україна

РОЗРОБКА РОЗВАЖАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ З КОНСТРУЮВАННЯ НА ТЕМУ: «МИ КМІТЛИВІ ВІНАХІДНИКИ»

«З кожної дитини можна виростити геніального винахідника»

Г. Альтиуллер

База реалізації заняття: днз №15

Учасники: діти старшої (середньої) групи, батьки, працівники ДНЗ

Термін реалізації: 8 тижнів (липень, серпень)

Прогнозований результат: проведення занять з конструювання з елементами ТРВЗ (Теорії Розв'язання Винахідницьких Завдань), аплікації, малювання, оригамі, участь дітей, дорослих.

Мета:

- Створити умови для реалізації отриманих знань з образотворчого мистецтва
- Умови для прояву креативності, нестандартного мислення
- Сприяти розвитку позитивних емоцій, активності
- Залучати до створення проєкту батьків, дітей, співробітників ДНЗ
- Розвивати у дітей креативність, зв'язне мовлення, дрібну моторику рук, пам'ять, прищеплювати дбайливе ставлення до природи
- Навчити дітей не викидати непотрібні матеріали на вулицю робити з них прекрасні речі

- Виховувати наполегливість у досягненні мети

Матеріали: пластикові пляшки, коробки, паперові рулони, пластикові і паперові стакани, сд диски, прищепки, газети, ножиці, клей, гуаш, картон

Завдання:

- Включити дітей і дорослих в процес підготовки і реалізації проєкту заняття

- Пробудити інтерес в дітях до підготовки цікавого заняття

Мотиваційний етап:

- Зацікавити дітей проєктом, викликати бажання взяти участь у його створенні
- Розвивати творчі здібності, пам'ять, розуміння якості, придатності потрібного для роботи матеріалу
- Уміння пропонувати і обґрунтовувати власні ідеї, інтерес до конструювання
- Викликати бажання створювати іграшку своїми руками, пізнавальний інтерес.

Форми роботи:

Фронтальні (організована навчально-пізнавальна діяльність, групові та індивідуальні, партнерська діяльність дорослих і дітей поза заняттям)

Зацікавлюючий прийом:

- Відкриття магазину іграшок
Але іграшки в нашому магазині не звичайні
Вони зроблені своїми руками

Наші цілі:

- Спільні пропозиції дорослих і дітей щодо створення і реалізації проєкту
- Дати можливість кожній дитині створювати і пропонувати власні ідеї
- Підтримати бажання дітей брати участь у створенні і реалізації проєкту
- Стимулювати розвиток пошукової здібності і навичок

Спільні пропозиції для заняття: виготовлення іграшок, виготовлення реклами магазину (на занятті з малювання, аплікації), виготовлення грошей

(малювання, аплікація), підібрати музичний супровід, виготовлення муз. інструментів, розучити пісню, перегляд мультфільмів за темою.

Підготовка дітей до реалізації заняття-розваги:

Комплексні заняття (конструювання, малювання) з елементами ТРВЗ (Теорії Розв'язання Винахідницьких Завдань):

- «дивна пляшечка»
- «яка незвичайна коробочка»
- «зубаті тваринки » (іграшки з рулонів)
- «дивні тарілочки» (іграшки з пластикових тарілок)
- «сяючі рибки» (іграшки з сд дисків)
- «чарівні дрібнички» (іграшки з прищіпок, паперових стаканчиків)
- «музичні інструменти»
- «костюми супергероїв»

Виготовлення реклами магазину іграшок, виготовлення грошей

Підсумкове заняття-розвага «Ми кмітливі винахідники»

Мета: сприяти створенню радісного, святкового настрою засобами музики, танцю, ігор. Залучити всіх дітей до участі.

Місце проведення: музична зала

План проведення

Вхід дітей до залу. Ведуча запрошує на відкриття незвичайного магазину іграшок.

Кожна дитина розповідає про іграшку, яку вона зробила.

Весела хвилинка – танок.

Покупці цікавляться, задають питання і купують іграшки.

Музично-розважальна хвилинка. Пісня-гра «Я віночок плету»

Дидактична гра «Картинна галерея»

Перегляд мультфільму про винахідника «Геніальний Контраптус»

Гра «Кольорові історії»

Підведення підсумків візиту до чарівного магазину іграшок.

Під музику діти виходять із залу.

Оцінювальний етап

Форма проведення - обговорення-бесіда

Мета: дати змогу кожній дитині оцінити свою участь у пройденому, власні успіхи та невдачі. Стимулювати бажання оцінити діяльність товаришів

Висновки педагога та перелік завдань у подальшій роботі.

Першина О.М.

вихователь – методист дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад №60

м.Чернігів, Чернігівська область, Україна

ГРАФІКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ДОШКІЛЬНЯТ КНИЖКОВА ІЛЮСТРАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГРАФІЧНИХ НАВИЧОК ТА УМІНЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Формування творчої особистості – одне з важливих завдань педагогічної теорії та практики на сучасному етапі. Отже, проблема розвитку творчої особистості є **актуальною**. Розпочинати роботу над нею необхідно вже в дошкільному дитинстві.

Одним із шляхів наближення дитини до творчої діяльності є шлях до мистецтва. Саме мистецтво допомагає знайти дорогу до свого «Я», побачити та прийняти навколишній світ.

Базовий компонент орієнтує педагогів на впровадження у практику цілісного підходу до розвитку, виховання та навчання дитини, який передбачає формування життєздатної, свідомої, всебічно розвиненої, **творчої особистості**. Сучасний зміст дошкільної освіти спрямований на гармонійний та різнобічний розвиток дитини за умови здійснення педагогічного процесу на засадах гуманізації та демократизації. Серед пріоритетних завдань Базового компонента (освітня лінія «Дитина в світі культури»), чинної

програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» та парціальної програми «Радість творчості» є формування, збагачення та систематизація уявлень про різні види образотворчого мистецтва (графіка, живопис, скульптура...) та їх характерні особливості, удосконалення технічних умінь із використання обладнання та різних специфічних матеріалів (вуглина, олівці, сангіна, пастель). Тому було вирішено провести діагностику серед дітей з метою виявлення інтересу до малювання саме графічними художніми матеріалами. Адже використання різних графічних матеріалів, специфічних засобів виразності сприяє розкриттю творчого потенціалу дитини, відходу від стереотипів, розвитку пам'яті та уяви. Виявивши надзвичайно високий інтерес вихованців до різноманіття графічних матеріалів, було вирішено впровадити в практичну діяльність дітей дошкільного віку ознайомлення з мистецтвом графіки як засобом розвитку творчого потенціалу.

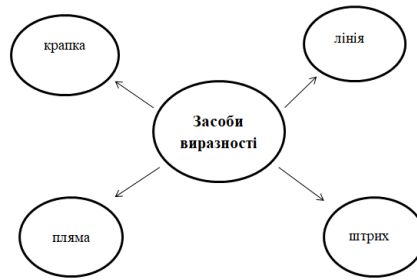
Графіка – мистецтво чорного і білого – самобутній вид образотворчого мистецтва, де зображення складається з ліній, плям, штрихів одного кольору (здебільшого чорного). І хоч графіка не передає всього багатства барв навколишнього світу, її виражальні засоби не менш переконливі. Графіка, як і інші види мистецтва, відображає дійсність, передає образ предметів та явищ світу. Вона не тільки відображає навколишній світ, а й виражає почуття та думки художника. Твори мистецтва, виконані в стилі графіки, класифікуються за жанрами: книжкова графіка, станкова графіка, журнальна графіка та газетна графіка. Як вид мистецтва графіка входить у дошкільний заклад і через ілюстрацію в дитячій книжці. Уважно вдивляючись у кожную сторінку дитячої книжки, можна знайти багато можливостей для виховання у дітей почуттів засобами графіки. На жаль, це питання зовсім не висвітлено в методичній літературі. У програмі розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» лише побіжно згадується, що такий вид мистецтва існує. З огляду на це, мало уваги приділяється ілюстрації, а тим паче – ілюстрації, виконаної в жанрі графіки. А це в свою чергу призводить до: «збіднілої» уяви у дітей, несформованості уявлень про графіку як вид образотворчого мистецтва, відсутності творчих здібностей, невміння фантазувати.

Графічні роботи подобаються дошкільнятам, викликають у них стійкий інтерес, але без спеціального навчання вони не можуть самі створити графічне зображення предмета. Тим часом, саме з графікою дітям доводиться зустрічатися найчастіше. Це й книжкові ілюстрації, і різноманітні рекламні плакати, листівки, які вони бачать повсякдень. Можливість втілити задум, користуючись різноманітними матеріалами, а також швидко досягти виразності образу, передати настрій – усе це робить графіку привабливою для малят. А ще графічні роботи можна домальовувати, адже жодна з технік не дає змоги так добре передавати фактуру зображення (пухнастий котик, колючий їжачок).

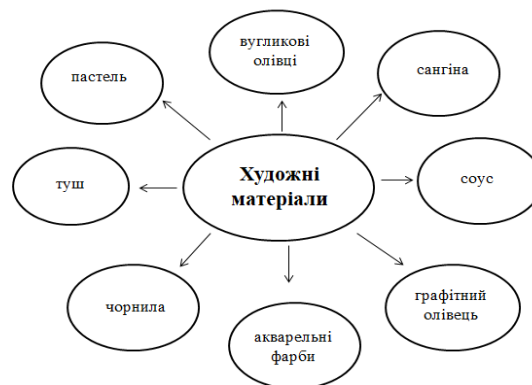
Головними засобами виразності в графіці є: крапки, плями, лінії,

штрихи (рисунк1.1). За допомогою їх можна краще передати світлотінь, об'єм.

Рисунок 1.1



У графіці використовується безліч графічних художніх матеріалів, які допомагають швидко досягти виразності образу, передати настроїв (рисунк 1.2).



Розглянемо особливості графічних художніх матеріалів.

Вугілля – надзвичайно м'який, піддатливий матеріал, що відрізняється красивою матовою фактурою. Виготовляється з рівномірно обвуглених тонких гілок чи обструганих паличок липи, верби або інших порід дерев. У XIX столітті набуло поширення тверде вугілля з пресованого вугільного порошку з додаванням рослинного клею (сухий грифель). Лінії і штрихи, нанесені на папір з шорсткою поверхнею паличкою малювального вугілля, погано з'єднуються з папером і обсипаються. Завершені малюнки, виконані сипучим вугіллем, потребують закріплення спеціальним розчином-фіксатором. На відміну від натурального малювального вугілля палички зі спресованого вугільного порошку дають жирні в'язкі лінії, які дуже важко видаляються. Техніка малюнка вугіллем різноманітна, оскільки заточеним стрижнем або паличкою вугілля можна проводити тонкі чіткі лінії, а бічною стороною -закривати цілі поверхні. Працюючи торцем вугілля і плазом, змінюючи силу тиску і поворот вугільної палички, напрямок штрихів, можна домогтися великої виразності малюнка, вирішувати світлотіньові і об'ємно - просторові завдання.

Сангіна – так само як і вугілля, широко застосовується в малюнку. Виготовляється сангіна у вигляді паличок без оправы різних червоно-коричневих тонів. На відміну від натуральної, штучна сангіна виробляється з каоліну і окислів заліза. Заточені палички сангіни дають тонкі лінії і штрихи.

Як і вугіллям, сангіною можна працювати торцем палички і плазом. Вона добре розтирається. При розтиранні сангіна трохи змінює колір і фактуру, але і ці якості можуть бути використані як нові виражальні засоби в малюнку. Техніка сангіни дає можливість домогтися тонких тональних переходів. Найбільш часто вживається теплого червоно-коричневого тону, близького до тілесного. Під час роботи паличку сангіни можна змочувати, що дозволить домогтися більшої різноманітності товщини і щільності штриха.

Пастель – сухі, м'які, кольорові крейди без оправы, виготовлені зі спресованих, стертих в порошок пігментів з додаванням клею, молока, крейди та гіпсу. Пастелі властива матова фактура, чистота, м'якість фарб. Малюнок кольоровою крейдою наближає графіку до живопису. Пастельними олівцями (паличками) малюють на шорсткому папері, картоні. Ніжну, бархатисту поверхню пастелі необхідно оберігати від найменших дотиків і струсів. Щоб зберегти малюнки, виконані пастеллю, їх не закріплюють, а обережно окантовують і склять в раму. Так звана чиста пастель виконується штрихами і плямами в один барвистий шар. Але кольори пастелі можна змішувати, накладаючи один шар на інший і розтираючи їх розтушовуванням або рукою.

Соус – жирні чорні палички циліндричної форми діаметром 8-10 мм, загорнуті в папір без оправы, виготовлені зі спресованого порошку, сажі або вугілля з додаванням клею. Можна працювати лінією, штрихами, плямами із застосуванням розтушовки (сухий соус) і розчиненим у воді соусом пензлем (мокрий соус). У малюнку соусом мокрим способом, як і в живопису, застосовуються гострі і плоскі пензлі із знежиреного пропаленого волосся або шерсті різних тварин - білячі, колонкові та інших. На межі живопису і графіки перебуває не тільки пастельна техніка, а й техніка акварелі та гуаші.

Акварель – від латинського-аqua - вода - фарби, зазвичай на рослинному клеї, що розводяться водою. Специфічні прийоми акварелі створюють ефект рухливості зображення. У роботі, виконані аквареллю та пензлем, часто вводиться малюнок пером або олівцем.

Туш – це чорна або кольорова фарба, яка складається з барвника (сажа, сік рослин, кіптява), клейких речовин та додаткових добавок. Є два різновиди туші – суха (у вигляді плиток або паличок) та рідка. Туш буває різних кольорів: чорна, синя, червона, зелена та жовта. Частіше використовується чорна туш.

Варто зупинитися на історії використання туші. Чорнильний горішок був відомим ще з часів Середньовіччя. Його активно використовували в монастирях для ведення різноманітних записів. Пізніше туш з'явилась в Китаї спеціально для затушовування поверхні ієрогліфів, які були вирізані на камені. З XIX століття туш почали використовувати й художники. Спочатку до XIX століття малювали гусячими перами, а потім – металевими перами.

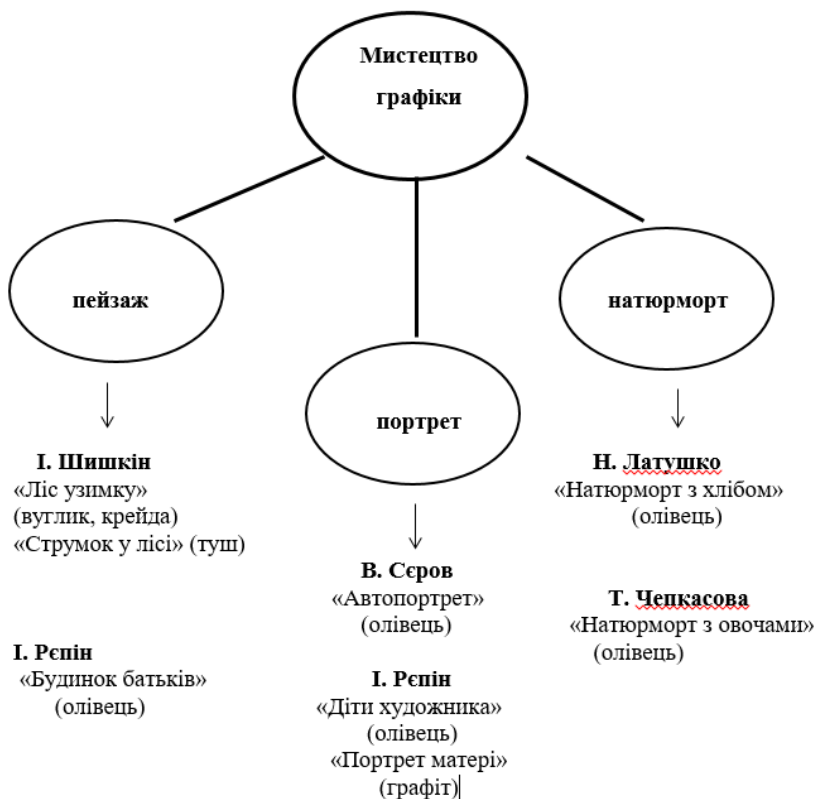
При малюванні тушшю, окрім пера, можна використовувати пензлі і тампони. Кожен художник мав свої прийоми роботи з тушшю. Так, наприклад, Рембрандт, не тільки малював пером, пензлем, а й паличкою,

пальцями. Деякі сучасні художники працюють загостреним сірником.

Простий олівець – інструмент для письма, малювання чи креслення, у якому тонка графітна серцевина вкладається в оболонку з іншого матеріалу. Оболонка в олівцях найчастіше дерев'яна, але може бути з пластику або з переробленого паперу. Головна умова для матеріалу оболонки – він повинен легко застругуватися у побутових умовах. Прості олівці за цільовим призначенням поділяють на шкільні, канцелярські, креслярські, рисувальні, сувенірні, рекламно-представницькі. Цей поділ досить умовний, оскільки графітні олівці є універсальним письмовим інструментом. Написане олівцем не втрачає кольору ні з часом, ні від сонячного проміння, але може бути стерто майже безслідно гумкою.

Чорнило – рідка фарба, придатна для письма або створення зображень з допомогою письмових інструментів і штампів. Складається з води (чи іншого розчинника) та певного барвника. Із найдавніших часів до середини XIX століття чорнило було окремим від письмового інструмента матеріалом для письма – воно зберігалось у спеціальній ємності – чорнильниці, куди той, хто писав, вмочував кінчик пера чи розщепленої тростинки. У наш час із чорнилом найчастіше зустрічаються при роботі з печатками й штампами, механічними самописцями, при письмі авторучками. Окремо слід згадати образотворче мистецтво й дизайнерські роботи, де чорнило може використовуватися для багатьох технік рисунка й відтиску штампів.

Доцільно в роботі з дітьми під час ознайомлення з мистецтвом графіки використовувати твори художників, які при написанні картин користувалися різноманітними графічними художніми матеріалами та засобами виразності в різних жанрах живопису.



Методичний поради́ник щодо ознайомлення дітей з книжковою ілюстрацією

Із книжкою дитина знайомиться з молодшого дошкільного віку, і завдання дорослого полягає в тому, щоб викликати інтерес до неї, до малюнків, які в ній містяться, бажання уважно їх розглядати, «читати малюнки», впізнавати знайомі образи, емоційно відгукуватися на них. На занятті, при ознайомленні з новою книжкою, потрібно спочатку прочитати текст, а потім – роздивитися ілюстрації. Картинка - ілюстрація допомагає вихователю донести до дитини текст, але вона може і завадити, якщо показати її невчасно. Потрібно, щоб картинка йшла за словом, а не навпаки. Тільки після того як книжка прочитана, вихователь показує ілюстрації. Діти розпізнають героїв, речі, події, про які йшла мова в тексті. На подальших заняттях можна використовувати різні варіанти алгоритмів при ознайомленні дітей із книжковою ілюстрацією

Варіанти алгоритмів ознайомлення дітей із книжковою ілюстрацією

1.

1. Читання тексту
 2. Розгляд ілюстрацій
 3. Словникова робота
 4. Повторне читання тексту
2.

1. Розгляд ілюстрацій
 2. Пошуково – дослідницька робота
 3. Читання тексту
 4. Словникова робота
 5. Повторне читання тексту
3.

1. Словникова робота
 2. Читання тексту
 3. Повторне читання тексту і розгляд ілюстрацій
 4. Самостійне розглядання ілюстрацій дітьми
 5. Читання тексту без показу ілюстрацій
4.

1. Читання тексту
 2. Словникова робота
 3. Епізодичне читання тексту та добірка ілюстрацій до кожного епізоду
 4. Повторне читання тексту
5.

1. Розгляд ілюстрацій різних художників до одного твору
 2. Порівняльна характеристика ілюстрацій
 3. Читання тексту
 4. Словникова робота
 5. Самостійне розглядання ілюстрацій

Молодший дошкільний вік

Починати знайомство можна, показавши дітям «книжку з сюрпризом». (Така книга може мати тверду обкладинку, об'ємні іграшки тощо). Дорослий привертає увагу до знайомих образів і запитує «Які вони на дотик?», «Які за розміром?» тощо. Можна дітям запропонувати книжку-ширму. Прослухавши текст і розглянувши книжку, дитина включає її в свою гру: будує з неї будинок, використовує ширму, ховається за неї тощо. Також при розгляданні ілюстрацій дитину можна попросити виконати деякі дії: «погладити зайчика», «погодувати курчаток», прокричати як «півник» тощо. Перед відкриттям кожної сторінки дорослий каже: «Що ще цікавого

намалював художник?»

Отже, під час молодшого дошкільного віку завдання дорослого – викликати інтерес до книги, до малюнків у ній, бажання їх роздивлятися, емоційно відгукуватися на них, звертати увагу на засоби виразності: форму, колір, позу, жест, положення в просторі. Діти впізнають в малюнку знайомі предмети. Вихователь допомагає дитині знайти схожість із знайомими предметами, назвати їх, знайти відмінності (колір, величину, форму).

Середній дошкільний вік

У середній групі продовжується робота з розвитку у дітей інтересу до книжкової ілюстрації. Формується радість від спілкування з книгою, очікування зустрічі з нею, емоційний відгук на її зміст, настрій героїв, співпереживання їм, дбайливе ставлення до книги. У цьому віці дорослий пояснює вихованцям, що основним засобом виразності в книжковій графіці є малюнок – просторова характеристика образу, передана через зображення зовнішності: форми, будови, пози, рухи, жесту, міміки за допомогою виразних точок, ліній, штрихів. Також в середньому дошкільному віці вихователь ознайомлює дітей з різновидом графічних матеріалів. Діти дізнаються про роль ілюстрацій, проте, хто створює їх, а також про працю художника-ілюстратора. Увага дітей залучається і до побудови зображення на сторінці книги: де і як художник малює головного героя. У середньому віці відбуваються деякі зміни в розумінні дітьми тексту: це пов'язано з розширенням досвіду дитини. Діти встановлюють прості причинкові зв'язки в сюжеті, оцінюють вчинки героїв. Діти роздивляються картинку-ілюстрації прийомом співвідношення висловів із тексту з малюнками. Вихователь може прочитати уривок з тексту, попросити дитину знайти картинку, яка відповідає прочитаному, та навпаки. Дорослий може запропонувати картинку, а дитині пропонує згадати, який момент із казки відображено. Можна провести бесіду «Навіщо у книгах потрібні картинки».

Старший дошкільний вік

Продовжується формування у дітей стійкого інтересу до творчості художників-графіків, уважного і дбайливого ставлення до книжки, бажання постійно спілкуватися з нею. Увагу дітей слід звернути на індивідуальну творчу манеру зображення того чи іншого митця.

Орієнтовний план роботи гуртка з дітьми старшої групи «Чорно – білі фантазії»

Тема	Зміст освітньої роботи
Кляксографія (іграшки)	Дати уявлення про нетрадиційну техніку малювання - кляксографію. Ознайомити з одним із графічних матеріалів – тушшю. Спонукаати дітей експериментальним шляхом виявити основні властивості туші (рідка, легко розтікається, швидко висихає, не розмивається водою). - <i>Чорна туш.</i>

«Вечірнє місто моє»	Спонукати дітей передавати в малюнку красу рідного міста ввечері. Закріпити знання про вугликові олівці, їх властивості та прийоми роботи ними. Удосконалювати навички малювання вугільними олівцями. Продовжувати формувати знання про різні види штриховки (горизонтальна, вертикальна, діагональна) та вправляти дітей в її малюванні. Спонукати дітей використовувати в малюнку такі засоби виразності: лінія, крапка, штрих. - <i>Вугликові олівці.</i>
«Осіньнє дерево» (Сангіна)	Ознайомити дітей з одним із графічних матеріалів – сангіною. Дати уявлення про особливості малювання сангіною. Ознайомити дітей з двома способами малювання цим художнім матеріалом: кінчиком і всією площиною. Удосконалювати вміння дітей малювати осіннє дерево. - <i>Сангіна</i>
Малювання ілюстрацій до вірша М.Познанської «Ідуть дощі»	Удосконалювати навички малювання графічним матеріалом вугільним олівцем, закріпити основні прийоми малювання ним. Спонукати дошкільнят використовувати різні види штриховки. Розвивати емоційне сприймання краси навколишнього світу. Заохочувати дітей до створення композиції. - <i>Вугликові олівці.</i>
«Дикі тварини». (Малювання за творами Є.Чарушина)	Ознайомити з творчістю художника-аніمالіста – Є.Чарушина, характерними особливостями зображення ним тварин. Заохочувати дітей малювати тушшю. Ознайомити з вузьким пером. Закріпити вміння малюків правильно тримати перо (похило, паралельно аркуша паперу). Ознайомити дітей із заплутаною штриховкою. Удосконалювати вміння дошкільнят змінювати напрямок руху на протилежний. Спонукати дітей передавати в малюнку за допомогою того чи іншого виду штриховки характерні особливості хутра тварин. - <i>Чорна туш. Вузьке перо.</i>
Знайомство з творчістю художника – ілюстратора І.В. Потапенко Малювання за казкою «Коза – дерева».	Заохочувати до створення сюжетних робіт за мотивами казки, гармонійно поєднуючи графічні матеріали: вуглик, простий олівець, пастель, акварельні фарби, туш. Спонукати дошкільнят в роботі використовувати засоби виразності, характерні для графіки (крапка, лінія, штрих). Ознайомити з такими графічними засобами виразності як: тінь, світлотінь. Вправляти дітей в штрихуванні. - <i>Графічні матеріали на вибір дітей.</i>
«Новорічні прикраси»	Ознайомити дітей із соусом як одним із графічних художніх матеріалів та прийомами його використання. Формувати знання у дітей про властивості соусу та особливості малювання ним. Збагачувати естетичні враження. Розширювати художній досвід. - <i>Соус.</i>
«Вишиванка» (За піснею «Два кольори»).	Ознайомити з широким пером. Вправляти в малюванні різних видів ліній пером і тушшю: горизонтальних, вертикальних, діагональних, ламаних. Ознайомити дітей з хвилястою лінією. Підтримувати бажання дітей слухати музику, емоційно відгукуватись на неї. Спонукати дітей передавати свої враження від прослуханого в малюнку. Залучати дітей до декоративного дизайну. - <i>Чорна та червона туш, вузьке та широке пера.</i>
Розгляд ілюстрацій І.В. Потапенко до колискових пісень. Малювання ілюстрацій до колискової пісні «Котику сіренький,...»	Заохочувати до створення сюжетних робіт за мотивами колискової пісні, гармонійно поєднуючи графічні матеріали: вуглик, простий олівець, туш. Спонукати дошкільнят в роботі використовувати засоби виразності, характерні для графіки (крапка, лінія, штрих, тінь, світлотінь). Вправляти дітей у штрихуванні. <i>Графічні матеріали на вибір.</i>
«Зимовий пейзаж» (Акватипія)	Продовжувати формувати знання дітей про властивості туші. Ознайомити з нетрадиційною технікою малювання тушшю: акватипією. Продовжити знайомство дітей зі спектром кольорів. - <i>Туш різних кольорів.</i>

«Моє місто в зимовій красі».	Ознайомити дітей з перехресною штриховкою. Удосконалювати технічні навички малювання тушшю та пером. Спонукаати дітей використовувати в малюнку різні графічні засоби виразності: крапка, лінія, пляма, тінь, світлотінь. - <i>Чорна туш. Вузьке та широке пера</i>
Розглядання ілюстрацій Ю.Васнецова Малювання за казкою «Пан Коцький». Створення книжки під назвою «Українська народна казка «Пан Коцький».	Заохочувати до створення сюжетних робіт за мотивами казки. Вчити дітей домовлятися при виборі епізоду до казки. Формувати вміння дошкільників гармонійно поєднувати графічні матеріали: вуглик, простий олівець, туш, акварельні фарби. Спонукаати дошкільнят в роботі використовувати засоби виразності, характерні для графіки (крапка, лінія, штрих, тінь, світлотінь.) Вправляти дітей в штрихуванні різних видів штриховок. Прищеплювати інтерес до образотворчої діяльності. - <i>Графічні матеріали на вибір.</i>
«Портрет мами».	Спонукаати дітей малювати портрет мами, використовуючи вугликові олівці та соус. Удосконалювати навички та вміння малювати графічними матеріалами. - <i>Соус, вугликові олівці.</i>
Знайомство з творчістю художника – ілюстратора-Кость Лавра. Малювання за казкою «Колобок»	Заохочувати до створення сюжетних робіт за мотивами казки, гармонійно поєднуючи графічні матеріали: вуглик, простий олівець, туш та інші Спонукаати дошкільнят в роботі використовувати засоби виразності, характерні для графіки (крапка, лінія, штрих,тінь, світлотінь. Вправляти дітей в штрихуванні(горизонтальна, вертикальна, діагональна, змішана, перехресна, заплутана штриховка). Вправляти в умінні малювати тварин. - <i>Графічні матеріали на вибір.</i>
Малювання ілюстрацій до українських прислів'їв	Заохочувати до створення сюжетних робіт за мотивами художнього твору. Формувати вміння дошкільників самостійно вибирати потрібні графічні матеріали: вуглик, простий олівець, туш, пастель. Спонукаати дошкільнят в роботі використовувати засоби виразності, характерні для графіки (крапка, лінія, штрих, тінь, світлотінь.) Вправляти дітей в штрихуванні різних видів штриховок. Прищеплювати інтерес до образотворчої діяльності.- <i>Графічні матеріали на вибір.</i>
«Космічна подорож»	Спонукаати дітей передавати характерні особливості Космосу за допомогою графічних матеріалів: туші, вугликових олівців, сангіни, соусу, папстелі. Закріпити основні види штриховки. Вправляти дітей в штрихуванні. Удосконалювати технічні навички та прийоми малювання графічними матеріалами. Розвивати творчі здібності.
Малювання ілюстрацій до казки «Івасик – Телесик»	Закріпити знання дітей про графіку, засоби виразності, характерні для графіки(крапка, лінія, тінь, світлотінь). Удосконалювати навички та вміння малювати тушшю та пером. Заохочувати дітей використовувати в малюнку різні види штриховок.- <i>Чорна туш, вузьке та широке перо.</i>
«Моя улюблена книжка». (Створення ілюстрацій за задумом до художнього твору на вибір)	Спонукаати дітей малювати за задумом, обираючи потрібний графічний матеріал (простий олівець, вугликовий олівець, пастель, соус, туш, сангіна, акварельні фарби). Продовжувати заохочувати дітей в роботі використовувати графічні засоби виразності: точка, лінія, штрих, тінь. світлотінь. Розвивати художньо – естетичні здібності, спонукаати дітей до творчості. - <i>На вибір: соус, сангіна, простий олівець, вугликовий олівець, пастель, туш, гуаш, акварельні фарби.</i>

Петриченко Н.М.,
вихователь-методист
Заклад дошкільної освіти (ясла-садок)
комбінованого типу «Світлячок»
м. Обухів, Київська область, Україна

СЦЕНАРІЙ РОДИННОГО СВЯТА НА ТЕМУ: «ЗАКОСИЧЕННЯ»

Наш заклад дошкільної освіти (ясла-садок комбінованого типу) «Світлячок» працює за спадщиною видатного педагога Софії Русової. С.Ф.Русова стала частиною української історії як видатний педагог, автор концепції національного виховання.

Педагогічний колектив нашого закладу бачить істину національного виховання в любові до рідної мови, народних звичаїв та традицій. Через національне виховання засвоюються моральні та духовні цінності, які так добре закладені в усній народній творчості, зокрема, в народній пісні.

Вже багато років в нашому закладі існує вокальний ансамбль педагогів «Оріяночка», який допомагає дітям знайомитись з народною пісенною творчістю, а також приймає участь у всіх народних святах та обрядах, що проходять в дитячому садку.

Одним із найулюбленіших обрядів став для нашого закладу обряд «Закошичення», чудове родинне свято для вихованців та батьків старших груп. Багато років тому вперше в нашому закладі провела цей обряд я. До цих пір, здається, пам'ятаю кожен момент того дійства і ті емоції, які переживали діти та батьки. Тож зараз я пропоную сценарій цього обряду для дитячого садка.

Обухівщина знаменита талановитими земляками: поетами, художниками, письменниками, народними майстрами. Серед них найяскравіший талант А.Малишка, автора слів пісні-візитівки України «Пісні про рушник».

А для нашого обряду була написана пісня «Заплітала мама донечці косу». Її автори – поет Олександр Хмельовський та Микола Рябошапка, які проживають у нашому місті.

Хід

(Хата. Господиня і дівчинка вишивають)

Господиня співає пісню «Я в садочку сиділа»

Господиня (бабуся): - Чого ти, Оленко, у вікна заглядаєш?

Напевно, гостей, ти якихось чекаєш.

Дівчинка: - Бабусю рідненька, до нашої хати

Сьогодні зберуться з садочка малята.

Малята, бабусю, самі не прийдуть,

Вони своїх мам і татусів приведуть.

(Стукіт в двері. Бабуся підходить, відчиняє)

Бабуся: - Заходьте, заходьте до нашої хати,

Заходьте, дорослі, заходьте, малята.

Дитина: - З проханням до вас завітали, щоб про обряд «Закосичення» ви нам розказали.

Батьки: - Та спочатку прийміть наші гостинці.

Батько: - Даруєм вам ці квіти, щоб діточкам було весело жити.

Мати: - Принесли ми вам мішечок гречки, щоб між дітьми не було суперечки.

Мати: - А принесли ми вам в дарунок мішечок вівса, щоб родина була здорова уся.

Батько: - Дарую вам підкову на щастя.

Мати: - Даруєм хліб і сіль, щоб все велося у вас добре.

Бабуся: - Щира дяка за ваші побажання і щедрі дарунки. Проходьте, гості дорогі до хати. *(Всі сідають)*. Та щоб розмова була теплою та доброю – засвіtimo свічку. *(засвічує)*

- Мої дорогенькі. сьогодні в нас родинне свято першого закосичення. А ось його історія.

Була в родині дівчинка. Доки малою була, тільки й турбот, що радіти сонечку, матусиній ласці, тільки й діла, що рости здоровою, набиратися розуму й досвіду, вчитися жити серед людей, спілкуватися з ними. І як одна з ознак цього безтурботного періоду життя – вільне розпущене волосся, прикрашене віночком. Підростало дівчатко і настав час ставати помічницею. Їй довіряли якусь роботу, залучали до родинних справ, турбот. Дівчинці вже заважало розпущене волосся. Тому треба було підбирати його, а точніше – заплітати. Та не міг наш народ не відзначити такі події в житті дівчинки. Тому народився гарний, ніжний, дивної краси, великого змісту обряд першого закосичення, дуже важливий для духовного розвитку кожної дівчинки 5 – 7 років.

Виросла і моя внучка Оленка – час її закосичувати, щоб помічницею була для родини, щоб до справжнього діла ставала.

Тож почнемо закосичення.

Бабуся: - Чи жінки до нас прийшли?

Жінки (учасниці ансамблю «Оріяночка» ЗДО) – Так, прийшли.

Бабуся: - Чи новий гребінчик принесли?

Жінки: - Так, принесли.

Бабуся: - А матуся про донечку дбала?

Жінки: - Дбала.

Бабуся: - Рушничок до свята вишивала?

Жінки: - Вишивала.

Бабуся: - Іди ж, Оленко, вибирай, котра з жінок буде тебе заплітати, та спочатку до матусі йди дозволу питати.

Оленка: Благослови, мати, косу заплітати,
Косу заплітати, у стрічку вбирати,
Щоб виросла довга, густа та красива
І раніш своїх годочків, щоб не була сива.

Мати: - Благословляю.

(Мати дає жінці вишитий рушник та застеляє рушником стілець і запрошує Оленку сісти. Жінка заплітає косу Оленці)

Пісня «Ой надворі терен тешуть»

(Оленці прикрашають коси білими стрічками, одягають віночок, дарують гребінець, стрічки. Оленка відносить подарунок матері та рідним).

Бабуся: - А що дівчата-малята, чи хочеться й вам вже коси заплітати?

Дівчатка: -Так.

Бабуся: -Та перш ніж волоссячко вбирати, треба перевірити, чи навчилися наші дівчатка чогось, чи й справді подорослішали? Чи вміють вони, наприклад, співати й танцювати?

Пісня-гра «Подояночка»

Гра з дівчатками «Зваримо борщ» (відібрати все, що треба для приготування борщу)

Бабуся: - Молодці, дівчатка, можна і вас вже закосичувати. Йдіть до мене, будь ласка, і зробим маленьке коло.

(Під музику дівчатка стають в коло)

- А закосичуватимуть вас ваші матусі. Бо хто ж, як не матінка рідна, благословляє на добре, щире життя у достатку і праці, напучує на добре ставлення до людей? Тож ставайте, дорогі матусі, у велике коло за своїми дітками, закосичимо дівчаток.

Матусі заплітають донькам коси, промовляючи:

Плетися коса, розумнішай голова,

Родися краса, добрішай душа.

**Пісня «Заплітала мати донечці косу» сл.Хмельовського,
муз М.Рябошапки (виконує ансамбль педагогів ДНЗ «Світлячок»
«Оріяночка») (Додаток)**

Бабуся: - А тепер, матінки, візьміться за руки і тричі обійдіть дівоче коло, щоб захистити своїх донечок від усякого лиха, напасті, щоб відвернути від них нудьгу і страждання. Поцілуйте своїх донечок, привітайте з важливою подією.

Бабуся: - За звичаєм зараз дівчаток привітають хлопці.

Хлопчик: (дарує намисто, тягне дівчинку за косу)

- Рости коса до пояса, від пояса до п`яти,

Щоб була така, як ти.

2 хлопчик: Мені хотілось стати дівчатком хоч на день,

Чудові коси мати, лялькам співать пісень.

Які ж бо довгі коси у кожної із них,

Утерти можна носа, в красунь нема таких.

Мені хоч невеличкі аби...ну дві косички,

Та два чудові бантики, і вся ж тут романтика.

Ні, краще бути хлопчиком, захисником дівчат,

Гарнесеньким молодчиком, всіх захищати підряд.

Хлопці виходять на середину залу і співають пісню «Виходьте, дівчата»

Танок український.

Бабуся: : - А зараз дорогі дівчата та матусі я дам вам поради, щоб волосся було здоровим і красивим.

1. Щоб волосся було здоровим, не треба часто його мити. Довге волосся миють рідше. ніж коротеньке – раз на 10 днів помірно теплою перевареною водою.

2. Для миття тонкого і сухого волосся замість мила (шампуню) використовують яєчний жовток.

3. Дуже корисно полоскати волосся відваром із суміші сухих трав: м'яти, ромашки, шавлії, любистку (щоб хлопці любили), звіробою (щоб здорова була), деревію, нагідок.

4. В давнину, перед тим, як мити волосся, жінки втирали в голову кисле молоко або кислий квас.

5. Якщо коротке волосся – розчісувати від коренів до кінців, довге – навпаки, починаючи з кінців пасма, і поступово, не смикаючи, підніматися до коренів.

6. Гребінь раз на тиждень обов'язково мити з милом.

7. Росту волосся сприяє натсій кореня лопуха, який втирають в шкіру голови.

8. А відвар з кропиви має:

- мінеральні солі
- дубильні речовини
- глюкозу
- органічні кислоти
- вітаміни

що зміцнює корені волосся.

Кожна дівчинка хоче мати гарне волосся і пишну косу. З давніх давен люди вірили, що підрізати волосся слід у певне визначений час, а саме на «молодик», особливо у травні, «щоб коса була повна».

Підстригати косу мав хтось із родичів чоловічої статі. Ні в якому разі не можна було підрізати волосся собі самій.

А ще хочу вам сказати, що відрізане волосся або те, що залишилося на гребінці, ні в якому разі не можна було залишати аби де. Якщо ворона підхопить волосся, то в дівчини не буде долі. Та й недобрі люди могли використати волосся для магічних дій.

В Україні коса завжди була символом дівочої краси, яка оспівувалася в народних піснях. От і зараз прозвучить українська народна пісня «Розпустили кучері дівчата»

Пісня «Розпустили кучері дівчата» звучить у виконанні ансамблю «Оріяночка».

Бабуся: - Дівчатка, а ви, напевне. знаєте прислів'я і приказки про

коси? А ну ж бо, розкажіть нам.

Дівчатка: - Дівоча краса – як майова роса.

- Коса – дівоча краса.
- Дівчина з косою, як трава з росою.
- Нема коси – нема краси.
- Дівка без коси – що кінь без гриви.
- Де дівка з косою, там хлопці юрбою.
- Подивись на косу, а подумай про господиню.
- Не вари борщу, поки не заплетеш косу.
- Косу збережеш, щастя знайдеш.

Бабуся: - Молодці. дівчата. Добре ви до свята підготувались.

Дівчинка: - Ми багато чого знаєм,
Зараз пісню заспіваєм.

Пісня «Садочок»

Бабуся: - Гарні. веселі наші дівчатка. Дякую вам за те, що нагадали мені, як молодою я була.

Хлопчик: Свято добрим вийти може,
Якщо кожен допоможе.
Від пісень і жартів, звісно,
Хай сьогодні лине пісня.

Пісня «Дударик»

Додаток

Заплітала мати донечці косу

слова О.Хмельовського

Муз. М.Рябошапки

ко-су ма-ма до-ні впер-ше за-плі-та-ла і людсь-ко-го ща-стя
їй на вік ба-жа-ла Зап-лі-та-ла в ко-су всі сво-ї - ма-гі-ї
за-плі-та-ла в ко-су мрі-ї зо-ло-ті-ї мрі-ї зо-ло-ті-ї

Косу мама доні вперше заплітала
І людського щастя їй навік бажала.
Заплітала в коси всі свої надії,

Заплітала в косу мрії золотії.

Щоб коса для доні оберегом була,
Щоб любов велике серцем вона чула,
Заплітала ніжно лагідне волосся,
Щоб в житті у доні все-про-все збулося.

Заплітала доню, примовляла мати:
«Підростеш і скоро ти підеш із хати,
Я тобі не дарма косу заплітаю,
Дні твої майбутні в ній оберігаю»

Питлик Н.М.,

вихователь-методист дитячого садка

Заклад дошкільної освіти № 6 «Ромашка»

м. Красилів, Хмельницька область, Україна

ЕКОЛОГІЧНИЙ БРЕЙН-РИНГ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЇХ БАТЬКІВ «ТАЄМНИЦІ ПРИРОДИ»

Мета: закріпити в гравців доступні їм природничі, екологічні знання, навички логічного мислення, вміння узгоджувати власні дії з діями однолітків під час виконання практичних завдань. Заохочувати демонструвати свої знання народних зразків малих фольклорних форм та вміння застосовувати їх в активному мовленні. Виховувати допитливість, любов до рідного краю. Збагатити словник дітей словом – поняттям «Брейн - ринг». Уточнити уявлення дітей про взаємозв'язки між об'єктами природи. Закріпити правила поведінки у природному середовищі, знання про рослини та тварини, що занесені до Червоної книги. Формувати вміння працювати гуртом, своєчасно допомагати товаришеві, спілкуватись один з одним.

Обладнання: фішки – бали, знаки до правил поведінки у природному середовищі, емблеми, пісковий годинник, піаніно, подарунки для команд, медалі.

Хід змагання:

Вихователь: Сьогоднішню розвагу ми проведемо у вигляді екологічного брейн - рингу. Хтось із вас уже чув це слово? Я пояснюю: брейн - ринг – це змагання людей, які багато чого знають і весь час поповнюють свої знання. Таких людей називають ерудитами.

Вихователь: Любі гості! Сьогодні змагатимуться дві ко-манди: поділ на команди. А оцінюватиме їх почесне журі...

(Знайомить із журі)

Зараз команди представлять себе.

Командам потрібно придумати девіз і назву команди.

Почергово кожна команда себе представить.

1.Перший раунд для батьків:

Задаються питання, яка команда швидше задзвенить, та має право відповідати першою.

Запитання до команд:

1. На якій планеті ми живемо? (На планеті Земля.)
2. Що таке атмосфера? (Це повітря.)
3. Чому дерева не замерзають узимку? (У їхньому соці є цукор.)
4. В якому лісі немає листя? (У хвойнім.)
5. Що потрібне рослинам для росту? (Світло, тепло, волога, поживні речовини.)
6. З яким деревом пов'язані місяця року? (Липа - липень)
7. Де на Землі є вода? (У повітрі, ґрунті, під землею.)
8. Які птахи прилітають до нас узимку? (Снігурі, омелюхи.)
9. Хто на собі ліс носить? (Олень.)
10. Хто хвіст залишає і від ворога втікає ? (Ящірки.)
11. Які ви знаєте природні явища? (Туман, дощ, град. іній, сніг, ожеледиця, мороз тощо,)
12. Що відбувається з водою, коли вона нагрівається? (Випаровується, здіймається вгору, й там утворюються хмари.)
13. У які кольори розфарбована веселка? (Усі. крім білого та чорного. Червоний, оранжевий, жовтий, зелений, голубий, синій, фіолетовий)
14. Що відноситься до неживої природи? (Сонце, місяць, зірки, повітря, хмари.)
15. Кому потрібний кисень для життя? (Людям, тваринам.)
16. Які рослини та тварини занесені до Червоної книги України? (Ті, яких стає у нас дедалі менше.)
17. Скільки планет у Сонячній системі? (Вісім.)
18. Яка будова рослини? (Корінь, стебло, листя, цвіт, плід)
19. Які тварини сплять із розплющеними очима? (Риби)
20. Що для птахів найстрашніше взимку – холод чи голод. (Голод.)
21. Який птах вигодовує пташенят узимку? (Шишкар.)

2.Другий раунд для дітей:

Проводиться дидактична гра «Правила поведінки в природному середовищі»

У ній беруть участь по 6 дітей з кожної команди. За правильну відповідь отримує фішку-бал. Кожний учасник має скласти знак із частин і назвати його.

- Не ламай гілки;
- Не топчи гриби;
- Не сміти;
- Не рви квіти;
- Не руйнуй мурашник;
- Не лови метеликів;

- Не бери яйця пташок в руки;
- Не галасуй в лісі;
- Не обривай павутиння й не вбивай павуків;
- Не залишай багаття в лісі;
- Не рубай дерев;
- Не стріляй тварин;
- Не лови риби сіткою.

Вихователь: Ваші діти знають як поводитись в природі . А ще вони розкажуть вам про природу вірші.

Діти з розповідають по черзі рядки з віршів про природу:

1. Усе, що у природі є,
Любити треба й поважати:
Птахів, тварин, рослини — все!
Без них не можна існувати.
2. Ласкаве сонячне проміння,
І тихий плюскіт джерельця,
І пісня жайвора у небі,
Все це потрібно для життя.
3. Природо, щира, добра мати.
Ми всі в боргу перед тобою.
Як добре в світі існувати,
Де все наповнене красою!
4. Природо щира, добра мати,
В тобі і сила, і краса,
Нам треба всім про тебе дбати,
Щоб чистою була роса!

3.Третій раунд для батьків:

Вихователь зачитує екологічні ситуації або загадки. Треба правильно відповісти на запитання.

Команда 1. Тетянка запропонувала мамі влаштувати на балконі пташину їдальню. Мама погодилася. Тетянка щодня насипала в годівницю насіння. Проте одного разу вона дуже поспішала й не встигла покласти корм. Пташки прилетіли, але корму не знайшли. Наступного дня корм поклали, але пташки вже не прилетіли. Чому? (Можливо, вони замерзли від холоду й голоду Можливо, вирішили, що тут їх уже ніколи не годуватимуть)

Команда 2. Двоє хлоп'ят ішли стежиною до ставка і раптом побачили на землі маленьке жабеня. “Воно, мабуть, заблукало. Давай візьмемо його до себе!” — сказав один із хлопчиків. “Ні, не чіпай, воно саме знайде дорогу”, — відповів другий. Хто з хлопчиків правий? (Другий, бо жабеня не може жити в сухій квартирі. Йому добре у вологій болотяній місцевості, на природі).

Команда 1. У неділю Катруся з мамою вирушили до лісу. Катруся побачила великий гарний дзвіночок і вигукнула: Дивись, яка гарна квітка я її зірву!”(“Не чіпай дзвіночка, — сказала мама, бо завдаси йому шкоди)

Команда 2. Двоє хлопчиків стояли на березі річки й кидали у воду камінці — хто далі кине. Чи правильно вони робили? (Ні, не правильно, адже навіть речами природного походження можна завдати шкоди річці).

Команда 1. Відгадайте лікарську рослину: в її листі міститься багато вітамінів. Навесні з неї варять зелений борщ. У давнину з неї видобували зелену фарбу, а з волокон робили мішковину. А ви гадали, що вона лише пече? (Кропива).

Команда 2. У цієї ранньої весняної рослини листя зверху холодне, а знизу тепле. Квіти — яскраво-жовті. Відвар з них лікує кашель (Мати й мачуха)

4. Четвертий раунд для батьків:

Продовж прикмету:

Учасники з команди почерзі мають продовжити прикмети.

1. Ворони ховаються в гіллі дерев — (на вітер)
2. Якщо снігопад почався дуже рано, то весна – (буде рання);
3. Якщо зима настала холодна, суха і вітряна, то літо буде - (спекотним),
4. Ворони гуляють по землі і шукають їжу — (на добру днину),
5. Ворони сидять на гілках, настовбурчивши пір'я, — (на мороз),
6. Ворони голосно каркають — (на снігопад),
7. Якщо яскравий, червоний місяць, то буде – (вітер або мороз),
8. Кроти вилазять з під землі, буде – (дощ),
9. Голуби воркочуть, то буде – (тепло),
10. Горобці дружно зимою цвірінькають, то на – (відлигу),
11. Гуси і качки під крило дзьоби ховають – буде (холод),
12. Качка лопотить крилами й чиститься – буде (дощ).

5. П'ятий раунд для батьків.

Учасникам почерзі будуть показуватися картини різних рослин, їм потрібно назвати назву рослини. Хто перший задзвенів, той має право відповідати.

1. Дурман	11. Анемона
2. Мальви	12. Чистотіл
3. Сон трава	13. Медунка
4. Підсніжник	14. Фориція
5. Чорнобривці	15. Жасмін
6. Піони	16. Мати – й - мачуха
7. Верб	17. Нарциси
8. Сосна	18. Латаття біле
9. Крокуси	19. Гладіолуси
10. Первоцвіти	20. Гіацинт

Раунд розминка.

Діти і батьки разом повторюють рухи за тваринами.

6. Шостий раунд для дітей:

Дітям почерзі будуть звучати звуки природи, їм потрібно назвати

кому цей звук належить.

1. Курка, 2. Качка, 3. Слон, 4. Ведмідь, 5. Коза, 6. Кінь
7. Ворона, 8. Голуб, 9. Муха, 10. Жаба, 11. Струмок, 12. Дощ

7. Сьомий раунд для батьків:

Учасникам команд потрібно по черзі показати дану тварину своїй дитині в команді. За кожну правильно вгадану відповідь отримують бал.

- Корова, Заєць, Ведмідь, Кіт, Лисиця, Вовк, Слон, Жаба, Дятел, Риба, Собака, Мавпа.

8. Восьмий раунд.

Батькам задається питання про їх дітей, а їх відповіді звіряємо з відповідями дітей. За правильну відповідь мами і дитини отримують один бал. *(Для кращого ефекту відповіді дітей можна записати на відео)*

1. Які ігри ви граєте взимку на вулиці з сім'єю?
2. Які планети знає ваша дитина?
3. Який улюблений фрукт у вашої доньки?
4. Чи їздили ви в літку купатися до річки? Якої?
5. Яка свійська тварина подобається вашому синові?
6. Чи були ви сім'єю на рибалці? Що впіймали?
7. Які дерева ростуть біля вашого будинку?
8. Який овоч не любить ваш син?
9. Улюблена квітка твоєї мами?
10. Чи дозволяє тобі мама ходити по калюжам після дощу?
11. Які знаки охорони природи є на нашій території садка?
12. Які овочі ми сіяли в садочку на городі?

9. Дев'ятий раунд.

Кожна команда спільно мають створити колаж «Збережи природу» і захистити його.

Висновок журі. Вручення медалей.

Піка Н.В.,

вихователь дошкільного підрозділу

Навчально-виховний комплекс № 3

м. Красноград, Харківська область, Україна

ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ З КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ТА СПІЛКУВАННЯ ТА КОНСТРУЮВАННЯ З LEGO СЕРЕДНЯ ГРУПА

Тема. Сніг. Сніжок.

Програмовий зміст:

Розвиток мовлення: учити послідовно переказувати оповідання, відповідати на запитання.

Звукова культура мовлення: формувати навички чіткої вимови звуків та вміння їх відтворювати, слухову пам'ять, мовленнєве дихання, темп,

виразність мовлення, силу голосу.

Словник: поглиблювати вміння добирати слова-ознаки, слова-дії, добирати порівняння; розвивати пам'ять.

Конструювання: продовжувати вчити конструювати за показом і поясненням вихователя, розвивати інженерне мислення, уяву.

Виховувати інтерес до пізнання нового, любов до природи, бажання доводити розпочату справу до завершення та співпрацювати.

Попередня робота: дослідження «Чи завжди сніг однаковий?», читання та обговорення творів О. Зубер «Особлива сніжинка», «Чому сніжок рипить?» В.Струтинського, перегляд та обговорення мультфільмів про зиму, вивчення чистомовки.

Обладнання: посилка, сніжка, сніжинка, загадки, зміст оповідання Н. Калініної «Про сніговий колобок», аудіозапис зимового вальсу Ф. Шопена, зображення сніжинок, деталі конструктора LEGO.

Хід заняття

I. Організаційна частина.

Привітання.

Треба разом в коло стати,

І всім нам привітатись.

«Добрий день!»

Дружно й весело сказати.

Залучення дітей.

— Діти до нашої групи завітав Сніговик і приніс посилку. Ану давайте її відкріємо і подивимось, що там. Та тут багато всього цікавого.

II. Основна частина.

1. Сніжинка. Відгадування загадок.

Дорога біла стелеться,

І краю їй нема,

Сніжок мете. Метелиця.

Прийшла до нас...(Зима).

— Отже, яка пора року? А давайте назвемо зимові місяці та пояснимо чому вони так називаються.

— А тепер пригадаємо чистомовку про зиму.

Ас-ас-ас- у гостях зима у нас.

Са-са-са- навкруги яка краса!

Ас-ас-ас-падає сніжок на нас.

Си-си-си- заморозили носи.

— Які ознаки вказують, що це зима.(Сніг, лід, мороз, холод, вітер).

— Який головний колір зими?

— Зимоньку ми можемо не тільки побачити, можна її почути

— Як виє вітер? (у-у-у)

— Як шумлять дерева? (ш-ш-ш)

— Що можна почути, коли впаде з дерева шапка снігу? (бух)

— Що можна почути, коли трісне гілочка? (трісь)

— Як рипить сніг під ногами? (рип-рип-рип).

Дидактична гра «Який сніг?» (білий, холодний, сухий, мокрий, риплячий, чистий)

Мета: закріплювати вміння добирати слова ознаки, розвивати старанність.

— Що буде, якщо подути на сніг в морозну погоду (Він розсиплеться на сніжинки)

Дидактична гра «Які сніжинки? Що роблять? На що схожі?»

(Білі, пухнасті, красиві, круглі, зірчасті, блискучі, пухкі)

— Що станеться з нею якщо до неї доторкнутись?

(Вона розтане і перетвориться на краплинку води.)

— Правильно, молодці! Отже, від тепла сніг завжди розтає.

— Що роблять сніжиночки?

(Падають, сипляться, летять, кружляють, танцюють, спускаються.)

Фізкультхвилинка (танок сніжинок під музику зимового вальсу

Ф. Шопена)

Білесенькі сніжиночки

Вродились ми з води;

Легенькі, як пушиночки,

Спустилися сюди.

Ми хмарою носилися

Від подиху зими,

І весело крутилися

Метелицею ми.

Тепер ми хочем спатоньки,

Як дітоньки малі.

І липнемо до матінки

До любої землі.

Бо дуже змерзла бідная

Вона без кожуха.

Отож її нагріємо,

Устелимо сніжком.

Мов ковдрою, накриємо

Легесеньким пушком.

Нехай зимою злючою

Вона спочине в сні,

Щоб зеленню пахучою

Прибратись навесні.

2. Сніжка.

— Що відбудеться з снігом, якщо він мокрий? (Він ліпиться)

— Послухайте оповідання, яке написала Н. Калініна «Про сніговий колобок».

ПРО СНІГОВИЙ КОЛОБОК

Гуляли діти у дворі. Ліпили з снігу бабу. Олексійко зліпив сніговий

колобок. Знайшов вуглинка і поробив очі, знайшов палички і зробив рот і ніс.

Погралися діти, погуляли й знову пішли в дитячий садок. Шкода Олексійкові колобок надворі залишати, взяв він колобок і поклав у кишеню. Прийшов у дитячий садок, повісив свою шубку в шафочку, а в кишені залишився лежати сніговий колобок.

Пообідали діти, після обіду лягли спати. А коли прокинулись, Олексійко згадав про свій колобок. Побіг із дітьми до шафочки — калюжка. Що це таке? Відчинили дверцята, подивились, а з кишені — кап, кап, кап! — вода капає. Подивився Олексійко в кишеньку, а там немає колобка. В мокрій кишені лежать тільки дві вуглинка і дві палички.

А колобок де?

Запитання за змістом тексту

— Про яку пору року йде мова в оповіданні?

— Що зліпив Олексійко?

— Із чого він зробив колобкові очі, рот, ніс?

— Чи залишив хлопчик колобка надворі? Чому?

— Де Олексійко сховав колобка?

— Що відбувалося далі?

— Що побачив Олексійко біля шафочки?

— Чому з кишеньки капала вода?

— А колобок де подівся?

— Що знайшов хлопчик у своїй кишені?

— Чому хлопчик не знайшов свого колобка?

— А як би ви вчинили на місці хлопчика?

(Вихователь повторно читає оповідання, діти уважно слухають, а потім переказують оповідання колобкові ланцюжком.)

3. Цеглинка LEGO. Мотивація конструювальної діяльності.

— Щось наша сніжинка засумувала. Давайте збудуємо їй подружок.

Пояснення і показ конструювання сніжинки вихователем.

Пальчикова гімнастика.

Мізинчик жаліється

— Ой! Ой! Ой! Холод який...

Безіменний шепоче ледь чути:

— Ей! Ей! Ей! Вітрисько не дуй...

Середній кричить:

— Ай! Ай! Ай! Сонце вилізай!

Вказівний гукає:

— Ах! Ах! Ах! Жаль я не в чоботях!

Здоров'як-великий палець:

— Ух! Ух! Ух! Дайте мені кожух!

І всі разом зібрались, обнялись і нагрілись.

Самостійна робота дітей (індивідуальна робота вихователя).

Виставка робіт дітей.

III. Підсумок заняття.

Сюрприз із посилки(Цукерки «Сніжок»)

Піскунова А.В.,

вихователь

*ЗДО №47 спеціаліст вищої категорії,
м.Харків, Харківська область, Україна*

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОЇ ГРУПИ «ПОДОРОЖ ДО КРАЇНИ ШОКОЛЯНДІЇ (ЛПЛЕННЯ)»

Кожен малюк – художник.

Складність к тому, щоб залишитися художником,
вийшовши з дитячого віку.

Пабло Пікасо

У сучасному світі, коли все гостріше відчувається потреба у нових, нестандартних способах мислення та все більшу цінність набуває вміння знаходити неочікувані рішення та будь яку ситуацію сприймати, як можливість вирішити цікаву задачу, має розвиток творчого потенціалу особистості. Необхідною умовою цього є духовне та практичне засвоєння людиною всього багатства культури, в тому числі художньої.

Дошкільний вік має велике значення у житті людини, у розвитку багатьох його психічних властивостей, процесів, якостей особистості. Велике значення цього віку в формуванні та розвитку здібностей до зображувальної діяльності. У дошкільному дитинстві закладається фундамент творчої особистості, закріплюються моральні норми, формуються естетичні почуття, процес пізнання у дитини проходить емоційно – практичним шляхом. Кожний дошкільник – маленький дослідувач, з радістю та подивом відкриваючий для себе оточуючий світ. Дитина прагне активної діяльності, і важливо не дати цьому прагненню згаснути, сприяти його подальшому розвитку. Чим повніша та різноманітніша дитяча діяльність, чим більше вона значуща для дитини і відповідає її природі, тим успішніше йде її розвиток, реалізуються потенційні можливості та перші творчі прояви.

Формування творчої особистості – одна із важливих задач педагогічної теорії та практики на сучасному етапі. Вирішення її має розпочатися вже у дошкільному дитинстві. Найбільш ефективний засіб для цього – образотворча діяльність.

У Базовому компоненті дошкільної освіти України (який є Державним стандартом дошкільної освіти України) в освітній лінії «Дитина у світі культури» змістом освіти виступає «Світ мистецтва. Образотворча діяльність». Саме тому, формування художньо – естетичної компетентності та розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку у процесі розвитку та становлення дитячої особистості є одним із провідних засобів розвитку та виховання.

Освітня програма для дітей від двох до семи років «Дитина» у розділі «Образотворча майстерня» не просто розглядає напрям роботи з художньо – естетичного розвитку, а й визначає її як фундаментальну базу для розвитку інших освітніх ліній.

Конспект заняття для дітей старшої групи «Подорож до країни Шоколяндії (ліплення)»

Освітні завдання: уточнити та розширити уявлення дітей про шоколад, його властивості. Познайомити з етапами виготовлення шоколаду. Удосконалювати вміння вивчати оточуючий світ всіма органами відчуттів. Вправляти у читанні схеми приготування шоколадної маси. Розвивати загальну та дрібну моторику; пізнавальну активність, узагальнювати, робити висновки. Зацікавити дітей спільною діяльністю, викликати у них емоційний відгук. Виховувати доброзичливе ставлення дітей до інших; формувати навички взаємодопомоги. Дати дітям можливість отримати задоволення від своїх відкриттів.

Обладнання: лист від Зими; картинка шоколадної плитки, музичний супровід, ноутбук; картинки до розповіді; картинки для гри «Як з'явилась шоколадка»; халати та ковпаки; вершкове масло, збиране молоко, горішки подрібнені, ізюм, розтоплений білий шоколад, контейнер для змішування, ложечки, тарілки під продукти, силіконові формочки у вигляді новорічних атрибутів (сніговики, ялинки, кульки); серветки, заздалегідь приготовлений шоколад у таких же силіконових формочках.

Хід заняття:

Вихователь: Вранці поштар приніс нам листа. Цікаво: від кого він? Подивимось від кого він (відкриває, читає) Це від чарівниці Зими, вона приготувала для нас якийсь сюрприз та спочатку просить відгадати загадку:

Він живе в своїй фользі,

Швидко тане у руці,

А на смак такий смачненький,

Дуже – дуже солоденький. (шоколад)

- Зима пропонує вам відвідати казкову країну Шоколяндію. Ви згодні? Як ви гадаєте – чим схожа зима та шоколад? (роздуми дітей) А на чому ми можемо відправитись? (Відповіді дітей) А я пропоную відправитись на пухких білих сніжних хмарках. Заплющте очі та уявіть, що ми летимо на великих пухких сніжних хмарках (вправа виконується під спокійний музичний супровід) Ось ми і в казковій країні Шоколяндії. Ось нас зустрічає Зима (виставляє ляльку).

Зима: Добрий день, діти! Я рада, що ви до нас завітали. Ви любите шоколад? (так) а як ви думаєте, дорослі люблять шоколад? А чому всі люблять шоколад? (тому, що він смачний) Який шоколад на смак? (солодкий) А шоколад корисний чи шкідливий? (вихователь проводить з дітьми бесіду, підводить їх до висновку, що якщо шоколад їсти потрошку – він корисний, а якщо – багато, то він принесе шкоду здоров'ю людини)

Зима: А ви знаєте, звідки з'явився шоколад? Може цукерки та

шоколадки ростуть на горі? (ні) Сідайте зручно і я вам розповім історію моєї країни (діти переглядають презентацію або розглядають картинки)

Розповідь за картинками:

- Шоколад роблять з плодів дерева, яке називається теобромом - какао, або шоколадне. Шоколадне дерево боїться холоду, снігу та росте у жарких країнах, там, де немає зими. Воно росте в Південній Америці та в Африці. А батьківщиною шоколаду вважається Мексика. Подивіться, як цікаво квітне шоколадне дерево – квітки розташовуються прямо на стовбурах.

- Плоди цього дерева схожі на дині або огірки. Спочатку вони зелені, а коли дозрівають – можуть бути різного кольору (коричневого, червоного, жовтого). В середині плоду досягають какао – боби, їх очищають від оболонки, сушать та обжарюють. Тоді вони набувають шоколадного кольору. Потім какао – боби перемелюють, виходить какао – порошок.

- Їх відправляють на кондитерські фабрики, там його розплавляють, додають особливі продукти, які кожна фабрика тримає у великій таємниці та заливають у спеціальні форми. Шоколад застигає та виходять шоколадки та шоколадні цукерки. Потім спеціальна загортальна машина пакує шоколад та цукерки у обгортки. І виходять шоколад та цукерки.

- Про шоколад можна говорити довго та безкінечно. Люди так люблять шоколад, що навіть поставили пам'ятник шоколаду, відкрили музей шоколаду, і навіть придумали свято шоколаду, яке проводиться 11 липня.

Вихователь: Дякуємо тобі, Зимонько – зима. Ось ми і дізналися, як роблять шоколад.

Зима: Щось ми засиділись чи не час нам пограти?

Динамічна пауза «Ось так!»

Зима: Як справи?

Діти: Ось так! (показують великий палець)

Зима: Як в садочок ви йдете?

Діти: Ось так! (показують ходьбу на місці)

Зима: Як додому спішите?

Діти: Ось так! (біг на місці)

Зима: А шуміти вмієте?

Діти: Ось так! (тупають ногами)

Зима: Як у ліжках ви спите?

Діти: Ось так! (складують долоньки разом, прикладають до щічок, заплющують очі)

Зима: Як плачете, коли мама не дає шоколадку?

Діти: Ось так! (труть очі кулачками, зображують плач)

Зима: Як вмієте сміятись?

Діти: Ось так! (діти сміються)

Вихователь: А ви запам'ятали, як робиться шоколад? Тоді я пропоную вам розділитися на групи та пограти в гру.

Дидактична гра «Як з'явилась шоколадка».

Діти діляться на команди по 7 дітей, кожна команда отримує

однаковий набір карток (7 штук у наборі). Кожна дитина обирає картку та разом викладають їх по порядку: як з'являється шоколад. Зима спостерігає та ставить запитання чому саме так діти виклали картки.

Зима: Молодці! А хочете самі навчитися робити шоколадні фігурки? Тоді я вам запрошую на свою чарівну зимову шоколадну фабрику.

Вихователь: Але для цього нам потрібно підготуватися: надягти халати та ковпаки, вимити руки (переодягаються) Тепер ми справжні дослідники. Зимонько, ми вже готові приступити до виготовлення шоколадних фігурок.

Зима: А шоколад я вас навчу готувати незвичайний, казковий. Як ви гадаєте, який мій улюблений колір?(білий) Тож і шоколад ми будемо готувати білий. Підходьте до столів. Які продукти я для вас приготувала? (вершкове масло, збиране молоко, горішки подрібнені, ізюм) всі ці продукти ми покладемо у миску та ретельно перемішаємо, додамо розтоплений білий шоколад Спробуємо чи смачно? Тепер розіллємо шоколад у форми та поставимо у холодильник на 4 години.

- Ви все зрозуміли? Тоді починайте...

/Самостійна робота дітей з приготуванням шоколаду. Вихователь проводить індивідуальний та диференційований підхід. Підтримує у дітей гарний настрій. По закінченню роботи вихователь імітує, він відносить всі форми до холодильника/

Вихователь: Тепер треба чекати 4 години – це дуже довго. Діти, кого можна попросити швидше проморозити наш шоколад, щоб він швидше приготувався? (обговорення з дітьми, підведення до рішення – попросити Зиму) Скажи Зимонько, адже чарівниця, чи не можеш ти якось швидше заморозити наш шоколад, щоб ми могли швидше ним поласувати?

Зима: Так, я – чарівниця. І ви так добре працювали, що звичайно, я вам з радістю допоможу. Повторюйте чарівні слова за мною:

Один, два, три, чотири, п'ять,

Починаємо чаклувати:

Шоколад наш застигай,

І скоріш нас пригощай!

Зима: Ваші шоколадні поробки чекають вас у групі. А нам час прощатися: вам пора додому, а мені – до мого казкового зимового лісу. Прощайте!

Вихователь: прощай Зимонько, діти уявіть, що ви знову сіли на наші чарівні хмарки і повернулись на них до групи. А ось на столах і наші шоколадні формочки.

Діти пригощаються невеликою кількістю шоколаду

- Вам сподобалась сьогоднішня подорож? Що ми сьогодні досліджували? А що вам сподобалось найбільше? /Відповіді дітей/

Підведення підсумків заняття.

Поздєєва Ю.А.,

вихователь-методист дитячого садка

Комунальний дошкільний навчальний заклад

(ясла-садок) №12 «Світлячок»

м. Нікополь, Дніпропетровська область, Україна

СЦЕНАРІЙ ГРИ-ГЕОКЕШИНГА «ТАЄМНА ЕКСПЕДИЦІЯ» ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Мета: доставити дітям радість і задоволення від ігор розвиваючої спрямованості.

Завдання:

1. Навчити дітей визначати своє місцезнаходження на схемі-макеті; вміти читати карту-схему, виділяючи предмети, які можуть служити орієнтиром; рухатися і виконувати завдання за маршрутом, який був нанесений на карту-схему. Закріплювати правила дорожнього руху, вчити застосовувати знання, отримані раніше в практичній діяльності. Розвивати у дітей: інтерес до самостійного вирішення пізнавальних, творчих завдань; продовжувати розвивати у дітей бажання грати підтримуючи інтерес до інтелектуальної діяльності.

2. Формувати елементарні екологічні знання та уявлення у дітей; виховувати любов до природи, почуття доброго і дбайливого ставлення до всього живого, почуття відповідальності, бути уважним, спостережливим, обачним, бережливе ставлення до свого життя.

Особливість: Геокешинг-гра проходить в режимі прогулянки за територією дитячого садка.

Хід гри:

Вихователь : Привіт, діти! Ви знаєте, що культурна людина, коли приходять до неї гості повинена привітатися. А чи знаєте ви, як вітають один одного люди в інших країнах?

- У Японії - кланяються,
- в Америці - ляскають один одного по плечу,
- в Ізраїлі - кажуть «Мир вам»,
- в Замбезі - плескають у долоні,
- в Італії - посилають повітряний поцілунок,
- в Європі - тиснуть руку і кажуть «Здрастуйте», при цьому називають своє ім'я.

Тож давайте привітаємося з нашими гостями.

Вихователь звертає увагу дітей на планшет. (Звук вайбера)

Вихователь: Нам по вайберу прийшло повідомлення. Давайте подивимося. «Дорогі жителі міста, трапилася біда. Пропав ключ від міста і тепер міські ворота закриті для в'їзду і виїзду. Ніхто з жителів не покине місто і гості не зможуть до нас прибути. Просимо вас допомогти і відшукати ключ найближчим часом. Адміністрація міста» (відео звернення)

Діти, про яке місто йдеться в листі? Як називається наше місто?

Відповіді.

Вихователь: А як називаються жителі Нікополя (нікопольці)? А ми з вами нікопольчани? (да)

Вихователь: Діти, ви готові допомогти знайти ключ?

Відповіді.

Вихователь: Кожна людина любить свою батьківщину, місто, в якому вона живе. Любити можна тільки те, що добре знаєш. Чим більше ми будемо знати про своє рідне місто, тим більше будемо його любити. Діти, а як називається місто, в якому ми з вами живемо?

Відповіді.

Вихователь: Дорогі, діти і наші гості ! Сьогодні ми запрошуємо Вас відправитися в унікальний, дуже цікавий і пізнавальний екологічний геокешинг по нашій малій Батьківщині. В дорозі вам знадобляться знання і кмітливість, дружба і винахідливість, швидкість і акуратність виконання завдань. Як і в будь-якому поході, ви повинні допомагати один одному. На кожній зупинці ми будемо знаходити завдання і залишати свої відмітки у вигляді прапорців з нашою емблемою.

Інструкція до гри ГЕОКЕШИНГУ

1. Команда повинна працювати злагоджено та дружно.
2. По закінченню кожного етапу подавати сигнал, взявшись за руки і піднявши їх в гору.

Вихователь: А щоб нам зручніше було розповідати гостям про наше місто - я пропоную зробити маршрутний лист-карту і розмістити на ній об'єкти і вказати стрілками наше пересування по ній. Але спочатку цей маршрут нам потрібно пройти самим! Кожного ранку ви йдете до дитячого садочка. І добре знаєте наш район. Тому вам потрібно викласти карту-схему нашого мікрорайону.

Діти в пісочниці викладають усі об'ємні об'єкти району і виставляють орієнтири.

Вихователь : Діти, давайте вивчимо маршрут. Прямуємо маршрутом.

Вправа «Секрет рюкзака»

- Навіщо потрібен рюкзак у поході?
- Як з рюкзаком легше йти?
- Які речі повинні бути знизу ?

Оскільки ми йдемо не далеко, тому ми беремо мінімальний набір туриста. До обіду ми повинні повернутися (вода, серветки вологі).

Вихователь: Отже я переконалась, що з такими знавцями як ви не пропадеш у найскладнішому поході. Та іноді в поході трапляються халепи, як наприклад, укуси від шкідливих комах, або рана на нозі або руці. В дорогу з нами піде наша медична сестра - Олена Володимирівна з аптечкою .

Пропоную відправитися на пошуки ключа. А тепер давайте розізнаємося і відправимося в захоплюючу подорож.

Спортивну розминку під музику проводить інструктор з фізкультури.

Вихователь: Ми з вами будемо проходити проїжджу частину. Давайте пригадаємо правила переходу.

- Де потрібно переходити дорогу? (відповіді дітей)

Діти і гості йдуть до проїжджої частини по назначеному маршруту.

Речівка

Хто крокує з рюкзаком?

Ми туристи,

Хто з нудьгою не знайомий?

Ми туристи

Хто в дорозі цілий день?

Ми туристи

Хто не знає слово лінь?

Ми туристи.

Гей, туристи, крок твердіше,

щоб було всім веселіше.

Вправа "Зачароване місто". Тут потрібно відповісти на деякі питання:

-Як називається місто, в якому ми живемо?

-Які вулиці міста ви знаєте?

-Як називається вулиця, на якій ти живеш?

-Які пам'ятні місця нашого міста ви знаєте?

-Як називається водосховище в нашому місті?

Діти знаходять біля літака два мольберти. На одному зображені будівлі, на другому – транспортні засоби. Вихователь пропонує уважно роздивитися зображені об'єкти і прибрати зайві.

-Якої будівлі немає у нашому мікрорайоні? (ЦУМ, павільйон «Квіти Нікополя», Ремонт годинників, дитяча стоматологія, магазин «Watson», цирк, магазин «Варус», автовокзал, виконком).

-Який вид транспорту не працює в нашому місті? (автобус, карета, метро, тролейбус, трамвай, таксі, потяг, двоповерховий автобус)

Вихователь: Молодці, із завданням впоралися. Нам пора йти далі. (Діти ставлять прапорець- емблему). Діти і гості переходять проїжджу частину. Йдуть до алеї, де знаходять таблички- вказівники (змія, заєць, тунель, чапля, канатоходець, з купинки на купинку). Діти йдуть колоною по одному кроками, які вказані на табличках-вказівниках. Дорослий нагадує правила безпеки під час руху.

Вправа «Екологічна зупинка»

Вихователь : Ми йшли, йшли, йшли і галявину знайшли!

Що ж бо сталося, галявко? Тут і там, порожні банки

Злодії тут побували, і куци переламали, треба нам усе прибрати, щоб було де

спочивати. Ми галявку приберемо, все сміття на ній зберемо.

Вихователь пропонує дітям очистити галявину від сміття, та нагадує як сортувати його (папір, пластмаса, жерстянки). Дітям

роздають рукавички та баки для сортування сміття, і вони очищають галявину.

Вихователь : Тепер галявина чиста, і сюди будуть приходити наші мешканці міста. Молодці, із завданням впоралися. Нам пора йти далі. (Діти ставлять прапорець - емблему).

Вихователь : за спиною пройдено немало. Нас здолала втома, але ключ ми так і не знайшли. Давайте зробимо привал.

Хвилинка-релаксація «Незвичайна веселка» проводить інструктор з фізкультури

Сядьте зручно, розслабтеся, дихайте рівно і глибоко. Закрийте очі. Уявіть, що перед вашими очима незвичайна веселка.

Перший колір – блакитний. Блакитний може бути м'яким і заспокійливим, як вода, яка струменить. Блакитний приємно пестить у спеку, він освіжає нас, як купання в озері. Відчуйте цю свіжість.

Наступний – жовтий колір. Жовтий приносить нам радість, він зігріває нас, як сонечко, він нагадує нам ніжного пухнастого курча і ми посміхаємося, якщо нам сумно і самотньо, він піднімає настрій.

Зелений колір – колір м'якої травички, листя і теплого літа, якщо нам не по собі і ми відчуваємо себе не впевнено, зелений колір допоможе відчутти себе краще.

Відкрийте очі, що відчували коли дивилися на блакитний, жовтий і зелений колір? Візьміть ці відчуття на весь день.

Вихователь : Ну що ж відпочили і нам треба рушати на пошуки ключа.

Після виконання цього завдання діти йдуть і говорять речівку

Хто крокує з рюкзаком?

Ми туристи,

Хто з нудьгою не знайомий?

Ми туристи

Хто в дорозі цілий день?

Ми туристи

Хто не знає слово лінь?

Ми туристи

Гей, туристи, крок твердіше,
щоб було всім веселіше.

Діти йдуть по алеї до пам'ятника «Захисник України», присвячений українським військовим-учасникам бойових дій на Донбасі.

«Хвилинка вдячності». Зупинка «Патріотична»

Вихователь: Діти, цей пам'ятник називається «Захисник України». Висота скульптури становить близько 2 метрів, вага – 987 кілограмів. Монумент зроблений з бронзи, вкритої спеціальним захисним вологотривким шаром. Прототипом для пам'ятника став реальний боєць — Олександр Ватава з 93-бригади, мешканець села Південне, який пройшов гарячі точки й досі служить у зоні проведення АТО. Скульптор відтворив обличчя

військового за допомогою 3D-принтера та упродовж року втілював у бронзі. Дякуємо нашим воїнам за мирне небо над нашим містом.

Діти покладають квіти та ставлять прапорець- емблему.

Вихователь: ключа тут також немає. Ідемо далі? Ми з вами вирушаємо на останню нашу точку.

Діти і гості переходять проїжджу частину і виходять на Європейську площу. Вихователь звертає увагу дітей на глобус.

Вихователь: Діти, а ви знаєте що це? (глобус). Правильно, це наша планета Земля – це макет, величезна куля. А глобус то її модель так би мовити «іграшкова Земля». На глобусі намальовано все, що є на Землі : океани, моря, материки, острови. Ось материк Африка, Америка, Євразія, а тут знаходиться і наша Україна. Тому вона виглядає маленькою, а насправді вона дуже велика.

Музичний керівник : Ми сьогодні всіх вітаєм,

Молодих, завзятих, юних

Будьте сильні, будьте гарні

Користь ви приносьте людям.

Дитина : Лунає музика, веселе свято нині,

Сьогодні всі туристи тут!

І на цій площі радість лине

Флешмоб чарівний гості ждуть!

Вихователь: під керівництвом досвідчених тренерів пропонуємо затанцювати з нами.

Діти і учасники запрошуються до флешмобу.

Вихователь : Діти, ми з вами виконали всі завдання, а скарб ще не знайшли. На карті вказано місце, де захований скарб. І це місце позначено гербом нашого міста. Тепер, подивіться на всі боки, і якщо побачили наш герб, то покажіть нам.

Діти знаходять прапорець з гербом.

Вихователь: Ура! Ми, нарешті - знайшли скарб! Допомогли жителям і знайшли заповітний ключ. Тепер наше місто відкрите для гостей. А як нам його передати? Давайте дамо цей ключ методисту міського відділу освіти і науки, Оксані Олександрівні, і вона віднесе його до адміністрації міста.

Відкриваємо скриню (там лежать ключ, ліхтарики гостям, та дітям, лист читаємо:

«Діти раз ви читаєте це послання, значить, ви знайшли скарб. Вітаємо вас, ви це заслужили. Потрібно роздати ліхтарики вашим гостям. Якщо все зробите правильно, то здійсняться ваші заповітні бажання! Успіхів!» Геокешери».

Діти залишають скарб (іграшки) для наступних гравців-геокешерів і послання відправляють дітям в інший дитячий садок.

Підведення підсумків.

Вихователь: Малята, що вам сподобалося з нашої подорожі? Що було складним? Де б ви ще помандрувати по нашому рідному місту? Кому ви

розкажете про нашу подорож? Які якості ви виявили під час пошуку скарбу (уважність, винахідливість, кмітливість, дружбу, спритність). (Відповіді дітей)

Вихователь: Діти, ви сьогодні були гарними геокешерами-екскурсоводами. Всі ви були активні, уважні, доброзичливі. За старанність ви отримали винагороду. Молодці!

Бушанова Т.А.,

Завідувач

Сумський дошкільний навчальний заклад

(ясла-садок) №10 «Малючок»

м. Суми, Сумська область, Україна

Прокопович Н.М.,

вихователь

Сумський дошкільний навчальний заклад

(ясла-садок) №10 «Малючок»

м. Суми, Сумська область, Україна

РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ ВЯЧЕСЛАВА ВОСКОБОВИЧА

Постановка проблеми. Проблема інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку в усі часи була актуальною. Найбільш сприятливий період для розвитку інтелекту дитини – це вік від народження до шести-семи років. Це той час, коли дорослим необхідно розвивати пам'ять, мислення, сприймання, увагу, уяву дитини.

Розвиваючі ігри - що це? Це - ігри нового типу, ігри, що моделюють творчий процес і створюють свій мікроклімат, де з'являються можливості для розвитку творчої сторони інтелекту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблеми інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку є актуальною серед психологів і педагогів. Їй були присвячені дослідження та роботи зокрема Л.С.Виготського, С.Д.Бірюкова, А.М.Сікорського, Н.В.Дружиніна, Г.Домана, О.К.Тіхомірова, Р.Стернберга, А.М.Матюшкіна, А.Н.Вороніна, К.Бюрена, К.Лоренца, Д.Ельконіна, Ж.Піаже, А.І.Зачиняєва, А.Ф.Лазурського, В.Воскобовича та ін.

Мета статті: розкрити особливості використання технології «Казкові лабіринти гри» для інтелектуального розвитку дошкільників.

Виклад основного матеріалу. Поштовхом для винайдення розвиваючих ігор у Вячеслава Воскобовича стали власні діти. Вони народились у інженера-фізика в епоху перебудови, коли відвідування магазинів іграшок призводило молодого батька до суму. Там пропонували ігри, в які грали ще бабусі і дідусі, а вже активно велись розмови про альтернативну педагогіку, тому Вячеслав Валерійович вирішив внести особистий вклад в передові методи виховання. Перші його ігри з'явилися в 90-х роках минулого століття. Серед безлічі розвиваючих ігор, знайомих

нам з педагогічної дидактики, з'явилась зовсім нова, особлива, творча група ігор - розвиваючі ігри В'ячеслава Валерійовича Воскобовича.

На основі розвиваючих ігор В.Воскобовича створена технологія розвитку інтелектуальних здібностей у дітей від 3-х до 7-ми років **«Казкові лабіринти гри»**. Дана технологія - це використання авторських ігор у системі їх постійного і послідовного ускладнення. Поетапне включення ігор визначається віковими особливостями дитини.

Етапи використання ігор.

На першому етапі дошкільник завдяки обстежувальним діям знайомиться з кольором, формою.

На другому етапі - за допомогою образу запам'ятовує поняття, символи.

Наступний етап - знайомство з закономірностями, принципами взаємодії (збільшення, трансформація) планування своїх дій.

Постійне ускладнення ігор дозволяє підтримувати дитячу діяльність в зоні оптимальних труднощів. Таким чином реалізується принцип потенційного розвитку дитини.

Особливості розвиваючих ігор В. Воскобовича - це широкий віковий діапазон учасників ігор, багатофункціональність розвиваючих ігор, варіативність ігрових завдань, творчий потенціал кожної гри, казкова «огранка».

Розділи технології:

- «Розвиваючі ігри»
- «Ігрові навчальні засоби»
- «Педагогічні рекомендації для вихователів, батьків, дошкільнят».

В методичних рекомендаціях по використанню кожної гри визначені вікові межі і особливості сприйняття ігор дошкільниками.

Зміст ігор розкривається за допомогою системи запитань і завдань, які поступово ускладнюються. Створені умови дозволяють дитині і педагогу виявити свій творчий потенціал. Дорослий може самостійно урізноманітнити і збагатити зміст будь-якої гри. Коли діти легко виконують завдання, їм пропонують складніші вправи.

Основні принципи технології.

Принципи, покладені в основу цих ігор - інтерес, пізнання, творчість є максимально діючими, так як гра звертається безпосередньо до дитини доброю, веселою, сумною мовою казки, інтриги, цікавого персонажа або запрошенням до пригод.

Гра плюс казка. Перший принцип - навчання дітей дошкільного віку у грі. Особливості цих ігор в тому, що реально вибудовується весь процес навчання дитини. «Казкові лабіринти гри» - це форма взаємодії дорослого і дітей через реалізацію певного сюжету казки. В сюжет казки органічно включено систему запитань, завдань, вправ.

Інтерес дітей до казок дуже часто використовують для підвищення ефективності навчання, тому всі розвиваючі ігри В. Воскобовича об'єднані

казковим простором під назвою «Фіолетовий Ліс». В Фіолетовому Лісі у кожної гри є свій простір і свій казковий герой. Наприклад, «Геоконт» - це Чудова Галявина Золотих Плодів і Павука Юка, «Прозорий квадрат» - це Чарівне Озеро Айс, Невидимка Всюсь, Малюк Гео, а Ворон Метр допомагає об'єднати і пов'язати в одне ціле всі ігри.

Можливо трохи шокують незвичайні назви героїв. Виникає питання: «Чому не використовувати добре відомих героїв знайомих казок?»

По-перше: і Буратіно, і Незнайка, і Баба-Яга являють собою певний тип характеру. Важко уявити злого Буратіно і Добру Бабу-Ягу.

По-друге: все незвичайне і нестандартне завжди цікавить дітей, краще запам'ятовується.

Розвиток психічних процесів. Постійне і поступове ускладнення ігор (по спіралі) дозволяє підтримувати дитячу діяльність в зоні оптимальних труднощів. В кожній грі дитина досягає певного предметного результату.

Ранній творчий розвиток. Ігри створюють умови для прояву творчості, стимулюють розвиток творчих здібностей. Дорослому залишається тільки використати цю природну потребу для поступового залучення дітей до більш складних форм ігрової активності.

Ознайомившись та зацікавившись даною технологією, почали застосовувати її в практичній роботі з дітьми.

З цією метою створили відповідні умови:

- придбали та використовуємо в роботі «2-колірний квадрат», «4-колірний квадрат», «Змійку», «Прозорий квадрат», «Геоконт», «Счетовозік»;
- познайомили дітей з персонажами казок: малюком Гео, павуком Юком, вороном Метром, невидимкою Всюсь;
- створили в групі інтелектуальний ігровий простір «Фіолетовий Ліс»
- сенсомоторну зону, в якій дитина активно спілкується з героями-персонажами.

Використовуючи технологію «Казкові лабіринти гри» спланували такі **форми роботи:**

- логіко-математичні ігри;
- інтегровані та ігрові заняття;
- спільна ігрова діяльність дітей і дорослих;

Починаючи із найпростішого, запропонували дітям «2-колірний квадрат» і почали заняття з дітьми 4-5 років.

«2-колірний квадрат Воскобовича» - гра-головоломка, під час якої діти засвоюють прийоми конструювання геометричних фігур і алгоритми складання предметних форм, розвивається дрібна моторика рук, просторове мислення, творча уява.

Ознайомлюючись з казковими персонажами - мамою Трапецією, татом Прямокутником, дідусем Чотирикутником, діти мандрують з «Чарівним квадратом» по казці, долають разом з ними зовсім не казкові перешкоди, домагаючись успіху.

Ігри з «Казковим квадратом» необхідно включати як частину занять з

математики під час ознайомлення з геометричними фігурами, з поняттями «довгий-короткий», орієнтуванням в просторі (верхній, нижній кути, середина), проводили окремі ігрові заняття, використовувати в груповій та підгруповій роботі з дітьми.

Наступним етапом знайомства з іграми є «4-колірний квадрат», «Змійка».

Граючи з цими іграми діти складають різнокольорові фігури. Клоуни Діон, Дван і Трін пропонують повернути колір геометричним фігурам за схемою та придумати і скласти свої фігури, дати їм назви.

Під час гри «Прозорий квадрат» малюки знайомляться з еталонами форми і величини, співвідношенням цілого і частини. Звичайні прозорі пластинки з геометричними формами стають «Нетанучими льодинками озера Айс». Мандруючи з малюком Гео, діти перетворюють казкові образи в предметні форми, закріплюють знання про форму, величину предметів, співвідношення цілого і частин.

Застосовуючи ігри В.Воскобовича вдалось створити умови для інтелектуального, творчого розвитку дітей. За результатами моніторингу на кінець року у дітей добре розвинуті сенсорні, пізнавальні здібності, вміння аналізувати, порівнювати, зосереджуватись на виконанні завдань, діти добре знають геометричні фігури, орієнтуються на площині, засвоїли еталони форми та величини.

Ігри на розвиток вміння орієнтуватися в просторі, називати геометричні фігури та конструювати предметні силуети.

1. Ознайомлення з «2-х кольоровим квадратом».

- Казка про квадрат. З чого складається квадрат?

2. Перетворення великого квадрата в маленький.

3. Гра-перетворення «Будинок за схемою».

4. Гра «Що я можу скласти з квадрата»

Ігри на вміння вирішувати логічні завдання та конструювати предметні силуети із геометричних фігур за схемою.

1. Ознайомлення з грою «Прозорий квадрат».

- У Малюка Гео є чарівні прозорі льодинки. Він хоче вибрати всі льодинки з квадратами.

- Вибрати льодинки з трикутниками. Розкласти їх на 2 групи: великі та маленькі.

2. Гра «Склади за зразком із льодиночок та знайди зайву» (мал. №1).

3. Гра «Склади за зразком» (мал.№2).

4. Складання фігур із «2-кольорового квадрата»

Ігри на розвиток вміння порівнювати предмети за кольором і формою, конструювати предмети за схемою.

1. Гра «Склади будиночок з одного кольору».

2. Гра «Склади маленький квадрат за схемою».

3. Казка про семафор. (Які кольори має семафор?)

4. Гра «Пригадай таклади раніше вивчені фігури».

Висновки. Отже, ігри Воскобовича - не просто приємне проведення часу для дітей. Вони є по-справжньому розвиваючими, при чому розвивають особистість дитини всебічно, в різних напрямках.

Вважаємо за необхідне навчити дітей засвоювати знання з радістю, вміти ставити розумні запитання і самостійно шукати на них відповідь, бути впевненими в собі та своїй талановитості.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш. – К.: Видавництво – 2012
2. «Казкові лабіринти гри». Метод. посіб./ В.В.Воскобович. Санкт-Петербург, 2007.
3. <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/intelektualnii-rozvitok-doshkilnikov-za-pedagogich.html>

Рибалка Г.Л.,

вихователь дитячого садка

Сумський санаторний ДНЗ № 24 «Оленка»

м. Суми, Сумська область, Україна

ТРЕНІНГ ДЛЯ БАТЬКІВ «СТИЛІ БАТЬКІВСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ»

Мета: ознайомити присутніх зі стилями спілкування в родині; формувати відповідальне ставлення батьків до виховання здорового підростаючого покоління; сприяти становленню батьківської компетентності шляхом усвідомлення і осмислення механізмів діалогічного спілкування та формування вмінь і навичок активної взаємодії з дітьми у сім'ї; створити і збагатити знання щодо ролі емоційної сфери у становленні особистості дитини; виховувати педагогічну компетентність батьків.

Хід проведення.

Вправа «Знайомство»

Мета: сприяння згуртованості, створенню доброзичливої атмосфери.

Доброго дня і здоров'я всім бажаю! Сьогодні ми з вами поспілкуємося в тісному, родинному колі, адже наша група – це одна велика, дружна сім'я, яка є однією з найбільших цінностей, створених людством за період існування. Родина – своєрідний центр формування особистості дитини, виховання його характеру, волі, суспільної свідомості. Любов і дружба, взаємна підтримка батька й матері для дитини – приклад для наслідування.

Але спочатку нам потрібно познайомитися ближче.

*Батьки представляються.

«Правила роботи в групі»

Вихователь: Щоб наша зустріч була продуктивною, потрібно дотримуватися певних правил:

- Говорити чітко і конкретно.
- Бути активним, брати участь у всіх видах діяльності.
- Правило гарного настрою.

Отже, правила поведінки на тренінгу ми узнали.

«Очікування»

Мета: визначення очікувань учасників від роботи в групі.

Вихователь: Шановні батьки! Перед вами стікери, вирізані у формі сердечок. Запишіть на них свої надії і очікування від нашої зустрічі.

Далі слід покласти сердечки на таці.

«Мозковий штурм»

Вихователь: Важко переоцінити вплив сім'ї на розвиток, навчання і виховання дитини. Це було відомо людям здавна і знайшло своє відображення в крилатих фразах, афоризмах. Давайте пригадаємо прислів'я та приказки, у яких говориться про сімейне виховання? У батьків на аркушах паперу частини крилатих прислів'їв та приказок, їм слід з'єднати їх вірно та озвучити.

- Молодь багата мудрістю мами і тата.
- Якщо дитину не навчиш у пелюшках, то не навчиш і в подушках.
- Міцна родина – щаслива дитина.
- Добрі діти – батькам вінець, а злі діти - батькам кінець.
- Умів дитя народити, умій і навчити.
- Яблуко від яблуні далеко не падає.
- Без сім'ї немає щастя на землі.

Інформаційне повідомлення «Стилі виховання»

У кожній сім'ї свій своєрідний стиль спілкування. Власне, вміння взаємодіяти з дітьми – дуже важлива річ. Ви можете запитати себе, як знайти час для спілкування, адже сьогодні динаміка життя занадто швидка. Все відбувається в поспіху. Згадайте, як починається ранок у вашому домі. Вранці ви даєте дітям настанови, нагадуючи, як вони повинні вести себе протягом дня.

Наступного разу зустрічаємося з дітьми вже після роботи. Спільна вечера, спокійна розмова створюють сімейний комфорт. Саме такі хвилини допомагають згуртувати і зміцнити сім'ю. Однак, знову спілкування обмежується короткими фразами. Хіба можна поспілкуватися, коли включений телевізор, і якась жінка вже втретє рекламує переваги прального порошку?

Дослідники стверджують, що батьки розмовляють з дітьми приблизно 15-20 хвилин в день. З них 10 – 12 припадає на роздачу вказівок. Вчені визначили, що в цілому існує три моделі спілкування: демократична, авторитарна, ліберальна.

Батьки, схильні до авторитарного стилю, мають тенденцію до карально-насиленої дисципліни; надмірно контролюють всі вчинки дитини, вимагають від нього покорі, нетерплячі до дитячих

недоліків. Внаслідок цього у дитини розвивається невпевненість у собі, страх, агресивність по відношенню до слабких, занижена самооцінка. Авторитарний стиль виховання в сім'ї викликає в дітей відчуження від батьків, почуття своєї небажаності в сім'ї.

Батьки, які вибирають ліберальний стиль виховання, майже не контролюють поведінку дитини. Проявами ліберального стилю можуть бути вседозволеність, виконання всіх бажань дитини, невинуватість ідеалізація його батьками. Такий стиль виховання може сформувати у дитини надмірну самолюбність, затримку емоційного розвитку, відчай, недовіру до дорослих, озлобленість, розчарування. Можуть виявлятися також інфантильність, егоїзм, упертість, примхливість, завищена самооцінка.

Батьки – прихильники демократичного стилю виховання поважають особистість дитини, приймають його таким, який він є; дають зрозуміти дитині, що його справи важливі для них; довіряють, заохочують самостійність, засуджують не саму дитину, а його вчинок, прислухаються до думок дитини, проводять разом з ним вільний час, допомагають розвивати його здібності. Діти в таких сім'ях прислухаються до порад батьків, наслідують адекватні чоловічі і жіночі риси поведінки, зростають впевненими в собі, добре соціально адаптованими.

Вправа «Казки нашого дитинства»

Вихователь: Навіть в художніх творах можна впізнати різні стилі виховання, тож спробуйте здогадатися і назвати який стиль притаманний тій чи іншій казці

Кожен з батьків отримує назву казки з певною моделлю сімейного спілкування (казки «Попелюшка», «Івасик – Телесик», «Морозко», «Червона шапочка», «Коза – дереза», «Дванадцять місяців» або інші) Завдання кожного – здогадатися, про який саме стиль сімейного виховання йдеться мова.

Вправа «Правила для дитини»

Вихователь: Як ми вже говорили, часто спілкування з дитиною обмежується вказівками і заборонами. Звичайно, є багато ситуацій, коли батьки змушені встановлювати певні обмеження для своїх дітей. Особливо, якщо діти маленькі, і їх дії можуть зашкодити здоров'ю та життю. Давайте спробуємо змінити обмеження і заборони на правила поведінки.

Ваше завдання буде: написати правила для дитини, не вживаючи слова «НЕ». Наприклад:

- Не можна переходити вулицю на червоне світло / Потрібно переходити вулицю тільки тоді, коли світить зелений вогник світлофора.
- Не поспішай під час їжі / Будемо їсти повільно...

Глечик емоцій (Ю. Гіппенрейтер)

Ми часто задаємо собі питання: «Звідки у дітей з'являється негативна поведінка; Чому діти жорстокі?», «Чому б'ються чи сваряться?». Ніби ж вчимо тільки найкращого. Тому давайте визначимо ж, як негативна поведінка пов'язана з емоціями, почуттями.

Давайте уявимо, що це глечик емоцій і він пустий.

Помістимо на дно емоційного глечика саму найбільшу «коштовність» нашого життя, наше сонечко – дитину, яка щойно народилася.

Вона чиста і прозора, як ця вода (*Наливаємо чисту воду). Дитина відчуває любов, турботу, показує, що вона може і що вона Є! З перших днів життя дитина дізнається про себе лише зі слів і відношення до неї близьких людей. Вона чекає підтвердження того, що вона хороша, що її люблять, що вона може.

У дитини, як і в усіх людей є потреби, які пов'язані із її життям серед людей. Дитині потрібно щоб не дивлячись ні на що, її любили (*1 л. соди), розуміли (*2 л. соди), поважали (*3 л. соди), щоб вона була комусь потрібна, щоб її підтримували (*4 л. соди), і допомагали. (починаючи зі слів «її любили...» кидаємо 4-5 ложечок соди)

Але часто ми говоримо: «Не плач, краще дай здачі», «Терпи», «Зумій за себе постояти», «Значить сам дозволив, сам винен, тепер не плач», «Та ти ж хлопчик».(вливаємо миючий засіб, наприклад «Gala»)

І тим самим ми вчимо приховувати почуття. Виникає образа, біль, страх.(*Вливаємо чорний пігмент, не гуаш) Діти починають страждати, вони закриваються, замовчують, тому, що бояться бути приниженими перед вихователем, батьками, однолітками, показатися слабкими, гіршими за інших, «ябідями» (*Розколючуємо все паличкою).

Виникають руйнівні відчуття, вони руйнують і саму дитину і її взаємовідносини з іншими . Такі почуття – постійні причини конфліктів, сварок. І нарешті дитина не витримує – вибухає неприємними емоціями – гнівом, злістю, агресією, жорстокістю. (*Вливаємо уксус)

Задумайтеся!..

*Кількість інгредієнтів залежить від посуду, в який це все додається.

Вихователь: Шановні батьки, допоможіть своїй дитині! Адже саме дорослі створюють для малюка унікальне середовище любові, довіри, розуміння. Батьківська любов творить чудеса!

Вправа « Розбите серце»

Погляньте на частини серця, давайте ми його складемо і побачимо, що вийде. *Батьки складають велике серце з 5 частин, на яких написано: дотик, допомога, увага, слова заохочення, подарунок.

Ви щойно зібрали велике серце любові. На його частинах написані 5 шляхів до серця дитини. Давайте обговоримо кожен із них:

Дотик – один з проявів любові до людей. Висловлюючи свою любов за допомогою ніжних дотиків, обійм, поцілунків можна сказати набагато більше, ніж словами.

Допомога – бути батьками – робота нелегка і робочий час у вас ненормований.

Увага – це ваш подарунок дитині. Дітки часто роблять погані вчинки задля того, щоб батьки звернули на них свою увагу. Бути покараним для дитини іноді краще, ніж бути забутим.

Подарунок – має бути символом любові лише тоді, коли дитина відчуває, що батьки дійсно піклуються про неї.

Слова заохочення – коли ми хвалимо малюка, ми дякуємо йому за те, що він зробив, чого досяг сам. Кожен день даруйте дитині приємні слова підтримки, заохочення, похвали, ласку.

Частіше використовуйте ласку та заохочення як засіб впливу, ніж покарання та осуд. Щоби вижити дитині, її треба обіймати 4 рази, 12 разів – це нормально, а для щасливого життя, краще обіймати більше!

Вправа «Побажання»

Зверніть увагу на малюнок «Лелека». Лелека несе у дзьобі немовля, яке асоціюється із новим життям, із чимось дивним, світлим, обов'язково щасливим.

*Батькам пропонується написати на бантиках побажання своїй дитині і прикріпити до ковдри немовляти.

Рефлексія

Вихователь: Наша зустріч завершується, тому давайте визначимо, чи збулися наші очікування. Якщо так, необхідно покласти стікери до скриньки, на знак того, що наші очікування справдилися, залиште біля скриньки – значить ваші сподівання не виповнилися в повній мірі.

Вправа «Аплодисменти»

Мета: зняття емоційної втоми, поліпшення настрою.

Вихователь: Ми з вами добре попрацювали. І на завершення я пропоную вам уявити на одній долоні посмішку, на іншій – радість. А щоб вони не пішли від нас, їх треба міцно – міцно з'єднати в оплески.

Дякую за увагу! До нових зустрічей!

Різун Л.І.,

музичний керівник дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад № 85

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

КОМПЛЕКСНЕ МУЗИЧНЕ ЗАНЯТТЯ З ЕЛЕМЕНТАМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ «ОСІНЬ ПРИЙШЛА – РІЗНІ БАРВИ ПРИНЕСЛА» ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Мета: Вчити дітей сприймати й розуміти музичні твори, емоційно відгукуватись на них; поглиблювати уявлення дітей про рідну природу та її відтворення в різних видах мистецтва; спонукати до пісенної та поетичної творчості. Розвивати уяву, образне мислення (ейдетика), музичний слух, музичну пам'ять, уміння співвідносити рухи з характером музики в танцювальних композиціях, здатність до імпровізації. Викликати бажання відтворювати свої фантазії завдяки музичним і шумовим інструментам.

Виявляти ініціативу, бажання виконувати завдання разом з однолітками, виховувати художній смак, любов до природи.

Попередня робота: Розучування гри - пантоміми, поспівки, пісень, таночків, віршів. Слухання музичних творів: Л.Ревуцький. обр. української народної пісні «Ой є в лісі калина», А.Вівальді «Осінь», П.Чайковський «Ойня пісня».

Обладнання: CD-програвач, проектор, магнітна дошка, ейдетичні малюнки (слайди), картини художників (слайди), музичні та шумові інструменти, штучні листочки, атрибути для танців, пензли, клей, папір, заготовки для ІЗО.

Хід заняття

На фоні спокійної, мрійливої музики звучить текст

Журливо музика заграла, і закружляло в вальсі листя.

В країну осінь завітала красива, сонячна, барвиста

Чудова, в пишному вбранні приходить осінь тихо, мов у сні.

То враз умиється дощами, жовтими листками.

Або рукою лагідно змахне – і літо знову на якийсь час зазирне.

В природі спокій тихо запаанує своїми барвами всіх Осінь зачарує....

Під музику «ВАЛЬС» Д.Шостаковича до залу заходять діти з різнокольоровим осіннім листям у руках, танцювальна творчість з листочками і стають півколом

Музичне привітання «Добрий день».

музичний керівник співає «Добрий день», звертаючись по імені дитини, дитина у відповідь проспівує «Добрий день» за власним ритмічним малюнком

Флеш-гра для зняття напруги «Аромат радості» Миколи Шутя

Методика проведення гри. Музичний керівник пропонує дітям разом вдихнути аромат радості: «Приготуйте носики, задеріть їх догори. Починаймо!». Далі педагог демонстративно. Чутно втягує повітря – робить це поволі, з насолодою, усміхаючись. Після виконання вправи педагог запитує: «Відчули аромат радості? Ні? То давайте спробуємо ще раз!». Вправу можна виконати 4-5 разів.

Музичний керівник: Погодьтеся, діти, сьогодні чудовий ранок: ми посміхнулись один одному та музично привіталися.

Музично-дидактична гра «Гра – опера»(вокальна імпровізація, звуконаслідування)

Методика проведення гри. Музичний керівник співає запитання, дитина повинна проспівати відповідь, або педагог співає початок музичної фрази, а дитина повинна придумати її закінчення, проспівати як пташка, як тваринка, як машина тощо.

Музичний керівник: Поділимося своєю радістю та поспіваємо.

Пісня «Добрий день» сл. і муз. Тетяни Березовської

Музичний керівник: щомісячний спеціалізований журнал.-2013.-№ 8.-с.19

Музичний керівник: Наша зала незвичайна, тому що нагадує осінній

листопад, а заняття наше я назвала «Осені аккорд прощальний». Чому прощальний? Як ви думаєте? (очікувані відповіді: листопад – останній місяць осені та ін.) Так, надворі листопад, з дерев опадає останнє листячко, яке завітало до нашого садочку, але осінь, все одно, дуже гарна, різнобарвна пора року і сьогодні ми доторкнемось до краси осінньої природи за допомогою віршів, гарних мелодій, пісень, через різні види мистецтва – поезію, музику та образотворчі твори.

Скажіть, будь ласка, діти, що таке пісня?

Діти: музика яку співають, є мелодія та слова.

Музичний керівник: Діти, а нагадайте мені, будь ласка, які ми пісні знаємо про осінь? які вони за характером, за настроєм?

Діти називають або проспівують музичні фрази

Пісня «Наша щедра осінь» сл. М.Познанської, муз. Ю.Михайленко

Музично-дидактична гра «Котилася торба»

Перевірити вміння дітей виконувати танцювальні рухи: крок польки; змінний крок; приставний крок із присіданням, крок із притупуванням; боковий галоп, бігунець, колупалочка тощо; вміння відтворювати характер танцю, ритмічний малюнок.

Обладнання : невелика яскрава торбинка.

Методика проведення гри. Діти стоять по колу та передають торбинку зі словами :

Котилася торба з високого горба.

Кому торба попаде, той таночок заведе.

Дитина, у якої залишилася торбинка, виходить у середину кола та виконує під музичний супровід знайомі танцювальні рухи.

Пісня «Поміж диво – кленами» сл. Т.Мезенцевої, муз. Ю. Михайленко (виконується тріо під фонограму)

Музичний керівник: Скажіть, будь ласка, діти, хто пише музику?

Діти: Композитор.

Авторська музично-дидактична гра «Композитор. Асоціація»

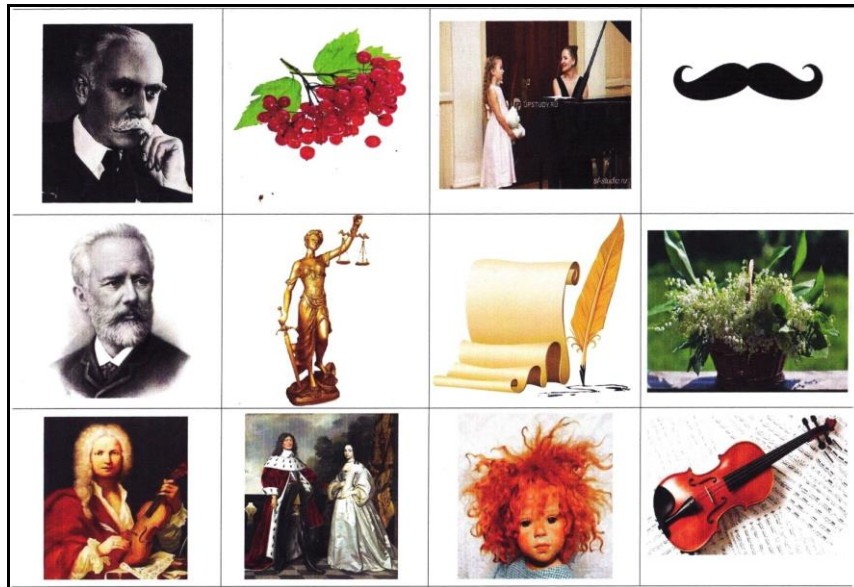
Мета: Перевірити вміння дітей впізнавати знайомих композиторів за асоціативними картинками. Розвивати у дітей вміння концентрувати увагу й зосереджуватися. Закріпити знання дітей про композиторів.

Обладнання:

- ігрове поле
- картки з портретами композиторів
- картки-асоціації /цікаві факти із життя композиторів/

Методика проведення гри.

Варіант I. Музичний керівник послідовно викладає картки – асоціації і запитує «Упізнай, хто це?», діти знаходять відповідну картку із портретом композитора.



Варіант II. Грають 2 дитини. Одна дитина показує портрет композитора, інша знаходить картки-асоціації.

Музичний керівник: Прислухайтесь до чарівної музики видатних композиторів – П.І.Чайковського, Л.М.Ревуцького, Антоніо Вівальді.

Гра «Вгадай мелодію»

Вгадати композитора та назвати музичний твір.

Зверніть увагу на характер музики, звучання музичних інструментів, хто виконує?

Слухають уривки муз творів Л.Ревуцький .обр.української народної пісні «Ой є в лісі калина»; П.Чайковський. «Осінь пісня»; А.Вівальді. «Осінь»

Музичний керівник: Які звуки ви почули? Про що розповіла вам музика?(очікувані відповіді: про те, як віє вітер, як крапає дощик, як шарудять листочки та інш.)

Хто виконував музичний твір?

Скільки інструментів ми чули?

Які інструменти ви почули? Яку назву вони мають?

А як називається група музикантів, яка грає на музичних інструментах? (оркестр)

Який характер твору?(відповіді дітей)

Тож що відбувається восени, діти? Яка вона осінь?

Діти роздивляються слайди осінньої природи та читають вірші
ОСІНЬ

Нині осінь нас чарує,

Неповторна, чарівна,

Різні барви нам дарує

І дивує нас вона.

Виглядає так казково

Восени і парк, і гай,

Розмаїттям кольоровим

Прикрашає осінь край!

ЧАКЛУНКА

Осінь фарби готувала,
У відерця наливала.
Змішувала, чаклувала,
Потім все розфарбувала.
Придивіться, все довкола
Стало різнокольоровим!

Н. Замрія

ЛІСОМ ОСІНЬ ПОХОДИЛА

Лісом осінь походила —
Все навкруг позолотила.
Залишила лиш ялинку
Їжачкові на хатинку.

Г. Шевчук

ЛИСТОПАД

Осінь, осінь, листопад,
Жовте листя стелить сад,
За моря в краї далекі
Відлетіли вже лелеки.
Хмари небо затягли,
Вітер віє з-за гори,
Ходить осінь листопадом,
Жовте листя стелить садом.

А. Житкевич

ОСІННІ ВІЗЕРУНКИ

Осінь килим ткала з листя —
Візерунки золотисті
З червонястими квітками
Та барвистими стьожками.
Осінь килим вишивала,
Ниточок пішло чимало —
Листя клена і калини,
Дуба, ясеня, ожини,
А між ними горобина —
Наче полум'я горить!
Осінь ткала з листя килим.
Де-не-де щось зеленіло,
Зверху смуга срібно-біла —
Зранку паморозь блищить...

Ю. Ференцева

ШЕПІТ, ШЕЛЕСТ, ШЕРЕХ ЛИСТЯ

Шепіт, шелест, шерех листя...

Ходить осінь золотиста,
Жовтокоса, багряниста,
З тихим шумом падолисту.
Шелест, шурхіт по діброві...
Стиха осінь колискові
Шепче нам про неба просинь.
Шепче осінь. Шепче осінь...

Т. Корольова

ОСІННІ ТАНЦІ

Вітер взяв сопілку в руки:— Ду-ду-ду!
Хто зі мною потанцює у саду?
Захиталися жоржини:— Може, й ми!
Тільки ти нас над землею підійми!
— Шкода часу,— вітер каже,—Підіймать!
Видно, вам не доведеться танцювать!
Тут як зірвуться листочки із дубка,
Із вербички, із берези, із кленка,— хто червоний, хто жовтавий,
Хто рудий, а хто трішечки зелений —Молодий.
Як закрутяться у танці угорі! І низенько над землею, у дворі.
Вітер кинувся за ними:— Ой, ду-ду!
От хто вміє танцювати до ладу!

К. Перелісна

Музичний керівник: А вихочете бути поетами, співаками, композиторами?

Діти: Так!

Музичний керівник: Добре. Допоможіть мені, будь ласка, закінчити віршик. Я починаю, а ви – закінчуєте.

Осінь до малят прийшла
Подарунки...(принесла)
Сливи, яблука... в ..(садку)
А калину – у...(ліску, гайку)

Музичний керівник:

У лісі-лісі темному...Там ходить ...Ні! Не лис!
Від сонечка драбинкою там дощ іде униз!
Тож давайте пограємо і дощі пригадаємо!

Гра-пантоміма «Скільки знаєм ми дощів»

Скільки знаєм ми дощів? - здивовано розводять ручки в сторони
Не секрет для малюків! - показують заперечний жест пальчиком
З вітром дощик є на світі. - здійснюють широкі махи руками - роблять
«вітер»

Дощ грибний ще знають діти. - роблять над головою хатку – шляпку
грибка

Із веселкою буває. - малюють у повітрі веселку

Ще – як сонце припікає. - зводять долоньки так, щоб пальці утворили

сонячні промінчики

З градом дощ все поливає. - *стукають кулачок об кулачок*
Дощ – як листя облітає. - *руками імітують опадання листя з дерев*
З блискавкою та грозою. - *стукають кулачками по колінцях*
А ще з талою водою. - *наче хлюпочуться у воді*
Ось ми їх і пригадали і усі порахували.

Вправа «Дихання вітру»(пластичне інтонування)

Музичний керівник читає вірш, діти пластикою тіла передають рухи вітру.

З поля, з моря, з лісу, з гір - *повільно махають руками*
Мчать вітри до нас у двір - *похитують руками у горі*
Перший вітер верби мене, - *нахили в сторони*
Другий вже берізку гне. - *похитують вперед –назад*
Третій вітер дуб ламає, - *роблять енергійні нахили, присідають*
Хмари пилу піднімає. - *встають розводять руки в сторони*
Очі ти не засміти - *імітують протирання очей*
Відвернись, відійди. - *відвертаються*
Як вітри розлетимося - *розбігаються, махають руками*
На місця повернемося - *повертаються на місця*

Музично – дидактична гра «Вітер і вітерець». «Лендлер» Л.

Бетховена(тихо-голосно)

Музичний керівник: Дійсно, осінь – диво-казка

Ви послухайте будь-ласка

Я буду вам розповідати, а ви мені – допомагати!

Розповідь казки з використанням музичних і шумових інструментів.

КАЗКА «ПОДОРОЖ ОСІННЬОГО ЛИСТОЧКА»

В одному чарівному лісі, на самому красивому дереві-Клен, жив був листочок */шарудіння папером/*. Все літо він грівся на сонечку, бовтався зі своїми братиками і сестричками */ шарудіння папером/*, коли дув трохи помітний вітерець */султанчики/*. Листочок любив купатися під теплим літнім дощем */шумові коробочки, дзвоники/*. Наступила осінь. Листочки одягли яскраві, червоні наряди, все частіше почав дуети холодний, сильний вітер */султанчики, палочки-клавеси/* та йти дощик з грозами */султанчики, шумові коробочки, барабан, дзвоники, металофон/*. І ось, в один сонячний ранок, листок відірвався від гілочки і вирушив у подорож */металофон/*. Вітер підхопив і поніс його в небо. Листочок кружляв, наче в танці, то піднімаючись вгору, то падаючи вниз */ритм вальсу/*. І знову злітав. Листочку ще ніколи не було так весело! Кружляючи, він впав */клавеси/* прямо на спину їжачкові, разом вони гуляли по осінньому лісі */ритм вальсу, клавеси/*, милувалися красою осіннього лісу. Але прийшов час, коли їжачок зібрався в сплячку і він запропонував листочку перезимувати разом. Осінній листочок з радістю погодився.

Музичний керівник: Справжні музиканти, молодці.

А диригентами хочете бути?

«Хор рук» музика на мелодію пісні «Кленовий лист»

Звучить музика, діти роздивляються слайди осінньої природи в картинах художників

Осінь – то художниця гарна і вродлива

Від її роботи земля – як картина.

Художником стане тут кожна дитина

Будемо осінні сни гуртом малювати

Щоб вимали змогу не раз пригадати

Яким чудовим було наше заняття.

Творче завдання «Подарунок»

Дітям дарують подарункову коробку, в якій лежить папір з приклеєними на ньому листям з різних дерев, різного кольору; різнокольорові олівці. Завдання: пропонується уявити, пофантазувати та створити оригінальні образи, шляхом домалювання. Зробивши «подарунок» та подарувати другу.

Підсумок

1. Впроваджувати сучасні інноваційні технології для формування творчого та креативного потенціалу здобувачів освіти.

2. Стимулювати і підтримувати прояви дитячої творчості, креативності, викликати позитивні емоції та естетичне задоволення від музично-виконавської діяльності.

3. Використовувати в роботі різноманітні форми, методи та прийоми впливу на дітей, враховуючи їх індивідуальні особливості.

4. Реалізовувати технології освіти сталого розвитку в освітньому процесі.

Романова Н. В.,

вихователь,

ЗДО «Світлячок»,

м. Обухів, Київська область, Україна

КОНСПЕКТ ТЕМАТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ТЕМУ: «УКРАЇНСЬКА МОВА -РІДНА , КАЛИНОВА»

Програмовий зміст:

- Вчити дітей спілкуватись українською мовою;
- Формувати уявлення про багатство рідної мови;
- Розвивати навички декламування віршів;
- Ознайомити дітей з відомими українськими письменниками та їх творчістю;
- Виховувати бажання спілкуватись українською мовою;

- Викликати інтерес до заняття.

Попередня робота:

Вивчення віршів про українську мову, вивчення пісні «Україна – це ти», вивчення українського таночку, ознайомлення з народними іграми.

Хід заняття

Вступна частина

Перегляд відео « Українська мова»

Бесіда за змістом відео:

- Діти вам сподобалось відео?
- Про що була ця пісня?
- З чим порівнюють українську мову?
- А ви як вважаєте, яка українська мова?

Основна частина

Вихователь: Діти сьогодні наша країна відзначає свято, називається воно День Української мови, українська мова – це наша державна мова, якою спілкуються майже всі українці. Ця мова найкрасивіша у світі, вона квітує, мелодійна, різнобарвна. Нею співаються найгарніші пісні, і розповідаються найгарніші вірші, давайте ж послухаємо, які гарні вірші про українську мову знають наші діти:

Дитина 1: Золоте курчатко

В золотій торбинці

Принесло сьогодні

Літери дитинці.

А дитина з літер

Збудувала слово.

І звучить, як пісня,

Українська мова.

Дитина 2: Солов'ї розливаються ніжно

У зеленім веснянім гаю,

Син до матері каже: — Ця пісня

Дуже схожа на мову твою!

Посміхається мати до сина:

— Пам'ятай, моє миле дитя,

Рідна мова завжди солов'їна,

Зігріває людей все життя!

Наша мова живе й буде жити,

Бо вона, ніби подих весни —

Пам'ятай ти завжди про це, сину,

Рідне слово теплом огорни!

Дитина 3 : Ой, яка чудова- українська мова!

Не загинула вона, в течії віків.

Мова солов'їна , мова колискова

Рідного народу і моїх батьків.

Дитина 4 : Раз казала мені мати:

«Можеш мов багато знати,
Кожну мову шанувати,
Та одну із мов усіх
Щоб у серці ти зберіг».
В серці ніжну і погідну
Збережу я мову рідну!

Вихователь:

Діти, а хто ж пише вірші? Правильно, письменники. Давайте, подивимся яких відомих письменників нам подарувала Україна.

Перегляд презентації

Бесіда за змістом презентації

1. Про кого йшла мова в презентації?
2. Хто вам найбільше запам'ятався?
3. Чим саме?
4. Чи сподобалась вам їхні вірші?

Ці письменники стали народними, давайте ж пограємо в народні ігри України

Народна гра « Подоляночка »

Народна гра «Панас»

Дидактична гра «Назви одним словом»

- Гімн, герб, прапор -державні символи України;
- Дідусь, бабуся, тато, мама, дитина – родина;
- Леся Українка, Іван Франко, Тарас Шевченко – письменники;
- Співоча ,сильна, незалежна -Україна
- Ритмічна, мелодійна, красива – пісня;

Вихователь: українською мовою, співаються дуже гарні пісні, давайте ж і ми одну з них заспіваємо

Пісня « Україна -це ти »

Вихователь: Діти, українська мова, на стільки прекрасна, квітує, могутня, вона передається з покоління в покоління, нею розмовляють, співають, під цю мову навіть можна танцювати, давайте ж разом виконаємо танок.

Танець

Підсумок

Вихователь: Діти, любіть свою мову, прославляйте її та ніколи не цурайтесь, в якому б куточку землі ви не були, пам'ятайте свою рідну мову, адже для нас українська мова- це материнська мова, це мова нашого народу, наша гордість, наша сила!

Сацька Л. Б.,
практичний психолог
Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) комбінованого типу №166» Ракета”
м. Запоріжжя, Запорізька область, Україна

ДИДАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК «ПАЛЬЧИКОВИЙ ТЕАТР З ФЕТРУ ВЛАСНОРУЧ»

Вступ. Театралізована діяльність є однією з цікавих напрямків у дитячому віці. Беручи участь у театралізованих іграх, діти стають учасниками різних подій з життя людей, тварин, рослин, що дає їм можливість краще пізнати навколишній світ. Також театралізована гра прищеплює дитині стійкий інтерес до рідної культури, художній літератури, театру.

Театралізовані ігри мають велике виховне значення: у дітей формується шанобливе ставлення один до одного; вони пізнають радість, пов'язану з подоланням труднощів спілкування, невпевненості в собі. Театралізована діяльність впливає на розвиток мови, вчить дітей бути творчими особистостями. У грі дитина розвивається, розумнішає. Але яка ж гра без іграшок? Чим більше іграшок, тим веселіше і цікавіше грати. Але не завжди ми маємо можливість поповнити театральний куточок покупними, заводськими іграшками, хоча цілком можемо виготовити театральних ляльок своїми руками, наприклад, усіма улюблений пальчиковий театр.

У своїх роботах видатний педагог-новатор Сухомлинський стверджував: «Розум дитини розташовується на кінчиках його пальців». І це не випадково - кора головного мозку має дуже велику область, відповідальну за роботу рук. Тому рівень інтелекту дитини безпосередньо залежить від ступеня розвитку дрібної моторики його пальців. Розвинути в дитини ювелірну точність в координації роботи рук допоможуть всілякі пальчикові ігри, в тому числі і пальчиковий ляльковий театр. Що дають ігри в пальчиковий театр? Це не тільки веселе проведення часу і можливість розважити групу дітей, але й дуже корисне заняття. Благотворні ефекти від захоплення пальчикових театром наступні: стимуляція розвитку дрібної моторики; знайомство з такими поняттями, як колір, розмір, форма; напрацювання навичок просторового сприйняття (поняття: вправо, вліво, поруч, один перед одним і т.д.); розвиток уяви, тренування пам'яті, концентрація уваги; активізація мовної функції і розширення словникового запасу; формування творчих здібностей та артистичних умінь; знайомство з елементарними математичними поняттями. Крім того, дитячий театр - пальчиковий, тіньовий або класичний, - має на увазі знайомство з художньою літературою, основами сценічної майстерності, пластики і т.д. Все це сприяє розширенню кругозору, збагаченню мовлення дитини, розвитку емоційності, комунікабельності, допитливості, пробудженню інтересу до творчості. А якщо ви вирішите змайструвати пальчиковий театр

своїми руками разом з дитиною, то до всього цього можна додати такі якості, як любов до праці, розвиток посидючості і концентрація уваги.

Педагог С. І. Мерзлякова говорила: «Театр - це чарівний край, в якому дитина радіє, граючи, а в грі він пізнає світ». Пальчиковий театр, шаблони для якого ви можете запозичити в даній статті або ж придумати самостійно, дозволить вашій дитині з головою зануритися в театралізовану діяльність. Як правило, діти дошкільного віку легко і з задоволенням включаються в гру, енергійно втілюють образи, перетворюючись на справжніх артистів. Гра - це справа серйозна, але в той же час і весела. Підключайте до неї дітей - театралізовані ігри можна використовувати і як ненав'язливий, але в той же час дієвий педагогічний засіб, адже під час цього процесу дитина відчуває себе розкуто і вільно. Практика показує, що захоплення пальчиковим театром покращує настрій у дітей, вселяє в них впевненість, робить вільніше і розкутіше, а набуті в процесі гри вміння діти легко переносять в повсякденне життя - це пісні, танці, вірші, загадки і примовки.

Організована подібним чином робота нерідко сприяє тому, що така театралізована гра стає методом дитячого самовираження і самореалізації дитини в різних видах творчості. Тому не виключено, що, увійшовши у смак, ваша дитина захоче зробити ще один пальчиковий театр з фетру своїми руками, викрійки для якого він вже придумає сам! Пальчиковий театр - це набір фігурок-персонажів, які надягають на окремих пальчик. Це можуть бути просто окремі лялечки, тварини, всім відомі персонажі наших улюблених українських народних казок.

«Театр з фетру власноруч»

Мета: формування діалогічного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із затримкою психічного розвитку засобами театралізованої гри.

Завдання:

Навчальні:

- вчити вихованців діалогічної мови (підготовленої і неготовленої);
- формувати знання дошкільнят про театр, театральну культуру, театральні професії, влаштування театру (зал для глядачів, фойє, гардеробна).

Розвиваючі:

- розвивати творчу уяву, пам'ять, мислення, комунікативні навички дошкільнят через різні види театралізованої діяльності;
- розвивати артистичні навички дітей;
- розвивати пізнавальні здібності дітей;
- сприяти розвитку пластичної виразності і правильної артикуляції, дикції;
- налагодження дитячо-батьківських відносин, залучення сім'ї до активної корекції та розвитку дітей.

Виховні:

- пробуджувати в кожній дитині почуття прекрасного і

прищеплювати любов до театрального мистецтва;

- формувати потребу у дітей духовно збагачуватися через театралізовану діяльність;
- спонукати в дітях здібності жваво уявляти собі те, що відбувається, гаряче співчувати, співпереживати героям.

Учасники: вихованці з особливими освітніми потребами дошкільного віку, практичний психолог, батьки.

Матеріали і інструменти, які знадобляться для роботи:

- фетр (я користуюся корейським фетром преміум-класу фабрики Shinwon);

- нитки муліне;
- кравецькі шпильки;
- голка;
- зникаючий маркер по тканині;
- викрійки;
- клей (я користуюся клеєм «Момент - кристал»);
- ножиці;
- будь-який матеріал для декору.

Перш ніж приступити до роботи, згадуємо основні правила техніки безпеки при роботі з ножицями і голками:

- зберігайте голки і шпильки в певному місці. Не беріть голки, шпильки в рот і не прикріплюйте їх на одяг;
- не використовуйте в роботі ржаві голки і шпильки;
- під час роботи не залишайте леза ножиць відкритими;
- не ріжте на ходу.

Для початку необхідно визначитися з розміром. Основа іграшки повинна бути в висоту приблизно з вказівний палець. Промальовуємо тулуб і інші деталі. Не забуваємо зробити припуски до тих деталей, які вставляються в основу. Підбираємо матеріали. Деталі переносимо на папір і вирізаємо.

Переносимо викрійку на фетр. Більші деталі приколюємо до матеріалу шпильками, дрібні обводимо кравецькою крейдою. Розподіляємо деталі по місцях і починаємо зшивати вручну, використовуючи шов «назад голку» або строчечний шов (безперервний ряд стібків з поверненням туди, де закінчився перший стібок), цей шов також називають «імітацією машинної стрічки». Також можна використовувати петельний шов (ряд петельок, прокладений уздовж краю фетру). При бажанні на готову іграшку можна пришити декор.

«Театр з фетру власноруч»





Сивашенко Л.С.,

вихователь дитячого ясел-садка

Дошкільний навчальний заклад №49

м. Мелітополь, Запорізька область, Україна

КУЛІНАРНА КВЕСТ-ГРА «МАСТЕР-ШЕФ» ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Мета:

- *Предметно-практична компетенція:* розширювати знання дітей про процес приготування їжі, про професії кухаря; продовжити формувати навички приготування їжі, спираючись на предметно-схематичні моделі трудового процесу; збагачувати знання дітей з чого варять каші, розрізняти і називати різні види круп;
- *сенсорно-пізнавальна компетенція:* вправляти в умінні працювати за алгоритмом; закріплювати навички рахунку, повторення геометричних фігур; розвивати пізнавальний інтерес до експериментування, фантазію, спостережливість, розвивати логічне мислення;
- *мовленнєва компетенція:* формувати навички словотворення і словозміни; узгоджувати іменники із займенниками у числі та відмінку; розвивати монологічну мову дітей і здатність спілкуватися з однолітками і дорослим в процесі спільної діяльності;
- *соціально-комунікативна компетенція:* виховувати почуття задоволення від добре виконаної справи; виховувати доброзичливе ставлення один до одного;
- *художньо-продуктивна компетенція:* розвивати дрібну моторику рук; вміння використовувати нетрадиційну техніку малювання- робота зі штампами.

Матеріал: фішки (для оцінки команд), кулінарна книга та сторінки до

неї, картки із зображенням продуктів (по 5 шт. трикутної та квадратної форми), емблеми на столи для команд «Полуничка» і «Вишенка», казка «Лисичка і журавель», горщик, прозорі поліетиленові кишеньки з різними видами круп, дерев'яна ложка, дві картки з цифрами 067.., два набори кас із цифрами, порційна піца 2шт., картки з рецептами на кожну дитину, набір інгредієнтів (сир, ковбаса, помідори, гриби, оливки, зелені та жовті кільця болгарського перцю), 10 тарілок, по три штампи на кожну дитину (трикутний, квадратний і круглий), дві тарілки – зразки, ковпаки та фартухи на кожну дитину, печиво «Марія», повидло, посипка, ножі, 2 тарілки, банан, ківі, мандарин, медалі, використання ІКТ.

Хід квест-гри.

Вихователь.

Гра сьогодні незвичайна,

Гра цікава кулінарна.

Пропоную позмагатись

І знання всім показати.

«Майстер-шеф»! Це назва гри.

Починаймо один, два, три (*діти сідають на різнокольорові пуфи*).

- Діти, сьогодні я пропоную вам стати кухарями і позмагатися в кулінарному шоу- «Мастер-шеф». А хто такий шеф –кухар?

Діти. Шеф-кухар – це людина, яка займається не тільки приготуванням їжі, але й багато знає, як треба приготувати, як користуватися кухонним обладнанням та інвентарем, як правильно підібрати продукти.

Вихователь. Вірно. Як добре там, де роботу кухарів в кулінарному шоу оцінює журі. Я пропоную до складу журі (Ірину Миколаївну, Олену Анатоліївну, Тетяну Володимировну). Чи підтримуєте ви мою пропозицію? Тож просимо Вас, шановне журі, зайняти свої робочі місця. За вірно виконане завдання команди будуть отримувати фішки, які наше журі підрахує в кінці гри і визначить чия команда переможе. Справжньому шеф-кухарю потрібна кулінарна книга де він записує.. (*діти: рецепти*). Ось вона чарівна кулінарна книга. Ой, залишилась тільки перша сторінка, а де ж всі сторінки?

(*Відео з Машею, з мультфільму «Маша і ведмідь»*) Ой, ой, ой добрий день. Діти, це я взяла чарівну кулінарну книгу, я хотіла навчитися готувати, зробити мишку сюрприз, але десь розгубила всі сторінки. Пробачте.

Вихователь. Діти пропоную знайти всі сторінки нашої книги, бо без них ми не навчимося готувати. Ось на першій сторінці написано, перш ніж почати готувати треба розім'ятися, і пропонують вам кулінарну розминку.

Дидактична гра «Кулінарна розминка»

Вихователь. У кожного з вас на пуфі заховані картки. Знайдіть їх, будь ласка. Що на них зображено?

Діти. Продукти.

Вихователь. Кожен по черзі розкаже що можна приготувати з

вашого продукту (кожна дитина знімає картку (5 карток круглої форми і 5 карток квадратної форми, для подальшого розділу на команди) із зображенням продукту називає продукт і страви, які можна приготувати з цього продукту.

Діти: *Борошно.* З борошна можна спекти пиріг, торт, хліб, круасани, булочки, бублик, оладки, млинчики, печиво, тістечко.

Картопля. З картоплі можна приготувати картопляне пюре, вареники з картоплею, суп, борщ, картопляні оладки, картоплю "фрі", чіпси.

Горох. З гороху можна приготувати гороховий суп, горохове пюре, пиріжки з горохом.

Капуста. З капусти можна приготувати борщ, овочевий суп, салат з капустою, вареники з капустою, пиріжки з капустою, капустяний пиріг.

М'ясо. З м'яса можна приготувати чебуреки, котлети, ковбасу, сосиски, холодець, шашлик, відбивні.

Молоко. З молока можна приготувати молочний суп, сир, кефір, ряжанку, масло, йогурт.

Риба. З риби можна приготувати юшку, рибні котлети, смажену рибу, запечену рибу, мариновану рибу, сушену рибу.

Яйця. З яєць можна приготувати варені яйця, смажені яйця, омлет, майонез, печиво, крем.

Яблуко. З яблука можна зварити яблучний компот, варення, спекти пиріг, пиріжки.

Помідор. З помідорів можна приготувати борщ, сік, салат.

Вихователь. Молодці! Дякую! Ві гарно впорались. А тепер настав час командам зайняти свої місця (*діти беруть свої пуфи і сідають*). Всі у кого були картки трикутної форми, займають місце за трикутним столом – це команда «Полуниця», а у кого круглі за круглим столом - команда «Яблучко». Тепер ми як справжні майстер-шефи надягаємо ковпаки (*діти вдягають ковпаки*).

Вихователь. Ось на першій сторінці з'явився напис, що наступну сторінку ми знайдемо на полиці з казками, а знайде її той хто правильно і перший відгадає назву казки.

Ця казка про те, як

Дзюбав він, та не вхопив ані крихти.

Вона ж тим часом - лизь, лизь язичком,

Всю кашу в тарілці злизала кругом.

А потім вона заглядала в глечик усяк.

Та не змогла дістаті ту їжу ніяк («*Лисиця и журавель*»).

Дитина, яка перша відгадала назву казки приносить книжку, знаходить в ній загублену сторінку і віддає вихователю.

Вихователь. Діти, чим в казці пригощала лисичка журавля? Справжні шеф-кухарі дуже багато знають про різні крупи, і дуже люблять готувати різні каші. На цій сторінці нам пропонують приготувати каші. Ось зараз ми перевіримо чи добре ви знаєте назву крупи та

кашу, яку можна приготувати з цієї крупи.

Дидактична гра «Звари кашу»

Вихователь: Діти, зараз ми з вами зваримо каші. А в чому будемо варити кашу? А що потрібно класти в кашу?

Діти. Крупу, воду, сіль, масло, цукор.

Вихователь. Дуже добре, молодці (*вихователь підходить по черзі до кожної команди з горщиком, в якому лежать пакетики з різними видами круп. Кожна дитина дерев'яною ложкою дістає крупу в пакеті, роздивляється її, і називає крупу и кашу, яку можна приготувати з цієї крупи*).

Діти. Це рисова крупа - з рисової крупи можна приготувати рисову кашу; пшоно - пшоняну; манна - манну; гречана - гречану; перлова - перлову; пшенична - пшеничну; кукурудза - кукурудзяну, ячмінь - ячмінну, горох - горохову, вівсяні пластівці – вівсяна каші (*жюрі фіксує кожну правильну відповідь та визначає чия команда дала більше правильних відповідей*).

Вихователь. Молодці, діти.

(Відео з Машею) Я згадала. Для того, щоб знайти наступну сторінку треба зателефонувати моїй сестрі за номером телефону, який починається з цифр 067 ..., більше цифр не має, а інші цифри потрібно вгадати, кожна команда викладе номер телефону на своєму столі. У вас на столах є каси з цифрами. Вам необхідно працювати всією командою, викласти цифри, відповівши правильно на запитання. Готові?

Дидактична гра «Вгадай номер телефону»

Скільки очей у світлофора (3);

Скільки днів у тижні (7);

Скільки хвостів у 2 котів (2);

Скільки ніг у сонечка (6);

Скільки пальців на правій нозі (5);

Скільки лап у двох каченят (4).

Вихователь перевіряє правильність викладання номеру і просить кожну команду назвати номер в голос. Жюрі фіксує правильну відповідь. Вихователь набирає номер и всі чують підказку (лунає аудіозапис).

Наступна сторінка там,

Де тарілки і блюдця,

Мікрохвильовка, плита і духовка.

Вгадайте де я була, там і шукайте наступну сторінку?

Діти відшукують наступну сторінку на кухні.

Вихователь. Так, незвичайне завдання! Нам пропонують навчитися готувати піцу. У кожного буде свій особистий рецепт приготування (*вихователь роздає рецепти*). Необхідно викласти на свій шматочок піци інгредієнти у тій кількості, як зазначено у рецепті. Після приготування піци необхідно розповісти, з чого вона приготована. Наприклад: «Я поклала у піцу три шматочки грибів, 1 шматочок ковбаси, 2 шматочки сиру, два зелених кільця перцю (*вихователь слідує за правильністю приготування та*

розповіддю дітей. Після чого діти складають піцу на розноси) (додаток А).

(Відео з Машею) Ой, ой, ой. Я хотіла помити ведмедику посуд, але розбила його улюблені тарілки, залишилось тільки дві. Будь ласка, допоможіть.

Вихователь. Маша просить вас допомогти прикрасити посуд для ведмедя за зразком, а наше журі перевірить, чий посуд буде ближчий до зразка. Малювати ви будете за допомогою штампів, на кожного по три штампи: трикутник, круг і квадрат і три кольори фарби. Ваше завдання намалювати такий же самий малюнок *(на столах є зразки тарілок, штампи, фарби та серветки для кожної команди свій візерунок. Діти працюють по закінченню роботи виставляють посуд для оцінки журі).*

(Відео з Машею) Дякую, діти, молодці! Я давайте разом приготуємо ведмедю сюрприз він дуже любить фрукти і тістечка, вам потрібно вдягнути фартухи. Пошукайте у своїх карманах там лежать сторінки книги де показано як приготувати тістечка та фруктову нарізку *(діти вдягають фартухи і знаходять завдання. Трудові дії, показані на схемі - сторінці, кожна команда знаходить по 2 схеми: фруктову нарізку виконує дві дитини, прикрашають тістечка 3 дитини. Після закінчення роботи виставляють для оцінки журі)* (додаток Б).

Вихователь. Я сподіваюсь, наша гра була цікавою, і поки журі радиться, чия команда отримає назву «Найкращий шеф-кухар», я пропоную вам поділитись своїми враженнями.

Дидактична вправа «Мікрофон» .

Вихователь. Що було сьогодні цікавого? Чи сподобалось вам готувати? Які страви запам'яталися? Кого б хотіли пригостити своїми стравами?

Журі оголошує результати змагань, нагороджує медалями. Діти пригощають своїми стравами гостей.

ДОДАТКИ

Додаток А

Картки з рецептами приготування піци.

 -4	 -3	 -3
 -3	 -4	 -3
 -2	 -2	 -2
 -3	 -3	 -2
 -2	 -2	 -4
 -2	 -1	 -1
 -2	 -2	 -2
 -3	 -2	 -3
 -4	 -3	 -4
 -2	 -2	 -2
 -1	 -1	 -4

Додаток Б

Схеми приготування тістечок та фруктової нарізки.



Симонова Я.М.,

вихователь-методист

Дошкільний навчальний заклад № 5 «Джерельце»

м. Славутич, Київська область, Україна

МЕТОДИЧНИЙ КВЕСТ «СТЕЖКАМИ ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

Мета: систематизувати знання педагогів про здоров'язберігаючі та здоров'яформуючі технології, які варто використовувати у роботі з дітьми дошкільного віку; розширити теоретичні знання та практичні навички роботи педагогів з використання наступних технології – піскотерапії, кольоротерапії, ізотерапії, фітоенергетики, сміхотерапії; активізувати творчий потенціал педагогів через практичну діяльність, обмін думками і взаємозбагачення досвідом.

Обладнання і матеріали: столи, стільці, телевізор, ноутбук, презентація, відеоролики з кольоротерапії та сміхотерапії, пісочниця, папір, піна, пензлі, фарби, свічки, валики, серветки, стаканчики з водою, стакан з молоком, харчові барвники, тарілки паперові, маршрутні листи, план-схеми дослідів з кольором, підказки, пазли, гра «Танграм», зашифровані слова.

Хід заходу

Вступне слово. Одне з головних завдань дошкільного закладу — створити якнайсприятливіші умови для правильного фізичного розвитку дитячого організму, сформувати здоров'язбережувальну компетентність дітей.

Збереження і зміцнення здоров'я вихованців включає в себе ряд здоров'язберігаючих, здоров'яформуючих технологій, які ми постійно впроваджуємо в роботу: send play, кольоротерапія, ізотерапія, ароматерапія, фітоенергетика, кінезорефлексотерапія, су-джок терапія, сміхотерапія.

Музичні керівники використовують фольклоротерапію, музикотерапію, практичний психолог —

психогімнастику, релаксацію, пальчикову гімнастику, арт-техніки, казкотерапію, піскотерапію. Вихователі під час проведення ранкової гімнастики, гімнастики пробудження, фізкультхвилинок, інструктор з фізкультури під час проведення занять з фізкультури використовують точковий масаж, самомасаж біологічно активних точок, дихальну гімнастику. На фізкультурних заняттях активно впроваджуються елементи фітболгімнастики, степ - аеробіки, bebi-йоги.

Звичайно ж наші педагоги не сертифіковані спеціалісти з усіх цих методик, але щире бажання, прагнення до збереження і зміцнення здоров'я дітей, на нашу думку, дають їм право і можливість використовувати елементи вищеперерахованих технологій у роботі з вихованцями.

Сьогодні в інтерактивному форматі методичного квесту ми зануримося у світ оздоровчих технологій і випробуємо на собі їх ефект.

Що ж таке квест? Всі ми неодноразово чули це слово і маємо уявлення про принципи його проведення. Але чи володієте Ви особистим досвідом участі у подібному заході? До вашої уваги пропонується лінійний квест для двох команд. Для цього слід розділитися на команди і обрати капітанів.

Уявіть собі, що ми потрапили до країни загубленого здоров'я, де порушено енергетичну рівновагу, де всі влучні вислови про здоров'я втратили силу.

Відновити гармонію і здоровий дух ми зможемо лише виконавши всі завдання і отримавши частинки пазлів з яких по проходженню усіх локацій повинні скласти і прочитати «чарівні» слова.

А допоможе нам зосередитися і активно включитися в процес невеличка вправа.

1.Сендплей

Головний принцип сендплея – створення вільного і захищеного простору, в якому дитина може виражати і досліджувати свій світ, перетворюючи свій досвід та свої, часто незрозумілі або тривожні, переживання.

Метод сендплей при зовнішній простоті має великі можливості. Якщо розглядати педагогічні й психологічні аспекти використання піску, то важко його переоцінити – це й неперевершене за своїми можливостями предметно-ігрове середовище, і чудовий сенсорний матеріал, і природний матеріал для образотворчої діяльності, експериментування, конструювання, творення, пізнання.

Перш, ніж малюки усвідомлять, що роблять, їхні руки самі починають просіювати пісок, будувати, малювати, а якщо під рукою є різноманітні невеличкі фігурки, іграшки, тоді розігруються цілі вистави – дитина повністю занурюється в гру, та на тривалий час її увага фіксується на процесі програвання власних переживань, завдяки чому у них формуються та закріплюються такі навички, як посидючість, уважність, зосередженість.

Саме тому слід приділити особливу увагу облаштуванню осередків

для ігор з піском. Адже, звичайний пісок – це щось незвичайно чарівне й привабливе.

Вправа «Пісочний телеграф»

Учасники діляться на команди по 5-6 осіб, стають у колону один за одним, кожна колона займає місце навколо пісочниці. Останній у колоні отримує картку - нескладний малюнок і зображує його на спині учасника що стоїть попереду, наступний передає той же малюнок за відчуттями по ланцюжку. Гра продовжується до першого учасника в колоні який відображає малюнок пальцями на піску. Якщо зображення співпадає з малюнком – телеграф спрацював вірно, якщо ні – відбувся збій. Учасники міняються місцями (перший стає останнім) і гра повторюється.

У піску гравці мають відшукати підказку щодо наступного завдання і отримати частинку пазла за виконання попереднього.

2. Ізотерапія.

Малювання, розфарбовування олівцями, фарбами - одне із улюблених занять дошкільнят, що дарує відчуття «творця», першовідкривача, радості, задоволення і впевненість у собі.

Малювання - це захоплюючий процес який дозволяє дитині відчувати і зрозуміти саму себе, висловити вільно свої думки і почуття, звільнитися від конфліктів і переживань, вільно висловлювати мрії і надії. Тобто малювання виступає як спосіб осягнення своїх можливостей і навколишньої дійсності, як спосіб моделювання взаємовідносин і вираження різного роду емоцій.

У практичній діяльності дітям пропонується виконання робіт традиційними та нетрадиційними образотворчими техніками та способами. Окрім малювання на папері малюємо на піску, на склі. Зображення створюємо за допомогою монотипії, кляксографії, ниткографії, марання, штампування, малювання долоньками, пальчиками, восковими олівцями, свічкою, по мокрому тощо. Використовуємо в роботі не лише пензлик, а й олівці, крейду, фломастери, вугілля.

Малювання у нетрадиційний спосіб (на піні, воскове)

Кожен учасник команди отримує індивідуальний набір для малювання і проявляючи творчу активність та креативність зображує картину за власним задумом.

Завершивши процес гравці мають відшукати серед обладнання підказку щодо наступного завдання і отримати частинку пазла за виконання попереднього.

3. Кольоротерапія.

З самого народження кожного з нас оточують кольори, що виявляють вплив на організм, нервову систему та психіку людини.

Кольоротерапія – це цілеспрямований вплив кольором на самопочуття, фізіологію, активізація діяльності органів і систем, що застосовується з метою розслаблення, зняття стресів, підняття настрою та тону за допомогою кольорів.

Для успішного використання методу кольоротерапії необхідно знати,

як діє певний колір.

Жовтий – колір сонця. Чудовий колір для профілактики депресій. Він пробуджує жагу знань, допомагає при необхідності граничної концентрації уваги і здатності запам'ятовувати великі обсяги інформації. Творчим людям жовтий колір дарує натхнення.

Червоний – це колір дії. Він активно стимулює всі органи і системи, традиційно вважається кольором лідера.

Зелений – заспокоює, але майже не гальмує життєві процеси організму.

Доречний в будь-якій ситуації. Це колір природної гармонії.

Синій – антипод червоного. Він майже повністю гальмує будь-яку активність. Має потужний заспокійливий ефект. А ще допомагає очистити свідомість від непотрібних думок, вгамувати тривогу.

Діти рано починають відчувати колір та підбирати його для зображення свого настрою. Вибір кольору тісно пов'язаний із психологічними особливостями дитини, станом її здоров'я.

Вплив за допомогою кольорів та їх поєднання здійснюється через очі і шкіру. Користуючись правильно кольоровою гамою, можна не лише покращити, а й змінити емоційний стан організму.

Команди зустрічаються на перехресному маршруті і переглядають презентацію з кольоротерапії у музичному супроводі (релаксхвилинка).

Наступне завдання – дослідницька діяльність з кольором за технологічною картою: 1 команда – «Веселка Скитлз», 2 команда «Салют на молоці».

Провівши відповідні дослідження гравці повинні знайти підказку щодо наступного завдання і отримати частинку пазла за виконання попереднього.

4. Фітоенергетика.

Обираючи кімнатні рослини вдома ми робимо це в основному за уподобаннями або естетичними показниками, рідко задумуючись про те, якими надзвичайними, чарівними властивостями вони наділені. Насправді ж вони зберігають наше здоров'я, захищають від стресів, вселяють бадьорість, оптимізм, поліпшують настрій. А відбувається це все завдяки тому, що в кожній рослині закладені сили, які не тільки здатні відчувати енергетику приміщення і людей, а й урегульовувати їх. І цей енергетичний зв'язок між людиною і рослиною проходить на досить тонкому рівні.

Взявши цю інформацію до уваги, за наявності певних кімнатних рослин у групі дитсадка, для малечі створюється захисна аура, що перешкоджає проникненню негативної енергії та встановлює енергетичний баланс.

Філодендрони та фікуси є міні-фабрикою для виробництва корисної для людей енергії, мають яскраво виражений заспокійливий ефект, створюють атмосферу спокою й рівноваги. Бегонії допомагають зосередитись, стимулюють розумову активність.

Команди займають місця за столами у оточенні кімнатних рослин (філодендронів, бегоній) та виконують інтелектуальні (розгадати зашифроване слово) та логічні (скласти фігури за допомогою танграма) завдання.

Зашифроване слово стане наступною підказкою для гравців. За виконанні завдання кожна з команд отримає свою частинку пазла.

5. Сміхотерапія.

Сміх - це реакція людини на щось смішне, що проявляється у мимовільних рухах м'язів обличчя і деяких частин тіла, а також у відтворенні особливих, ні з чим не порівняних звуків і зміни дихання. У народі кажуть: «Сміх – це здоров'я», «Сміх продовжує життя». Тобто, сміх має лікувальні властивості.

Дійсно, сміх допомагає стимулювати роботу серцевого м'яза, легенів, сприяє появі в організмі у великій кількості Т-лімфоцитів, покращує стан нашого імунітету, бореться зі стресом, робить дитину щасливою.

Сьогодні сміхотерапія стала досить популярною. Виокремлюють декілька напрямків сміхотерапії. Один з них – класична сміхотерапія. Це індивідуальні чи групові заняття, на яких сміються (розповідають або читають смішні історії, кумедні вірші, гуморески, слухають сміх, дивляться веселі сюжети тощо).

До уваги команд пропонується відеоролик You Tube каналу «Сміємося разом»

На закінчення квесту команди складають пазл з частинок зібраних під час проходження маршрутів і читають вислови про здоров'я.

Висновки. Як показала практика, впровадження у процес життєдіяльності дитини всіх оздоровчих технологій є досить ефективним. Вони гармонійно поєднуються між собою і несуть неповторне цілюще спрямування на дитячий організм, підвищують рухову активність, поліпшують працездатність організму, опірність до захворювань.

Застосування різноманітних ефективних профілактичних, оздоровчих технологій у освітньому процесі і постійне здійснення моніторингу стану здоров'я дітей є своєрідною запорукою створення здоров'язбережувального середовища, тобто середовища, в якому дитині приємно і безпечно знаходитися, що стимулює її розвиток, забезпечує комфортні умови для формування здоров'я і є оптимальним для її зростання. Передати все це нашим дітям, збагатити їх досвід, виробити в них мотивацію на здоровий спосіб життя – в цьому вбачаємо своє завдання. Ця робота дуже різноманітна, вона приваблює дівчату, є для них захоплюючою і цікавою.

Сирісєжко Н.О.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад ясла-садок №2 «Подоланочка»,

м. Славуті, Хмельницька область,

Україна

ДІВЧАТОЧКА-ЛЕЛЯТОЧКА ТА ХЛОП'ЯТА- КОЗАЧЕНЯТА У КОРОЛІВСТВІ КОЛЬОРОВИХ ПАЛИЧОК

Конспект комплексного заняття з пріоритетом логіко-математичних завдань з дітьми старшого дошкільного віку

Інноваційна ідея заняття: ефективне використання універсальної педагогічної технології – кольорових паличок Кюїзенера як специфічного дидактично-ігрового матеріалу, що дає можливість дітям накопичувати чуттєвий досвід, вирішувати численні математичні ситуації, оволодівати різними способами дій, необхідних для засвоєння елементарних математичних понять: число, лічба, вимірювання, елементарні обчислення; формувати у дошкільнят навички алгоритму, уміння порівнювати, аналізувати, узагальнювати, класифікувати.

Завдання: навчальні: формувати у дітей сенсорно-пізнавальну та математичну компетенції, а саме – підвести до розуміння, що число не залежить від характеру множини, величини елементів, їх розміщення та кольору; познайомити зі складом числа «7» з двох менших чисел: вправляти в порядковій та кількісній лічбі, у визначенні попереднього та наступного числа; закріпити знання дітей про цифри та числове значення кольорових паличок Кюїзенера; продовжувати вчити вирішувати логічні завдання на основі зорового сприйняття інформації та розв'язувати приклади на додавання.

Розвивальні: розвивати навчально-пізнавальні навички – уміння слухати, слідкувати за ходом розмірковувань вихователя, цілеспрямовано здійснювати елементарну інтелектуальну та практичну діяльність; розвивати логічне мислення, уяву, увагу, пам'ять, комбінаторні здібності, кмітливість, готовність вирішувати проблемні завдання.

Виховні: виховувати активність, самостійність; вміння розмірковувати; інтерес до логіко-математичних знань.

Демонстраційний матеріал: панно «Місто кольорових паличок», силуети вартових, комплект кольорових смужок Кюїзенера, цифри-магніти, знаки, 7 площинних геометричних фігур: великий червоний круг, великий синій круг, 2 великі сині квадрати, 3 маленькі сині круги, картка «Кольорові сходишки».

Роздатковий матеріал: палички Кюїзенера (10 комплектів); атрибути до гри «Знайди дім для палички», «Невирішені приклади»

Попередня робота: розповідання та обговорення казки «Місто кольорових паличок», проведення розвивальних ігор з паличками

Кюїзенера», заучування вірша «Кольорові сходишки».

Використана література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / журнал «Дошкільне виховання», № 7, 2012 р.
2. Позднякова В.В. «Розвиток логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку. Пізнавально-ігрові комплекси». – Харків: Вид. група «Основа», 2011.
3. Палова Є.Н. «Дидактичні ігри-заняття в ДНЗ»(старший вік). – Вороніж: ЧП Лакоценін С.С., 2007.
4. Комарова Л.Д. «Як працювати з паличками Кюїзенера. Ігри та вправи з навчання дітей математики 5-7 років». – Москва: Вид. ГНОМ і Д, 2008.

Хід заняття

I. Вступна частина

Діти стоять півколом, одягнені в українське вбрання

1. Організаційний момент.

Вихователь: Добрий день починається з гарного настрою, веселої посмішки, то ж посміхніться, діти, один одному, гостям і побажайте всім доброго дня. *(Діти вітаються).*

2. Мотивація діяльності дітей.

Вихователь: *(звертає увагу дітей на панно «Королівство кольорових паличок»)*

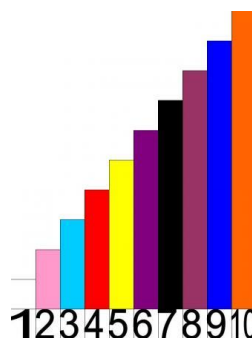
- Діти, чи пам'ятаєте ви, хто збудував королівство кольорових паличок?

- А ви знаєте, що всі кольорові палички мають своїх королів та вартових. Але трапилося лихо і всі вартові кудись зникли.

Короліви дізналися про те, що в нашому садочку є сміливі, розумні, відважні хлоп'ята- козачата та мудрі, розважливі дівчаточка- леляточка. Вони просять вас допомогти повернути їхніх вартових. Для цього потрібно вирішити у кожного із королів своє завдання. Виправдаємо сподівання королів, допоможемо повернути вартових у свої королівства *(Так!)*

II. Основна частина

1.Вихователь: Перше завдання. Для того щоб повернути вартового до королівства білих паличок вам потрібно назвати кольорові числа і порахувати кольорові сходишки.



Ігрова вправа «Кольорові сходишки»

Діти рахують сходинки:

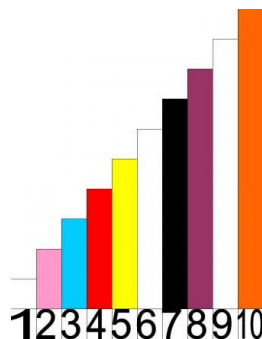
Ми по сходинках крокуєм,
І всі сходинки рахуєм,
Десять кольорових сходинок
Всі ми знаєм назубок:
Перша – біла як сніжок,
Друга із рожевих пелюсток,
Третя – голубий океан,
Четверта – ніби червоний тюльпан,
П'ята – жовтого соняха цвіт,
Шоста – фіалки весняний привіт,
Сьома – чорний, пухнастий котик,
Восьма – смачний вишневий компотик,
Дев'ята – наш синій м'ячик,
Десята – оранжевий сонячний зайчик.

Вихователь: Молодці! Добре знаєте кольорові числа. Переходимо до наступного завдання.

2.Друге завдання :В королівстві рожевих паличок вам потрібно знайти дім для паличок, які загубилися.

Ігрова вправа «Знайди дім для палички»

На килимку, на таці, лежать кольорові смужки. Навколо таці лежать картки з пропущеними сходинками. Діти повинні заповнити пропущені кольорові числа.



3.Вихователь: щоб повернути вартового до королівства блакитних паличок, потрібно вирушити у подорож на транспорті. А що це за транспорт потрібно відгадати. Та королева блакитних паличок хоче вам допомогти і приготувала вам сюрприз- підказку. Подивіться на екран. Діти переглядають мультимедіа із циклу «Це наше- це твоє» про «Чайку»

Цей човен «Чайка» ви повинні збудувати самі, тож переходимо в конструкторське бюро.

(Діти сідають за столи, будують човен з 10 кольорових паличок).

Ігрова вправа «Прогулянка на козацькому човні «Чайка»

Вихователь: Ну що, збудували човен? Із скількох дощечок виклали човна? (10)

4.Вихователь: Четверте завдання у королівстві червоних паличок.Потрібно придбати квиток у човен, щоб у ньому плувти.

Палички – це ваші гроші. Які палички потрібно взяти, якщо квиток коштує 6 гривень. Назвіть числове значення паличок. (Одну фіолетову, шість білих, дві блакитних, одну червону...)

Ігрова вправа «Придбай квиток»

Вихователь: Працювали ми завзято, але час відпочивати.

5 У королівстві жовтих паличок пропонують музичну паузу для всіх. (П'яте завдання - «Танок з коронами» під музичний супровід).

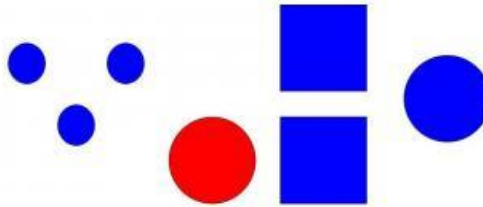
Діти беруть в руки корони і танцюють під музику на килимку. Під кінець музики вишиковують числовий ряд кольорових чисел в прямому та зворотному порядку. Вихователь змінює королів після кожного ряду.

Гра проводиться 2-3 рази.

Вихователь: Шосте завдання у фіолетовому королівстві.

Гра-завдання «Склад числа «7»

Вихователь звертає увагу на панно. Там розміщено геометричні фігури (3 синіх малих круги, 1 великий синій круг, 1 великий червоний круг, 2 великі сині квадрати).



- Діти, що ви бачите? (геометричні фігури)
- Які? (круги, квадрати)
- Скільки всього геометричних фігур? (сім)
- Як ви дізнались? (порахували)
- Знайдіть цифру «7».
- Розділіть ці фігури на 2 групи за кольором (одна червона і шість синіх)
- Скільки фігур синього кольору? (шість) Позначте цифрою.
- Скільки фігур червоного кольору? (одна) Позначте цифрою.
- Скільки всього було фігур? (сім) Отже, «7» - це скільки і скільки? (шість та один)
- А чи можна розділити ці фігури на 2 групи по іншому? (можна, на круги і квадрати)
- За якою ознакою? (по формі)
- Скільки квадратів? (два) Позначимо цифрою «2».
- А скільки кругів? (п'ять) Позначимо цифрою «5».
- Отже, «7» - це скільки і скільки? (п'ять і два)
- А чи можна ще по іншому розділити ці 7 геометричних фігур на 2 групи? (можна, на великі і маленькі) Позначимо кількість великих і малих фігур цифрами (4 великих і 3 маленьких) Отже, «7» - це ще «4» і «3».
- З яких двох менших чисел складається число «7»?
- («1» та «6», «6» та «1», «2» та «5», «5» та «2», «3» та «4», «4» та «3»)

Вихователь: Наступне завдання. У королівстві чорних паличок скоро свято. Просять нас допомогти прикрасити свою оселю барвистими килимками, щоб було красивіше та веселіше. Запрошує вас в майстерню килимів.

Гра-вправа «Килимочки для королівства чорних паличок»

Діти сідають за столи і викладають склад числа «7» з кольорових паличок.

1 чорна - 7

1 біла+фіолетова - 1+6

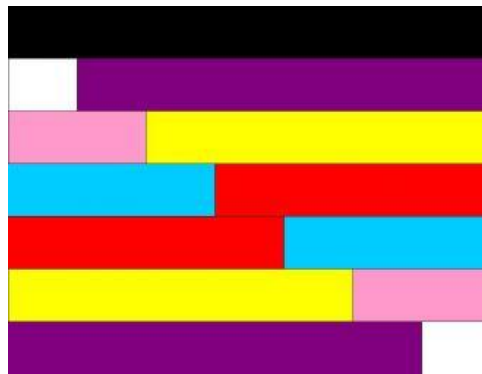
Рожева+жовта - 2+5

Блакитна+червона - 3+4

Червона+блакитна - 4+3

Жовта+рожева - 5+2

Фіолетова+біла - 6+1



Вихователь: Королева вдячна всім дітям за барвисті килимки. Ми продовжуємо працювати далі.

8. *Восьме завдання у королівстві вишневих паличок - «Бліц-турнір», що означає уважно слухати і швидко відповідати.*

- Скільки сонечок на небі? (Одне)
- По скільки рук у мене і у тебе? (Дві)
- А вогнів у світлофора? (Три)
- А скільки лапок в пса Тризора? (Чотири)
- А скільки пальців на одній руці? (П'ять)
- А скільки пальців в кулачці? (П'ять)
- А скільки лапок у жука? (Шість)
- А скільки їх у павука? (Вісім)
- Скільки кольорів веселка має? (Сім)
- На скількох отворах сопілка грає? (Дев'ять)
- А скільки пальців на руках? (Десять)
- А на двох руках в двох кулачках? (Десять)

Вихователь: Молодці! Справились з завданням.

9. Вихователь: Дев'яте завдання у королівстві синіх паличок. Їх королева хоче перевірити, чи вміють малята вирішувати приклади на додавання.

Діти за допомогою паличок вирішують приклади на картках. Королева перевіряє правильність їх виконання.

10. Вихователь: Десяте завдання у королівстві оранжєвих паличок. Королева оранжєвих паличок уважно слідкувала за роботою дітей. І хоче дізнатися, чи люблять діти казки?

- Назвіть, будь ласка, казки, в назвах яких є числа. («Вовк і семеро козенят», «Білосніжка і сім гномів», «Троє поросят», «Двоє жадібних ведмежат», «Казка про двох цапків», «Три ведмеді», «П'ятеро з одного стручка»)

III. Заключна частина

Вихователь: Оранжева королева десяток – найголовніша королева в місті кольорових паличок. Вона вважає, що ви заслуговуєте на звання «Найрозумніший», бо виконали всі завдання. Тому вона присвоює вам звання «Найрозумніші» і дарує вам приз – альбом «Цікаві ігри з паличками для найрозумніших».

Підсумок.

Вихователь:

Закінчилась наша гра,

Вже на прогулянку пора.

Працювали ви завзято,

Дуже вправні козаченята і лелята

А тепер скажіть мені

Що сподобалось, що ні?

(Діти висловлюють свої міркування).

Скворцова Л.С.,

вихователь дитячого садка

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №10

комбінованого типу Куп'янської міської ради

Харківська область, Україна

ВИХОВАННЯ ЛЮДЯНОСТІ В ДОШКІЛЬНОМУ ВІЦІ В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-МОРАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

«Якщо дитина навчиться жаліти інших, вона
почуватиметься сильнішою та впевненішою
у правильності своїх моральних вчинків.»

В.О. Сухомлинський

Майбутнє України безпосередньо залежить від збереження й відтворення традиційних моральних цінностей, ідеалів добра та любові. Необхідність у цьому продиктована наявністю потужного інформаційного поля, поширення через засоби масової інформації образів насильства, страху, аморальності.

Морально - етичне виховання – основа соціалізації дошкільника, тобто вміння налагоджувати спілкування, входити у товариство однолітків, домовлятися з ними, висловлювати свої побажання,

рахуватися з інтересами інших. Ці найпростіші суспільні якості - перша сходинка на шляху розвитку загальнолюдських моральних якостей.

Дитячий садок покликаний брати активну участь у процесі духовного відродження нації, забезпечити наповнення усіх ланок освітньо – виховного процесу змістом, який допомагав би педагогам виховувати чесні й сильні характери, формувати сумління й громадянські чесноти – працьовитість, скромність, турботи один про одного, пошану до старших – і спонукав би зростати корисними своєму народові.

Метою морально-етичного виховання в умовах дошкільного закладу, являється забезпечення взаємозв'язку моральних знань та уявлень, що діти отримують на заняттях, з їх повсякденною життєдіяльністю.

Проблеми виховання гуманності, любові до людей і всього навколишнього завжди були провідними в освітньо-виховній роботі з дошкільниками. Життя людини на Землі має починатися з бережного ставлення до матінки-природи, з любові до всього живого, а насамперед до людей. Ми повинні не стільки дбати за матеріальний достаток і гроші, скільки за світлу душу, чисту совість, добре серце, щире слово, обмежуватися тим, що маємо, чого заслужили.

Соціально-моральне виховання підростаючого покоління є одним з пріоритетних напрямків психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей у зв'язку з підростаючими показниками агресивності, тривожності, емоційної нестійкості та порушенням поведінки сучасних дошкільників.

Нині в педагогіці дедалі частіше звучать думки про феномен «засушеного серця». Сучасні дослідження засвідчують егоїзм сучасних дітей. Переважна більшість дошкільнят проявляє неухильність і байдуже ставлення до людей, які їх оточують... « Втрата почуттів» значною мірою зумовлюється технологізацією життя, що не оминає і дитину.

Виховання людяності – проблема сучасності. Сучасне життя з його шаленим темпом, насиченістю різноманітною інформацією, постійними змінами й технічним оновленням ставить перед особистістю багато завдань і вимог, серед яких здатність швидко і безболісно пристосовуватись до нього.

Відомо, що засвоєння норм моральної поведінки починається ще в ранньому дитинстві – біля рідного порогу, спостерігаючи за батьком і матір'ю, дитина переймає всі їхні звички, помисли, порухи і вчинки. Як правило, діти дошкільного віку сприймають батьків, вихователів як втілення всього найкращого, на кого вони хочуть бути обов'язково схожими, що полегшує формування в них моральної поведінки. На думку дослідників діти дошкільного віку ще не мають стійких моральних переконань, проте саме на цьому рівні і відбувається їхнє становлення. «Добра людина не падає з неба, її потрібно виховувати», – наголошував В.О.Сухомлинський.

Освітня лінія « Дитина в соціумі» за базовим компонентом дошкільної освіти передбачає ознайомлення дітей із життям і працею дорослих та поведінкою дорослих як взірця для наслідування. З часом дитина поступово опановує прийнятті в суспільстві людей норми й правила поведінки взаємин,

привласнює способи й форми взаємодії, вияв ставлення до людей, природи до себе. Результатом морального виховання є поява й утвердження в особистості певного набору моральних якостей, сформованість етичних понять у дошкільників. І чим міцніше сформовані ці якості, чим менше відхилень від прийнятих у суспільстві моральних підвалин спостерігається в особистості, тим вищою є оцінка її моральності з боку оточуючих.

Як відомо, дошкільний вік відрізняється підвищеною сприйнятливістю до соціальних впливів. Дитина усмоктує в себе все людське: способи спілкування, поводження, взаємини, використовуючи для цього власні спостереження, відповідні висновки й умовиводи, наслідування дорослих. І зрештою вона може опанувати елементарні етичні норми життя в людському суспільстві.

Проте шлях цей дуже довгий не завжди ефективний і не забезпечує глибини в опануванні моралі. Тому роль дорослого як « соціального провідника» дуже важлива і відповідальна. Завдання дорослого – визначити, чого, як і коли вчити дитину, щоб її адаптація в суспільстві відбулася й минула безболісно.

Тільки щоденна систематична, послідовна і планомірна робота з проблем формування духовних цінностей у дітей, починаючи з молодшого дошкільного віку, створення умов, за яких вони мають можливість закріплювати знайомі морально-етичні правила та засвоювати нові правила поведінки, забезпечити досягнення високих результатів у роботі з формування у вихованців морально-етичної культури.

Підбиваючи підсумки, слід сказати: будь-яка зміна соціокультурної ситуації веде за собою перегляд ставлення до людини як предмета виховання і навчання. Сьогодні йде визнання дитини головною метою освіти, а її високоморальних якостей - універсальною цінністю, саме тому в ході проведеної роботи було показано, що в нових умовах орієнтація в педагогічній роботі йде на формування творчої особистості кожної дитини, на сприймання та ставлення до іншої людини, як до найвищої цінності, на гуманізацію відносин. Це передбачає, що педагогічна діяльність реалізує педагогічні цілі «від дитини» - від її прагнень, стану, можливостей, бо:

«Лише тоді станеш людиною, коли навчишся бачити людину в іншій» (О.Радищев).

Конспект заняття з морально-етичного виховання

Вікова категорія: діти дошкільного віку (5-6 років)

Тема: Подорож до країни Доброти.

Мета: сприяти формуванню ввічливого ставлення один до одного, сформувати потребу в здійсненні добрих справ, виявити правильне і хибне уявлення про добро і зло, збагачувати словниковий запас; розвивати увагу, мовлення, пам'ять, мислення, творчу уяву, логіку, сприяти розвитку кругозору дітей, вмінню мислити і міркувати; виховувати доброзичливість, доброту, вміння бачити красу в повсякденному, вміння дарувати тепло і доброту, виховувати у дітей почуття доброти, ввічливості, уваги і дружби, вміння

дорожити близькими людьми.

Обладнання: ноутбук, мультимедійний проектор, екран, музикальний центр, презентація «Дорогою добра», кліп «Маленька країна», Злюка та Добряк, квітка-семибарвиця, чарівна скринька феї Доброти, сюжетні малюнки до гри «Бюро добрих послуг», сердечко, аркуші чорного паперу, маленькі серця.

Хід заняття:

I. Організаційна частина.

Вихователь

У нас сьогодні справжнє свято,

Гостей зібралося багато.

А ну ж, на мене подивіться

І веселенько усміхніться.

Я дуже рада бачити Вас на святі Добра.

Я хочу у вас запитати, а чи знаєте ви що таке доброта?

Діти:

1 дитина: Доброта-посмішка, сміх, це здоров'я і успіх.

2 дитина: Доброта - це все миле, добре, гарне.

3 дитина: Доброта - це чуйність, прагнення зробити добро іншим.

4 дитина: Добра людина-це той, хто любить людей і тварин, який в будь-яку важку хвилину готовий прийти на допомогу.

5 дитина: Доброта потрібна всім людям

Хай побільше добрих буде.

Недарма кажуть при зустрічі

«Добрий день» і «Добрий вечір».

І не даремно адже є у нас

Побажання в добрий час .

Доброта від століття прикрашає людину.

Злюка: Про яке добре ви тут базикаєте? А чи знаєте ви, що я спеціально

з'явився тут повідомити вам, що я маю намір стати королем самого світлого царства, царства доброти та справедливості. І це царство я сам собі візьму. Я зачаклую всіх людей і вони будуть слухати тільки мене. І хто подивиться на мене, стане злим і потворним, і відразу ж перетвориться у мого підлеглого. Ха-ха-ха! Ось так-то. Ха-ха-ха!

І ви якщо потрапите у моє царство станете такими як я! Приходьте я чекатиму вас! Я люблю людей злих і не вихованих.

Під музику входить фея доброти

Врятує світ краса —

Завжди так говорили.

Тепер врятує світ лиш доброта.

Бо однієї вже краси занадто мало,

Бо стільки всюди зла — людина вже не та.

Тож, люди на землі!

Спішіть добро творити,
Щоб нам не згинуть у морі зла,
Щоб кожен міг серед краси прожити
У царстві справедливості й добра.

Вих: Діти, сьогодні до нас завітала фея Доброти. Знайомтеся, ось вона. А мешкає фея в дивовижній країні добра і справедливості. Там дуже гарно, а всі мешканці країни дуже добрі, щирі, привітні, доброзичливі, вони завжди прийдуть на допомогу. Навіть у наших серцях фея Доброти запалила вогники добра. Фея дуже любить квіти і сьогодні для нас у подарунок в цей зимовий день принесла квіти зі свого квітника. Подивіться, які вони гарні, чарівні...

- Для нас фея приготувала відео про свою країну.
(на екрані - кліп «Маленька країна»)

Діти подобається вам ця маленька країна добра і справедлива? (Так)

Фея: Діти, в моїй країні добра та справедливості сталося лихо, країною хоче завладати злий Чаклун Злюка, який постійно хоче нашкодити всім людям, перетворити їх на злих, нечемних і грубих... на таких, який ї він сам.

Вих: Діти, чи хотіли б ви бути схожими на Злюку?

Фея: Ось і мешканці країни добра і справедливості не хочуть підкорятися чаклуна Злюці. Ви допоможете мені врятувати мою країну від злого чаклуна? А для цього вам потрібно прогнати Злюку з чарівної країни, з сердець усіх людей і довести що ви чемні, добрі, виховані та милосердні діти.

Вих.: Тож діти ви згодні допомогти феї? Не злякаєтесь труднощів? (ні)

Фея: А щоб вам легше було мандрувати країною добра і справедливості я вам дарую чарівну квіточку, яка допоможе вам перемогти Злюку і прогнати його назавжди з країни добра і сердець усіх людей.

Вих.: Ви впізнали цю квіточку. Так це квітка- семибарвиця.

Фея: Кожна її пелюсточка чарівна, бо виконує будь яке бажання. Але, щоб воно здійснилося, треба промовити чарівні слова. Запам'ятайте їх:

*Ти лети, пелюстко, швидко,
Де північне сяйво видко,
Де на півдні жарко дуже,
І до нас вертайся, друже.
Лиш торкнешся ти землі,
Бути, по-моєму, вели!*

-Ви готові відправитися в путь? Тож я запрошую вас помандрувати дорогою добра і загадати перше бажання у нашої квіточки – перенести нас до країни добра і справедливості.

*(Діти промовляють слова разом з педагогом,
відриваючи пелюстку від чарівної квітки)*

*Ти лети, пелюстко, швидко,
Де північне сяйво видко,*

*Де на півдні жарко дуже,
І до нас вертайся, друже.
Лиш торкнешся ти землі,
Бути, по-моєму, вели!
Вели, щоб ми опинилися в країні добра і справедливості.*

II. Основна частина.

(на екрані – місто Ввічливість)

- Ось ми і опинилися в країні добра і справедливості. І першою нашою

зупинкою в цій країні буде **місто Ввічливості**. Діти, як ви думаєте, чи може добра людина говорити грубощі, ображати інших? Звичайно ж, ні. Давайте переконаємо Злюку, що ми ввічливі дітки і знаємо чарівні слова.

гра «Докажи слівце»

Гра «Докажи слівце».

1. Я Настю знаю з малих літ й при зустрічі скажу... **(Привіт!)**
2. Коли ж дорослих зустрічаємо, кажемо... **(Добрий день!)**, або **...(Вітаємо!)**
3. Сонечко із ранку не стомиться сіяť, щоб ... **(Доброго ранку!)** могли ми всі сказати.
4. Всім своїм помічникам скажемо... **(Дякуємо, вам.)**
5. Якщо ви поспішаєте й штовхаєте усіх, скажіть голосно... **(Вибачте!)**, а не здіймайте сміх.
6. Якщо хтось чхає голосно, то ввічливі малята йому повинні... **(Будь здоров!)** голосно сказати.
7. Не промовляйте за столом зайвого нічого, Тільки один одному бажайте... **(Смачного!)**
8. Увечері, коли час спати, слід... **(На добраніч!)** побажати.
9. Щоб знову зустрітися в годину призначену, Кажу щиро завжди я всім... **(До побачення!)**

Вправа « Чарівні слова»

Бути чемними ввічливими нам допомагають «чарівні слова» . Ви всі їх знаєте. Давайте пригадаємо їх і зберемо в «чарівну скриньку» Це може бути слова пошани, вітання вранці та ввечері, подяки. (доброго ранку, добрий вечір, на добраніч , щасливої дороги, будьте здорові, сідайте будь ласка, дозвольте вам допомогти, будьте здорові,заходьте будь ласка, дозвольте вам допомогти, пробачте, будьте ласкаві)

- Молодці, знаєте ви ввічливі слова. А щоб ніхто на Землі їх не забував,

давайте загадаємо бажання нашої квіточці:

*(Діти промовляють слова разом з педагогом,
відриваючи пелюстку від чарівної квітки)*

Ти лети, пелюстко, швидко,

Де північне сяйво видко,

Де на півдні жарко дуже,

*І до нас вертайся, друже.
Лиш торкнешся ти землі,
Бути, по-моєму, вели!
Вели, щоб всі люди були ввічливі.
(на екрані – дорога добра, місто Родинне)*

А ми можемо рушати далі дорогою добра. Наступна наша зупинка –
місто

Родинне. Наша родина – це найцінніше, що є у нас. Адже це найрідніші для нас люди, що допоможуть, розрадіють. Але часто ми цього не цінімо: часто не Злюка цьому тільки радіє. Тому давайте почнемо творити добро з нашої родини. А найперше, давайте згадаємо, як треба звертатися до наших рідних.

Гра «Ласкаве слово».

Як ви звертаєтеся до своєї мами? (мама, матуся, мамочка, матусенько, рідненька, люба...)

Як ви називаєте свого тата? (тату, татусю, татусику, дорогий...)

Бабусю? Дідуся?

- Але, гарних слів замало, треба доводити свою любов ще й на ділі.

Як ви допомагаєте своїм батькам?

(на екрані – фото дітей-сиріт)

- Але є дітки, в яких немає тата і мами, вони мешкають в дитячих будинках.

Вони не відчують батьківської турботи і маминої ласки. Як ви думаєте, гарно їм жити без тата і мами? Дуже шкода цих діток, правда ж? Тому я закликаю вас: бережіть і цініть своїх близьких!

- А діткам, що мешкають в дитячих будинках і так сумують за мамою і татом, я пропоную подарувати наші посмішки і веселий таночок

«Таночок»

Гра «Збери посмішки».

До кожної дитини підноситься чарівна скринька феї Доброти. Діти «віддають» свої посмішки до скриньки.

- Я думаю, тепер діткам буде житися веселіше. А щоб прогнати від них

Злюку, який радіє кожній дитячій сльозинці, я пропоную звернутися за допомогою до чарівної квіточки:

*(Діти промовляють слова разом з педагогом,
відриваючи пелюстку від чарівної квітки)*

Ти лети, пелюстко, швидко,

Де північне саяво видко,

Де на півдні жарко дуже,

І до нас вертайся, друже.

Лиш торкнешся ти землі,

Бути, по-моєму, вели!

слухаємося тата, не допомагаємо мамі, не відвідуємо дідуся та

бабусю. А

Вели, щоб всі діти любили своїх батьків і допомагали їм, і щоб на Землі не було жодної самотньої дитинки.

(на екрані – дорога добра, місто Милосердя)

А ми вирушаємо далі дорогою добра. Наша доріжка привела нас до **міста Милосердя**.

Діти часто ми зустрічаємо чужих, незнайомих нам людей, які опинилися в тяжких ситуаціях і потребують нашої допомоги. Чи треба допомагати цим людям? Чи, можливо, можна пройти повз? Звичайно ж, ні. Народна мудрість говорить: «Роби людям так, як би ти хотів, щоб вони тобі відповіли». Тож я пропоную проявити милосердя до біди інших людей і віддати їм своє сердечко.

Дитина: До всіх сердець, як до дверей,

Є ключики малі.

І кожен легко підбере.

Якщо йому не лінь.

Ти, друже, мусиш знати їх,

Запам'ятать неважко —

Маленькі ключики твої —

«Спасибі» і «Будь ласка».

Дитина: Добро спішіть творити, люди,

Воно, як сонце, серце зігріва,

В добрі нам всім зручніше буде,

Без нього затишку нема.

Живіть, добро звершайте!

Та нагород за це не вимагайте!

Хай оживає істина стара:

Людина починається з добра.

Гра «Бюро добрих послуг».

Дітям пропонуються різні малюнки *(на дошці)*, на яких зображені ситуації, де хтось потребує допомоги. Діти, тримаючи в руках сердечко, повинні висловити свою думку, як можна допомогти в цій ситуації. (Наприклад: у бабусі впала у калюжу парасолька, маленький хлопчик вийшов на дорогу, великий грубіян ображає малих діток, дівчинка плаче в дитячому садочку, хлопчик впав і поранив коліно...).

- Молодці. А щоб на світі не було байдужості до чужого горя, давайте

проженемо Злюку із сердець усіх людей, я пропоную скористатися бажанням чарівної квіточки. Допомагайте мені:

(Діти промовляють слова разом з педагогом,

відриваючи пелюстку від чарівної квітки)

Ти лети, пелюстко, швидко,

Де північне саяво видко,

Де на півдні жарко дуже,

І до нас вертайся, друже.

Лиш торкнешся ти землі,

Бути, по-моєму, вели!

Вели, щоб всі люди були милосердними один до одного.

- Молодці, тепер у вас буде багато друзів – адже, той, кому ви допомогли, віддячить вам теж добром і стане вашим справжнім другом. Діти, а чи маєте ви друзів? Чому добре мати багато друзів? Так, друзі нас розвеселять, допоможуть нам в біді і порадіють за нас. Дружба переможе все зло на Землі. Тому я пропоную сплести паутинку дружби, щоб Злюка ніколи не потрапив до нас.

Гра "Паутинка"

Діти стають у коло і передають клубочок ниток тому, з ким дружать. При цьому промовляють слова: «Мій найкращий друг-...». Утворюється паутинка дружби.

- Ось яка паутинка у нас утворилася. Тепер Злюка до нас точно не пробереться. А я пропоную разом з друзями заспівати гарну пісню .

Пісня « Ти , да я, да ми з тобою»

(на екрані – дорога добра, вулицю Турбот)

А ми вирушаємо далі дорогою добра. І вона привела нас на **вулицю Турбот**. Діти, часто ми просимо у наших батьків купити нам песика чи котика. У вас є вдома домашні тваринки? Які? Вони приносять багато радості нам. Але ж разом з радістю вони вимагають і відповідальності, адже за тваринкою треба доглядати, годувати чи вигулювати. Хто доглядає за ними у вас вдома?

- Молодці, ми повинні завжди пам'ятати, що без нашої турботи наші

улюбленці не виживуть і відповісти на наші образи вони теж не можуть. Але часто людям набридає постійний догляд і вони викидають тваринок на вулицю. Часто на вулицях ми бачимо тваринок, якими люди нагналися і викинули напризволяще. І тут вони залишаються без господаря, без теплого дому, без їжі. Чи можна так робити? Запам'ятайте: ми відповідаємо за тих, кого приручаємо. Гадаю, що ви такого ніколи не зробите. Чи не так? Як можна допомогти бездомним тваринкам? (нагодувати, забрати додому, відвести в притулок...)

- А як треба поводитися з тваринками?

- А щоб у світі більше не було бездомних тваринок, давайте покличемо надопомогу квітку-семибарвицю:

(Діти промовляють слова разом з педагогом, відриваючи пелюстку від чарівної квітки)

Ти лети, пелюстко, швидко,

Де північне сяйво видно,

Де на півдні жарко дуже,

І до нас вертайся, друже.

Лиш торкнешся ти землі,

Бути, по-моєму, вели!

Вели, щоб на світі не було бездомних тваринок.

III. Підсумок.

(на екрані – дорога добра, палац королеви Доброти)

- А ми вирушаємо далі дорогою добра. Але подивіться, наша доріжка пролягає до палацу королеви Доброти. А, щоб нам туди потрапити, нам треба назавжди вигнати зі свого серця Злюку.

Злюка: - Що Ви наробили!!! Навіщо ви зіпсували моє царство. Та я вас...

Та я вас зараз усіх злими зроблю, не буде вам ніякого добра, ось вам мої чаклунські дива, хто до них торкнеться забіякою та злою людиною, моїм справжнісіньким другом стане. *(роздає листки чорні)*

Вих.: Зло не призводить ні до чого хорошого. А від злості можна луснути.

Гра «Торбинка злості».

Вих: Діти я пропоную назавжди прогнати злість зі свого серця, а злюку з царства Доброти, це чаклунство потрібно зім'яти руками, при цьому залишивши йому всю свою злість: нахмурити брови, з силою зім'яти його, потупати ніжками, повередувати.

(Зім'яті аркуші діти кладуть у чарівну торбинку.)

Діти мнуть, а злюка починає стогнати.

Злюка: Ой, що це зі мною робиться, я мабуть лопаюсь. Ой.. Ой.. і тікає

- Ой, подивіться, вся ваша злість у чарівній торбинці перетворилася на Добро і справжнє добре серце. *(показати серце)*, Ви прогнали Злюку і довели всім, що ви добрі і чемні дітки. Залишайтеся такими завжди.

Добро спішіть творити, діти,
Воно, як сонце, зігріва,
В добрі нам всім зручніше жити,
Без нього затишку нема.

- **Вих:** А щоб добро панувало на нашій планеті завжди, давайте про це попросимо чарівну квіточку:

*(Діти промовляють слова разом з педагогом,
відриваючи пелюстку від чарівної квітки)*

*Ти лети, пелюстко, швидко,
Де північне саяво видко,
Де на півдні жарко дуже,
І до нас вертайся, друже.*

Лиш торкнешся ти землі,

Бути, по-моєму, вели!

Вели, щоб на всій Землі панувало добро. (З'являється фея)

Фея: Дякую вам діти за те що ви врятували моє царство, і не стали такими, як Злюка.

- А у вас іще залишилася чарівна пелюсточка, і я дарую її вам,

щоб ви могли скористатися нею, коли у вас станеться якась біда.

- А коли ви раптом відчуєте, що починаєте злитися, подивитися на неї, подумайте про нашу подорож, посміхніться, і пелюсточка допоможе вам стати добрішими.

(Фея зникає)

(Дорогою добра звучить пісня)

Діти дарують серця гостям

- *Сьогодні ви мандрували по країни Доброти, витримали всі іспити, протоптали стежку доброти. Бажаю вам, діти, щоб ця стежка перетворилась на широкий шлях, яким ви будете йти впевнено, даруючи усім радість, любов і добро.*

- А на цьому наша пригода скінчилася. До побачення.

Скуратівська М.М.,

вихователь дитячого садка,

Дошкільний навчальний заклад № 8 «Ялинка»

м. Малин, Житомирська область, Україна

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ В СЕРЕДНІЙ ГРУПІ НА ТЕМУ: «ЗИМУЮЧІ ПТАХИ»

Мета:

- ознайомити дітей з зимуючими птахами;
- вивчати їх особливості;
- розвивати інтерес до спостереження за птахами;
- сприяти розвитку уваги, мислення, пізнавальної та мовленнєвої активності.
- формувати у дітей бажання до шанобливого ставлення до птахів, уміння піклуватися про них, допомагати птахам в скрутний для них час.
- виховувати любов до природи;

Матеріали та обладнання: ілюстрації зимуючих птахів, зерно та насіння для птахів.

Хід заняття.

Організаційний момент.

Птахи – друзі людини. Вони допомагають боротися їй з різними шкідниками, знищувати бур'яни, а також вони є санітарами лісу. Серед птахів багато чудових співаків і багато просто гарних птахів. Однак, зараз дуже багато птахів, які зникають. Для того, щоб вони не зникали їм необхідно допомогти. Особливо птахи потребують нашої допомоги взимку, адже страшнішими за люті морози для них є голод. Тому сьогодні ми дізнаємося, які птахи зимують в Україні, і як вони добувають собі їжу.

Основна частина.

Знайомство з зимуючими птахами.

Дітки, дивіться хто прийшов до нас в гості погрітись. Це ж пташки, які залишилися зимувати в нашій місцевості. Для них зима є дуже важким періодом і тому взимку вони стараються триматися зграйками, адже так легше добувати їжу. А зараз ми з ними познайомимось.

(Спочатку вихователь показує дітям пташку та просить дітей описати її, а потім розповідає дітям про її життя взимку.)

Синичка.

Синичка – велика трудівниця. Готуватись до зимового голоду вона починає ще весною або влітку. І до зими ця маленька пташечка може назбирати і сховати дуже багато насіння і зернят. Проте взимку не завжди їй вдається знайти схованку. Тому доводиться шукати їжу під снігом або харчуватися у годівничках.

Снігурі.

Снігурі виглядають спокійнішими, коли надворі сильні морози. Зазвичай вони літають невеликими зграйками. У люті морози снігурі сидять нерухомо і лише час від часу «оживають», щоб з'їсти яку-небудь ягідку чи насіння. Особливо любляють снігурі ягоди горобини.

Горобчики.

Горобчики невибагливі у виборі їжі, але взимку ці маленькі сірі пташечки потребують допомоги людини. Харчуються горобчики насінням, зерном, хлібними крихтами. Тому варто їх підгодовувати.

Дятли.

За зимівлею дятлів дуже цікаво спостерігати. Дятли можуть як відлітати у теплі краї, так і зимувати у рідних лісах. Зимують вони у дуплах, які самі й видовбують. Зазвичай дятли харчуються комахами, ягодами і насінням, але взимку їхній раціон значно звужується. Їх рятує насіння ялинових і соснових шишок. І попри невелику кількість їжі, дятли є дуже щедрими птахами і з легкістю можуть поділитися їжею з іншими пернатими.

Фізкультхвилинка.

«Пташки літають»

«Рано-вранці пташка встала,
Крильцями помахала, наша пташечка мала
Голівоньку підняла,
Ніжками затупотіла
І у небо полетіла,
А тепер в гніздечко сіла».

Дидактична гра.

А зараз ми пограємо з вами в гру, яка називається «Так чи ні». Я буду показувати вам фото пташок, а ви мені будете говорити «ТАК», якщо відлітають, і «НІ», якщо не відлітають. *(Вихователь показує дітям фото птахів, які зимують і не зимують в нашій місцевості, діти повинні вказати, хто відлітає, а хто залишається).*

Релаксаційна вправа «Маленька пташка»

«Уявіть, що у вас в руках маленька безпомічна пташка. Витягніть руки долонями до гори. А тепер зігрійте її. Повільно складіть долоні, заховайте в них пташку, подихайте на неї, зігріваючи своїм рівним, спокійним диханням. Прикладіть долоні до своїх грудей, віддайте пташці доброту свого серця і дихання. А тепер розкрийте долоні – і ви побачите, що пташка радісно злетіла. Усміхніться їй і не сумуйте, вона ще прилетить до вас».

Гра «Ласощі для пташок»

Розглянути насіння, назвати його.

Насіння із соняшника – соняшникове насіння;

Насіння із гарбуза – гарбузове насіння;

Насіння із пшениці – пшеничне насіння

Крихти хліба – хлібні крихти.

- Ласощі для пташок ми з вами насиплемо в годівнички. Давайте ми з вами пригадаємо, з яких матеріалів їх можна виготовити, для того щоб зберегти нашу природу. (із залишків деревини, пластику, коробок)

Підсумок заняття.

Сьогодні ми дізналися про пташок, які зимують в нашій місцевості. Тому коли ми з вами підемо на прогулянку ми обов'язково насиплемо насіння в годівничку і закріпимо її на дереві. Діти ви сьогодні були дуже старанними, молодці!

Солодка О.С.,

музичний керівник дитячого садка
Заклад дошкільної освіти(ясла – садок)
комбінованого типу №7 «Сонечко»
м. Канів, Черкаська область, Україна

РОЛЬ РОДИНИ В МУЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ

Музика відіграє важливу роль у житті людини. Дзюркіт струмка, шелест листя, щебетання птахів та багато інших звуків, серед яких люди жили впродовж тисячоліть, сьогодні змінилися на гуркіт машин, шум побутової техніки, лайливі слова, звуки реклам, модні мультфільми, ніж ніжний спів матері. Прикро, але батьки не надають цьому значення, їм легше посадити дитину біля телевізора і включити відомий мультік. Тому й не дивно, що сучасні діти бувають надмірно збудженими, нервозними і навіть агресивними. А причиною цього є дефіцит природного оточення та природних звуків. Сучасні медики стверджують, що нестача у житті сучасних дітей благодатних звуків викликає хвороби. Проте протидіяти цьому можна, навіть не виїжджаючи з міста, хоча б один – два рази на тиждень присвячувати прогулянці з дітьми у парку, зоопарку, біля річки чи

озера. Під час прогулянки варто *заохочувати дітей слухати звуки природи*, які їх оточують. Дітям необхідно пояснити, що звуки природи – це своєрідна музика.

Вплив музики на психологічний стан людини.

Музика має потужний психологічний вплив на людину. Тому дуже важливо, яку музику слухають батьки і діти.

Наприклад, *збуджуюча та гучна музика*, що виражає агресивний настрій, підсилює негативні прояви у поведінці.

Спокійна музика дарує відчуття радості, любові. Вона впливає на емоційний стан людини. Таку музику можна використовувати перед сном, щоб допомогти дитині заспокоїтися і розслабитися.

Музично - естетичне виховання дітей від народження до трьох років.

З перших днів життя дитини мама починає співати колискові пісні.

Чи варто співати колискові пісні? Колискова – це душа, яка ходить навшпиньки і дарує дітям милість і ласку (Микола Сингаївський).

За часів язичництва співові над колискою надавалося значення оберегу: вважалося, що певні інтонації і “магічні” слова можуть вберегти немовля від хвороб та інших нещасть. Материнська пісня справді впливає на немовля заспокійливо. Згодом первісні уявлення вивітрилися і спів – оберег перетворився на колискову пісню. Тематика колискових пісень дуже широка. В сучасному світі, коли брак часу є основною причиною людства потрібно знаходити хоча б 3 – 5 хвилин, щоб заспівати колискову.

Слухаючи співучі, ласкаві голоси мам і тата, дитина почувається більш упевнено і комфортно, що сприятливо позначається на її сні та поведінці. Зробивши опитування батьків дитячого садочка я можу впевнено сказати, що більшість із них співає дітям колискові пісні. Доцільним є слухання на ніч аудіо казок. Батьки вважають це зручним способом музично – естетичного виховання.

Музичне виховання дітей від року до трьох слід здійснювати у формі гри на дитячих музичних інструментах та іграшках, які сприяють розвитку моторної сфери. Використання таких іграшок на музичних заняттях сприятиме розвитку окремих їхніх психічних можливостей: образність сприйняття, естетична насолода, чуття тембру, самостійне видобування звуку.

Музично – естетичне виховання дітей віком від трьох до шести років.

Основними компонентами виховання цього віку є:

- слухання музики з аналізуванням її настрою,
- творчі завдання
 - музикування на дитячих інструментах таких як:
 - шумові (брязкальця, дзвіночки, маракаси)
 - ударні (барабан, бубон, металофон, ксилофон)
 - духові (сопілки, свищики).

Ознайомлюючи батьків із видами музичних інструментів, слід продемонструвати способи гри на них і дати батькам змогу спробувати пограти. Варто підказати батькам, що інструменти можна виготовити вдома. Головне - мати бажання, бути терплячим, обходитися без метушні, не прагнути виправляти дитину, а просто отримувати задоволення від спільної гри.

Більшість батьків не мають музичної освіти, та це й не обов'язково. Але вони можуть вдома повторювати репертуар, який вивчає дитина у садочку. Я пропоную батькам відвідувати разом з дитиною концерти, театральні вистави, ходити на заняття до музичної школи, ознайомлювати з традиціями, святами, казками українського народу, влаштовувати родинні свята, створювати концерти вдома, конкурси – пародії. Послухавши мої рекомендації деякі батьки вже записали дітей до музичної школи, багато дітей відвідують хореографічні гуртки. В нашому садочку батьки приймають активну участь у святах та розвагах. Щоб систематизувати для батьків інформацію щодо музичного виховання, варто створювати інформаційні стенди, брати активну участь у батьківських зборах. Особисто я хоч і працюю музичним керівником, але мої діти займаються в музичній школі. Вдома я насамперед мама, яка підтримує свою дитину і допомагає їй розкрити себе. Адже, як стверджував Василь Сухомлинський: "Музичне виховання – це не виховання музиканта, а передусім, виховання людини". До статті додаю сценарій свята за участю батьків.

«Гуморина – моя родина»

Мета: вчити дітей відчувати красу, мелодійність української мови, пишатися нею та заохочувати до вивчення гуморесок відомих українських письменників. Формувати у дітей поняття, що таке гумор, гумореска, як літературний жанр. Створити бадьору та веселу атмосферу на святі. Виховувати патріотичні почуття до родини.

(Звучить весела українська музика, діти та батьки в національних костюмах заходять до зали і сідають на місця)

Ведуча 1 Нині в нас весела днина – починаєм гуморину!

Гумор це веселий сміх, радість світло для усіх.

Ведуча 2 Зі святом вас малята, дозвольте привітати.

Всім усмішок та сміху, на святі побажати!

Ведуча 1 А ви любите грати? Зараз дізнаємося!

Прошу тих, хто любить ігри і жарти, говорити голосно - Я! Отже!

- Хто любить ігри?
- Хто любить мультики?
- Жувальні гумки?
- А мильні бульки?
- А бурульки?
- А хто любить тістечко?
- А морозиво?
- А шоколад?

- А мармелад?
- А хто любить вівсянку?
- Хто любить засмагати?
- Хто любить кричати?
- Купатися в брудній калюжі?
- Хто не миє вуха?
- А хто любить співати і танцювати?

Ведуча 2 Бажаєм сміху й жартів у цей веселий час,

Ведуча 1 Щоб радість ще надовго була в серцях у вас.
Ласкаво просимо нашу родину, на гарне свято - Гуморину!

Ведуча 1 Тож розказати тепер пришла година, чим українська славиться родина.

Ведуча 2 Нам із вами кожна мить весело й цікаво, будемо разом говорити про родинні справи. На сцену запрошуємо дошкільнят, які дуже люблять жартувати.

Ведуча 1 Гумореска Павла Глазового «Радіолюбитель».

Дитина 1

Заснув татко на дивані, зігрітий обідом,
Хропе, сопе, свище носом, аж чути сусідам.
А синочок слухав, слухав, приглядався скоса,
Потім підбіг до батечка і крутнув за носа.
— Що ти, капоснику, робиш? — здивувалась мама.
Виключаю, бо у татка погана програма.

Ведуча 2 Послухайте жартівливий вірш Івана Січовика
«Запасливий»

Дитина 2

- Знову мокрі черевики?! —
Сварить Вову мати.
Ти, мабуть, в усіх калюжах
Встигнув побувати?
- Що ви, мамо, - каже Вова, -
Не хвилюйтесь дуже:
Ще й на завтра залишилось
Чотири калюжі!

Ведуча 1

Гумореска Павла Глазового «Подарунок».

Дитина 3

Мамі в день народження додому
В подарунок фен приніс татусь.
Роздививсь його маленький Рома
І на кухню до матусі - шусть.
- Мамочко! Іди скоріш в кімнату, —
Радий хлопчик їй секрет відкрив, —
- Подивися, там для тебе тато

Пилосос на голову купив!

Ведуча 2 Які ж веселі учасники Гуморини! Наступна гумореска Івана Січовика «Неповороткий»

Дитина 4

– Подивись на себе, сину,

Як тобі не соромно?

Із-за грязі на одязі

Гудзиків не видно!

– Зрозумій мене, матусю,

Я не встиг все зняти

Перед тим, як у калюжу

Вгрузнув аж по п'яти!

Чути гомін бабусь (ведучі переглядаються одна на одну, до зали під веселу музику заходять бабусі в українському одязі з корзинами в руках)

Перша бабуся Здоровенькі були, люди добрі!

Друга бабуся Здоровенькі були, люди хороші!

Перша бабуся Здрастуйте, люди веселі!

Друга бабуся Привіт вашій оселі!

(разом) Ми довго до вас їхали — і, нарешті, приїхали!

Ведуча 1 А що привезли: каченят, гусенят чи молодих поросят?

Ведуча 2 А що у вас: халва чи квас?

Перша бабуся У нас не квас — це раз. І не халва — це два.

Друга бабуся Немає каченят, гусенят, нема маленьких поросят.

Ведуча 1 То навіщо ж було приїжджати?

Перша бабуся На людей подивитись, себе показати.

Друга бабуся Приїхали не торгувати, а всіх присутніх звеселяти!

Ведуча 1 Тоді заходьте до нас, шановні. Дозволяємо співати, танцювати і добрим гумором усіх звеселяти.

Ведуча 2 Так, адже хороший жарт і сміх — це найкращі ліки від життєвих негараздів і прикрощів.

Бабуся 2 Якщо - це хороші ліки, то ж затанцюймо разом!

Ведуча 1 Діти, давайте разом з бабусями затанцюємо веселий сучасний флешмоб.

Флешмоб

(Декорації українського подвір'я. Під музику до зали заходить дівчинка переодягнена в одяг бабусі)

Баба Вже на вечір повертає, а старого десь немає,

Як пішов годин у п'ять на базар козу куплять.

О, якусь розмову чую!

Мабуть це мій дід іде і козу свою веде.

Дід Та коза, бридка рогата

Утекла від мене з хати!

Цілий світ не бачив таких кіз,

Десь побігла геть у ліс.

Баба Ото потіха!

Мій старий із глузду з'їхав !!!

А я личко підмалюю на базар я помандрую,

Та й куплю руду теличку та гарнесеньку спідничку.

Пісня « Як пішла я на базар»

Ведуча 2 Працьовиті в нас бабусі, працьовиті й діти

Цілий день проводять в русі, усе хочуть вміти!

Ведуча 1 Зараз наша вихованка дасть поради, як треба допомагати бабусі. Вірш Наталії Дергач «Бабусин вихідний»

Дитина 5

Сьогодні – неділя, бабуся ще спить,

Не буду я рано бабусю будить.

Насмажу картоплі сама на сніданок,

Сама підмету я і сіни, і ганок,

Пиріг із повидлом спечу я сама...

А то ж вихідних у бабусі нема!

...Картопля парує, букет на столі,

А де це бабуся? Немає її.

– Бабусенько, де це ви? Я вас чекаю!

– Лушпиння з картоплі на кухні збираю!

Змиваю повидло зі стелі, зі стін,

Змітаю розсипаний цукор і кмин;

Ще зараз з воріт повишкрябую тісто

І сяду з тобою, онучечко, їсти.

Ведуча 2

До вашої уваги вірш Оксани Кротюк «Хитрий вереда»

Дитина 6

Вереда малий Романко

Не їсть кашу-манку зранку.

Мама просить: - За бабуню!

За татусика! Дідуня!

А Романко: - Ой, не треба!

Хай самі їдять за себе.

Ти купи цукерок їм –

От тоді за них я з'їм!

Ведуча 1 Слухаємо рідних, їм допомагає,

Та в сім'ї у кожній, усього буває.

Пісня « Грицю, Грицю до роботи»

(Декорації бутафорської макітри, під веселу музику до неї виходять бабусі, в руках тримають качалки)

Бабуся 1 Ой, кумонько, сьогодні в мене такий гарний настрій, що я вирішила приготувати варенички.

Бабуся 2 То давай я тобі допоможу! Разом веселіше працювати.

Бабуся 1 А ти бачила, яка в мене гарна макітра є?

Бабуся 2 Та звичайно, бачила! Вона така велика, що її неможливо не помітити. Це скільки ж вареників потрібно наліпити? Я й не знаю, чи ми з тобою впораємось?

Ведуча 2 Не хвилюйтесь бабусі, наші дітки вам допоможуть. Вони знають жартівливий танок про вареники.

Танок «Варенички»

(після танцю бабусі пригощають гостей в залі варениками)

Ведуча 2 Всі народи мову мають,
Всі своїх пісень співають,
Бо хто має мову рідну,
Той багатий, а не бідний.

Ведуча 1 То ж послухайте гумореску Павла Глазового «Кухлик»
Дитина 7

Дід приїхав із села, ходить по столиці.
Має гроші — не мина жодної крамниці.
Попросив він:

- Покажіть кухлик той, що з краю.
- Продавщиця:
- Что? Чево? Я не розумію.
- Кухлик, люба, покажіть, той, що збоку смужка.
- Да какой же кулик здесь, если это кружка.
- Дід у руки кухлик взяв і нахмутив брови:
- На Україні живете й не знаєте мови.
- Продавщиця теж була гостра та бідова.
- У мене є свій язык, ні к чему мне мова.
- І сказав їй мудрий дід:
- Цим пишатися не слід,

Бо якраз така біда в моєї корови:
Має, бідна, языка, а не знає мови.....

Ведуча 2 Дід, бабуся, мама й тато
Вміють так жартувати,
Що ніхто не ображається
Тільки весело всміхається.

Ображатися не варт,
Українці люблять жарт!

Заклучна пісня «І в вас, і в нас, хай буде гаразд»

Титенко Н.О.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад №5 «Джерельце»

м. Славутич, Київська область, Україна

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ЦИКЛУ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ ГЛЕНА ДОМАНА «ФОРМУВАННЯ ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИХ ЗНАНЬ У ДІТЕЙ» ДЛЯ ДІТЕЙ ДРУГОЇ МОЛОДШОЇ ГРУПИ «ЧАРІВНА КВІТКА ЗАПРОШУЄ У ПОДОРОЖ»

Мета:

- закріпити отримані раніше знання з розділу «Біологія» з категорій «Дерева», «Квіти», «Ссавці», «Свійські тварини», «Птахи», «Комахи», а саме: повторити, розширити уявлення дітей про світ тварин, птахів, комах, особливості їх будови, їх поведінки та зовнішнього вигляду; уточнити знання про дерева та різні види рослин;
- продовжувати накопичувати знання дітей з категорії «Тварини пустелі», «Тварини Антарктиди та Арктики».
- заохочувати дітей до спілкування, вчити культурі спілкування (дивитися в очі співбесіднику, коли запитують, відповідаєш, стояти прямо, не озиратися, не тримати руки в кишені тощо);
- вчити правильно будувати речення, групувати предмети за їх характерними ознаками (це – комахи, це - транспорт);
- розвивати монологічне мовлення, вміння: зосереджено слухати зміст текст; відповідати вихователю не лише на питання констатації (що?, де?, який?), а й на питання-роздуми (як?, чого?, куди?, що робить?); логічне мислення, увагу, пам'ять;
- поповнювати словниковий запас дітей словами – назвами предметів та явищ навколишнього світу, дій, ознак; нагромаджувати запас складних слів (авіаносець, криголам); вводити в мовлення дітей узагальнюючі слова: квіти, комахи, дерева тощо;
- виховувати бережливе ставлення до навколишньої природи.

Попередня робота: читання бітів з розділу «Біологія» з категорій «Дерева», «Квіти», «Ссавці», «Свійські тварини», «Птахи», «Комахи»; розділу «Транспорт» з категорії «Повітряний », «Водний».

Обладнання: квітка, біти.

Хід заняття

Вихователь разом з дітьми заходить до музичної зали.

Вихователь. Дітки, сьогодні у нас не звичне заняття, і тому воно пройде у музичній залі. Проходьте будь-ласка. А ще до нас на заняття завітало чимало гостей, які хочуть побачити як ми з вами працюємо. Давайте привітаємось з ними. (Діти вітаються. Вихователь запрошує дітей присісти на стільчики).

Вихователь. Зараз ми з вами пригадаємо тварин про, які читали на попередніх заняттях та познайомимось з новими, які живуть в далеких країнах. (Вихователь читає дітям біти із категорій «Тварини пустелі», «Тварини Антарктиди та Арктики»).

Вихователь. Поки ми з вами читали біти, подивіться, що з'явилося у вазі? (Відповіді дітей). Яка ж гарна квітка. Ой, та вона щось шепоче мені. Це - чарівна квітка! Вона нам пропонує подорож до країни Пізнайки. Ну, що будемо подорожувати? (Відповіді дітей). Відриваємо пелюстку і вирушаємо в подорож.

Вихователь. Діти, а куди ми з вами потрапили? (До категорії "Дерева"). Давайте розкажемо, що ми знаємо про них. (Діти відповідають на серію запитань:

- Назвіть дерева, які визнаєте?
- Що ви знаєте про ці дерева?
- Що роблять із ялинки?
- Що виготовляють із ягід горобини?
- Чи можна їсти плоди каштана?
- Що добувають люди з берези?
- Що можна побачити на стовбурі сосни?
- Що виготовляють із смоли?
- Що виготовляють із кори верби?

Вихователь. Молодці! Мені подобається, що ви так багато знаєте! Будемо подорожувати далі? (Відповіді дітей). Добре. Підходь ... і відривай пелюстку.

Куди тепер ми з вами потрапили (До категорії «Свійські тварини»). Давайте пригадаємо про них.

Діти відповідають на серію запитань:

- Які тварини живуть у бабусі? Назвіть їх.
- Що ви знаєте про свійських тварин?
- Від кого кішка оберігає дім?
- Що робить кішка коли їй загрожує небезпека?
- Що в'яжуть з вовни?
- На кого схожий кролик?
- Які ще кролики живуть в Україні?
- Що дає людям корова?
- Назвіть, що виготовляють із молока?
- Чому корова не їсть отруйні рослини?
- Заради чого люди тримають свиню?
- Що робить швидше качка: плаває у воді чи рухається по землі?
- Що робить обурений індик?
- Що у собаки найбільш розвинене?
- Що не вміє робити собака?
- Яка буде погода, якщо півень часто співає посеред дня?

Вихователь. Молодці! Мені дуже подобається, як ви сьогодні працюєте! Будемо подорожувати далі? (Відповіді дітей). Добре. Наступна пелюстка пропонує нам відвідати чарівний острів на водному транспорті. Діти, пропоную вам вибрати транспорт на якому б ви хотіли подорожувати (діти вибирають транспорт з категорії „Водний транспорт”). Що ж тепер можна вирушати в дорогу. (Діти разом з вихователем ланцюжком роблять декілька кругів по залі). Ось ми і припливли на чарівний острів.

Діти відповідають на запитання:

- А, що ж на цьому острові росте?
- Які плоди у конвалії?
- Що можна робити з листків кульбаби?
- Чого не боїться сон-трава?
- Що відбувається з квіткою сон-трави, коли настає ніч або вона відчуває погану погоду?
- Волошка, яка рослина?
- Чому виривають волошку з пшениці?
- Що виготовляють із маку?
- Про яку квітку написано багато пісень?

Вихователь. Дітки, а серед квітів живуть комахи. Подивіться, які комахи прилетіли на квіти? (Вихователь розкладає біти із категорії «Комахи»).

- Назвіть їх?
- Яка комаха спить з відкритими очима?
- Як буде російською мовою «Бабка»?
- Де знаходяться вуха у коника?
- Що робить колорадський жук в разі небезпеки?
- Які листочки хрущ любить найбільше?
- Куди занесений жук-олень?
- Для чого мурасі вусики?
- Хто з комарів кусається?

Вихователь. Молодці! Подорожуємо далі? (Відповіді дітей). Добре. Підходь ... і відривай пелюстку. Наступна пелюстка нам пропонує вирушити в гості до їжачка на повітряному транспорті. (Діти вибирають з категорії „Повітряний транспорт” один із транспортів). Ось ми з вами завітали в гості до їжачка (стоїть біт з їжаком).

Діти відповідають на запитання:

- Що ви знаєте про їжачка?
- Яка тварина їжак?
- Кого боїться їжак?
- Що робить їжак в разі небезпеки?
- Хто найбільший ворог їжачка?

Вихователь. В гості до їжачка прийшли і інші тварини, назвіть їх? (Вихователь викладає по черзі картинки диких тварин, діти їх називають).

- На кого може напасти голодний вовк?
- Як може ходити Ведмідь ?
- Що робить борсук перш ніж зайти в нору?
- Що буде, коли у рисі не буде китичок?
- Як бігає заєць від погоні?
- Що робить лисиця, щоб зловити ворону?
- За допомогою чого, білка стрибає з гілки на гілку?
- Що виготовляють з рогів оленя?
- Що відбувається з рогами лося і оленя ?

Вихователь. Молодці! Залишилась ще одна пелюсточка. Підходь ... і відривай пелюстку. Куди ми з вами потрапили (До категорії «Птахи»). Давайте розкажемо, що ми знаємо про них.

Діти відповідають на серію запитань:

- Назвіть птахів?
- Що ви знаєте про них?
- Що відбувається з горобцем, коли взимку він не знаходить їжу?
- Що робить снігур, коли поклює горобину?
- Як синиця шукає їжу?
- Куди ніколи не сідає ластівка?
- Як п'є воду ластівка ?
- Що надзвичайне вміє шпак ?
- Чим любить поласувати дятел весною ?
- Як називають дятла?
- Куди зозуля кладе яйце?
- Хто кує: зозуля самка чи самець?
- Чи літає сорока?

Вихователь. Молодці! Ви сьогодні дуже добре попрацювали на занятті. Пригадали все, що ви знаєте про свійські та дикі тварини, птахів, комах, квіти. Грамотно відповідали на запитання. Але подивіться, що сталося з нашою квіткою? (Відповіді дітей). Дійсно, на ній не залишилося ні однієї пелюстки. А що це означає? (Відповіді дітей). Вірно, це означає, що подорож наша закінчилась. І нам час вертатися в дитячий садок. Та погляньте ! Квітка нам щось залишила! Що це? (Біти з нової категорії, яку почнуть вивчати на наступному тижні). Давайте подякуємо їй за подарунок. А тепер підемо розглянемо його у групі.

Тлостюк О.М.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад №15

м. Біла Церква, Київська область, Україна

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ – РОЗВАГИ З ТЕМИ «ШКОЛА

ШЛЯХЕТНОСТІ»

(з використанням спадщини В.О.Сухомлинського для дітей старшої групи)

Мета:

Продовжувати формувати уявлення дітей про норми поведінки в дитячому колективі, правила поведінки з дорослими. Учити робити моральні висновки й обирати правильний вибір у тій чи іншій ситуації. Формувати поняття добре і погано, почуття поваги, милосердя, навчати гарних манер.

Розширювати досвід пізнання дітьми навколишнього світу та усвідомлювати себе у ньому. Узагальнити та закріпити знання дітей про творчу спадщину В.О.Сухомлинського.

Продовжувати формувати уявлення дітей про моральні якості людини, сприяти їхнім проявам у повсякденному житті; вчити пізнавати знайомі твори Великого педагога, називати оповідання за уривками, казки – за малюнками – схемами. Формувати вміння висловлювати власну думку, чуйно ставитися до людей, розкрити перевагу доброти над байдужністю, злістю; розрізняти хороші та погані вчинки на основі творів В.О.Сухомлинського.

Розвивати в дітей чуття мови, темп мовлення; формувати вміння розмовляти українською мовою, збагачувати словник дітей добрими словами, розвивати вміння розповідати оповідання за мнемотаблицями, вчити брати участь в інсценуванні, грі-драматизації; за допомогою образів звірят, розвивати пізнавальну активність, інтонацію, артикуляційну моторику, діалогічне та монологічне мовлення; продовжувати вчити малят немовними засобами виразності (жестами, мімікою) передавати характерні особливості образу. Розвивати у дітей мову культурного спілкування, правильне володіння літературною мовою, вправляти у виразному мовленні з метою впливу на емоційну сферу співрозмовника. Виховувати потребу в регулюванні своєї поведінки за свідомо засвоєними морально-етичними нормами, естетичне почуття, дбайливе ставлення до природи, добробуту, чуйність, уважність, дружні взаємовідносини, прагнення допомогти слабшому, милосердя.

Розвивати здатність дітей емоційно сприймати естетичне у світі природи, виражати свої емоції та почуття в різних видах діяльності. Виховувати естетичний смак, відчуття гармонії, приділяти увагу встановленню основ моральності.

Попередня робота: бесіди на морально-етичні теми; розмова з дітьми

у повсякденному житті; читання творів В.О.Сухомлинського: «Соловей та Жук», «Сьома дочка», «Соромно перед Соловейком», «Як білка дятла врятувала», «Камінь», «Квітка сонця», «Як діти раділи, а ялинка плакала». «Лялька під дощем», «Пшеничний колосок», «Яблуко в осінньому саду», «Зайчик і горобина», «Покинуте пташеня».

Вивчення віршів, пісень, прислів'їв та приказок про дружбу, доброту.

Дидактичні ігри: «Коло друзів», «Скажи правильно», «Назви героїв»,

«Перероби казку», «Плутанина», «Озвуч казку», дихальні вправи «Здмухни пір'їну», «Задуй свічку».

Матеріал: атрибути до гри-драматизації казки «Лисичка та Журавель», сердечка (червоного та чорного кольорів), чарівна палочка, кулька, матеріали до ігор. Діти під музику заходять до залу («Люблю цей світ»)

Вихователь: Любі діти, мої малята,

А чому такі сумні?

Усміхніться ви мені

І гостям ви уміхніться,

Привітайтеся, як годиться,

Поверніться до гостей

І лагідно промовте «Добрий день».

Вихователь: - Діти, сьогодні ми з вами підемо до нової школи, що має назву «Школа шляхетності». А щоб потрапити до цієї школи, потрібно доповнити народну мудрість.

1. «Сила птаха в крилах, а людини - в дружбі».
2. «Хочеш собі добра, не роби нікому зла».
3. «Друга шукай, а знайдеш - тримай».
4. «Гостре словечко, ранить *сердечко*»
5. «Чесне діло - *роби сміло*».
6. «Ввічливість нічого не коштує, але багато дає».
7. «Один за всіх і всі за *одного*».

Вихователь: - Молодці малята. Справились. А зараз через ці чарівні ворота підемо в школу «Шляхетності» ми попадемо.

(звучить музика), діти заходять до школи)

Вихователь: В школу Шляхетності потрапили ви,

Зустрічаймо директора ми.

Директор школи: Добрий день, я вас вітаю.

(дитина)

Я директор школи,

Мене звати Шляхетність.

Ви влаштовуйтесь зручненько,

Не гомоніть, сидіть тихенько.

Радий бачити вас діти.

Ви, немов, маленькі квіти.

В чудо-школу ви попали

Гарні манери мабуть мали.

Вихователю, зайдіть,
Та уроки проведіть.
Успіхів бажаю вам –
Таким милим малюкам.
На уроках буду я,
Адже школа це - моя.

Вихователь: Дякую Вам пане директоре,
За вашу гостинність.
Ми будемо раді бачити
Вас на наших уроках.
Діти, з дитинства треба знати,
Як себе тримати.
І що це за «химери?»
Такі собі манери?
Скажіть, но дружно дітки:

Діти: Це норма поведінки.

Вихователь: Хай сьогодні в кожне серце
Наш урок додасть тепла.
А ми гостям посміхнемось
Побажаємо добра.

Вихователь: Що ж, малята, приступаєм –
Урок перший починаєм.
Я б його назвала так:
«Доброта» і більш ніяк.

- Скажіть мені, діти, як ви гадаєте, де живе доброта? *(в людському серці).*
- А на що вона схожа? *(на мамині усміхнені очі, ніжні та ласкаві бабусині руки).*
- Чим вона, на вашу думку, займається? *(добрими справами).*
- Якого кольору може бути? *(яскравого).*
- Вона тепла чи холодна? *(тепла).*
- Де ми можемо її побачити? *(повсюди, де люди роблять добрі справи)*

Вихователь: А послухайте будь ласка
Мою маленьку казку.

За синіми морями, дрімучими лісами, високими горами живе її величність Доброта. Вона намагається зробити світ добрішим. І тому завжди серед людей. Приходить до них на допомогу без нагадувань і благань. Доброта вміє розділяти і радість, і горе з рідними та друзями.

(звучить музика — заходить Доброта)

Доброта (дівчинка): Добрий день, я - Доброта. Я прийшла до вас сюди,

Бо ви добрі, чуйні діти. Як же мені не радіти?
Вам подарунки принесла, бо бажаю всім добра.

Вихователь: - Дякуємо тобі, Доброта, залишайся у нас на уроці. Діти, погляньте на ці червоні сердечка, які нам подарувала Доброта. Вони є символом добрих і світлих почуттів, вірності і дружби. Але ці сердечка не прості, на кожному із них Доброта закодувала за допомогою схематичних малюнків добрі слова та вчинки. Увага на екран, сердечка уважно розглядайте, добрі слова називайте.

Гра «Назви слово» (на екран)

Але поряд з Добротою живуть і слуги Зла. Серед людей вони шукають собі друзів.

Адже різні люди на землі:

Є добрі, і є дуже злі.

Коли ми бачимо добро –

Усе навколо оживає.

Якщо ж проходить в душі зло –

Воно сердечко розриває.

(звучить суворая музика, забігає хлопчик, який символізує Зло)

Зло (хлопчик): Я - злість, я - лінь, байдужість я.

Закликаю нічого не пробачати,

Чорну злість у собі зберігати.

Усіх ви зневажайте,

Про себе тільки дбайте.

Подарунки від мене прийміть,

Чорне сердечко в собі ростіть.

(під музику роздає чорні сердечка і сідає вкінці лавочки)

Вихователь: - Діти, чи сподобались вам подарунки? *(ні)* . Таке сердечко вам потрібне? *(ні)*. Давайте викинемо ці сердечка, а разом з ними викинемо те, чого давно бажали позбутися.

Вправа «Я хочу позбутися...»

- Я хочу позбутися ліні, жорстокості, брехні, байдужості, суперечок, ненависті, грубості, невихованості, злості, грубості, образ...

(діти викидають чорні сердечка в коробочку)

Вихователь: Чорні сердечка тут закриваємо,

Про погані звички та страхи на завжди забуваємо.

Вихователь: Діти, а давайте цього хлопчика запросимо з нами пограти в гру. Може він перетвориться на доброго та чуйного.

Гра «Так чи ні»

- Коли вам краще жити: коли сміються діти? *(так)*

А чи тоді, як всі кричать і їм не можна ради дати? *(ні)*

- Бабусі хлопчик допоміг - він, діти, добрий хлопчик? *(так)*

- Тепер усі скажіть мені. У сварці добре жити? *(ні)*

- А як немає забіяк - тоді усім прекрасно? *(так)*

- Співає хлопчик гарно як, а вам подобається? *(так)*

- А як обличчя всіх пісні ,похмурі, злі? Вам добре? *(ні)*

- Тоді іще скажіть мені: як діти б'ються? Добре? *(ні)*

- Звичайно краще в мирі і з усіма дітьми дружити.
Щоб всі веселими були у мирі й злагоді жили!

Вихователь: Діти, ви швиденько уставайте,
В гру цікаву погуляйте.
Картинки вам я роздаю,
Шукайте відповідь свою.
В кого добрі справи є –
Картинки на кульку кладе.
А погані вчинки не зберігайте,
Малюнки сміливо ви розривайте.
Та в корзинку для сміття
Хутчіше викидайте.

Вихователь: Молодці.

Ось ця кулька полетить - добрі справи по світу помчить.
Про негативні вчинки з вами - ми назавжди забуваємо.
Добро повинні всі робити, щоб було нам гарно жити.

Вихователь: В коло друзів запрошую вас
Гарна розмова буде в нас.

Гра «Наші побажання»

Вихователь: Діти, ви можете зараз висловити добрі побажання один одному, нашим гостям та всім людям на землі. Тримавши в руках ось цю чарівну паличку. І мені дуже б хотілося, щоб всі ваші побажання здійснилися. Розпочну з себе.

(діти висловлюють свої побажання)

Вихователь: Дякую вам, мої любі, за такі чуйні побажання.

Хлопчик (Злість): Що це сталося зі мною? Став геть зовсім добрим я.

Зла робити я не хочу, вдячний вам, малята, я.

Вихователь: Подивіться, діти, наш гість - злий хлопчик, перетворився на доброго. Недаремно в народі кажуть «Добро перемагає зло».

Вихователь: Ой, а це вже дзвінок.

Підійшов до кінця наш перший урок.
Перерва діти у вас,
А значить музична розминка у нас.
Гостей просимо співати, а ми будемо танцювати.
То ж швиденько уставайте,
І в таночок поспішайте.

Танок «Якщо добрий ти» (на екран - «караоке»)

Вихователь: Гості гарно заспівали,
Ну, а, дітки станцювали.
Дякую вам усім!

Вихователь: Увага, увага дзвінок.

Скликає нас всіх на другий урок.
Урок на сьогодні останній у нас
Та дуже цікавий, повчальний для вас.

- Діти згадайте, як називав свою школу В.О.Сухомлинський?
(Школа радості)

- А як називається книжка, яку ми з вами читали? («Казки школи під голубим небом»)

- Ось і я подумала, добре було б перенестися до Країни Казок та, звичайно, оповідань В.О.Сухомлинського.

- Діти, а чого нас навчають твори В.О.Сухомлинського? (доброти, любові, бажання берегти природу, любити свою країну; поважати батьків, шанобливого ставлення до рідних).

Дитина: Сухомлинського ми любимо читати

Його твори всі вивчати.
Запитань багато маєм,
Відповідь у них шукаєм.
Як на світі всім нам жити,
Як природу нам любити.

Вихователь: Маю я для вас завдання.

Веронічко, підійди.
Твір за схемами склади.
А ви, малята, не зівайте,
Назву твору відгадайте.

(використання мнемотаблиць)

Вихователь: Що за твір В.О.Сухомлинського розповіла нам Веронічка? (оповідання «Соромно перед соловейком»)

Вихователь: Запрошу Назара, я.

Зараз розповідь твоя.

(мнемотаблиця)

- Чи впізнали це оповідання В.О.Сухомлинського? («Як діти раділи, а ялинка плакала»).

- Скажіть мені, будь ласка, що об'єднує ці твори? (потрібно берегти природу, не шкодити їй, бути чемним, не смітити в лісі, після себе прибирати, не робити природі боляче).

Вихователь: Ну, що ж дітки, продовжимо розмову -

Про вихованість нашу ми поведемо мову.

Вихователь: Діти до нас завітали герої з одного творів В.О.Сухомлинського. Давайте подивимося на екран, про що ж вони хочуть нам повідомити.

(Оповідання В.О.Сухомлинського «Скажи людині Доброго дня» - інсценівка, знята заздалегідь)

Вихователь: Діти, з якого оповідання В.О.Сухомлинського вони до нас завітали?

Існує багато чарівних слів, які ми можемо говорити один одному. І інколи навіть не помічаємо, як від них стає тепло і радісно на душі.

Гра «Чарівна галявина»

Вихователь: Квіти бачу я в руках у вас,
Чудова галявина вийде у нас.
По одному ви виходьте.
Чарівне слово скажіть,
І квіточку «посадіть».

(дякую, пробачте, вибачте, перепрошую, на все добре, до побачення, доброго дня, спасибі, хай щастить.....)

Вихователь: Ось яка чудова галявина ввічливих слів вийшла у нас.
Дякую вам, малята.

Вихователь: Нову гру для вас я маю
Залюбки розпочинаю.

Гра «Скажи навпаки»

Штовхнути - обійняти.
Насмітити - прибрати.
Зламати - полагодити.
Вдарити - пожаліти, приласкати.
Нагрубити - вибачитись.
Злий - добрий.
Сумний - веселий.

Вихователь: «Журавлята» - ввічливі малята
Пісеньку вивчали,
Гостям готували.
То ж хутенько всі вставайте,
Пісню «Чарівні слова» заспівайте.

Пісня «Чарівні слова»

(на мелодію «Голубий вагон» В.Шаїнського)

1. Добре слово, ніби зайчик сонячний,
Зігріває душу й веселить.
Добре слово всім почути хочеться,
А від злого серденько болить.

Приспів: Теплі і лагідні / 2р. Серце ви гоїте,
Як вода жива. Ви, ніби зайчики,
Зайчики сонячні, як ви потрібні нам,
Чарівні слова!

2. Ці слова яскраві, ніби квіточки,
Нібито метелики легкі.
Будемо слова казати ввічливі,
Ніжні і приємні «ось такі!».

Приспів: *(той же)*

Вихователь: Сідайте, діти, всі будь ласка. Розпочнеться зараз казка.
Вона у нас дуже гарна, і цікава, і повчальна.

Хто тихесенько сидить, не пустує, не шумить,
Той найкраще зрозуміє, чого казка нас навчить.

Вихователь: Що ж артисти починайте, декламуйте і співайте.

Наші гості хай спочинуть, в казочку нехай полинуть.

Інценівка за казкою «Лисиця та Журавель»

Куточок лісу. Обабіч — хатинки Лисички та Журавля (*вигляд із середини*).

Ведуча: Двоє стрілись на галяві,

Та й заприятелювали.

(З одного боку виходить **Журавель**, з іншого — **Лисичка**, беруться за руки та вклоняються).

Лисичка: Я Лисичка, я сестричка, сумно одній жити.

Прошу тебе, Журавлику: будьмо вдвох дружити!

Журавель: Добре, люба, добре, мила, будемо дружити.

Сумно і мені одному в лісі тут ходити.

Ведуча: Лисичка ж хитрою була, і щось не втнути не могла.

Лисичка: Здалось мені — Журавлика неважко обдурити.

А нуж, його я спробую до себе запросити.

Ведуча: От вона побігла, в хаті все прибрала,

Каші наварила, двір позамітала.

Лисичка: (*прибирає. наспівуючи*)

В хаті гарно приберу, двір чистенько підмету.

Тра-ля-ля, тра-ля-ля, обдурю я Журавля!

Ведуча: Та й побігла закликати, гостя-Журавля до хати.

Лисичка: Мій лебедику хороший, на гостини тебе прошу!

Журавель: Дякую тобі, Лисичко, та й за щирю доброту!

Ти чекай мене — я швидко зодягнуся і прийду.

Ведуча: На запросини до Лиски - Журавель примандрував.

Господиня у тарілку каші гостю налила.

Лисичка: Ось, мій любий, пригощайся, їж та сили набирайся.

Ведуча: Журавель-бідак по денці носом тільки стукає,

Не вдалось ковтнути каші, лиш ногами тупає.

А хитрунка із тарілки кашу всю злизала,

Рота втерла й Журавлеві, лагідно сказала.

Лисичка: Я тебе почастувала щиро та смачненько.

Вибачай — це все, що мала, чим я багатенька.

Журавель: Дякую тобі, Лисичко, за смачнесенький обід.

Завтра ти приходь до мене — пообідаємо як слід.

(*Журавель іде до себе, готує їжу й кладе її до глечика*).

Ведуча: У Лисички після слів цих слинка з рота потекла.

Одягла вона свитину й заспівала.

Лисичка: Тра-ля-ля! Пообідаю я завтра, ох і смачно в Журавля! (*Бере в руки кошика*).

Може, щось мені у кошик, мій Журавлик покладе?

Ведуча: Ось, прибравшись чепурненько, на гостини Лиска йде.

Журавель у глек вузенький дрібно м'яса накришив,

Ще й додав картоплі, моркви. І Лисичку запросив.

Журавель: Лисонько, сідай до столу, зготував і я обід.

Ти частуйся, не лінуйся — пообідаємо як слід.

Ведуча: Журавель наш довгим носом з глека їсть собі та їсть,

А Лисичку кругом столу водять голод та ще й злість.

Лисичка: Ой хоч як я зазірала у вузеньке горлечко,

Хоч як лапку засувала — з'їла лише облизня.

(Лисиця та Журавель розходяться).

Ведуча: Ні «Спасибі» не сказавши, а ні «До побачення»,

Геть Лисичка подалася — вже її й не бачили.

Так урвалася ця дружба, а чому — скажу я вам:

Як із іншим поведешся, матимеш таке ти й сам.

Дитина: Казочку вам показали, урок для себе добрий мали.

Обіцяємо вчитися сумлінно і поводитись відмінно.

Щоб батьки могли радіти, які в них виховані діти!

Директор: Уроки на сьогодні закінчились у нас.

Ми раді були бачити, любі діти, вас!

В школу Шляхетності частіше заглядайте,

Про хороші манери ви не забувайте.

Вихователь: Діти, за вашу доброту, старанність, за ваші гарні манери, директор школи Шляхетності нагороджує вас похвальним листом. А я хочу сказати від себе:

Вихователь: Крокуйте по життю сміливо.

Живіть прекрасно та щасливо.

Добро робити не забудьте

І чемними завжди ви будьте.

Вихователь: Любі гості, наші дітки готували для вас подарунки. Вони вклали в них добрі наміри, теплоту своїх сердець. Тож від дитячих сердечок, Вам, дорогі наші гості, ось ці сердечка.

(звучить пісня «Щастя та добра». Діти роздають сердечка гостям)

Вихователь: Всі до мене підійдіть.

Гостям «До побачення» скажіть *(до побачення)*

Через чарівні ворота підемо

В групу «Журавлик» ми попадемо.

Третяк І.В.,
вихователь,
КЗО Перещепинський ЗДО «Ромашка»
Перещепинської міської ради
Дніпровська область, Україна

«З РОДИНИ ЙДЕ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ»

Мета: формування національної свідомості дітей засобами українського народного фольклору, єдність виховного процесу сім'ї, дитини і дошкільного навчального закладу.

Актуальність: проблема взаємодії дитячого саду з родиною завжди була актуальною і важкою. Актуальною, тому що участь батьків у житті своїх дітей допомагає їм побачити багато чого, а важкою, тому що всі батьки різні, до них, як і до дітей потрібен особливий підхід.

Організація взаємодії з сім'єю - робота, яка не має готових технологій і рецептів. Її успіх визначається інтуїцією, ініціативою і терпінням педагога, його вмінням стати професійним помічником у родині. Як привабити батьків до життя дитячого садка, зробити їх союзниками, радниками, помічниками, друзями, а не просто спонсорами, критиками, спостерігачами, щоб педагогічне співробітництво батьків зі своєю дитиною і педагогами виглядало як діалог, діалог, який містить у собі:

- ☐ об'єднання виховних зусиль дитячого садка і сім'ї на користь дитині;
- ☐ уміння відстоювати свою точку зору та інтереси дитини;
- ☐ бачення індивідуальних особливостей своїх дітей та закономірностей психічного розвитку;
- ☐ розвиток мовленнєвого спілкування.

Знайомство зі звичаями та традиціями починається у сім'ї. Саме родина, дотримуючись певних народних свят та обрядів, тих неписаних законів, якими керуються і в найменших щоденних, і в найбільших всенародних справах, передає їх знання дитині. Недаремно українці кажуть: «Від родини йде життя людини».

Новизна роботи полягає в органічному поєднанні народознавчого аспекту з сучасними технологіями, безпосередньому залученні батьків до участі в святі, зокрема обрядах закосичення дівчат та підперезання хлопців.

Сам процес ознайомлення дітей з народними традиціями та звичаями має бути цікавим, змістовним і не перевтомлювати малят. Добрі традиції не повинні зникати, і саме від нас, батьків та вихователів, залежить, чи збережемо їх, чи зможемо передати наступним поколінням.

Садочок «Ромашка» відомий розвагами та святами в народному стилі для дітей та дорослих. Це і виставки творчості, народні свята, вечорниці, тематичні святкові ранки з участю дітей та їх батьків.

Сценарій родинного свята «Дівчатам і хлоп'ятам, час прийшов дорослими стати»

Програмовий зміст: Закріпити знання дітей про своїх найдорожчих людей: тата і маму. Виховувати у них глибокі почуття любові до своєї родини та Батьківщини. Розширити та поглибити знання дітей про народну символіку та символіку рідного міста, ознайомити з минулим та сучасним життям українського народу. Виховувати повагу до народних традицій, звичаїв. Розвивати у дітей здатність переживати музичні образи і усвідомлювати емоційний зміст творів, закріплювати спеціальні здібності музичного та музично-рухового виконавства. Виховувати естетичне ставлення до музичних творів і мистецтва в цілому.

- ☐ ознайомити дітей та батьків з давніми народними обрядами та звичаями, розкрити зміст народних традицій;
- ☐ розвивати у дітей бажання співати, водити хороводи, грати в українські народні ігри;
- ☐ виховувати почуття прекрасного, естетичний смак
- ☐ формувати усвідомлення ставлення дітей до свят, традицій свого народу, залучати батьків до безпосередньої участі у святах;
- ☐ виховувати почуття прекрасного, естетичний смак;
- ☐ ознайомити з жартівливими і обрядовимим піснями, народними танцями;
- ☐ виховати почуття національно гідності, поваги до традицій власного народу.

Хід заходу:

(Звучать українська мелодія, діти заходять до зали.)

Ведуча. Шановні гості!

Вітаємо вас на нашому святі!

Родино, дорога родино!

Що може бути краще в світі цім?

Чим більше дорожить людина

За батьківський і материнський дім?

Де можна більше зачепнуть любові?

Де взяти більше доброти?

Як в материнським ніжнім слові,

Як з батька щедрої руки!

Отож зібралися ми нині

На святі нашім гомінкім, (поклон)

І побажати щастя всім!

Під музику. Двоє дітей заносять до залу коровай на рушнику.

дитина.

Гостей дорогих ми вітаємо щиро,

Стрічаємо з хлібом, любов'ю і миром!

Хліб ясниться в оселі, сяють очі щирі,

Щоб жилось по правді, щоб жилось у мирі!

дитина

Із колосків української пшениці
Прийміть в дарунок нашу паляницю.
Хай буде, як дуб, могутній наш рід!
Хай злагода й мир запанують в сім'ї.

дитина

Я подарую символ краю, цю — калину!
Рослину ніжну — гарну і просту.
У ній любов до рідної країни,
Її краса і щедрість, й доброта.
Калина це - вірець краси ще й ліки,
Допомагає людям довго жити.
Вона в країні прижилась навіки,
І прагне людям душу звеселити.

дитина

Даруємо вогник святого тепла,
Щоб Від поколінь до покоління
Передаємо скарб магічний,
Щоб не всихалося коріння
І гартувалась доля вічна...
(Ставлять коровай і калину, свічку на стіл)

Ведуча. Хай цей коровай нагадує вам рідний дім та стане символом нашого родинного свята. А вогник і тепло цієї свічки живить ваше родинне багаття, буде оберегом від усіляких негараздів!

Ведуча.

Добрий вечір шановна родино
Так ми хочемо всіх вас назвати,
Щоб в тісному родинному колі
Український обряд пригадати.

Народилися ми і живемо на такій чудовій мальовничій землі - в нашій славній Україні. Тут жили наші прадіди й діди, тут живуть наші батьки, тут корінь роду українського, що сягає сивої давнини. І де б ми не були, скрізь відчуваємо поклик рідної землі, хвилюємося аж до сліз, зачувши рідне слово...

(Музичний супровід... зеленое жито)

Ведуча.

Шановні гості, дорогі мами, любі діти! Сьогодні в нашій родині свято, яке зветься Свято першого закосичення. Ось його історія.

Одного чудового дня народжується чудо з чудес - маленька, люба, мила дівчинка. Безмежно закохана вдивляється мама в найрідніші риси і перебирає пальцями шовкове волосся. З моменту народження і до річного віку - обряд перших пострижин. Доки була маленькою, тільки й турбот, що радіти сонечку, матусиній ласці, тільки й діла, що рости здоровою, набиратися розуму. І однією з ознак цього безтурботного життя було вільно

розпущене волосся.

Йшли роки, дівчинка підросла і ставала помічницею, їй доручали різну роботу, долучали до приготування родинних страв. Тож волосся заважало, його потрібно було підбирати, а точніше - заплітати. Та не міг наш народ не відзначити таку важливу подію в житті дівчинки. Від цього і народився такий гарний обряд - закосичення.

Дівчатка, а чи вмієте ви підмітати, мити підлогу, посуд мити? Молодці, дівчатка, підросли, подорослішали. Можна вже вам заплітати коси. Ідіть же, дівчатка, до матусь рідненьких питати дозволу та благословення коси заплітати.

дівчинка

Ростить дівчата чепурненькі,

Україночки миленькі.

Хай чисті роси миють ваші личка,

А русі коси – джерельна водичка.

дівчинка

Нехай волосся пахне м'ятою і чебрецем.

А ще запам'ятайте правило оце:

Щоб коса була густа і пишна,

Мийте в барвінку, а також у вишні.

дівчинка

Блискучою косу зробить звіробій,

Лушпиння із цибулі, ромашка і шавлій.

А щоб була вона міцна й красива,

Допоможе хай кропива.

дівчина.

Благословіть, батьку й мати,

Косу заплітати.

Косу заплітати,

У стрічки вбирати.

Щоб вирости довгі,

Густі та красиві.

І раніш своїх годочків

Не стали сиві.

Матусі: Благословляємо!

Ведуча. Тож ставайте, мами, біля своїх донечок і закосичуйте їх. .

Мами, захистіть своїх донечок від усякого лиха. Адже нічого немає сильнішого за материнське благословення.

Слова мам (мами промовляють слова почерзі)

Плетися коса, розумнішай голова!

Родися краса, добрішай душа!

Хай ваші очі знають лише сльози радості!

Хай ваші серця б'ються частіше лише від щастя!

Хай ніколи не болять ваші натружені руки!

Благослови і ти, Боже, нас у добрий час заплітати та у свій час розплітати донечкину косу.

Пісня «Заплітала мати донечці косу»

Дівчинка коричнева стрічка
Про це, любий друже, повинен ти знати:
Коричнева стрічка – земля, наша мати.
Вона в нас єдина, вона найрідніша
Коричнева стрічка – вона найміцніша.
Дівчинка жовта стрічка
Ми хочем, аби ви усі зрозуміли:
Ці жовті стрічки – наше сонечко миле.
Воно дає світло, дарує тепло.
Без сонця життя б на землі не було.
Дівчинка зелена стрічка
Дві стрічки: зелена і темно-зелена –
Це юність, краса. Це природи знамена.
Зелена трава і зелені листочки –
Дві стрічки зелені ми маєм в віночку.
Дівчинка синя стрічка
Дві стрічки: блакитна і синя, темніша –
Це небо і води. Хай будуть чистіші.
Дай Боже, щоб ми вберегли їхню суть,
Нам небо і води здоров'я дають.
Дівчинка оранжева стрічка
Оранжева стрічка – м'яка паляниця.
Це й колос достиглого жита, пшениці.
Дивись, як оранжева стрічечка сяє,
Рум'яна, як хліб, нам про хліб нагадає.
Дівчинка фіолетова стрічка
А ця, фіолетова, те означає,
Що розум людський ще надій не втрачає
На те, що послухаєм розум і Бога,
На те, що щасливі ми будемо з того.
Дівчинка малинова стрічка
Малинова стрічка або малинова
Про щедрість сказати своє хоче слово,
Про те, що не можна усе тільки брати,
Що треба навчитись і щедро давати
Дівчинка рожева стрічка
Багатство й достаток – рожева ця стрічка.
Багатство пора вже нам мати за звичку.
Достаток з рожевої стрічки всміхатись
Нам буде, як праці не будем боятись.
Дівчинка біла стрічка

Чистота душі всім личить.

Україні до лица

Біла стрічечка оця.

Ведуча. Я кі ви гарні дівчата. Колись віночок носили усі українські дівчата. Перший віночок для дівчинки плела матуся, коли їй було п'ять років. Віночок до лица кожній дівчинці. Він не просто окраса, а ще й оберег, тобто оберігає дівчинку, береже її. Він, як лікар. У ньому є така чаклунська сила, яка біль знімає і силу береже. Ця сила у квітах, які матуся збрала для своєї донечки. (Дівчата беруть одягають віночки.)

Танок дівчаток з віночками «Донечка» (співає мама А.Біндас)

Ведуча. В нашій родині є не тільки донечки, а й синочки і нікому не секрет, що коли в сім'ї народжується хлопчик, це найважливіша подія саме для чоловіків. Бо їхньому роду нема переводу.

Тож сьогодні і у нас ще одне свято - посвята в козачата.

А чи знаєте ви, що українським чоловічим оберегом був пояс, його пов'язували зверху сорочки і вважалося, що козак мав свій оберег.

Молодим козакам пояс готувала матуся, а одруженим дружина.

Пояси були різнокольорові (червоні, сині чи зелені) з шовкової, бавовняної чи вовняної тканини. Кінці пояса завжди прикрашали вишивкою, а ще китицями чи бахромою.

Я зараз запрошую мам подарувати і пов'язати своїм синочкам український оберег.

Матусі промовляють:

1.Маленькі ваші ніжки,

Та добре знають путь.

На службу Україні,

Як виростуть, підуть.

2.Маленькі ваші ручки,

Хай кріпнуть і ростуть.

На службу Україні Всю працю віддадуть.

3.Дитячі в нас серденька,

Та щирі почуття.

Любить нашу країну

Усе своє життя.

(Матусі зав'язують хлопчикам поясок-оберег.)

Хлопчик Вишивала мама синіми нитками,

зацвіли волошки буйно між житами.

Узяла матуся червоненьку нитку,

запалали маки у пшениці влітку.

Хлопчик Оберег матуся вишила для сина.

Візерунком стали квіти України:

маки та волошки, мальви біля хати.

Долю для дитини вишивала мати.

Хлопчик Шила-вишивали хрестики зелені,

зашуміло листя на вербі й калині.
Золотилось сонце у розлогій кроні.
Вишивала долю, наче по долоні.
Хлопчик Оберіг матуся вишила для сина.
Візерунком стали символи України:
і верба, й калина, сонях біля хати.
Щастя для дитини вишивала мати.
Хлопчик Білими по білім вишивала ненька,
до ниток вплітала всю любов серденька.
Дрібно гаптувала росяні мережки,
щоб не заростали у дитинство стежки.
Ведуча: Оберіг матуся вишила для сина.
Візерунком стала рідна Україна.
Мамину турботу збережіть синочки,
Захистять від лиха хрестиків рядочки.

Козачата.

Є святкових днів багато,
Нам усіх і не згадать...
А між ними й наше свято- Вшанування козачат.

Козачата.

Ми є діти українські,
Український славний рід.
Дбаймо, щоб про нас маленьких Добра слава йшла у світ.

Козачата.

Бо козацького ми роду,
Славних предків діти,
І в садочку всі вчимося Рідний край любити.

Козачата.

Українець я маленький,
Україна - край рідненький,
Вірний син я свого роду,
Українського народу.

Козачата

Намалюєм гарні вуса,
Хвацько їх підкрутимо,
Гарну пісню заспіваєм,
Та ще і вас навчимо

Ведуча: Хлопчаків чекає вже посвята у сміливі козачата.

Ведуча: Молодці діти, гарно співаєте, танцюєте. Але ж, яка посвята без справжніх, дорослих козаків. А це наші тата. Сучасні, сміливі, розумні, дбайливі, роботящі. А давайте проведемо маленьку «історичну вікторину». І в цьому нам допоможуть татусі.

Отже запитання:

1. Козацька держава? (Запорізька Січ)

2. Острів, де жили козаки? (Хортиця)
3. Кому заборонено було навіть ступати на Січ? (жінкам)
4. Вірний друг козаків? (кінь)
5. Козацька зачіска? (оселедець)
6. Бойове мистецтво козаків? (бойовий гопак)
7. Яка їжа була в козаків найулюбленішою, що таке куліш? (каша)
8. Що означає слово «козак»? (вільна людина)

Ведуча:

Молодці, відповіли на всі запитання.

Козачата, а який у вас сьогодні настрій ?

Чи є охота позмагатись?

Силу й спритність показати,

І відвагу молодецьку,

Як це в козаків ведеться?

Тож запрошую татусів.

Танок з шаблями з татами

Татусі шикуються у команду з синочками

Козацькі змагання №1 «Стрибки у мішку»

(приймають участь 2 команди татусів і хлопці).

Стрибати у мішку навколо обруча.

Козацькі змагання №2 «Перетягування канату»

(приймають участь 2 команди хлопців та татусів по 4 чол.)

Хлопчик

Гоп-гоп, гопачок,

Затанцює козачок!

Танець хвацький,

Дуже вправний,

І веселий, і забавний.

Козацькі змагання №3 «Одягни чоботи»

(приймають участь хлопці).

На відстані у мішку лежать «чоботи». Необхідно якомога швидше одягти чоботи по черзі. Потім виконати рухи укр. гопака.

Ведуча:

То ж порозважалися,

І тепер всі без вагання,

Далі починаємо змагання.

Запрошую до змагання

Наших дівчат.

Козацькі змагання №4 « Визволення з полону»

(приймають участь хлопці і дівчата).

Долають полосу перешкод. Пробігти по пеньках, пролізти у тунель, взяти дівчину та повернутись назад.

Козацькі змагання №5 « Наносити води »

(приймають участь дівчата).

На відстані у корзині лежать мячики. Необхідно якомога швидше перенести м'ячик у відро, по черзі.

Козацькі змагання №6 « Напоїти коня »

(приймають участь хлопці).

Стрибки на великих м'ячах , навколо «відра».

Ведуча:

Козаки всі спритні,здібні,

Чи є ще до них подібні?

Потомились? Справа в тому, їм потрібно зняти втому.

Відпочинок - справа звична,

Для всіх пауза музична.

Дівчинка

Ми веселі дівчата

Готувалися до свята,

Рано встали, коси заплітали

Та веселу пісню вам приготували.

Хлопці: ТАК!

Жартівлива пісня «Про Галю»(Виконують діти)

Пісня Україна це - ти (мама)Ткач Н. та діти групи)

Ведуча:Ось і закінчилося свято

хотілося б вам усім побажати добра і злагоди, й краси,

Щоб для України ви росли.

А вам дорогі батьки

Хай щастить завжди й у всьому,

Не піддавайте серце злomu.

Хай Бог нам усім допомагає І рідний край оберігає!

ДОПОБАЧЕННЯ!

Халімончук О.М.,

інструктор з фізкультури

Дошкільний навчальний заклад № 42

м. Житомир, Житомирська область, Україна

РОЗРОБКИ СЦЕНАРІЇВ СПОРТИВНИХ РОЗВАГ

«У СВІТІ ПРОФЕСІЙ»

СПОРТИВНА РОЗВАГА ДЛЯ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Завдання:

1. Розширити та закріпити знання дітей про різні професії дорослих, та професії дошкільного закладу, їх соціальну значущість, пояснити, що будь-яка професія важлива і потрібна.

2. Розвивати доброзичливі взаємини з однолітками у процесі спільної рухової діяльності.
3. Удосконалювати життєво важливі рухи з бігу, стрибків, лазіння, розвивати фізичні та вольові якості, орієнтування в просторі, пам'ять.
4. Виховувати інтерес, відповідальність, працьовитість, старанність і шанобливе ставлення до праці інших людей, бажання бути корисним для суспільства та допомагати іншим.

Обладнання: 2 фартушки, приладдя кухарів, кошики, 2 тачки, цеглинки по кількості дітей, 2 каски - будівельні, 2 мітли, рушнички 18-20 шт., мотузка, прищіпки, 2 пластмасові миски, 2 машини, конуси – 6 шт., 2 костюми лікаря, 2 набори гри «Підбери предмет до професії», мультимедійна система.

Зала прикрашена предметами та картинками різних професій, різнокольоровими прапорцями, на стіні напис **«СВІТ ПРОФЕСІЙ!»** (команди сидять в залі).

Ведуча: Доброго дня діти, шановні гості! Сьогодні у нас захоплива подорож у світ різних професій.

*Хто нам шиє черевики
І маленькі, і великі?
Хто будинки збудував?
Залізницю хто проклав?
Хто зробив для діток парти,
Хто книжки друкує, карти?
Хто кує метал для плугів,
Шиє нам пальто та брюки?
Відгадали - це майстри
Трудяться для нас завжди.*

Ведуча: Нічого не з'являється у світі без праці. Усе, що нас оточує, - від складних механізмів до простих іграшок, від великих будинків до маленьких гудзиків, це праця і творіння людських рук.

Я впевнена, що ви любите мультики? Давайте ми зараз з вами переглянемо один **цікавий мультфільм** і нібито потрапимо у **«Світ професій»**.

Ведуча: Бачу, вам сподобався мультфільм, ви знаєте в нашому садку працюють багато людей з різними професіями, тож пропоную ближче познайомитися з цими професіями.

Давайте привітаємо наші команди, які будуть нам сьогодні допомагати.

Під музику спортивного маршу команди шикуються та вітаються.

Представляю журі.

Ведуча: Діти ви любите загадки? Послухайте першу та спробуйте відгадати.

**Залюбки він куховарить –
нам смачненькі страви варить. (Кухар)**

Ведуча: Діти, відгадали хто це? Діти відповідають.

Ведуча: Так, молодці, ви праві це кухар (в цей час заходить дорослий в костюмі кухаря з черпаком). Діти, якої професії до нас прийшла гостя?... Діти відповідають... Якою справою кухарі займаються?...

А давайте ми з вами перетворимося на кухарів та спробуємо себе в цій професії і завданням від кухаря буде: розібратися в кухонному приладді, яке потрібне для приготування смачних страв.

- 1. Гра – естафета «Кухарі»** - 2 фартушки, кошик з приладдям кухарів, 2 кошики.

Наступна загадка:

**Кожен день вона працює:
нам пере, для нас прасує (праля).**

Ведуча: Діти, відгадали хто це?... Яку роботу пралі виконує? **Заходить дорослий в костюмі пралі з мискою, а в ній рушнички, завдання: розвішати рушнички на мотузці, які я попраля.**

- 2. Гра – естафета «Розвішаємо хустинки на мотузку»** - рушнички, 2 тазіка, мотузка, прищіпки в відерці.

Ведуча: Наступна загадка!

**Тисне гальма й газ,
Відвезе усюди нас.
Для доріг він хлопець свій!
За кермом сидить... (водій).**

Заходить дорослий в костюмі водія – кепка та руль в руках.

Ведуча: а хто зараз до нас завітав? ...водій. Так, а чим люди цієї професії займаються?... Везуть людей, різні продукти в різному транспорті.

Кожен день до нашого садочку приїжджають водії на різних машина і привозять нам хліб, молоко, овочі і багато чого іншого. **Завдання: ми з вами спробуємо в професії водія, та проїдемо змійкою між конусами, так щоб не потрапити в аварію.**

- 3. Гра – естафета «Водії»** - 2 машини, проїдь змійкою між конусами.

Пауза-відпочинок, судді підрахують бали за 3 конкурси, результат.

Гра «Добери слова» (гра з дітьми – глядачами і командами).

- ✓ Трактор водить ... (тракторист).
- ✓ Електричку... (машиніст).
- ✓ В шахті трудиться ... (шахтар).
- ✓ Смачні страви варить... (кухар).
- ✓ Всіх лікує ... (лікар).
- ✓ За кермом сидить... (водій).
- ✓ Навчає в школі ... (вчитель).
- ✓ Пошту нам привіз ... (поштар).
- ✓ Цілий день нам шиє ... (швець).
- ✓ Літає в космос ... (космонавт).
- ✓ Ловить рибу ... (рибак).
- ✓ Робить чистим двір ... (двірник).
- ✓ Хто все знає – той ... (молодець).

Наступна загадка: Рівно цеглу викладає
Дах старанно покриває
Каменяр і покрівельник
Носять назву... (будівельник).

Ведуча: відгадали? Діти дають відповідь на загадку...будівельник.

Заходить будівельник (жилет та жовта каска, рукавиці, кельма).

Ведуча: А що робить будівельник? ... будують будинки. **Завдання:** допомогти будівельнику перевести будівельні матеріали на інший майданчик.

4. Гра – естафета «Допоможи будівельникам перевезти будматеріали» - 2 тачки, цеглинки за кількістю дітей, 2 каски-жовті.

Загадка наступна:

*Воює він зі снігом й падолистом,
Щоб у дворі було охайно й чисто... (двірник).*

Ведуча: відгадали, хто це? ... двірник.

(Заходить дорослий – в жилетці, рукавицях та з мітлою). А чим займається двірник?...завдання: допоможіть підмести доріжки.

5. Гра – естафета «Підметемо доріжки» - 2 мітли, конуси в кінці зали.

6. Конкурс для капітанів: «Хто швидше одягнеться в лікаря» (шапочка, халат, фонендоскоп, чемоданчик).

7. Командна робота «Підбери предмети певної професії»
2 конверти з картинками, 2 мольберти, магніти.

Ведуча:

В світі є багато різних професій
Всі професії важливі та потрібні
Всі професії служать на користь людям
І прийде час діти, коли кожен з вас
Обере собі цікаву професію для життя.

Пісня- мультфільм «Всі ми потрібні» сл. та муз Леся Горова.

Ведуча: Діти вам сподобалась наша подорож у світ професій? Які професії ви запам'ятали?

Ведуча: Наші судді озвучте підсумки естафет. Нагородження грамотами.

Ведуча: От і закінчилося наше свято професій.

Багато цікавого дізналися ви.

Дякуємо всім за увагу, до нових зустрічей!

Спільне фото разом, вихід під мінусовку «Всі ми потрібні» організовано діти виходять з зали.

«ДІТИ В ПРИРОДІ» СПОРТИВНА РОЗВАГА ДЛЯ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Зала прикрашена, нібито діти потрапляють в ліс. Діти сидять на стільчиках по різні боки музичної зали, одягнені в білі футболки та кожна команда має свій колір шийної хусточки (жовтий та зелений).

Ведуча: Діти, я хочу вас запросити у подорож до лісу. Діти, а що таке ліс?

Відповіді дітей: (дерева, трава, гриби, квіти, ягоди, тварини, комахи, птахи.)

Ведуча: Діти, поясніть, чому так говорять:

Люди, бережіть ліси -

Джерело добра й краси!

Щоб росли по всіх долинах

Сосни, в'язи та ялини.

Діти (відповідають по черзі):

- Ліс - повітря, волога і тінь.
- Ліс - житло для тварин і птахів.
- Ліс - годує людей горіхами, ягодами, грибами.
- Ліс - легені нашої планети.

Ведуча: А як називаються люди, які кудись їдуть, подорожують? (туристи, мандрівники).

Чи знаєте ви, як треба одягатись для подорожі в ліс? (зручний одяг, спортивний костюм, зручне взуття). В першу чергу я хочу нагадати, що в ліс ми ходимо тільки з батьками, або дорослими членами сім'ї, а самим ходити в ліс не можна. Я сьогодні супроводжую вас в уявний ліс, а перед тим, як розпочати нашу подорож пропоную розділитися на два табори «Сонечко» та «Чомусики».

Під марш діти перешиковуються та крокують до стартової лінії.

Привітання двох таборів.

Девізи:

«Сонечко!»:

Хто зігріє вас, хто любить? Хором: Сонечко!

Разом з ним тепло приходить. Сонечко!

Щиро й ніжно поцілує. Сонечко!

Всю природу звеселяє. Сонечко!

«Чомусики!»:

Ми малята – дошкільнята,

Нас «Чомусиками» звати

Бо допитливі усі

В нашій групі малюки.

Ведуча: Під час нашої подорожі, ми пригадаємо правила безпечної поведінки в природі, ми з вами не тільки розважимося, а також дізнаємося багато нового та цікавого виконуючі різні завдання, перед нашою подорожжю пропоную добре розім'ятися: та виконати вправи під музичний супровід «Сонечко яскраве», діти проходять вперед в дві колони,

розташовуються по орієнтирах.

Ведуча: Добре розім'ялись, тепер ми готові до нашої подорожі. Відправляючись в похід перш за все треба зібрати нам рюкзак з необхідними речами для подорожі.

1. Естафета «Збери рюкзак». Стоїть великий кошик з різними потрібними та не потрібними речами до походу, діти вибирають тільки потрібні (*2 рюкзаки, сірники – бутафорські-2, відерко-2, ложка-2, компас-2, ліхтарик-2, пластикова пляшка з водою-2, тарілки-2, мішечок з крупою-2, кепка-2, сіль-2, іграшка-2, вудочка-2, серветки-2, гітара-2, фотоапарат-2, вудочка-2, телефон-2*) *не потрібне - утюг, чайник, фен, інструменти, і т. д.) – звуки природи, спів пташок.*

Виконання – Діти підбігаючи до кошика, уважно обирають одну річ для походу та кладуть її до рюкзака, і так всі учасники, а останній гравець прибігає та забирає рюкзак до команди. Перевірка рюкзака.

Ведуча: Попереду не прохідний ліс. (музичне озвучування –спів птахів, шум лісу).

Відгадайте, дітки загадки:

1. Зимою чорне, весною й літом зелене, а восени жовте. (Ліс.)
2. В якому лісі немає листя? (У сосновім бору.)
3. Хто має носик-долото?
Ним комах з нори виймає,
Про здоров'я лісу дбає. (Дятел.)
4. Хто гнізда свого не має,
Яйця іншим підкидає,
Та у лісі, в холодку,
Все кує: „Ку-ку! Ку-ку!” (Зозуля.)
5. Живе в лісі, ухкає, як розбійник;
Люди її бояться, а вона – людей. (Сова.)

2. Естафета «Пройди через ліс» (*полоса перешкод – перестрибнути через гілку (бар'єри), пролізти через кущі (обручі), пройти по дереву (ребристій дошці) – озвучування.*

Ведуча: У лісі є чимало корисного та смачного: ягоди, гриби та рослини, а також отруйне, тож давайте пригадаємо.

Загадки:

1. В теплий дощик народився,
Парасолькою накрився.
Може, б з лісу пострибав,
Якби другу ногу мав. (Гриб.)
2. Росте вона в лісочку,
Має червону сорочку,
Хто йде, той поклониться. (Суниця.)

3. Гра - естафета «Збери в кошик їстівне та корисне» (одна команда збирає в кошик - ягоди, друга - гриби).

Запам'ятайте діти! Не можна збирати та їсти невідомі ягоди, серед них

можуть бути отруйні: **вовчі ягоди, вороняче око тощо.**

Не збирайте та не куштуйте отруйні гриби: мухомори, біла поганка тощо може призвести до сильного отруєння.

Не беріть до рук не знайомих рослин, квітів, не робіть з них букетів, не плетіть вінків. Отже, подорожуючи лісом, будьте обережні!

Ведуча: Давайте за допомогою загадок пригадаємо, яких звірів ми можемо зустріти в лісі:

1. Ой, яка ж вона гарненька,
Пишнохвоста і руденька,
Не звірятко – просто диво,
Невгамовне, пустотливе!
Вгору – вниз, на гілку з гілки...
Хто ж це буде, діти?.. (Білка)
2. В темнім лісі проживає
Довгий хвіст пухнастий має,
Їй на місці не сидиться.
Як зовуть її?... (Лисиця)
3. Одягнувся в кожушину, мед шукає і ожину.
Літом любить полювати,
А зимою – в лігві спати.
Як зачує він весну –
Покидається від сну (Ведмідь)

Попереду болотиста місцина, дивіться під ноги, будемо рухатися обережно, щоб не потрапити в болото.

4. Гра-естафета: «Перейди по купинках через болото» (чергуються купинки з моху та пеньочків), дітям потрібно перейти обережно по купинках - (музика - імітація квакання жабки).

Ведуча: Болото ми успішно подолали, нікого не загубили. Ми пройшли через всі перешкоди, які ми зустріли на своєму шляху і дійшли до річки. Чи можна йти самотійно без батьків на водойму (річку, озеро) там купатися, гратися? Відповіді дітей...

Ведуча: на нашому шляху річка, нам потрібно переправитися на інший беріг річки, як це можна зробити?

Діти: за допомогою човна.

5. Гра-естафета: «Перепливи через річку» – дзюрчання струмочку.
Виконання - (потрібно за допомогою рук, сидячи на скейтборді-човні, перепливати «річку», повернутися до команди, віддати скейтборд наступному та стати в кінець колони).

Ведуча: Ось, ми переправились на інший берег річки на галявину, де можемо перепочити, але пам'ятайте, що і на галявині є багато чого, небезпечного для людини.

Прийшли до нашої галявини, але раніше тут хтось вже відпочивав та, як бачите залишили після себе купу різного сміття. Давайте зробимо для лісу добру справу та позбираємо це сміття, що б тут було чисто та охайно.

6. Гра «Наведемо лад!».

В двох великих обручах розложено різне побутове сміття - пусті пластикові пляшки, целофанові пакети, паперові пакети, кришки від пляшок, одноразовий посуд, склянки, металеві баночки, старі м'ячі, обгортки від цукерок та інше. **Завдання:** яка команда швидше позбирає сміття у великі сміттєві пакети, які тримають вихователі.

Ведуча: Діти ви молодці, ви так швидко справилися з завданням. Пам'ятайте! Коли ви відпочиваєте на природі завжди прибирайте за собою сміття, залишайте довкілля чистим, бережіть природу.

7. Завдання для капітанів та команд: «Обережно, кліщі та комахи!»

На магнітній дошці – розміщена картинка галявини – розгляньте уважно її, **знайдіть та полічіть** усіх кліщів, що заховались. Виберіть тих комах, які можуть становити небезпеку для людини в лісі. Назвіть комах. **Чим кліщі небезпечні?** (хвороба Лайма; як діяти, як що вас вкусив кліщ?).

Ведуча: Ось наша подорож підходить до кінця, і нам час повертатися в садочок, але дуже часто влітку нас може застати гроза. Як ми будемо діяти, якщо ми в місті, в лісі, або подорожуємо чи відпочиваємо біля річки. Пограємо в гру.

8. Гра: «Обережно, гроза». Діти рухаються, бігають під веселу музику,

а тут раптом звуки дощу, грому та блискавки. Вони повинні швидко зорієнтуватися в просторі відповідно до ситуації яку озвучив ведучий та знайти правильне безпечне місце, щоб сховатися та перечекати грозу. Набір картинок місць, де можна сховатися від грози, яка застала вас в різних місцях (місто, ліс, подорож, відпочинок біля водойми тощо).

Ведуча: Діти, ми з вами повторили основні правила поведінки в лісі (природі). Зараз ми з вами пригадаємо - **Які правила поведінки в лісі ви запам'ятали? Що заборонено робити в лісі? Що найбільше запам'яталося та сподобалося?**

Діти виконують пісню «Правила безпеки» на сл. Вікторії Бобир, муз. Інни Котовської.

Нагородження команд дипломами «Пізнавальний курс «Дитина в природі»» побажання, спільне фото.

Організований вихід дітей з зали під марш.

«ЗИМОВІ ПУСТОЦІ»

СПОРТИВНА РОЗВАГА-КВЕСТ ДЛЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ВІКУ

Мета: Продовжувати удосконалювати фізичні якості дітей: спритність, швидкість, влучність, окомір, силу рук, вміння орієнтуватися в просторі, ходьби на лижах.

Розвивати пам'ять, логічне мислення під час розгадування загадок, дрібну моторику рук.

Формувати та закріплювати знання дітей про зимові розваги та зимові види спорту, уявлення про дружбу і доброзичливі взаємини, спонукати до спільної діяльності, виховувати миролюбність.

Стимулювати бажання буди розкутими, вільно рухатися під час виконання різних завдань та вільно виконувати танцювальні рухи під музику.

Матеріал: лижі, ялинки, хокейні клюшки, шайби, сніжки, «сніжні» коми, «сніговики»-кардонні коробки обклеєні білим папером, скейт-борди, дуги високі, сніжинки, сніголіпи, костюм «Сніговика», аудіо записи, мінусовка, великі сніжинки, засніжині ялинки та дерева, велика зимова картина, картинки до ілюстрації

Зала прикрашена зимовими декораціями, гірляндами, сніжинками.

Ведуча. Вітаю вас мої любі, діти підкажіть мені будь ласка, яка зараз пора року?.... Правильно зима. А ви любите зиму? А за що ви любите цю пору року?.... діти залюбки — катаються на санчатах, лижах, ковзанах, ліплять сніговиків, граються у сніжки.

Ведуча: Так, всі радіють, бо взимку дуже гарно і весело. Взимку діти залюбки — катаються на санчатах, лижах, ковзанах, ліплять сніговиків, граються у сніжки. У мене є ось така зимова картина на стіні, але вона зовсім пуста та сумна. А давайте ми з вами будемо грати в різні зимові ігри та наповнювати її картинками гри в яку ми пограли, а наприкінці нашого свята ми розглянемо цю картину, як вона змінилася.

Ведуча: стук у двері... (до зали під музику заходить сніговик).

Ведуча. Діти, до нас сьогодні завітав гість? Ви впізнали, хто це?..... Так.

Сніговик: Добрий день малята!

Я веселий Сніговик,

Сніговик: Я поспішав до вас, бо я дізнався про ваше свято і мені було дуже цікаво, тому я й прийшов до вас, щоб разом святкувати.

Ведуча: Ми раді тебе бачити у нас на святі.

Сніговик: сьогодні так холодно на вулиці.

Ведуча: Так, хоча лютий останній місяць зими, і він найхолодніший, та нічого, ми знаємо, як не замерзнути, бо знаємо танці-зігріванці. Хочеш подивитись?

Діти під веселу музику виходять на центр зали та танцюють танок «**Танці - зігріванці**». Аудіозапис.

Ведуча: Ну що, сподобався тобі наш танок?...Так, дуже.

Сніговик: Пропоную влаштувати зимові розваги.

Ведуча: Давайте поділимося на дві команди і позмагаємось.

Команди дітей під веселу музику крокують, шикуються та вітаються.

Сніговик: Команди, шикуйсь! Починаємо зимові ігри.

Ведуча: групи: «Пізнайко» та «Веселинка» ну, що діти готові?

Сніговик: А щоб було цікавіше, я вам зараз буду загадувати загадки.

Загадка №1 - Дві дощечки, дві сестри несуть мене із гори (лижі).

Ведуча: Діти, а давайте влаштуємо лижні перегони.

1. Естафета – «лижні перегони «змійкою» між ялинками».

Картинка лижник.

Загадка №2

Дві команди, як в футболі,
Та на крижаному полі,
І дорослих, і дітей
Позбирав на лід... *хокей*.

2. Пограємо в хокей, забий шайбу у ворота (клюшки для хокею, шайби на кожного гравця). Картинка - хокеїста.

Сніговик: молодці діти, наступна загадка –

Влітку відпочивають,
взимку дітей катають (санчата).

Ведуча: дітки, а ви любите кататися на санчатах? Тож вперед.

3. Естафета – «На санчатах з гори» скейт-борди.

Лежачі, відштовхуємося від пілоги, прямуємо по прямій, об'їхати ялинку.

Картинка хлопчик на санчатах

Мороз ніс щипає трішки.

Взимку діти грають в ... (сніжки).

Сніговик: Я так люблю гратися у сніжки, а ви? А знаєте, що сніжки для мене, це як смаколики, а бурульки це справжні льодяники.

4. Естафета – «Перенеси сніжки та бурульки».

Команди переносять сніжки за допомогою сніголіпів. Діти прикріплюють картинку сніжки.

Сніговик: Дітки, а ви любите катати снігові коми?

Так, але в цьому році зовсім не має снігу. Не біда, я вам приніс з далекої півночі сюрприз - ось такі снігові кулі, давайте їх катати.

Сніговик: Я приніс вам великі сніжки,

Тож пограємо з вами трішки.

5. Естафета – «Накатай ком» котити сніжний ком змійкою.

Прикріплюємо картинку хлопчика зі сніжним комом.

Сніговик:

Взимку з снігу народився,

На подвір'ї поселився.

До морозів лютих звик

Наш веселий ... (сніговик).

Сніговик: А ви вмієте сніговиків ліпити?

Ми з вами потренуємось, складати сніговичків.

6. Естафета – «Склади сніговика» з кардонних коробок. По черзі кладемо від великої коробки, до малої коробки, шапку, прикріплюємо шарфик, гудзики та ніс. Прикріплюємо картинку дівчинка ліпить сніговика.

Сніговик: Ой і весело тут у вас, та щось дуже гаряче. Мені пора вже іти, щось я починаю танути. Але прийшов я до вас у гості, не з пустими руками.

Подарунки для дітей: льодяники та грамоти.

Ведуча: Дякуємо тобі Сніговику, ти так прикрасив наше свято, без тебе воно не було б таким цікавим і веселим.

Сніговик: *Бачу я усюди, радісні обличчя*

Я веселий, жвавий

І люблю забави

А тепер уже пора

Прощайте, дітвора. (Сніговик йде).

Ведуча: *Всі естафети ми з вами програли,*

І головної мети досягли.

Гарно змагався кожен із вас.

Свято спортивне завершити час!

До нових зустрічей!

- Діти, шикуйсь, струнко! Команди, які приймали участь у змаганнях, по колу пошани кроком руш!

Спільне фото на згадку.

Химченко Ю.В.,

вчитель-логопед

Дошкільний навчальний заклад

комбінованого типу ясла-садок №1 «Олімпієць»

м. Гола Пристань, Херсонська область, Україна

КОНСПЕКТ ЛОГОПЕДИЧНОГО ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗВИТКУ ЛЕКСИКО- ГРАМАТИЧНИХ КАТЕГОРІЙ «ВЕСЕЛЕ ЧАЮВАННЯ»

Мета:

Навчальна: розширення словника іменників, прикметників і дієслів з теми, закріплення узагальнюючого поняття «Чайний посуд», вчити будувати просту фразу з 2-4 слів, утворювати іменники і прикметники, узгоджувати числівники з іменниками, уточнювати категоріальне значення слова (прикметників, що позначають ряди однорідних якостей і властивостей).

Виховна: формування навичок співпраці, взаєморозуміння, доброзичливості, самостійності, ініціативності, відповідальності.

Корекційна: коригувати діалогічне мовлення, зорову увагу і сприйняття, загальну і дрібну моторику, глибокий вдих і тривалий ротовий видих, розвиток просторового сприйняття.

Матеріал: чайний посуд, картинки цукерок та печиві з різними начинками за кількістю дітей, цифри до 6, чашки для дихальної гімнастики, сенсорна коробка з кавовими зернами.

Хід заняття

1. Організаційний момент. Збирання дітей піснюю

Зимове чаювання

Проведем сьогодні

Зимовую годину
Будем ласувати
Чаєм із малини
Ох, який чудовий смак
Колір гарний аромат 2 рази
Ми усіх запросимо
До нашого столу
Чай наш переллємо
Разом ми поп'ємо
Ох, гарячий чай 2 рази
Дмухати не забувай.

2. Основна частина.

• Повідомлення теми.

- Запрошую всіх підійти ближче до столу, та продовжити наше чаювання. Але для початку, нам потрібно засерверувати стіл.

- Скажіть, який в нас взагалі є посуд? (Посуд є 3х видів – столовий, кухонний та чайний).

- Так, а нам який зараз для чаювання потрібен? (нам потрібен чайний набір посуду.)

- Чим ми будемо накривати стіл? (Стіл будемо накривати скатертиною).

- Що поставимо на стіл? (Чайник, чашки, блюдця, цукорницю та ложечки). Молодці. (Діти сідають за стіл).

- Давайте розповімо з яких частин складається наш чайник? Хто хоче? (У чайника є кришка, носик, ручка, стінки та дно).

• Д/вправа «Багатозначні слова».

- Добре, а скажіть носик є у чайник, а ще в кого є носик? (Носик є у людини). А ручка – (У чайника, дверна ручка, для письма ручка, дитяча ручка).

- Скажіть, з чим ми любляємо пити чай? (Ми любимо пити чай із смаколиками).

• Д/гра «Начинки для солодошів».

- Так, ось і я для вас приготувала різні ласощі (дістаю цукерки, печиво та начинки для них)

- Ви берете собі, що хочете смакувати та вибираєте начинку. (в мене цукерка з горіхом – цукерка горіхова). (Печиво та цукерки – горіх, шоколад, апельсин, малина, джем, мак, ягоди, вершки).

- От ми покуштували смачні солодоші. Давайте згадаємо, з чого може бути виготовлений посуд? (З глини, заліза, пластмаси, скла, та паперу).

• **Д/гра «Я ти, він, вона».** (Дітям роздається посуд з різного матеріалу і вони складають речення).

Я п'ю з скляної чашки.

Вона п'є з пластмасової чашки.

Ми п'ємо з глиняної чашки.

- А хто згадає як називається чашка з глини? – горнятко. Так з горнятка п'ють каву.

- А що можна ще наливати у чашки? (Компот, сік, узвар, каву.)

- Тепер скажіть, що ми і як готуємо.

Сік – вижимаємо.

Компот, каву, узвар – варимо.

Чай – заварюємо.

• **Фізкультхвилинка «Сервірування».**

Сервіруємо стіл, накриваємо

(кулачок лівої руки накриваємо правою долонею)

Чайні блюдця на ньому розставляємо

(імітація розставляння уявного посуду на долоні)

А на блюдечка – чашки маленькі

(заокругленими долонями зображують «чашечку»)

Ще й ложечки чайні, срібненькі

(імітують користування ложечкою – помішування чаю у чашці, колові рухи пальцем)

Закипів уже чайник пузатий

(з'єднані кулачки піднімають вгору, зображуючи піднімання «важкого чайника») Час до столу вам друзі сідати *(закличний жест)*

- Подивіться, що я вам приготувала. Що це? (це кавові зерна). Всі підходимо до мене, доторкніться до кави, давайте її понюхаємо. Хто скаже кава яка? (ароматна, чорна, гірка, міцна)

- Але це не просто кавові зерна, я там дещо заховала. Ваша задача занурити ручку, знайти щось, назвати. (діти знаходять цифри та шукають виставляють таку ж кількість предметів на дошку.)

Одна булочка, п'ять цукерок, дві чашки, три, чайника, чотири ложки

3. Заключна частина.

- Діти про що ми з вами розмовляли? Які завдання виконували? Я всіх пригощаю солодощами. Оцінка діяльності кожної дитини.

Черкун Н.А.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад ясла-садок «Барвінок»

селище Покровське, Решетилівський район,

Полтавська область, Україна

**ІНТЕГРОВАНЕ ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ВІКУ З
ВИКОРИСТАННЯМ КВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЇ «МИ ПОДОРОЖУВАЛИ –
СЛІДИ ЗИМИ ШУКАЛИ»**

Завдання: розвивати мовлення дітей, увагу, уяву, конструкторські здібності, дрібну моторику рук. Виховувати спостережливість, ввічливість, бажання допомагати один одному. Закріплювати знання дітей про

властивості зими та інших пір року, про діяльність людей і життя тварин взимку. Вправляти у розрізненні транспорту за способом пересування (наземний, повітряний, водний). Збагачувати словник дітей словами-назвами пір року, транспорту та його видами, професіями людей різного транспорту (пілот, водій, машиніст, капітан). Продовжувати вчити дітей складати складнопідрядні речення за ілюстраціями та вести діалог з дорослими. Закріплювати вміння конструювати об'єкти транспорту за допомогою різного матеріалу (конструктор, пластилін, покидьковий матеріал).

Матеріал: ілюстрації та картинки до ігор «Пори року», «Повітряний, наземний, водний», вправи «Коли приходить зима, тоді...», конструктор; пластилін, половинки горіха, паперові трикутники, клей, зубочистки або шпажки, серветки; мольберти; площинні зображення сніжинок, рулі на кожную дитину, паперові кульки, записи музики різного темпу, морозиво.

Хід.

Заняття розпочинається в різних частинах групової кімнати

- Діти, до нас гості завітали,

Доброго ранку нам побажали.

І ми їм всі скажемо: -Доброго дня!

Сідайте, будь ласка. Вам рада дітвора.

- Діти, сьогодні до нас завітали гості, бо я їм сказала,
що ми з вами будемо подорожувати і сліди Зими шукати.

- Як ви гадаєте, коли приходить Зима,
Що приносить з собою вона? (Сніг, мороз).

То ж, уважно на сторони поглядайте

Та сніжинки навколо шукайте.

Сніжинки розміщені по ходу заняття, як орієнтири для дітей

Сніжинка перша: - Серед картинок мене шукайте

Та що про мене знаєте, розповідайте.

Дидактична гра «Пори року»

Мета: повторити знання дітей про пори року та явища природи, які відбуваються в кожній з них.

Матеріал: ілюстрації пір року та картинки із зображенням явищ природи до кожної з них.

Хід гри. На мольберт виставляють ілюстрації чотири пори року, називаючи їх, а потім до них явища природи, пояснюючи, що змінюється в природі з настанням певної пори року.

Сніжинка друга: - Щоб далі нам мандрувати

Різні види транспорту називайте.

Дидактична гра «Повітряний, наземний, водний»

Мета: закріпити назви різного виду транспорту та узагальнену назву відповідно способу пересування: повітряний, наземний, водний.

Матеріал: ілюстрації неба, дороги, моря, картинки різного виду транспорту.

Хід гри: до ілюстрацій діти розкладають транспорт, який відповідає

руху по дорозі, воді та у повітрі, називаючи кожен з них.

- Щоб далі нам мандрувати
Транспорт, яким будемо подорожувати відгадайте.
Є великий, є малий,
Є вантажний, легковий.
По дорогах поспішає,
У собі людей катає. (Автомобіль)

Будування автомобілів з конструктору

- А тепер за кермо сідайте
І як шофери сліди Зими шукайте.

Діти з педагогом, тримаючи рулі «їдуть» в кімнату психологічного розвантаження

- Сніжинка третя:** - Мої ілюстрації переглядайте
Та про мене речення складайте.

Складання складнопідрядних речень за сюжетними картинками

Мовленнєва вправа «Коли приходить Зима, тоді...»

Мета: вправляти дітей у складанні складнопідрядних речень.

Матеріал: сюжетні ілюстрації про роботу людей та життя тварин взимку.

Хід вправи: вихователь виставляючи на мольберт ілюстрацію, дає час розглянути її і сказати реченням, що на ній зображено, починаючи словами «Коли приходить зима, тоді...» (випадає сніг, люди підгодовують птахів, замерзає річка тощо).

- Щоб далі нам мандрувати
Транспорт, яким будете подорожувати відгадайте.
Через море-океан,
В сильний шторм чи ураган
Впевнено вперед прямує,
А на ньому люд мандрує. (Корабель)

Конструювання корабликів з покидькового матеріалу: на шпажку або зубочистку приклеїти паперовий трикутник і прикріпити його за допомогою пластиліну на дно половинки шкарлупи горіха. Кораблик поміщаємо до миски з водою.

- А тепер за штурвали сідайте
І як капітани корабля сліди Зими шукайте.
Діти з педагогом, тримаючи рулі «пливуть» до музичної зали

- Сніжинка четверта:** - Щоб вам не сумувати,
В мої ігри пограйте.

Гра в сніжки (паперові кульки)

- Щоб далі нам мандрувати
Транспорт, яким будете подорожувати відгадайте.
В синім небі путь моя,
Швидше всіх літаю я.
Маю крила, хоч не птах.

Люди звуть мене ... (Літак)

- А тепер за кермо літака сідайте

І як пілоти сліди Зими шукайте.

Діти під музичний супровід «літають» то швидко, то повільно, орієнтуючись на темп музики.

Вихователь з дітьми переходять до кухні

Сніжинка п'ята: - Сліди Зими нас до кухні привели,

Щоб ми тут ще її знайшли.

Як ви гадаєте, що на кухні є,

Що холод Зими береже?

Загадка:

В нас на кухні – білий кіт.

Він прив'язаний за дріт.

День і нічку муркотить,

В животі мороз сидить.

(Холодильник)

Звернення до кухарів: - Добрий день, ви нас вибачайте,

Але, що для нас Зима в холодильнику залишила, віддайте.

Кухарі віддають дітям гостинці (морозиво), діти дякують.

- А тепер до групи повертаємось

Тим транспортом, що у нас в селі маємо.

Пасажирський чи товарний

Металевий він і гарний.

Все ховає у вагонах

І стає лиш на перонах. (Потяг)

- А тепер за кермо потягу сідайте

І як машиністи по слідах Зими додому вирушайте.

Повернення до групи один за одним, підведення підсумку – поділ враженнями про те, які діти знаходили сліди Зими

Чулкова О.М.,

вихователь-методист дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад №255

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

НАШІ УЛЮБЛЕНІ ІГРАШКИ

Мета: активізувати вживання слів: іменників-назв іграшок, прикметників, що характеризують ознаки предметів, та дієслів; підвести до засвоєння узагальнюючого поняття «іграшки»; навчати дітей уважно розглядати й обстежувати іграшки, виділяти їх характерні риси, відповідати на запитання вихователя; розвивати увагу, кмітливість, мовлення, мислення;

формувати уміння слухати одне одного, договорювати слова та словосполучення; виховувати навички культурного спілкування, любов і бережливе ставлення до іграшок, емоційну чуйність дитини.

Словник: активізувати вживання слів: іменників-назв іграшок, прикметників, що характеризують ознаки предметів, та дієслів.

Матеріал: скриня; м'яч; іграшки: котик, зайчик, їжачок.

Хід заняття

I. Вступна частина.

1. Організаційний момент.

Вихователь:

- Діти, подивіться, що це з'явилося у нас в ігровому куточку? Це незвичайна, чарівна скриня.

Як ви думаєте, що в ній?

(Діти оглядають скриню, але не заглядають у неї, висловлюють свою думку.)

— Давайте подивимося, що там.

2. Дидактична гра «Я- дівчинка, я- хлопчик».

Вихователь:— Що це?(М'яч.) Якого він кольору? А за формою? Що ми можемо з м'ячиком робити? (Кидати, ловити, котити.)

По галявці лісовій

Скаче м'ячик, мов живий.

А за ним веселі діти

— Нумо м'ячика ловити!

Вихователь:

— Давайте пограємося з м'ячиком у гру «Я – дівчинка, я – хлопчик».

(Діти ловлять м'ячик, називають свою статтю і кидають його вихователю.)

II. Основна частина.

1. Гра – імітація «Кіт – воркіт»

— Чуєте, хтось шкребеться? Хто це? (Котик.)

— Котик який? (Пухнастий, м'якенький, грайливий, вусатий.)

-Давайте розкажемо про котика віршик (Читання на пам'ять вірша з імітацією рухів.)

-Кіт-воркіт

Чеше лапкою живіт,

Язичком вмивається,

Лапкою втирається.

Спинку вигне він дугою

Ти погладь його рукою.

-Мяу-мяу-мяу-мяу.

2. Дидактична гра «Що вміє зайчик робити?»

Вихователь:

-Давайте подивимось що ще є у нашій скрині. Але спершу треба відгадати загадку:

-Влітку сіренький,
А взимку біленький.
Довгі вуха має,
Швидко в лісі стрибає.(Зайчик.)

-Так вірно.Діти , давайте розкажемо що вміє робити зайчик.(Ходити, бігати,стрибати , їсти , вмиватися , гратися.)

3. Музична гра «Передай іграшку»

Вихователь:

-Так зайчик вміє гратися .То ж давайте ми з ним пограємося.(Діти стають у коло і під музику передають зайчика один одному,коли музика закінчується наздоганяють зайчика.)

4.Читання вірша П.Воронько «Їжачок-хитрячок»

Вихователь:

-Час вже подивитись хто іще заховався у скриню.Готові? Ну то слухайте загадку:

-Хоч не шию я ніколи,
А голок завжди доволі.(Їжак.)

-Молодці!Відгадали загадку.А їжачок цікавиться чи знають дітки про нього віршика?Так знають і розкажуть його тобі.

-Їжачок –хитрячок
Із голок та шпичок
Пошив собі піджачок.
І у тому піджачку
Він гуляє по садку.
Натикає на голки:
Груші,яблука,сливки.
І скликає на обід
Цілий рід.

Вихователь:

-Молодці добре розказали віршика.

III.Заклучна частина.

Підсумок заняття.

-Дітки тож давайте назовемо хто ховався у скрині.

(М'яч,котик,зайчик,їжачок.)Вірно.

-А як можна їх всіх назвати одним словом?(Іграшки.)Розумнички мої правильно.

-Іграшки не люблять стояти,
З іграшками треба грати.

-А чи знаєте ,малята ,
Як із іграшками треба грати?(Відповіді дітей)

-Так. Вірно. Іграшкам дуже подобається грати з вами, якщо ви їх не ображаєте, не кидаєте, не рвете, не ламаєте і не забуваєте про них.

-А тепер скажемо наші чарівні слова, як ми будемо грати з іграшками.

-Будемо дружно ми з іграшками грати,

І ніколи їх не ображати.

-Я вірю, що ви будете любити іграшки і дбайливо з ними грати. Наші іграшки трошки втомилися. Нехай вони відпочинуть трохи.(Кладуть іграшки назад у скриню.)

Шаброва А.О.

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад «Золотий ключик»

Маньківської селищної ради

Чераська область, Україна

ЗНАЧЕННЯ ТА СУТЬ ДОСЛІДНИЦЬКОГО МЕТОДУ В ПІЗНАННІ ОТОЧУЮЧОЇ ПРИРОДИ

Активність дитини доцільніше розвивати у пізнавальній діяльності.

Її основними видами є пошукова робота, спостереження, екологічне моделювання.

Психолого-педагогічними дослідженнями встановлено, що за допомогою пошуково-дослідницької діяльності у дитини досить легко формуються орієнтувальні вміння, інтелектуальні та практичні дії, розвиваються мисленнєві процеси; доведена й ефективність створення разом із дорослим екологічних моделей. Доцільність експериментування зумовлена різноманітністю природних явищ, змінністю і циклічністю сезонних ознак, прихованістю причинових зв'язків.

Елементарна пошукова діяльність, як форма ознайомлення дітей з природою забезпечує найбільш високий ступінь активності самодіяльності дітей. Вона дозволяє сформувати у дітей уявлення про явища природи, виявити їх причини і взаємозв'язки. Дослід визначається як спосіб матеріального впливу людини на об'єкт з метою вивчення цього об'єкта, пізнання його властивостей. Отже, це спостереження за спеціально створених умов. За сучасних умов, коли великого значення надається розвиткові пізнавальної активності, вихованню прагнення до здобуття нових знань, проведенню дослідів повинно бути приділено значну увагу.

Використання дослідів цінне тим, що вони мають велику переконуючу силу. Знання, яких набувають діти, мають особливу доказовість, повноту і міцність. Під час проведення дослідів забезпечується чуттєве сприймання, практична діяльність дітей і словесне обґрунтування. Такий органічний зв'язок і сприяє максимальній активізації розумової діяльності дітей, оскільки відповідає характеру мислення дошкільників.

Крім цього дослідів цінні тим, що дають можливість стежити за ходом явища і відтворювати їх щоразу з повторенням умов, у д/з проводяться такі види дослідів:

1. Ілюстративний або демонстраційний (виявляючи та з'ясовуючи з дітьми властивості предметів та явищ, вихователь сам проводить дослід, а діти лише спостерігають, всі разом роблять висновки);

2. Навчальний (діє кожна дитина. Йому слід надавати перевагу, оскільки кожна дитина самостійно перевіряє гіпотезу, поставлену на початку дослідження, знаходить відповіді на свої питання, перевіряє свої знання та можливості).

Пошуково-дослідницька робота у природі ведеться з дотриманням таких основних принципів і правил:

- від простого до складного, від знайомого до незнайомого, спираючись на наявні у дітей знання і досвід;
- врахування особливостей певної пори року;
- доведення експерименту до кінця;
- повторення дослідів для уточнення, поглиблення знань про той чи інший об'єкт або явище;
- підсумок результату дослідження;
- виховання дбайливого ставлення до речей, що оточують, до природи з використанням позитивних прикладів поведінки дорослих і малюків.

Треба застосовувати різноманітні прийоми: обстеження, практичні дії з предметами, запитання пошукового характеру, розповіді свої і дітей, пояснення і показ, художнє слово, розглядання ілюстративного матеріалу, замальовування спостережуваних явищ і об'єктів. Усе це не лише привчає вихованців виконувати вказівки, а й спонукає їх самостійно аналізувати явища, віднаходити причини й зв'язки, робити певні висновки.

Помітно активізує пізнавальну діяльність дітей залучення їх до проведення дослідів. Досліди, власне, дуже нагадують фокуси, вони посильні для дошкільників.

Структура та зміст дослідження в роботі з дітьми дошкільного навчального закладу

Пошукова діяльність проводиться в окремій системі.

Структура дослідів має багато спільного із спостереженнями.

Перший етап - підготовка дітей до дослідження. Вихователь проводить з дітьми бесіду, щоб зацікавити їх дослідом, виявляв знання. Наприклад: «Як ви гадаєте, діти, дерева взимку живі? А чому вони не замерзають від сильного морозу?»

Другий етап - початок дослідження: обговорення умов і висунування припущень: «Я читала, діти, що дерева не замерзають тому, що в їхньому соку багато цукру. Давайте поставимо на мороз дві скляночки: в одній буде проста вода, а в другій - з цукром. Як ви гадаєте, в якій склянці вода швидше замерзне?»

Третій етап - хід дослідження. Спостереження дітей за ходом дослідження, обмін думками.

Четвертий етап - заключний: обговорення наслідків дослідження.

Дуже важливим є етап перевірки гіпотези. Щоб застерігтися від неправильних засобів та способів, вихователь мусить логічно правильно продумати свою діяльність і діяльність дітей, методично її забезпечити, визначити послідовність етапів роботи, способи поетапної фіксації результатів, основні та допоміжні засоби й матеріали, тобто планування роботи вихователя повинно повністю підпорядковуватись єдиній меті обґрунтованому переходу теоретичних уявлень на рівень узагальнених та систематизованих знань.

Для засвоєння об'єму знань, визначеного "Програмою виховання в дитячому садку", необхідна активна організація пізнавальної і практичної діяльності дітей. Формуючи систему знань про природу, вихователь вибирає з програми той зміст знань, який можливо засвоїти методом пошукової діяльності. Він організовує життєві ситуації направляючи дітей на визначення пізнавальних задач. В процесі аналізу запропонованих ситуацій у дітей виникає необхідність співвіднести набуті знання з тим, що вони посередньо сприймають. Пошукова діяльність починається з того, що відомо а що ні. Усвідомлення проблемної ситуації закінчується постановкою пізнавальної задачі - "Що відбувається і чому так відбувається?"

В результаті аналізу проблемної життєвої ситуації і усвідомлення пізнавальної задачі під керівництвом вихователя висувають припущення про можливі причини спостерігаючих явищ. Ні одне з висловлювань не повинне залишитись без обговорювання.

Наприклад: зимою діти виносять пофарбовану воду на мороз, щоб вийшов кольоровий лід.

Вихователь запитує: "Чому на вулиці зимою вода перетворюється на лід? Чи можна виготовити кольоровий лід у приміщенні?"

Діти роблять різні припущення, одні більш точні та конкретні: "вода на вулиці замерзне - буде лід", другі помилкові: "вода може замерзнути і на вулиці, і в кімнаті ", інші недостатньо точні: "на вулиці буде лід". Припущення, висловлені дітьми, часто бувають суперечливі. Вихователь пропонує перевірити - яке правильне. Якщо діти не висловлюють припущення, вихователь сам спонукає до цього, або сам висловлює необхідні припущення.

Короткочасні спостереження використовуються для установаження якості різних об'єктів природи, для їх розпізнавання.

Наприклад: при визначенні необхідності поливки рослин і доказів своїх суджень, діти відшукують ознаки стану рослин дозволяючи зробити висновок про сухість та вологість ґрунту, їх колір, про зміни стану листя.

Довготривалі спостереження, досліди, моделювання і демонстрації готових моделей (поведінка комах) можуть бути використанні для рішення повчальних задач на встановлення причин природних явищ, зв'язків і відносин. Так для виявлення зв'язку між способом пересування тварин (кролик, жабка) і складом кінцівок, вихователь пропонує дітям поспостерігати за тваринами; порівнюючи їх способи пересування та склад

кінцівки. Демонстрація моделей може бути використана для встановлення механізмів маскуваності тварин. Спостерігаючи за гусінню метелика - капустниці, діти помічають, що їх важко розрізнити на листі капусти. Вихователь пропонує подумати, чому так виходить, потім пояснює це явище.

При наявності у дітей досвіду сформульованого через наочно - практичні методи і ознайомлення з природою, вихователь може використовувати для перевірки припущення і рішення пізнавальних задач евристичної бесіди.

Евристична бесіда передбачає встановлення причин різних природних явищ за допомогою суджень. Вихователь керує процесом суджень і направленням думки дітей.

Наприклад: під час прогулянки при відлизі (в січні) вихователь звертає увагу на те, що гілки кущів, прикрашені гірляндами з краплинок води. Він пропонує дітям здогадатися, що відбулося і чому, куди подівся сніг, який діти в ранці бачили на гілках.

- Я думаю що сніг розтав - каже одна дитина, - бачите, ліхтарі світять, від них іде тепло, тому він розтав.

- А я думаю що розтав тому, що сонце світить сьогодні. Ось і вийшли крапельки - каже інший.

Вихователь не відмовляється від відповідей, але пропонує згадати: "вчора ввечері ліхтарі теж світили, а хіба сніг танув?"

"Ні, ввечері не танув" - згадали діти.

Вихователь каже, що сьогодні не було сонця, день був похмурий.

Діти здогадалися, що причиною розтавання снігу виявилось загальне потепління. Вихователь пропонує подивитися на термометр. І вони переконуються, що на вулиці значно потепліло.

Заключним етапом пошукової діяльності є формулювання висновків на основі аналізу вже наявних результатів спостережень, дослідів, моделювання. До самостійного формулювання висновків дітей стимулює вихователь. Він не повинен поспішати робити висновки сам. Необхідно вислуховувати всі висловлювання дітей, задавати додаткові питання, які можуть дати направлення думці.

Розгорнута пошукова діяльність використовується при ознайомленні з природою дітей старшого дошкільного віку. Але використання її окремих компонентів - пошукових дій, можна починати з молодшої групи. Для встановлення впливу вологості на пластичність піску та глини в іграх дітей молодшого дошкільного віку вихователь пропонує виліпити пиріжок з сухого піску, потім з вологого і запитує: "чому з початку пиріжок не вийшов? З якого піску можна виліпити його?".

Ознайомлення дітей з природою за допомогою елементарної пошукової діяльності має більш розвиваюче значення. Систематичне використання прийомів в пошуковій діяльності призводить до того, що вона є способом самостійної пізнавальної діяльності дитини. Під впливом пошукової діяльності у дітей розвиваються елементи самостійного творчого

мислення. Радість самостійних відкриттів розвиває і закріплює інтерес до природи.

Враховуючи значення пошукової діяльності для розвитку дітей, необхідно постійно створювати умови для її організації.

Методика організації дослідницької діяльності з дітьми різних вікових груп

Розглянемо зміст пошукової діяльності та її методику по ознайомленню дітей з неживою природою.

В поданій нижче системі ми розкриваємо:

- зміст знань;
- мету ознайомлення з тим чи іншим об'єктом неживої природи;
- методичні поради до організації експериментів.

Об'єкти неживої природи: вода, сніг, лід, пісок.

Наприклад: **ВОДА**

Мета:

- ознайомити дітей з тим, що вода потрібна для людей, рослин, тварин;
- учити визначати і називати основні її ознаки та властивості (може бути чистою - брудною, холодною - теплою, розливається, ллється, капає);
- розвивати здатність встановлювати найпростіші зв'язки і взаємозалежності в стані речовини, спостережливість і допитливість.

У дітей другої молодшої групи вже є деякі уявлення про використання води людиною в побуті, сформовані у них у першій молодшій групі. Але ці уявлення часткові, безсистемні.

Під час спостережень у другій молодшій групі вихователь супроводить свою розповідь наочними засобами, що продемонструють ті ознаки і властивості, які доступні для сприймання, розуміння і засвоєння дітьми цього віку.

Властивість 1. Чиста - брудна - кольорова вода.

Для порівняння доцільно використати воду з водопровідного крана та дощову, наливши її у прозору посудину.

ДОСЛІД № 1

У склянку з водою покласти кілька кристаликів марганцевокислого калію. Якого кольору стала вода? Провести аналогічний дослід, додаючи інші барвники. Діти роблять висновок про зміну кольору води.

Властивість 2. Холодна - тепла вода.

Порівняти температуру води, торкаючись до посудини, в яку її наливо; пробуєючи на смак - воду для пиття різної температури; через тактильні аналізатори - воду різної температури для миття рук і обличчя, прання лялькового одягу. За наявності відповідних умов слід залучити дітей до порівняння температури води під час ігор, плескання та виконання вправ на мілководді річки, у басейні. У середній групі спонукати водночас до порівняння кольору та прозорості води під час занурення з головою.

ДОСЛІД № 2

Одну частину води нагріти у посудині, другу - залишити на столі без змін, третю - винести на холод. Від чого залежить температура води? Чому? Висновок діти роблять самостійно.

Властивість 3. Розливається - ллється – капає.

Шляхом довільних дій з предметами з гладенькою поверхнею (великою тарілкою, тацею, іншим посудом, столом для ігор з водою і піском) вихователь демонструє властивість води поширюватися в різних напрямках від місця дотику до поверхні предмета - розливатися. Вода при цьому може набувати плям різної форми і розмірів. Вода ллється єдиною цівкою з посуду з носиком (чайник, поливальниця, глечик) і кількома - з посуду, що має овальний або круглий отвір. Чому? (до самостійного висновку слід спонукати дітей 5-го року життя.)

Вода капає, коли рухається повільно. Доцільно провести в дощову погоду спостереження, як капає вода з даху і з предметів на майданчику, з паркана. Можна заздалегідь виставити на підставку, що дорівнює росту дітей, фанеру або дощечку довільних розмірів горизонтально до поверхні землі і спостерігати за рухом водяних крапель з чотирьох боків (під час зливи тоненькі цівки; в помірний дощ - краплі).

Властивість 4. Вода прозора.

Для підведення дітей до висновку про прозорість води доцільно використати нескладний дослід: занурити у воду кілька різних предметів.

ДОСЛІД № 3.

Запропонувати дітям спробувати воду на смак. Вода - без смаку. Опустити в склянку ложечку цукру (солі). Що трапилося з цукром? Сіллю? Якою стала вода на смак, в яку поклали цукор, а в яку - сіль? Від чого залежить смак води?

Дітям 5-го року життя допомогти засвоїти, що одні предмети плавають у воді, інші - тонуть. цю роботу можна об'єднати з демонстрацією властивості розчинності у воді сипучих речовин.

ДОСЛІД № 4.

У прозору посудину, користуючись умовною міркою, опустити пісок, дрібні камінці, по 2-3 предмети однакової форми та об'єму, але з різного матеріалу (дерева, скла, пластмаси, паперу, тканини, воску, використовуючи послідовні дії), вчити дітей пояснювати поведінку цих предметів у воді. Чому деякі з них плавають, інші - тонуть, а окремі - розчиняються, змінюючи забарвлення води?

Знання властивостей спостережуваних об'єктів закріпити з дітьми в малюнках, розповідях, читанні віршів напам'ять. Для підсилення інтересу і стимулювання пізнавальної діяльності переглянути у другій молодшій групі 3-6 кадрів діафільму «Вода служить людям», у середній групі - діафільм «Дівчинка і фонтан».

Дослід 5. Вода міститься в продуктах.

У цілий сухий поліетиленовий пакет покладіть кілька свіжих фруктів

або овочів. Можна покласти зелень петрушки, кропу. Пакет треба щільно зав'язати і покласти в холодильник. Через добу вийняти пакет та показати дітям, що на внутрішній поверхні пакета видно крапельки води.

Звідки взялася вода? Так, вона міститься в овочах і фруктах.

Розрізати огірок навпіл, посолити, або поскребти ложечкою. Показати дітям сік.

Взяти свіжу ягоду вишні й засушену вишню. Видавити зі свіжої вишні краплю соку. Намагатись зробити це і з сухої вишні. Обговорити цю ситуацію: чому не можна отримати соку з сухого плоду? Де поділася вода?

Кілька скибок чорного та білого хліба в різних пакетах покласти в холодильник. Через добу засвідчити появу вологи на внутрішній поверхні пакетів. Вода знаходиться в хлібі.

Дослід 6. Ми видихаємо з повітрям воду.

Запропонувати дітям подихати на дзеркальце або на холодне скло.

Дзеркальце помутніло, запотіло. Провести пальцем по запотілому склу. Чому палець став мокрим? Звідки взялася вода? Це ми її виділяємо під час дихання. За добу людина втрачає багато води, і її треба поповнити: випити або спожити з їжею.

Дослід 7. Як зробити чисту воду?

Взяти стакан води з різними домішками: зерном, паличками, ниточками...Пропустити через паперовий фільтр в другий стакан.

Найчистіша вода одержується шляхом охолодження водяної пари. Вона не містить ніяких домішок.

На носик чайника одягніть склянку, баночку, а під нею прилаштуйте глибоке блюдо чи мисочку. Закрийте чайник кришкою і починайте кип'ятити воду. Вода випаровуватиметься через носик. Пара, торкаючись стінок холодної банки, охолоджується і знову перетворюється на воду. Крапельки води мають стікати на блюдо.

Отже, до структури дослідницької діяльності входить:

- постановка проблеми;
- пошук шляхів її розв'язання та побудова гіпотез;
- розв'язання завдання за допомогою практичних дій.

Кожний етап потребує мобілізації всіх психічних зусиль особистості, творчого пошуку.

Висновки

У ході проведення експериментального дослідження з метою з'ясування ефективності в організації дослідницької діяльності старших дошкільників у природі ми дійшли таких висновків:

1. Проаналізувавши сутність дослідницької діяльності дошкільників у природі, нами було виявлено, що поряд з поняттям «дослідницька діяльність» вживаються й такі, як «дослідно-експериментальна», «пошуково-дослідницька діяльність». Синтезуючи тлумачення цих понять, ми визначили, що дослідницька діяльність дітей дошкільного віку у природі це спеціально організована педагогом діяльність дітей, у якій вони шляхом

самостійного відкриття природи, розв'язання проблемних завдань, практично перетворювальних дій оволодівають новими знаннями, уміннями і навичками. Розкриваючи значення дослідницької діяльності дітей в природі, ми з'ясували, що цінність цієї діяльності полягає в тому, що діти не отримують готових знань від педагога, а здобувають їх у ході практичної діяльності, залучаючи при цьому приховані резерви розумової активності. Досліджуючи об'єкти живої та неживої природи, вихованці отримують можливість розвивати власну спостережливість, самостійність, ініціативність, допитливість, цілеспрямованість; вчаться спілкуватися з природою і отримувати від цього естетичне задоволення, відповідально ставитися до неї та раціонально використовувати її ресурси тощо. Таким чином, дослідницька діяльність у природі під час освітнього процесу є ефективним засобом виховання і формою навчання всебічно розвиненої дитини.

2. Досліджуючи сучасний стан використання дослідницької діяльності у закладах дошкільної освіти, нами було встановлено тенденцію поширення цієї діяльності у закладах дошкільної освіти. Аналіз авторських програм дослідницької діяльності та досвіду роботи вихователів закладів дошкільної освіти м. Полтави з організації дослідницької діяльності дошкільників засвідчив недостатній рівень застосування засобів мнемотехніки у дослідницькій діяльності дітей старшого дошкільного віку у природі.

3. З метою підвищення рівня дослідницької діяльності старших дошкільників у природі нами було організовано та проведено експериментальне дослідження, яке передбачало впровадження мнемотаблиць під час проведення дослідів. Кожен етап експерименту передбачав виконання запланованих завдань та отримання очікуваного результату. Так, на контрольному етапі нами було визначено критерії та показники дослідницької діяльності старших дошкільників у природі (когнітивний, діяльнісний, мотиваційний) та перевірено їх рівні. Під час проведення формувального етапу проводилася серія дослідів із використанням мнемотаблиць. На контрольному етапі здійснювалася повторна перевірка рівня дослідницької діяльності старших дошкільників у природі. Її результати свідчать, що в експериментальній групі високий рівень дослідницької діяльності старших дошкільників у природі зріс на 12%, середній – не змінився, а низький рівень знизився на 12%. Щодо контрольної групи, то в ній показники залишились на тому самому рівні. На основі цих даних можна констатувати, що використання мнемотаблиць сприяло підвищенню рівня дослідницької діяльності старших дошкільників у природі.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л. та ін. – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Буданцева Н. І. Використання мнемотехнології для розвитку та корекції мови дошкільнят / Н. І. Буданцева [Електронний ресурс] – Режим

доступу: file://C:/Users/User/Downloads/Otros_2015_2_10.pdf

3. Гануза С. А. Уроки мислення серед природи / С. А. Гануза // Дитячий садок. – 2004. – №7. – С. 12-14.

4. Гнізділова О. А. Дослідно-експериментальна діяльність дітей з природними об'єктами в умовах ДНЗ / Олена Гнізділова, Теяна Федій. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 106с.

5. Дода М. Осередки для розвитку і творчості наймолодших / М. Дода // Дошкільне виховання. – 2010. – № 4. – С. 28-29.

6. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук Укр.; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

7. Исаева О. С. Развитие познавательной сферы у детей старшего дошкольного возраста в процессе культурно-досуговой деятельности / О. С. Исаева [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://abitu.ru>

8. Калюжна І. Г. Значення ознайомлення дітей з природою для всебічного розвитку дитини І. Г. Калюжна [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://conference.ua>.

9. Кокоревич Р. Н. Использование опытно-экспериментальной деятельности в процессе познавательного развития детей дошкольного возраста / Р. Н. Кокоревич [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://festival.1september.ru>

10. Медведева Т. О. Познавательная деятельность старших дошкольников / Т. О. Медведева // Дошкольное воспитание. – 2006. – №8. – С.22-26.

11. Михайліченко Т. Інтеграція пошуково-дослідницької діяльності з різними видами діяльності дошкільників / Т. Михайліченко // Вихователь-методист дошкільного закладу – 2010. – №7. – С. 42-5

Григорук О.В.,

завідувач

*Дошкільний навчальний заклад
(центр розвитку дитини) «Золотий ключик»
м. Нетішин, Хмельницька область, Україна*

ПРОГРАМА З ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ КУЛІНАРНИХ НАВИЧОК ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ «МАЛЕНЬКІ КУХАРІ»

ПЕРЕДМОВА

Актуальність програми. Україна здавна славиться своєю національною кухнею, яка створювалася протягом сторіч, багата на традиції, вирізняється розмаїттям страв та їх високими смаковими якостями й поживними властивостями. Борщі і пампушки, вареники і галушки, ковбаси і печеня, напої з фруктів і меду відомі в усьому світі.

Уміти смачно приготувати та гарно подати страву – це також

мистецтво, яке потребує практичних навичок та таланту. Якою смачною не була б приготовлена страва, велике значення має її естетичний вигляд. З чого потрібно починати? У чому тонкощі цього процесу? Взагалі – як правильно сервірувати стіл та оздоблювати готові страви? Про все це діти дізнаються на заняттях гуртка «Маленькі кухарі».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний зміст дошкільної освіти передбачає гармонійний та всебічний розвиток дитини за умови здійснення педагогічного процесу на засадах гуманізації та демократизації. Зокрема, в Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні визначено, що однією із ефективних додаткових форм організації освітнього процесу в умовах дошкільного навчального закладу є гурткова робота, яка спрямована на задоволення потреб та інтересів дітей до певного виду діяльності, виявлення та розвиток у них загальних та спеціальних здібностей; забезпечує реалізацію потенційних можливостей особистості і розвитку творчих здібностей дитини - дошкільника.

Дошкільне дитинство – це особливий період у становленні особистості. Всі основні знання, вміння та навички, що ними послуговується людина впродовж усього життя, здебільшого формуються саме в цей час.

Змістове наповнення зазначеної програми узгоджено з концептуальними засадами та основними вимогами Базового компонента дошкільної освіти та чинної програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Разом з тим, у ній розширено і уточнено зміст роботи з формування елементарних кулінарних навичок.

У програмі «Маленькі кухарі» висвітлено основні теоретичні та практичні підходи до організації гурткової роботи з формування елементарних кулінарних навичок дітей старшого дошкільного віку, подано завдання та показники компетентності дитини, розкрито основні методи і прийоми.

Мета програми: розвивати естетичні смаки у дітей, кулінарні здібності та навички, практичні вміння способів приготування страв та їх оформлення; розширювати знання про українську кухню, удосконалювати вміння сервірувати стіл згідно меню, познайомити з організацією праці під час приготування їжі, формувати культуру спілкування.

Завдання: *розвивати* бажання самостійно готувати страви, забезпечувати їх естетичний вигляд; пізнавальний інтерес; творчу уяву; вміння долати труднощі; доводити почату справу до кінця; зацікавленість, допитливість, мислення.

Виховувати інтерес до виконання трудових дій; прагнення самостійно досягати результату; зосередженість, витримку; повагу до людей праці; дружні стосунки в колективі.

Ознайомити дітей з професією кухаря; виробами кулінарії; різновидами посуду. Вчити дітей техніці приготування різних кулінарних страв. Виховувати культуру праці: вміння ставити мету, планувати й організовувати хід роботи (визначати, що і в якій послідовності робити,

відбирати потрібний матеріал та обладнання, раціонально розташовувати їх на робочому місці); уміння користуватись обладнанням, здійснювати трудові дії у певній послідовності, дотримуватись безпеки праці та особистої гігієни, прибирати робоче місце.

Концептуальні засади. Одним з пріоритетних напрямків діяльності гуртка «Маленькі кухарі» є реалізація потенційних можливостей особистості і розвиток творчих здібностей дитини.

Знайомлячись з українською кухнею, основними традиційними стравами та культурою здорової їжі у дітей старшого дошкільного віку формуються елементарні кулінарні навички.

Особливості формування кулінарних здібностей дітей старшого дошкільного віку

Завдання педагога - долучити дитину до світу дорослих, їхньої діяльності, до почуттів і переживань, навчити тому, що стане в нагоді їм у житті. Тому що саме участь дітей у житті дорослих дає їм можливість долучатися до світу людей, почувати себе потрібним. Соціальний досвід дитини збагачується завдяки формуванню трудових умінь і навичок. Оволодіння трудовими навичками дозволяє дитині самостійно забезпечувати собі життєво важливе функціонування. У міру набуття трудових умінь дитина набуває почуття впевненості

Спостерігаючи за входженням дитини в життя дорослих і спираючись на практичний досвід був організований гурток «Маленькі кухарі». Складений перспективний та календарний план гурткової роботи. Перспективний план (сітка занять гуртка) розроблений на місяць (можна й на квартал, півріччя, навчальний рік), при цьому враховуються сезонні зміни. Зазначається дата проведення, тематика й основна мета засідань. Календарно-тематичний план містить розробки занять на 1—2 тижні (з орієнтовного розрахунку — одне заняття щотижня). Зазначена тема, програмові завдання, обладнання, матеріали та (схематично) хід кожного заняття.

Планується проведення гурткової роботи у другій половині дня (до вечері) — у час, відведений для ігор та самостійної художньої діяльності дітей.

Наповнюваність гуртка «Маленькі кухарі» (12 осіб) є однією з умов досягнення вищої результативності, що в свою чергу сприяє виявленню природних нахилів, дієвішому особистісно — орієнтованому підходу до творчого розвитку кожної дитини.

Перед початком занять гуртка потрібно провести батьківські збори, на яких познайомити батьків із завданнями та планом гуртка і обговорити питання забезпечення гуртківців необхідними матеріалами. Провести анкетування з метою організації співпраці. Детальніше ознайомити батьків з тематикою гуртка «Маленькі кухарі» можна через випуск газети для батьків. Протягом року постійно присвячувати одну колонку «Батьківської газети» гуртку, де ознайомлювати батьків з темою наступного заняття і

необхідною попередньою роботою, яку вони можуть провести з дитиною. Успіх гуртка залежить від співпраці вихователя й батьків.

Організація та ведення кулінарного гуртка - дуже складне завдання, тому до занять слід залучати і помічника вихователя.

Тематика занять гуртка дуже різноманітна. Починати слід із знайомства з правилами гігієни праці, первинної обробки продуктів та їх нарізування, безпечного поводження з гострими предметами (ножами). Згодом діти переходять до приготування страв, враховуючи принцип послідовного переходу від простого до складного. Особливу увагу слід приділяти якісному виконанню гуртківцями кожної операції.

Обов'язкова умова занять - дотримання санітарно-гігієнічних вимог. Одне із правил гігієни приготування їжі - наявність спецодягу: фартуха і косинки для дівчаток, фартуха і ковпака для хлопчиків. Потрібно стежити за дотриманням дітьми правил гігієни, пояснювати дошкільнятам, що тільки при дотриманні правил особистої гігієни, гігієни приміщення, робочих місць, посуду та продуктів можна приготувати доброякісну, корисну, смачну їжу.

Робота гуртка пов'язана з користуванням гострими предметами. Це зобов'язує особливу увагу звертати на правила безпеки праці. На першому ж занятті потрібно познайомити дітей, як треба поводитися з небезпечними інструментами. На наступних заняттях нагадувати правила безпеки роботи, які необхідно дотримувати в даний момент.

Працюючи в кулінарному гуртку «Маленькі кухарі», діти мають можливість познайомитись з санітарно – гігієнічними вимогами, правилами техніки безпеки, навчитися правильної поведінки за столом, способів приготування і оформлення страв, вміння сервіровки стола. Стають помітні зміни в поведінці дітей у стосунках та спілкуванні з однолітками, розвивається почуття взаємодопомоги. Отримані знання і навички дуже допомагають їм в повсякденному житті, дають орієнтацію у виборі професії.

Показники компетентності дитини

- має уявлення про українську кухню, основні традиційні страви;
- має уявлення про користь здорового харчування;
- знає різновиди посуду;
- вміє ставити мету, планувати й організовувати хід роботи (визначати, що і в якій послідовності робити, відбирати потрібний матеріал та обладнання, раціонально розташовувати їх на робочому місці);
- вміє користуватись обладнанням, здійснювати трудові дії у певній послідовності;
- вміє дотримуватись правил безпеки праці та особистої гігієни, дотримується санітарно – гігієнічних умов;
- дотримується правил поведінки за столом;
- знає способи приготування і оформлення страв;
- вміє сервірувати стіл;
- вміє прибирати робоче місце.

Перспективний план роботи гуртка «Маленькі кухарі»

Жовтень			
<i>Дата</i>	<i>Тема</i>	<i>Мета</i>	<i>Матеріал</i>
	Подорож в країну Кулінарії. Бесіда «Як я допомагаю мамі»	Розвивати пізнавальний інтерес, мовлення. Виховувати повагу до праці кухаря. Познайомити з виробами кулінарії, різноманітністю продуктів харчування. Закріпити знання про професію кухаря.	Кулінарні книги, лялька-кухар.
	Сервіровка столу.	Розвивати увагу, уяву. Виховувати естетичний смак. Вчити правильно сервірувати стіл. Закріпити різновиди посуду.	Предмети для сервіровки.
	Бутерброди «Осінні».	Розвивати самостійність. Виховувати зосередженість. Вчити робити бутерброди.	Батон, масло, помідори, ножі, дощечки, тарілки.
	Бесіда «Я в гостях».	Розвивати зацікавленість. Виховувати ввічливість. Закріпити правила етикету в гостях.	Сюжетні картинки.
Листопад			
	Бутерброди «Сонечко» (з яйцем).	Розвивати смакові відчуття. Виховувати інтерес до трудових дій. Вчити дітей різати батон, чистити яйце.	Батон, масло, яйця, ножики.
	Вареники з сиром.	Розвивати вміння долати труднощі. Виховувати дружні відносини в колективі. Вчити ліпити вареники.	Тісто готове, сир, мука, качалка.
	Салат «Осінній».	Розвивати творчу уяву. Виховувати інтерес до виконання трудових дій. Вчити техніці приготування салату.	Ножі, дощечки, овочі (картопля, морква, огірки, цибуля, горошок), сіль, олія.
	Бутерброди з цибулею та огірками.	Розвивати естетичний смак. Виховувати самостійність. Закріпити вміння робити бутерброди.	Батон, масло, цибуля зелена, огірок свіжий.
Грудень			
	Салат з моркви.	Розвивати вміння доводити почату справу до кінця. Виховувати самостійність. Вчити готувати салат з моркви, правильно користуватися терткою.	Морква, мед або цукор, тертки.
	Вареники з картоплею.	Розвивати вміння долати труднощі. Виховувати уважність. Продовжувати вчити ліпити вареники.	Мука, вода, сода, качалка, картопля відварена.
	Бутерброди «Шахматні».	Розвивати естетичний смак. Виховувати бажання працювати разом. Продовжувати вчити нарізати овочі.	Батон, ножі, масло, цибуля, огірок.

	Пиріг «Святковий».	Розвивати старанність. Виховувати інтерес до виконання трудових дій. Закріпити значення слова «десерт». Вчити прикрашати пиріг.	Мука, яйця, цукор, маргарин, сода, повидло.
Січень			
	Бутерброди «Снігова баба».	Розвивати творчу уяву. Виховувати зосередженість. Вчити нарізати батон, прикрашати бутерброд.	Батон, масло, сир твердий, ножі.
	Салат «Зимовий».	Розвивати охайність, уважність. Виховувати дружні відносини в колективі, безпечну поведінку з ножами. Продовжувати вчити нарізати овочі кубиками.	Картопля, квашені огірки, цибуля, олія, сіль, ножі, дощечки.
	Печиво «Солодка ковбаска».	Розвивати естетичний смак. Виховувати інтерес до виконання трудових дій. Продовжувати знайомити з виробами кулінарії, техніці приготування.	Печиво, горіхи, масло, вода.
Лютий			
	Вареники з капустою.	Розвивати охайність, уважність. Виховувати інтерес до виконання трудових дій. Продовжувати вчити техніці ліплення вареників, розкачування варениць, зліплювання тіста.	Мука, вода, сода, качалка, капуста.
	Вінегрет.	Розвивати самостійність. Виховувати бажання готувати страви самостійно. Закріпити вміння різати овочі кубиками, правила користування ножом.	Дощечки, ножі, овочі відварені, сіль, олія, тарілка.
	Тістечка з вишнями.	Розвивати естетичний смак. Виховувати зосередженість. Вчити замішувати тісто, надавати форму.	Яйця, цукор, маргарин, мука, сода, вишні.
	Грінки з сиром.	Розвивати смакові якості. Виховувати охайність. Вчити техніці приготування грінок.	Грінки, сир, часник, сметана.
Березень			
	Тістечка «Палички в глазури».	Розвивати зацікавленість. Виховувати зосередженість. Вчити техніці приготування тістечок.	Кукурудзяні палички, шоколадна глазур.
	Салат «Весняний».	Розвивати смакові якості. Виховувати бажання допомагати один одному. Продовжувати вчити готувати салат.	Цибуля зелена, яйця, сіль, сметана, ножі, дощечки.
	Вареники з картоплею.	Розвивати вміння долати труднощі. Виховувати уважність. Продовжувати вчити ліпити вареники.	Мука, вода, сода, качалка, картопля відварена.
Квітень			

	Салат «Фруктовий».	Розвивати бажання самостійно готувати страви. Виховувати безпечну поведінку під час приготування салату. Вчити різати фрукти кубиками.	Фрукти: яблука, банани, апельсини, ножі, дощечки.
	Бутерброди «Доміно»	Розвивати естетичний смак. Виховувати інтерес до виконання трудових дій. Закріплювати вміння самостійно робити бутерброди.	Батон, масло, сир твердий, ножики.
	Салат «Зелений».	Розвивати бажання самостійно готувати страви. Виховувати витримку. Закріпити правила безпечної поведінки з ножом.	Цибуля зелена, огірки, сіль, олія, ножі, дощечки.
	Вареники з сиром.	Розвивати вміння долати труднощі. Виховувати дружні відносини в колективі. Вчити ліпити вареники.	Тісто готове, сир, мука, качалка.
	Салат «Смачний».	Розвивати смакові якості. Виховувати бажання допомагати один одному. Закріпити вміння правильно нарізати овочі та фрукти на салат.	Овочі і фрукти, олія (мед), ножі, дощечки.
Травень			
	Тістечка «Вишеньки».	Розвивати зацікавленість. Виховувати бажання допомагати один одному. Вчити дітей робити тістечка різної форми.	Цукрова пудра, желатин.
	Грінки із зеленою цибулею та огірком.	Розвивати смакові якості. Виховувати дружні відносини в колективі. Закріпити вміння прикрашати страви.	Грінки, зелена цибуля, свіжий огірок.
	Салат з свіжої капусти.	Розвивати уміння долати труднощі. Виховувати уважність. Удосконалити вміння правильно готувати салат.	Капуста, цибуля, сіль, олія, ножі.

Паркасевич М.І.,

музичний керівник

Заклад дошкільної освіти №180
м. Львів, Львівська область, Україна

КОЗАЦЬКІ ЗАБАВИ (СВЯТО ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

До зали заходять декілька хлопців.

1. Добрий день вам, добрі люди!

Хай вам добре завжди буде!

Раді вас у нас вітати

Й не дамо вам сумувати!

2. Свято буде тут козацьке

Пісні й ігри залихвацькі!

Гей, козаки, не зівайте-

На змагання завітайте!

Заходять решту хлопців на чолі з отаманом під звучання «Козацького

маршу», хлопці шикуються з однієї сторони зали.

3. Ну що хлопці-козаки,

Веселіш буде стократ,

Як покличемо дівчат.

Всі хлопці: Дівчата!!!

Забігають дівчата під гарну веселу музику, шикуються з другої сторони зали.

Дівчата: Добрий день, хлопці!

Хлопці: Добрий день, дівчата! А чи вмієте ви танцювати?

Дівчата: Так!

Дівчинка: Гоп, скок, веселенько! Гарна донька я у неньки.

Мене ненечка пестує, та смачненьким все годує,

Я ж матусю поважаю і слухняна виростаю.

Як та кізонька стрибаю і матусю звеселяю.

Хлопці: Молодці дівчата.

Хлопчик: Хлопці теж вміють танцювати!

Шаровари ви мої, червоні та сині,

Як навчився танцювать – танцюю й донині!

Хлопці: Дівчата, а чого ви нас не хвалите?

Дівчатка : 1. Бо хвалений борщ виливають!

2. Кулик невелик, а все ж таки птиця!

3. Що комар, то й сила!

Хлопчики: 1. Дівчата – як калина, а жалять як кропива!

2. А хазяйки які! І хліб пекти, і по телята йти і куди ж мені, людоньки, погуляти піти.

3. Шиють та порють, та все ниткам горе!

Дівчинка: Годі, хлопці! Вмієте пожартувати,

Та знайте, коли перестати. Ходіть краще танцювати!

Звучить музика, дівчатка і хлопці підходять один до одного, стають парами, йдуть по колу, танцюють.

Український танок

Після танцю вишиковуються півколом.

Дит. Діти, а яка зараз пора року?

Всі: Осінь!

Хл. В Україні восени святкують Покрову- це велике народне свято. З особливою повагою до нього ставилися українські козаки. Дівчатка, а може ви нам про Покрову щось розповісте?

Дівчатка: 1. Світ у сяйві, не впізнати саду і городу,

То Покрова - світле свято нашого народу!

2. То Покрова землю вкрила щедрими плодами,

Розпістерла ніжні крила, стала понад нами.

3. Грає осінь кольорова, пахнуть груші, сливи,

Усміхається Покрова до дітей щасливих.

4. Встала в небі зоря вечорова, та й за руки веде зірченят.

Будь здорова, Козацька Покрово! Найдавніше з осінніх свят!

Дівчинка: Хлопчики ,а хто такі козаки?

Хлопці (по черзі)

1. Козаки - це вільні люди! Козаки - безстрашні люди!

Козаки - борці за волю, за народу кращу долю.

2. Козак - це людина чесна і смілива, найдорожча йому Батьківщина!

Козак - слабому захисник, цінити побратимство звик.

3. Козак – завжди є справжній друг, і лицарський у нього дух!

Козак – це той, хто за освіту, хто прагне волі і блакиту.

Дівчинка: Є святкових днів багато, нам усіх і не згадать.

А між ними – й наше свято – вшанування козачат!

Хлопчик. Гостей дорогих ми вітаємо щиро,
стрічаєм з хлібом – сіллю, любов'ю і миром!

Під музику хлопчик і дівчинка несуть хліб – сіль, обходячи всіх дітей, потім на середину, вклоняються, і несуть на стіл шановним гостям.

Дит. Для гостей відкритий садочок наш рідний,

Тільки б жодна кривда в нього не забігла.

Дит. Хліб ясниться в залі, сяють очі щирі,

Щоб жилось по правді, щоб жилось у мирі.

Хл. Люба мама, милий тато, перед вами не малята,

Правда, ми не парубки, проте справжні козаки!

Хл. Намалюєм гарні вуса, хвацько їх підкрутимо,

Гарну пісню заспіваєм, та ще й вас навчимо!

Пісня «Козачата» муз. М. Ведмедері, сл. О. Яворська

Після пісні діти парами йдуть навколо, і сідають на стільчики. На середину виходить хлопчик – отаман.

Отаман: Козачата, а який у вас сьогодні стан?

Чи є охота позмагатись? Силу й спритність показати,

І відвагу молодецьку, як це в козаків ведеться?

Хлопці: Так!

ОТАМАН: То ж порозважаємось, в іграх позмагаємось.

Отаман бере і показує великі чоботи:

Які чоботи кравці нам пошили гарні ці!

Естафета з чобітьми

Дві команди хлопчиків(по 5 хлопців)по черзі взувають на одну ногу великі чоботи, біжать до відмітки (кубик),ставлять на нього взуту ногу і повертаються назад, передаючи чобіт наступному учаснику команди, який робить теж саме.

Отаман: А тепер беріть мішки, глянем, чи міцні вони!

Естафета з мішками

Дві команди хлопців по черзі стрибають у мішках, і потім передають їх наступному гравцеві.

Дівчинка: Що все – хлопці та хлопці? Дівчата теж хочуть побавитись!

Гра «Їде карета»

Грають всі дівчата, стають в коло. По середині – ведуча, однією рукою закриває очі. Дівчата ходять, приспівують:

Їде карета, дзвоником дзвонить,

Скажіть, скажіть, пані, скільки в ній коней?

Ведуча не відкриваючи очей другою рукою показує на дітей. На кого показала – той говорить число (1-10). Тоді ведуча відкриває очі, і рахує. Так вона вибирає наступну ведучу.

Хлопчик: А чи вмієте ви, дівчатка, співати? Бо ми – вміємо!

Пісня «По козацьку славу» автор невідомий

Соліст: Я хлопець маленький, ...зовуся,

На коника сісти зовсім не боюся!

Всі хлопці: Гей – гей! 2р.

Соліст: А мій коник сивий все рветься до бою,
хоче мене нести далеко з собою.

Гей-гей! 2р.

Та я кажу – Коню! Мусимо держатись –

Я- свої мами, ти – нашої хати!

Гей – гей!

Бо я ще маленький, та виросту дужий –

По козацьку славу поїдемо, друже!

Гей – гей!

Виходить 2 хлопчик, співає...

Пісня «Маленький козак» муз.і.сл. Михайло Назарець

Після пісні говорить:

Це я, козак Богдан, у мене шапка і жупан.

У мене самопал – рушниця і шабля – рідная сестриця!

Це я, козак Богдан! 2р.

Виходить дівчинка, співає індивідуальну пісню.

Пісня (Українська народна – на вибір)

Ця ж дівчинка: Дівчатка, ходіть танцювати!

Танець дівчат з віночком

Хлопець: 1. Гоп-гоп, гопачок, затанцює козачок!

Танець хвацький, дуже вправний,

І веселий, і забавний

На дозвіллі і в поході козаку стає в пригоді.

2. Та не тільки це танок, а й військовий ще урок.

Це мистецтво звуть отак:

Всі хлопці: Славний бойовий гопак!

Танець – гопак

Хлопець до дівчат: Годі нам з дівчатками змагатись,

Ходім краще разом танцювати.

Парний український танок

Хлопець: Щось я, хлопці, зголоднів, наче три дні я не їв!

Уставайте- но скоріш та зготуємо куліш!

І дівчат би запросити, як без них кашу варити?

Гра – естафета «Варим куліш»

Діти стають инурочком: спочатку отаман, потім 9 дітей, вірші говорять через одного. Коло отамана казан з кулішем, а з другого боку – все необхідне.

1. Отаман: Будемо куліш варити?

Всі: Так!

Отаман: Хай вогонь горить, а для цього – знають всі – що треба?

Всі: Дрова!

Передають дрова один одному до казана.

3 дит. Дрова є, вогонь палає! Та чогось не вистачає?

Щоб зварити куліш, нам з річки треба водички.

Передають 2-3 відра, «заливають» в казан.

5 дит. (Дівчинка): Водичка закипає – пшона ще не має!

Передають пшоно великими ложками, щоб не розсипати.

7 дит. Підходить до казана, мішає ложкою, «пробує», стає на місце, з місця говорить:

А що, братці, наш кулешик вже зварився і упрів,

І підсмажився, і вклався, а на смак ніяк не вдався...

9 дит (Дівчинка) От якби то воля наша- яка була б смачна каша!

Та не збутись нашій волі, бо не знаєм, скільки солі?

Передають помалу 1 пачку солі, 9 дівчинка підходить до казана, хлопчик сине, дівчинка мішає кашу, пробує, хлопчик знову сине, дівчинка пробує, каже : «Досить».

ОТАМАН: (пробує кашу): Каша наша вже готова, запашна, смачна,

Хто таку кашу їсть, буде сильним й першим скрізь!

Хлопчики – козаки – будуть міцні, як дубки!

А дівчата – ластівки – як червоні ягідки!

Гайда кашу їсти!

Всі діти стають, утворюють півколо.

Отаман: Перш, ніж кашу їсти – згадаймо, з якого ми тіста.

Діти:

1. Наш приятель – сміливий вітер, відвага - це наш заповіт,
Ми роду козацького діти, землі української цвіт.

2. Живуть в нас батьків заповіти; - свободи палкий оксамит,
Ми роду козацького діти, землі української цвіт.

3. Ми землі і сонця вірні діти, і навчатись прагнемо щомить,
Разом з Україною мужніти, совістю і серцем їй служити.

4. Клятву вірності народу, за любов і за свободу,
будуть наші козаченьки через все життя нести.

Всі діти: Присягаємо! Ми за Україну!

5. Бо ніяк вже Україні без молоді жити,

Тож ставайте всі в ланцюг, і візьмемося за руки,
Та Вітчизну обнімімо, честь і славу її збережімо.

Всі діти: Присягаємо! Ми за Україну!

6. Славна наша Україна, а ми її діти,

Поки живі на цім світі - будемо радіти.

І ця радість хай озветься по всьому роздолу,

Хай вороженьки здригнуться, бо

Всі діти: Козацькому роду - нема переводу!

Пісня про Україну (на вибір)

Методист: Наші козачки й козаки позмагались залюбки,

Всі здолали перешкоди, крізь вогонь пройшли та воду.

Довели – що вони – України справжні дочки і сини.

Завідувач: І за це ми сьогодні нагороджуємо вас відзнаками –
«Справжніх козачат» - Які допоможуть вам згадувати про це гарне свято!

Нагороджування медалями

Вихователі: 1. Тримайся, козаче, сміливим будь, козак не плаче, це не забудь.

Нехай невдача, нехай біда - ніщо не зломить козака.

Здоров'я і щастя всім нашим родинам,

Цвіту і плоду нашій Україні!

Щоб був достаток на столі у кожному місті і селі.

2. Зичимо здоров'я від водиці ключової, багатства від води святої,

Щастя земного, неба голубого, хліба запашного!

Пам'ятайте! В усьому світі кожен знає: Батьківщина - лиш одна.

Це наша слава Україна. Не забувай Шевченка спів

Про горду славу козаків. Не забувай, що ти - дитина

Землі, що зветься Україна! Про Україну, рідний край,

Ти завжди це пам'ятай!

Діти всі разом: ЩОБ КОЗАЦЬКОМУ РОДУ НЕ БУЛО ПЕРЕВОДУ!

Вихователь: А тепер – гайда їсти кашу!

Діти виходять.

Паустовська Н.М.,

вихователь дитячого садка

Заклад дошкільної освіти «Дюймовочка»

м. Оріхів, Запорізька область, Україна

«ПОДОРОЖ НАВКОЛО СВІТУ». СПОРТИВНЕ СВЯТО У СТАРШІЙ ГРУПІ

Ведуча: Добрий день, шановні гості! Сьогодні ми покажемо вам спортивне свято з використанням нетрадиційного фізкультурного обладнання. Приємного перегляду!

(Під звуки спортивного маршу заходять діти. Проходять коло і

шикуються в одну шеренгу).

Ведуча: Добрий день, діти! Сьогодні у нас незвичайний день, у нас сьогодні свято. До нас прийшло багато гостей, привітайтеся з ними.

Діти, ми сьогодні з вами будемо подорожувати навколо світу.

А щоб краще нам змагатись, треба добре розім'ятись.

Ведуча: Приготувались, кроком руш.

(під фонограму виконується пісня з рухами «Робимо зарядку».)

Ведуча: Час прийшов свято почати,

Тож давайте в дорогу рушати.

Займаємо місця у потязі. Поїхали. (під музику потяга проходять коло і шикуються в дві команди).

Ведуча: На базарі в Азії

Є багато див

Подарунок східний

Кожен би купив

І естафета «Одягни хусточку – перенеси на голові покупку – зніми хусточку»

(Діти стоять у колоні по одному. Перший біжить до стільця, на якому лежать хусточки. Треба одягнути хустинку на шию і повернутися в свою команду. Коли всі учасники вдягнулись – переносимо вантаж, а потім знімаємо хустинку і акуратно складаємо на стільчик.)

Ведуча: Молодці, вирушаємо далі.

Сонце в Африці пропало,

Стало сумно навкруги,

Щоб нам весело всім стало,

Викладем ми промінці.

Пестафета «Утвори сонечко»

(Умови естафети: Із обруча та палиць викласти сонечко.)

Ведуча: Молодці, діти. І в Африці допомогли. Вирушаємо далі.

А щоб не сумно було, відгадаємо загадки про спорт:

*Б'ють мене старі й малі

У повітрі й на землі

Та я цього не боюся

Я стрибаю і сміюся

(м'яч)

*В зимову, веселу пору

Ми кращі друзі дітвори

Вивозять дітки нас на гору

а ми веземо їх з гори

(санчата)

*Крешуть лід, ріжуть лід

Залишають дивний слід

А які швидкі вони

Це, звичайно, ...

(ковзани)

*Я його кручу рукою
І на шії і ногою
Кручу зранку і до ночі
І впустить його не хочу!

(обруч)

*Я катаюся зверху вниз,
Я літаю, подивись!
Дужче – дужче нас гойдайте,
Покатаємось, сідайте!

(Гойдалка)

*Тільки утром я проснусь
И присяду, и нагнуся
Все движенья по порядку
Начинається.....

(зарядка)

*З рогами, а не коза
Є сідло, а не кінь.
З педалями, а не рояль,
З дзвоником, а не двері.

(велосипед)

*Мотузок лежить товстий.
Довгий, мов удав старий,
Не лякає він малят,
Називається....

(канат)

Ведуча: Ми з вами трішки відпочили, вирушаємо далі
Перед нами Америка. Американці дуже люблять великий теніс.
Давайте й ми покажемо, що в нас виходить не гірше.

Шестафета «Перенеси тенісний м'ячик на ракетці»

(На бамбентонну ракетку потрібно покласти м'ячик і обережно, але не тримаючи руками, дійти до стільчика, обійти його та повернутись в команду.)

Ведуча: А ще люди в Америці дуже люблять танцювати. До вашої уваги:

Танець спорту «Вверх – вниз»

Ведуча: Наша подорож продовжується. Займайте місця у потязі, вирушаємо далі.

Перед нами Австралія. Там живуть кенгуру. Ми з вами знаємо, що вони стрибають на задніх лапах.

IV естафета «Кенгуру»

(стрибки на великих м'ячах до орієнтиру).

Ведуча: вирушаємо далі.

Зараз ми в Європі

На Україні милій.
Горами Карпатськими
Пройти ми в силі.
Вестафета “Подорож по горах”

(Умови естафети: Перед вами доріжка зі слідами. Слід іти вперед по слідах, не пропускаючи жодного, намотати стрічку на паличку, назад повертатися парою бігом, передаючи сплеском по руці естафету іншому.)

Ведуча: Діти, поки ми з вами подорожували по горах, на нашій полонині розквітли ось такі гарні квіточки. Квіточки, затанцюйте нам таночок.

Танок «За вроду дякую батькам»

Ведуча: Ну що ж, мої дороженькі, ми з вами сьогодні побували на багатьох континентах. Але де б ми не були, а вдома все одно краще. Повертаємось додому.

Поки ми з вами подорожували, до нас завітала гостя. Зустрічаймо її!

(заходить Україночка, виконує пісню)

Україночка: Щедра, прекрасна є наша земля
Квітучі сади і широкі поля.
Дарує нам сили, здоров'я багато,
Та ще й подарунки для вашого свята.
Але боягузам, або слабакам,
Чи дітям ледачим я їх не віддам.

Ведуча: (відповідає)

Нема боягузів у нас і ледачих,
Бо ми з Запоріжжя, козацької вдачі!
І сильні, і вправні ми, і роботящі!
Бо ми українці – тому ми найкращі! (всі діти)

*** Дякуємо, Україночка, за подарунок. А що ж там? (Вітаміни).
Наша подорож дійшла кінця, попрощаємось з гостями і підемо у групу їсти вітаміни.

І щоб всім нам не старіти
І здоров'ям щоб міцніти,
З фізкультурою і спортом
Треба з розумом дружити.

Ушакова І.В.,
вихователь дитячого садка
КЗ «ДНЗ» №253
м.Харків, Україна

СБОРНИК МЕТОДИЧЕСКИХ МАТЕРИАЛОВ. ТЕМАТИЧЕСКАЯ НЕДЕЛЯ «ЦВЕТ ИЗ КОСМОСА»

«Небо очень чёрное, Земля голубая.
Всё видно очень ясно»
Ю.А.Гагарин

Девиз: Дорога к звёздам начинается с добра.

Цель: Формировать представления детей о Вселенной, о планетах Солнечной системы, о роли человека в изучении космического пространства. Обогащать знания о цветовом спектре планет, составленными астрономами. Развивать познавательный интерес, творческий потенциал детей. Воспитывать чувство единства с Вселенной, патриотизм, любовь к своей планете и гордость за достижения учёных и космонавтов.

Алгоритм проведения: каждый день недели соответствует определённому цвету и определённой планете.

Работа с родителями: родителей ознакомили с целями предстоящей работы

- потребуется одежда или элементы одежды разного цвета для ребёнка;
- шарики по цветам радуги;
- цветные ленты и медальоны из цветного картона.

Предварительная работа с детьми: С детьми проведена большая работа по изучению планет. Дети были участниками экологического проекта «Путь к звёздам», проведённого в группе.

Материал: цветные воздушные шарики, медальоны из разноцветного картона, цветные шарфы, ленты, специальные коробочки для сенсорных коробок, цветной «душ» из лент, иллюстрации планет Солнечной системы, видеопрезентации о планетах, корректурная таблица, телескопы, игра «Удивительный космос», магниты, фонарики, иллюстрации планет.

«Неделя исследования космоса» Примерная структура каждого цветного дня:

1. Утром дети входят в группу с воздушными шариками, соответствующего цвета или в цветной одежде. Можно сделать медальоны из цветного картона и ленточек - на каждый день свой цвет, развесить их в специальном уголке, дети приходят в детский сад и сами их одевают (приложение № 1).

2. Изготовление планет из ниток, клея, и воздушного шарика. Вывешивают планеты в группе (приложение № 2).

3. Существует флаг Земли, давайте создадим флаги планет. (Рисование, аппликация) (приложение № 3).

4. Игровое упражнение «Ощущение цвета» - каким вам кажется цвет? Какое вызывает настроение? Цвет вам кажется грустным или радостным? Зарисовка цвета.

5. Изготовление с детьми карты настроения за день – «Цветопись настроения», где ребята рисуют своё настроение (приложение № 4).

6. Заряжение воды цветом. На поднос ставятся прозрачные стаканы, ребёнок выбирает цветной картонный кружок и подставляет под стакан с водой, вода заряжается энергией цвета, ребёнок получает положительный заряд от выпитой воды (приложение № 5).

7. Дети проходят под «Цветным душем» из цветных ленточек, расположенным под потолком в центре группы. Цвет меняется в каждый день недели (приложение № 6).

8. ТРИЗ. Игра «Разноцветная душа»

Вопросы: - У кого есть душа? - Что такое душа?

- Вы слышали выражение «добрая душа»? Про какого человека можно так сказать?

- Когда душа может быть богатой? (Ответы детей)

Воспитатель: Богатая душа, наполненная любовью, добром, хорошими поступками. И всё это богатство сравнивают с драгоценными камнями. Представьте, что эта прозрачная ваза – душа человека. Малыш только родился, давайте наполним его душу этими драгоценными камешками (разноцветные, стеклянные камешки). Выбирайте камешек, кладите его в вазу и расскажите, чем вы хотите наполнить душу ребенка, – какого цвета ваш камешек? Что он означает? (приложение № 7)

9. Психогимнастика «**Цветы**»

Дети выбирают себе шарфы, ленты по цвету и под музыку П.И.Чайковского «Времена года» «растут», танцуют, двигаются.

Психогимнастика «**Полёт на воздушном шаре**»

«Вы маленькие лесные гномики. Вы тихонько идёте по лесу, и каждый из вас находит шарик, возьмите его в руки. Вдруг подул ветер, и шарик закружился и полетел. Ветер затих и вы приземлились. Поблагодарите шарик - улыбнитесь ему и скажите: «Весёлый смех – это здоровье».

10. Дидактическое упражнение «Найди цветок»

Дети изображают пчёлку, бабочек, ищущих цветок любимого цвета.

11. Просмотр видеофильмов, презентаций о планетах.

12. Изобразительная деятельность. Рисование «Моя любимая планета», «Цветные истории». Конструирование «Звездочка», лепка «Ракета», «Космонавт».

13. Элементарные опыты.

14. Сенсорные коробки – создаём «планету» сами (приложение № 8)

15. Упражнения с разноцветными флажками. Дети выбирают флажки разного цвета, под музыку маршируют, кружатся, машут флажками. По окончании музыки - должны собраться в команды по своим цветам

16. Составление сказок, историй, зарисовка. Создание альбомов.

17. Минутки вхождения в день: «Я - Солнышко», «Я - цветочек».

18. «Игра с платочком». Дети сидят в кругу и передают друг другу платочек, желают друг другу здоровья (цвета меняются)

19. Пальчиковая гимнастика «Ножницы». (Подставляйте любые цвета)

В левой руке дети держат бумажную полоску, а пальцами правой руки делают ножницы.

Раз-два, раз- два,
Ножницами режу,
Зелёные полосочки
Быстро я нарежу.

20. Упражнение «Цвета радости и грусти» Цвета вызывают радостные и грустные эмоции. Распределите цветные карточки в две группы: радости и грусти.

21. Корректирующая таблица «Космос» - это система дидактических заданий. (вопросы, интеллектуально-речевые задания, упражнения, загадки, стихи, речевые игры о космосе, планетах) (приложение № 9)

22. Интерактивный плакат-игра «Удивительный космос» - нажимая на кнопку на плакате, дети узнают больше информации о планетах и созвездиях, отвечают на вопросы и проверяют свои знания о планетах Солнечной системы, слушают звуки космоса (приложение № 10)

23. Игровое упражнение «Астрономы» - дети рассматривают в «телескоп» (трубочки из картона) планеты (приложение № 11)

24. Мини-музей «Солнечная система», где собраны поделки планет из ниток, рисунки детей (приложение № 12)

Мотивационный день. Пятница.

Беседа «Что означают цвета?»

Цель: Дать детям понятия, что каждый день недели астрономы обозначают определённым цветом, каждый цвет имеет определённое настроение. Познакомить со схемой цветов Зодиака.

Воспитатель:

1. «Что цвет обозначает?» Наша жизнь наполнена яркими красками. Мы любим, отдыхать среди оттенков природы, одеваться в красивые одежды. Цвет оказывает на нас эмоциональное воздействие. Одни цвета успокаивают нервную систему, другие раздражают. Одни цвета вызывают радость, другие грусть. Каждый цвет ассоциируется с радостными и грустными эмоциями.

- Красный - активизирует, придаёт смелость.
- Розовый - излучает доброту
- Жёлтый – улучшает настроение, придает бодрость.
- Зелёный – цвет жизни, цвет выздоровления.
- Синий – успокаивает, уравнивает
- Оранжевый - позитив, открытость, активность.
- Белый – чистота, мир
- Черный – злость, агрессия, скромность, мудрость.

- Коричневый - потребность в отдыхе.
- Фиолетовый – душевный дискомфорт.
- Серый - требует ярких впечатлений.

Представьте себе на минуту, если бы мир вдруг стал бесцветным...
Размышления детей.

2. «Напоминалка». Чтобы не забыть обозначения цветов, давайте сделаем «напоминалку» - радугу и украсим ею группу. Коллективное рисование радуги со схематическим изображением значения цвета.

3. «Сказка о маленькой феечке и похищенных красках»
Н.Шемякиной.

«Жила в одном сказочном королевстве маленькая фея. Могла она из дождевых капелек делать радугу и раскрашивать её в разные цвета. Любила фея всем помогать. Если кто-то забывал свой сон, она помогала его вспомнить, у кого пропадала мечта, фея её находила.

Но однажды утром маленькая фея не узнала своего королевства. Весь яркий и красочный мир стал чёрно-белым! Небо из небесного - превратилось в серое. Солнце потеряло своё сияние и стало белым. Радуга стала незаметной и слилась с небом. Все краски исчезли! Гуляя по пустынному берегу, фея заметила маленький лучик, она обрадовалась, начала обнимать, целовать его. Лучик рассказал, куда исчезли краски - их похитил злой гном и держит в тёмной пещере. Гном тоже хочет, чтобы его пещера была разноцветной. Фея предложила гному разобрать завалы из камней у входа в пещеру - тогда солнечный свет разукрасит стены в пещере. Солнечный свет проник вовнутрь, и стены заиграли яркими цветами. Так фея вернула краски жителям королевства».

4. Письмо от коротышки по имени Стекляшкин. Видеопрезентация «Планеты Солнечной системы» (считалка)

«Здравствуйте, друзья! Сегодня я расскажу вам о новых знаниях, которыми со мной поделились астрономы. В каждый из семи дней недели покровительствует своя планета. Мы знаем, как влияет Луна на нашу планету Земля (приливы и отливы). Но и не нужно забывать о других планетах Солнечной системы, которые тоже влияют на нас. Каждая планета обладает своим определенным качеством и цветом, которые отражаются на своём дне недели. В эти дни энергия планет сильнее, чем обычно. Поэтому нужно с умом использовать это время, чтобы захватить больше планетарной энергии. Астрономы составили схему цветов Зодиака:

Понедельник - находится под властью - Луны. Этому дню сопутствует белый цвет.

Вторник - хозяин дня - планета Марс и красный цвет.

Среда - этим днём управляет планета Меркурий и коричневый цвет.

Четверг - находится во власти планеты Юпитер, этому дню сопутствуют оранжевый цвет.

Пятница – День Венеры. Цвет этого дня - зелёный.

Суббота – управляет Сатурн и сопутствует серый цвет.

Воскресение – правит звезда Солнце. Цвет этого дня – жёлтый.

Материалы сайтов: sun- hands.ru

<http://m.diary.ru/~whitepapillon/p187160645.htm?oam>

1 День. Понедельник. День Луны.

Экспериментальная деятельность. Элементарный опыт «Кратеры на Луне»

Цель: Дать детям элементарные знания образования кратеров на Луне. Развивать внимание, заинтересованность, воображение.

Ход: В миску насыпать песок или муку, с небольшого расстояния над миской поднять и бросить вниз мешочек с песком или камешек (метеорит). На песке образовалось углубление - кратер. Выяснить, от чего зависит глубина кратера (приложение № 13)

2 День. Вторник. День Марса.

Экспериментальная деятельность. Опыт «Извержение вулкана»

Цель: Дать детям знания о бушующих вулканах Марса. Пополнить знания о самом большом вулкане под названием Олимп.

Ход: Для проведения опыта сделайте с детьми сенсорную коробку. Наполните её песком, сделайте кратеры, возвышенности. Марс астрономы называют красной планетой, поэтому песок лучше покрасить гуашевой краской. Так будет правдоподобнее. Будущим вулканом или вулканами могут стать любые баночки, облепленные пластилином. Этот опыт проводит взрослый, он насыпает в бутылочку соду, добавляет уксус, можно пищевую краску. Ура! Наш вулканчик работает! (приложение № 14)

3 День. Среда. День Меркурия.

Экспериментальная деятельность. Опыт «Солнечный свет»

Цель: Пополнить знания детей о расположении планет по отношению к Солнцу, о влиянии солнечного тепла на планеты. Закрепить знания о том, что Меркурий находится на первом месте от Солнца.

Ход опыта: Пусть небольшой шар будет Меркурием, так как он находится на самом близком расстоянии от Солнца, значит, ему достаётся больше всего солнечной энергии и тепла. А роль Солнца будет играть обычный фонарик. Посветим фонариком с близкого расстояния, горячо! Так и на планете Меркурий температура воздуха 430 градусов. Очень жарко! (приложение № 15)

4 День. Четверг. День Юпитера.

Экспериментальная деятельность. Опыт «Буря»

Цель: Дать знания детям о бушующих бурях на планете. Обратит внимание на большое красное пятно на Юпитере – долгоживущей буре.

Ход: Для опыта необходима прозрачная банка с крышкой. Налейте воды, добавьте несколько капель жидкости для мытья посуды, блёстки, пищевой краситель. Берём банку в руки и крутим - вода вращается вокруг центра вихря из блёсток. Буря в банке готова!

(приложение № 16)

5 День. Пятница. День Венеры.

Экспериментальная деятельность. Опыт «Волшебная рукавичка»

Цель: Пополнить знания детей о том, что Венера имеет магнитное поле. Дать знания об особенностях магнита - притягивает к себе.

Ход: Воспитатель показывает рукавичку, одетую на руку, предлагает посмотреть на неё и найти что-то необычное. Затем проводит рукой по лежащим на столе предметам. О чудо, к рукавичке «прилипли» все металлические предметы. Почему? Магнит, который спрятан внутри притягивает металл. Дети становятся волшебниками и делают себе «волшебные рукавички» (приложение № 17)

6 и 7 День. Суббота и воскресенье - соответственно Сатурн и Солнце. В эти выходные дни вместе с родителями нужно сделать домашнее задание:

6 День. Суббота. День Сатурна. (<http://v-kosmose.com/planeta-saturn/>)

Цель: Закрепить знания детей о том, что Сатурн - единственная планета в Солнечной Системе, которая имеет кольцевую систему из 7 колец.

Упражнение с обручем - «Кольцо Сатурна» Дети крутят обруч на талии и считают до 7.

7 День. Воскресение. День Солнца.

Экспериментальная деятельность. Элементарный опыт «Солнечный кулинар»

Цель: Закрепить знания детей о влиянии Солнца, солнечной энергии на людей, на живую и неживую природу.

Ход: На тарелку выложить печенье, сверху, на него положить по маленькому кусочку шоколада. Печенье поставить на окошко, на солнышко и подождать, пока солнце растопит шоколад. «Солнечный» кулинар потрудился на славу! Приятного аппетита!

Заключение: Тематическая неделя в исследовательском проекте научила ребят находить и отбирать необходимую информацию, вести наблюдение за ходом эксперимента, а также анализировать полученные результаты. Проведение экспериментов о природе Космоса способствовало развитию таких личных качеств как ответственность, бережливость, умение доводить дело до конца, помогать друг другу, умение осознавать поражения и неудачи. Все эти качества помогут ребятам в дальнейшем реализовать и воплотить в жизнь свои идеи, развивать творческую исследовательскую активность, формировать научную картину мира. Заботясь о всестороннем развитии детей, педагоги должны стремиться сделать счастливым и познавательным детство каждого ребёнка!

СЕКЦІЯ 2.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ В РАМКАХ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Кириленко Т.В.,
завідувач
*Дошкільний навчальний заклад
№ 5 «Джерельце»
м. Славутич, Київська область, Україна*

ТРАДИЦІЙНІ І НЕТРАДИЦІЙНІ ЗАСОБИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ У ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Ураховуючи те, що в останні десятиліття значно погіршилось здоров'я дітей дошкільного віку, то їх оздоровлення, збереження та зміцнення здоров'я вихованців є провідним напрямом роботи та одним з найголовніших завдань дошкільного навчального закладу.

Для збереження та покращення здоров'я дітей створили в дошкільному навчальному закладі спеціальне середовище – здоров'язберігаюче (здоров'язбережувальне). Таке середовище покликане не тільки зберігати й зміцнювати здоров'я дітей дошкільного віку, але й закласти в них фундамент ціннісного ставлення як до власного здоров'я, так і до здоров'я інших (О. Богініч, Н. Левінець, Т. Овчиннікова).

Здоров'язбережувальне середовище нашого дошкільного навчального закладу створене та підтримується з дотриманням наступних умов: раціональна організація життєдіяльності дошкільнят відповідно до їхніх вікових, психофізіологічних та індивідуальних особливостей; обстеження дітей, створення банку даних здоров'я дошкільників та моніторингу здоров'я дітей в групах; систематичне проведення фізкультурних занять у цікавій для дітей формі; організація здоров'язберігаючої життєдіяльності дошкільнят через впровадження системи загартувальних заходів та здоров'язберігаючих технологій; широке використання рухових ігор протягом дня з метою стимулювання рухової активності дошкільнят та створення оптимального рухового режиму; забезпечення та підтримка сприятливого морально-психологічного клімату у взаєминах суб'єктів освітнього процесу; взаємодія педагогів закладу та родини у процесі оздоровлення та фізичного розвитку дітей; комфортність, безпечність, облаштованість приміщень, території.

Пріоритетним для педагогів є здоров'язберігаюча організація освітнього процесу з метою створення комфортних умов для навчання, виховання і розвитку дітей.

Здоров'язберігаюче середовища, метою якого є збереження та зміцнення всіх видів здоров'я (фізичного, психічного, духовного й соціального) дітей дошкільного віку, неможливо без використання педагогами в навчально-виховній та оздоровчій діяльності як традиційних,

так і нетрадиційних засобів, які мають місце в системі роботи дошкільного навчального закладу.

Зміцненню здоров'я дітей сприяє правильна організація фізичного виховання. Раціональне фізичне виховання підвищує стійкість організму дітей до негативної дії руйнівних факторів, уключаючи екологічні. Гармонійному розвитку сприяють ранкова гімнастика на вулиці, гімнастика пробудження після денного сну, фізкультурні заняття, заняття з плавання, прогулянки, дитячий туризм, фізичні вправи, рухливі ігри, спортивні ігри, комплекси вправ для покращення постави та запобігання плоскостопості, використання самомасажу, точкового масажу, ходьба по масажних доріжках, екологовалеологічна, валеологічна підготовка дошкільників, зокрема формування здорового способу життя, тощо. Також приділяємо увагу проведенню щомісячних днів здоров'я. Великий оздоровчий ефект мають правильно організований режим дня, раціональне харчування.

Загартування важливий засіб фізичного виховання, збереження та зміцнення здоров'я дошкільників. Крім вищезазначеного, використовуємо наступні загартовуючі процедури: полоскання рота після їжі для запобігання застудних захворювань і захворювань порожнини рота та горла; обливання ніг (улітку на вулиці); ігри з водою (улітку на вулиці); перебування на прогулянці в полегшеному одязі (улітку) тощо.

Перераховані засоби забезпечують рухову активність дітей, тобто природну потребу в рухах, в дошкільному закладі, активізують роботу органів і систем організму, підвищують його адаптивні можливості. Педагоги заохочують дітей до фізичної активності та виробляють в них потребу до рухливого життя. Забезпечуючи оптимальну рухову активність, не допускають втоми та перевтоми дітей, ураховуючи вимоги до організації їхньої життєдіяльності, об'єму фізичного навантаження, індивідуальних можливостей. Рух і жвавість підтримують бадьорість і м'язову напругу, що є підґрунтям для розвитку психічних процесів у дитини.

Стан здоров'я, фізичний розвиток, працездатність і настроїв дітей залежать і від внутрішнього середовища приміщень. В усіх приміщеннях закладу дотримуємося відповідних санітарно-гігієнічних вимог – вологе прибирання, провітрювання, дотримання світлового й повітряно-теплого режиму, педагогічних вимог щодо використання меблів відповідно до віку та зросту дітей, вимоги до одягу, взуття, постелі, іграшок. Іграшки, обладнання, інвентар, меблі є завжди чистими, безпечними, нешкідливими, естетично оформленими, відповідають віку дітей.

Важливе значення в цьому відіграє також природне оточення. Тому у всіх групових приміщеннях наявні куточки природи з кімнатними рослинами, акваріуми з рибками. Періодично діти спостерігають за тваринами (хом'ячок, морська свинка, черепаха), дрібними птахами (папуги, канарки), комахами, плазунами, земноводними, які з'являються у групах та на території. На території ростуть дерева, кущі, квіти, створена екологічна стежина, мандруючи якою спостерігають за рослинами, милуються їх

красою. Крім того, що рослини сприяють очищенню повітря в групі та на майданчику, збагачують його киснем, спостереження й догляд за рослинами та тваринами покращують настрій дітей, знімають стрес тощо. Тобто предметне та природне оточення (іграшки, меблі, інвентар, обладнання, рослини, тварини) сприяють як розумовому й фізичному розвитку дітей дошкільного віку, так і відіграють важливу роль у формуванні, збереженні та зміцненні їхнього здоров'я, що враховується у здоров'язберігаючому середовищі в закладі.

Вищезазначені засоби збереження здоров'я дітей мають дієвий вплив на стан здоров'я дітей-дошкільників та їхній фізичний розвиток лише в сукупності.

Останнім часом у збереженні та зміцненні здоров'я дітей дошкільного віку набули актуальності сучасні оздоровчі технології. Ми їх застосовуємо не тільки як окрему форму роботи, але й у поєднанні з іншими видами роботи, наприклад, на різних заняттях (з фізичної культури, математики, грамоти тощо), ранковій гімнастиці, прогулянці тощо. Це естетотерапія, кінезотерапія, арттерапія, бібліотерапія, казкотерапія, ароматерапія, фітотерапія, кольоротерапія, рефлексотерапія тощо.

Позитивно впливає на здоров'я дітей, емоційний стан естетотерапія – лікування музикою, співами, танцями. За допомогою музичних творів (активізуючих, тонізуючих, розслаблюючих і заспокійливих) музичні керівники, вихователі, інструктор з фізкультури впливають на той чи інший аспект здоров'я дітей, ураховуючи при цьому його показники. Танці, які виконуються на музичних заняттях, заняттях з фізкультури, під час свят, розваг впливають на психічне самопочуття, покращують настрій, сприяють зміцненню постави та запобіганню появи плоскостопості.

Арт-терапію (терапію мистецтвом) використовуємо під час розвитку самопізнання та самовираження дитини, уяви, подолання бар'єрів у спілкуванні, зняття психічного напруження й страхів. Крім того, арт-терапію застосовуємо при стресах, депресії, зниженні емоційного тону, лабільності, імпульсивності емоційних реакцій, емоційної депривації дітей, переживанні дитиною емоційної відчуженості й почуття самотності, наявності конфліктних міжособистісних відносин, незадоволенні внутрішньосімейною ситуацією, ревнощах до інших дітей у сім'ї, підвищеній тривожності, фобіях, негативній "Я-концепції", низькій дисгармонійній, неправильній самооцінці, низькому ступені самосприймання, некоординованому смиканні різних м'язів (нервовий тик), асиметричних, некоординованих і різких рухах, треморі (дрижанні) пальців рук, дисгармонійній, адіологічній мові, у тому числі при різних дисартричних порушеннях (заїканні) в емоційному розвитку. Тобто арттерапія є універсальною оздоровчою технологією, тому педагоги використовують її не тільки у фізичному вихованні дошкільників, але й у різних видах діяльності: ігровій, навчальній, трудовій, самостійній. Це ефективно сприятиме збереженню й зміцненню фізичного, психічного, духовного та соціального здоров'я дітей у сукупності.

Бібліотерапія – це лікування книгою, тобто читання, яке використовуємо для гіперактивних (заспокійлива література) та гіпоактивних дітей (книги, що стимулюють емоційні переживання). Нам співзвучна думка М. Сократова, який радить читати оповідання перед сном. Тому перед денним сном вихователі читають або включають аудіозапис літературних творів дитячої художньої літератури, що сприяє швидкому засинанню й міцному сну. Також практикуємо читання після виконання фізичних вправ, лежачи на килимку під спокійну музику, що сприяє відновленню організму та приводить його в спокійний стан.

Казкотерапія – читання казок, використовується з метою впливу на психічну сферу особистості дошкільника. Бібліоказкотерапія – читання казок, оповідань, гумористичних розповідей і гуморесок є одним з ефективних засобів впливу на стан здоров'я дітей дошкільного віку. Читання та сміх здійснюють позитивний вплив на організм дітей, їхній настрій, самопочуття, розумовий і фізичний розвиток. А сміхотерапія передбачає читання гумористичних оповідань, гуморесок, що використовуємо систематично. В структурі здоров'язберігаючого середовища кожної вікової групі є куточок книги та підібрана дитяча художня література відповідно віку та вимог.

Використання педагогами в навчально-виховній та оздоровчій діяльності кінетотерапії допомагає при плоскостопості, забезпечує оздоровчий вплив на організм дитини за допомогою різних рухів. У фізичному вихованні дошкільників, після виконання фізичних вправ для зняття втоми, при напруженні м'язів, а також для стимулювання роботи центральної нервової системи та внутрішніх органів широко використовуємо рефлексотерапію – вплив за допомогою пальцевого масажу й самомасажу на біологічно активні точки на вухах, обличчі, пальцях рук, стопах ніг. Діти виконують декілька простих масажних рухів після виконання фізичних вправ, до та після денного сну, у кінці дня. Під час навчання дітей простим прийомом пальцевого масажу й самомасажу активних точок наголошуємо та пояснюємо, щоб не нашкодити здоров'ю такі рухи слід виконувати з обережністю.

Так як багато біологічно активних точок знаходиться на стопі, то застосовуємо кінезорефлексотерапію (кінез – рух) – ходьбу босоніж по доріжці, жорсткість покриття якої поступово збільшується: трава, пісок, морські камінці, галька, шишки, каміння, пеньки. Така ходьба не тільки впливає на точки, але й сприяє загартуванню організму.

На збереження та зміцнення здоров'я дітей ефективно впливають ароматерапія, фітотерапія й кольоротерапія. Ароматерапію використовуємо під час денного сну, у вигляді вдихання пахощів квітів, фітотерапію після занять з плавання курсами, при суворому дозуванні. Позитивні результати дає поєднання фітотерапії з ароматерапією та кольоротерапією, яку використовуємо у вигляді зосередження зору на предметах різного кольору, спостереження за квітами в куточку природи. Кольоротерапію застосовуємо

в оформленні інтер'єру групових приміщень (роздягальні, ігрової, спальні), фізкультурної, музичної залів, кабінету практичного психолога, у басейні так як вона сприяє ефективному руховому розвитку дітей, зміцненню їхніх психічних функцій, формуванню особистості. Куточки кольоротерапії (вживання кольорової водички) вписуються в інтер'єри ігрових кімнат. Педагоги досить влучно об'єднують традиційні та нетрадиційні засоби оздоровлення дітей.

Музикотерапія ефективна під час проведення психогімнастики, вправ на розслаблення, але найбільше – музичних, фізкультурних занять, свят, розваг, ранків. Вона сприяє формуванню постави, координації рухів, виразності, чіткості, ритмічності, покращує настрій, сприяє їх руховій активності, виникненню позитивних емоцій, зацікавленості, упевненості та рішучості у виконанні рухових дій, розвитку музичної пам'яті й підвищує їхню музичну культуру. Музика не тільки спонукає дітей енергійніше рухатися, але й одночасно вирішує завдання як фізичного, так і музичного виховання. Музикотерапію використовуємо як спеціалізовану форму психотерапії та виділяємо при цьому такі напрями: вокалотерапія (співи), у рухах (танці, музично-ритмічні рухи, ігри), гра на музичних інструментах. В музичних куточках вікових груп підібрані музичні дитячі інструменти, які діти використовують під час музичних занять, в самостійній музичній діяльності. Співи та рухи дітей дуже позитивно впливають на їхню нервову систему. Цінним є те, що музика посилює обмін речовин, збільшує або зменшує м'язову енергію, змінює дихання, кров'яний тиск, допомагає дітям збагатити знання про навколишній світ, прищепити любов до музики, привчає дітей слухати музичні твори тощо

Піскова терапія, ігри з піском допомагають стабілізувати емоційний стан дитини й покращити її самопочуття. Використовуємо піскову терапію як на вулиці, так і в групі в ігровій, навчальній, самостійній і колективній діяльності дітей.

На збереження та зміцнення здоров'я дітей впливає й використання таких оздоровчих технологій, як різних видів гімнастики: фітбол-гімнастики, дихальної, звукової, імунної та пальчикової, психогімнастики тощо

Новою формою занять з фізичного виховання та особливо корекції постави в дітей дошкільного віку є фітболгімнастика. “Фітбол-гімнастика – ефективний нетрадиційний метод, що дозволяє підтримувати правильну поставу” (М. Дідур, А. Потапчук). Фітбол-гімнастика є емоційно насиченим засобом оздоровлення й вона корисна не лише здоровим дітям і тим, у кого є порушення постави, але й тим, у кого слабкі м'язи спини, живота, шиї тощо. Під час добору фітболів для використання під час занять, в індивідуальній роботі звертаємо увагу на їх колір і розмір. Фітбол-гімнастику використовуємо як частину заняття з фізкультури.

Значне місце в оздоровчій і відновлювальній роботі посідають дихальні вправи, які є корисними для всіх дітей, а особливо для дітей з певними відхилення в стані здоров'я, зокрема дихальній системі. Комплекс

дихальної гімнастики використовуємо на ранковій гімнастиці та заняттях з фізичної культури. Крім того, проведення дихальної гімнастики практикуємо й на інших заняттях, на прогулянці, перед сном.

На зміцнення здоров'я дошкільників, зокрема покращення роботи легень, бронхів, підвищення емоційного тону всього організму дитини позитивно впливає використання на заняттях, після сну звукової гімнастики. Зміцнюємо загальний стан організму дітей, покращуємо їхній імунітет імунною гімнастикою. Систематично її використовуємо в період загострень застудних захворювань (ГРЗ, ГРВІ) з метою профілактики. На покращення загального фізичного та психічного розвитку дітей дошкільного віку всіх вікових груп, на роботу всіх внутрішніх органів позитивно впливає пальчикова гімнастика.

Розмаїття оздоровчих технологій, що демонструють ефективність і результативність оздоровчих впливів на організм дошкільників у системі сучасної дошкільної освіти, переконує нас в необхідності використання психогімнастики. У “Психотерапевтичній енциклопедії” Б. Карвасарського психогімнастика визначається як “один з невербальних методів групової психотерапії, в основі якої лежить використання рухової експресії як головного засобу комунікації в групі”. Використання психогімнастики на заняттях з фізичної культури, на інших заняттях, прогулянці, перед сном тощо допомагає дітям позбутися втоми, покращити емоційний стан, самопочуття, а тому є корисним у зміцненні психічного здоров'я. Діти позбуваються своїх проблем, переживань, виражають емоції за допомогою рухів, міміки й жестів.

Поспіл багатьох років технології фізичного виховання М. Єфименка “Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей” і програми “Театр фізичного виховання дошкільників” використовують педагоги закладу. Проведення фізкультурних занять у формі ігрових дій стало традиційним. Ігрова взаємодія з дітьми реалізується в рамках ігрової теми як великої тематичної гри (макрогри), що триває протягом одного чи кількох занять. Спільна мета та сюжетна лінія містить кілька міні-ігор, ігор-вправ.

Елементи фізичної активності дітей – горизонтальний пластичний балет (“пластик-шоу”), що поєднує музичність, хореографічність, естетичність дійства, присутні майже на кожному занятті, гімнастиці пробудження після денного сну. Його скорочені програми використовуємо як фізкультурні хвилинки, паузи, а також як розваги і свята. Під час виконання елементів горизонтального пластичного балету поєднуємо фізичні, танцювальні вправи, рухові дії під музику, які виконуються лежачи, плавно, м'яко, пластично та об'єднують у собі рухові дії з художньої гімнастики, аеробіки, брейкдансу, шейпінгу, акробатики.

Рекомендовані програмою “Театр фізичного виховання дошкільників” корекційно-профілактичні завдання використовуємо з метою корекції порушень постави та плоскостопості, зайвої ваги, емоційного стану, стимулювання та зміцнення м'язів у дітей, поліпшення діяльності

серцевосудинної й дихальної систем тощо.

Таким чином, вищезазначені оздоровчі технології сприяють збереженню й зміцненню не тільки фізичного, але й психічного, духовного та соціального здоров'я вихованців, і тому є невід'ємною частиною змісту здоров'язберігаючого середовища в закладі. Застосування оздоровчих технологій ми здійснюємо з обов'язковим урахуванням особистісно орієнтованого підходу.

Література

1. Денисенко Н. Освітній процес має бути здоров'язбережувальним / Н. Ф. Денисенко// Дошкільне виховання. – 2007. – № 7. – С. 8-10.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Левінець Н. Моделювання здоров'язберігаючого середовища дошкільного навчального закладу: сучасні підходи [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.ird.npu.edu.ua/files/levinesc.pdf>
4. Лісневська Н.В. Педагогічні умови створення здоров'язберігаючого середовища дошкільного навчального закладу [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer33/267.pdf>
5. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник.. – К. : Академвидав, 2004. – 456 с.
6. Циплюк А. М. Здоров'язбережувальне середовище в сучасному дошкільному навчальному закладі: дидактичний аспект [Електронний ресурс].- Режим доступу: [file:///C:/Documents%20and%20Settings/Admin-/Мои%20документы/znppo_2013_15_53%20\(2\).pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/Admin-/Мои%20документы/znppo_2013_15_53%20(2).pdf)

Теремта С.В.,

директор

ЗДО №8

м.Малин, Житомирська область, Україна

Матвієнко Т.І.,

методист

ЗДО №8

м.Малин, Житомирська область, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ "РУХАНКИ" В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Щоб зробити дитину розумною і розважливою,
зробіть її міцною і здоровою:
нехай вона працює, діє, бігає,
кричить, нехай вона знаходиться в постійному русі.
(Ж.Руссо)

Для України головною проблемою, яка пов'язана з майбутнім держави, є збереження і зміцнення здоров'я дітей. Дошкільна освіта –

перший рівень, який, зберігаючи наступність із шкільним періодом, забезпечує подальше становлення і розвиток особистості дитини, закладає базу для її навчання в початковій школі. Сучасний вихователь повинен «озброїти» дитину високим рівнем грамотності, навичками критичного мислення, сприяти розвитку її здоров'я і благополуччя, створити умови для розкриття потенціалу кожної дитини.

Фізичний розвиток дитини - важлива функція сучасного закладу дошкільної освіти. В Законі України «Про освіту» від 28.09.2017р. визначено, що засадами державної політики у сфері освіти є формування культури здорового способу життя[1,ст6]. Метою дошкільної освіти є забезпечення цілісного розвитку дитини її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок[1,ст.8].

Сьогодні в Державному стандарті дошкільної освіти, в програмі розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», за якою працює наш заклад освіти, мова йде вже не про фізкультуру, як таку, а про фізичний розвиток в цілому, що передбачає розвиток рухової активності, фізичних якостей дошкільників, знання свого тіла, його функцій, призначення його основних частин, можливостей організму, вміння бути відповідним до нього, розвиватися в межах індивідуальних можливостей, власного потенціалу. Треба досконало знати сьогодні стан здоров'я кожного вихованця (фізичного, психічного, духовного, соціального), особливості його розвитку, щоб створити найбільш сприятливі умови для гармонійного розвитку малюка, його фізичної пристосованості до навколишнього життя[2,ст..111,ст..174].

Цього ми намагаємося досягти в нашому ЗДО №8 в м.Малин. Протягом останніх п'яти років садочок працює з дітьми за **фізкультурно-оздоровчим напрямом**. І за цей період нам вдалося багато зробити для повноцінного фізичного розвитку кожного малюка та формування культури здорового способу життя. Саме тому наш педагогічний колектив вбачає своїми основними завданнями:

- спонукати дошкільників вести здоровий спосіб життя;
- зміцнювати фізичне здоров'я дошкільників;
- розвивати в них стійкий інтерес до рухової активності;
- формувати життєво-необхідні рухові вміння і навички, такі фізичні якості, як швидкість, спритність, витривалість, гнучкість.

Основною метою проведення фізкультурно-оздоровчої роботи в ЗДО №8 є пропаганда активного здорового способу життя як гармонійного розвитку дитини.

Руханка у ДНЗ — те, що треба для повноцінного розвитку дитини.

Руханка - це невеликий комплекс фізичних вправ, супроводжуваних віршиками, музикою або пісеньками. Завдання такої рухової паузи - зняття напруги, що виникає із-за вимушеної нерухомості, попередження перевтоми. Крім того, рухова активність сприяє насиченню мозку киснем і, як наслідок, підвищенню працездатності, уваги, розумової активності. Фізичні вправи при

цьому дозволяють тілу приймати положення, протилежне тому, в якому воно знаходилося в період занять.

Доброю традицією в нашому закладі стало проведення ранкової гімнастики-руханки на свіжому повітрі, яка розпочинається з виконання Гімну України та Гімну рідного міста. З ранньої весни до пізньої осені, за сприятливих погодних умов, всі діти збираються о 8.10 ранку на майданчику закладу та під веселу музику виконують цікаві вправи. Комплекси вправ змінюються кожні два тижні. На другий тиждень вводяться ускладнення, використовується як традиційне, так і нетрадиційне обладнання. Виконання дітьми фізичних вправ на свіжому повітрі, в поєднанні з музикою, позитивними емоціями гартують та дають найбільший оздоровчий ефект. Ранкова гімнастика цінна й тим, що у дітей виробляється звичка і потреба щодня вранці виконувати фізичні вправи.

Форми організації та проведення руханок вибираємо різні. Вони залежать, перш за все, від вікових особливостей вихованців, теми заняття та умов, в яких вони проводяться. Наприклад проводимо руханки, трансляція яких відбувається шляхом використання комп'ютера та мультимедійного екрану. Головним у їх проведенні є зацікавленість дошкільників в збереженні власного здоров'я. Руханка стала обов'язковим елементом кожного заняття з фізкультури, ранкової зарядки, прогулянки на свіжому повітрі.

Комплекси містять 3-4,(5-6) вправ, що добре знайомі дітям і легкі для виконання. Кожну вправу виконують 3-4 рази в середньому темпі. Тривалість руханки – 2-3 хв. Варіанти виконання комплексів вправ різні: сидячи, стоячи, у колі або в шеренгах, якщо дозволяє приміщення групової кімнати. Усі вправи є простими, що враховують характер роботи яка була перед цим. А також вони різноманітні, так як одноманітність знижує інтерес до вправ, а отже, їх результативність. Вправи добираємо таким чином, щоб протягом дня цілеспрямовано навантажувалися і розслаблялися різні групи м'язів дітей: плечового пояса, спини, тазостегнових суглобів. Включаємо в комплекс вправи для відпочинку очей, дихальні вправи, вправи на координацію рухів. Систематичне їх повторення зміцнює руховий апарат дитини. Так, наприклад, використання вправ, що зближують лопатки, зміцнює м'язи спини, живота, виробляє у дітей правильну поставу, сприяє випрямленню хребта. Введення вправ для зміцнення склепіння стопи попереджає плоскостопість [3, ст.97].

Педагог проводить з вихованцями коротку бесіду, роз'яснює значення вправ і порядок проведення руханок. Якщо час літній, то вправи виконуємо на свіжому повітрі. Якщо зимовий час, то приміщення провітрюється до і після гімнастики. Завдання руханок: повернути втомленій дитині працездатність, увагу; зняти м'язове і розумове напруження; попередити порушення постави; відновлюють сили й робочий настрій, почуття бадьорості й свіжості, підвищують дисциплінованість. Дітям подобаються руханки, які супроводжуються віршованими текстами. Щоб у дітей не

збивався ритм дихання, їхні рухи були точними і сильними, при проведенні таких руханок вихователь промовляє текст, а діти виконують вправи.

Щоденне виконання ранкової гімнастики мобілізує і організовує дитину, приводить її організм у відповідний стан, сприяє прищепленню необхідних гігієнічних навичок, привчає до регулярних занять фізичною культурою.

Саме тому, в закладі дошкільної освіти №8 м.Малин фестиваль ранкової зарядки «Рух заради здоров'я» проводиться щороку і до участі в ньому залучаються діти всіх вікових груп, батьки, працівники закладу дошкільної освіти.

Фестиваль є заходом, який пропагує серед дітей здоровий спосіб життя та необхідність піклуватися про власне здоров'я, зміцнювати фізичний та емоційний стан організму дитини. Тому всі учасники даного фестивалю отримують величезне задоволення, заряд енергії, бадьорий настрій, чарівні посмішки. А найголовніше, що під час проведення фестивалю переможцями стають всі: і дорослі, і малі, адже у спортивному святі перемагає дружба, спорт та здоров'я.

Знання, отримані під час підготовки та проведення фестивалю, допомагають учасникам (дітям, батькам, працівникам) усвідомити необхідність приділяти більше уваги фізичній культурі та спорту, дбати про своє здоров'я, систематично займатися зарядкою.

Для виконання ЗРВ ми використовуємо не лише **традиційний**, а й різноманітний сучасний **нетрадиційний інвентар**, який виготовили вихователі власноруч: степ-платформи, міні-ходулі, еспандери, об'ємні квіти з тканини, «чарівні» палиці, стрічки з кіндереми, масажери. Це заохочує дітей випробувати свої сили, зміцнює впевненість у собі викликає позитивні емоції, збуджує дитячу уяву, кмітливість, допитливість.

Велика увага при проведенні руханок приділяється стану здоров'я дітей, здійснюється індивідуальний та медико-педагогічний контроль з боку медичної сестри та педагогів ЗДО.

Важливою проблемою сьогодення є зближення родинного і суспільного виховання, адже сім'я є тим найближчим соціальним оточенням, у якому починає формуватися світогляд, ціннісні ставлення, інтереси. І тому в кінці кожного навчального року ми проводимо своєрідний звіт спільної роботи за рік: діти показують, чому їх за рік навчили педагоги. Збираються усі діти садочка у дружну велику родину. І що з цього виходить?

Прекрасне свято, яке підготували своїм, матусям і татусям, дідусям і бабусям, талановиті діточки та їхні чудові вихователі! Море позитиву, гарних емоцій та краси! Педагогічний колектив робить неможливе - поєднує фізичне і духовне в одне ціле.

Спостереження за дошкільниками під час ранкової зарядки та інших видів рухової активності дають змогу зробити висновок, що участь у фестивалі ранкової зарядки «Рух заради здоров'я» позитивно позначається на їхньому здоров'ї, самопочутті та фізичному розвитку. Можна констатувати,

що в дітей зміцнився опорно-руховий апарат, поліпшилася гнучкість і рухливість у суглобах, удосконалилася координація рухів, що особливо важливо для дітей логопедичної групи, а також покращились процеси саморегуляції та самоконтролю. Діти стали ще активнішими і організованішими, підвищилась їх працездатність та посилився інтерес до різних видів фізичної діяльності. А найголовніше діти з задоволенням займаються спортом, частина дітей стали відвідувати спортивні секції в Малинській спортивній школі, де показують досить гарні результати. Батьки стали більше цікавитись проблемами збереження здоров'я своїх дітей, зміцнилась співпраця дитячого садка та родин, які стали активними учасниками спортивних змагань, свят та розваг.

Отже, завдяки загальному зусиллю вихователів, дітей і батьків щодо здоров'язбереження, завдяки систематичній, послідовній і творчій роботі з організації руханок забезпечується достатній рівень функціональної діяльності всіх органів та систем організму дітей, їхній загальний бадьорий стан.

Наостанок варто зазначити, що збереження і зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку, формування в них основ здорового способу життя є важливим завдяки злагодженій взаємодії всіх соціальних інститутів, причетних до фізичного виховання підростаючого покоління, та правильно організованій фізкультурно-оздоровчій роботі. Саме такий підхід забезпечує розв'язання головного завдання сучасної дошкільної освіти – становлення гармонійно розвиненої, активної, самодостатньої і щасливої в майбутньому особистості.

Література

1. Закон України «Про освіту» (28.09.17р)
2. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», О.І.Білан; за заг.ред. О.В.Низковської.
3. Вільчковський Е.С. Методика фізичного виховання в дитячому садку. - К., 1979.
4. Кальченко В. «Сучасний підхід до фізичного зміцнення дошкільників», ж-л Вихователь-методист - №6/2015р.

Митрофанова С.А.,

практичний психолог

Заклад дошкільної освіти №164

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Камінева О.Ю.,

вихователь-методист

Заклад дошкільної освіти №164

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ РОДИННОГО ВИХОВАННЯ

Сім'я для дитини – перша зустріч з новим для неї світом, перша ланка спілкування з людьми, перша школа пізнання навколишньої дійсності та набуття конкретно-почуттєвого досвіду.

Саме в родині діти просто та природньо пристосовуються до життя; в сім'ї закладаються основи розуміння дитиною світу, моральних цінностей, соціальних норм, культурних традицій суспільства.

Родинна соціалізація – це своєрідний процес поступової підготовки людини до майбутніх соціальних ролей, а також вплив з боку сім'ї та її членів на формування психологічної зрілості особистості.

Сім'я – це своєрідна модель життя суспільства та форма базового життєвого тренінгу особистості. Якщо в родині відносини емоційні за будь-які інші, це означає, що вони становлять позитивні засади для життєвих вражень малюків, легкого засвоєння того, що в житті приємно, а що – ні. Адже у перші роки життя саме емоції є тим містком, який пов'язує дитину з оточенням. Навчаючи дитину проявляти й стримувати свої почуття, батьки роблять важливий внесок у становлення соціальної компетентності своїх дітей, їх сприйнятливості як базової риси особистості. Емоційна депривація в ранньому дитинстві призводить до почуття власної малозначимості, тривожності, а у підлітковому віці – до соціальної ізоляції.

Родина реалізує ряд функцій, які відображують і специфіку культурно-історичного розвитку, і етапи життєвого розвитку самої сім'ї:

репродуктивна, функція соціалізації, виховна функція, економічна, морально-етична, соціально-статусна, комунікативна, психотерапевтична.

Виходячи з цих функцій, можна побачити, що саме в родині відбувається перехід людини з біологічної істоти в соціальну. При цьому, існує думка (за О.Кононко) про те, що є певні недоліки сімейної соціалізації, які виявляються у централізації малюка на своїх проблемах, домінуванні егоїстичних прагнень, надмірній опіці, дефіциті елементарних обов'язків, ділових стосунків, непослідовності вимог та оцінок.

У родинному вихованні дитини батькам бажано дотримуватися етичних принципів, їх зміст полягає у наступному:

- оцінювати не дитину, а її вчинки, дії, знання;

- оцінюючи, наголошувати на достоїнствах дитини і перспективах її розвитку;
- пам'ятати, що відповідальність за ситуацію, яка виникла завжди несуть батьки, а за їхньої відсутності - інші дорослі члени родини;
- виявляти толерантність в оцінці поведінки - здатність до спокійного оцінювання ситуації та усвідомлення неможливості одразу подолати складність спілкування;
- частіше створювати ситуації успіху, знімати страх перед цими видами діяльності, допомагати у подоланні нав'язливого очікування невдачі;
- звільнитись від стереотипів;
- використовувати прийом персональної виключності;
- бачити в дітях своїх союзників у вирішенні виховних завдань;
- довіряти, допомагати, давати поради;
- зберігати рівновагу у взаєминах «діти-батьки»;
- любити своїх дітей за будь-яких обставин.

Дані вимоги щодо сімейного виховання дитини вважаємо доцільними і в практиці закладу дошкільної освіти відносно роботи педагогів. В нашому закладі розроблені такі форми роботи з батьківським колективом та педагогами, які сприяють реалізації соціальної функції виховання дошкільників.

Однією із форм такої роботи є гурток за інтересами «Абетка здоров'я та морально-духовних цінностей дошкільників». Робота гуртка спрямована на зміцнення здоров'я дітей, покращення морального стану, виховання у дітей прагнення бути здоровими, витривалими, творчими, відданими своїй Батьківщини громадянами, прищеплення національних цінностей.

Велику роль у духовно-моральному вихованні дітей відіграло залучення всіх учасників освітньо-виховного процесу до гурткової роботи, який ставить перед собою мету:

- засвоєння дитиною чеснот, спрямованих на відкритість її до добра, стан близькості душі, внутрішнього світу до Вищого;
- формування позитивного відношення дитини до оточуючого світу, іншим людям та до самого себе, відношення з дорослими, однолітками, створення оптимістичної дитячої картини світу;
- потреба і готовність проявляти співчуття і співрадість;
- суб'єктивне психоемоційне благополуччя;
- виховання почуттів патріотизму, потреби в самовідданому служінню на благо Батьківщині;
- залучення до досвіду православної культури, знайомство з формами традиційного сімейного укладу, розуміння свого місця в родині та посилення участі в домашніх справах;
- дієве відношення до праці;
- відповідальність за свої справи та вчинки;
- надати кожному вихованцеві можливість реалізувати свій природний потенціал, самоствердитися.

В роботі гуртка за інтересами прослідковуються декілька

напрямків роботи: соціо-культурний ; духовно-освітній (заняття, усні повчання, бесіди); оздоровчо-виховний (свята, ігри: рухливі, повчальні, рольові, конструктивні; прогулянки, екскурсії, походи); культурно-пізнавальний (зустрічі, цільові прогулянки, екскурсії, концерти, перегляд відеофільмів); морально-трудоий (праця по самообслуговуванню, участь в господарсько- побутовій праці, праця за інтересами, творча продуктивна діяльність); краєзнавчий - розуміння свого місця в оточуючому світі (Я і мій дім, Я і моє місто, Я і мій край, Я і моя Батьківщина).

Особлива увага в роботі гуртка за інтересами приділяється *роботі з родинами*: лекторій для батьків; відкриті покази освітньо-виховних процесів; вечори питань і відповідей; проведення спільних заходів; спільні з батьками свята; допомога батьків дитячому садку (благоустрій території, участь в підготовці до свят, дрібний ремонт, господарчі роботи); розповсюдження сімейного досвіду; наочна пропаганда сімейного досвіду.

Форми роботи самі різноманітні: розповіді з відеопрезентаціями про українські звичаї та свята; проведення свят, створення колективних художніх композицій із застосуванням різного матеріалу (папір, тканина, природний матеріал) – проведення екскурсій до музеїв та церкви;

Учасниками занять є батьки, педагоги, вихованці закладу. За 6 років в роботі гуртка прийняли участь 65 сімей. Можливо, ця цифра здається комусь невеликою, але в масштабі нашого дошкільного закладу це є показником того, що і батьки, і діти виявляють інтерес до національної культури і сприяють формуванню духовного потенціалу та національної свідомості своїх сімей.

Також в дошкільному закладі працює клуб для батьків "Родинний університет". Завданнями, що ставимо перед собою, є аналіз принципів усвідомленого батьківства у контексті соціокультурних національних традицій, визначення особливостей взаємодії "батьки-діти" на різних етапах розвитку дитини, розгляд різних форм реалізації принципів усвідомленого батьківства відповідно до сімейної соціальної політики. З цією метою було проведено з батьками дошкільнят декілька заходів на теми: "Формування основ здорового способу життя дітей дошкільного віку" - спортивна розвага "Спортивний Олімп"; "Виховання патріотизму у дітей дошкільного віку як елементу соціальної компетентності дошкільників" - наочна пропаганда "Родинне дерево", тематичне свято "Символи нашої країни", виставка "Мій край-моя Батьківщина"; "Соціалізація та навички моральної поведінки дошкільників" - консультація для педагогів; "Формуємо самооцінку дитини" - практикум для батьків; "Українські традиції у вихованні громадянських якостей особистості дошкільника" - заняття-тренінг для батьків; "Формування активної громадянської позиції дошкільників" - психологічний практикум для педагогів; "Самооцінка і самоповага дітей дошкільного віку" - заняття-практикум для педагогів.

Дані форми роботи є детально розробленими інструментами роботи з батьками та педагогами, які ґрунтуються на вільному висловлюванні думок,

на пошуку розв'язання різних життєвих ситуацій і стали важливою сходиною на шляху формування позитивної соціалізації дитини в сім'ї та закладі дошкільної освіти.

Таким чином, варто завжди пам'ятати, що **дитина є головною цінністю сім'ї**. Вона самоцінна, не схожа на інших і потребує індивідуального ставлення до себе, підтримки у процесі свого розвитку.

В реалізації такої функції для дитини пропонується зразок для наслідування, приклад для моральної поведінки, внаслідок чого у неї зникає відчуття другорядності й формується почуття власної гідності, яке піднімає її в своїх очах, адже батьки возвеличують її у спілкуванні й спрямовують на поглиблення гуманних взаємин і психологічного зв'язку з ними.

Таким чином, при розгляданні ролі сім'ї в соціалізації дитини можна відмітити, що в умовах сучасної освіти цей процес сприяє становленню особистості, в ході якого дитина засвоює соціальні цінності, зразки поведінки, і як результат – відтворення отриманого досвіду в процесі взаємодії. При цьому така ключова вимога вітчизняної системи освіти, як створення умов для продуктивної соціалізації дитини, в сімейному оточенні може бути реалізована в повній мірі.

Література

1. Базовий конспект дошкільної освіти України/ наук. кер.: А.М. Богуш; авт. кол-в: А.М. Богуш, Г.В. Беленська, О.Л. Богінч, Н.В. Гавриш. – Київ, 2012.
2. Кононко О.Л. Виховуємо соціально компетентного дошкільника// навчально-методичний посібник до Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі»/ К.:Світлич,2009.
3. Максимова О.О. Формування соціальної компетентності дитини дошкільного віку як запорука її успішної адаптації в школі/ О.О. Максимова// Педагогічна освіта: теорія і практика. Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка/ - Вип. 20-2016.
4. Рогальська – Яблонська І.П. Соціалізація дітей в умовах сучасного освітнього середовища ДНЗ на засадах наступності та перспективності / І.П. Рогальська// Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В. Сухомлинського: Серія: Педагогічні науки:Вип.37.Т.1-Миколаїв: МНУ, 2012-с.351-356.
5. Якименко Л. Від людини «діючої» до людини «суспільної»/ Л.Якименко// Дошкільне виховання. -2008-№7(804)-с.16-18.

Ноготушкіна А.Д.,
вихователь дитячого садка
*Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) №357 Харківської міської ради»
м. Харків, Харківська область, Україна*

АДАПТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД ДИТИНИ ДО ДИТЯЧОГО САДОЧКА ТА ПРИВЧАННЯ ДО РЕЖИМНИХ МОМЕНТІВ

Кожен вихователь стикається із такою проблемою, як адаптаційний період дитини у дитячому садочку.

Коли батьки починають водити у дитячий садок, дитина отримує неабиякий стрес відлучаючись від домівки та приходячи у зовсім нове для неї середовище, і це інколи стає справжньою проблемою для батьків, вихователя і дитини.

Адаптаційний період - серйозне випробування для малюків 2-3 років життя.

Для того, аби адаптаційний період Вашого малюка проходив більш плавно, необхідно дитину заздалегідь починати готувати до приходу у дитячий садок.

А саме:

- На ігрових майданчиках дозволяти дитині грати у групі з іншими однолітками;
- Пристосувати режим дня вдома до режимного дня у дитячому садочку;
- Влаштувати прогулянку-екскурсію до дитячого садочка;
- Пограти у сюжетно-рольову гру «Я маленьке дошкільнятко», де батьки повинні розказати якомога більше позитивного про дитячий садок;
- Якомога більше відвідувати колективні дитячі свята, групові ігри, для того, щоб дитина звикала до кількості дітей які її оточують.

Із адаптаційним періодом дитина впорається, якщо кожен раз на допомогу буде приходити вихователь, який кожного ранку зустрічає із посмішкою та відкритими руками до дитини.

В обіймах вихователя дитина почуває себе захищеною та ладна йти за ним у пізнання нового для неї світу, світ дитячого садочка.

Кожен вихователь має бути, як універсальний актор, та поєднувати в собі тільки добрі якості.

На допомогу приходить «художнє слово», ним можна зацікавити дитину до того чи іншого режимного моменту, познайомити її із розпорядженням дня.

Вихователь на початку разом із дітьми вивчає девіз режимного моменту, та обов'язково супроводжує слова діями, аби діти повторювали та легше запам'ятовували, також це буде спонукати до неабиякого зацікавлення проводити день у дитячому садочку.

Спираючись на освітню програму «Дитина» для дітей від 2 до 7 років, у дитини в віці 2-3 роки провідною потребою є спілкування з дорослими та однолітками.

Під час адаптаційного періоду це дається важко дитині, але на допомогу приходить вихователь, який починає знайомити дитину із новим середовищем через розучування віршиків-закличок до того чи іншого режимного моменту.

Таким чином, вихователь поповнює з кожним днем словниковий запас дитини, загострює інтерес маляти до оточуючих її людей. Виникає розуміння розповіді вихователя про предмети, які дитину оточують.

Отже, обов'язком вихователя є постійне піклування про організацію цікавих ігор, змістовних занять та активної діяльності дітей впродовж дня.

На допомогу в організації малят та привчання до режимних моментів в дитячому садочку пропоную наступні вірші-заклички:

«Чисті рученята!»

Один, два, три, чотири!
Рукава ми підкотили,
Вже водичку відкриваєм,
Ручки з милом вимиваєм.
Потім рушничок берем,
Ми їм ручки витрем!

«Смачна їжа – запорука росту»

Один, два, три, чотири!
Ротики ми всі відкрили,
Ложка з їжею летить
У наш ротик у цю ж мить.
Та повільно ми жуєм
Підростаєм з кожним днем!

«Дітки, тиха година»

Один, два, три, чотири, п'ять!
Пора спатки нам лягати,
І піжамку ми вдягаєм,
Та до ліжечка лягаєм,
Очі ми свої закриєм,
Поспимо і повні сили!

«Всі на прогулянку»

Один, два, три!
Іди пару ти бери,
Треба нам іти гулять,
У колону всім ставати!

Пушкарьова Ю.В.

вихователь дитячого садка

*Красноградський навчально-виховний комплекс
(заклад загальної середньої освіти I-III ступенів–
заклад дошкільної освіти) №3
м. Красноград, Харківська область, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ МЕДІА ЗАСОБІВ У РОБОТІ З ФОРМУВАННЯ В ДОШКІЛЬНИКІВ ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ

Для кожного найкраще місто на землі
Те місто, де пройшли його дитячі роки
Міста великі і міста малі,
Дарують нам цікаві перші кроки
Первомайський Л.С.

Сучасний період розвитку суспільства в нашій незалежній державі відкриває широкі можливості для оновлення змісту освіти на основі принципу народності, що дає можливість формувати духовно багате підростаюче покоління.

Заклад дошкільної освіти виконує важливу роль у вихованні дітей, формуванні в них любові до рідного краю, історичної пам'яті, духовності, національного характеру. Все, що закладається в дитині у дошкільні роки визначає в подальшому успіх процесу формування особистості, її світогляду і загального розвитку. Ще К.Ушинський, С. Русова, В.Сухомлинський відзначали, що виховання повинно починатися із засвоєння дітьми духовних надбань рідного народу. Без ознайомлення в сім'ї, дитячому садку, школі з культурою свого народу, пізнання його самобутнього національного обличчя, практичного продовження культурно - історичних традицій, звичаїв, обрядів не можна і говорити про успіх патріотичного виховання.

Кожне нове покоління людей живе і розвивається у певному національному середовищі, життя якого залежить від особливостей державного устрою країни. Дитина від народження перебуває під впливом, як соціально - економічних умов, так і національної специфіки: побутового життя, культури, народних звичаїв, традицій. Вона переймає від дорослих багатство рідної мови, відчуття прихильності та симпатії до духовності свого народу, поступово призвичаюється до установлених морально - правових норм. Усе це веде до появи у неї особливих рис національної психології - ментальності, які стають підґрунтям для виховання громадянина - патріота.

Різнобічний аналіз поглядів науковців та практиків на проблему патріотизму, актуалізація окремих факторів дозволили розкрити теоретичний і практичний аспекти дослідження. Теоретичні умови патріотичного виховання громадян закладені в працях В.О.Сухомлинського, який підкреслював діяльний аналіз патріотизму, необхідність вчити дітей шукати своє місце в житті країни, включати їх у боротьбу з недоліками в житті суспільства. Зміст і принципи виховання української молоді висвітлювалися Г. Ващенко.

У філософській, психологічній, педагогічній літературі розкривалася суть патріотизму, його конкретно - історичний характер, ознаки прояву, давалася характеристика форм захисту Батьківщини (В. Г. Афанасьєв, І. Я. Гнатко, Н. А. Горпиневич, Ф. В. Константинов та ін.), досліджувалися можливості формування патріотизму в навчальній та позакласній роботі (Н. В. Анісімова, Ш. Б. Баоавадзе, Н. В. Балакіна, Г. Н. Громагласова, М. А. Терентій та ін.), виявлялися особливі виховні можливості дитячої організації, її вплив на виховання школярів (Л. І. Божович, Е. М. Богданов, А. А. Деркач, Т. Е. Коннікова, В. В. Лебединський та ін.) [9, 5].

Різні аспекти підростаючого покоління розглядали сучасні українські науковці І. Бех, Г. Біленька, Г. Бугайцева, З. Вербець, Г. Гуменюк, М. Жулинський, Б. Кобзар, Н. Міщенко, А. Погрібний, Ю. Руденко, М. Павленко та ін. [8, 6]. Заслуговує особливої уваги досвід патріотичного виховання дітей в умовах становлення правової держави педагога - академіка О. А. Захаренка.

Протягом останніх років відбуваються значні зміни в дошкільній освіті. Існує тенденція до пошуку нових підходів до виховання та навчання, реалізації інноваційних напрямків у діяльності закладів дошкільної освіти: необхідність модернізації першої освітньої ланки, вдосконалення її змісту, осучаснення навчально - виховної технології, приведення їх у відповідність до вимог сучасного життя. У всьому світі використання інформаційно - комп'ютерних технологій в різних сферах життя стало частиною культури та необхідною нормою.

Протягом останніх трьох років у роботі з дітьми використовую створену нами систему роботи з патріотичного виховання через краєзнавчу роботу. Серед багатьох форм роботи, які ми застосовуємо у освітньому процесі, особливо виділяємо такі, як екскурсії рідним містом. Розроблене перспективне планування та конспекти прогулянок, екскурсій, підібрані дидактичні ігри тощо. Але відчула необхідність здійснити пошук нових способів інтенсифікації й швидкої модернізації системи роботи з патріотичного виховання, підвищення якості навчання з використанням нових методів й інформаційних технологій.

Урізноманітнення форм організації освітнього процесу дошкільників засобами медіа освіти, які відкривають додаткові можливості для досягнення бажаних цілей у патріотичному вихованні; вивчення педагогічних умов ефективності застосування медіа освітніх засобів (фотографії, мультфільми, музичні відеоролики, відеофільми, мультимедійні презентації) для розв'язання завдань патріотичного виховання дошкільників. Ознайомлення дітей з історією рідного міста та Україною; її вплив на виховання гармонійно розвиненої підростаючої особистості, наділеної національною свідомістю, гідністю, здатністю зберігати і примножувати національну культуру як елемент загальнолюдської культури, людину, яка має почуття гордості та пошани до рідного краю.

Для розвитку у малюків пізнавального інтересу педагог має

докладати неабияких зусиль. Перед ним стоїть завдання подати цікаву і насичену інформацію, яка спонукала б дітей до активної пізнавальної діяльності. Пропонований матеріал педагогічним працівником для пізнання має містити елементи надзвичайної, дивовижної, несподіваної інформації, такої, що викликає у дошкільників інтерес до освітнього процесу і допомагає створити позитивну та емоційну атмосферу навчання.

Застосування медіа освітніх засобів у якості навчання для підвищення мотивації та індивідуалізації, розвитку творчих здібностей дітей, створює у дошкільників емоційний фон. Не тільки збільшує швидкість передачі інформації дітям, а й сприяє розвитку таких процесів як увага, пам'ять, уява, мовлення, бере участь в інтелектуальному, емоційному та моральному розвитку дітей. За допомогою яких можна сформувавши важливі якості патріота інформаційної доби, як передусім здатність до рефлексії своїх емоцій, почуттів, а також критичного мислення - свідомого патріотизму.

Сучасний світ називають світом масових комунікацій. Заклад дошкільної освіти з одного боку відкритий для них, а з іншого - вимагає доцільного фільтру для певних обмежень, бо знаходиться під лавиною інформаційних потоків. Відсутність професійних знань, пов'язаних із компетентним підходом до використання медіа продукції в дошкільному закладі, вимагає від сучасного педагога володіння відповідними знаннями в галузі медіа освіти для якісної організації роботи з дітьми. Канадський соціолог і медіа педагог М. Маклюен підмітив та зауважив: «Щоб бути по-справжньому грамотним, треба бути грамотним у світі медіа».

Цілі сучасної дошкільної медіа освіти полягають у тому, щоб сприяти всебічному гармонійному розвитку особистості дитини засобами мас - медіа. Із цим, відзначають сучасні науковці та практики дошкільної освіти, тісно пов'язані інноваційні методи роботи з дошкільниками, професійний підхід до реалізації завдань дошкільної освіти на основі встановлення якісних медіа контактів. Отже, нам сьогодні потрібен медіа грамотний педагог, який здатний формувати у вихованця медіа грамотність, вкрай важливу якість для безпечного та успішного подальшого життя в сучасному світі.

Таким чином, підкреслює далі педагог І. Андріянова, «дошкільна медіа освіта може бути представлена як процес всебічного розвитку дитини дошкільного віку засобами медіа творчості та медіаосвітньої гри з метою формування у неї медіа грамотності».

Тому на своїх заняттях розпочала використовувати медіа освітні засоби (мультимедійні презентації, фотографії, відеоролики патріотичного змісту). Такий підхід до організації освітнього процесу сприяє розвитку розумових здібностей дітей, адже саме здивування будить думку і веде до розуміння пізнаного.

Медіа засоби відкривають додаткові можливості досягати бажаних цілей виховання, розвитку і навчання дітей дошкільного віку, а саме: формування навичок здорового способу життя, культури здоров'я, сімейних цінностей, доброї волі, моральності, культурно - пізнавальної жаги,

мовленнєво - комунікативних еталонів тощо.

Медіа середовище, в якому зростають сучасні діти вимагає розуміння всіма педагогами, у тому числі й дошкільних навчальних закладів, особливостей реалізації завдань медіа освіти, позитивного та негативного впливу медіа засобів на свідомість та підсвідомість особистості, що розвивається. Безперечною складовою освітнього простору закладу дошкільної освіти стає реалізація позиції педагога щодо свідомого включення в навчально - виховний процес невичерпних можливостей медіа засобів для гармонійного та безпечного розвитку дошкільника, зокрема, у формуванні морально - духовних, культурно - пізнавальних та мовленнєво - комунікативних складових його розвитку.

Використання в своїй роботі мультимедійних презентацій дає можливість оптимізувати педагогічний процес, індивідуалізувати навчання дітей з різним рівнем пізнавального розвитку і значно підвищити ефективність діяльності.

Це дозволяє:

- представляти інформацію на екрані монітора в ігровій формі, що викликає у дітей величезний інтерес, оскільки це відповідає основному виду діяльності дошкільника - грі;
- яскраво, образно, в доступній дошкільнятам формі, подати новий матеріал, що відповідає наочно - образному мисленню дітей дошкільного віку;
- притягнути увагу дітей рухом, звуком, мультиплікацією;
- заохочувати дітей до рішення проблемної задачі, використовуючи можливості інформації, що є стимулом для розвитку їх пізнавальної активності;
- розвивати у дошкільнят дослідницьку поведінку;
- розширювати творчі можливості самого педагога.

Кожен мультфільм, презентація повинні мати просту, зрозумілу структуру, ланцюжок образів, повинні повністю відповідати її логіці.

Такий підхід сприяє хорошему сприйняттю матеріалу і відтворенню в пам'яті представленого змісту за допомогою асоціацій.

Структура технології впровадження медіа засобів в освітній процес.

I. Форма ознайомлення з рідним містом – екскурсія.

1. Первинна інформація про об'єкт вивчення (історія, територіальне розташування, розгляд фотоматеріалів).
2. Проведення екскурсії (інтерактивний метод навчання).
3. Закріплення знань, вражень в повсякденному житті в різних видах діяльності (мовленнєвої, художньо-продуктивної, ігрової, конструктивної).
4. Заняття з використанням мультимедійної презентації, відеофільму, презентації (закріплення, відтворення, емоційне сприйняття). Може передувати екскурсії.

II. Форма ознайомлення з містами, архітектурою, природою України – відео подорожі.

1. Первинна інформація у повсякденному житті про об'єкт (історія, територіальне розташування, розгляд фотоматеріалів, читання художніх творів).

2. Заняття - відео подорож.

Одним з основних засобів розширення дитячих уявлень є презентації, слайд - шоу, мультимедійні фотоальбоми. Це наочність, що дає можливість вихователю збудувати пояснення на занятті логічно, науково, з використанням відео фрагментів. При такій організації матеріалу включаються три види пам'яті дітей: зорова, слухова, моторна. Презентація дає можливість розглянути складний матеріал поетапно, звернутися не лише до поточного матеріалу, але і повторити попередню тему. Також можна детальніше зупинитися на питаннях, що викликають ускладнення. Використання анімаційних ефектів сприяє підвищенню інтересу дітей до матеріалу, що вивчається.

Комп'ютерні технології повинні органічно вбудовуватися в систему роботи педагогів, не замінюючи безпосереднього міжособистісного спілкування з дітьми і їх батьками, і пізнання світу через безпосередній контакт з тим, що оточує, а лише допомагаючи вирішувати поставлені освітні завдання.

Застосування повчальних мультимедійних презентацій дозволяє підвищити ефективність процесу навчання і розвитку дитини, відкриває нові можливості освіти.

Не варто перезавантажувати візуальний ряд занадто докладними і точними даними - це ускладнює сприйняття і запам'ятовування. Для зменшення частки надлишкової інформації необхідний ретельний відбір змісту. В створенні мультфільмів використовую короткі слова у віршованій формі для кращого запам'ятовування.

Висновок

Сьогодні ІКТ починають займати свою нішу в освітньо - виховному просторі. У всьому світі використання інформаційно - комп'ютерних технологій в різних сферах діяльності стало частиною культури і необхідною нормою. Володіння інформаційно - комп'ютерними технологіями допомагає педагогові почувати себе комфортно в нових соціально - економічних умовах.

У освітній роботі мною досить активно використовуються медіа засоби на заняттях і інших видах діяльності. Застосування комп'ютерної техніки дозволяє зробити заняття привабливим і по - справжньому сучасним, розширює можливості подання навчальної інформації, дозволяє посилити мотивацію дитини. Застосування мультимедіа технологій (кольору, графіки, звуку, сучасних засобів відеотехніки) дозволяє моделювати різні ситуації і сюжети. Ігрові компоненти, включені в мультимедіа програми, активізують пізнавальну діяльність дошкільнят і посилюють засвоєння матеріалу. Вважаю, що застосування медіа засобів в закладах дошкільної освіти можливе і потрібне, воно сприяє підвищенню інтересу до навчання, його

ефективності та розвиває дитину всебічно.

Література

1. Л.В. Артемова Програма з українознавства // Палітра педагога. – 1997. – № 1. – С. 4-9.
2. О.А. Астахова, Т.І. Крупа Ми – Харків'яни, нам є чим пишатися. – Х.: Торсінг, 2003. – 42 с.
3. Д.І. Багалій Історія Слобідської України. – Харків: Дельта, 1993. – 248 с.
4. Базовий компонент дошкільної освіти, Київ, 2012.
5. А.М. Богущ, Н.В. Лисенко Українське народознавство в дошкільному закладі. – К.: Вища школа, 1968. – 120 с.
6. Г. Ващенко Виховання любові до Батьківщини // Вибрані педагогічні твори. – Дрогобич, 1997. – С. 56-98.
7. О. Вишневський Сучасне українське виховання. Любов до Батьківщини. – Львів, 1999. – 68 с.
8. Г.Р. Гродненський– Рідними просторами. – К., 1979. – 148 с.
9. О.В Ковальчук. Українське народознавство. – К., 1992. – 80 с.
10. О.В. Ковальчук Українське народознавство. – К., 2004. – 172 с.
11. Т.В. Кузь, Ю.Д. Руденко, З.О. Сергійчик Основи національного виховання. Концептуальні положення. – Умань, 1993. – 68 с.
12. Культурна спадщина Слобожанщини. Історія і краєзнавство: Збірка наукових статей. – Х.: Курсор, 2003. – 264 с.
13. І.В. Мартинюк Національне виховання: теорія і методологія. – К., 1995. – 216 с.
14. Мій рідний край, моя земля: Українське народознавство у дошкільному закладі: Програма та роздатковий матеріал вихователям дошкільних закладів. – Одеса, 1993. – 80 с.
15. В.І. Сергійчук Національна символіка України. – К., 1992. – 62 с.
16. М.Г. Стельмахович Народне дитинознавство. – К., 1991. – 124 с.
17. Э.Н. Сулова Растим гражданина // Дошкольное воспитание. – 1999. – № 1. – С. 12-13.
18. А. Трегило Прапори та герби Українського козацтва // Козацька газета. – 1990. – № 1. – С. 4.
19. П.М. Якобсон Почему надо воспитывать чувства детей. – М.: Просвещение, 1964. – С. 42-56.
20. В. Якубенко Від народознавства – до свідомого патріотизму // Дошкільне виховання. – 2002. – № 2. – С. 14-16.
21. Ресурси інтернет: Т. П. Бартенева Использование информационно-коммуникационных технологий в процессе развития и обучения дошкольников; О. В. Рябцева Использование медиатехнологий в образовательном процессе ДОУ; Н.Н. Ильюшонок Анализ возможностей интерактивных и компьютерных технологий для повышения качества

обучения.

Тарасова Л. О.,
вихователь – методист
КЗО «Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) № 33 комбінованого типу
Дніпровської міської ради,
м. Дніпро, Україна

ДІЛОВА ГРА ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (З ДОСВІДУ)

З метою підвищення професійної майстерності у нашому закладі було проведено методичне об'єднання у форматі гри «Брейн – ринг»

*«Інтеграція освітнього процесу
у дошкільному закладі,
як чинник розвитку пізнавальної активності
сучасної дитини»*

1. Зустріч та реєстрація учасників

9.30 – початок

Зустріч проходить на подвір'ї закладу, на майданчику молодшої групи. Відбувається реєстрація учасників. Виставлено два столики, список реєстрації, три коробочки з емблемами різного кольору. Кожен учасник обирає собі їх сам.

Вступне слово **ведучого**

Доброго дня, шановні колежанки! Ми раді вітати Вас у нашому закладі.

Нам поталанило, що наша зустріч припадає на такий період в природі, коли відбувається багато змін та явищ.

Тому тематичним напрямком нашого семінару буде Весна.

Сьогоднішню зустріч ми пропонуємо провести у в незвичному форматі. Ми сподіваємось, що він Вам сподобається. Я мабуть не скажу новину, що наш час вимагає від педагога щоденного перевтілення, необхідності бути не тільки вихователем, але й психологом, тьютором, модератором, порадиником, другом, іноді навіть стати найближчою людиною для дитини. Ми пропонуємо Вам сьогодні спробувати себе хоча б в деяких із цих ролей. А також, на наш погляд, для того щоб ефективно взаємодіяти з дитиною, необхідно подивитись на світ її очима.

Тож пропонуємо саме з цього розпочати. Отже – весняний ранок на початку весни, вихователь зустрічає дітей на подвір'ї.

2. Основна частина

Виступ вихователя

Добрий день, діти! Як добре, що ви усі вже зібрались, прийшли до закладу вчасно, і у нас є змога поспілкуватись з вами на подвір'ї.

Я бачу, що в нас є нові дітки сьогодні, тож нагадаю, мене звуть,

я вихователь молодшої групи.

Тож розпочнемо.

Діти, чи звернули ви увагу на те, що відбувається у природі?

Яким стало небо?

Відповіді дітей. (прозорим, блакитним)

Як світить сонечко?

Відповіді дітей. (яскраве, тепле)

Яким став день: коротким чи тривалим?

Відповіді дітей. (тривалий, більше гуляємо)

Правильно, діти. Усі ці зміни говорять нам про те, що скінчилася яка пора року?

Відповіді дітей. Зима

А на зміну їй проходить що?

Відповіді дітей. Правильно, весна.

А як називається перший місяць весни?

Відповіді дітей. Березень.

А хто знає, чому він так називається?

Відповіді дітей, якщо є. (Від назви дерева береза)

(Так) Назва місяця «березень» походить від назви дерева береза, яка в цей місяць починає цвісти, на ній з'являються сережки.

А тепер я пропоную вам відчутти себе берізкою.

Включається музика.

Закрийте будь ласка очі, і уявіть що ви – берізка. Я росту на подвір'ї дитячого садочка. Мої ноги – то коріння у прохолодній землі. Моє тіло – міцний стовбур, а мої руки – тоненькі гілочки. Вони піднімаються до неба, відчують сонячне тепло, вбирають його. І воно розливається по всьому тілу. Я – берізка. Я бавлюся з вітром, який гойдає мої тоненькі гілочки. Я вмиваюся краплинками дощу й радію прохолоді. Я берізка. *(діти виконують рухи за зразком вихователя)*

Виключається музика.

- А подивіться, які ще дерева ви бачите на нашій ділянці? Чим вони відрізняються? Як цвітуть? Коли?

А тепер послухайте стародавню загадку.

Стоїть дерево, цвітом зелено, в цьому дереві чотири бажання:

1-ше – хворим на здоров'я;

2-ге – людям колодязь;

3-тє – від темряви світло;

4-те – посуд для всього.

Відповіді дітей

Відповідь вихователя:

1. З березових бруньок і листочків виготовляють ліки, з березової кори – дьоготь, в лазні паряться березовими віниками.

2. Тамують спрагу смачним і корисним березовим соком.

3. Раніше печі топили березовими дровами, будинки освітлювали

березовими трісками.

4. З деревини роблять декоративні меблі і різноманітний посуд, плетуть кошики для збирання ягід і грибів, роблять ложки.

Під час загадки приноситься березовий сік у стаканчиках.

Молодці, діти. Ми з вами багато поговорили про березу, уявили себе берізкою. А зараз втамуємо спрагу смачним березовим соком.

А тепер всіх вас дітки я запрошую до дитячого садочку. Там Вас зустріне вихователь

Проводжаємо гостей на другий поверх до музичної зали. На стіні розміщено плакат з Дашею. На столику – клавесин з паличками.

Ведуча: Шановні гості, представляємо Вам один з варіантів проведення ранкової зустрічі. Після виконання завдання, запрошуємо вас зайняти місця за столиками відповідного кольору. А тепер до уваги – вихователь старшої групи. Будь ласка.

Вихователь: Добрий день, діти! Щоб сьогодні потрапити до групи нам треба виконати цікаві завдання. Ви вже старша група, йдете скоро до нової української школи. І Ви добре справитесь із цим завданням. Отже, необхідно: знайти улюблений колір на клавесині, ударити по ньому ось цією паличкою і виконати рухи як на малюнку із цим кольором.

Вихователь: Ось дивіться. Показує або сама або за допомогою когось із гостей.

Вступне слово про інтеграцію в нашому закладі.(завідувач)

Інтеграція в дошкільній освіті – це шляхи і способи формування у дитини цілісного сприйняття світу, спрямовані на розвиток і виховання особистості дитини за допомогою формування знань, умінь і навичок.

Отже, інтеграція - це складний структурний процес, що вимагає навчання дітей розглядати будь – які явища з різних точок зору; розвиток умінь застосовувати знання з різних галузей у розв'язанні конкретного творчого завдання; формування у дітей здатності самостійно проводити творчі дослідження; розвиток у них бажання активно виражати себе у будь – якому виді творчості.

Звичайно, система інтегрованого навчання ще недостатньо опрацьована, а тому неоднозначно сприймається багатьма педагогами. Її повне теоретичне обґрунтування та запровадження у практику навчання – справа майбутнього. Але вже сьогодні є очевидним, що інтегроване навчання як ніяке інше закладає нові умови діяльності педагогів та здобувачів освіти, є діючою моделлю активізації інтелектуальної діяльності та розвиваючих прийомів навчання.

Інтеграція зобов'язує до використання різноманітних форм викладання, що має великий вплив на ефективність сприйняття вихованцями навчального матеріалу, вона стає для всіх її учасників – педагогів, і здобувачів освіти, і батьків, і адміністрації - школою співпраці та взаємодії, що допомагає разом просуватися до спільної мети. Сучасна педагогічна наука вважає інтеграцію одним з головних дидактичних принципів.

Ведуча: Шановні гості, ми вже інформували Вас на початку нашої сьогоднішньої зустрічі, що вона пройде у незвичному форматі. І ми раді повідомити, що цей формат - інтелектуальна гра «Брейн-ринг». Перший раунд гри ви вже пройшли на подвір'ї дитсадка, і за активну участь усіх гостей, кожна з команд вже отримала по одному балу. А далі бали будуть розподілятися так: за першу правильну відповідь, яка надається після 1 хвилини роздумів та обговорення. Яка команда відповість першою, та й отримує бал. За дострокову правильну відповідь – 2 бали.

2 раунд

Ведуча: Зверніть будь ласка увагу на емблеми, які розташовані на кожному столі. Кожний предмет символізує вид діяльності, який реалізується в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Увага ! Питання складається із двох частин: Перша частина - Який вид діяльності відповідає емблемі вашого столу та як саме він реалізується у дитсадку? Друга частина - в межах часу, необхідно обрати капітана команди та вибрати собі назву. Час пішов!

Наш варіант відповіді: ігрова, пізнавальна, дослідницька. (Слайд № 9)
Присуджується бал. Кожній команді по одному балу.

3 раунд

Ведуча: Ці види діяльності можуть існувати як окремо, так і поряд в межах інтегрованої освітньої моделі.

Розглянемо пізнавальну діяльність.

Одним з напрямків діяльності є ознайомлення з природним довкіллям. Весняною реалізацією цього напрямку є робота вихователя середньої групи. Прошу!

Вихователь:

- Добрий день, я вихователь середньої групи

На заняттях з ознайомлення з природним довкіллям ми з дітьми формуємо вміння розрізняти та називати об'єкти живої та неживої природи, продовжуємо знайомство з властивостями води, досліджуємо якість ґрунту; спостерігаємо за процесом росту різних видів рослин. Закріплюємо знання про зв'язок між явищами неживої природи.

(Інформація відображена на слайді) (слайд № 10).

При проведенні інтегрованих занять необхідно враховувати такі етапи:

- організаційний (створення емоційного настрою, рухова розминка або психогімнастика, елемент зацікавленості);
- інформаційно – чуттєвий (подавання інформації на чуттєвому рівні);
- проблемно – мотиваційний (стимулювання активності за рахунок вдалого штучного загострювання проблемної ситуації);
- діяльнісна основа (створення умов для аналізу художніх образів та їх відтворення в інших видах діяльності);
- прикладне значення (використання продуктів дитячої творчої

діяльності в інтер'єрі групи або в колективних іграх);

- спільна діяльність (створення можливості гармонійного розвитку дитини, набування досвіду «разом думати», «разом робити», «разом до успіху»).

Найголовніше на таких заняттях - це єдність мети розуміння завдань, методів, прийомів, що визначають гармонійний розвиток особистості дошкільника. Вміння непомітно «входити» в педагогічний процес, діяти «за ситуацією», не створюючи стресів для дітей, фізично знижуючись до рівня їхніх очей. Ось що означає працювати в «режимі інтеграції».

Зауважу, що в межах інтегрованого підходу до реалізації освітніх завдань, використовуються різні види діяльності (образотворча, художня, мовленнєва, театральна, ігрова тощо).

Ведуча: Дякую, за повідомлення. А тепер - Увага! Питання: Яким чином підтримувати пізнавальний інтерес протягом запланованого періоду вивчення теми? (В рамках інтегрованого підходу)(слайд №11)

Наш варіант відповіді.

Вихователь: У нашій групі робота проводилась таким чином. Спочатку висадили цибулю, доглядали за нею. (слайд № 12) Коли з'явилося пір'ячко куштували його. На занятті з розвитку мовлення слухали про корисні властивості цієї рослини, відгадували загадки, складали казочку. Коли пізнавальний інтерес почав згасати, ми використали заняття з площинного ліплення і створили ось так цибулинку(показує). Пропонуємо і вам спробувати це зробити.

Ведуча: Тож бал присуджується команді.....

Музична пауза

Я: А зараз пропонуємо Вам порухатись під музику нашої улюбленої фізкультхвилинки. Проводити її буде молодий фахівець

Виконуємо фізкультхвилинку «Райдуга» (відео)

Продовжуємо.

4 раунд

Ведуча: Однією з необхідних навичок майбутніх першокласників є запам'ятовування. Щоб її розвинути можна використовувати різні методи та прийоми. Дошкільний вік характеризується інтенсивним розвитком здатності до запам'ятовування і відтворення. Але пам'ять дошкільника зазвичай має мимовільний характер.

Джерелом пам'яті дитини є інтерес.

Дитина легко і надовго запам'ятовує те, що її цікавить, приваблює своєю яскравістю, незвичністю, динамізмом, з чим вона активно діяла (гралася, конструювала тощо). Істотну роль при цьому відіграє рух: показування предметів сприяє кращому їх запам'ятовуванню. Така форма роботи особливо ефективна у весняний період. Існування в сюжеті віршика яскравих героїв дає змогу їх легко відтворювати.

Увага! Питання. Назвіть методи та прийоми формування навички

запам'ятовування у дошкільника.

Наш варіант відповіді продемонструє вихователь молодшої групи

Вихователь: Доброго дня, любі дітки! Сьогодні ми з вами вивчимо віршика Анастасія Камінчука «Котики вербові». Але вчити віршика ми будемо за допомогою рухів.

Слухайте уважно слова віршика:

Сонце по діброві

Ходить мов лисичка

Котики вербові

Жмурять жовті вічка

Вже не хочуть спати

Хоч і трішки сонно

Гріють цапенята

На яснім осонні

Гарний віршик? Чи сподобався він Вам, дітки?

А чи всі слова Вам зрозумілі? (**Осоння - незатінене місце, що освітлюється та обігрівается сонцем**)(ілюстрації)

Відповіді дітей

А зараз давайте послухаємо віршик разом з рухами. Уважно слухайте і слідкуйте за моїми рухами. (Вихователь розповідає віршик і показує рухи).

Дітки, тепер давайте разом з вами спробуємо повторити слова віршика разом із рухами. (Повторюють разом з вихователем 2-3 рази).

Молодці! А зараз спробуйте без моєї допомоги розповісти віршик. Можливо хтось із вас хоче сам розповісти віршик?

А на останок давайте ще раз разом повторимо наш віршик.

(Розповідають і показують разом з вихователем)

Дуже добре!

Дітки, а скажіть будь ласка, про кого ми вчили сьогодні віршик?

Відповіді дітей

Молодці, розумнички, ви добре справились із завданням. На цьому наше заняття закінчено.

Ведуча: Дякуємо!

Тож бал присуджується команді.....

Музична пауза.

Гаївка «Гей, віночку, заплетися»(старша група)

5 раунд

Ведуча: Я бачу, що гравці вже відпочили, мають гарний настрій і можуть продовжувати гру.

Нагадаю, що мова сьогодні йде про інтеграцію у дошкільному закладі. Вибір напрямку інтеграції – це справа як одного вихователя, так і всього педагогічного колективу. А колектив – це перш за все, співпраця.

Увага! Питання: Назвіть одну з основних передумов плідної співпраці педагогічного колективу.

Наш варіант відповіді. Це – тісна взаємодія між усіма педагогами

закладу. Коли колектив працює як один організм. Пропоную Вам попрацювати над розвитком взаємодії між педагогами у такій формі.

Перед Вами аркуші паперу та кольорові олівці. Вам пропонується згадати улюблену казку та зобразити її. Але, за звуковим сигналом Ви передаєте свій аркуш сусідці справа, і знову малюєте, продовжуючи те, що намалював попередній художник. І так, доки Ваш аркуш не повернеться до Вас. Потім хтось із гравців кожної команди розповідає сюжет намальованої казки; чи співпадає він із задуманим? *(Музика на фон)*

6 раунд

Ведуча. Інтегроване навчання є новою моделлю навчання, що спрямована на потенційний розвиток дошкільника, особистісно-орієнтоване навчання і виховання дітей, з урахуванням їх нахилів, здібностей та індивідуальних психологічних особливостей.

Інформація на слайді №18

На інтегрованих заняттях формуються наступні компетенції:

- ціннісно-сміслові (розуміння мети, важливості вивчення теми);
- загальнокультурні (культура мовлення, почуття патріотизму, історичні дані про рідне місто);
- інформаційні (вміння самостійно підбирати необхідний матеріал, здатність до самостійного пошуку інформації);
- комунікативні (вміння працювати в групах, вислуховувати, спілкуватися, лояльно відноситися до людей з іншою точкою зору, вміння доводити свою думку, позитивне ставлення до себе та до інших);
- розвиваючі (творчість, критичне мислення, гнучкість, ініціативність);
- психологічні (вміння розрізняти й розуміти емоції, здатність висловлювати свої почуття, управління власними емоціями та емоційним станом партнерів по спілкуванню).

А тепер: - Увага! «Чорний ящик»!

Ведуча: перед вами предмети *(панчоха, насіння, заготовки очей, ножиці, голка, нитка)*. За одну хвилину вам необхідно зрозуміти

ЩО В ЧОРНОМУ ЯЩИКУ?

Час пішов.

Добре, цікаві варіанти.

Наш варіант відповіді: запрошую озвучити вихователя логопедичної групи. (Майстер – клас з виготовлення іграшки «Травянчик»)

Слайд

Дякуємо , за цікавий майстер клас. Сподіваюсь, що він усім сподобався. Тепер кожен учасник може забрати з собою цю чарівну іграшку на згадку про нашу зустріч. *(Музика)*

2. На цьому наша гра закінчена. Дякую усім за активну участь. Для оголошення результатів слово надається журі. Запрошуємо до слова методиста міського методичного центра .

3. Рефлексія. Обмін думками.

А тепер, друзі, нам дуже важливо почути вашу думку про сьогоднішній семінар. Будь ласка!

Дякуємо.

Звертаємо вашу увагу на стенд з літературою за темою нашої зустрічі. І запрошуємо на каву-брейк.

Бліц-запитання

Наразі ви ознайомились із такою формою організації дітей як Ранкова зустріч – новий інтегрований підхід до організації дітей.

Запитання: Висловіть будь ласка основну ідею «ранкової зустрічі»

Відповідь. Структура ранкових зустрічей та зміст практичних матеріалів в центрах активності дозволяє здійснювати інтегрований підхід в освітньому процесі.

Так, вранці дитина приходить в дитячий сад; і вихователю важливо налаштувати всю групу, як єдиний музичний інструмент, тобто створити атмосферу доброзичливості. Ранковий зустріч - це свого роду ритуал, який створює настрій для сприятливого і дружнього спілкування і встановлює атмосферу довіри на весь день.

Якщо в традиції дошкільного закладу входить ранкова зустріч, вона стає улюбленим "ритуалом" і для дітей і для дорослих. Діти, приходячи в дитячий сад вранці, мають право самим вибрати, де, з ким і чим вони хотіли б займатися; вони швидко звикають до такої форми роботи, хоча на перших порах далеко не всім буває легко прислухатися до себе і зрозуміти власні потреби. Ранкова зустріч призначена, перш за все, для того, щоб забезпечити можливість конструктивного міжособистісного і пізнавально-ділового спілкування дітей і дорослих. Основна ідея технології ранкових зустрічей - *дитина найкращим чином розвивається тоді, коли вона дійсно захоплена процесом навчання, активно включена в діяльність*

Шкарупа Т. Ф.,

вихователь-методист,

Говіна Н. В.,

вихователь дитячого садка,

Коваленко О. А.,

вихователь дитячого садка,

Садава В. І.,

музичний керівник,

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)

комбінованого типу №226 «Парус» Запорізької міської ради

Запорізька область, Україна

СВЯТО «РОДИНА – ДУШІ БЕРЕГІНЯ»

Мета свята: закладати основи виховання любові та поваги до найближчого соціального, природного і культурного оточення (родини,

батьківського дому, України, традицій та звичаїв свого народу, рідної мови); сприяти згуртуванню дитячого та батьківського колективу; забезпечити радісну, теплу атмосферу та гарні, незабутні емоції.

Короткий зміст свята: на родинне свято «Родина – душі берегиня» зберуться вихованці ЗДО №226, їх батьки, педагоги. За сюжетом в гості до дітлахів завітає маленька дівчинка-берегиня з мальовничого українського села, яка розповість про дивні речі зі старої скрині (старий фотоальбом, рушник, рубель, колиска) та народні традиції, які пов'язані з ними. А вихованці та батьки розширять знання про минуле життя українського народу та доведуть всім присутнім на святі, що батьки і діти – це Одне ціле.

Учасники заходу:

- вихованці групи старого дошкільного віку та їх батьки;
- педагоги.

Дійові особи:

ведуча, бабуса - господиня, хлопчики ді-джеї, дівчинка Берегиня

Декорації та атрибути:

інтер'єр української хати, тин, велика скриня, родинний фотоальбом, рушники, колиска, рубель, народні музичні інструменти.

Технічні засоби:

проектор, екран, комп'ютер, музичний центр,

Музичний репертуар:

1. Пісня «Родина» (слова: Наталія Май, музика: Наталія Май)
2. Пісня «Моя сім'я» (виконує - Захаріяш Оля)
3. Танок «Косарі» (українська народна пісня «Вийшли в поле косарі»)
4. Пісня «Рушничок» (автор Г.Лисенко)
5. Пісня «Заспівай мені, бабусю!» (слова:О.Білозір, музика: О.Злотник)
6. Вальс (пісня Н.Май «Люба бабуса»)
7. Пісня-танець «Мама й тато» (Слова і музика: Н.Май)
8. Відеоперегляд «Моя родина» (пісня «Сім'я» Слова: Ірина Зінковська, музика: Володимир Будейчук. Виконує: Тетяна Піскарьова)

Автори сценарію:

вихователі ЗДО №226: Говіна Н.В., Коваленко О.А., музичний керівник Садова В.І., вихователь-методист Шкарупа Т.Ф.

Хід свята

(Під музику заходять діти та сідають на стільці)

Ведуча:

Рідний край, рід, родина, рідня – які слова святі, вони потрібні кожному в житті. Щасливі ми, що народилися і живемо на такій чудовій, мальовничій землі, - у нашій славній Україні. Тут жили наші предки, живуть батьки, тут корінь українського народу, що сягає сивої давнини.

Дитина:

У всіх людей одна святиня,
Куди не глянь, де не спитай:
Рідніша їм своя пустиня,

Аніж земний в чужині рай.
Їм скрасить все їх рідний край.
Нема без кореня рослини,
А нас, людей, без Батьківщини.

Ведуча:

Діти, ми з вами всі - український народ, який складається з родин малих і великих, дружніх і працьовитих. Як могутня ріка бере силу з маленьких джерел, так і наша велика українська родина збагачується маленькими родинами. Але це не тільки рідні, родичі. Це і наш дитячий садок, наша група.

І сьогодні ми зібралися з вами на родинне свято, щоб згадати наше минуле, вшанувати теперішнє та побачити майбутнє. Наші мудрі народні традиції, мелодійні пісні, казки та перекази, ремесла та обряди – все це належить нам і все це нам треба оберігати.

ПІСНЯ «РОДИНА»

(Господиня порається в хаті.

Заставка на екрані українського села, за кадром звучить голос.)

В одному, мальовничому селі, на Україні, біля ставка, стояла біла, чепурна хатинка, з розписними ставнями та мальвами за тином. І жила в тій хатинці господиня – справжня трудівниця, яка доглядала за хатиною. Не дивлячись на свій немалий вік, вона постійно робить якусь роботу: доглядає за господарством, пече пироги, а найбільше вона любить прибирати свою хату, щоб в ній було приємно і зручно кожному, хто в гості завітає. І ось одного разу, до господині на гостини із великого міста, приїхали онуки.

ТАНОК ДІ-ДЖЕЇВ

(Після таночку ді – джеї, читають текст у стилі реп, звертаючись до глядачів у залі)

Ді – джей 1: Годі сидіти у кріслі м'якому –

Час поспішати, але не додому:

У коло завзяте нас кличуть герої,

Ну ж бо, мерщій, затанцюймо з тобою.

Ді – джей 2: Приїхали в гості – друзі, стрічайте

До нашої бабусі ви завітайте!

Музика лине, музика грає –

Всіх нас разом у танок закликає.

(Ді – джеї запрошують всіх дітей до таночку)

ТАНОК «ХІП-ХОП»

(діти сідають, ді-джеї підходять до скрині, розглядають її)

Ведуча:

Погляд дітей зупинився на старій скрині. Вона стояла самотою у самому кутку кімнати й виглядала зовсім не по-сучасному й абсолютно не вписувалася в інтер'єр.

Ді – джей 1:

Що це за ящик? Навіщо бабуся його тут тримає?

Ді-джей2:

Йому давно вже місце на горищі. А давай у нього заглянемо.

Ведуча:

І ось піднімається важелезне віко чималої дубової бабусиної скрині.
(Звучить загадкова музика, із скрині виходить маленька дівчинка)

Діти: Ти хто така? І звідки ти взялася?

Берегиня: Я – маленька берегиня скрині,
Її весь час оберігаю,
Про всі речі, що лежать в ній – знаю!
А ви хто такі?

Ді-джей 1: А ми приїхали до бабусі із великого міста.

Ді-джей 2: Ми – її онуки. А цей ящик ми бачили не раз ту але ніколи в нього не заглядали.

Берегиня:

Це не ящик. Це – бабусина скриня. Вона – особлива річ в коморі. І відкривати її без бабусиноного дозволу не можна. Там зберігаються всі бабусині скарби. Ця скриня, як ви кажете «ящик», - берегиня роду.

Ді-джей 1: Як же хочеться заглянути у ту скриню хоч одним оком.

Берегиня: А ось і бабуся іде.

Господиня: Ось де ви заховалися, мої любі внучата! Біля скрині.

А чи знаєте ви, що таке скриня?

Ді-джей 2: Розкажи нам, бабуся, про скриню, це мабуть дуже цікаво.

Господиня:

Колись у кожній хаті були скрині. Виготовляли їх з липи, тополі, верби, берези. Професія скринника була почесною. Протягом століть скриня на Україні була у великій пошані. Її господарі ставили на видному місці, та зберігали там все найдорожче, найрідніше нашому серцю, а що саме – ми зараз подивимось.

(Відкривається скриня)

Ведуча:

на дитячу превелику радість витягувався «на світ Божий» увесь її вміст. Тому цей день був для онуків, допитливих дітей, справжнім святом, це був день повернення у далеке минуле, захоплюючої мандрівки в бабусину молодість. Нарешті можна було подивитися та потримати в руках старовинні речі, що зберігалися там довгий час, переживши війни, пожежі та інші життєві негаразди.

Ді-джей 1: (дістає альбом із сундука)

Бабусю, а що це за книга така?

Господиня: Це наш родинний фотоальбом.

Ді-джей 2: Ой, як цікаво! Ану ж, бабуся, давай подивимось його.

Господиня: Розгортай.

ПЕРЕГЛЯД ФОТОАЛЬБОМУ ПІД ДИТЯЧУ ПІСНЮ «МОЯ СІМ'Я»

(На екрані з'являються фотографії дідусів, бабусь, прабабусь, мам

дітей групи. Показ супроводжується розповіддю)

Ведуча:

Не за горами високими, не за морями глибокими, не в тридесятому царстві, а в райському куточку благодатної України жило своїм життям мальовниче місто, а в ньому – працюючі та життєрадісні люди. І народились в сім'ях тих трударів донечки-зірочки та хлопчики - козачата. Пестили їх матусі, доглядали і зростали дітки вродливі та працюючі. Потім були весілля, а згодом, святкували у молодих родинах породи́ни їх синів та дочок. Ростили молодичі діточок, працювали, не покладаючи рук.

Ді-джей 1:

Бабусю, в скрині дуже багато рушників. Чому?

Господиня:

Від сивої давнини і до наших днів, у радості і в горі, рушник – невід'ємна частина нашого побуту, його можна порівняти з піснею. Без рушника, як і без пісні, неможливе народження, одруження, зустріч гостей.

Після закінчення жнив косарів зустрічають з хлібом - сіллю на рушникові.

ТАНОК «КОСАРИ»

Господиня:

Рушник... Він пройшов через віки. Він і нині символізує чистоту почуттів, глибину безмежної любові до дітей. У кожній родині, де підростала дівчина, скриня мала повнитися рушниками.

Берегиня: Якщо людина хоче вишивати,
Побачить в цьому радість і красу.
І по узорах буде мандрувати,
І вишіє на квіточці росу.

Господиня: І створить диво, первозданну казку,
Їй усміхнеться сонечко в вікні.
Бо відіб'ється і любов і ласка
У хрестиках на білім полотні.

ПІСНЯ «РУШНИЧОК»

Ді-джей 2: Погляньте, а що це за диковина така? (дістає рубель із скрині)

Господиня:

Діти, це – рубель, праска в давнину. Ще його використовували, як музичний інструмент. З давніх-давен, в українських хатах та на подвір'ях бриніла музика. Втомлені роботою люди, щоб відпочити, брали до рук різні інструменти. Співи лилися вільно, як вольна річка по лугам, як вольний теплий вітер по степах. А мелодії то стрімкі, наче гори, то тихі, як погожа вода в криниці.

**ПІСНЯ У СУПРОВІДІ ОРКЕСТРУ
(дорослі та діти)**

Ді-джей: *(дістає колисанку).*

Бабусю, а що це за човник, подивися?

Господиня:

Це – колиска, найперше ліжечко для немовляти. Виготовляли їх своїми руками, вкладаючи усю свою майстерність та любов. Колиска була затишком для усіх дітей, що народжувалися у великій родині. А колискова пісня, яку співала нам бабуся, сидячі біля нашого ліжка, навіки залишиться в наших серцях.

Берегиня: Колискова пісня, колискова
То найкраща материнська мова.
Пахне вона м'ятою і цвітом,
Чебрецевим і суничним літом.

Господиня: Пахне молоком і споришами...
Скільки в ній ласкавості і шани,
Скільки в ній тривожності людської,
І надій, і сивини гіркої...
Коліскова пісня, колискова.

ПІСНЯ «ЗАСПІВАЙ МЕНІ, БАБУСЯ!» (виконують батьки)

Господиня:

Бабуся – це особливий статус, це рідна людина. Вона по праву носить звання берегині роду, адже вона невгамовна трудівниця, її руки не знають спочинку ніде і ніколи. Бабуся може стати найкращою подругою і захисником твоїх інтересів на все життя! Коли поруч бабуся, то нашим дітям нічого боятись.

ВАЛЬС «ЛЮБА, БАБУСЯ!» (виконують діти)

Діти: Розкажу вам, друзі, я,
Що таке моя сім'я.
Разом дружно проживаємо
І пісні про це співаємо.

Люба матінко моя —

Як пишаюсь нею я!

В неї рук золоті.

Серцем кожного зігріє.

Тато сильний і завзятий —

Він господар в нашій хаті.

Все майструє, все ладнає,

Бо для всього хист він має.

Дід і бабця — у пошані,

Вони праці ветерани.

Всіх онуків міцно люблять.

І як пташенят голублять.

Є у мене ще й брати —

Кращих в світі не знайти.

Ось і вийшло всіх сім «я»

Знайте, це моя сім'я.

ПІСНЯ «МАМА Й ТАТО»

(виконують діти і батьки)

Господиня:

Мати і батько – найрідніші, найближчі кожному з нас люди. Від них ми одержуємо життя. Вони вчать нас людських правил, оживляють наш розум, вкладають в наші уста добрі слова.

Дівчинка: Батько і мати – два сонця гарячих,
Що нам дарують надію і тепло,
Батько і мати у долі дитячій,
Так необхідні, щоб щастя було!

СПІВАЄ РОДИНА (мама, донька та син) ПІСНЯ «БАТЬКАМ»

Господиня:

Ваші мами і тата багато часу проводять на роботі, працюють, тому важко уявити собі оселю без бабусь, які беруть на себе значну частину обов'язків по догляду за внуками. І навіть ці нехитрі обов'язки бабусі вміють перетворити у веселу гру, цікаву розповідь, або сучасний танок.

ТАНОК «СУЧАСНІ БАБУСИ» (виконують вихователі)

Господиня: Українська родина, душі берегиня,
Мов квітучий розмай, материнське тепло.
Українська родина, народу святиня,
Не міліє нехай це живе джерело.

ПЕРЕГЛЯД ВІДЕОСЛАЙДУ «МОЯ РОДИНА»

Господиня:

Ось і закінчується наше свято, але не закривається ніколи бабусина скриня, з якої ми постійно будемо черпати мудрість, любов до рідної землі, до свого народу.

Ведуча:

Листи, фотографії, грамоти, старі речі – це наша пам'ять. Їх треба зберігати та передавати своїм рідним, дітям, щоб не перервати ланцюжок пам'яті, який з'єднує кілька поколінь. І чим міцніше буде цей ланцюжок, тим міцніше буде наше коріння, тим міцніше стоятиме на своїй землі наш народ, наша родина.

Господиня: І хочеться, щоб ви були щасливими у сімейному житті, тоді буде щаслива і багата наша Україна.

ЗАКЛЮЧНИЙ ТАНОК «РІДНА УКРАЇНА»

Господиня:

Щиро дякуємо всім за те, що взяли участь у нашому святі. І хочемо побажати всім — дорослим і дітям — завжди пам'ятати про тих, хто дав нам життя.

Ведуча: Бажаємо вам усім любові від батьків, поваги від дітей, а щастя і здоров'я від Бога. Будемо жити великою, щасливою, дружньою родиною, буде міцною наша Україна!

СЕКЦІЯ 3. ВИХОВНІ АСПЕКТИ У РОБОТІ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Зливка Н.О.,
вихователь закладу дошкільної освіти
*КЗ «Краснопавлівський ЗДО (ясла-садок) «Оленка»
Лозівської районної ради Харківської області»
Харківська область, Україна*

«УПРОВАДЖЕННЯ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ІННОВАЦІЙНОЇ МЕТОДИКИ «ЛЯЛЬКА ЯК ПЕРСОНА»

Методика «Лялька як персона»: нове слово у вихованні? Це питання, над яким задумувалися педагоги не одне десятиріччя, задумуються і зараз... Ляльками діти гралися завжди, але відмінною особливістю даної методики є те, що саме в такому форматі освітній процес дозволяє максимально розкрити внутрішній потенціал дитини, її духовний світ, проявити або сформувати емоції. Як вихователь, я маю досвід напрацювань з дітками інклюзивної групи, і вважаю, що саме ця методика відіграла значну роль в практиці з особливими дітками. Пропоную конспект заняття з використанням ляльки як персони для дітей старшого передшкільного віку з особливими освітніми потребами на тему *«Дівчинка яка не вміла посміхатися»*.

Програмовий зміст: познайомити дітей з емоцією радості; розвивати вміння проявляти свої емоції; закріплювати вміння працювати в парах.

Матеріал: лялька – персона, папір, олівці, фломастери, ватман, клей, люстерко.

Хід заняття:

Вихователь: Малята, давайте візьмемося за руки і привітаємо один одного і тих, хто завітав до нас на гостини:

Добрий день, добрий день!

Ми гостей вітаємо,

Добрий день, добрий день !

Всім добра бажаємо.

Вихователь: Діти, сьогодні по дорозі на роботу я зустріла дівчинку Лізу, яка тепер буде відвідувати наш дитячий садок, вона була зовсім засмучена і зовсім не хотіла посміхатися, Ліза вже забула, що таке радість.

(Прихід ляльки – персони до групи)

Вихователь: Давайте привітаємося з нею, але вона дуже соромиться, тому вона мені буде говорити на вушко, а я вам буду говорити від її імені. Домовились?

Діти: Добрий день, Лізо! Ми дуже задоволені, що ти до нас завітала в групу.

Вихователь: Давайте ми з вами поміркуємо, як ми можемо допомогти дівчинці?

Діти: Ми можемо показати їй, як ми вміємо радіти; можемо проспівати їй пісню, пограти з нею; затанцювати, прочитати кумедну історію.

Вихователь: Ліза дуже дякує, що ми погодилися їй допомогти. Малята, ви дуже багато різних способів назвали, як ми зможемо розвеселити її. Але я вам пропоную пограти зі мною в дуже цікаву гру «Сонячний промінчик» Сядьте будь ласка зручніше та отримуйте задоволення від гри. Сонячний промінчик подивився тобі в очі – закрийте їх, а тепер він далі побіг по вашому обличчю, ніжно погладьте його долоньками на чолі, на носику, на ротику, на щічках, а тепер він заскочив на животик – погладьте животик.

Сонячний промінчик любить вас, подружіться з ним, а тепер давайте ми глибоко вдихнемо і посміхнемося один одному. Малята, чи у всіх у вас піднявся настрій? **Діти:** Так!

Вихователь: А як же ми можемо ще розвеселити нашу Лізу?

Діти: Дайте заспіваємо їй веселу пісеньку.

Вихователь: А яку веселу пісеньку ми можемо їй заспівати, давайте скажемо, може вона її знає? **Діти:** «Від посмішки»

Вихователь: Ліза говорить, що вона також її знає. Співають всі разом пісню.

Вихователь: Малята, як чудово, подивіться наша нова подружка трішки повеселіла. А зараз давайте пограємо з вами в гру «Фотограф», ми з вами станемо парами і будемо на своїх аркушах робити фотографію Лізи, які ми потім їй подаруємо. Тільки спочатку ви повинні вирішити, хто буде робити фотографії дівчинки з її виразом обличчя в той момент, коли вона прийшла до нас в групу, а інший із вас буде робити фотографію з її виразом обличчя після того як ми її розвеселили.

Вихователь: Молодці, малята! А коли вам буває весело?(відповіді дітей)

Вихователь: Ліза дякує вам за допомогу. Вона говорить, що у неї піднявся настрій, і дівчинка навчилася радіти життю. Ліза сказала, що повернеться до нас ще на заняття. До нових зустрічей.

Притула Н.В.,

вихователь дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад «Малютко»

с. Панчеве, Кіровоградська область,

Новомиргородський район, Україна

ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОЇ ГРУПИ З ВИКОРИСТАННЯМ БІЗБОРДА «ЇЖАЧОК» (НА ОСНОВІ КАЗКИ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО)

Тема: «Їжачок» (на основі казки В.О. Сухомлинського)

Мета: формувати узгодженість у роботі рук, побутові навички, вміння концентрувати увагу. Вправляти дітей в порядковій і кількісній лічбі. Закріпити знання цифр, основних кольорів. Вчити визначати напрямки вперед – назад, угору – вниз, праворуч – ліворуч; орієнтуватися у просторі, використовувати слова *над*, *під*. Розвивати окомір, дрібну моторику, координацію та контроль рухів, зосередженість, увагу, кмітливість, швидкість реакції, логічне мислення, пам'ять. Виховувати інтерес до творів В.О. Сухомлинського, любов до природи, посидючість, самостійність у роботі.

Матеріал: дошка 90 см X 60 см, прикріплені до неї елементи: люстерко, велосипедний дзвоник, цифри, вимикач, розетка і штепсель, дзвіночок, телефон (іграшковий), рахівниця, дверний дзвоник; декорації лісу, костюми їжачка, мишки, ховрашка, цвіркуна.

Попередня робота: читання та обговорення казки В. Сухомлинського «Їжачок».

Хід заняття

Привітання в колі

Вихователь.

Встаньте, дітки, всі рівненько,

Посміхніться всі гарненько.

Посміхніться всі до мене.

Посміхніться і до себе.

Привітайтеся: Добрий день!

Хай гарно розпочнеться новий день!

Бесіда

- Яка зараз пора року? (Діти: осінь)

- Цієї пори не лише у людей осінні турботи, але і звірі також заклопотані, готуються до зими.

Перегляд на ноутбуку відеоролика про їжачка

Вихователь.

- Про кого відео?

Згадаємо казочку В.О. Сухомлинського «Їжачок»:

- Як звали головного героя казочки? (Діти: Їжачок-Лісовичок)

- Де знайшов він собі хатку? (У дуплі старої липи)
- А як жилося Їжачку? Чому? (Йому було тепло, затишно, але сумно, самотньо).

Вихователь. Діти, ходімо в гості до Їжачка, запитаємо, чи знайшов він собі друзів, як зараз йому живеться.

Діти з вихователем «йдуть до лісу», підходять до будиночка Їжачка, читають на дверях оголошення:

«Щоб відчинити двері, потрібно 3 рази подзвонити у велосипедний дзвінок, усміхнутися собі в люстерко».

(Виконують завдання)

Виходить Їжачок-Лісовичок (переодягнена дитина старшої групи).

- Доброго дня, дітки! Я дуже радий, що ви до мене завітали!

Вихователь. Їжачку, ми дізналися, що ти облаштував собі новий будиночок до зими. І разом з дітками, ми хочемо дізнатися, як тобі живеться, чи знайшов друзів, вже не сумуєш?

Їжачок-Лісовичок.

- В моєму будиночку тепло, затишно, але, на жаль, друзів не маю. Діти, а залишайтеся ви зі мною! Разом буде веселіше жити!

Вихователь разом з дітьми.

- Дякуємо, але ми не можемо, у нас є свої домівки, і за садочком ми будемо сумувати.

Їжачок. Що ж мені робити? (сумно нахилиє голівку).

Вихователь.

- Дітки, допоможемо Їжачку-Лісовичку знайти товаришів?
- Їжачку, не сумуй, ми допоможемо тобі знайти нових друзів.

Всі разом вирушають до лісу.

Зустрічають Мишку (переодягнена дитина старшої групи).

Завдання від Мишки – відлічити на рахівниці 4 кільця, назвати кольори.

Мишка. Молодці, дітки, гарно впоралися із завданням.

Їжачок разом з дітьми запрошує Мишку до себе жити.

Мишка. Спасибі на добромудому слові, але у мене є своя нірка і в ній запас зерняток на зиму. (Мишка поспішає до лісу)

Всі говорять Мишці до побачення і йдуть далі.

Зустрічають Ховрашка (переодягнена дитина старшої групи).

Завдання від Ховрашка – знайти на дошці та назвати цифри від 1 до 5.

Їжачок. Ховрашок – по полях ходок, іди до мене на зиму жити.

Ховрашок. Дякую, але у мене є своя нірка (поспішає у ліс).

Діти разом з Їжачком-Лісовичком продовжують йти лісом, шукати друзів.

Побачили Цвіркуна (переодягнена дитина старшої групи).

Завдання від Цвіркуна – знайти предмети, які звучать, видати за їх допомогою звуки.

Діти виконують завдання.

Вихователь разом з дітьми. Цвіркуне, де ти живеш, чи є в тебе домівка?

Цвіркун. Ні, не маю я своєї хатинки.

Їжачок. Цвіркуне, йди до мене жити.

Цвіркун. З великою радістю! Дякую за запрошення тобі, Їжачку.

Їжачок. Я тобі казочки розповідатиму.

Цвіркун. А я тобі пісеньки співатиму, і разом ми не сумуватимемо.

Їжачок-Лісовичок і Цвіркун дякують дітям за допомогу.

Їжачок дає їм пригощення – кошик з фруктами.

Їжачок із Цвіркуном попрощалися з дітьми і вирушили до своєї домівки.

Вихователь. Молодці, діти, ви добре постаралися, гарно виконували всі завдання, і допомогли Їжачку знайти друга. А нам вже час повертатися з лісу до садочка, де ви будете ласувати пригощенням від Їжачка-Лісовичка.

Підсумок заняття:

- Про кого ми дивилися відео?
- Яку назву має казочка, головним героєм якої є цей персонаж? Хто написав казочку «Їжачок»?
- До кого ми звами завітали в гості?
- Які завдання виконували, щоб Їжачок відчинив нам двері свого будиночка?
- Кого зустріли в лісі першого? Які завдання виконували від Мишки?
- Якого персонажа зустріли наступного? Які завдання виконували від Ховрашка?
- Кого зустріли потім? Які завдання виконували від Цвіркуна?
- Хто з персонажів погодився піти на зиму пожити до Їжачка?
- Що вам найбільше сподобалося у нашій подорожі?

Семенова Н.М.,

вихователь

Одеський навчально - виховний комплекс № 310

"Дошкільний навчальний заклад (ясла - садок)

комбінованого типу - спеціальна загальноосвітня школа I

ступеня" Одеської міської ради

Одеська область, Україна,

У ГОСТІ ДО КАЗОК

ТЕМА: У гості до казок

Мета: Вчити розуміти задачу і виконувати її самостійно, вчити розуміти закріплювати знання про дні тижня, пори року місяців.

Створити умови для логічного мислення, уваги, розуміння.

Розвивати уяву до здібності розумових завдань. Закріпити прямий та зворотній рахунок от 1 до 10.

Показати вміння розрізняти голосні і приголосні звуки.

Виховувати самостійності, вміння розуміти учбову задачу і виконувати її самостійно. Перевірка знань у дітей за учбовий рік.

Обладнання :набори карток з цифрами на кожен дитину, числові картки з предметами від 1 до 10, набори геометричних фігур на кожен дитину, карточка-основа завдання на розвиток логічного мислення, набір фішок, іграшка Лунтик, килим – літак з гудзиками, квіточки.

Попередня робота : читання казок

Хід заняття

Встаньте, дітки, всі рівненько,

Посміхніться всі гарненько.

Посміхніться всі до мене,

Посміхніться і до себе.

Привітайтеся: Добрий день!

Вихователь. Сьогодні, діти, до нас прийшов гість і він не знає, що дітки роблять у дитячому садку і чому тут навчають, а ще Лунтик хоче дізнатись які казки існують. А коли я сьогодні йшла на роботу, то до нашої групи прийшов лист, де нас усіх запрошують у мандри, де нас очікує дуже цікава подорож у світ казок і чудес.

Але перш, ніж відправитися в шлях, треба одягнутися по погоді. Що це означає? (Відповіді)

Вихователь. Для чого це потрібно? (Відповіді дітей.)

Вихователь. А щоб захистити себе від простудних захворювань, треба провести масаж Проводиться ігровий масаж

Самомасаж «Вправні пальчики»

1. Намалюємо бровки.

2. Покажемо вузькі очі

3. А, які у слоника вуха?

4. Які у діда вуса?

5. Зробимо браслетки.

6. Знімемо печатки з кожного пальчика.

7. А потім, а потім, покрутись..

Раз, два, раз, два, ось і скінчилася гра!

Гімнастика для очей

Лунтик, ходить вибирає

Що спочатку з'їсть не знає

Нагорі вродилась слива

А внизу росте малина

Зліва в нього огірок

А праворуч – часничок

Там - капуста, там - суниця

Далі буде щось фруктів

Вихователь: А, по – друге, давайте згадаємо, яке зараз пора року?

Діти: Весна.

Вихователь: А чому ви так вирішили? А як думають інші? (Діти відповідають).

Вихователь: Який зараз місяць?

Діти: Травень

Вихователь: Назвіть всі три весняні місяці.

Діти: Березень, квітень, травень.

Вихователь: Який сьогодні день тижня? А який був вчора? А якою буде завтра? Назвіть всі дні тижня по порядку. Яка зараз частина доби? Доведіть. Скільки всього частин доби? Назвіть.

Дидактична гра: «Пори року»

Всі діти стоять по колу і вихователь називає місяць, і діти відповідно імітують рухами яка пора року – чотири пори року демонструють (Вихователь: травень – діти кажуть **весна** і *імітують руки до гори, якби дерева ростуть*; січень – **зима**, *імітують холод*, жовтень – **осінь**, *імітують збирання врожаю*, липень – **літо**, *ніби плавають*)

ВИХОВАТЕЛЬ: А для того щоб нам потрапити до казки потрібен транспорт.

А який вид транспорту ви знаєте? (Відповіді дітей:

- громадський: тролейбус, трамвай, автобус, маршрутка.
- повітряний: літак, вертоліт, повітряна куля
- морської: катер, корабель, катамаран, лодка
- грузовой: КАМАЗ, бетономешалка, самосвал, трактор,

екскаватор

- спеціальний. транспорт: швидка допомога, мусоровоз, поліцейська машина, пожежна машина,

А ми з вами полетимо на казковому транспорті (Килим – літак), сідаємо на килим.

Перша загадка.(відгадаємо і конверт зможемо відкрити, і получимо завдання і покажемо Лунтику, чому ми навчаємося у садочку)

З борошна він був печений,

На сметані був замішен.

На віконці він студився,

По доріжці він котився.

Був він весел, був він сміл

І в дорозі він пісню співав.

З'їсти його хотів зайчик,

Сірий вовк і бурий ведмедик.

А коли малюк в лісі

Зустрів руду лисицю,

Від неї піти не зміг.

Що за казка? (Колобок.)

Ось конверт відкриваємо і завдання виконуємо

I завдання

Гра «Четвертий зайвий».

- понеділок, середа, п'ятниця, осінь.
- Четвер, вес, на, зима, осінь.
- Серпень, вечір, ніч, ранок.
- Один, три, чотири, квітень

Дітям даю картки з малюнками і вони виділяють зайвого персонажа.

Друга загадка.(відгадаємо і конверт також зможемо відкрити)

Носик круглий, п'ятачком,

Їм в землі зручно ритися,

Хто працювати не хотів,

А грав і пісні співав?

До братику третього потім

Прибігли в новий будинок.

Від вовка хитрого врятувалися,

Але довго хвостиком тряслися.

Казка відома будь-якій дитині

І називається (Троє поросят.)

II завдання «Назви задумане число ...»

Яке більше 4, але менше 6;

більше 7, але менше 9;

менше 8, але більше 6;

більше 2, але менше 4

Третя загадка.(відгадаємо і конверт також зможемо відкрити)

Якось мишка невеличка

На підлогу скинула яєчко.

Плаче баба, плаче дід.

Що за казка, дай відповідь! (Курочка Ряба.) (Скільки залишилося яєць? Так. А тепер допожемо і виконаємо завдання)

III завдання з м'ячиком

- Порядковий рахунок і зворотний рахунок (від 1 до 10; від 10 до 1).

1 дитина – порядковий рахунок,

2 дитина зворотний рахунок рахують.

Фізкультхвилинка

Лунтик потягнувся,

Раз — нагнувся, два — нагнувся,

Руки в сторону розвів —

Мабуть, квітку загубив.

А щоб квітку відшукати,

Треба нам навшпиньки встати

ПІДХОДИМО ДО СТЕНДА БАЗАРНОГО І і робимо зорову гімнастику.

Сідаємо за столи

Четверта загадка

Товстун живе на даху,
Літає він усіх вище.

(Карлсон)

Четверта завдання

«Задачі у віршах»

1. Три веселі киці
Гralися в травиці
Рижик теж до них прибіг –
Скільки кошенят усіх?(4)
2. На галявині сиділо троє зайців
Один заєць побіг за морковкою
Скільки зайців залишилось.(2)
3. На травиці біля хати
Метушаться цуценята.
Двоє білих, наче сніг,
Одне чорне. Скільки всіх? (3)
4. Під дубочком три грибочка,
Під пеньочком і ще три
Скільки разом всіх грибочків
Ти швиденько полічи(6)

ПАЛЬЧИКОВА ГІМНАСТИКА с горішком

Одна долоня згори, друга — знизу; між ними — волоський горіх
Перекичувати горіх у долонях (масаж долонь). Поміняти долоні
місцями і знову виконати вправу.

Ми долоньки розітрем
І горішок підберем
Горішек, горішок
Покатайся у руці
Котись, не губися,
Гляди — не укатися.

П'ята загадка.(відгадаємо і конверт також зможемо відкрити)

В поле будиночок. Знайшли в ньому притулок
Жителі лісу, і дружно живуть
Заєць, норушка, лисиця і вовк.
Тільки ведмідь розвалив ... (Теремок.)

П'яте завдання

Дид.гра «Склад числа



П'ята загадка.(відгадаємо і конверт також зможемо відкрити)

Заморозить все навкруг —

Поле, річку, ліс та луг.

Не почує серце бід,

Герда лиш розтопить лід.

(Снігова Королева)

П'яте завдання

Скласти розрізані фігури – пазл, відповідно до віку – 2,3, 4, 5 частей
«Танаграм»

Сьоме загадка.(відгадаємо і конверт також зможемо відкрити)

Чи не догледіла за братом сестра,

І довго шукала хлопчика вона.

Допомогла їй чарівна річка,

Пирожков спекла їй піч.

Від птахів під яблунею сховалися діти.

Що за птахи були ці? (Гуси лебеді.)

Сьоме завдання

Графічний диктант

Вихователь: Щось Лунтік засмучений, йому що не сподобалось?

Ні, але він почув що з математикою у вас все гаразд, але він хоче запитати пишеться його ім'я, але ми ще літерами писати не вміємо, а можемо показати на звуковому аналізі ім'я Лунтік

Вихователь. Дітиі, наша діяльність закінчується, я дуже рада, що ви змогли виконати такі складні завдання, скажіть, будь ласка, що в нашій діяльності вам сподобалося найбільше? Що вам може стати в нагоді в подальшому житті? Як ви самі оцінюєте свою роботу сьогодні? Я дуже задоволена нашою сьогоднішньою зустріччю. Ви були дуже активні, допомогли вирішити всі поставлені завдання. І пішли прикрашати наш килимок квіточками.

Дякую вам!

СЕКЦІЯ 4.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Жадько Ю. Г.,
практичний психолог,
Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) №23 «Розвивайко»
Ніжинської міської ради Чернігівської області, Україна

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ВПЛИВУ

Уміння ефективно спілкуватися - важлива складова життєвого і професійного успіху державного службовця.

Спілкування - складний багатоплановий процес встановлення і розвитку контактів між людьми, що є наслідком потреби в спільній діяльності й включає в себе обмін інформацією, вироблення єдиної стратегії взаємодії, сприйняття і розуміння інших людей.

Ділове спілкування являє собою процес взаємозв'язку між людьми, обумовлений потребами в спільній діяльності, під час якого відбувається обмін конкретними видами діяльності, досвідом й інформацією з метою досягнення певного результату, розв'язання відповідної проблеми, досягнення поставленої мети. Головне спрямування ділового спілкування - організація продуктивної співпраці. Тому на відміну від інших видів спілкування воно має конкретну мету й чітко визначені завдання, які вимагають конкретного вирішення. Більше того, особливістю ділового спілкування є і те, що воно не може бути припинено в односторонньому порядку, просто за бажанням однієї із сторін (без втрат для учасників такого спілкування) за відсутності конкретного результату. Воно, як правило, вирізняється також високим ступенем емоційного насичення й напруженості.

Виходячи з того, що професійна діяльність державних службовців передбачає постійні контакти у сфері „людина - людина", мистецтво спілкування, знання його психологічних особливостей і використання психологічних методів є надзвичайно важливим. Фахівці у сфері управління (як зарубіжні, так і вітчизняні) вказують на те, що майже 80% робочого часу працівників, зайнятих управлінською діяльністю, складає робота з людьми. Разом з тим, вважають вони, ефективно спілкуватися вміють далеко не всі (навіть керівники). Так, 60% англійських, 73% американських і майже 86% японських менеджерів вважають невміння спілкуватися головною перешкодою на шляху досягнення мети їх організації.

Управлінське спілкування являє собою складний соціальний процес, в якому нерозривно поєднані наука і мистецтво. Для того, щоб встановлювати контакти з людьми, знаходити з ними спільну мову, переконувати,

організовувати на колективну діяльність, тобто налагоджувати ділове співробітництво й ефективні взаємовідносини, недостатньо мати певні природні властивості, необхідно володіти ще й знаннями з етики і психології ділового спілкування.

Важливість управлінського спілкування розкривається через ті функції, які воно виконує:

- ✓ інформаційну (передача й отримання інформації);
- ✓ регулятивну (регуляція поведінки та спільної діяльності);
- ✓ пізнавальну (пошук і вміння отримувати необхідну інформацію);
- ✓ виховну (здійснення впливу на людей з метою організації їх діяльності);
- ✓ емоційну (обмін емоціями, почуттями, передача психічних станів).

Через ці функції управлінське спілкування постає як:

- ✓ обмін інформацією між активними суб'єктами управлінського процесу в умовах спільної діяльності. Такий обмін передбачає передачу значущої інформації, забезпечення її розуміння всіма учасниками комунікативного процесу, психологічний вплив партнерів спілкування один на одного;
- ✓ активна взаємодія об'єктів спілкування, починаючи з оцінки, сприйняття або несприйняття інформації і закінчуючи об'єднанням учасників спілкування з метою організації їх спільної діяльності, у процесі чого формується система міжособистісних взаємовідносин, або суперництво, конкуренція;
- ✓ пізнання, розуміння учасниками спілкування один одного (цей процес залежить від цілої низки факторів психологічного характеру - установок, стереотипів, різних ефектів).

Головною метою управлінського спілкування є досягнення взаєморозуміння між його учасниками та організація взаємодії.

Взаємодія - це процес безпосереднього або опосередкованого впливу суб'єктів спілкування один на одного. Цей вплив відбувається ефективно за умови, коли кожен із суб'єктів комунікації виступає як особистість, потреби якої в процесі спілкування задовольняються.

Такими потребами є:

- ✓ потреба бути вислуханим;
- ✓ прагнення бути зрозумілим;
- ✓ потреба в емоційно-психологічному задоволенні;
- ✓ потреба в отриманні відповідей на запитання.

Готовність до взаємодії у суб'єктів управлінського спілкування (як і спілкування взагалі) базується на трьох компонентах:

- ✓ мотиваційному - бажанні спільно працювати, творити, реалізовувати поставлені цілі;
- ✓ змістовному - знанні, як спільно працювати, спілкуватися задля досягнення тієї чи іншої мети діяльності;

✓ операційному - готовності до спільної діяльності (наявності для цього необхідних знань, умінь, навичок).

Психологічною передумовою успішної взаємодії, на думку психологів, є емпатія - здатність учасників спілкування сприймати емоційний стан один одного у формі співпереживання (те, що дехто називає емоційним відгуком).

Цьому сприяють:

- ✓ подібність життєвих позицій і цінностей учасників спілкування в уявленнях про власне „Я” і розходження з незначних, несуттєвих проблем;
- ✓ умови, що передбачають їх співпрацю;
- ✓ прийнятна поведінка.

Процес психологічної взаємодії передбачає також певні способи взаємовпливу на партнерів у процесі здійснення ними спілкування. Такими способами впливу є зараження, навіювання, переконання, наслідування.

Зараження - це неусвідомлена здатність людини до певних психічних станів, яка є реакцією на передачу того чи іншого настрою. Помічено, що чим вищий рівень особистісного розвитку індивіда, тим критичніше його ставлення до такого впливу.

Навіювання - цілеспрямований, неаргументований вплив однієї особи на іншу, у процесі якого відбувається передача інформації, побудованої на її некритичному сприйнятті. Навіюванню, як правило, легше піддаються діти, стомлені, фізично ослаблені дорослі; краще сприймається навіювання, яке йде від авторитетної особи або через посилення на авторитет. Навіюванню краще піддається натовп.

Переконання, на відміну від навіювання і зараження, відбувається за допомогою логічного обґрунтування й має на меті добитися згоди прийняти інформацію та діяти на основі добровільної згоди. Такий спосіб взаємовпливу виключає небажані звернення, що несуть у собі елементи моралізаторства, зобов'язання (мусити), критики („як Вам не соромно”), вимог („зобов'язані”).

Наслідування як спосіб взаємовпливу передбачає засвоєння запропонованих норм, форм поведінки, стилів діяльності окремою людиною чи групою. Відбувається за умови авторитетності однієї із сторін комунікації, привабливості запропонованих форм чи стилів діяльності для іншої сторони.

Як правило, методи соціально-психологічного впливу використовуються комплексно, через поєднання раціональної й емоційної аргументації.

Управлінське спілкування являє собою один із найскладніших різновидів спілкування. Його результативність залежить від того, хто спілкується, тобто джерела спілкування, суті самого спілкування (повідомлення), готовності аудиторії сприймати інформацію.

Якщо керівник хоче результативно впливати на підлеглих, він повинен насамперед почати з себе. Як свідчить управлінська практика, ефективність джерела спілкування визначається:

- ✓ його соціальним статусом;
- ✓ зовнішнім виглядом, манерою спілкування, у тому числі й комунікативними здібностями.

Звичайно, сам по собі більш високий соціальний статус керівника не є передумовою його успішного впливу на підлеглих. Він є лише тим ґрунтом, на основі якого культивуються інші його якості, такі як авторитетність, кваліфікованість, професіоналізм, чуйність. Як свідчать проведені опитування, підлеглі найчастіше запам'ятовують у своїх керівників очі (погляд взагалі), обличчя, зачіску, посмішку, одяг (інколи вуса, бороду, лисину). Керівник постійно перебуває під, якщо так можна сказати, „невсипущим оком“ колективу, у процесі якого відбувається його оцінювання та на основі чого створюється образ людини, з якою доводиться співпрацювати, спілкуватися, взаємодіяти. Для ефективної взаємодії з колективом керівник має бути зацікавлений у тому, щоб його сприймали як людину професійну, активну, безпечну, авторитетну. Цьому сприяють такі характеристики його зовнішнього вигляду як:

- ✓ фізична привабливість;
- ✓ стиль одягу;
- ✓ поведінкова й мовна самопрезентація.

Значення фізичної привабливості в налагодженні ефективного спілкування не варто недооцінювати. У всі часи і у різних народів вважалося: „що красиво, те і добре“. Привабливою, як правило, вважають людину, в якій добре, виразне обличчя, спокійне і доброзичливе. Навіть із власного досвіду ми можемо помітити, що привабливим людям ми зазвичай приписуємо позитивні риси.

Підсилює фізичну привабливість правильна постава, яка підсвідомо асоціюється з внутрішньою силою, впевненістю і твердістю, у той час як погана постава справляє враження невпевненої, залежної людини.

Важливою ознакою привабливості є стиль одягу. Позитивно сприймається людина, яка одягнена охайно, строго і відповідно до ситуації. Як правило, у діловому спілкуванні має переважати консервативний стиль одягу.

Налагодженню ефективного ділового спілкування сприяє також поведінкова й мовна самопрезентація, тобто вміння себе подати, сконцентрувати увагу на власних перевагах, володіти психологічною ініціативою, артистизмом, почуттям гумору, демонструвати установку на сприйняття учасників спілкування.

Успіх спілкування значною мірою обумовлений манерою спілкування, у тому числі й комунікативними здібностями учасників спілкування. Сюди включають:

- ✓ здатність встановлювати психологічний контакт, досягати взаєморозуміння;
- ✓ демонстрацію ввічливого, поважного ставлення до співрозмовників;

- ✓ вияв знаків уваги до партнерів по спілкуванню;
- ✓ мистецтво слухати співрозмовника;
- ✓ поважне ставлення до думок, що висловлюються учасниками спілкування;
- ✓ надання можливості співрозмовникам відчувати своє значення;
- ✓ прагнення зрозуміти партнерів. Засобами підвищення довіри до джерела спілкування можна вважати:
 - ✓ відкрите демонстрування власних намірів;
 - ✓ доброзичливість;
 - ✓ компетентність;
 - ✓ уміння переконливо висловлювати власні думки;
 - ✓ здатність опосередковано висловлювати свої думки і почуття.

Велику роль у процесі спілкування відіграють емоції, а саме - здатність учасників комунікації розуміти як свої власні емоційні стани, так і емоції інших людей, уміння стримувати негативні емоції, володіти собою. Усе це - невід'ємна складова манери спілкування й комунікативних здібностей зокрема. Уміння керувати своїми емоціями, почуттями передбачає: стримування негативних емоцій, звільнення від негативних рис характеру, неперенесення власного поганого настрою на партнерів по спілкуванню, дотримання міри в усьому.

Психологи пропонують дієві способи управління власними емоціями:

- ✓ Розподіл емоцій - розширення кола емоційних ситуацій, що призводить до зниження інтенсивності вияву окремих емоцій (особливо небажаних).
- ✓ Зосередження, концентрація емоцій на чомусь одному, конкретному, що має вирішальне значення в даній ситуації, на певному стані людини.
- ✓ Переключення емоцій, тобто перенесення їх з напружено емоційних ситуацій на нейтральні (в умовах сильних переживань, стресів).

Формування позитивних емоцій, таких як любов, довіра, вдячність, адже відомо, що сила настрою, як правило, наслідуються. Навчитися керувати власними емоціями в процесі спілкування дуже важливо, адже втрата контролю над власним емоційним станом здатна призвести до виникнення взаємонапруження між партнерами по спілкуванню. Як зазначають психологи, у людини тільки 10% поведінки, реакцій сприйняття оточуючого світу перебувають у сфері раціонального, у той час як 90% - у сфері ірраціонального (почуттів, емоцій тощо). Тому почуття та емоції в спілкуванні відіграють досить важливу роль. Непорозуміння між учасниками спілкування виникають найчастіше тоді, коли їх негативні емоції виходять з-під контролю. „Якщо людина навчиться керувати собою, - зазначав стародавній китайський філософ Конфуцій, - їй не важко буде керувати і державою”.

Усе вищезазначене не применшує важливості іншого компонента процесу спілкування, а саме - змісту спілкування. Для того, щоб зміст нашого

спілкування був сприйнятий так, як ми цього бажаємо, необхідно дотримуватись основних психологічних принципів спілкування: єдності змісту і форми спілкування, рівності психологічних позицій учасників спілкування, відкритості позицій учасників спілкування, формування позитивного емоційного клімату в процесі спілкування. Єдність змісту і форми спілкування - поєднання інформації та форми її подачі задля забезпечення доступності сприйняття.

Як відомо, розрізняють такі види спілкування:

- ✓ вербальне спілкування (словесне);
- ✓ паравербальне (тональність і все, що пов'язано з голосовим компонентом);
- ✓ невербальне (загальна моторика, що виражає стан людини).

Для забезпечення ефективності сприйняття змісту спілкування потрібно, щоб усі ці види спілкування працювали на одну мету - зробити процес спілкування доступним, зрозумілим, прийнятним, емоційно-позитивним.

Що стосується вербального спілкування, то воно задля досягнення мети повинно будуватися з урахуванням таких психологічних вимог, як: простота, доступність, лаконічність. Простота змісту спілкування полягає в умінні подати інформацію зрозумілою мовою, логічно, аргументовано, не вдаючись до складних форм і громіздких мовних вивертів. Людина, яка говорить нашою мовою, зазначав М. Чернишевський, сприймається як наша людина. Перефразовуючи його вислів, можна сказати, що людина, мова якої проста і зрозуміла, викликає більше сприйняття, ніж та, яка надмірно ускладнює зміст інформації, встановлюючи таким чином додатковий бар'єр у спілкуванні.

У цьому контексті психологи рекомендують:

- ✓ надавати перевагу коротким реченням, уникаючи при цьому „телеграфного стилю”;
- ✓ не вживати надмірно складних конструкцій речень (використовувати головні або головні з одним підрядним речення);
- ✓ важливу для сприйняття аудиторією інформацію краще подавати в головному реченні;
- ✓ уникати пасивних речень;
- ✓ якомога менше застосовувати у змісті найвищий ступінь порівняння, оскільки це може сприйматись як перебільшення;
- ✓ економно використовувати прикметники (їх надмірність створює враження неприродності). Доступність у спілкуванні означає подачу змісту спілкування в зрозумілій формі, чітких поняттях, з конкретними цілями, близькими до потреб учасників спілкування, задля стимулювання уваги, інтересу, сприйняття. Ускладнення змісту спілкування, нерозуміння партнерами його суті створюють додаткові бар'єри в процесі досягнення його ефективності.

З метою стимулювання інтересу, уваги до інформації слід:

- ✓ уникати незрозумілих широкому колу людей термінів, слів іншомовного походження;
- ✓ вживати спеціальні поняття тільки тоді, коли цього вимагає ситуація;
- ✓ використовувати повтори важливих моментів інформації різними фразами і в різних формах;
- ✓ використовувати так званий „ефект краю” („хочеш, щоб тебе почули, - скажи на початку, щоб запам'ятали - в кінці”).

Лаконічність - уміння коротко і ясно подати зміст інформації. Це стосується як самих фраз, за допомогою яких передається зміст інформації, так і тривалості її викладення. Як правило, більшість людей не здатні довго утримувати стійку увагу в одному спрямуванні. Прийнято вважати, що можна зосередити увагу аудиторії (не відволікаючись, не переключаючи її на інші предмети, об'єкти) протягом 7-8 хвилин. Надалі без додаткових зусиль утримати увагу слухачів досить складно. Це слід мати на увазі в процесі підготовки змісту інформації та її подачі. Необхідно реально підходити не лише до вибору оптимального часу тривалості подачі інформації, але й до наповнення її реченнями, фразами. Психологи застерігають проти використання в процесі подачі інформації довгих фраз, оскільки проведені експериментальні дослідження вказують на те, що приблизно половина слухачів не в змозі запам'ятати речення, які складаються з 13 і більше слів. Суттєвим доповненням до змістової, вербальної сторони спілкування виступає паравербальний компонент. Він включає особливості вимови, тембр голосу, його силу, висоту, темп мовлення, паузи між словами, акценти, емоційну насиченість. Паравербальні засоби - це ті допоміжні мовні засоби, правильне використання яких може посилити змістовний (вербальний) бік спілкування. Дружній, спокійний, врівноважений тон мовлення сприяє налагодженню взаєморозуміння під час спілкування. Людина, яка говорить спокійно, виважено, на рівні підсвідомості сприймається як така, що обдумує кожен свій крок, діє виважено й відповідально, а відтак і викликає більшу довіру, ніж та людина, мовлення якої різке, екзальтоване, занадто напористе. Існує думка, що у доброї людини голос гармонійний. На високий голос індивіди часто переходять, коли хвилюються, поспішають щось сказати. Мало хто захоче продовжувати розмову з людиною, яка перейшла на високий регістр голосу. Опитування засвідчують, що інформація, викладена низьким голосом, сприймається з великою мірою довіри.

Певної своєрідності спілкуванню надає і темп мовлення. Виразність інформації можна посилити через уповільнення темпу мовлення, одночасне пониження голосу сприятиме приверненню уваги слухачів до особливих місць у подачі інформації. Поспішність мовлення часто пов'язують з сором'язливістю, а в'яле, монотонне мовлення - з байдужістю. За умови, коли потрібно привернути увагу до інформації, не слід говорити надто поспішливо і нерівно, оскільки є ризик перейти на високі ноти і „злякати” слухачів.

У звичайному буденному житті люди, як правило, говорять розмірено,

не підвищуючи й не понижуючи голосу, проте коли певний час доводиться говорити одному, слід обов'язково включати інтонації, паузи, акцентування. Це збуджує інтерес аудиторії, привертає увагу до інформації. Відомий російський юрист П. С. Пороховщиков радить: остерігайтеся говорити струмком: вода струїться, журкоче, лепече й пливе через розум слухачів, не полишаючи там слідів.

Емоційне забарвлення мови спілкування - ще один важливий компонент успішного донесення змісту спілкування. Сюди відносять силу голосу, інтонації, насиченість емоціями (бажано позитивними). Б. Шоу належить фраза, яку можна вважати крилатою: „Є лише один спосіб написати слова „так" і „ні" і є близько п'ятидесяти способів їх сказати". Емоційно забарвлена інформація, як правило, сприймається краще і з меншими зусиллями. Вона має бути образною, мати гарний словниковий запас, відповідати соціальним установкам співрозмовників.

На думку психологів, близько 50% інформації про учасників спілкування передається через невербальне спілкування - погляд, позу, жести, міміку, тобто ту загальну моторику, що виражає емоційний стан людини. Погляд, пози, рухи, манери можуть як доповнювати вербальний зміст інформації, так і перекручувати його. Задля досягнення ефективності у спілкуванні слід пам'ятати, що воно передбачає не лише сприйняття „чистої" інформації, а й „психологічне" сприйняття носія інформації. Спілкування починається з візуального контакту (контакту очей). Психологи вважають це першим кроком до співрозмовника. „Що в думках, те і в очах людини", - кажуть люди з давніх-давен. Звідси - важливість візуального контакту. Вважається, що коли учасники спілкування менше ніж сорок п'ять хвилин перебувають у зоровому контакті, то спілкування сприймається ними як нещире, з прихованими намірами. Щоб цього не відбулося, необхідно:

- ✓ під час спілкування постійно тримати співрозмовників у полі зору (використовувати не прямий, а так званий „плаваючий" погляд);
- ✓ не ховати очей, не відводити їх постійно вбік, не піднімати до стелі (це сприймається як спроба маніпулювати, страх бути викритим тощо);
- ✓ надавати перевагу прямому, короткому погляду в очі, супроводжуючи його нахилом убік голови (зацікавленість) і стриманою привітністю;
- ✓ пам'ятати, що обличчя, у тому числі й очі - це „візитна картка" людини.

Сприйняття учасників спілкування один одного значною мірою залежить від інтерпретації їх жестів, пози, міміки, усього того, що психологи називають кінетикою. Позитивно сприймаються люди, які демонструють відкритість, налаштованість на сприйняття інших людей (у жестах це - розкриті долонями вгору руки, притискування рук до грудей, кивання головою, нахил голови в бік співрозмовника); упевненість і розважливність (невимушена поза, ненапруженість у жестах, розміреність, розкутість); безпечність (уникнення оборонних і агресивних поз та жестів).

Для досягнення позитивного сприйняття в процесі спілкування пси-

хологи рекомендують уникати:

- ✓ одноманітних, ритмічно завчених жестів (навіть позитивного характеру);
- ✓ зайвих жестів (надмірна жестикуляція заважає зосередженню); примітивних, вульгарних жестів (підморгування, притупцювання, тикання пальцем, посмикування плечима); театралізованих жестів і міміки, які виглядають як завчені, тому можуть трактуватися як нещирі;
- ✓ незграбних жестів і міміки (почісування носа, хапання за вуха, постукування пальцями, постійне похитування головою, знизування плечима);
- ✓ жестів, розрахованих на зовнішній ефект (піднімання рук догори, биття себе в груди, часті притискування долонь до грудей тощо).

Невербальний компонент ділового спілкування в поєднанні з вербальним має важливе значення в процесі комунікації, оскільки вказує на ставлення учасників спілкування один до одного, дає підстави робити певні висновки про людей, їх стан, психологічні якості, наголошувати на важливих моментах того чи іншого повідомлення.

Засобами підвищення рівня довіри в процесі спілкування можуть служити: відкрита демонстрація намірів учасників спілкування, їх взаємна доброзичливість, прояв компетентності, уміння переконливо висловлювати думки, виражати свої почуття та емоції не лише безпосередньо, але й опосередковано (через риторичні запитання, умовні схвалення, зацікавлення та здивування тощо).

При цьому слід уникати так званих слів-ярликів, а також будь-яких слів, що негативно оцінюють людей. Психологи навіть пропонують у процесі ділового спілкування якомога менше використовувати такі з них, як: неможливо, не можу, спробувати, обмеження, але, однак, важко, зобов'язаний, повинен, сумніви.

Рівність психологічних позицій учасників спілкування - це наступний психологічний принцип спілкування, дотримання якого сприяє його ефективності. Рівність психологічних позицій виявляється у двосторонньому взаємному характері спілкування. З метою досягнення такої рівності пропонується:

- ✓ під час спілкування намагатися демонструвати щирий інтерес до співрозмовників, розуміння їх потреб;
- ✓ відмовитися від зверхнього, менторсько-повчального тону, наказів і погроз, претензій, іронії та сарказму;
- ✓ намагатися поставити себе на місце протилежної сторони, щоб зрозуміти її прагнення, бажання, інтереси;
- ✓ уникати зловживань критикою та осудження;
- ✓ використовувати похвалу, демонструвати розуміння й умовну підтримку співрозмовників.

Встановленню довіри і безпечності в процесі спілкування сприяє дотримання такого психологічного принципу, як відкритість позицій учасників

спілкування, що передбачає:

- ✓ уважне й обережне ставлення до думок інших людей, визнання їх права мати інший погляд на ситуацію чи проблему;
- ✓ уміння вислуховувати один одного (народна мудрість каже, що істина не в устах того, хто вміє говорити, а у вухах того, хто вміє слухати);
- ✓ реагувати, демонструвати інтерес до сказаного; підтримувати бесіду.

Формування позитивного емоційного клімату в процесі спілкування є наступним психологічним принципом, який забезпечує досягнення ефективності й результативності спілкування.

Досягнення такого клімату забезпечується через:

- ✓ дотримання етики і культури спілкування;
- ✓ демонстрування позитивного ставлення до учасників спілкування (посмішка, відкритість, щирість);
- ✓ уникнення пихатості й зверхності (що викликає роздратування);
- ✓ вияв уваги й поважного ставлення до партнерів по спілкуванню, визнання їх цінності та гідності.

Дотримання зазначених вимог сприяє формуванню психологічної привабливості індивіда як учасника комунікативного процесу. А за інших рівних умов люди, зазвичай, легше сприймають позицію тієї людини, стосовно якої відчують симпатію, приязнь, любов, і навпаки.

Як уже зазначалося, третьою складовою процесу спілкування є аудиторія, від готовності якої сприймати інформацію багато в чому залежить його результативність. Для налагодження успішної взаємодії з аудиторією комунікатор повинен враховувати її вікові характеристики, професійні інтереси, стать, релігійність тощо. Попри це важливим є демонстрування щирої поваги, пошани до людей, готовність сприймати їх такими, якими вони є. Фактор аудиторії необхідно враховувати також під час вибору засобів впливу на людей. Молодь і жінки, наприклад, легше піддаються навіюванню, люди зрілого віку, досвідчені радше потребують аргументації і переконливих доказів. Помічено, що освічена аудиторія надає перевагу аргументації, яка містить варіанти „за” і „проти”. У процесі спілкування задля налагодження співпраці з аудиторією (колегами, підлеглими) слід враховувати також:

- ✓ притаманну людям конформістськість поведінки (тому доцільно посилатися на підтримку тієї чи іншої позиції авторитетними групами чи особистостями);
- ✓ наявність певних стереотипів громадської думки;
- ✓ нездатність аудиторії до утримування уваги на постійно високому рівні (через що варто застосовувати засоби збудження інтересу - ними можуть бути новизна інформації, проблемні ситуації, гумор, звернення до почуттів, потреб, інтересів);
- ✓ неприйняття аудиторією протиставлення (звідси потреба в підкресленні спільності з учасниками спілкування).

У підсумку слід зазначити, що для того щоб ефективно вибудовувати

взаємовідносини в процесі спілкування, необхідно: знати предмет спілкування, досконало володіти мовними засобами спілкування, бути щирим і вміло застосовувати психологічні принципи ефективного спілкування.

Базова основа ефективного спілкування - етика й загальнолюдська мораль, які виступають не як щось стале, незмінне, а як основоположні принципи людських стосунків, що з кожним етапом розвитку людства наповнюються новим змістом і можуть мати різне значення.

Ділове спілкування вимагає від його учасників високої загальної культури, а також психологічної культури організації взаємодії та взаємовпливу (взаєморозуміння та врахування емоційної сторони комунікативного процесу).

Це, у свою чергу, вимагає дотримання морально-етичних засад ділового спілкування - кодексу вироблених людством протягом багатьох століть певних правил, зокрема:

- ✓ доброзичливості. Для налагодження ефективного ділового спілкування державний службовець має створювати сприятливу психологічну атмосферу, підтримувати добрий психологічний настрій, проявляти максимум чуйності, уваги, привітності, розуміння, підтримки, людяності; уміти спокійно, по-діловому розібратися в ситуації, спільно визначити шляхи і способи її вирішення;

- ✓ ввічливості, тобто поважати людей, бути привітними, володіти певними правилами поважного ставлення до громадян незалежно від їх соціального статусу, походження, посади, віку тощо;

- ✓ уважності, а саме: виявляти максимум уваги, уміти слухати і розуміти людей, їх потреби, цілі, бажання, настрої, сподівання;

- ✓ самокритичності. Державний службовець має бути вимогливим до себе, критично оцінювати свої дії, вчинки, не боятися визнати помилки, правильно сприймати поради, пропозиції, критику;

- ✓ чесності й порядності, що означає бути чесним, скромним, добропорядним, мати власну гідність та не принижувати гідність інших людей, завжди дотримуватись обіцянок і домовленостей;

- ✓ справедливості й об'єктивності в оцінці дій і вчинків людей, їх професійних, людських якостей;

- ✓ гуманності, чуйності, тактовності. Дані багатьох обстежень свідчать про те, що грубість, нетактовність, несправедливість керівника знижує продуктивність праці підлеглих наполовину.

Представники влади мають бути морально-етичним взірцем (і не тільки на службі, а й у повсякденному житті). Поряд із цим вони повинні володіти й іншими важливими для управлінської діяльності якостями:

- ✓ високою професійною компетентністю. Оскільки діяльність державних службовців пов'язана з управлінням, вони мають володіти не тільки спеціальними знаннями, але й мати знання в суміжних областях - економіці, праві, педагогіці, психології, етиці, логіці, ораторському

мистецтві;

- ✓ організаційними здібностями, тобто вміти організовувати і спрямовувати людей на виконання поставлених завдань. Для цього державним управлінням слід розвивати в собі такі якості, як схильність до організаційної діяльності, енергійність, практичний розум, вимогливість і критичність, психологічна тактовність;

- ✓ інтелектуальними здібностями, а саме: аналітичним розумом, здатністю до прогнозування і передбачення, спостережливістю, логічним мисленням, хорошою пам'яттю, умінням зосереджуватися. Для того щоб ефективно виконувати покладені на них обов'язки, представники державного апарату повинні постійно поповнювати свої знання, уміти їх творчо й оперативно застосовувати в різних ситуаціях;

- ✓ емоційно-вольовими рисами характеру - наполегливістю, цілеспрямованістю, принциповістю, дисциплінованістю, самоконтролем, відповідальністю тощо. На думку Сократа, головні вороги управлінця - лінощі, пристрасть до їжі, вина і жінок;

- ✓ авторитетністю. Справжнім авторитетом користується той представник влади, який має не тільки офіційний статус, але й отримує громадське визнання своїх повноважень через наявність високих професійних, ділових, морально-етичних якостей.

Завжди засуджувались і сьогодні мають бути виключеними із сфери управлінського спілкування:

- ✓ брехливість;
- ✓ брутальність;
- ✓ жорстокість;
- ✓ агресивність;
- ✓ нетерпимість;
- ✓ байдужість;
- ✓ лицемірство.

Культура управлінського спілкування - це система впливу на окремих індивідів, соціальні групи, населення в цілому, що передбачає єдність змісту спілкування, знань етики та психології спілкування, наявність моральних і комунікативних установок у суб'єкта спілкування, а також уміння застосовувати їх на практиці.

Зміст управлінського спілкування - це певний обсяг інформації, яка має бути донесена до слухачів. Для того, щоб досягти успіху, суб'єкт спілкування повинен чітко визначити його мету: чи це повідомлення, яке має бути просто сприйняте слухачами; чи це інформація, розрахована на зворотну реакцію; чи це спонукання до конкретної дії. У кожному з цих випадків зміст спілкування має бути заздалегідь підготовленим, продуманим, подумки виголошеним.

Краще сприймається текст, якщо його зміст - доступний, зрозумілий, вибудований лаконічними фразами, насичений яскравими прикладами, аргументований, правильно, логічно побудований, виголошений простою,

доступною для даної аудиторії мовою.

На думку психологів, змістовними перешкодами на шляху успішного спілкування можуть стати:

- ✓ „цензура“- мовні, вікові, професійні, соціальні та інші перешкоди;
- ✓ відсутність чітко поставленої мети спілкування (донести інформацію, переконати аудиторію, змінити її точку зору тощо);
- ✓ слабе уявлення про тих, з ким здійснюється спілкування (склад аудиторії, її інтереси, потреби, психологічний настрій тощо);
- ✓ конфліктогенна поведінка суб'єкта спілкування - демонстрація зверхності, поблажливості, категоричності, агресивності, нав'язливості (у порадах, рекомендаціях, поглядах);
- ✓ неправильно обрані стратегія і тактика спілкування;
- ✓ невміння висловити думку, почуття;
- ✓ відсутність вихованості й тактовності;
- ✓ прагнення в будь-який спосіб нав'язати власний погляд;
- ✓ так звані відштовхуючі манери, що є наслідком недостатньо розвинутого самоконтролю тощо.

Ускладнюється процес управлінського спілкування також наявністю складних, або, як їх ще називають „важких“ для спілкування людей.

Р. Бремсон виділяє такі типи „важких“ людей: „агресори“, „мовчуни“, „всезнайки“, „вічні жалібники“, „надпокладливі“, „песимісти“, „фальшиві альтруїсти“, „максималісти“, „невинні“, брехуни, нерішучі (або „стопори“).

Існують певні правила спілкування з такими людьми:

- ✓ Намагайтеся переборювати ті негативні емоції, які виникають у Вас при спілкуванні з ними.
- ✓ Спробуйте зрозуміти, чому та чи інша людина важка у спілкуванні (поставте подумки себе на її місце).
- ✓ Зробіть для себе висновки, чому ця людина важка у спілкуванні.
- ✓ Виходячи з цього виберіть той чи інший підхід до такої людини.

У процесі здійснення управлінського спілкування важливо застосовувати такі психологічні засоби впливу на аудиторію, які є свідченням високої культури його учасників. Для цього необхідно:

- ✓ давати людям відчуття їх власне значення, виявляти повагу і розуміння до тих, з ким відбувається спілкування;
- ✓ демонструвати ввічливе ставлення до людей, з якими здійснюється спілкування;
- ✓ використовувати методи переконання, повністю виключивши вказівки, повчання та розпорядчий тон;
- ✓ уникати непотрібних суперечок, а якщо такі все ж виникають - витримано, спокійно, виважено поводити себе, не проявляючи гніву й роздратування. При цьому не слід миритися з недоліками, несправедливістю;
- ✓ поважати думки інших людей, справедливо оцінювати їх вчинки

і

поведінку;

- ✓ спокійно, до кінця вислуховувати опонентів, заперечувати не голосливо, а оперуючи фактами й аргументами;
- ✓ дотримуватися виваженості у критиці, адресності, конструктивності, не захоплюючись нею як такою;
- ✓ максимально приховувати, не демонструвати людям ті якості, риси, які ними не поділяються, засуджуються, не сприймаються.

Важливими чинниками підвищення ефективності державно-управлінської діяльності, за умови їх умілого використання, можуть стати різноманітні форми впливу на аудиторію, які використовуються у практиці державного управління, а саме:

- ✓ інформування - передавання інформації, що стосується професійної сфери діяльності державних службовців (законодавчих актів, наказів, директив, настанов, розпоряджень, доручень тощо). Для того щоб бути зрозумілою і, найголовніше, дійти до адресата, вона має відповідати конкретним правилам: бути чіткою, ясною, лаконічною, змістовною, доступною, зрозумілою; форма подавання - коректною і тактовною;

- ✓ пояснення - широке і всебічне тлумачення інформації з наведенням додаткових даних, роз'ясненням з метою полегшення сприйняття інформації. У практиці управлінської діяльності використовують такі різновиди пояснення, як коментар, тлумачення, переказування і спрощення;

- ✓ переконання - вплив на свідомість, почуття, волю людей з метою формування в них свідомої участі у виконанні поставлених завдань. Основними психологічними засобами переконання виступають статус і авторитет того, хто переконує, його емоційно-вольовий стан (переконаність, рішучість, активність), мова (тембр, сила, рішучі інтонації), міміка, жести (упевненість, правдивість);

- ✓ поради і пропозиції-рекомендації щодо змісту й технології виконання поставлених завдань. Вони є дієвими лише тоді, коли виходять від людини компетентної, подаються в доброзичливій, тактовній формі.

У процесі ділового спілкування, як і в інших видах спілкування, виникають певні бар'єри. Маються на увазі комунікаційні труднощі, що можуть виникнути внаслідок низки причин.

По-перше, це - недостатнє розуміння зі сторони учасників комунікаційного процесу важливості тієї чи іншої інформації. Державні управлінці (особливо керівники) часто вважають, що підлеглим не так уже й обов'язково володіти достатнім рівнем поінформованості з того чи іншого питання і що їх завдання - виконувати установки й розпорядження. Така думка хибна, адже обстеження, проведені психологами, свідчать про те, що серед десяти основних причин, що суттєво впливають на якість роботи, на друге-третє місце виконавці ставлять широку інформованість про стан речей (для порівняння: у групі керівників цей показник на десятому місці).

По-друге, недоліки у процесі побудови самої інформації, що часто є

причиною її неправильного розуміння. Це може бути:

- ✓ слабка переконаність;
- ✓ відсутність акцентування на головному;
- ✓ складність у формулюванні завдань;
- ✓ неправильна побудова фраз і невдале використання слів, що може призвести до подвійного їх тлумачення;
- ✓ відсутність конкретних вказівок щодо дій тощо.

По-третє, неадекватний психологічний настрій учасників комунікативного процесу (упередженість, негативне ставлення до джерела інформації, наявність певних стереотипів, відсутність зацікавленості).

По-четверте, громіздкість структури комунікативного процесу й можливість перекручування інформаційного повідомлення на певному етапі в процесі його проходження до отримувача (споживача). Ситуація, яка може трактуватись як „одна баба сказала”.

По-п'яте, недосконала система зворотного зв'язку.

Оптимальними методами подолання таких бар'єрів є:

- ✓ доведення до виконавців адекватної інформації з проблеми, яка потребує свого розв'язання, у противному разі пошук відповідей на поставлені запитання здійснюватиметься в тих джерелах, де достовірна інформація відсутня;
- ✓ використання пояснень і обґрунтування інформації, повідомлень, переконання виконавців у необхідності, актуальності, можливості виконання розпоряджень;
- ✓ дотримання принципів раціональної побудови інформації (чіткість, послідовність, логічність, простота, конкретність, дієвість);
- ✓ урахування соціально-психологічного клімату в колективі, установі, організації;
- ✓ налагодження дієвого зворотного зв'язку для визначення ступеня сприйняття інформації та виконання указів і настанов.

Отже, управлінське спілкування - це інформація, взаємодія, взаємовплив, певні взаємовідносини між учасниками спілкування, встановлення взаєморозуміння. Його зміст залежить від мотивів і цілей спілкування, знання предмета спілкування, дотримання культури спілкування та володіння засобами психологічного впливу. Ще Арістотель наголошував на тому, що для успішного спілкування необхідні „здоровий глузд, справжнє бажання та істинні моральні риси”.

Костенко І.В.,

методист інформаційно-методичного центру
відділу освіти виконавчого комітету Канівської міської ради
Черкаська область, Україна

РОЛЬ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ТА СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В АДАПТАЦІЇ ДОШКІЛЬНЯТ ДО ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Для виховання дитини потрібно більш проникливе мислення,
більш глибока мудрість, ніж для управління державою.
Вільям Еллері Ченнінг

Основною метою роботи психологічної служби в закладі дошкільної освіти (ЗДО) є формування психічно здорової і гармонійно розвиненої особистості, яка адаптована в соціумі і вміє себе виражати відповідно до своїх вікових та індивідуальних особливостей. Коли дитина переступає поріг дитячого садка, насамперед, слід допомогти їй адаптуватися до нових умов життя, саме в цьому велика роль належить практичному психологу та соціальному педагогу закладу.

У працівників психологічної служби ЗДО є наступні основні групи клієнтів:

- дошкільнята;
- батьки або особи, які їх замінюють;
- близькі люди з оточення дітей (брати, сестри, бабусі, дідусі тощо);
- педагоги, які працюють з дошкільнятами;
- інші педагогічні та не педагогічні працівники закладу.

Роль працівників психологічної служби у підготовці дошкільнят до вступу у ЗДО:

1. Участь у загальних та групових батьківських зборах, під час яких батьків знайомлять з режимом дошкільного закладу, надають інформацію щодо того як ефективно підготувати дітей до садочка.
2. Долучитися до підготовки розвиваючого середовища в групі, де будуть перебувати новоприбулі дошкільнята.
3. Проведення попередньої просвіти вихователів, які будуть працювати з новоприбулими дошкільнятами щодо їхніх індивідуальних та вікових особливостей.

Робота в напрямку адаптації дошкільнят до ЗДО включає в себе:

1. Робота з дитиною:

- ознайомлення з інформацією про стан здоров'я дитини;
- вивчення сімейних умов виховання;
- спостереження за емоційним станом дитини.

2. Робота з вихователями:

- формування атмосфери безумовного прийняття дитини;

- сприяння згуртованості дітей у групі.

3. Робота з батьками новоприбулих дошкільнят:

- вивчення труднощів дитини через спілкування з батьками;
- знайомство з виховними впливами батьків на дітей;
- формування дій, які полегшать адаптацію дошкільнят до умов ЗДО.

Завдання практичного психолога та соціального педагога в закладі багато в чому переплетені, важлива постійна співпраця цих фахівців.

Основні завдання практичного психолога та соціального педагога в адаптації дошкільнят до умов ЗДО:

Практичний психолог	Соціальний педагог
Вивчення умов виховання та розвитку новоприбулих дошкільнят	
Формування психолого-педагогічної культури сім'ї	
Підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів	
Психологічне обстеження емоційного стану новоприбулих дітей	Соціальна адаптація дітей до умов ЗДО
Діагностика батьків щодо вивчення адаптаційних особливостей дошкільнят (слабкі та сильні сторони)	Робота з попередження насильства в сім'ї (опрацювати ймовірний зв'язок між дезадаптованістю дитини і насильством в сім'ї)
Діагностика вихователів з метою вивчення труднощів новоприбулих дошкільнят	Посередництво між ЗДО і соціальними службами (якщо виявлені неправомірні причини дезадаптованості дитини)
Корекційно-розвиткова робота з дошкільнятами, які мають труднощі адаптації (індивідуальна та групова)	Формування моральних та загальнолюдських цінностей дошкільнят
Консультативна та просвітницька робота з педагогами та батьками щодо вирішення проблем звикання дітей до ЗДО	Організація змістового дозвілля дітей дошкільного віку

Отже, працівники психологічної служби ЗДО є важливими фахівцями, які допомагають адаптуватися новоприбулим дошкільнятам до нових умов існування. Ефективність такої роботи залежить не тільки від безпосереднього соціально-педагогічного та психологічного супроводу дошкільнят, а й від продуктивної просвітницької та консультативної роботи з батьками та педагогами. Лише в результаті тісної співпраці «батьки+дошкільнята+педагоги» новоприбулі діти зможуть

ефективно адаптувати до умов закладу дошкільної освіти.

Література

1. Захарова Н.М. Адаптація дітей дошкільного віку до сучасного соціального простору: Монографія. – Донецьк: вид-во "Ноулідж" (донецьке відділення), 2010. – 218 с.
2. Таємниці адаптації. Психологічні особливості дітей дошкільного віку. Третій рік життя [Текст] / авт.-уклад. О. С. Нурєєва, З. І. Шейн-фельд. — Х.: Вид. група «Основа»: «Тріада+», 2008. — 160 с.: іл.— (Дошкільний навчальний заклад. Психологія виховання).
3. Т. Гурковська Почуття захищеності та адаптація новачків//Практичний психолог. Дитячий садок. 2016 червень (6) ст.3.

Надточа Л.В.,

вихователь-методист

Заклад дошкільної освіти

ясла-садок «Червона шапочка»

м. Генічеськ, Херсонська область, Україна

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС РОБОТИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Дошкільна освіта є обов'язковою частиною у системі безперервного навчання в Україні. Її зміст забезпечує наступність між дошкільною та початковою освітою в умовах шкільної реформи. Реалії сьогодення змусили заклади дошкільної освіти переглянути підхід до освітнього процесу в умовах пандемії та перейти на дистанційну форму роботи з дітьми та батьками. Законодавством не передбачені відповідні форми роботи під час карантину в дитячих садках, тому виникла необхідність психологічного та методичного супроводу педагогів.

У Національній доктрині розвитку освіти поставлені завдання щодо формування самостійної та самодостатньої особистості, здатної до професійного розвитку, активної адаптації на сучасному ринку праці та творчої самореалізації. Ці завдання пов'язані з новими вимогами суспільства до реформування української освіти. Сучасний вихователь – це кваліфікований фахівець, який працює в системі дошкільної освіти, володіє педагогічними технологіями, що відповідають новим суспільним цілям. Фундаментальною умовою професійного розвитку вихователів є усвідомлення перетворення пошуку нових можливостей, самореалізації в професійній діяльності, тобто – підвищення рівня професійної самосвідомості. Для педагогів постало питання дистанційної організації освітнього процесу з дошкільниками, оновлення системи навчання, створення сучасного освітнього простору для набуття кожною дитиною життєво необхідних компетенцій, вміння налагодити з кожною

дитиною продуктивну й емоційно прийнятну для обох сторін взаємодію.

Роль методичної служби закладу дошкільної освіти збільшується в умовах карантину, в зв'язку з необхідністю раціонально і оперативно використовувати нові методи, прийоми і форми роботи з дітьми. Удосконалення системи безперервної освіти педагогічних кадрів, вивчення та розвиток педагогічної компетентності кожного вихователя; стимулювання творчого потенціалу водночас із формуванням навичок самостійного аналізу власної педагогічної діяльності, організація моніторингу якості освіти відповідно до Державних стандартів, запровадження компетентнісно-орієнтованого підходу до освітнього процесу є основним завданням методичної роботи в нашому садку. Ми акцентували увагу педагогів на те, що вони повинні бути носіями прогресивних ідей, не вижидати вказівок, а працювати віддано і творчо на позитивний результат. Найактуальніша вимога для сучасного вихователя: постійно оновлювати свої вже сформовані професійні знання, уміння й навички. Під час карантину важливі такі якості особистості, як дисциплінованість та відповідальність самоорганізованість, адаптивність, креативність, винахідливість тощо. Багато чого в нестандартних ситуаціях залежить від психологічного настрою вихователя. Якщо психологічний стан відповідно настроєний, то з труднощами легше справлятися ніж за інших умов. Метою психологічного супроводу вважається підтримування комфортного освітнього середовища, яке сприяє найбільш повному розвитку інтелектуального, особистісного і творчого потенціалу суб'єктів освітнього процесу. За допомоги експрес - тестування ми визначили, що бар'єр страху — самий труднопрохідний у роботі. Педагоги частіше всього бояться не впоратися з дорученою справою.

Щоб обгрунтовано обрати форми методичної роботи скористалися прийомом фішбоун. Фішбоун (діаграма «риб'ячої кістки» (англ. Fishbone Diagram) – один з найбільш ефективних прийомів, який можна використовувати тоді, коли необхідно встановити причинно-наслідкові зв'язки, здійснити обгрунтований вибір, розвинути навички роботи з інформацією, навчити вирішувати проблеми тощо. Перевага фішбоуну в методичній роботі - універсальність. За його допомогою можна розв'язати будь-яке професійне завдання. Цей прийом дає змогу розкласти ціле на окремі складові та детально їх розглянути. Вихователям запропонували заповнити схему. Вона включає в себе чотири основні блоки, представлені у вигляді голови, кісток та хвоста риби. Кожна з них відповідає за конкретні складові:

голова – тема, питання або проблема, що підлягає аналізу;

верхні кістки (або ті, що розміщені з правого боку при вертикальному положенні схеми) – основні поняття теми та причини виникнення проблеми;

нижні кістки (або ті, що розміщені з лівого боку при вертикальному положенні схеми) – факти, що є підтвердженням певних причин чи понять, вказаних у схемі;

хвіст – відповідь на поставлене питання, висновки.

Після обговорення в групах педагоги презентували результати роботи, аргументуючи свої висновки та відповідаючи на питання колег.

Для психологічної підтримки та проведення нарад, семінарів, педрад, застосували формат онлайн-конференції через платформу ZOOM. Постійний зв'язок з керівництвом та колегами було забезпечено у спільній Viber-групі. На допомогу було розроблено алгоритм впровадження роботи в онлайн-режимі, проведено педагогічну годину «Дистанційне навчання - нова формула освіти». Вебінар Міністерства освіти і науки України щодо дистанційної роботи педагогічних працівників розставив акценти щодо організації роботи під час карантину. Творча група колективу презентувала зразки щоденного планування роботи.

Вихователям було запропоновано підготувати власні творчі проекти роботи з дітьми та батьками. Перебуваючи вдома, педагоги ясла-садка виготовляють нові дидактичні ігри, планують цікаві заняття, опрацьовують наукові статті, вивчають досвід інших педагогів, навчаються, вдосконалювати свою педагогічну майстерність. А щоб знайти спокій, надано рекомендації виробити звичку щодня давати собі відпочинок, споглядати красу, гармонію навколо й в собі та пам'ятати, що будь-яка справа починається з першого кроку, а перешкоди нам даються задля нашого розвитку.

Література

1. Інтернет-ресурс: <https://pedpresa.ua/>
2. Інтернет-ресурс: <http://teach-hub.com/pryjom-fishboun-yak-efektyvno-vykorystaty/>
3. Інтернет-ресурс: <http://hvpku.ks.ua/?cat=15>
4. Інтернет-ресурс: https://zippo.net.ua/index.php?page_id=479
5. Інтернет-ресурс: <https://www.pedrada.com.ua/>

Онищенко А.В.,

практичний психолог дитячого садка
Дошкільний навчальний заклад № 4
м. Васильків, Київська область, Україна

ТРЕНІНГОВЕ ЗАНЯТТЯ З АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКУРСНИКІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

ПЕРШЕ ЗАНЯТТЯ – ЗНАЙОМСТВО:

Мета даного заняття полягає у когнітивній переробці проблеми навчальної адаптивності/дезадаптивності.

Вправа на знайомство: «Інтерв'ю»

Мета: сприяти знайомству учасників.

Матеріали: бланк для інтерв'ю.

Учасники об'єднуються в пари і по черзі беруть одне в одного інтерв'ю за таким планом:

1. Ім'я.
2. Три речі, які найбільше любиш у житті.
3. Життєве кредо.
4. Мрія.
5. Портрет співрозмовника (малювання – використовуйте будь-які асоціації та образи).

Далі кожен презентує свого партнера.

Запитання для обговорення:

- Чи допомогло знайомство за допомогою інтерв'ю краще пізнати одне одного?
- Можливо, комусь розповідь про себе з вуст сусіда допомогла чіткіше побачити себе збоку?
- Які труднощі у вас були при інтерв'юванні і відтворюванні почутої інформації?

Вправа: «Плутанина запитань»

Мета: знайомство.

Матеріали: клубок довгої мотузки.

Кожен учасник ставить іншому запитання, перекидаючи клубок. Той, хто відповідає, намотує мотузку на один із пальців. Так у колі утворюється «плутанинка» з мотузки, яка символізує тісний взаємозв'язок між учасниками тренінгу.

Вправа на активізацію: «Пошук спільного».

Мета: підвищення психоемоційного тону групи, знайомство учасників.

Матеріали: м'яч.

Група стає в коло. Ведучий бере в руки м'яча і пояснює правила гри:

«Той, у кого в руках м'яч, повинен якомога скоріше перекинути його іншому учаснику, назвавши при цьому спільну з ним рису». На першому етапі вправи ознаки схожості можуть бути зовнішні (наприклад, колір волосся), потім – спільність інтересів у якійсь галузі.

Вправа: «Асоціації».

Мета: розвиток соціальної перцепції, спостережливості, знайомство.

Один з учасників повертається спиною до решти. У цей час група загадує когось у колі. Учень, повернувшись у коло, за допомогою трьох асоціацій має відгадати, кого загадала група. Для цього він запитує у будь-кого: «З яким предметом (рослиною, твариною, погодою, явищем природи, книжкою, предметом побуту) асоціюється ця людина?»

Запитання для обговорення:

- Поділіться вашим враженням від вправи.
- Чи були асоціації, які стали для вас несподіваними? Можете запитати учасників, чому вони саме вибрали такі образи для вас.

Вправа: «Правда – неправда».

Мета: знайомство.

Кожен розповідає факти зі свого життя, один з яких неправдивий. Усі решта мають здогадатися, де ж брехня.

ДРУГЕ ЗАНЯТТЯ – САМОПІЗНАННЯ

Вправа на активізацію: «Я люблю...».

Мета: самоусвідомлення учасників, створення позитивної психологічної атмосфери.

Ведучий забирає з кола один стілець.

Психолог. Зараз я назву те, що найбільше люблю. Якщо серед вас є такі, хто теж це любить, ви маєте помінятися місцями. Для кого не залишиться стільця, той буде наступним ведучим.

Вправа: «Риба для роздумів».

Мета: розвиток самосвідомості, самопізнання учасників.

Матеріали: скринька, коробка або кошик.

Копії незакінчених речень розрізають, складають у макети рибок. Кошик, в якому лежать рибки, ставлять у центрі кола. Кожен учасник по черзі ловить «рибку» і зачитує речення, самостійно його завершуючи. Після кожної відповіді відбувається обговорення, тривалість якого визначає ведучий, котрий дає сигнал переходу черги до іншого «рибака».

Незакінчені речення:

1. Мій найбільший страх – це...
2. Коли інші принижують мене, я...
3. Я не довіряю людям, які...
4. Я гніваюсь, коли хтось...
5. Я насправді дуже не люблю в собі...
6. Я сумую, коли...
7. Я хотів би, щоб мої батьки знали...
8. Коли мені хтось подобається, кому я не подобаюсь...
9. Вибираючи між «активний» і «пасивний», я назвав би себе...
10. Найважче в тому, що бути чоловіком (жінкою), – це...
11. Я ношу такий одяг, бо...
12. Головна причина, через яку мені подобається бути в цій групі...
13. Коли інші люди поведуться щодо мене, як мої батьки, я...
14. Моє найнеприємніше переживання в дитинстві...
15. У моєму характері мені найбільше подобається...
16. Коли мені не до душі хтось, кому я подобаюсь...
17. Мені подобається...
18. У школі...
19. Мені не вдалося...
20. Мені потрібно...
21. Я кращий, коли...
22. Я ненавиджу...
23. Єдина тривога...
24. Я таємно...

25. Танцюючи...
26. Я не можу зрозуміти, чому...
27. Я, здається, розумію, чого хочу, коли...
28. Найкраще, що могло б статися у моїй сім'ї...
29. Найкраще, що могло б статися зі мною...
30. Найважче мені...
31. Коли я наполягаю на своєму, люди...
32. Якби я міг змінити в собі дещо, я б...
33. У людях мені найбільше подобається...тому що...
34. Найбільше від інших людей мені потрібно...

Вправа: «Який я?».

Мета: самопізнання, розвиток здатності до самоаналізу.

Учасникам пропонують за 10-бальною шкалою оцінити свої особистісні риси (упевненість, щирість, здатність подобатися, уміння переконувати, упертість, байдужість, агресивність, залежність від думки інших).

Запитання для обговорення:

- Як саме ваші особистісні риси проявляються в різних ситуаціях?
- Які висновки для себе ви можете зробити, проаналізувавши розвиток особистісних рис?
- Що саме у вашому характері допомагає у спілкуванні, а що заважає?

Вправа: «Мій портрет у променях сонця».

Мета: розвиток самосвідомості, позитивного самосприйняття.

Учасникам пропонують на вирізаному з кольорового паперу «сонечко» написати найкращі сторони свого «Я» (на кожному промінці), а в центрі намалювати автопортрет і написати власне ім'я.

Запитання для обговорення:

- Чи легко було визначити свої сильні сторони?
- Як часто звертаєте увагу на ваші сильні сторони? Чи більше помічаєте слабкості?
- Чи допомогла вам вправа краще пізнати інших і самих себе?

Домашнє завдання:

Напишіть вірш про себе, продовжуючи рядки:

- Я – ніби пташка, тому що...
- Я перетворююсь на тигра, коли...
- Я можу бути вітерцем, тому що...
- Я – ніби мурашка, коли...
- Я – склянка води...
- Я почуваюся шматочком напіврозталого льоду...
- Я – прекрасна квітка...
- Я – скеля...
- Я – стежинка...
- Я – ніби риба...

Я – цікава книжка...

Я – пісенька...

Я – миша...

Я – ніби буква О...

Я – світлячок...

Я – смачний сніданок...

Невже це насправді я?!

ТРЕТЄ ЗАНЯТТЯ

Вправа: «Рольові ігри».

З використанням заздалегідь підготовленої сцени тренер демонструє модель, як можна якісно й кількісно «надбудовувати» свою поведінку на зростаючі труднощі ситуації навчальної взаємодії. Кількісне надбудовування означає, наприклад: «говорити голосніше» (підсилюється один раз уже використаний аспект адаптивної поведінки). Якісне надбудовування припускає зміну поведінки, тобто на новому рівні складності може використатися «відмова від продовження дискусії з партнером» або «проходження колишньої аргументації». Для тренування настроювання поведінки на зростаючу складність ситуації, у нашому досвіді, триразова рольова гра просто необхідна.

Тренер демонструє сцени зростаючої складності.

«Уважно стежите за тим, як «адаптивний» пристосовує свою поведінку до ситуації за допомогою підвищення тону голосу, повторенням тих самих аргументів, і як він взагалі використовує міміку, жестикуляцію, інтонацію».

ЧЕТВЕРТЕ ЗАНЯТТЯ

Матеріали: скорочена форма тесту Якубовської, дошка, крейда, картки.

Цей блок тренінгу змістовно підрозділяється на дві фази й повинен допомогти в аналізі власної дезадаптивної поведінки з використанням розвивально-адаптивної моделі.

Мета полягає у тому, щоб зрозуміти складні взаємовпливи власної поведінки й умов оточення. При цьому потрібно підкреслювати довгостроковий вплив тих або інших класів поведінки.

У першій частині заняття, на вигаданому прикладі, пояснюються й поетапно заносяться на дошку функціональні взаємозв'язки навчальної адаптивної поведінки й оточення.

У другій частині в розроблену модель включені проблемні ситуації учасників. На цій фазі поведінки враховується вплив власної поведінки на поведінку партнера.

Вправа: «Пояснення умовних взаємозв'язків».

Для пояснення умовних взаємозв'язків використовується заново складений перелік ситуацій з тесту Якубовської. Ця скорочена форма тесту складається із ситуацій, за якими на першому занятті була констатована розбіжність власних оцінок і ключа до тесту. Кожен учасник заново оцінює ситуації по трьох категоріях (навчальна адаптивність/деадаптивність,

навчальна адаптованість/дезадаптованість, адаптивна/дезадаптивна поведінка). Одночасно збираються приклади тверджень цих трьох класів поведінки, щоб потім використати їх для аналізу умовних взаємозв'язків.

Перед початком заняття учасникам роздаються для нової оцінки ситуації тест Якубовської. Кожен учасник записує свою оцінку ситуацій. («Робіть це спонтанно, без довгого обмірковування») і порівнює потім свої оцінки із ключем. Учасники можуть побачити, наскільки їх оцінка ситуації узгоджується з думкою експертів.

Вправа: «Теоретичне пророблення розвивально-адаптивної моделі».

Розвивально-адаптивна модель довгострокового впливу навчальної адаптації чи дезадаптації, складена на основі теорії адаптації/дезадаптації, пояснюється з використанням заздалегідь підготовлених плакатів. Такі можливості впливу пояснюються на прикладах.

Тренер на пленумі описує базову модель. Паралельно з розповіддю на дошці малюють таблицю, у якій позначають окремі компоненти розвивально-адаптивної моделі. Учасники записують модель у своїх робочих папках. Потім ця базова модель із застосуванням трьох конкретних прикладів використовується для ілюстрації двох класів поведінки.

Вправа: «Практичне пророблення розвивально-адаптивної моделі».

Це практичне пророблення здійснюється, виходячи з конкретних умов життя та навчальної взаємодії учасників. Один з учасників групи спочатку коротенько описує ситуацію, у якій, як він вважає, поведінка не належним чином. Його просять також повідомити про реакції його партнера й про вплив поведінки партнера на його власні думки й почуття. Описана ситуація обробляється групою з використанням розвивально-адаптивної моделі й записується на дошці.

Описувані учасниками окремі аспекти ситуації підрозділяються на компоненти, що відповідають розвивально-адаптивній моделі, нові рядки записуються під уже наявними.

Вправа: «Визначення індивідуальних проблемних дезадаптивних ситуацій».

У підгрупах і за підтримкою групи й тренера кожен учасник вибирає особливо важливу для нього проблемну ситуацію навчальної взаємодії. Ці ситуації вдома повинні були детально проаналізовані з використанням заданої структури. Виходячи із цього аналізу кожен учасник повинен продумати й детально записати альтернативну поведінку. Аналіз проблемної дезадаптивної ситуації й запланованої альтернативної адаптивної поведінки кожен повинен виконати письмово.

Розвивально-адаптивна модель є основою для письмового аналізу проблемних ситуацій вдома.

У висновку цього блоку тренінгу кожен учасник повинен мати можливість повідомити про труднощі з виконання домашнього завдання, а

також обговорити зміни у поведінці.

П'ЯТЕ ЗАНЯТТЯ

Опис спроектованої дезадаптивної ситуації в навчальній діяльності.

По черзі учасники розповідають про свої особисті проблемні ситуації. Опис ситуації повинен бути досить коротким. Найважливішим тут є точне визначення рівня складності окремих частин ситуації, опис власних невдач тут не настільки важливий. Кожен учасник поділяє дезадаптивну ситуацію на окремі модельні компоненти. Це робиться для того, щоб з'ясувати, у якому блоці розвивально-адаптивної моделі для кожного виникають особливі труднощі. У цьому «непідходящому» місці під час обговорення потрібно допомогти знайти особливо підходящу альтернативу.

Опис альтернативної адаптивної поведінки.

У висновку кожен учасник описує теоретично пророблені вдома можливі реагування у своїй проблемній ситуації навчальної взаємодії.

Рольові ігри.

Рольові ігри проводяться у підгрупах – так виникає більше можливостей для індивідуального формування поведінки.

У цих рольових іграх тренер бере на себе роль партнера по інтеракціям. У такий спосіб всі члени групи повинні концентруватися на ролі «адаптивного». Тренер у ролі партнера по інтеракціям одержує додаткову можливість послідовного формування запланованої альтернативної поведінки учасників. Формування альтернативної поведінки учасників триває доти, поки учасник не опанує необхідну навичку поведінки, щоб він міг використати її в реальній ситуації навчальної взаємодії.

Рольова гра повторюється доти, доки учасник як мінімум двічі не реалізує поведінку з однаковою ефективністю у вербальній і невербальній площинах.

Домашнє завдання.

Зразки поведінки стають для учасників домашнім завданням на наступний тиждень. Оскільки ці ситуації мають досить високий рівень складності, учасників потрібно підготувати до можливої невдачі. Нагадується, що успіхом є вже сама спроба використати навчальну адаптивну поведінку, і її потрібно закріплювати позитивним самопідкріпленням, навіть якщо в перший раз ця спроба не приведе до остаточного позитивного результату. Далі, при несподіваному, небажаному розвитку ситуації учасникам радять використати наступну стратегію:

- залишатися спокійним;
- глибоко зітхнути;
- продовжувати далі зі словами: «Незважаючи на це, я спробую ще раз».

У бланк домашнього завдання ситуація записується максимально докладно й конкретно.

ШОСТЕ ЗАНЯТТЯ

Матеріали: плакат, картки з характеристиками асертивної поведінки.

Останнє заняття підрозділяється на дві частини:

У першій частині кожен учасник повинен докладно обговорити із тренером і групою свій досвід поведінки в навчальній ситуації особливого ступеня складності.

У другій частині на базі отриманого досвіду учасники розробляють індивідуальну стратегію створення й розвитку у майбутньому репертуарі навчальної адаптивної поведінки. Мета полягає у тому, щоб набути соціальну та професійну компетентність у майбутніх складних професійних ситуаціях.

Обговорення домашнього завдання. Обговорення домашнього завдання знову відбувається на пленумі, щоб дати учасникам максимум можливостей для навчання.

Кожен учасник розповідає про власну складну ситуацію у навчальній взаємодії. Необхідно стежити за тим, щоб учасники групи в подробицях описували, які моменти їм особливо вдалися. Виділення таких аспектів допоможе учасникам звернути увагу на вже освоєні компоненти адаптивної поведінки, замість того, щоб оцінювати ситуацію у цілому як провал. Під час обговорення домашнього завдання використовуються, розташовані на дошці, характеристики адаптивної поведінки. У своїх розповідях учасники повинні концентруватися на обраній ними адаптивній поведінці: «Що я сказав? Що я зробив? Які компоненти адаптивної поведінки я при цьому використав? Що я ще можу покращити, тобто які конструктивні поради я можу дати сам собі, щоб досягти своєї мети?».

Петрусенко О.М.,

вихователь-методист дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад №140

м. Одеса, Одеська область, Україна

ПЕДАГОГИ ТА БАТЬКИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ: НАВЧАЄМОСЬ ДОЛАТИ ТРУДНОЩІ РАЗОМ

Організація інноваційної форми освіти за терміном «інклюзивна освіта» стала підтримуватись законодавчою базою України з 2010 року, а саме надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами (далі ООП). Для батьків дітей з ООП – це створення умов для безперешкодного доступу до таких закладів, забезпечення навчальними посібниками та індивідуальними засобами. Для закладів освіти – це створення інклюзивних класів, груп (в закладах дошкільної освіти), комплектування та наповнення їх учнями, а також забезпечення шкіл, садочків з інклюзивною формою навчання відповідними педагогічними кадрами. Термін в 10 років, на перший погляд, значний термін, але водночас і дуже малий, оскільки є питання

вирішення яких досить складно реалізувати за короткий час. Одним з таких питань є налагодження з батьками дітей з ООП співпраці. Педагоги, які працюють в закладах з інклюзивною формою навчання гостро нуждаться в методичній допомозі, в умінні знаходити «правильні слова» під час спілкування з батьками дітей з ООП. Батьки ж з свого боку відсторонюються від дитини, передаючи відповідальність за дитину державним навчальним закладам. Як результат спостерігаються негативні вчинки батька (матері), які проявляються в неадекватній поведінці – агресивність, роздратованість, нестриманість і т. ін. Тому якісне виконання довготривалого процесу інклюзивного навчання й розвитку дітей з особливими потребами можливе за умови тісної взаємодії педагогів із батьками дітей з ООП.

Ця стаття розглядає питання налагодження взаємовідносин педагогічних працівників, корекційних спеціалістів із батьками дітей з ООП.

Головна мета інклюзивних класів (груп) – задоволення соціальних та освітніх потреб, організація корекційно-розвиткової роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю.

Сім'ї, в яких виховуються діти з ООП, належать до особливої категорії, потребують постійної уваги з боку психологів, корекційних педагогів. Не завжди батьки приймають особливість дитини та адекватно реагують на виникаючі проблеми. Свої перші кроки дитина з ООП перетинає через заклад дошкільної освіти, а потім у школі. Ці кроки завжди стають важкими, як для дитини, так і для батьків. Свою виховну функцію батьки реалізують з труднощами та потребують допомоги та підтримки з боку різних спеціалістів.

Отже, одна із основних задач педагогічних працівників інклюзивної освіти – досягти спільної мети разом з батьками дитини з ООП.

Досвід роботи Одеського дошкільного навчального закладу (ДНЗ) «Ясла-садок» №140 протягом 2019-2020 н. р. полягає в адаптації освітніх програм, середовища, методів та форм роботи, використання наявних ресурсів, залучення батьків, співпраця з фахівцями, які надають корекційно-розвиткові послуги та створення позитивних послуг.

Відкриття інклюзивної групи відбулося у вересні 2019 р. і для працівників закладу початок роботи в умовах інклюзивного навчання став неочікуваним, але надав можливість набути певний досвід та отримати відповідні навички для подальшої роботи з дітьми з ООП та їх батьками.

Робота спеціалістів та педагогічних працівників в умовах інклюзивного навчання ґрунтується на таких принципах [1, с. 67]:

- партнерство з батьками – педагог сприймає батьків не як об'єкт свого впливу, а як рівноправних партнерів у вихованні дитини, проведенні з нею корекційної роботи. Завдяки цьому долаються дистанція між учасниками освітнього процесу і недовіра, що часто виникає у батьків до спеціалістів, вони починають прагнути підтримки, допомоги вчителя-дефектолога, прислуховуються до нього, виконують рекомендації;
- комплексний підхід до організації корекційно-педагогічного

процесу – у роботі із сім'єю мають брати участь різні спеціалісти навчального закладу: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, практичний психолог, соціальний педагог, лікар. Саме комплексний підхід забезпечує подолання різних проблем, що виникають у сім'ях, і дає змогу надати дитині та її батькам різнобічну допомогу;

- єдність діагностики і корекції – спеціалісти навчального закладу мають продовжити обстеження дитини, розпочате в Інклюзивно-ресурсному центрі, складання індивідуальної програми розвитку дитини .

- позитивна характеристика дитини – передусім слід концентрувати увагу батьків на позитивних, збережених якостях їхньої дитини, перспективних можливостях її розвитку, лише після цього говорити про вади і труднощі. Це допомагає підтримати віру батьків у розвиток дитини, спонукає їх організовувати навчальну діяльність, формувати адекватні стосунки з дитиною;

- урахування стану, думки, досвіду батьків – під час вибору змісту, форм і методів роботи з сім'ями педагог враховує: здоров'я батьків, їхній психологічний стан, їхні можливості, моральні установки, досвід, ставлення до проблем дитини; сімейні стосунки; уміння членів сім'ї розв'язувати проблеми; соціальні зв'язки; приналежність до певного соціального класу;

- повага до батька і матері – у стосунках з батьками має домінувати повага, розуміння їхніх турбот. Це виявляється у формах звернення до батьків, у висловлюванні прохань і порад, у довірливому тоні розмови, у неприпустимості настанов і дорікань на адресу батьків, у збереженні відомих педагогу сімейних таємниць.

Завдяки цим принципам долаються дистанція між учасниками освітнього процесу і недовіра, що часто виникає у батьків до спеціалістів, вони починають прагнути підтримки, допомоги фахівців з корекційно-розвиткових послуг, прислуховуються до них, виконують рекомендації.

На практиці налагодити з батьками дітей з ООП співпрацю в Одеському ДНЗ «Ясла-садок» №140 стало досить складним завданням. Педагоги не були достатньо підготовлені до роботи в умовах інклюзії та виникла ідея «вчитися разом». Для цього був розроблений і затверджений на педагогічній раді спецкурс «Ми разом з батьками дітей з особливими потребами» для педагогічних працівників закладів освіти, які працюють в умовах інклюзивного навчання.

Спецкурс стартував з жовтня 2019 р. та проводився 2 рази на тиждень. Для проведення занять збиралися педагоги, батьки дітей з ООП та батьки дітей без особливостей. Заняття проводилися у вигляді лекції із практичними завданнями, які були спрямовані на виявлення та опрацювання страхів, агресії, пов'язаних з неприйняттям важких захворювань, соціальної ізоляції, встановлення довіри між членами команди супроводу дитини з ООП та ін. Проводились тренінгові вправи, психокорекційні ігри, майстер-класи для учасників спецкурсу.

Навчання та спілкування педагогів і батьків приваблювали своєю

енергією. Об'єднувалися сили педагогів і батьків, кожен вносив свій вклад – батьки дітей без особливостей додавали впевненості та спокою батькам дітей з особливими потребами тим, що приймають їх просто як людей, як друзів. Батьки дітей з ООП схильні ізолюватися від суспільства, об'єднуватися в групи, де центром збірки є особливість дитини. На групах спілкування таким батькам вдається побути «просто батьком» або просто людиною, просто жінкою. З іншого боку, батьки дітей з особливостями володіють більшою душевною чутливістю, сприйнятливістю, чуйністю і здатністю співпереживати. І це те, чим вони також готові поділитися з батьками звичайних дітей.

Педагоги закладу вчилися у батьків дітей з ООП і навпаки. Ми намагалися створити команду з спільною метою – подолати страх і вчитися новому, невідомому, долати труднощі і бачити успіх в навчанні.

Результатом створення груп спілкування стала соціалізація батьків дітей з особливими потребами. Спецкурс «Ми разом з батьками дітей з особливими потребами» успішно пройдений усіма учасниками, які причетні до інклюзивного навчання в закладі, педагоги підвищують свій фаховий рівень з даного напрямку роботи. Колектив закладу здійснює психолого-педагогічну підтримку батьків дітей з ООП, що є життєво необхідною умовою успішного інклюзивного навчання. Завдання нашого закладу полягає в тому, щоб сублімувати цю силу і спрямувати її в «правильному» напрямку.

Отже, проведення роботи з батьками необхідно розглядати, як найважливіший елемент в комплексній корекції дітей з ООП тому, що тільки при взаємодії з сім'єю можна допомогти дитині.

Література

1. Будник О. Б. Інклюзивна освіта : навчальний посібник [для студентів спеціальності «Початкова освіта»] / О. Б. Будник. – Івано-Франківськ: ПП Бойчук А.Б., 2015. – 152 с.
2. Нижник О. Допомога дітям з особливими потребами: Психолог. Бібліотека. – К.: Главник, 2004.
3. Ткачева В. В. Технологии психологической помощи семьям детей с отклонениями в развитии: Учеб. пособие / В.В. Ткачева. – М.: АСТ; Астрель, 2007. – 318 с.

Дудченко Р.В.,

завідувач закладу дошкільної освіти

КЗ «Краснопавлівський ЗДО (ясла-садок) «Оленка»

Лозівської районної ради Харківської області»

Харківська область, Україна

Тертичникова О.О.,

вчитель-дефектолог закладу дошкільної освіти

КЗ «Краснопавлівський ЗДО (ясла-садок) «Оленка»

Лозівської районної ради Харківської області»

Харківська область, Україна

АРТ-ТЕРАПІЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З ІНКЛЮЗИВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

Сучасний освітній процес, впровадження інклюзивної освіти вимагає від педагогів інноваційного підходу до своєї діяльності, новітніх форм, методів і технологій виховання, розвитку й навчання дітей. Сьогодні зміст освіти ускладнюється, акцентується увага на розвитку творчих та інтелектуальних здібностей дітей, корекції емоційно-вольової та рухової сфер. На відміну традиційним методам навчання й виховання з нормо типовими дітьми, навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється за допомогою спеціальних методів, способів і в умовах, які максимально сприяють засвоєнню знань і соціальному розвитку. Однак, існує велика кількість перепон у процесі інклюзивного навчання та освіти в цілому.

Надзвичайно велику роль у цьому процесі відіграє педагог, який має створювати оптимальні умови для того, щоб дитина могла максимально реалізувати свої природні можливості, допомогти їй пізнати себе і навколишній світ. З метою розвитку дитячих здібностей, прискорення адаптації, зниження в окремих дітей гіперактивності, замкнутості та підготовки руки до письма (вдосконалення координації рухів дрібної моторики) в закладі дошкільної освіти повинне мати місце впровадження інноваційної технології - арт-терапії.

Арт-терапія відкриває простір для творчих пошуків спеціальних педагогів, адже сприйняття і переробка образної інформації мають рівнозначну цінність і доповнюють одна одну. Кращого інструменту, ніж казка, малюнок, гра, розповідь людство ще не вигадало. Методи арт – терапії допомагають формувати особистість, її світогляд, життєві стратегії та сценарії, навчаючи людину бути творцем власного життя.

В процесі свого становлення та розвитку арт-терапія стала зовсім самостійним феноменом, який поєднував частину психології з використанням мистецтва з метою терапевтичної діяльності. Вона має власний вплив відразу на декілька практичних напрямків: мистецтво та педагогіка. І з появою інклюзивного навчання активно впроваджується в роботу корекційних педагогів.

Важливим моментом в арт-терапії є те, що будучи молодим напрямом, що включила в себе різноманітні культурні явища XX століття, є так званою «зоною найближчого розвитку» психотерапії, що застосовує ідеї педагогічної цінності сучасного мистецтва і сучасної культури.

Арт-терапія відноситься до таких практик, інтерес до яких з'явився у вітчизняних дослідників відносно нещодавно. Як вид педагогічної роботи, вона є використанням мистецтва в терапевтичних цілях і має на увазі залучення дітей з ООП до різноманітних творчих занять.

Основна мета арт-терапії полягає в гармонізації розвитку особистості дитини з ООП, через розвиток здібностей самовираження і самопізнання. Можливість самореалізації в мистецтві, в порівнянні з грою, пов'язане з продуктивним характером мистецтва – створенням естетичних продуктів, що вміщують в собі почуття, переживання і здібності дитини. Створювані дитиною продукти полегшують процес соціалізації, комунікації і встановленні стосунків з іншими (батьками, учителями, однолітками). Інтерес до результатів творчості дитини з боку оточення, прийняття ними продуктів творчості дитини (малюнків, виробів, творів, казок) підвищують самооцінку дитини і міру його самосприйняття.

Педагогічна арт-терапія дозволяє реалізовувати всі компоненти коректувально-розвиваючого процесу в освіті (розвиток, виховання, навчання і корекцію) засобам мистецтва, сприяє стабілізації емоційної сфери (зниженню тривожності невпевненості в собі, агресивності і т.д.), успішній адаптації в умовах тимчасового колективу. Вона звернена до сильних сторін особистості, а також має чудову властивість внутрішньої підтримки і відновлення цілісності людини.

Таким чином, арт-терапія - один із методів роботи педагогів ЗДО, який використовує можливості мистецтва для досягнення позитивних змін в інтелектуальному, соціальному, емоційному й особистісному розвитку дитини. Творчий характер занять допомагає малюку відкривати в собі щось нове, краще розуміти себе, розвивати свої відносини з іншими людьми та довкіллям. Терапія спрямована не на ліквідацію тих чи інших симптомів і станів, а на розвиток людиною відносин – в гармонії із самим собою та зі світом.

Під використанням арт-терапевтичних методів в освітній діяльності, в умовах інклюзивного середовища, розуміємо використання комплексу доступних категорії дітей з ООП видів мистецьких діяльностей через їх творче самовираження, спрямованих на виправлення психофізичних особливостей, корекцію і подальший повноцінний психологічний розвиток дитини. Тому для вирішення цих питань важливо застосовувати арт-педагогічні методики, які важливі для ефективного навчання, що використовуються в корекційній педагогіці.

Арт-педагогіка переслідує завдання, відмінні як від арт-терапії, так і від загальної мистецької освіти. На відміну від занять образотворчим мистецтвом (спеціально організованої діяльності, метою якої є художньо-

естетичний розвиток, оволодіння знаннями та навичками образотворчої діяльності), арт-педагогіка має спонтанний характер (відсутність заданого зразка), а наявність художніх талантів чи спеціальної підготовки не відіграє значущої ролі (відсутність оцінювання). Під час проведення таких занять важливим є творчий акт як такий та особливості внутрішнього світу творця, що виявляються в результаті втілення цього акту.

Окремої уваги потребує вивчення психології кольору в арт-педагогіці. Наші почуття та емоції такі ж різнокольорові, як і весь навколишній світ, стверджують психологи, тож, спираючись на наукові дослідження, що розкривають природу кольору та його вплив на фізичний та психічний стан людини, питання психології кольору в арт-педагогіці сьогодні може розглядатися у двох рівнозначних аспектах: перший - це корекція впливу навколишнього навчального середовища на психіку дитини шляхом оптимального поєднання форми та кольору; другий - діагностика особливостей характеру, психічного та емоційного стану дитини на основі кольорових уподобань дитини та загальноприйнятих співвідношеннях „колір - настрій”.

Заняття з арт-терапії з дітьми з ООП проводиться у декілька етапів.

I. Налаштування.

Початок заняття - це «налаштування на творчість».

II. Актуалізація візуальних, аудіальних, кінестетичних відчуттів.

На цьому етапі можна використовувати малюнок у сполученні з елементами музичної і танцювальної терапії. Можна сполучати арт- і танцювально-рухову терапію.

III. Індивідуальна образотворча діяльність.

Цей етап припускає індивідуальну творчість для дослідження власних проблем і переживань.

IV. Активізація вербальної і невербальної комунікації.

V. Колективна робота в малих групах.

Учасники придумують сюжет або програють невеликі спектаклі.

VI. Рефлексивний аналіз.

Заключний етап припускає рефлексивний аналіз у безпечній обстановці.

Завжди необхідна присутність елементів спонтанної «взаємотерапії» у вигляді доброзичливих висловлювань, позитивного програмування, підтримки. Атмосфера емоційної теплоти, емпатії, турботи дозволяє кожному учаснику арт-терапевтичного завдання пережити ситуацію успіху в тій чи іншій діяльності. Діти з особливими потребами здобувають позитивний досвід самоповаги і самосприйняття, у них зміцнюється почуття власної гідності, поступово коректується образ «Я». На завершення необхідно підкреслити успіхи всіх і кожного окремо.

Для практичного застосування Арт-терапії в практиці ЗДО використовується велика кількість вправ, анкетувань, тренінгів, різнопланових занять. Як приклад наводимо

ТРЕНІНГ ДЛЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНЯТ НА ТЕМУ: «ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНИХ ЕМОЦІЙ»

Мета: закріпити у дітей вміння визначати емоційний стан, виражений зовнішніми ознаками (міміка, динаміка); встановлювати зв'язки між різними почуттями та причинами, які їх викликають; вчити визначати. Якими емоційними реакціями супроводжуються різні життєві ситуації; розвивати усвідомлення того, що гарний настрій людини багато в чому залежить від ставлення до неї тих, хто її оточує.

Обладнання: картки з контурами обличч різної форми, велике дзеркало, на кожному дитину - по маленькому дзеркалу, фломастери, фотоальбом, фотографії з сімейних архівів, паперові пелюстки різного кольору, магнітофон, фонограма пісень «Кімната сміху», «Чунга - чанга».

Попередня робота: ознайомлення з основними емоціями, вправлення з піктограмами, колективні креативні зайнятості «Подорож до Країни кольорів», «Подорож до Країни почуттів», «Подорож до Країни доброти», проведення дидактичної гри «Веселкова квітка» (розвиток почуттів спільності, емпатії), вправи «на що схожий настрій» (вміння помічати настрої інших), «Передай по колу» (розвиток міміки, жестів), «Подаруй ласкавку» (розвиток уваги, відчуття ласкавості).

Хід тренінгу:

Звучить фонограма сміху.

Педагог: Діти, що ви чуєте?

Це сміється Сміховичок. Йому дуже подобається й самому веселитися, і дарувати радість іншим. Я бачу - на ваших обличчях з'явилася посмішка, вам теж захотілося посміятися. Відчуваєте, як заблищали ваші очі, розпрямилися плечі, розчервонілися щічки? Звичайно ж, у вас з'явився приємний настрій, захотілося порадіти, попустувати.

Пропоную дошкільнятам уявити, що сталося б, якби раптом одного разу зник сміх. (Діти фантазують, висловлюються).

Педагог: Так, не залишилося б навкруг жодної усмішки, жодного жарту, жодної веселої пісеньки. Усі люди зробилися б похмурими, злими, а дітлахи зовсім перестали б рости.

А чому? Тому що сміх і радість - це сила, завдяки якій росте дитина. Ніхто з вас і не здогадується, що в кожній людині є маленька таємниця, яка допомагає кожному по життю.

Від неї світло і тепло,

Із нею дружба і добро.

Вона зі мною зараз тут,

То як подружку мою зовуть?

(Показую на своєму обличчі посмішку)

Педагог: Так, ви вгадали, це посмішка. Вона допомагає позбутися поганого настрою. Коли людина посміхається, поганий настрій одразу утікає, або залишається лише трішечки.

(Звучить запис пісні про посмішку з мультфільму «Крихітка Єнот»,

всі підспівуємо).

Педагог: Діти, ось сьогодні я принесла вам свій фотоальбом. У вас вдома є сімейні альбоми? А навіщо вони потрібні? У кожної людини, кожної родини є такі альбоми, в яких зібрані фотокартки, що розповідають про знаменні події в житті. Іноді фотокартки називають світлинами. І це дійсно «світлини», бо на них ніби завмерли, зупинилися найсвітліші родинні моменти...

І ось зараз я пропоную вам показати і розказати, поділитися з присутніми своїми знаннями про рідних та любовю до них. (Бажаючи діти показують фото, розповідають про свої «корні», найцікавіші моменти в родині).

Діти, а зараз у нас з вами- світлий момент? Я пропоную залишити його на згадку.(Даю дітям дзеркала і пропоную посміхнутися- це будуть особисті фото. Потім пропоную підійти до великого дзеркала - і «сфотографуватися» разом). А як можна назвати велику, нашу спільну фотокартку? Чи можна назвати родинною? Так, можна, бо ми всі- одна велика родина. Настрій і почуття людина може передавати не лише виразом обличчя, тобто мімікою, а й за допомогою пантоміміки, тобто рухів. Зараз я хочу пограти з вами. Я промовлятиму фрази, а ви обличчям або рухами передаватимите їх зміст:

«Ой, який смачний обід!» «Як все чудово!»

«Біда! Біда!» «Який кислий лимон!»

«Як мені боляче!» «Мені дуже дивно!»

«Я образилася!» «Сьогодні чудовий день!»

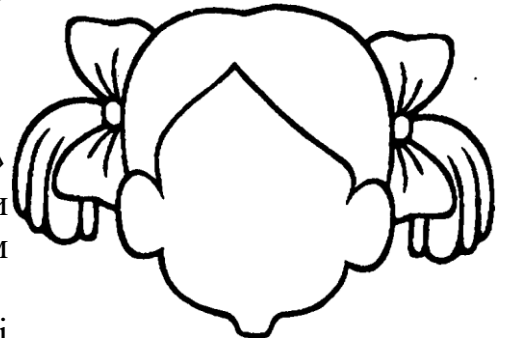
Педагог: Ви дуже гарно відтворювали різний настрій. А зараз я пропоную вам похвалити себе.

Гра «Ось який я гарний!»(Кожній дитині даю дзеркальце, вона в нього дивиться і говорить: «Мене звать...Я дуже гарна(-ий), тому що...» Тим, хто соромиться, пропоную проговорювати слова пошепки або подумки.

Педагог: Ми всі, і маленькі, і дорослі, дуже любляємо сюрпризи. І ось сьогодні я приготувала теж вам сюрприз(Звучить запис пісні «Кімната сміху»). Але щоб потрапити до кімнати сміху, потрібно виконати завдання, які я вам приготувала. Ось зображені порожні обличчя хлопчиків і дівчаток.

Намалюйте на них фломастером той вираз обличчя, який ви відчуваєте зараз. (Діти малюють, готові малюнки розвішуємо на стінах кімнати, розглядаємо, аналізуємо побачене).

Гра «Квітка мого настрою» (за допомогою підготовлених заздалегідь пелюсток різного кольору діти викладають квітку свого настрою. Потім кожен розповідає, чому саме



такий колір було обрано, враховуючи, що кожен колір означає свій настрій: зелений-спокій, блакитний- ніжність, червоний- радість, любов, жовтий- приємність, тепло...

Пропоную дітям поміркувати, яку квітку вони подарували б своїм мамам, татусям, іншим родичам.

На завершення пропоную стати в коло, взявшись за руки, приязно подивитися один на одного, посміхнутися, промовити:

Станем разом ми у коло-
Скільки друзів, глянь, навколо.
Руку дружби простягну
І веселий день почну!

Хмельницька Л.В.,

практичний психолог дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 795

комбінованого типу Деснянського району

м. Київ, Київська область, Україна

ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ ІНТЕЛЕКТУ ЗАСОБАМИ АРТ-ТЕРАПІЇ

Постановка проблеми визначається необхідністю модернізації сучасної освіти, положеннями Національної доктрини розвитку освіти України у ХХІ ст., Законом України «Про дошкільну освіту», що вимагають неперервності та наступності у взаємодії всіх ланок освіти, зокрема дошкільної та початкової. В Законі України «Про охорону дитинства», Державній національній програмі «Діти України» звертається особлива увага на психічне здоров'я дітей та сприяння його розвитку, на ступінь готовності дітей до навчання в школі, що виступає важливим чинником загального розвитку дітей і передумовою успішного опанування ними початкової освіти. Пріоритетне місце в здійсненні процесу підготовки підростаючого покоління до навчання у школі відводиться закладам дошкільної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій доводить, що психологічна готовність до навчання в школі розглядається, як комплексна характеристика дитини, яка розкриває рівні розвитку її психологічних якостей, що є найважливішими передумовами для успішної соціалізації та формування навичок успішної освітньої діяльності. Проблемам формування готовності дошкільників до навчання у школі присвячені роботи українських науковців Р. Павелкова, О. Цигипало, С. Замрозович; зарубіжних – І. Буршита, О. Середи, О. Лавлінської.

Метою статті є висвітлення результатів емпіричного дослідження формування психологічної готовності до навчання у школі дітей

з порушенням інтелекту засобами арт-терапії.

Виклад основного матеріалу. Саме в процесі навчання у закладах дошкільної освіти розкривається суть найрізноманітніших сторін життя людини та закладаються основи подальшого успішного формування світогляду дитини та вироблення адекватних стереотипів її поведінки. Необхідно зазначити, що до закладів дошкільної освіти дитина приходить як особистість, яка тільки-но розпочала свій розвиток та знаходиться в процесі активного формування. В більшості випадків дане формування вже розпочалося в сім'ї та найближчому мікросоціумі дитини ще до моменту першого відвідування дитиною закладу дошкільної освіти. У ЗДО воно активно продовжується в групі однолітків та має на меті максимально підготувати дитину до неминучої зміни її соціального статусу з виховання дитячого дошкільного закладу на учня загальноосвітнього навчального закладу. Запорукою успіху такої підготовки є не лише оволодіння дошкільника необхідним арсеналом навичок, умінь та знань з математики, письма, читання, іноземної мови, необхідних для успішного оволодіння інформацією за шкільною партою, а й усвідомлене ставлення до необхідності засвоєння знань, адекватне світосприйняття, вміння правильно діяти в типових життєвих ситуаціях, взаємодіяти з оточуючими та робити вірні логічні висновки. Все це викликає необхідність організації психолого-педагогічно-виховної роботи з вихованцями дошкільних навчальних закладів результативність якої багато в чому залежить від методів, засобів, прийомів роботи, якими щоденно користуються у своєму педагогічному досвіді працівники таких закладів.

Для формування психологічної готовності, використали заняття із системою вправ із елементами арт-терапії, а саме: казко терапії, тілесно-орієнтованої терапії, танцювальної терапії, пісочної терапії, ізотерапії та ігрової терапії, на яких використовувалися різноманітні вправи для формування психологічної готовності до школи, а саме її інтелектуального, мотиваційного та соціального компонентів. Цей метод використовується з цілями терапевтичного впливу в процесі вирішенні діагностичних, корекційних, психопрофілактичних завдань та в процесі засвоєння нових знань. Трансформація соціально-політичної, економічної, культурно-інформаційної сфер, суспільства в цілому стимулює розвиток арт-терапевтичних технологій педагогічного та соціально-психологічного спрямування. Важливо відзначити значний профілактичний, психокорекційний та виховний ефект занять арт-терапією. Все частіше засоби та методи арт-терапії використовуються в освітньому процесі на різних ступенях навчання. Арт-терапія – це корекція за допомогою залучення дошкільника до мистецтв. При цьому дошкільник навчається спілкуватися з довколишнім світом на рівні екосистеми, застосовуючи образотворчі, звукові засоби та рухові. Вона має здатність самостійно виражати свої потреби, почуття та мотивацію своєї поведінки, спілкування і діяльності, потрібні для її справжнього розвитку та адаптації до навколишнього середовища. Головна

увага при проведенні корекційної арт-терапії приділяється відношенню дошкільника до своєї діяльності, гри на музичних інструментах своїх малюнків, тощо. Ключове завдання вихователя спрямоване на розвиток мотивації дошкільника до діяльності, відбір прийомів арт-терапії для кращого формування мотиваційної сфери у дітей з різними формами органічного ураження нервової системи. Використання арт-терапії підвищує пізнавальну активність дітей, сприяє сенсорному та руховому розвитку, фіксує увагу. Крім того, арт-терапія дозволяє здійснювати більш дійовий вплив на формування емоційної сфери, змушує до подальшого розвитку компенсаторних властивостей збережених функціональних систем. Педагогічна корекція за опорою на арт-терапію у дошкільників має свої властивості й визначає доцільність врахування індивідуальних та загальних напрямів і умов роботи, а саме: ступеня зрілості всіх функціональних систем, віку дитини, індивідуальних властивостей її особистості. Цей метод доцільно також застосовувати в роботі з дошкільниками для покращення їхньої роботи на заняттях і для зняття втоми. Загальні спрямування та умови проведення арт-терапії мають свої певно особливості й добре діють на всіх дошкільників. Високий позитивний емоційний заряд дає арт-терапія, формує у дітей їх особистість, впевненість в своїх силах. Обмежень у використанні арт-терапії не має й не потребує великих здібностей до образотворчої практики чи виразних навичок. Засобом спілкування педагога з вихованцями є арт-терапія. При цьому викладач повинен:

- осмислювати й пам'ятати про утруднення дошкільника в реалізації резервів своїх функціональних систем;
- установити напрями і задачі корекційної роботи з арт-терапії;
- віднайти ті види арт-терапії, які конкретна дитина спроможна отримати результат і виконати;
- регламентувати діяльність дитини, що дає спрмогу збільшити зосередження уваги.

Подібні засади застосовування арт-терапевтичних методик в роботі з дошкільниками стимулюють пізнавальну активність дитини, підвищують самооцінку, організовують її поведінку. Крім того вправи формували емоційну, пізнавальну, комунікативну, особистісну сфери; розвивали навички спілкування, групової взаємодії, почуття єдності, поваги; формували всі компоненти психологічної готовності до школи.

Аналіз виконаних завдань засвідчив позитивний вплив експериментальної методики використання засобів арт-терапії на формування психологічної готовності дітей до школи.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, для успішної психологічної готовності до навчання у школі перш за все, у дитини має бути сформованим бажання йти до школи, тобто мотивація до навчання. До миті вступу до школи дошкільника у пізнавальному плані вже досягає досить високого рівня в розвитку, який забезпечує вільне засвоєння шкільної програми навчання. Крім розвитку пізнавальних процесів:

сприйняття, пам'яті, уваги, мислення та мови, психологічну готовність дошкільника з порушеннями інтелекту до навчання у школі визначає також рівень сформованості особистісних рис: вміння взаємодіяти з однолітками, контролювати свою поведінку, виконувати вимоги вчителя, іншими словами – рівень сформованості соціальної позиції школяра. Психологічна готовність до школи є результатами розвитку дитини протягом усього дошкільного дитинства. Це фундамент для розвитку людини в наступному віковому періоді, в молодшому шкільному віці в умовах навчальної діяльності.

Література

1. Амосова М. В. Перший раз у перший клас. Готовність дитини до школи / М. В. Амосова // Розкажіть онуку. – 2010. – № 3. – С. 5-28.
2. Артпедагогика и арт-терапия в специальном образовании: учеб. Для студ. сред. и высш. учеб. заведений / [Медведева Е., Левченко И., Комиссарова Л. и др]. – М. : Академия, 2001. – 248 с.
3. Арт-терапия – новые горизонты [под ред. А. И. Копытина]. – М.: Когито-Центр, 2006. – 336 с.
4. Базовий компонент дошкільної освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/>

СЕКЦІЯ 5.

ДОСВІД РОБОТИ УПРАВЛІНЦЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Дудченко Р.В.,

завідувач закладу дошкільної освіти

КЗ «Краснонапівський ЗДО (ясла-садок) «Оленка»

Лозівської районної ради Харківської області»

Харківська область, Україна

РАНКОВА ЗУСТРІЧ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Ранкова зустріч - це суть, основа того, яким ми хочемо бачити наші колективи, наші спільноти, наші об'єднання... Поняття «ранкова зустріч» зовсім нещодавно увійшло в наше життя як одна із форм роботи з дітьми старшого передшкільного та молодшого шкільного віку, яку з великим бажанням почали впроваджувати вихователі ЗДО та вчителі-початківці шкіл у своїй щоденній діяльності.

Ранкова зустріч - це зустріч на початку дня всього об'єднаної спільноти (як на мене, то неважливо – групи дошкільнят, клас дітей початкової ланки, або група дорослих педагогів). Сидячи або стоячи в колі один проти одного, кожен з учасників даного дійства

вдумливо

та поважно вітається з друзями, після чого впродовж короткого часу ділиться власним досвідом зі своїми товаришами, які з повагою слухають і ставлять свої запитання, роблять зауваження. Після цього всі присутні беруть участь у короткій, енергійній груповій вправі, насамперед для того, аби підсилити певні навички, виховати почуття неконкурентної команди та відчуття єдності. Ранкова зустріч має закінчуватися щоденними новинами, які зазвичай готує ведучий (вихователь, вчитель або визначений дорослий), щоби підкреслити актуальні питання чи завдання цього дня.

Бажання поділитися досвідом, ідеями, бути активним учасником педагогічного життя, готовність допомагати колегам - це саме ті якості, які, на мою думку, повинні віддзеркалювати ранкові зустрічі як форма активізації педагогів в колективі...

Ранкова зустріч в колі педагогів - це запланований, структурований збір, який займає важливе місце в повсякденній життєдіяльності групи, де панує атмосфера піклування та відповідальності. Присвячується 20-25 хвилин, що спрямовуються на створення позитивної атмосфери у групі на весь день перебування дітей у закладі, а чи на робочому місці... Практика ранкової зустрічі для педагогів - одна із перших форм роботи, орієнтованих на особистість, рівні її обізнаності у певному напрямку. Ранкову зустріч легко провести, вона закладає підґрунтя для інших змін, які потребують більшого досвіду, може розглядатися як частина семінару, майстер-класу, наради, педагогічної ради чи батьківських зборів...

Мета ранкових зустрічей для педагогів: практично ознайомити педагогів зі структурою ранкової зустрічі, «програвання» ними самими всіх її складових; згуртування педагогічного колективу, створення доброзичливого, позитивного мікроклімату у ньому, подача нової інформації в новій інтерактивній формі.

Під час участі у цих ранкових зустрічах педагоги здобувають новий досвід; вони ніби стають дітьми, а ведучий подає їм нову інформацію, проводить відповідні ігри згідно теми, спонукаючи мобілізуватись, вийти із зони комфорту. Проявити себе у нестандартній ситуації. Такі ранкові зустрічі допомагають активізувати людей, зняти стрес, переключити увагу, здобути позитивний досвід. Дозволяють розкрити творчий потенціал педагогів. Вважаю, що ранкові зустрічі варто враховувати управлінцям в освіті як одну з нетрадиційних форм роботи з педколективом та з батьками вихованців, адже, усі дорослі – це великі діти, і про це не варто забувати...

Складові ранкової зустрічі для педагогів

Вітання. Учасники групи вітаються і з цього моменту розуміють, що вони є повноправними членами спільноти. Вони збираються в коло разом з ведучим. Усі звертаються один до одного по імені, що допомагає створити атмосферу товариськості, довіри, взаєморозуміння. Всі, як діти, так і дорослі, прагнуть любові, позитивної оцінки, прагнуть почуватися часткою спільноти. Кожен розуміє усю важливість і допомагає іншим відчувати себе членами групи, яких цінують. Вітання створює спокійний та розважливий настрій для

такого елемента зустрічі, як обмін інформацією.

Обмін інформацією. Учасники висловлюють свої думки, відбувається обмін досвідом і зароджуються важливі теми для обговорення. Кожен має право запитати щось один про одного. Дана складова ранкових зустрічей допомагає розвинути навички, які допоможуть учасникам змогу навчатися говорити та чути один одного.

Групове заняття. Є наступним компонентом після осмислення та розуміння інформації. У групі створюється відчуття єдності, радості через проведення тренінгових вправ, психологічних етюдів, виконання пісень та промовляння віршів, сумісних ігор, виконання коротких завдань тощо.

Щоденні новини. Це оголошення теми, що має вивчатися цього дня, а також обмірковування події чи заходів, що відбувалися напередодні. Щоденні новини тренують спеціальні чи професійні навички, що сприяють розвитку певних здібностей. Даний компонент ранкових зустрічей може містити різнопланові завдання (інформація про знаменні події цього дня, перегляд алгоритму проведення певної діяльності тощо). Такі заняття дають початок діяльності кожному члену групи. Узагальнення найкращого досвіду сприяє розвитку доброти, емпатії та включення. Повторення таких демократичних взаємодій та звичних занять дає надзвичайні результати як у спільноті закладу, так і поза її межами. Ведучий ранкової зустрічі несе відповідальність за проведення ранкової зустрічі та моделювання демократичної поведінки всіх її учасників.

Як на мою думку, адаптація ранкової зустрічі як технології, започатковану для роботи з дітьми, в межі форми роботи для дорослих, зокрема, вихователів ЗДО, має за основну мету створити спільноту однодумців, активізувати педагогів, зацікавити їх сучасними підходами до різнобарв'я роботи з дітьми шляхом апробації власне на собі всіх моментів інноваційної технології...

В наш непростий час, час знецінення в суспільстві професії педагога взагалі, а, особливо, професії вихователя, іноді управлінцю дуже складно підібрати кадри, які відповідали б вимогам посади та задовольняли б пореби конкретного закладу, його направленості в діяльності, рівню упровадження технологій тощо... Що ж в зазначеній ситуації можна сказати про згуртованість колективу? Його цілеспрямованість? Об'єднання заради певної мети чи творчої задумки? Ось однією із форм у вирішенні питання активізації та згуртованості педагогів закладу саме і є ранкова зустріч для дорослих.

У чому полягає важливість створення спільноти? Спільнота дає відчуття приналежності. Члени спільноти живуть у більшому суспільстві, але вони пов'язані один з одним спільними інтересами та цінностями. Створення спільноти педагогів-однодумців вимагає часу, витримки, цілеспрямованості і небайдужості керівника, який очолює заклад. Лише взаємне піклування, доброзичливе спілкування та особистісні зв'язки сприяють створенню спільноти педагогів-однодумців. У центрі уваги ранкової зустрічі для

педагогів та її метою є саме співпраця заради вихованців, покращення умов в закладі, засвоєння інновацій та змін в нормативно-правовій базі, спільне навчання, а не конкуренція чи хизування власними надбаннями. Це забезпечує основу, на якій педагоги мають можливість здобувати знання, які виходять за межі їх безпосередніх посадових обов'язків, працювати, віддаючись на благо дітей, отримуючи при цьому незрівнянне задоволення.

Примірне планування ранкових зустрічей з педагогами закладу дошкільної освіти

№з/п	Назва теми	Період проведення
1.	«Організований початок нового навчального року»	Вересень
2.	«Діяльність консультативного центру при ЗДО»	Вересень
3.	«Обов'язковість отримання дошкільної освіти дітьми 5-го року життя»	Жовтень
4.	«Просвітницька діяльність ЗДО як Школи сприяння здоров'ю»	Жовтень
5.	«Підтримка батьків вихованців – запорука успіху функціонування ЗДО»	Листопад
6.	«Актуальні зміни в нормативно-правовому забезпеченні дошкільної освіти»	Листопад
7.	«Мнемотехніка дітям передшкільного віку»	Грудень
8.	«LEGO-технології в дитячому садку»	Грудень
9.	«Англійська мова для сучасної людини»	Січень
10.	«STREAM-освіта для дошкільників – новий підхід до розвитку дітей»	Січень
11.	«Ранкові зустрічі та Лялька як персона – інноватика в дошкіллі»	Лютий
12.	«Підведення результатів атестації»	Лютий
13.	«Розвиток степ-аеробіки як одна з оптимальних умов вдосконалення рухової активності дитини»	Березень
14.	«Розвиток мовлення засобами LEGO»	Березень
15.	«Організація збалансованого харчування дошкільників»	Квітень
16.	«Сьогодні дошкільник, а завтра – школяр... Підготовка дошкільників до навчання в школі в умовах НУШ»	Квітень
17.	«Психологічний дискомфорт у дитини в період перебування в ЗДО: причини, наслідки, шляхи попередження»	Травень
18.	«Інклюзивна освіта в нашому ЗДО. Підсумки»	Травень

Авторські розробки ранкових зустрічей для дорослих:

<https://super.urok-ua.com/rankova-zustrich-v-pedagogichnomu-kolektivi-zakladu-doshkilnoyi-osviti-poyednannya-formi-roboti-z-pedagogami-ta-zrazka-uprovadzhennya-innovatsiynoyi-tehnologiyi-v-robotu-z-ditmi/>

Література

1. <https://osvita.ua/school/method/upbring/744/>
2. <https://nus.org.ua/articles/rankova-zustrich-shho-tse-i-navishho/>
3. https://revolution.allbest.ru/pedagogics/00858449_0.html

Єршова І.В.,

вихователь-методист

*Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) – центр розвитку дитини №24 «Казка»
м. Кам'янське, Дніпропетровська область, Україна*

ОРГАНІЗОВУЄМО ТИЖДЕНЬ ЛОГОПЕДІЇ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

"Тематичні тижні" не можна назвати абсолютно новою формою методичної роботи, тем не менш вона має ряд особливостей, які сприяють найкращій взаємодії між педагогічним колективом, дітьми та батьками.

Головною особливістю тематичного тижня є те, що він виступає як унікальна комунікативна система, що дозволяє самовиражатися, самостверджуватися, рости духовно і творчо всім його учасникам. Тематичний тиждень об'єднує всіх учасників освітнього процесу і створює умови для їх спільної пізнавальної і творчої діяльності.

Основна мета проведення тематичного тижня в закладі дошкільної освіти - це систематизація, поглиблення, узагальнення знань всіх учасників освітнього процесу з певної теми.

Тема тижня дозволяє об'єднати всі види дитячої діяльності, зробити їх цікавими, максимально корисними для дітей. Заходи, що проводяться під час тематичного тижня, сприяють розвитку творчої взаємодії між дітьми різних груп, вихователями, батьками, фахівцями дитячого садка. Вони можуть мати різні форми проведення: ігри-мандрівки, експериментування, пізнавальні заняття, спостереження, екскурсії, тренінги, майстер-класи, виставки, вирішення проблемних завдань, ситуацій та ін. Дані заходи переслідують вирішення декількох завдань одночасно. По-перше, вирішується пізнавальне завдання: залежно від теми тижня, заходи включають в себе новий матеріал, який розглядається трохи в іншому аспекті, ніж на заняттях, що сприяє найкращому засвоєнню матеріалу. По-друге, розкривається соціальний аспект педагогічного процесу, це: взаємодія дітей різного віку, залучення батьків не лише як глядачів, але, насамперед, як безпосередніх учасників. Ну і, звичайно ж, силами дорослих і дітей, реалізується розвивальне завдання.

З метою підвищення інтересу суб'єктів освітнього процесу до корекційних занять в нашому закладі проведено Тиждень логопедії «Буду я навчатись мови золотої», девіз якого «Режисуємо дитяче спілкування –

розвиваємо вербальну комунікацію дітей як умову розвитку особистості».

Мета заходу:

- Підвищити інтерес суб'єктів освітнього процесу до корекційних занять.
- Показати реальні форми роботи, можливості корекційної роботи вчителя-логопеда закладу дошкільної освіти.
- Сформувати команду однодумців для подолання мовних порушень дошкільників.

«Тиждень логопедії», як методичний захід, розроблений творчою групою, затверджено директором закладу. реалізований відповідно плану.

Етапи реалізації:

I етап. Попередня робота. Вивчення методичної літератури. Підбір матеріалів для «Методичної скарбнички» і розробка плану проведення тижня.

II етап. Організаційна робота. Визначення заходів, підходів до змісту, цілей, методів організації кожного дня, підбір відповідних матеріалів для ефективного впровадження ідей, визначення специфіки впливу різних спеціалістів, зміст та форми взаємодії учасників корекційного процесу. Оголошення про Тиждень логопедії.

III етап. Основний. Реалізація запланованих заходів з усіма учасниками освітнього процесу.

IV етап. Підсумковий. Створення відеозвіту заходу. Розміщення на сайті закладу.

Робота проводилась в таких напрямках:

- Робота з педагогами.
- Робота з дітьми спеціальних груп.
- Робота з батьками.
- Спільні заходи для всіх учасників.

Робота з педагогами включала в себе використання таких форм як практичне заняття з елементами тренінгу, ділові ігри, майстер-клас, психологічний тренінг, консультації та науково-практичні інформація з питань подолання порушень мовлення малюків в умовах логопедичної групи.

В роботі з дітьми вчителями-логопедами, вихователями груп, практичним психологом, музичним керівником, керівником гуртка проведено серію інтегрованих занять, ігор, вправ на розвиток всіх компонентів мовлення. Значна увага була приділена впровадженню здоров'язберігаючих технологій, попередженню перевтомлення дітей на заняттях.

Робота з батьками. Велика роль в проведенні «Тижня логопедії» відводилась розповсюдженню спеціальних знань серед батьків через їх активну участь в опитуваннях, тренінгах, вікторинах, «контрольних» для родини.

Спільні заходи включали в себе участь у форумі, конкурсі, розвагах, сумісній продуктивній діяльності.

За підсумками «Тижня логопедії» був створений відеофільм, кадри якого свідчать про велику ступінь зацікавленості, жвавого інтересу дорослих, емоційного задоволення дітей в процесі проведення заходів в рамках заходу.

«Тиждень логопедії» дав можливість обмінятися думками, досвідом роботи вчителів-логопедів, актуалізувати питання своєчасної корекції порушень мовлення серед вихователів та батьків, розвинути вербальну комунікацію дітей як умову розвитку особистості.

План проведення Тижня логопедії «Буду я навчатись мови золотої»

Девіз тижня: Режисуємо дошкільне спілкування – розвиваємо вербальну комунікацію дітей як умову розвитку особистості.

Мета тижня:

- Підвищити інтерес суб'єктів освітнього процесу до корекційних занять.
- Показати реальні форми роботи, можливості корекційної роботи вчителя-логопеда закладу дошкільної освіти.
- Сформувати команду однодумців для подолання мовних порушень дошкільників.

1 день . Працюємо разом.

Девіз: «Разом можна подолати будь-які перешкоди».

Відкриття тижня: свято «Кожне слово то перлина».

З дітьми:

- Бесіда «Поміркуємо на тему: « Для чого нам потрібна мова?»
- Інтегровані заняття за лексичною темою тижня.
- Ігрова скарбничка «Перевір себе».

З батьками:

- День відкритих дверей «Педагогічна майстерня гарного мовлення».

З педагогами:

Ділова гра «Логопедична веселка».

2 день. Граємо пальчиками – розвиваємо мовлення.

Девіз: «Все наше життя – просто гра».

З дітьми:

- Вправи для дітей « Розкажемо вірші руками».

З батьками:

- Консультація з елементами тренінгу «Мовлення на кінчиках пальців».

З педагогами:

- Науково – практична інформація для педагогів «Рівень розвитку моторики як діагностичний фактор стану мовлення».

Сумісна діяльність дітей та батьків:

Конкурс малюнку «Перетворення долоньки».

3 день. Здоров'язберігаючі технології у корекційній практиці логопеда.

Девіз: «Навчання без здоров'я не користь, а біда».

З дітьми:

- Ігрові вправи «Логопедична зарядка».

З батьками:

- Майстер – клас «Вправи з релаксації як профілактика психічного здоров'я дітей».

З педагогами:

- Майстер-клас «Адаптований японський лікувальний масаж».

Сумісна діяльність педагогів і батьків:

Форум «Що таке здоров'я?».

4 день « Навчаємо культури спілкування».

Девіз : «Слова щирого вітання дорожче за частування».

З дітьми:

- Розвага «В країні Ввічливості».

З батьками:

- Контрольна для родини (ситуації спілкування батьків з дітьми).
- Консультація: «Почитайте малюку». Добірка творів

В.Сухомлинського.

З педагогами:

- Психологічний тренінг для вихователів «Спілкування як показник загально - людської культури».

5 день. «Казки в «Казці».

Девіз: «Нас казка вчить розмовляти».

З дітьми:

- Вікторина «Вгадай казку».
- З батьками:
- Соціологічне опитування «Казка в житті вашої дитини».
- З педагогами:
- Ділова гра для вихователів «Казка про Господаря Мовної

скриньки».

- Сумісна діяльність дітей, батьків, педагогів:

«Казкова спартакіада». Підсумки тижня. Розміщення відеозвіту на сайті закладу.

Карпик Н.В.,

вихователь-методист

Раково-Ліський дошкільний навчальний заклад «Колосок»

село Раків Ліс, Камінь-Каширський район,

Волинська область, Україна

МЕТОДИЧНИЙ КВЕСТ: «Я – УСПІШНИЙ ПЕДАГОГ»

Мета:

- сприяти професійному розвитку молодих педагогів закладів

дошкільної освіти;

- створити атмосферу співпраці в групах;
- розвивати навички партнерських стосунків і рефлексії, уміння розкривати своє сприймання ситуації;
- допомогти усвідомити педагогам свої особистісні цінності та змінити їх в позитивну сторону до себе.

Обладнання: прикрашена коробка, зім'ятий папірець та огризок яблука, перстень та намисто, кольорові цукерки, корзини зі стрічками різних кольорів, коробки з пластиліном, перевернуті прислів'я, яблуко, дошка, ніж, лялька, ножиці, силует ляльки, жилет, маркер, фліпчарт.

Хід квесту:

Добрий день, шановні молоді педагоги. Я дуже рада вас бачити і сподіваюсь на вашу допомогу, підтримку і плідну співпрацю. Та чи готові Ви працювати підкаже вправа «Зручна позиція».

Вправа «Зручна позиція».

Пропоную Вам сісти зручно на стільці, схрестивши ноги та підперши рукою підборіддя. Отож, якщо Ви підперлись правою рукою і права нога зверху – отже ви налаштовані позитивно на наш захід і бажаєте плідно працювати. Якщо все протилежно – ліва рука і нога – хоча це не ваше особисте бажання, але потрібно...

Якщо рука і нога протилежні – все залежить від ситуації: якщо цікаво – буду працювати, якщо ні – зроблю вигляд, що працюю.

Тому, щоб вас зацікавити, я принесла вам коробку.

Вправа «Коробка»

Зовні, ніби гарна коробка, але, подивившись на її вміст, ми можемо визначити її призначення. Якщо у коробку покласти зім'ятий папірець, огризок яблука тощо, це буде... смітник. Якщо тут будуть лежати перстень, намисто та інші прикраси, це буде – шкатулка, скарбничка. Але ж ми – педагоги, тому у мене це методична коробка, в якій захований скарб. Саме Вам, у цій квест-кімнаті, потрібно буде його знайти, виконуючи завдання, розкриваючи свої знання і демонструючи свої вміння. Щоб набратися енергії, пропоную пригоститися Вам цукерками.

Розминка «Асоціації»

Пригощайтесь з моєї коробки, оберіть собі цукерку Вашого улюбленого кольору та сідайте за стіл, на якому корзина з бантом відповідного кольору. Після чого я Вам зачитаю, що це означає.

Якщо ви обрали **Синій колір** Ви спокійні, впевнені в собі і заслуговуєте на довіру людей. Подібно океану, ви здаєтесь сильним і надійним. Але в глибині душі трохи вразливі, схильні до хвилювань і сум'яття. Ви прагнете до гармонії і миру, а також піклуєтесь про людей і допомагаєте їм.

Червоний колір означає, що Ви смілива, сильна, галаслива і повна енергії людина. Ви дуже завзяті й спонтанні, жадаєте робити те, що принесе дозу адреналіну. Легко захоплюєтесь, але залишаєтесь амбітним і здатні скласти серйозну конкуренцію своїм суперникам. Вам подобається бути в центрі уваги, і

ви не втрачаєте шансу опинитися у вирі подій. Ви живете повним життям.

Зелений - Ви практичні, послідовні і вірні власним переконанням. Ви ладите зі своїм внутрішнім світом, перебуваєте в балансі і стабільності. За своєю природою ви відчуваєте інших людей і знаєте, як привернути їхню увагу і заслужити повагу. Це вміння доповнено почуттям власної гідності, тому вас цінують і люблять дуже багато людей.

Жовтий - Ви цікаві і отримуєте величезне задоволення від вивчення чогось нового. Прагнете до щастя і самореалізації. Вам подобається веселити інших людей, навіть якщо вам самому не так вже й радісно. Ви розумні, дуже цілеспрямовані. Знаєте, як хочете прожити своє життя, і готові зробити все можливе для здійснення задуманого.

Отож, завдання квесту для Вашої команди будете шукати у конвертах свого кольору. Команди готові, гарного вам настрою!

Для натхнення я розповім вам **легенду, як Господь створював вихователя.**

Бог творив виховательку... Він працював вже шостий день.

Ангел, який спостерігав за ним, сказав: «Господи, Ви, так довго працюєте над цією моделлю!». А Бог відповів: «Ти бачив, які спеціальні побажання до цього замовлення? Вона повинна бути легкою у всьому, але в той же час не з пластику. Вона повинна мати 160 рухомих частин: нерви, як сталеві троси, коліна, на яких одночасно можуть сидіти десять дітей, але сама вона повинна сидіти на дитячому стільчику. Вона повинна звикнути жити, схилившись. Її слова повинні лікувати все: від шишок до душевного болю, а ще у неї має бути шість пар рук, щоб вона все встигала»

Ангел похитав головою і сказав: «Мене найбільше турбують три пари очей, які повинна мати вихователька».

Бог відповів: «Одна пара очей для того, щоб бачити через зачинені двері, в той час як запитає: «Що ви там робите?», хоча вона це вже давно знає. Друга пара - на потилиці, цими очима вона бачить те, що не зобов'язана бачити, але повинна знати. І, звичайно ж, вона повинна ще мати два ока попереду, якими, дивлячись на пустотливого малюка, промовлятиме: «Я тебе розумію, і я тебе дуже люблю! - не сказавши при цьому ні слова».

Ангел смикнув Бога тихенько за рукав: «Ідіть спати, а завтра продовжите свою роботу».

«Я не можу, - відповів Бог, - адже вже близько до того, щоб здійснити задумане. Я вже зробив так, що вона себе лікує, якщо захворіє, що вона зможе порадувати 30 дітей одним маленьким пирогом до дня народження, що вона шестирічних навчить мити руки перед їжею без нагадування, переконає тріліток в тому, що пластилін неїстівний і зможе вселити їм думку, що ноги задумані мною не для бігу, а для ходьби».

Ангел повільно обійшов навколо моделі виховательки. «Занадто м'яка», - зітхнув він. «Але зате стійка, - сказав енергійно Бог, - ти навіть не уявляєш, що вихователька може зробити і витримати ВСЕ».

«А може вона думати?»

«Не тільки думати, а й судити і приміряти, - сказав Бог, - а іноді і забувати!»

Ангел нахилився і провів пальцем по щоці моделі. «Тут протікає, - сказав він, - Я ж казав Вам, що занадто багато намагаєтеся вкласти в цю модель»

«Це не вода, - відповів Бог, - це сльоза».

«А вона для чого?»

«Вона тече від радості і печалі, розчарування і вдячності».

«Ви геній», - захоплено сказав Ангел.

Бог задумливо подивився на модель і сказав: «А ще ця сльоза ця для того, щоб не переповнити чашу її терпіння».

Отож, Господь Бог кожного вихователя творив як найкращу у світі людину. Але щоб високо тримати цю планку, нам також потрібно докласти деякі зусилля. І сьогодні ми їх знайдемо та озвучимо під час нашого квесту.

Завдання 1 «Пластилінова наука»

Знайдіть на своєму столі предмет, на якому зазначена ця цифра (коробка з пластиліном). А зараз кожен візьме собі шматок пластиліну і зліпить одну з частин тіла людини, яку захоче сам. (*Педагоги працюють*). А зараз з цих частин тіла, що ви зліпили, складіть людину. Чи вдається вам це? Чому? (*відповіді*)

Висновок: не маючи жодного контакту, ми не отримуємо позитивного ефекту. А тільки зробивши крок до повної взаємодії, ми можемо насолоджуватися прекрасним результатом. Тому так важливо спілкуватися зі своїми колегами в дитсадку та співпрацювати разом. Не виконувати те, на що вам вказали, а саме співпрацювати, пропонувати свої ідеї і прислухатися до порад.

На фліпчарті ведуча записує у найнижчій чарунці слово «співпраця».

Завдання 2 «Законодавча база»

У конвертах з цифрою 2 ви знайдете визначення, яким потрібно вказати що це.

1. ... - визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи дошкільної освіти, яка забезпечує розвиток, виховання і навчання дитини, ґрунтується на поєднанні сімейного та суспільного виховання, досягненнях вітчизняної науки, надбаннях світового педагогічного досвіду, сприяє формуванню цінностей демократичного правового суспільства в Україні (*Закон про дошкільну освіту*).

2. ... - це Державний стандарт дошкільної освіти України, який реалізується програмами та навчально-методичним забезпеченням, що затверджуються Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України. У ньому зведено норми і положення, що визначають державні вимоги до рівня освіченості, розвиненості та вихованості дитини 6(7) років; сумарний кінцевий показник набутих дитиною компетенцій перед її вступом до школи. (*Базовий компонент дошкільної освіти*).

3. ... - процес визначення конкретних цілей, завдань, змісту, форм, методів, засобів досягнення намічених перспектив на певний відрізок часу. (*планування освітнього процесу*).

4. ... - документ, що містить назви іграшок, посібників та обладнання, що необхідні для оптимального оснащення освітнього процесу в усіх вікових групах закладів дошкільної освіти, де виховуються діти від народження до 6 (7) років. (*Примірний перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти*)

5. ... - документ, що визначає санітарно-епідеміологічні вимоги до дошкільних навчальних закладів усіх форм власності, виконання яких дозволяє створити нешкідливі умови розвитку, виховання, навчання дітей, режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я дітей. (*Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів*)

6. ... - вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі, стажисти, аспіранти, докторанти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти (*Здобувачі освіти*)

7. ... - окреслюють оптимальний комплекс розвивальних, виховних, навчальних функцій і змістових напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей до 6 (7) років, передбачають поступові ускладнення програмового змісту на кожному віковому етапі (*Інваріантна складова програми – комплексні програми*).

8. ... - орієнтовний додатковий зміст освітніх послуг, засвоєння якого всіма дітьми дошкільного віку не є обов'язковим і забезпечується на задоволення індивідуальних інтересів, бажань, здібностей дошкільників та запитів їхніх родин через різні форми здобуття дошкільної освіти. (*Варіативна складова освітньої програми – парціальні програми*)

Всі ці визначення стосуються **«нормативно-правової бази»** (*записати на фліпчарті*), якою маєте керуватись у своїй роботі. Адже ці документи постійно мають бути на столі як Біблія, яку маєте перечитувати постійно, та керуватись ними як Божими заповідями.

Завдання 3 «Інноваційні технології»

Конверти з відповідною цифрою містять таке завдання: розглянути зображення і сказати про що йдеться мова.

Звісно, ви здогадалися, що це інноваційні технології, які використовуються в закладах дошкільної освіти, щоб мотивувати малюків до навчання, зробити освітній процес цікавим для дітей, навчати активно взаємодіяти з іншими, створити умови для самореалізації кожної особистості. Я не закликаю вас використовувати все й одразу. Щоб обрати свою освітню лінію, потрібно добре ознайомитися з кожною технологією, тобто займатись самоосвітою (*записати слово «самоосвіта» у наступній чарунці*). Адже вихователь не повинен іти попереду, ведучи за собою дітей, не повинен іти позаду, весь час підштовхуючи їх,— він повинен бути весь час поряд і спільно вирішувати всі проблеми, що виникають в освітньому процесі. А щоб вирішувати їх вдало, необхідно самому досконало володіти тим

матеріалом, якого ми навчаємо дітей. Саме тому вихователь не повинен стояти на місці, а має весь час вдосконалюватись.

Завдання 4 «Перевернуті прислів'я»

Знайдіть, будь ласка, в цій кімнаті конверт вашого кольору з цифрою 4. Ваше завдання записати прислів'я так, як воно звучить. Для цього потрібно підібрати до кожного слова антонім.

1. За розумними ногами і голова має хвилювання (За дурною головою рукам і ногам немає спокою).

2. Кепсько того шпинати, хто не хоче щось не знати (Добре того навчати, хто хоче все знати).

3. Проволай – умію, й промовчи – розучусь (Не кажи — не вмію, а кажи — навчусь!)

4. Усі ноги втрачають чужу дурість (Кожна голова має свій розум)

Лише творчі педагоги можуть запропонувати такі варіанти прислів'їв. І не важливо, що початковий варіант звучав дещо інакше. Ще В.О.Сухомлинський підкреслював, що тільки творчий педагог здатний запалити в дітях спрагу пізнання, тому кожному вихователю необхідно розвивати **«креативність»** (*записати на фліпчарті*), що є головним показником його професійної компетентності.

Завдання 5 «Органи чуття»

Шукайте конвертики з цією цифрою. Ваше завдання: написати якнайбільше дієслів до цих органів чуття. Тобто, що вміють робити очі, губи, вуха, серце?

Виконують завдання.

Зачитайте усі дієслова і визначте, яке з них найголовніше у нашій роботі.

Дійсно, можна дивитись, але не бачити, чим занепокоєна чи зацікавлена дитина; можна слухати, та не чути головного у словах малюка; можна багато говорити, але не сказати головного; можна відчувати, боліти, жаліти, але не любити. (*Ведуча записує у наступній чарунці слова «бачити», «чути», «сказати», «любити»*). Яке ж з цих слів головне? Звісно, любов. Адже коли любиш, без зайвих слів можна почути дитину; з одного погляду зрозуміти її бажання. Коли любиш, жодним словом не завдаси болю.

Завдання 6 «Господині»

Відшукайте конверти з цифрою 5. Прочитайте завдання.

1. Застібнути гудзики.

2. Вирізати ляльку.

3. Заплести косичку.

4. Порізати шматочками яблуко.

Всі завдання дуже легкі, отож запрошую по два учасника з кожної команди. Станьте поруч та обійміть, будь ласка, свого товариша однією рукою. У вас залишилися вільними дві руки – права в однієї і ліва в другої, тому підходьте ближче до своїх робочих місць і виконуйте завдання.

Виконують завдання.

Чи справились ви із завданням? Як легко було його виконувати? Так це вдається і нашим дітям, через нашу надмірну опіку. Цю вправу ми виконали для того, щоб переконатись: канули в лету ті часи, коли ви дитячою рукою виводили цифри на папері. Сьогодні ви маєте запропонувати дітям олівець, фарбу, пензлик, щітку, пісок, паличку на вибір дитини і влаштувати батл: у кого цифра 2 виявиться найгарнішою. У наш час змінилися функції педагога. Він вже не є джерелом знань, умінь і навичок. Поспостерігайте за немовлям, якому дали в руки гаджет, - воно вже дивиться на зображення та реагує на нього. Трішки пізніше малюк починає одночасно виконувати кілька робіт: дивиться мультики, будує автостраду і відкриває рота, щоб дбайлива мама погодувала своє пташенятко. Сучасний педагог — це мотиватор (*записати на фліпчарті слово «мотивація»*), комунікатор та навігатор в організації діяльності дитини. Саме в різних видах діяльності дитина через особисту активність не лише набуває потрібних знань, умінь і навичок, а й навчається застосовувати їх у різних умовах, збагачуючи особистий досвід.

Завдання 7. «Горішки».

Це завдання спільне для усіх команд. Підійдіть, будь ласка, до столу і оберіть кожен для себе горішок. Добре його розгляньте і запам'ятайте. Кладіть назад у корзинку і після перемішування знайдіть саме свого.

Цікаво дізнатися, хто як запам'ятовує свій горішок, якою тактикою користувався, щоб його знайти?

На перший погляд, здається, що всі горіхи схожі між собою, але якщо придивитися уважно, то можна помітити, що вони різні. Так і наші діти: на перший погляд – хлопчики і дівчатка, але у кожного є свої особливі риси, своя краса і потенціал, своя індивідуальність, яку ми повинні враховувати. Тому основним у нашій роботі є **«особистісно-орієнтований підхід до дітей»** (*записати на фліпчарті*). Ніколи не порівнюйте дітей між собою, а лише з її попередніми досягненнями. І якщо ці горішки-зернятка ми посадимо в благодатний ґрунт, будемо поливати та підживлювати любов'ю, розумінням, сприйняттям, його буде оточувати ніжне проміння батьків, педагогів, тоді наша зернина дасть щедрі сходи.

Підведення підсумків.

Ось і дістались ми до скарбу, що був захований у шкатулці.

Дістає рукавички.

Це - найважливіше у нашій професії. Що ж означають рукавички? Пропоную послухати.

Притча про терпіння

Вихователь в дитячому садку допомагала хлопчику натягнути черевики. Вони застрягли десь на півшляху і ні туди, і ні сюди... Коли їй все-таки вдалося їх надіти, піт з неї котив градом. Та вона готова була заридати, коли малюк видав: «А вони не на тій нозі!». Вихователь глянула – дійсно, правий черевичок був на лівій нозі і навпаки. Зняти їх було не легше, ніж надіти... Дівчина ледве стримувала себе, натягуючи правий черевик тепер уже на праву ногу.

- А це не мої черевики, - ошелешив хлопчик.

Вона з силою прикусила язика, щоб не сказати зайвого. Знову півгодини мучилася, намагаючись стягнути ці нещасні черевики. Коли їй це нарешті вдалося, хлопчик з задоволеним обличчям сказав:

«Це черевики мого брата, але моя мама дала мені їх поносити». Вона вже не знала, плакати їй чи сміятися. Зібравши останні сили, вона ще раз натягнула черевики й запитала: «А де твої рукавички?» На що хлопчик відповів: «Я засунув їх у черевики». Так народжується терпіння...

Саме **терпіння** (*записати на флінчарті*) – найбільший скарб, який має знайти у собі вихователь. І лише осягнувши всі сходинки професійної майстерності, зможете сказати: «Я – успішний педагог».

Тож бажаю успіхів у педагогічній діяльності, любові та поваги від вихованців, батьків, колег, щиро зичу Вам сил, наснаги у цій нелегкій, подвижницькій праці, здоров'я, благополуччя, а головне - терпіння!

Кравченко А.І.,

директор закладу дошкільної освіти

Катеринопільський центр розвитку дитини «Сонечко»

Смт Катеринопіль, Черкаська область, Україна

ФОРМИ СПІЛЬНОЇ РОБОТИ ДИТЯЧОГО САДКА З РОДИНОЮ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ БАТЬКІВ, НАЛАГОДЖЕННЯ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН (З ДОСВІДУ РОБОТИ)

Дошкільне дитинство – це перша сходинка у формуванні особистості людини. Тому, у нашому закладі приділяється належна увага формуванню особистості дитини, розвитку творчих здібностей, набуттю нею соціального досвіду, збереженню та зміцненню фізичного, психічного та духовного здоров'я дитини. Відрадно є те, що ми відчуваємо підтримку батьків, піклувальної ради щодо сприяння у поліпшенні та модернізації матеріально – технічного забезпечення закладу. Тож батьки – активні учасники освітнього процесу, наші союзники і партнери.

Сучасне життя спонукає нас до різноманітних форм спільної роботи дитячого садка з родиною, а найголовніше те, що ми рекомендуємо всім, - це вивчення та аналіз методичних рекомендацій таких науковців, як Олени Кононко, Любомири Калужької, Тетяни Алексієнко та інших практиків, роботи яких нам допомогли виділити такі форми роботи з батьками: індивідуальна; групова; колективна; наочно-письмова.

Виховання дошкільників ЗДО і сім'ї - щоденний нерозривний процес. Педагогічний колектив працює у тісній співпраці з батьківським колективом з метою створення найсприятливіших умов для самореалізації та розвитку дошкільнят, реалізуючи співпрацю в таких напрямках: створення

інформаційно-просвітницького простору для батьків та інших членів родин, які беруть участь у вихованні дитини; заохочування батьків брати активну участь в освітньому процесі; формування у батьків позитивного ставлення до партнерської взаємодії тощо.

Педагоги тісно співпрацюють з сім'ями своїх вихованців через різні форми взаємодії, а саме: індивідуальні чи групові бесіди та консультації з актуальних тем сьогодення; консультативний центр, фото/відео презентації тощо. Найпоширенішим засобом інформування батьків про життя закладу є: сайт, дошка оголошень «Наше Сонячне життя»; ширми; інформаційні, тематичні стенди; тематичні, педагогічні виставки; стінгазети, колажі, бібліотеки педагогічної, правової, медичної, дитячої літератури тощо. Інформаційній відкритості закладу сприяє залучення батьків до підготовки та участі у проведенні родинних свят, розваг, дозвілля, конкурсів, виставок, ярмарків, проектів, дослідницької діяльності дітей, онлайн-спілкування в соціальній мережі на сторінці закладу у Facebook.

Так, розуміючи те, що дошкільний вік – відповідальний час для формування в дитини основ сприйняття світу, одне із завдань дошкільної освіти формувати у дітей культуру поведінки в природному довкіллі, виховувати ціннісне ставлення до природи, уміння її доглядати та оберігати.

Діти дуже емоційні, чуйні та милосердні й сприймають природу як живий організм. Природоохоронна справа залежить від свідомості кожної людини, її відповідальності за долю рідної природи. Це вимагає підвищеної уваги до виховання дбайливого ставлення до її об'єктів, починаючи з дошкільного віку – періоду становлення основ майбутньої особистості.

З метою формування у дітей екологічної свідомості, бережливого ставлення до всього живого у Катеринопільському центрі розвитку дитини організовано проведення конкурсу за участю батьків вихованців закладу «Найкраща годівничка». Роботи, представлені батьками, вражають оригінальністю, творчим підходом. Годівнички виготовлені як із дерева, фанери, так і з покидькового матеріалу, з віконечками, розмальовані орнаментами, казковими героями, підписами «Смачного!».

Такі форми роботи розвивають у дітей та дорослих почуття небайдужості, вміння піклуватися про все живе на Землі, зароджують паростки добра та людяності.

Визначним у діяльності закладу дошкільної освіти є тісна співпраця з батьками щодо виховання у дошкільників національної свідомості, відчуття духовного зв'язку зі своєю родиною. Уже традиційною формою такої співпраці стали свята у родинному колі. Тепла і зворушлива атмосфера панує в дитячому садку під час таких заходів. Поезією і піснями, обіграванням народних обрядів звеличуємо разом з дітьми родину, найдорожчі для кожної людини цінності – материнську любов, батьківську науку, бабусину молитву, дідусеву мудрість.

Оригінальні родинні обряди наш народ передає із покоління в покоління. Усі вони, овіяні теплом і щирістю сімейних взаємин,

символізують міцність родини. Досить цікавим є давній родинний обряд українців, пов'язаний із першим закосиченням дівчаток, що символізує їхнє дорослішання та готовність допомагати рідним. Заплітаючи косу, матері обов'язково благословляли своїх донечок на щасливу дівочу долю.

Особливе захоплення у дошкільників та їхніх батьків викликало родинне свято проведене у закладі дошкільної освіти, присвячене народному обряду першого закосичення дівчаток п'ятирічного віку, що здавна означав їхнє дорослішання і набуття відповідального статусу «мамина помічниця».

Метою цього свята є формування ціннісного ставлення до родини, ознайомлення із традиціями і звичаями українського народу, цінування людської праці, прагнення допомагати членам родини, виховання почуттів любові до родинних цінностей. Цей гарний, ніжний, дивовижної краси, великого змісту обряд, дуже важливий для духовного розквіту кожної дівчинки на п'ятому році життя.

Під час свята в залі панувала атмосфера доброзичливості та щирості. Хоча за вікном поскрипував мороз, завивала хуртовина, але яскравості свята додавали барвисті вишиванки та сяючі усмішки дітей та ведучих. Діти потішили гостей виконанням української пісні «Калинонька» у супроводі дитячого оркестру народних інструментів. Слова пісні «... Як маленький соловейко пісеньку співає...» звучали під переливи «свистульок».

Нікого не залишило байдужим дефіле дівчаток, які з гордістю демонстрували красу і неповторність дівочої коси та майстерно виконаний танок «Квітка-душа» з віночками.

Мами благословляли своїх донечок та заплітали їм коси, уквітчували їхні голівки барвистими стрічками: жовту – бо вона символізує сонце, блакитну – символ неба і води, малинову – символ людської душевності, жовтогарячу – як символ житнього хліба, фіолетову – символ людської мудрості, рожеву – символ достатку, а червону – символ кохання.

На згадку про свято діти подарували мамам обереги, виготовлені власними руками мішечки та вручили їх рідним зі словами:

Символічні квіти і травичка

Вбережуть матусю на віки,

Бо у них любов, добро і щирість

А такого не купити, не знайти...

Від одержаних емоцій, дитячих виступів і побажань на очах присутніх бриніли сльози радості і гордості.

Подібні заходи сприяють зміцненню родини, творчій співпраці вихователів та батьків, підтриманню тепла сімейного вогнища.

Питанню екології приділяється належна увага педагогами, які урізноманітнюють освітній процес, тож проведення екологічного конкурсу «Ялинкове диво» за участю батьків є вагомим. Адже, традиція ставити живі ялинки у кожній оселі призводить до масового вирубування цих чудових дерев, які дають велику та незамінну користь не тільки людині, а й планеті загалом. Щоб не сталося екологічного лиха, щоб зберегти зелені насадження

у святкові дні, ми повинні навчитися в інший спосіб прикрашати свої домівки. Маємо донести до самого серця своїх дітей розуміння, що ялинки потрібно берегти! А ще живі деревця можна успішно замінити альтернативними, і не лише штучними, а й виготовленими з різноманітних матеріалів, які дарує природа, або з підручних чи так званих викидних. Колективна діяльність надихає малят на творчість, формує у них бажання берегти природу.

Вдумливо та творчо підходять педагога закладу дошкільної освіти до створення та впровадження в роботу з дітьми освітніх проектів. Добрих результатів досягнуто під час проведення проектів взаємодії з дітьми середнього дошкільного віку валеологічного спрямування «Ой, який чудовий я!», проект освітньої роботи з батьками «Мій родовід». Метою проектів було формування у дітей ставлення до здоров'я, власного та інших людей, як до найвищої цінності; створення умов для емоційно-пізнавальної активності дітей; розширення знань дошкільників про свій родовід, а також навчати їх шанувати рід, берегти пам'ять про нього; виховати товариські стосунки, бажання дбати про власне здоров'я. Учасниками були діти, вихователі та батьки. Під час проектів було організовано з дітьми освітню, ігрову, трудову, театралізовану діяльність. Варто відзначити активну участь батьків вихованців під час реалізації проекту «Ой, який чудовий я!». Домашнім завданням для батьків було заповнення «Щоденника настрою дитини», в якому батьки разом з дітьми відзначали як і чому в малюків змінюється настрій протягом дня. Завдяки цьому батьки могли відслідкувати зміни в настрої дитини і зробити відповідні висновки та створення родинного дерева, де батьки проявили свій творчий підхід до виконання завдання.

З метою виховання у дітей доброти та співчутливого ставлення до людей з обмеженими можливостями з дітьми старшого дошкільного віку організовано та проведено літературний проект за казкою «Кривенька качечка». Педагоги за допомогою добре відомого літературного твору ознайомлювали дітей із особливими, не схожими на інших людей. В кінці проекту було організовано виставку творчих робіт виготовлених батьками з дітьми з використанням різних технік на тему «Серце у якому живе добро».

Успіх освітньої роботи з дітьми значною мірою залежить від узгодженості поглядів і виховних дій дорослих, які ними опікуються. Якщо педагоги і члени родини вихованців дотримуються єдиної стратегії розвитку дитини, розуміють і підтримують одне одного, то й результати їхніх виховних впливів, безумовно, добрі. Але як мотивувати сучасних, завжди заклопотаних батьків до активної участі в житті дитсадка? Епізодичних, навіть цікавих і оригінальних, заходів недостатньо, потрібна системна, цілеспрямована робота.

Проект «Батьки – наші однодумці, партнери» передбачає творчу, систематичну, багатогранну роботу педагогічного колективу з батьківською громадою, спрямовану на активну педагогізацію батьків задля дітей: їх здоров'я, безпеки, комфорту, особистісного розвитку. Водночас педагоги як

учасники освітнього процесу не лише навчають батьків, а й самі вчаться, дослухаються до їхньої думки, не лише пропонують їм готові рецепти виховних впливів, а й заохочують до вироблення власних поглядів і внесення неординарних рішень у виховний процес. Проект розрахований на роботу протягом року.

Незвичайні квітники, штучні водойми, цікаве, виготовлене разом з дітьми ігрове обладнання ігрових майданчиків – усе це перетворює дитячий садок на чарівний світ казки, добра і дитинства. Засобом активізації уваги в пізнавальній діяльності є зроблені з підручного матеріалу і розташовані по всій території дитячого садка експонати, завдяки яким під час прогулянок і занять на свіжому повітрі малята залюбки розповідають про них, виконують їхні завдання, складають оповідки і радіють кожній зустрічі. Поклавши в основу своєї роботи принцип партнерської взаємодії з батьками, громадськістю стало успішним та ефективним реалізація проекту творчої, пошукової, спільної діяльності з батьками вихованців, громадськістю «Мальовничі куточки в дитячому садочку».

Матеріали освітніх проектів висвітлені у громадсько-політичних виданнях, опубліковано на Методичному порталі, вебсайті закладу та соціальних мережах (на сторінці закладу у Facebook).

Отже, поєднання зусиль сімейного і суспільного виховання їх взаємодоповнюваність дозволила формувати «образ сім'ї» у старших дошкільників, гармонізувати, коренувати дитячо-батьківські відносини, додавши їм велику гуманність. Дослідно-експериментальна робота вплинула на поглиблення, розширення уявлень про сім'ю, на формування змістовного «образу сім'ї» у дітей під впливом збагачення дитячо— батьківських відносин.

Тому, сім'я більшою мірою впливає на «емоційно - статеві уявлення дитини про сім'ю, тобто на зовнішній рівень «образу сім'ї», який реалізується у взаємодіях дитини з соціальним і предметним світом.

Заклад дошкільної освіти має нагоду збагатити, уточнювати, узагальнювати, корегувати уявлення дітей про сім'ю, сімейний устрій, формувати ціннісні орієнтації на основі залучення до традиційного ідеалу сім'ї, організовувати діяльність дітей, в якій знайдуть вираз почуття дітей до батьків, інших членів сім'ї; побічно впливати на зміст дитячого «образу сім'ї» через підвищення психолого- педагогічної культури батьків. Тому можливості дитячого садку більшою мірою реалізуються у формуванні внутрішнього рівня дитячого «образу сім'ї», тобто змістовних категоріях образу, його ціннісної основи, що визначає усвідомленість дитячого образу.

Аналіз потенціалу сучасної сім'ї у формуванні у дошкільників «образу сім'ї» дає підставу виділити позитивні тенденції (переважання егалітарних відносин, зміна ролі батька як вихователя, установка на свідоме батьківство) і відзначити ті негативні явища, які приводять до спотворення цього образу (зміна функцій, трансформація сімейних ролей, втрата традиційного устрою життя, культ життєвого успіху і матеріальних цінностей, зловживання

дитиною.)

У зв'язку з цим природних механізмів формування у дітей «образу сім'ї» (силами самої сім'ї, як це було в традиційній культурі) вже недостатньо: необхідна кваліфікована допомога фахівців сім'ї. Для формування у дітей «образу сім'ї», найбільшою мірою відповідного традиційному ідеалу і скоректованому на сучасні реалії, доцільне об'єднання зусиль дитячого саду і сім'ї, змістовна взаємодія цих двох соціальних інститутів.

Література

1. Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 №2628-ІІІ (зі змінами)
2. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). – 2012. (затверджений наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.05.2012 № 615)
3. Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» від 25.07.2016 № 1/9-396.
4. Лист Міністерства освіти і науки України «Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» від 11.10.2017 №1/9-546.
5. Азаров Ю.П. Сімейна педагогіка: Педагогіка Любові і Свободи. – М. Педагогіка, 1993. – 605 с.
6. Амонашвілі П.А. Роздуми про гуманну педагогіку. – М.: Педагогіка, 1996. – 494 с..
7. Аркін Ю.А. Батькам про виховання. – 2-е видавництво. – М.1957. – 347 с.
8. Артемова Л.В Виховання поведінки дітей в іграх. – К.: Рад. школа, 1964. – 31 с.
9. Артемова Л.В. Моральне виховання дошкільників. – К.: Рад. школа, 1974
10. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі: Навчальний посібник. - К.: Вища школа, 1994. – 398 с.
11. Постовий В.Г. Життєві цінності сучасної української родини /Морально-духовний розвиток особистості в сучасних умовах: 36. наук, праць: В 2-х кн. Кн. II. : Пед. думка, 2000. – С. 24-30.
12. Практична педагогіка виховання. Посібник з теорії та методики виховання /За ред. Красовицького М.Ю. Упорядник Іванюк Г.І. "ПЛАЙ". – К.: Івано-Франківськ, 2000. – 218 с.

Кутеньова Н.Б.,

завідувач

Дошкільний навчальний заклад №72,

центр розвитку дитини

м. Чернігів, Україна

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ КОМАНДИ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙ: ПРАКТИЧНІ КРОКИ

Час активних організаційних і змістовних перетворень у сфері дошкільної освіти, зміна технології організації педагогічного процесу - непростий час для керівників ЗДО. Чому педагоги по-різному ставляться до нововведень, а часто відверто висловлюють свої побоювання з приводу тієї чи іншої інновації? Чому керівники освітніх установ не поспішають «втягувати» свої колективи в черговий експеримент? Можливо, причина в тому, що далеко не всі сприймають інновації і володіють творчими здібностями. А чи треба? Адже за всіма відомою класифікацією суб'єктів інновацій, складеної Е. Роджерсом, тільки 16% складають групи новаторів і ранніх реалізаторів. Однак якщо педагог звикає жити в повній згоді з зовні заданими нормами і правилами, його інноваційні можливості гаснуть.

Відомо, що інноваційний процес - це процес безперервний, що не має чітко визначеної завершеності. Що значить: інновація впроваджена? Це означає, що ми перестали реагувати на зміни, що відбуваються, зупинилися на якомусь етапі розвитку та, врешті-решт, перестали бути цікавими навіть самі собі.

Майкл Фуллан виділяє три великі фази процесу змін.

Фаза № 1 - ініціація / мобілізація, яка веде до вирішення прийняти або продовжити зміни.

Фаза № 2 - апробація / реалізація, перший досвід застосування інновації на практиці.

Фаза № 3 - надання практиці рутинного характеру. Починається перевірка «вбудовуваності» інновації в систему. Зрозуміло, що інновація, яка пройшла третю фазу, стає традицією установи [1].

Проводити інноваційну політику в дошкільному закладі непросто, оскільки це пов'язано з низкою суперечностей. Основна - прагнення до збереження стабільності, бажання працювати в певному, роками сталому режимі, з одного боку, і неможливість впровадити нововведення без руйнування стереотипів, сформованого порядку речей, традицій, стилю роботи - з іншого.

Опір педагогами інновацій проявляється з використанням різних тактик: "втеча" (вихід на пенсію); пасивність, ігнорування змін (прихований відхід від включення в інноваційну діяльність); активна оборонна позиція (відмова від впровадження нововведень шляхом пояснення їх неможливості

або недоцільності різними причинами: "Дітям це нецікаво", "Нас цьому не вчили" і т.і.).

У зв'язку з цим керівники все частіше замислюються над питаннями: "Як пробудити ініціативність у педагогів, дати початок інноваційним перетворюванням? Відповідь на це питання призводить до усвідомлення того, що мінімізувати опір інноваціям можна тільки шляхом організації командоутворення.

Основну роль у створенні команди педагогів-однодумців грає керівник: саме він повинен допомогти співробітникам виробити єдину систему цінностей як фундаментальну основу організаційної культури, надихнути на отримання ефективних результатів, створити умови для творчої самореалізації кожного. Найбільш поширеною і ефективною технологією, що дозволяє створити повноцінну команду, є **гейміфікація** - цілеспрямоване використання ігрових елементів для формування нового досвіду в неігрових завданнях. В даний час в дошкільних закладах активно застосовуються відомі в освітній практиці ділові, імітаційні та ситуаційно-рольові ігри, ігрове проектування, тренінги.

Під час ігор у педагогів-учасників запускаються механізми саморозвитку, з'являється досвід міжгрупової взаємодії, формуються навички прийняття групових рішень і колективної відповідальності.

Використання ігрових елементів передбачає володіння керівником компетенціями ігротехніка, фасилітатора, модератора, спікера і т.д. Він повинен вміти здійснювати «зворотний зв'язок» (у вигляді дискусії, рефлексії, дебрифінгу, шеринга або деролінга), проводити анкетування з метою виявлення ступеня задоволеності [2].

Компетенції модератора необхідні керівнику для досягнення ефективного рівня ділової комунікації, подолання фрустрацій педагогів - учасників групової роботи.

Реалізація керівником функції фасилітації дозволяє педагогам-учасникам сконцентруватися на ігрових і навчальних цілях і змісті інтерактивної взаємодії. Створення комфортної атмосфери, прояв керівником емпатії сприяє командному розвитку.

Практика показує, що з безлічі інтерактивних методів найбільш доречним для педагогів є **воркшоп** («майстерня», «мозковий штурм») - спільне обговорення проблеми і вироблення шляхів її вирішення. Він асоціюється з такими поняттями, як: активність, експеримент, ризик, зміна, колективне прийняття рішень, цілісне навчання і налаштовує педагогів на самовираження, можливість внутрішніх змін. В процесі воркшопу учасники не тільки здобувають знання і навички, а й практично вирішують будь-яку актуальну задачу. Даний метод можна вважати сучасним управлінським інструментом, здатним забезпечити високу вмотивованість і залученість педагогів-учасників в процес обговорення будь-якої проблеми.

Воркшоп - інтерактивний захід, на якому учасники навчаються, перш за все, завдяки своїй активній роботі та інтенсивній груповій взаємодії.

Акцент робиться на самостійному навчанні групи в ході колективної роботи, отриманні динамічного знання, яке дозволяє експериментувати, породжує бажання передати його іншим. Відкрита атмосфера воркшопу дозволяє послабити опір педагогів інноваційним змінам.

Оптимальна атмосфера і умови для процесу навчання, заснованого на особистих переживаннях і отриманий досвід кожного з учасників, створюються ефектом групової динаміки [3].

Мінімізації опору змінам служить і теоретичне знання керівником законів менеджменту, зокрема закону S-образного розвитку системи [4].

Усвідомлення цього закону, переклад його в площину поєднання теорії з практикою, дозволяє припустити той чи інший варіант нерівномірного протікання інноваційних перетворень і попередити / пом'якшити / скорегувати можливі періоди спаду і опору.

Нерівномірність протікання інноваційних перетворень підтримуються керівником шляхом використання наступних "гнучких" методів управління:

- переконання (логічно обґрунтовані факти, тези і аргументи);
- навіювання (звернення до емоцій і почуттів людей);
- наслідування (керівник - зразок для наслідування);
- зараження (передача емоційного стану керівника педагогам на психофізіологічному рівні);
- стимулювання (матеріальна винагорода, психологічне заохочення, підвищення відповідальності і самостійності).

При такому стилі керівництва педагога, вирішуючи поточні завдання, частіше вдаються до використання вигадки, ініціативи, проявляють велику зацікавленість в роботі.

"Секретами" створення творчої команди педагогів-однодумців також є:

- турбота про позитивний психологічний клімат;
- система психологічного супроводу інноваційних перетворень: вивчення потенційних можливостей педагогів, ступеня психологічної готовності до інновацій;
- виявлення перешкоджаючих і стимулюючих факторів;
- поєднання контролю з само- і взаємоконтролем;
- надання вільного простору для ініціативи педагога, його самовираження (дизайн групового приміщення, застосування конкретної технології і т.п.);
- допомога в реалізації інноваційних ідей педагогів; поетапне, порційне впровадження інновацій;
- створення і підтримання традицій.

Заклад дошкільної освіти як сучасна інноваційна освітня установа на сьогодні це:

- конкурентоспроможний заклад, що реалізує внутрішньофірмове навчання, забезпечений компетентними кадрами, здатний і готовий до «експорту» освітніх послуг, що мають попит у міському педагогічному

співтоваристві;

- установа-лідер, що займає активну позицію в інтеграційних процесах освітнього простору міста, регіону, що використовує нові освітні технології, нові методики і отримує нові значущі результати;

- комфортне середовище, що забезпечує здоров'ясбереження і безпеку всім учасникам освітнього процесу,

- установа, відкрита зовнішньому середовищу - участі батьківської громадськості та соціуму в організації її життя.

Зміцнюючи і розвиваючи свій інноваційний характер, кожен колектив освітнього закладу повинен розуміти, що хочеться змінити, для чого і як це буде змінюватися.

Література

1. Фуллан М. Сили змін. Вимірювання глибин освітніх реформ. Львів: Літопис, 2000. – Ч.1. – 272 с.

2. Інноваційне управління людськими ресурсами в освітніх установах: колективна монографія / За ред. проф. А.П. Панфілової, проф. С.Ю. Трапідин. - СПб.: Своє видавництво, 2014. - 318.

3. Інноваційне управління людськими ресурсами в освітніх установах: навчально-методичний посібник / За ред. Проф. А.П. Панфілової, проф. С.Ю. Трапідин. - СПб.: Своє видавництво, 2015. - 369 с.

4. Менеджмент в освіті: підручник для вузів / Під ред. проф. С.Ю. Трапідин. М.: Юрайт, 2015 року, 479 с.

Куцак І.М.,

вихователь-методист

*Комунальний заклад дошкільної освіти комбінованого типу «Веселка»
м. Чернівці, Чернівецька область, Україна*

ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ СВІДОМОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА В РОБОТІ ВИХОВАТЕЛЯ- МЕТОДИСТА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Особливістю професії педагога є необхідність його постійного професійного та особистісного вдосконалення. Спрямованість на власний розвиток – цінність та життєва потреба справжнього педагогічного працівника.

Сучасний стан системи підготовки педагогічних працівників дошкільця все ще характеризується наявністю протиріч, основними з яких є наступні:

- між опорою у традиційному навчанні на процеси сприймання, уваги, пам'яті та вимогами соціальної практики до особистості фахівця, передусім, до його професійної свідомості;

- між виконавчою, репродуктивно-пасивною позицією студента у навчанні та активно-ініціативною позицією фахівця у трудовій діяльності;

- між абстрактним характером предмета навчальної діяльності і

реальним практичним предметом професійної діяльності педагогічного працівника, диференціацією викладання всіх навчальних дисциплін у вищому навчальному закладі й необхідністю їх інтеграції, синтезу внутрішньопредметних, міжпредметних, міждисциплінарних знань відносно кінцевих цілей навчання і застосування при рішенні практичних завдань і життєвих ситуацій.

Як результат, більшість дипломованих педагогів-початківців мають досить розмиті уявлення про професійну діяльність.

З огляду на зазначене, дуже важливим є організація взаємодії у процесі професійного становлення фахівців ЗДО вихователем-методистом.

На етапі адаптації йдеться про розвиток розуміння у починаючих педагогів сенсу, мети, завдань роботи.

Уваги і підтримки також потребує супровід досвідчених працівників. Особливого значення це набуває у сучасних умовах трансформації освітнього процесу, коли перед педагогом-дошкільником постають нові завдання: швидка переорієнтація на дистанційну форму роботи, опанування нових форм навчання, технічних засобів, вдосконалення цифрових навичок. Враховуючи закономірність змін, що притаманні розвитку педагога як фахівця, по мірі набуття досвіду, майстерності, педагогічного стажу у певні кризові моменти професійної діяльності або відбувається переосмислення старих задач, набуття нових сенсів роботи і подальший розвиток, або дуже інтенсивними і нищівними для особистості стають процеси емоційного вигорання, стагнації, деструкції.

Відповідно метою даної роботи є дослідження становлення професійної свідомості педагогічного працівника закладу дошкільної освіти.

Існує досить багато теорій, які по-різному характеризують внутрішню психологічну будову свідомості. Гіпотезу про системну і смисловою будову свідомості вперше висунув Л.С. Виготський [4]. Його ідеї отримали свій розвиток у роботах відомих вчених: Г.В. Аكوпова, В.М. Аллахвердова, К.А. Альбухановой-Славської, А.Г. Асмолова, С.Л. Белих, Б.С. Братуся, Т.М. Буякас, Л.І. Габдуліна, Н.Є. Горської, С.А. Дніпрова, С.В. Дроздова, Б.В. Зейгарник, В.П. Зінченко, С.Г. Косарецького, В.Г. Калашнікова, В.Д. Карнаухова, О.М. Леонтьєва, Д.О. Леонтьєва, В.Ф. Петренко, Л.В. Попова, Д.В. Ронзіна, В.В. Століна.

Відповідно до цієї теорії, зміст свідомості утворює смислова матерія. Зв'язки між усіма її складовими носять семантичний характер, тобто являють собою конкретну систему значень і сенсів. Сенс є елементарною частинкою всієї психічної реальності, якою оперує свідомість. Він розглядається науковцями як відображення переживань суб'єктом зв'язків між людьми, предметами і явищами, його особистісної причетності до події, що здійснюються в часі і в просторі. Сенс у свідомості формується актом його розуміння. Система смислів постійно змінюється й розвивається, визначаючи в кінцевому рахунку сенс будь-якої окремої діяльності і життя в цілому [1].

Об'єктивний зміст, який несуть в собі конкретні події, явища чи

поняття, тобто їх значення для суспільства в цілому, може істотно не співпадати з тим, що в них відкриває для себе індивід. Адже людина не просто відображає об'єктивний зміст тих або інших подій і явищ, але одночасно фіксує своє суб'єктивне ставлення до них, що проживається у формі інтересу, бажання, емоції і зветься особистісним сенсом. Особистісний сенс пов'язує значення з реальністю життя особистості в цьому світі, з її мотивами і цінностями.

Професійну педагогічну свідомість як особливу форму в структурі суспільної свідомості виокремив В.А. Демічев у 1969 р.

Досить глибокий аналіз професійної свідомості педагогічного працівника проводиться в дослідженні С. А. Дніпрова. Він відзначає, що в соціально-психологічному аспекті аналізу проблеми необхідно розрізняти суспільну та індивідуальну професійну свідомість педагогічного працівника. Індивідуальну професійну свідомість Дніпров розглядає як усвідомлення фахівцем свого професійного рівня підготовленості до фахової діяльності. Будь-яка індивідуальна свідомість, спочатку розвивається на базі та за умови існування колективної свідомості шляхом її присвоєння (інтеріоризації).

Г. В. Акопов зазначає, що термін «професійна свідомість» охоплює всі ті прояви особистості, які пов'язані з її професійною діяльністю. Вони визначаються місцем і значенням професії в професійній структурі суспільства, ставленням особистості до професії, її представників і до себе як до професіонала, професійними ідеалами, рівнем професійних знань і умінь, вираженістю професійних здібностей, професійними перспективами і досягненнями, переживаннями успіхів і невдач професійної діяльності [12, с. 18].

Вважається важливим, що ряд авторів розкривають професійну свідомість не тільки як утворення, що сформувалося, але і як процес подальшого розвитку [10, 11].

Зв'язок сенсу з діяльністю (дією) висувається на перший план в роботах В.П. Зінченко. «Действие, - відзначає він, - необходимое условие формирования смыслов, их расширения и углубления» [6, с. 170-171].

Розвиток професійної свідомості тісно пов'язаний із процесом складання смислових конструкцій, тобто, смислоутворенням. Ю. Е. Краснов вважає, що професійна свідомість складається з діяльнісних смислів, які народжуються в рефлексивних актах усвідомлення та осмислення наслідків різних невдач у роботі [9].

У цілісному процесі становлення педагогічної свідомості можна виділити три етапи:

довузівській - характеризується стихійним розвитком життєвої форми професійної свідомості педагога;

вузівський етап, в ході нього складаються особливі форми навчально-професійної свідомості, спрямованої на освоєння змісту навчально-професійної діяльності;

післявузівський - можливі два варіанти подальшого розвитку

професійної свідомості: стабілізація та подальший прогрес (подальший розвиток професійної свідомості) [11].

Грунтуючись на концепції професійного становлення особистості, кризи можна визначити як різкі зміни вектора її професійного розвитку. Нетривалі за часом, вони найбільш яскраво проявляються при переході від однієї стадії професійного становлення до іншої.

Л. С. Виготський при аналізі вікових криз виділив три фази: перед-критичну (відбувається загострення суперечності між суб'єктивною і об'єктивною складовими соціальної ситуації розвитку), власне критичну (протиріччя починає проявлятися в поведінці та діяльності) і посткритичну (суперечність вирішується шляхом утворення нової соціальної ситуації розвитку) [4].

Розглянемо особливості криз професійного розвитку педагогічних працівників.

Криза професійних експектацій. Після завершення професійної освіти настає стадія професійної адаптації. Молоді фахівці приступають до самостійної трудової діяльності. Кардинально змінюється професійна ситуація розвитку: новий різновіковий колектив, інша ієрархічна система виробничих відносин, зміна соціально-професійних цінностей, соціальної ролі, принципово новий вид провідної діяльності.

У режимі реального виконання професійних функцій перші тижні, місяці роботи викликають великі труднощі. Причиною кризи постають наслідки розбіжності реального професійного життя та сформованих уявлень і очікувань. Переживання її виражається в незадоволеності організацією праці, її змістом, посадовими обов'язками, виробничими відносинами, умовами роботи та зарплатою.

Можливі конструктивний (активізація професійних зусиль з якнайшвидшої адаптації та придбання досвіду роботи) та деструктивний (звільнення, зміна спеціальності; неадекватне, неякісне, непродуктивне виконання професійних функцій) варіанти розв'язання кризи.

Криза професійного зростання виникає на завершальній стадії первинної професіоналізації, після 3-5 років роботи. До цього часу спеціаліст засвоїв і продуктивно та якісно виконує нормативно схвалювану діяльність, визначив свій соціально-професійний статус в ієрархії виробничих відносин. Динаміка минулого досвіду, інерція професійного розвитку, потреба в самоствердженні викликають протест, незадоволення професійним життям. Свідомо чи несвідомо фахівець починає відчувати потребу в подальшому професійному зростанні, в кар'єрі. За відсутності перспектив професійного зростання особистість відчуває дискомфорт, психічну напруженість, з'являються думки про можливе звільнення, зміну професії.

Стабілізація усіх сторін професійної життя сприяє професійній стагнації особистості: упокорення і професійної апатії. Стагнація може тривати роками, іноді до відходу на пенсію.

Подальший професійний розвиток фахівця наводить його до

вторинної професіоналізації. Особливістю цієї стадії є високоякісне і високопродуктивне виконання професійної діяльності. Способи її реалізації мають яскраво виражений індивідуальний характер. Фахівець стає професіоналом, якому притаманні соціально-професійна позиція, стійка професійна самооцінка. Кардинально перебудовуються соціально-професійні цінності і відносини, змінюються способи виконання діяльності, що свідчить про перехід фахівця на нову стадію професійного розвитку.

У багатьох випадках якісне і високопродуктивне виконання діяльності призводить до того, що особистість переростає свою професію, відчуває потребу у самовизначенні та самоорганізації. Суперечності між бажаною кар'єрою та її реальними перспективами призводять до розвитку **кризи професійної кар'єри**. При цьому вносяться корективи в усталені виробничі відносини, перебудовується професійна ситуація розвитку.

Можливі сценарії виходу з кризи: звільнення, освоєння нової спеціальності в рамках тієї ж професії, перехід на більш високу посаду. Одним із продуктивних варіантів зняття кризи є перехід на наступну стадію професійного становлення—стадію майстерності.

Стадія майстерності характеризується творчим та інноваційним рівнем виконання професійної діяльності. Рушійним чинником подальшого професійного розвитку особистості стає потреба в самореалізації, самоздійсненні. Професійна самоактуалізація особистості призводить до незадоволення собою, оточуючими людьми.

Криза нереалізованих можливостей - це неспокій душі, бунт проти себе. Продуктивний вихід з нього - новаторство, винахідництво, стрімка кар'єра, соціальна та професійна наднормативна активність. Деструктивні варіанти розв'язання кризи—звільнення, конфлікти, професійний цинізм, алкоголізм, створення нової сім'ї, депресія.

Наступна нормативна криза професійного розвитку обумовлена виходом з професійного життя. Передпенсійний період для багатьох працівників набуває кризового характеру. Це пов'язано з необхідністю засвоєння нової соціальної ролі і поведінки. Гострота протікання **кризи втрати професійної діяльності** залежить від характеру трудової діяльності, сімейного стану і здоров'я.

Як бачимо, процес становлення і розвитку професійної свідомості педагогічного працівника ЗДО тісно пов'язаний з включенням фахівця в навчально-професійну спільність, організовану вихователем-методистом.

У просторі такої співпраці передбачена єдність взаємодії, що дозволяє на принципах професійного співтовариства і колективно розподіленої діяльності створити особливу «сферу смислів», в якій розвивається свідомість кожного педагогічного працівника. Саме вихователь-методист мотивує педагогів на розширення своєї свідомості, власних можливостей, на культурне пізнання і професійний розвиток, вибудовує діяльність, ретельно опрацьовуючи соціокультурні та професійні позиції педагогів, аналізує наявні в працівника уявлення, ідеали, цінності і на цій основі створює умови

для позитивної динаміки особистісного та професійного розвитку фахівців.

Серед важливих умов, що забезпечують ефективність роботи вихователя-методиста в напрямку усвідомлення змісту професійної діяльності, становлення та розвитку професійної свідомості педагогічних працівників можна виділити наступні:

- включення особистого досвіду педагогів у структуру різних форм методично-освітньої роботи, його перетворення і збагачення;
- професійна допомога та підтримка із врахуванням методистом в роботі особистих і професійних потреб та запитів працівників;
- організація спільної рефлексивної комунікації, що дозволяє створити середовище для розвитку внутрішньої рефлексії, актів самоаналізу, створити «смысловое поле», де розвивається свідомість кожного працівника;
- організація цілеспрямованої діяльності фахівців з вивчення, розвитку, перетворення своєї свідомості.

Одним з найважливіших умов успішної професіоналізації педагога-освітянина є добре вибудований методичний супровід фахівця, завдання якого полягає в тому, щоб організувати ситуацію розуміння сенсу своєї діяльності, оцінити свої професійні ресурси, розробити систему адекватних завдань, знайти спосіб утримання позиції у співпраці з адміністрацією, колегами та батьками.

На всіх етапах фахової діяльності педагогів вихователю-методисту слід бути особливо уважним до кризових періодів в професійному розвитку, які найбільш яскраво проявляються при переході від однієї стадії професійного становлення до іншої і, як правило, протікають без яскраво виражених змін професійної поведінки. Адже саме в ці моменти відбуваються зміни вектора професійного розвитку педагогічного працівника, перебудова смислових структур професійної свідомості, переорієнтація на нові цілі, корекція і ревізія соціально-професійної позиції.

Література

1. Агафонов А.Ю. Основы смысловой теории сознания. – СПб.: Речь, 2003. – 290 с.
2. Альбуханова-Славская К.А. Психология и сознание личности: Избранные психологические труды. – М.: МПСИ, 1999. – 216 с.
3. Бодалев А.А. Личность и общение. Избранные труды. – М.: Педагогика, 1983. – 271 с.
4. Выготский Л.С. Собр. соч.: В 6 т. – М., 1983.
5. Донцов А.И. О ценностных отношениях личности // Советск. 1974. № 5. С.67-75
6. Зинченко В.П. Миры сознания и структура сознания // Вопросы психологи. 1991. № 2.
7. Исаев И.Ф. Профессионально-педагогическая культура преподавателя: Учеб. пособие для студ. высших учеб. заведений. – М.: Академия, 2002. – 208 с.

8. Климов Е.А. Образ мира в разнотипных профессиях. – М., 1995.
9. Краснов Ю.Э. Технология обучения в имитационно-деятельностной игровой форме. – Минск: НИО, 1998.
10. Митина Л.М. Психология профессионального развития учителя. – М.: Флинта, 1998. – 200 с.
11. Нечаев Н.Н. Профессиональное сознание как центральная проблема психологии и педагогики высшей школы. – М.: Знание, 1988. – С. 3-37.
12. Пазухина С.В. Педагогическая успешность: диагностика и развитие профессионального сознания учителя: Учебное пособие. – СПб.: Речь, 2007. – 224 с.
13. Корнеева Л.О. Педагогічна діагностика в роботі дошкільного навчального закладу. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/>
14. Павлютенков Є.М. Професійне становлення керівника дошкільного навчального закладу. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.ukrdeti.com/2005/1_a1_2005.html.
15. Уйсімбаєва М. Особистісне самовдосконалення як форма усвідомленого саморозвитку майбутнього вчителя. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.kspu.kr.ua/ua/ntmd/konferentsiy/2-mizhnarodna-internet-konferentsiya-2014/>

Надтока Ю.О.,

вихователь-методист

Дошкільний навчальний заклад №210 «Славутич»

м. Запоріжжя, Запорізька область, Україна

НАЛАГОДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ З БАТЬКАМИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Важливим фактор успішного розвитку суспільства залишається соціалізації дитини в батьківській родині як в первинному осередку суспільства. Сьогодні підкреслюється велика роль родинного виховання та передбачається взаємопроникнення сімейного і суспільного виховання з метою створення для кожної дитини єдиного виховного середовища.

Ключові слова: партнерство, виховання, взаємодія, нетрадиційні форми, розвиток, соціалізація.

Постановка проблеми: У сучасному суспільстві виникла необхідність підвищувати культуру сімейного виховання. Соціалізація в дошкільному дитинстві направлена на становлення у дитині соціально-комунікативної компетентності як базисної цінності. Сім'я і заклад дошкільної освіти - два важливих інструмента у вирішенні цього питання. І хоча їх виховні функції різні, для всебічного розвитку дитини необхідно їх взаємодія. Саме в ранньому дитинстві, залежно від умов життя, у дитини виховується

довірливе ставлення до світу або ж постійне очікування прикростей від усього, що її оточує. На мою думку має ініціювати та впроваджувати нетрадиційні форми роботи з батьками саме педагогічний колектив.

Аналіз останніх досліджень і публікацій: Розвиток людини, як процес, детерміновано внутрішніми протиріччями, психофізичними особливостями індивіда; соціальними ситуаціями, котрі представляють собою поєднання внутрішніх процесів розвитку та залежність від зовнішніх умов; мірою щодо його власної активності, спрямованої на самовдосконалення, що у роботі і спілкуванні. Людський розвиток, як стверджують відомі автори, зумовлено взаємодією багатьох чинників: спадковості, середовища, виховання; власної практичної діяльності. Ці чинники діють разом на складну структуру розвитку [8;5].

Сім'я для дитини є це й середовищем проживання, і виховної середовищем. Вплив сім'ї особливо у початковий період її життя дитини значно перевищує інші виховні впливи. За даними досліджень, сім'я тут відображає стан і заклади освіти, і засоби інформації, громадські організації, трудові колективи, друзів, вплив літератури і мистецтва. Це дозволило б педагогам вивести досить певну залежність: успішність формування особистості обумовлюється передусім сім'єю. Чим краще сім'я впливає на виховання, то вище результати фізичного, морального, трудового виховання особистості. За рідкісними винятками, роль сім'ї у формуванні особистості визначається залежністю: яка сім'я, така і вирісла у ній людина [2;7].

Ця залежність давно використовується практично. Досвідченому педагогові досить глянути й можливість поспілкуватися з дитиною, аби зрозуміти, в якій сім'ї вона виховується. Так само легко, поспілкувавшись з батьками, встановити, які у тому сім'ї виростають діти. Сім'я й немовля — дзеркальне відображення один одного [13;3].

Важливий чинник становлення особистості - самоусвідомлення як представника певної статі оволодіння відповідним рольовим поведінкою. Вчені називають цю формуванням психологічного статі та відзначають особливу роль сім'ї у цьому процесі. Дитина бачить приклад поведінки батьків, їхніх стосунків, трудового співробітництва, будує свою поведінку з урахуванням наслідування.

Якщо сім'я так впливає на процеси та результати становлення особистості, то, природно, що саме сім'я повинна приділяти першочергове значення суспільству і державі у створенні правильного виховного впливу. Міцні, здорові, духовні сім'ї — могутня держава. Сім'я стоїть біля колиски формування особистості буквальному сенсі, закладає основи відносин для людей, формує орієнтації протягом усього життя [6;9;10].

Виховний процес відбувається з меншими труднощами, дитині набагато легше опановувати встановленими нормами, правилами [1;4;11].

Про необхідність створення міцного союзу ЗДО й родини писав у свій час В.А. Сухомлинський: «Без виховання дітей, без активної участі батька й матері в житті закладу, без постійного духовного спілкування дорослих і

дітей неможлива сама родина як первинний осередок нашого суспільства, неможливий дитячий садок як найважливіший освітній заклад й неможливий моральний прогрес суспільства» [12].

Питання щодо роботи з батьками - це велике й важливе питання. Отут треба піклуватися про рівень знань самих батьків, про допомогу їм у справі самоосвіти, озброєння їх відомим педагогічним мінімумом, їхній практиці в закладі освіти, залученні їх до цієї роботи.

Нині йде перебудова дошкільного виховання, в центрі цієї перебудови стоять гуманізація і деідеологізація педагогічного процесу. Метою його відтепер визнається не виховання члена суспільства, а вільний розвиток особистості. Зміни державної політики у сфері освіти призвели до у себе визнання позитивній ролі сім'ї у вихованні дітей і необхідності взаємодії з нею.

Щоб батьки стали активними помічниками і однодумцями вихователів, необхідно втягнути їх у життя дитсадка, постійно тримати у всіх подій.

Фундаментом успішної взаємодії із сім'єю є складним завданням, як і у організаційному так і психолого-педагогічному плані. Насамперед, необхідно встановити особливу форму спілкування, яку можна назвати «довідково-діловим контактом». Розвиток такої взаємодії проходить декілька етапів.

Перший етап - трансляція батькам позитивного образу дитини. Завдяки цьому із початку між вихователем і батьками складаються доброзичливе ставлення із установкою у майбутнє співробітництво. Ефективність цього етапу залежить від того, що у повсякденному спілкуванні з дітьми батьки часто фіксують свою увагу тільки негативних проявах. До цього долучаються і тривожні очікування щодо поведінки дитини на дитсадку. Тому перше етап то, можливо означене як етап "перестановки акцентів".

Другий етап - трансляція батькам знань, які вони можуть застосувати у подальшому (особливості спілкування дитину з однолітками, дорослими, заняття, ігри тощо).

В діяльність вихователі використовують як традиційні методи й форми, і творчі, креативні, які відповідають запитам батьків.

Третій етап - ознайомлення педагога з вадами сім'ї у питаннях виховання. У цьому вся діалозі дорослих активна роль належить батькам. Необхідно пояснити, чому даний етап є третьою, а чи не першим (що начебто логічнішим). Лише на самій основі досягнутої довіри спілкування з вихователем (у перших два етапу) від батьків виникає потреба розповісти про індивідуальних проявах дитини (його смаки, поведінці, звички), причому як позитивних, але й негативних. Важливо підкреслити: позиція вихователя у діалозі не "суддівська", а партнерська, без моралі і настанов (спілкування рівних). Завдяки цьому стає можливим перехід до четвертому, заключному етапу, який визначає перспективи подальшого співробітництва.

Коли на першому етапі зовнішньої метою є "перестановка акцентів", а внутрішньої - встановлення довірчих стосунків із батьками, на четвертому етапі зовнішня й внутрішня соціальність мети збігаються: спільне дослідження процес формування дитини з урахуванням перебудови стереотипів спілкування з нею. Девіз цього етапу «Давайте впізнавати разом».

Найважливішим результатом змістовного і емоційного насиченого спілкування вихователя з родиною має стати готовність батьків здійснити корекцію власних установок, трансльованих дитині.

У дитсадку дитина одержує компетенції, набуває вміння взаємодіяти з дітьми і дорослими, організовувати власну діяльність. Наскільки ефективно дитина опановуватиме цими навичками, залежить від відносин в сім'ї. Гармонічний розвиток дошкільника без активної участі батьків освітньому процесі навряд був здійснений.

Хоча у останнім часом і намітилися нововведення, перспективні форми співробітництва, які передбачають підключення батьків до участі у педагогічному процесі дитсадка, найчастіше роботу з батьками ведеться лише однієї зі напрямів педагогічної пропаганди, коли сім'я є лише об'єктом впливу. І з зворотний зв'язок із сім'єю не встановлюється, а можливості насінневого виховання не використовують у повною мірою.

Результативність взаємодії багато чому визначається умінням вихователя спілкуватися із батьками, використовувати у своїй роботі розмаїття різноманітних форм роботи з родиною.

Найбільш ефективними сьогодні є форми співробітництва сім'ї та ЗДО №210, а саме:

- «Батьківські інтенсиви»(семінари, тернінги)
- Спільні свята.
- Залучення батьків до режимних моментів закладу «Педагогічні години».
- Взаємодія через інтернет-ресурси (веб-сайт, соціальні мережі, ютуб-канал)
- Видавництво власного журналу.

1. Батьківські інтенсиви. Інтенсив – якщо перекласти докладно – це підсилювач. Так, як ми надаємо освітні послуги та повинні у своїй роботі враховувати побажання батьків, в кінці навчального року з батьками на загальних батьківських зборах проводиться опитування щодо проблемних ситуацій, питань з якими зіштовхуються батьки під час навчання та виховання малюків. Обговорюються орієнтовні теми для «інтенсивів». З батьками дітей, які тільки поступають у заклад також виявляються запити щодо обізнаності у сфері виховання дошкільнят.

На підставі опитувань складається план роботи «батьківських інтенсивів» для батьків кожної вікової групи. Заняття проводяться 1 раз на 2 місяці у різних формах, таких як: семінарів, тренінгів, форуми, практико-орієнтовні семінари, круглі столи. До «інтенсивів» залучається адміністрація

закладу, вузькі спеціалісти, медичний персонал.

2. Спільні свята. Важливим у дошкільному віці є взаємодія з дорослими та з однолітками. Під час спільних заходів у дитини формуються комунікативні навички, мовленнєвий етикет, еталони соціальної поведінки.

Одним із форм такої роботи є проведення свята «Родинне коло». Батьки разом із дітьми готують емблеми(герби) своєї родини, діляться родинними традиціями та разом з дітьми грають в ігри. У спільній діяльності встановлюються дружні стосунки, створюється атмосфера творчості, батьки краще дізнаються своїх дітей, а вихователі – батьків. Також батьки отримують унікальну можливість цікаво проводити час разом із дітьми.

3. «Педагогічні години» залучення батьків до режимних моментів закладу. Часто із-за недостатньої обізнаності щодо роботи закладу, режимних моментів, методики виховання, у батьків з'являється багато питань, також є категорія батьків, які можуть поділитися успішним досвідом виховання дітей. Такий захід проводиться кожної середи. Особливо дієвий цей захід у ранньому віці, так як батьки мають змогу допомогти своїй дитині адаптуватися до дитсадка, подолати труднощі, страхи.

4. Взаємодія через інтернет-ресурси. На сьогоднішній день у кожної людини є електронна пошта, сторінки в соціальних мережах і ранок такої людини починається з перевірки цих даних. Тому ми вирішили використати ці сучасні технології. Через інтернет-ресурси проводиться опитування, батьки у вільний час мають змогу відповісти на запитання. Також проводиться інформування про заходи, робиться розсилка на корисну та актуальну інформацію чи поради.

У своїй роботі ми використовуємо такі інтернет-ресурси:

- Власний веб-сайт.
- Канал на youtube.
- Електронна скринька довіри.
- Сторінка закладу в соціальних мережах.
- Віртуальна скабнічка ЗДО №210.

5. Видавництво власного журналу. Журнал «Славутич» – перший глянцевиий журнал, який є дзеркалом всього життя дошкільного закладу. Події, свята, поради спеціалістів, консультації для батьків та корисні рекомендації – все це і багато іншого можна знайти на сторінках нашого видання. Творчою групою були розроблені різноманітні рубрики, які тепер висвітлюються в нашому виданні кожного випуску.

Висновки: Основна мета роботи закладів дошкільної освіти – допомогти у формуванні єдиного і повноцінного соціального середовища для щасливого життя і правильного виховання кожної дитини. Умовами, що забезпечують ефективність взаємодії є: висока культура спілкування батьків та педагогів, доброзичливість, неупередженість у розв'язанні різних проблем, забезпечення мотивації взаємодії, актуальність та конкретність спільних завдань.

Література

1. Артемова Л.В. Крок за кроком в Україні. Посібник для батьків дошкільнят та соціальних педагогів. Част 1 /Артемова Л.В., Голота Н.М., Кульчицька О.І., Сухорукова Г.В. – К.: Кобза, 2003 – 383 с
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні // Дошкільне виховання. - 2012. Київ
3. Беленька Г.В. Здоров'я дитини – від родини. / Беленька Г.В., Богиніч О.Л., Машовець М.А. – К.: СПД Богданова А.М., 2006.–220 с.
4. Ващенко Г. За здорову і свідому українську родину// Твори. Том 4. Праці з педагогіки і психології. - К.: “Школяр” - “Фада” ЛТД. 2000. - С. 314-325.
5. Долина О., Низовська О. Батьки в дошкільному закладі: споживачі та гості чи партнери-однодумці / О. Долина, О. Низовська // Дошкільне виховання. – 2007. – № 1. – С. 6–8
6. Долинна О. Батьки в дошкільному закладі: споживачі та гості чи партнери однодумці? / О. Долинна, О. Низовська // Дошкільне виховання. - 2007. - № 1.- С. 6-8.
7. Кондратенко Р. Метод проектів у роботі з батьками // Дошкільне виховання / Р. Кондратенко. - 2008. - № 5. - С. 11-13.
8. Полякова О. Робота з батьками в дошкільному закладі // Дошкільний навчальний заклад / О. Полякова. - 2007. - № 4. - С. 2-16.
9. Спичак М. Курс на співпрацю з батьками / М.Спичак // Дошкільне виховання. - 2007. - № 3. - С. 14.
10. Сухомлинський В.О.Батьківська педагогіка.-К.,1978.
- 11.Сухомлинський В. Моральні цінності сім'ї // Вибрані твори: В п'яти томах.-К.:Рад.школа,1977.-Т.5.-С.343.
12. Сухарева Л. С. Піклуємось разом. Робота з батьками дошкільників/ Сухарева Л.С. - Х.: Основа: Тріада, 2008. - 128
13. Робота з родинами вихованців дитячого садка / [упоряд. В.Л.Сухар]. – Х.: Ранок, 2008. – 176 с.

Якимчук К. В.,

директор,

дошкільний навчальний заклад №210«Славутич»

м. Запоріжжя, Запорізька область, Україна

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВНИЙ ПРОЕКТ «ПРАВА ЛЮДИНИ – ЦЕ ГІДНІСТЬ ТА СВОБОДА»

Мета: Поширення інформації серед учасників проекту про права людини, виховання правової культури, шляхом формування елементарних соціальних та морально-етичних норм міжособистісних відносин. Здатність усвідомлювати своє місце в соціальному середовищі, дотримуючись рівних прав та обов'язків.

Завдання:

1. Створення умов для формування правової культури дітей дошкільного віку;
2. Формування соціальної відповідальності, здатності розуміти та виконувати правила людського співіснування;
3. Організація інформаційно-просвітницьких заходів з батьками та працівниками закладу щодо обізнаності у своїх правах.

Очікуваний результат:

- розширення правової культури учасників проекту;
- уміння адекватно оцінювати та нести відповідальність за свої вчинки;
- використовувати правові моделі поведінки у повсякденному житті.

Час проведення: проект – короткотривалий (12 тижнів)

Віковий склад учасників: діти старшого дошкільного віку, батьки вихованців, працівники закладу.

План проведення:

Практико-орієнтовний проект реалізується у 3 етапи.

I етап- організаційно-підготовчий (2 тижня).

Мета: визначення шляхів, засобів, методів та прийомів для реалізації проекту

На цьому етапі відбувається вивчення законодавчої бази та науково-методичної літератури щодо захисту прав людини, вивчення досвіду колег з цієї теми, поповнення предметно-розвивального середовища та підбір діагностичного інструментарію для учасників проекту.

II етап – діагностичний(1 тиждень)

Мета: виявлення зацікавленості та обізнаності батьків та працівників закладу з питань знання своїх прав та обов'язків.

На цьому етапі проводиться анкетування та аналіз зацікавленості учасників проекту до отримання знань з питань правової культури. Також було перевірено рівень компетентності щодо своїх прав відповідно до Загальної декларації прав людини. На цьому ж етапі були складені та узгоджені індивідуальні та спільні плани заходів реалізації проекту.

III етап – практичний (8 тижнів)

Мета: підвищення рівня розвитку культури прав людини, через використання нетрадиційних форм роботи з учасниками проекту, допомогти усвідомлено ставитися до своїх прав та обов'язків.

Робота проводиться в трьох напрямленнях: робота з дітьми старшого дошкільного віку, їх батьками та працівниками. Особливістю є взаємодія учасників проекту у деяких видах діяльності. Де кожний учасник отримує знання, переймає досвід та розширює свою правову культуру (додаток).

IV етап – рефлексивно-оцінювальний (1 тиждень)

Мета: проаналізувати рівень сформованості правової культури, надати можливість оцінити свою діяльність.

На цьому етапі проводиться індивідуальне анкетування щодо знань та можливості відстоювати свої права. Також проводяться відкриті контрольні заняття з дітьми старшого дошкільного віку та спільний захід «Відкрита трибуна» з батьками та працівниками закладу, де висвітлюються результати анкетувань, обговорюється проєкт, висвітлюється фото-звіт.

План спільних заходів щодо реалізації практико-орієнтовного семінару(додаток)

Назва тижня	Зміст роботи	Учасники	Відповідальні	Місце проведення
Тиждень 1: «Всі люди вільні і рівні»	-бесіда: «Ми вільні в своїх правах»; -малювання: «Я маю право»; -д/гра: «Добре-погано»; -заняття: «Одна країна – ми в ній єдині»;	Діти старшого дошкільного віку	Вихователі	Групові осередки
	-анкетування: «Я знаю свої права» -тренінг: « Ми всі рівні, незалежно від...»	Батьки, працівники закладу	Вихователі, вихователі-методист, директор, практичний психолог	Групові осередки, актова зала ДНЗ
Тиждень 2: «Свобода та рабство»	-бесіда: «Що таке рабство?»; -гра-драматизація «Маша та ведмідь»; -читання художньої літератури -заняття: «Ближнього ти поважай та не ображай»	Діти старшого дошкільного віку	Вихователі, музичний керівник	Групові осередки, актова зала ДНЗ
	-вебінар - конференція: «Життя без турбот»; -пам'ятка: «Право на вільне життя»	Батьки	Директор, вихователі-методист	Групові осередки
	-консультація: «Я маю гідність»; -пам'ятка «Мої права на робочому місці».	Працівники закладу	директор, вихователі-методист, голова ПК	Актова зала ДНЗ

Тиждень 3: «Захист та справедливість»	-квест: «Подорож до інших країн»; -сюжетно-рольова гра: «Адвокат»; -бесіда: «Хто найперший захисник»; -настільна гра: «Професії»; -проблемна ситуація: «Що робити якщо тебе ображають?» -бесіда: «Що таке справедливість?»; -заняття: «Права знай та про обов'язок не забувай»	Діти старшого дошкільного віку	Вихователі	Групові осередки
	-орієнтовний семінар: «Що таке дискримінація. Що робити коли потрапив у біду в іншій країні» -анкетування: «Права під час арешту» - семінар: «Що робити, якщо все проти тебе» -консультація: «Захист для всіх»	Батьки, працівники закладу	Вихователі, вихователі-методист, директор, практичний психолог, голова ПК	Групові осередки, актова зала ДНЗ

Тиждень 4: «Особистий простір»	-бесіда: «Я та моя родина»; -аплікація: «Мій будинок – моя фортеця»; -проблемна ситуація: «Якщо б у мене не було родини, тоді я...»; -сюжетно-рольова гра: «Мандрівники»; -спортивне свято: «Мама, тато, я – спортивна сім'я»	Діти старшого дошкільного віку, батьки	Вихователь, інструктор з фізичної культури	Групові осередки, спортивна зала
	-мозковий штурм: «Як зберегти недоторканність?»; -анкетування: «Право за сім'ю»	Батьки	Вихователь-методист	Актова зала ДНЗ
	-гра-криптограма: «Безпідставне втручання»; -пам'ятка: «Як зберегти особистий простір»	Працівники закладу	Вихователь-методист, практичний психолог	Актова зала ДНЗ
	-круглий стіл: «Як не порушити особистий простір»; -інформаційний лекторій: «Життя в іншій країні»	Батьки, працівники закладу	Вихователь-методист, практичний психолог	Актова зала ДНЗ
Тиждень 5: «Я вільний громадянин»	-бесіда: «Я хочу жити в цій країні»; -малювання: «Прапор та герб моєї країни»; -художнє читання; -аплікація: «Найрідніша людина»; -музична розвага: «Музика з інших країн».	Діти старшого дошкільного віку	Вихователь, музичний керівник	Групові осередки, актова зала ДНЗ
	-орієнтовний семінар: «Документи, що підтверджують право на громадянство»; -консультація: «Чи є в мене право створити сім'ю?»; -круглий стіл: «Як виховувати дитину без батька?»	Батьки, працівники закладу	Вихователь, вихователь-методист, директор, практичний психолог	Групові осередки, актова зала ДНЗ

Тижень 6: «Моя думка, слово, майно»	-бесіда: «Мое чи наше?»; -ліплення: «Моя улюблена іграшка»; -бесіда: «Що таке власна думка?»; -дидактична гра: «Хто правий?»; -арт-терапія: «Про що я думаю»	Діти старшого дошкільного віку	Вихователі, практичний психолог	Групові осередки
	-консультація: «Чи можуть батьки шукати іграшку в чужій шафі?»	Батьки	Вихователі	Групові осередки
	-консультація: «Релігія в закладі дошкільної освіти»	Працівники закладу	Вихователь-методист	Актова зала ДНЗ
	-практичний семінар: «Європейський суд – одна з інстанцій відстоювання своїх переконань» -пам'ятка-алгоритм: «Правила відстоювання своїх прав»	Батьки, працівники закладу	Голова ПК, вихователь-методист	Актова зала ДНЗ

Тижень 7: «Праця, відпочинок, їжа»	-бесіда: «Навіщо потрібні працювати?»; -малювання: «Фантастичні гроші»; -дидактична гра «Що кому потрібно для роботи»; -заняття: «Кожна професія важлива»; -малювання: «Мій найкращий відпочинок»; -настільна гра: «Що я бачу навкруги»; -сюжетно-рольова гра: «Кухарі»	Діти старшого дошкільного віку	Вихователі	Групові осередки
	консультація: «Справедливі умови праці»; пам'ятка: «Відпустка для працівників ДНЗ»	Працівники закладу	Голова ПК	Актова зала
	-консультація: «Чи потрібно дітям давати кишенькові гроші?»; - проблемний семінар: «Що таке соціальне обслуговування та забезпечення?»	Батьки	Вихователь-методист, практичний психолог	Актова зала ДНЗ, групові осередки
	консультація: «Право на участь у виборах»; - круглий стіл: «Професійні спілки-це...»	Батьки, працівники закладу	Голова ПК, директор	Актова зала ДНЗ

Тижень 8: «Освіта, суспільство, свобода»	-бесіда: «Що таке освіта. Навіщо вона потрібна?»; -проблемна ситуація: «Хочу чи треба?»; -розвага: «Подорож до країни знань»; -бесіда: «Правила поведінки в громадських місцях»; -малювання: «Фантастична країна свободи»	Діти старшого дошкільного віку	Вихователі	Групові осередки
	-консультація: «Порушення громадського порядку»	Батьки	Вихователі	Групові осередки
	-консультація: «Авторські права-один із аспектів успішності»	Педагогічні працівники	Вихователь-методист	Актова зала ДНЗ
	-пам'ятка: «Самоосвіта-рух до розвитку»; -практико-орієнтовний семінар: «Медіація. Шляхи подолання конфліктних ситуацій»	Батьки, працівники закладу	Вихователь-методист, практичний психолог	Актова зала ДНЗ

Пасечнюк Т.Д.,
вихователь-методист,
Херсонський ясла-садок № 28 Херсонської міської ради,
м. Херсон, Україна

ШЛЯХИ ОНОВЛЕННЯ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

Від життєрадісності, бадьорості дітей залежить їхнє духовне життя, світогляд, розумовий розвиток, міцність знань, віра у свої сили...
В.О.Сухомлинський.

Здоров'я – це все, а всі інші блага людини без здоров'я – ніщо. Цей вислів дає можливість зрозуміти, що здоров'я є основною складовою життя людини.

Країна та батьки довірили нам найдорожче – дітей. Виростити їх міцними, загартованими, бадьорими, з раннього віку долучити до прекрасного світу гармонії, сили й краси, піклування про зміцнення їхнього здоров'я – є одним із найважливіших посадових і громадських обов'язків педагогів. Для реалізації цього завдання особливо важливо сформувати у дитини відповідальне ставлення до власного здоров'я та знання про нього, оздоровчі уподобання, інтереси, потреби та життєві звички.

Ясла-садок – це місце, де дитина проводить значну частину часу. Тому саме він має великі можливості у здійсненні ряду заходів із питань

збереження здоров'я. Спільна робота педагогічних працівників, батьків і громади допомагає успішно вирішувати задачі фізичного виховання і формування позитивної мотивації до здорового способу життя.

Саме з цією метою презентуємо роботу Херсонського ясла-садка №28 Херсонської міської ради – «Школи сприяння здоров'ю», адже загартування та оздоровлення дитячого організму різноманітними видами водних ресурсів – одне з наших пріоритетних завдань.

Творчий, ініціативний, досвідчений педагогічний колектив злагоджено працює над вирішенням поставлених проблем та завдань, досягаючи вагомих успіхів у вихованні підростаючого покоління. Комфортним перебуванням дітей в яслах-садку опікуються 16 вихователів, інструктор з фізичної культури, два музичних керівника, сестра медична старша та сестра медична басейну, а також ще 26 чоловік обслуговуючого персоналу. Упродовж усіх років існування ясла-садок очолює турботлива та професійна людина – Пелих Наталія Олексіївна. Освітньою роботою керує досвідчений вихователь-методист Пасечнюк Тетяна Дмитрівна.

Ясла-садок понад 20 років поглиблено працює за фізкультурно-оздоровчим напрямком, є опорним садком з теми «Шляхи оновлення роботи з фізичного виховання та оздоровлення дітей», ділиться досвідом своєї роботи, дає майстер-класи, показує практичні заняття для молодих вихователів міста, слухачів курсів підвищення кваліфікації при Херсонській Академії неперервної освіти та батьків. Дев'ятий рік ми працюємо як «Ясла-садок – Школа сприяння здоров'ю», в якій створена власна система оздоровлення, основними складовими якої є забезпечення належного фізичного розвитку, надання знань про засоби збереження та зміцнення свого здоров'я, комплексне використання ефективних методів фізкультурно-оздоровчої, оздоровчо-профілактичної, методичної роботи.

Основні напрямки «Школи сприяння здоров'ю»: зміцнення здоров'я дітей, формування у них морально-вольових та фізичних якостей; впровадження інноваційних методик з фізичного виховання; використання нетрадиційних форм роботи, диференційний підхід до загартування дітей раннього віку; використання занять з плавання для оздоровлення, формування життєво важливих рухливих умінь і навичок дітей, розвиток їх фізичних здібностей, якісної фізичної підготовки до школи.

Завдання «Школи сприяння здоров'ю»: створення умов для охорони та зміцнення здоров'я дітей; формування у дітей потреб дотримуватися здорового способу життя; забезпечення повноцінного фізичного розвитку дітей шляхом інтеграції здоров'язбережувальних технологій з різними видами дитячої діяльності; оволодіння дитиною основними рухами, базовими вміннями та навичками у різних іграх та вправах; розвиток фізичних якостей дитини і рухових здібностей, швидкістю реакції, спритністю, гнучкістю, силою, витривалістю.

Для реалізації завдань формування у дошкільників здорового способу життя педагоги закладу створили розвивальне середовище, мета якого

створення необхідних умов для високоякісного проведення різноманітних фізкультурних заходів з достатньою кількістю фізкультурно-ігрового інвентаря для спортивних ігор та завдань з фізкультурно-спортивного змісту, а також заняття плаванням у цікавій ігровій формі.

Модель «Ясла-садок – Школа сприяння здоров'ю» втілюється в освітній процес через такі центри:

- фізкультурно-оздоровчі центри (фізкультурна зала, басейн);
- спортивні міні-центри(групові);
- центри «Пісочно - водної релаксації» (групові);
- центри «Пошуково-дослідницької діяльності» (групові);
- міні- музей води «Вода знайома й загадкова».

Фізкультурна зала оснащена технічними засобами навчання, великогабаритним стаціонарним обладнанням, достатньою кількістю фізкультурно-ігрового інвентаря, атрибутів для рухливих ігор.

Басейн обладнано спеціальним інвентарем для безпеки занять з плавання, а також іграшками для навчання елементів плавання.

На **спортивному майданчику** ясел-садка є все необхідне обладнання для проведення занять з фізкультури на повітрі.

На кожному **груповому майданчику** є малі форми для активної рухової діяльності: колоди, перекладини, драбинки , кільця-мішені; ігрове обладнання для розвитку рухових здібностей: паровозики, будиночки, машини, човники.

У групових кімнатах облаштовані **спортивні міні-центри**, головною метою яких є: доступність фізкультурного обладнання, формування у дошкільників постійного інтересу до систематичних занять фізкультурою. Вони оснащені інвентарем для самостійної рухової діяльності дітей: масажні килимки, роликові тренажери для ніг, доріжки «здоров'я» для ходіння по нерівній поверхні (пробки, галька, шишки, пісок, канати), м'ячі різних розмірів, м'ячі хіп-хопс, скакалки, дартс, кеглі, дидактичні спортивні ігри, інвентар для спортивних ігор.

У групах раннього віку є обладнання для розвитку рухової активності дітей: гойдалки, гірка, тренажери, доріжки «здоров'я», обладнання для підлазання.

Робота закладу здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Положення про дошкільний навчальний заклад; Організації фізкультурно-оздоровчої роботи в ДНЗ (інструктивно-методичні рекомендації №1/9-438 від 27.08.2004 р.); «Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України» № 458, від 02.08.2006 р., Наказу МОН України від 07.10.2003 року №903/822. «Про систему організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладах», освітньою програми виховання і навчання дітей від двох до семи років «Дитина», програми розвитку дітей старшого

дошкільного віку «Впевнений старт», парціальної програми «Малючок-здоров'ячок», Додаткової парціальної програми спецкурсу з навчання плаванню дошкільників «Казкове плавання» і власної Конценції, в якій розкриваються основні поняття, що визначають характер діяльності ясел-садку. Розроблені послідовні педагогічні завдання щодо формування здорової дитини шляхом використання різноманітних форм оздоровлення водою.

Навряд чи знайдеться дитина, яка б не любила грати з водою – бризкатися, переливати воду з ємкості в ємкість, запускати кораблики.

У яслах-садку **функціонує стаціонарний басейн**, що дає можливість забезпечити вихованцям цікаві й ефективні заняття в басейні. З моменту його відкриття, ми впровадили такі методи і форми навчання які органічно вплелися в освітній процес закладу. Наші діти з великим задоволенням відвідують заняття в басейні, які мають оздоровчу спрямованість та акцентуються на індивідуальному підході до кожної дитини.

Приміщення басейну обладнане сучасною вентиляцією, осушувачем повітря та електричним нагрівачем води, достатньо освітлене, чисте. У ньому дотримується належний температурний режим. **У перелік обладнання для занять входять:** мотузки; рятувальні засоби: надувні круги, жилети, нарукавники, дошки для плавання маленькі та великі, пояси для плавання; гумові іграшки: іграшкові човники, м'ячі, обручі, палиці, прапорці, нудли, ласты, окуляри та маски для занурення; атрибути для рухливих ігор.

Заняття в басейні проводяться упродовж року, двічі на тиждень. Навчати дітей плавати починаємо з молодшої групи. Розклад занять складено так, щоб діти усіх вікових груп відвідували басейн двічі на тиждень. У ці дні не плануються фізкультурні заняття та заняття фізичними вправами під час денних прогулянок.

Ефективність навчання дітей плавання залежить від того, наскільки воно цікаво для малят. Ми впевнені, що в основі навчання плаванню дітей дошкільного віку мають бути **ігрові методи та прийоми** – найдоступніші та найцікавіші для малечі, а також постійний пошук нових, нетрадиційних і цікавих методів та засобів навчання. [9]

У яслах-садку однією з традиційних форм організації активного відпочинку дітей є проведення свят і розваг на воді. Свято – це поєднання в собі підсумкового та ігрового заняття.

Свята та розваги на воді проводяться один-два рази на рік, у другу половину дня. (Це зручніше для батьків, яких ми обов'язково запрошуємо).

Участь у святах і розвагах допомагає дітям глибше усвідомити значення систематичних вправ у плаванні для досягнення бажаних результатів, формує їхній інтерес до регулярних занять плаванням.

Щомісяця у закладі проводяться «Дні Здоров'я», під час яких діти всіх вікових груп беруть участь у розвагах на воді. До них педагоги готуються заздалегідь: ретельно підбирають цікаві, веселі естафети, ігри,

готують необхідні атрибути, а також призи, медалі, подаруночки всім учасникам. У розвагах діти обов'язково показують уміння та навички, якими вони оволоділи за минулий місяць.

Тематика розваг дуже різноманітна: «Плавай з нами, плавай як ми», «Блакитні доріжки», «В акваріумі» тощо. Під час дозвілля проводяться різні веселі ігри, естафети, атракціони. Наприкінці навчального року в старшій групі проводиться свято «Посвячення в плавці». Крім вихователів і вихованців на нього запрошуються батьки. Діти мають можливість продемонструвати свої вміння з плавання. Хто навчився плавати, отримує «Посвідчення плавця». Також організовуються змагання найкращих плавців. Діти отримують медалі та грамоти.

Цікаво у садочку проходять свята Нептуна, які також стали традиційними. У них беруть активну участь усі педагоги. Готують сценарії, костюми, прикрашають басейн, організовують музичний супровід. І діти, і дорослі стають активними учасниками театралізованого дійства, в якому естафети, ігри та змагання спрямовані насамперед на створення у дітей радісного, піднесеного настрою.

Широко використовують наші педагоги і загартовуючі процедури. Основні фактори **загартовування** – природні та доступні: **“Сонце, Повітря і Вода”**.

Водні процедури: загартовувальні водні процедури привчають дітей використовувати в гігієнічних цілях прохолодну воду (спочатку +33, +28С, а потім холоднішу).

Полоскання горла: досить ефективна процедура місцевого загартовування. Малюки полоскання ротової порожнини та горла проводять водою кімнатної температури після кожного прийому їжі. Вихователі привчають дітей полоскати рот починають з трьох років, з чотирьох – учать полоскати горло.

Вологе обтирання тіла: діти від двох років і більше здійснюють індивідуальною рукавичкою або рушничком щодня після денного сну.

Розширене умивання. Діти вмиваються прохолодною водою з-під крана. При цьому поступово розширюють площу впливу води.

Ходіння по вологих килимках, насичених розчином морської солі, йоду, відварами лікарських рослин здійснюють наші діти після денного сну.

Ходіння босоніж по росяній траві, землі, вологому піску, калюжах (улітку). Навесні та влітку корисно до 5 хвилин прогуляти дітей під мокрим після дощу деревами, взимку – під засніженими.

Топтання у воді проводиться після денного сну у воді кімнатної температури.

Купання дітей влітку проводимо у групових душових зонах, басейні після прогулянки.

Плескання у виносних басейнах організовується з підгрупами дітей у літній період на вулиці (у надувних басейнах).

“Штучний дощ” і **“водяні бризки з пляшок”** використовують на прогулянці влітку в дуже спекотні дні під час розваг з водою.

Сніг. Узимку доцільно проводити розтирання долонь чистим снігом (30-60 с), з подальшим просушуванням та зігріванням їх у рукавичках. [4]

У кожній віковій групі ясел-садка оформлені **центри «Водно-пісочної релаксації»**, які допомагають педагогам у вирішенні однієї з найважливіших завдань у розвитку дитини. Мова йде про самодіяльну гру-експериментування з різними підходящими для цього предметами й природними матеріалами.

Організовуючи ігри з водою і піском педагоги не тільки знайомлять дітей із властивостями різних предметів і матеріалів, але й закріплюють елементарні поняття про форму, величину, колір предметів, розвивають дрібну моторику дитини. Ігри з водою викликають позитивні емоції, сприяють внутрішній розкутості малюка. Воду можна переливати з долоньки в долоньку, із ємкості в ємкість, а в пісок можна закопувати різні предмети й відкопувати їх, будувати гірки, доріжки, а потім руйнувати й знову будувати.

Значну роль в освітньому процесі ясел-садка відіграють групові **центри «Пошуково-дослідницької діяльності»**.

Пошуково-дослідницька діяльність сприяє створенню активної пізнавальної діяльності в дітей, збагачує, урізноманітнює педагогічний процес; її елементи органічно переплітаються з іншими видами дитячої діяльності. Спираючись на базові завдання дітей з різних ліній розвитку, пошуково-дослідницька діяльність поглиблює весь процес розвитку дитини, формує системні та глибокі знання про навколишній світ.

Для реалізації поставлених завдань в екологічній кімнаті гуртка «У гармонії з природою» створена спеціальна лабораторія. Творчою групою педагогів розроблена програма пізнавального розвитку дошкільників у пошуково-дослідницькій діяльності відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти України.

Дуже важливо, щоб діти брали участь у процесі дослідження природи оскільки ті вміння, які вони розвинули у собі, будуть переноситися в інші навчальні дисципліни й стануть у нагоді впродовж усього життя. До цих вмінь належать спостереження, порівняння, опис, передбачення, повідомлення, класифікація та вимірювання.

Використання **музейної педагогіки** в яслах-садку започатковано ще з 2000 року. Педагоги ясел-садка часто замислювалися над тим, як ознайомити дошкільнят з абеткою загальнолюдської культури, як домогтися, щоб у дитини виникла потреба бути доброю, чуйною, як розкрити її особистий потенціал. Творчий пошук привів нас до музейної педагогіки, засобами якої можна ефективно розв'язувати ці завдання.

Чудовим рішенням колективу було створення в різних вікових групах таких міні-музіїв: «Майстерня народних умільців», «Бабусина скриня», «Порцелянова лялька», «Комахи», «Лялька-мотанка», «Кіндер-сюрприз», «Василя Сухомлинського». Саме вони дали змогу зробити музей звичним і привабливим для дітей, адже малюки самі брали участь у їх облаштуванні, шукали, упорядковували та виготовляли експонати, а головне

– відкривали для себе красу рідної землі, її славного минулого. Такі музеї, створені спільними зусиллями педагогів, дітей та батьків, якнайкраще спонукали малюків берегти культурну спадщину і природні багатства рідного краю. Це надзвичайно цікава та корисна для дітей навчальна дисципліна.

А перлиною нашої музейної педагогіки став міні-музей «Вода знайома й загадкова». Адже наше рідне місто Херсон і Херсонська область розташовані на річці Дніпро та узбережжі Чорного та Азовського морів, мають славетні морські традиції, а загартування та оздоровлення дитячого організму різноманітними видами водних ресурсів – одне з наших пріоритетних завдань. Інтерес до води у маленьких херсонців пробуджується з раннього дитинства. Аби задовольнити його, а також формувати емоційно-ціннісне, бережне ставлення до природи ми створили на базі закладу міні-музей: «Вода знайома й загадкова».

Мета музею: Розширювати уявлення дітей про воду як матеріальне середовище для життя; вчити розрізняти її стани – рідкий, твердий, газоподібний; давати уявлення про те, якою буває вода – чистою, прозорою, брудною, холодною, теплою тощо. Формувати бережне ставлення до води, вчити цінувати її, економно використовувати, а також формувати емоційно-ціннісне, бережне ставлення до природи.

Наш музей складається з таких розділів: 1. Що таке вода? 2. Це цікаво знати. 3. Як вода працює на людину. 4. Ігротека, досліди з водою. 5. Поштова скринька.

У розділі **«Що таке вода?»** знайомимо дітей з цим природним об'єктом. Розповідаємо, що вода – дорогоцінний дар природи, який забезпечує життя на Землі. За допомогою кольорових ілюстрацій знайомимо дітей з мешканцями водоймищ – морів, озер, болот, річок. Невеличкий штучний водоспад дозволяє послухати спокійне дзюркотіння води, порелаксувати.

У розділі **«Це цікаво знати»** зібрали цікаву інформацію про воду: про те, як вона з'явилася на планеті, про мешканців нашої планети, яким вода потрібна кожного дня і про тих, хто багато часу може обходитися без неї.

У розділі **«Як вода працює на людину»** розповідається, яку користь приносить вода. Наприклад, воду використовують на заводах і фабриках, у сільському господарстві. Без води не обходиться будь-яке будівництво. На річках будують ГЕС, які виробляють електричний струм. По річках, морях, океанах плавають кораблі, які перевозять людей, ловлять рибу, необхідну для харчування людини. Біля води – найкращі місця для відпочинку. Вода загартовує людину. Використання води з кожним роком зростає. Прісної води на Землі мало, тому її треба цінувати й берегти.

У четвертому розділі **«Ігротека, досліди з водою»** зібрані розвивальні та дидактичні ігри, в яких діти можуть закріпити свої уявлення про воду, а також створені умови для організації та проведення дослідницької діяльності.

Останній розділ нашого музею **«Поштова скринька»** складається зі скриньки, куди діти та батьки можуть покласти свої запитання. [11]

Кожний вихователь знає, як складно враховувати потреби й інтереси кожного вихованця, працюючи в групі, що налічує двадцять і більше різних за темпераментом і рівнем розвитку дітей. Одним зі шляхів реалізації індивідуального підходу на практиці є залучення дошкільників до гурткової роботи. Це дає змогу своєчасно і найповніше розкрити природний потенціал кожної маленької особистості на основі їх власних потреб, інтересів, нахилів.

У яслах-садку достатня увага приділяється студійно-гуртковій роботі, що дає змогу організувати пошукову, експериментальну, креативну діяльність дітей. Охоплено гуртковою роботою 62% дітей. У закладі функціонують наступні гуртки та секції:

1. **«Гармонія руху»** – гурток спортивного танцю, основним направленням якого є заняття на степ-платформах. Гуртківці виступають на міських спортивних святах, з показовими виступами перед батьками.

2. **«Олімпійський резерв»** – спортивно-оздоровчий гурток з фізичного виховання. Команда гуртківців приймає участь у міській спартакіаді «Крок до олімпу», займає призові місця, нагороджується грамотами. При вступі до школи ці діти продовжують активно займатися спортом.

3. **«Дельфінятко»** – гурток з синхронного плавання. Щорічно вихованці гуртка виступають з показовими виступами на Днях відкритих дверей, Днях здоров'я. Після випуску з ясел-садка вихованці продовжують займатися плаванням у Херсонській дитячо-юнацькій спортивній школі № 6, з якою ми працюємо у тісній взаємодії.

4. **«У гармонії з природою»** – гурток з екологічного виховання. У дітей виховується бажання дбайливого ставлення до свого здоров'я, розуміння важливості природних ресурсів у житті людини, економне ставлення до природних ресурсів, розуміння цінності природи, правильна поведінка в природі; розширюються знання про природу рідного краю.

5. **«Розумні рученята»** – гурток з художньої праці. Заняття гуртка покликані стимулювати у дітей творчі здібності, прилучати дітей до краси і гармонії, до світу мистецтва, пробудити її творчі сили і бажання займатися різними видами художньої праці. Збагачують знання про властивості різних матеріалів, формування корисних практичних навичок. Основними напрямками роботи гуртка є флористика, аплікація, пластилінографія, виготовлення ляльки-мотанки.

6. **«Спритний м'яч»** – гурток з водного-поло. **Водне поло** (командна спортивна гра у воді, в процесі якої учасники двох команд прагнуть закинути м'яча у ворота суперника і не пропустити у свої).

Діти вчаться узгоджувати свої дії з діями товаришів і найбільш ефективно використовувати особисті можливості на користь команди. Гра з м'ячем є ефективним засобом розвитку спритності, в тому числі, ручної. Цікаво, що у цю гру, залюбки, грають і дівчата.

7. **«Little learners»** – гурток з англійської мови. Програма гуртка спрямована на формування у дітей базових навичок і вмінь, необхідних для подальшого розвитку комунікативної компетенції в початковій школі, підґрунтям для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі знань і навичок про навколишній світ, природу та людину. Основним принципом навчання іноземної мови на початковому етапі є принцип усної основи, що зумовлює засвоєння навчального матеріалу в усній мові (говоріння та аудіювання). Це обумовлено психологічними особливостями дітей даної вікової категорії (легко засвоюють лексичний матеріал, відтворюють звуки, вимову та інтонаційний малюнок). [10]

Педагогічний колектив упроваджує в роботу з дітьми такі інноваційні та нетрадиційні технології та програми: малювання на воді за методикою «Ебру»; кольоро-, аромо-, квітко терапія; ар- терапія – малювання на склі та харчовій плівці; сольова анімація; степ-аеробіка; пісочна терапія; програму з фізичного виховання О.Аксьонової «Школа розумного руху»; авторська програма Л.Шульги «Барвіста радість»; елементи авторської програми з фізичного виховання М.Єфименко «Театр фізичного виховання».

Мистецтво малювання на воді за методикою «Ебру».

Нашим вихованцям надзвичайно подобається малювати на воді. Це чудове заняття дає їм змогу потрапити у справжній казковий світ фантазій. До того ж малювання на воді має виражену терапевтичну дію – заспокоює, зосереджує дошкільників. Методика малювання на воді «Ебру» – нескладна, утім, вона потребує обережності, охайності та терпіння. Виконані у цій техніці малюнки виходять яскравими, непередбачуваними, вишуканими, а головне – неповторними.

Заняття з використанням кольоро-, аромо-, квітко терапії

Природотерапія передбачає вплив природних чинників на чуттєву і емоційну сфери психіки дітей.

Арт-терапія – малювання на склі – не лише оригінальний засіб розвитку творчих здібностей малят, формування у них художнього мислення, а й ефективний вид арт-терапії. Одночасно, створюючи зображення по різні боки скла, малюки вчаться бачити світ у його багатомірності й мінливості, розуміти закони взаємозалежності, а також налагоджувати контакти, спільно працювати, виражати себе і при цьому цінувати самовираження іншого ..

Малюють дітки пальчиками, долоньками, кулачками, стоячи по обидва боки скла. У своїх роботах юні художники намагаються передати своє сприйняття світу, емоційний стан, настрій тощо. [6]

Степ – аеробіка – це тренування, в основу якого покладено різні способи спуску та підйому на степ-платформах. Під час занять на степ-платформах покращується вентиляція легенів, поступово формуються навички правильного дихання під час рухів.

Сольова анімація. Сольова анімація з йодованою сіллю, яку ми використовуємо, дає дітям можливість виражати свої почуття, бажання, хвилювання та захищає дитячий організм від йододифіциту.

Сольову анімацію ми поєднуємо з ароматерапією та кольоротерапією. На заняттях використовується морська сіль з екстрактами ромашки, календули, липи.

Пісочна терапія. Ігри з піском дають дитині змогу відчувати себе впевненою і вмілою: вона створює нове, не боїться ламати старе і щось змінювати. У пісочниці створюються оптимальні умови для розвитку творчого потенціалу дитини, активізації її просторової уяви, образно - логічного мислення, тренування дрібної моторики рук. У процесі колективних ігор наші діти усвідомлюють морально-етичні норми, у них формується гармонійний образ світу.

Ігри з піском є ефективним методом психологічної допомоги дитині:

- у формуванні впевненості у собі та стійкої самооцінки;
- у гармонізації внутрішнього емоційного стану, зокрема, при негативізмі, образливості, конфліктності;
- при переживанні будь-яких травматичних ситуацій;
- в адаптації до будь-яких змін у житті дитини – вступ до дитячого садка, зміна дитячого колективу.

Одним із найдревніших способів малювання є **малювання на піску** і одним з порівнянно нових – **малювання піском**. Дуже цікавий вид роботи для дітей – малювання на піску та малювання кольоровим піском. Складно переоцінити позитивний вплив малювання на дитину. Це не просто розвага, гра, вміння відтворити навколишній світ. Малювання сприяє гармонійному розвитку дитини та формуванню таких базових якостей особистості, як **самостійність і креативність**. Малювання сприяє розвитку дрібної моторики, а як наслідок – розвитку мовлення і розумових здібностей. [6]

Дякуючі міським школам інноваційних технологій, наші педагоги мали можливість познайомитися, попрацювати, накопичити матеріали, впровадити в роботу з дітьми **інноваційну програму О.П. Аксьонові «Школа розумного руху» та авторську програму Л.Шульги «Барвіста радість»**. Та й самі авторки цих інновацій часті гості наших педагогів

Методика фізичного виховання дітей М.М. Єфименко основана на нетрадиційних формах фізичного виховання.

Уже понад 20 років наші педагоги широко застосовують у роботі з дітьми практичний матеріал з цієї програми: фізкультпаузи, фізкультхвилинки, гімнастику пробудження (яка дає змогу дітям поступово прокинутись, перетворитися в певний персонаж, за вказівкою вихователя, виконати певні рухи), елементи фізкультурних занять.

З 1 червня в яслах-садку розпочинається літній оздоровчий період.

Літній ранок наших дітей починається з ходіння босоніж по росяній траві, яка оздоровлює дітей і дарує їм енергію природи. [8]

Підвищити рухову активність дітей упродовж дня дає змогу доріжка здоров'я. У нашому закладі їх декілька: спеціально обладнана траса, призначена для ходьби, бігу, катання на самокатах, велосипедах тощо; смуга перешкод складається з колоди, шин, вертикально вкопаних колод (лабіринт), металевих дуг, ями з піском для прижків у довжину; хвиляста доріжка з гравію для ходіння босоніж; майданчик, з розвішаними на деревах кільцями, обручами, дерев'яними кругами, для метання м'ячами або торбинками з піском в ціль.

Організовуємо в межах ранкової гімнастики, фізкультурного заняття – флешмоби, вправи на фітболах, степ-платформах, вправи з елементами «Кік-аеробіки» (це вправи зі скакалкою, які сприяють розвитку в дітей відчуття рівноваги й координації рухів), методики «Мім-стиль», квест-технологій.

Обов'язковим заходом у системі фізкультурно-оздоровчої роботи нашого садка в літній період є піші переходи, пікніки та туристичні міні-походи. [7]

Для емоційного комфорту дітей влітку було запроваджено водно-емоційні часинки з використанням різноманітних розваг з водою.

Усі ці заходи – це дієвий спосіб активізувати руховий режим дошкільника. Допомагають у розвитку таких психо-фізичних якостей, як життєрадісність, рішучість, сміливість, витривалість, спритність. Вони накопичують ресурси для активної діяльності упродовж наступного навчального року. Та найголовніше – наші діти ростуть здоровими, щасливими і їх життя наповнюється позитивними емоціями.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні // Дошкільне виховання, 1999 р. - № 1. С. 6-19.
2. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: Науково-методичний посібник / Наук. ред. О.Л. Кононко. – К.: Ред. журн. «Дошкільне виховання», 2003 р.
3. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений Старт».
4. Людмила Єніна. Хлюпайтеся на здоров'я // Дошкільне виховання. – 2003 р. - № 7. С. 24-25.
5. Юрій Короп. Ванна – домашній басейн // Дошкільне виховання. – 1998 р. - № 9. С. 21-23.
6. Інга Кужелева. Малюємо й експериментуємо в нетрадиційних техніках // Методична скринька вихователя. – 2018р. - № 11. С. 26-27.
7. Лариса Проводнюк, Інна Шевцова. Зміцнюємо здоров'я влітку: від фізкультурних занять до захопливих квестів//Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2017р. -№ 6.С.12-18.
8. Ірина Терещенко. Поради на літо. Ігри та вправи у воді // Дошкільне виховання. – 2011 р. - № 6. С. 28-30.

9. Додаткова парціальна програма спецкурсу з навчання плаванню дошкільників «Казкове плавання» Ляшенко А.М., Делова І.О., Колонтаєвська О.О., Шевченко З.М. Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди Харківська державна академія фізичної культури Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №323 комбінованого типу Харківської міської ради Анотація. Визначено, що програма розрахована на чотири роки .— 2012. — № 07

10. Організація гурткової роботи в дошкільних навчальних закладах / авт.-уклад. Л. Б. Міщенко. — Х. : Вид. група «Основа», 2015.— 333, [3] с. — (Серія «ДНЗ. Вихователю»).

11. Малюк у світі музею / Юлія Главацька // Вихователь-методист дошкільного закладу. — 2009. — № 4. — С. 33-34.

Пащенко Л.В.,
інструктор з фізкультури
Заклад дошкільної освіти № 7 «Казка»
м. Скадовськ, Херсонська область, Україна

«У ПОШУКАХ ЗАГУБЛЕНОГО ТОТЕМУ ЗДОРОВ'Я» ЗАНЯТТЯ - КВЕСТ З ФІЗКУЛЬТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Мета :

розвивати швидкість, спритність, вміння долати перешкоди та співпрацювати в команді;

заохочувати дітей до виконання фізичних вправ , бажання

піклуватися про своє здоров'я;

продовжувати формувати у дітей такі якості, як уважність, дружбу, кмітливість та взаємодопомогу;

укріплювати м'язи плечей, передпліччя та кистей рук, удосконалювати

навички моторного сприйняття, розвивати почуття ритму та узгодженості сумісних дій під час ігор з«диво-парашутом»;

розвивати рухові навички, силові якості, артистизм, пластику, вміння

рухатися під музику за допомогою здоров'язбережувальної інноваційної технології Drums Alive (живі барабани).

Попередня робота:

- перегляд мультфільму «Покахонтас»

<https://www.youtube.com/watch?v=GM7miO6HXlc>

- та мультимедійної презентації «Життя індіанців»

<https://www.youtube.com/watch?v=DdXH9ozMCBY>

- розучування загально-розвиваючих вправ за технологією Drums Alive.,

- розучування пісні Покахонтас;

<https://www.youtube.com/watch?v=gQEsOuhHEEE&t=34s>

- розучування ігор з «диво-парашутом»;
- виготовлення бутафорського багаття та мапи ;
- виготовлення «вігвамів» з великих обручів ;
- виготовлення «павутини» з мотузок ;
- оформлення спортивного залу за тематикою заняття.

Обладнання:

гімнастичні лави - 3 шт., фішки футбольні -25 шт.,
м'ячі фідболи -11 шт., кошики-підставки-11 шт., дерев'яні палички-22 шт ; килимки для страхівки -12 шт., тунелі -2 шт, дуги для підлізання - 2 шт.,
«павутина» -1шт.,різнокольорові стрічки- 20 шт., синя тканина (річка) - 1шт., м'ячі малого діаметру -50 шт.,баскетбольний кошик -1шт., бутафорське багаття, доріжки з слідами -2 шт., «калюжки» з картону -6 шт., масажна доріжка «камінці»-1шт., масажний килимок «алігатор» -1шт., стійка для обручів (Бізон) -1 шт., степ-платформи -12 шт., пісочний годинник, «тотем»
-ручної роботи, ігровий парашут, аква-фарби, наголівники з пір'ям -11 шт. тумба для схову тотему, вологі серветки-1 пачка.

Іграшки : павучки -4 шт., мамонтеня-1шт., черепаха-1шт.,жаба -1 шт., повітряні кульки -2 шт., мавпенята – 2 шт.

Музичне оформлення: Індіанська мелодія «Татанка»

<https://www.youtube.com/watch?v=5Gkfl82TS5A> та індіанська етнічна мелодія «Політ душі».

Хід заняття

Діти заходять в музичний зал.

Інструктор. Діти, в Україні говорять, що добрий гість – дому радість. Гадаю, що ви, як і я раді нашим гостям. Тож давайте з ними привітаємося:

Встаньте діти ви рівненько, Посміхніться всім гарненько, Посміхніться і до себе, Привітайте всіх гостей:

Діти: Добрий день!

Інструктор. Хай буде гарним цілий день!

Діти, а ви любите мандрувати? Тоді я пропоную здійснити цікаву подорож. А допоможе нам в цьому «диво-парашут».

(Діти тримають в обох руках парашут та ідуть по колу промовляючи): Любим подорожувати, По країнах мандрувати. Парашут, допоможи - Нашу мрію, ти здійсни!

Раз, два, три, полетіли я і ти!

(Діти всі разом піднімають парашут високо вгору і рухаються по колу, поки парашут не опустився до низу. Потім знову повторюють слова і гра повторюється).

Інструктор. Цікаво, куди ж це ми з вами прилетіли?

З'являється Покахонтас: Хау, мої друзі!

Інструктор. Доброго дня , дівчинко. Хто ти? Може ти нам скажеш в яку країну ми потрапили?

Пісня з мультфільму Покахонтас.

Покахонтас. Я, Покахонтас, принцеса індіанського племені поухатанів . Ви в Південній Америці. Мій народ дуже сильний, чесний, справедливий, не боїться труднощів. Ми любимо природу і ведемо здоровий спосіб життя. Але духи зла викрали священний тотем здоров'я . І нам загрожує небезпека. Я вирішила знайти тотем і врятувати свій народ .

Хлопчик. Не сумуй ,Покахонтас. Ми не залишаємо друзів в біді ! Якщо ти не проти, ми разом будемо його шукати. Так , друзі?

Діти . Так!

Покахонтас. Дякую, друзі. Тоді вам треба обов'язково бути схожими на індіанців. У мене є індіанські фарби та пір'я .

Інструктор. Розмальовуючи обличчя індіанці захищали свою шкіру від сонця. Запах фарби відганяв від людей надокучливих мух. А ще розфарбовування допомагало зрозуміти, до якого племені належить індіанець і які подвиги він здійснив. А головний убір з пір'я одягали індіанці – воїни. За кожний подвиг вони отримували одне перо орла.

(Діти розфарбовують собі лице аква-фарбами і одягають головні убори з пір'я).

Інструктор. А як же ми знайдемо дорогу?

Покахонтас. Ідіть за мною, по слідах. (Діти один за одним виходять з музичного залу і рухається по коридору на другий поверх, до спортивного залу, долаючи смугу перешкод):

- ходьба змієюю між фішками;
- стрибки в обручі;
- ходьба приставним кроком по канату;
- ходьба «по слідам індіанців» (доріжка з слідами);
- перестрибування через «калюжі» ;

(Діти потрапляють в кімнату , яка знаходиться перед спортивним залом. Тут по колу розташовані кошики з фідболами , посередині кімнати бутафорське багаття.)

Звучить етнічна індіанська музика «Політ душі».

Інструктор. Куди ж це привели нас сліди?

Голос духу . Вітаю вас в Долині духів! Тут мешкають добрі духи, які допоможуть вам знайти тотем . Але вам будуть заважати злі духи. Якщо ви зможете заграти на живих барабанах , то проженете їх назавжди.

Інструктор. Ну що, діти, спробуємо?

Комплекс ЗРВ з використанням технології Drums Alive (на фідболах з паличками).

Інструктор. Ми виконали завдання і прогнали духів зла . Що робити далі?

Голос духу . Знайдіть карту і складіть її.

Діти шукають елементи карти і складають її, вивчають план руху.

Інструктор. Далі ми йдемо в «Долину здоров'я».

II. Основна частина.

Подолання смуги перешкод (поточний метод, повторити 3 рази):

- «перебратися через глибокий каньйон» (ходьба по лаві з переступанням через предмети, зістрибнути на мат);
- «пролізти через вігвами» (пролізання крізь споруду з великих обручів);
- «пройти кам'яною стежкою» (ходьба по доріжці здоров'я з камінців);
- «проповзти по хиткому мосту через глибоку річку» (повзання по лаві на животі);
- Пролізти через «Печеру мамонта» (пролізання в тунель);
- «пройти по «Долині орхідей» (переступання зі степу на степ).

Інструктор. Діти, ви добре впоралися з усіма перешкодами і ми дісталися Долини бізонів. Нас зустрічає бізон. Та мені здається, що він дуже засмучений. А що це за кулі в нього на рогах? (Бізон починає ревіти....) Мабуть вони йому заважають, давайте їх знімемо. Діти знімають першу кулю. Побачивши, що в середині є записка, шукають спосіб, як її дістати.

1. Завдання з першої кульки: «Пролізти під павутиною, зібрати тропічні фрукти з дерев і нагодувати бізона. Але в руки можна брати тільки один фрукт».

- діти пролізають під павутиною до гімнастичної драбини, піднявшись на неї беруть в руку один малий м'яч і повертаються тим же шляхом до стійки з макетом бізона, кидають м'ячі в баскетбольний кошик.

2. Завдання з другої кульки: «Щоб заволодіти тотемом, треба зняти усі стрічки з павутини, переступаючи через нитки і не розбудити павуків, поки в пісочному годиннику не впаде остання піщинка...».

- діти переступають через павутиння і збирають усі стрічки, а інструктор слідує за пісочним годинником.

Інструктор. Ось ми і виконали останні умови духів. Покахонтас, ти можеш забрати тотем. Тепер твій народ буде здоровий, як і ми.

Покахонтас. (забирає тотем з місця його схову). Дякую всім вам за допомогу! (Діти роздивляються тотем і знаходять всередині нього мандарини.)

Інструктор. Діти, це мабуть добрі духи хочуть так нагородити нас за перемогу. Ми всі молодці! Адже тільки сила духу, згуртованість, обережність та довіра один одному допомогли нам пройти всі випробування на шляху до мети.

Діти повертаються в кімнату, де на підлозі лежить парашут. Інструктор. А ось і наш «диво-парашут» чекає на нас. А давайте на честь перемоги над духами зла ми влаштуємо кольоровий салют!

Гра з парашутом «Салют!».

(Інструктор висипає на середину парашуту різнокольорові м'ячі малого діаметру. Діти всі разом піднімають парашут вгору і промовляють:

«Салют! Коли усі м'ячі випадуть з парашуту, діти збирають м'ячики на парашут і гра повторюється.)

Інструктор. Діти, давайте присядемо на «диво-парашут» і

відпочинемо. Скажіть мені, чи сподобалась вам наша мандрівка? Які пригоди вам сподобалися найбільше? Яку з перешкод було найважче подолати? Чи хочете ви ще кудись полетіти?

Я обіцяю вам, що це не остання наша з вами подорож. До побачення, діти.

Поліщук Г.М.,
завідувач дитячого садка
Дошкільний навчальний заклад №1 «Сонячний»
м. Буча, Київська область, Україна

ДІЛОВА ГРА ДЛЯ ПЕДАГОГІВ «ОГЛЯД ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРЕСИ»

У нашій країні видається майже 200 періодичних педагогічних видань. Чималу їх частину передплачують дошкільні заклади, але за браком часу більшість видань залишається поза увагою педагогів.

Ми пропонуємо форму, за якою можна ознайомитись як з окремими виданнями, так і з публікаціями в різних джерелах матеріалів з певної тематики, якщо попередньо відібрати для роботи необхідні числа періодичних видань. Крім того, форму цієї гри можна використовувати і для вивчення різноманітної документації: програм, наказів, методичних рекомендацій, аналітичних довідок тощо.

Час проведення – 45 хв.

- Мета: Розвивати навички швидкого опрацювання періодичної літератури та швидкої й ефективної роботи з великими потоками інформації на прикладі аналізу загально педагогічних видань.

- Репрезентувати видання для використання в роботі працівників освіти усіх рівнів.

Хід гри

Вправа 1. «Колективний огляд».

Етап 1. Усі учасники гри об'єднуються у 5 груп. Розподіл відбувається за розрізаними листівками.

Етап 2. Ведучий проводить розіграш комплектів газет «Завуч», «Директор школи», «Управління освітою», «Шкільний світ», «Сільська школа України» між групами. Кожна група, отримавши пакет посібників, розподіляє їх серед учасників.

Етап 3. Завдання 1. Індивідуальне: протягом 5 хв переглянути по одній газеті з комплекту, підготувати огляд за таблицею (див. додаток 1 на с. 76).

Час виконання — 5 хв + 5 хв організаційних = 10 хв.

Завдання 2. «Колективний огляд». За сигналом ведучого у групах починається колективний огляд газет — кожен учасник у своїй групі робить огляд числа газети, яку він вивчав, група робить зведену таблицю (додаток 2).

Час виконання — 10—15 хв.

Реквізит: на кожну групу комплект газет, комплект табличок із назвами груп (за назвами газет); опитувальник — таблиця для індивідуального та колективного огляду; лист паперу для роботи, фломастери.

Вправа 2. «Захист».

Завдання 1. Учасники іри ч читичіп газет мають перетворитись на редакцію і, спираючись ті нінічсну в попередньому етапі гри інформацію, підіоіуішти інформаційне повідомлення про зміст газети

Підготонка — 5 хв.

Завдання 2. Скласти коротку рекламу-слоган для рекламної камішії газети.

Час виконання — 2 хв.

Вправа 3. «Голосування».

Групи по черзі рекламують свої газети таким чином, щоб зацікавити інші групи своїм виданням. Усі учасники мають для голосування картки зеленого, жовтого та синього кольорів. І під час виступу, оцінюючи промови та рекламні слогани представників тієї чи іншої газети, голосують: зелений колір - «куплю або передплачу», жовта картка — «почитаю у методкабінеті», синя — «мені це не цікаво». Таким чином виявляється група, яка краще за інших вивчила та прорекламувала свої видання (додаток 3).

Крім того, окремими призами нагороджуються найкращі, найцікавіші рекламні слогани газети.

Вправа 4. Рефлексія.

Підбиття підсумків. Коло вражень — 5хв.

Деякі - чорні, деякі — білі, є коричневі й рожеві.

Але усі живуть разом, пліч-о-пліч, у мирі й згоді.

Одні весь час зайняті, а інші спокійно чекають своєї черги.

Хоча в широкій картині речей усі рівні.

Деякі — прямі й круглі, інші — загострені.

Але всі знають, в чому полягає їхнє завдання.

Деякі дуже гарні, у деяких дивні імена.

Але кожний абсолютно унікальний.

Самі по собі вони можуть бути блідими й непомітними.

Але разом здатні створити витвір мистецтва.

Як ви гадаєте, про що йде мова?

Наскільки важливим речам нас може навчити коробка звичайних грудочок крейди!

Наскільки важливим та цікавим речам нас може навчити підбірка звичайних періодичних видань!

Додаток 1

Індивідуальний аналіз газети _____

Назва видання _____

1	Напишіть назви статей, які вам було б цікаво прочитати	
2	Напишіть назви статей, за якими ви підготували б семінар, нараду, засідання й інші заходи	
3	Напишіть назви статей, які б ви використовували у своїй практиці	
4	Напишіть 1-2 найактуальніших тем, висвітлених у газеті	
5	Виразіть у відсотках співвідношення теоретичного і практичного матеріалу	
6	Що нового ви відкрили в газеті?	

Додаток 2

Колективний аналіз газети _____

Назва видання _____

1	Напишіть 5 назв статей, які вам було б цікаво прочитати	
2	Напишіть 5 назв статей, за якими ви підготували б семінар, нараду, засідання й інші заходи	
3	Напишіть 5 назв статей, які б ви використовували у своїй практиці	
4	Напишіть 5 найактуальніших тем, висвітлених у газеті	
5	Виразіть у відсотках співвідношення теоретичного і практичного матеріалу	
6	Що нового ви відкрили в газеті?	
7	Рекламний слоган	

Таблиця рейтингу періодичних видань серед учасників гри

Видання	Червоний	Жовтий	Синій
Дошкільне виховання			
Зростаємо разом			
Дитячий садок (газета)			
Палітра педагога			
Довкілля			

Сахно С.С.,

директор

*Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) – центр розвитку дитини №24 «Казка»
м. Кам'янське, Дніпропетровська область, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ РАННЬОЇ КОРЕКЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Загально відомо, що здоров'я-це не тільки багатство окремої людини, а й національне багатство країни. Однак аналіз статистичних даних свідчить, що за останні роки в стані здоров'я дитячого населення визначилися негативні процеси, які обумовлені багатьма причинами: погіршенням екологічної ситуації, нестабільною соціально-економічною обстановкою в країні, деформацією традиційного сімейного укладу та цінностей здорового способу життя в сім'ї. Порушення в стані здоров'я відбиваються на загальному розвитку дітей. Результати досліджень свідчать, що збільшилася кількість дітей, які мають особливі освітні потреби. Критична ситуація, яка склалася у відношенні здоров'я дітей в Україні висуває в число пріоритетних напрямків державної політики в попередженні дитячої інвалідності, створення системи ефективної реабілітації, важливим елементом якої є спеціальна освіта. Кожна дитина, яка має особливості розвитку, може досягти значних успіхів, якщо їй буде забезпечена своєчасна діагностична, психологічна та корекційно-педагогічна допомога.

Саме тому, специфічною особливістю нашого дошкільного закладу є комплексне вирішення виховних, освітніх, розвиткових та корекційних завдань, які тісно переплітаються між собою і наслідують одну мету: озброїти дитину "наукою життя", забезпечити соціальний розвиток зростаючої особистості; покликаний полегшити їй входження в широкий світ і розвинути внутрішні сили. Щоб корекційно – реабілітаційна діяльність набула систематичного характеру, вчителі-логопеди, вчителі-дефектологи розробили *систему ранньої корекційної допомоги і психолого – педагогічного супроводу дітей з обмеженими можливостями здоров'я в умовах закладу дошкільної освіти. Мета* якої:

- Надання психолого-педагогічної підтримки дітям, батькам, особам, які їх замінюють, педагогам;
- Забезпечення своєчасної допомоги сім'ї і дитині: ранньої психолого-педагогічної діагностики розвитку, визначення її психологічних та освітніх потреб, складання індивідуального освітнього маршруту;
- Створення умов для ефективного подолання (корекції) мовленнєвих та психофізичних порушень на ранніх строках розвитку;
- Обов'язкове включення батьків в корекційний і освітній процес, їх особлива цілеспрямована консультативна підготовка спеціалістами закладу.

Завдання :

- Рання діагностика особливих освітніх потреб дитини;
- Втілення комплексу спеціальних корекційно – розвиткових занять;
- Більш диференційоване, покрокове навчання;
- Більш глибока диференціація і індивідуалізація навчання, особлива організація освітнього середовища.

Етапи роботи:

I етап. Психологічне та мовленнєве обстеження:

Скринінгове: виділення дітей з ризиками розвитку;

Поглиблене: виявлення специфіки психічного розвитку дитини, структури мовленнєвого розвитку;

Динамічне: відстеження динаміки розвитку, ефективності навчання;

Підсумкове: оцінка стану дитини наприкінці певного етапу навчання.

Діапазон обстеження:

- пізнавальна сфера;
- емоційна - вольова сфера;
- особистісна і комунікативна сфера;
- мовленнєва діяльність.

II етап. Розробка індивідуальних і групових програм корекції та розвитку:

- Обговорення результатів обстеження спеціалістами в межах ПМПП консилиуму;
- Оформлення карти розвитку (мовленнєвої) дитини з визначенням основних напрямків роботи;
- Ознайомлення та узгодження програми розвитку з батьками, спеціалістами, вихователями;
- Формування підгруп дітей за діагнозами (проблемами) та розробка корекційно - розвиткових занять.

III етап. Реалізація заходів по усуненню проблем мовлення, психофізичного, психологічного розвитку:

- Розвиток пізнавальних та психічних процесів;
- Розвиток пізнавальної активності, забезпечення позитивної мотивації в різноманітних видах діяльності;
- Формування мислення у взаємозв'язку з розвитком мови;
- Розвиток інтелектуальної сфери дитини – її індивідуально-психологічних та когнітивних особливостей;
- Всебічний розвиток предметно - практичної діяльності;
- Розвиток комунікативних навичок.

Корекційна робота з дітьми здійснюється усіма педагогами закладу. Робота проводиться в кількох напрямках, кожен з яких включає в себе цілий комплекс різноманітних видів діяльності, що забезпечують пізнавальну активність, розвиток творчих здібностей та самостійність дітей. Заслугує на

увагу розроблене спеціалістами закладу блочно-тематичне планування по забезпеченню життєвої компетентності дитини в умовах особистісно-орієнтованого підходу. Всі лексичні теми розбиті на блоки та доповнені елементами економічного та валеологічного виховання.

Блочно-тематичне планування корекційно - розвиткової роботи

I блок. Сім'я	<i>Лексичні теми</i>
	1. Я, моя сім'я. 2. Сад, огород. 3. Домашні тварини. 4. Мій дім. Квартира, меблі. 5. Посуд. Продукти харчування. 6. Одяг та взуття. 7. Добробут сім'ї. 8. Відпочинок сім'ї
II блок. Із сім'ї – в дитячий садок	<i>Лексичні теми</i>
	1. Моя група 2. Іграшки 3. Професії дитячого садка.
III блок. Я серед людей	<i>Лексичні теми</i>
	1. Знайомство. Ввічливі слова. 2. Професії.
IV блок. Я вдивляюся у себе	<i>Лексичні теми</i>
	1. Людина, її тіло 2. Я – хлопчик, я – дівчинка. 3. Мої вчинки.
V блок. Держава – частка Землі	<i>Лексичні теми</i>
	1. Моє місто. 2. Моя Батьківщина. 3. Інші країни, народи.
VI блок. Земля - частка Всесвіту	<i>Лексичні теми</i>
	1. Природа рідного краю: тварини, комахи, рослини. 2. Моя планета. Планети Сонячної системи.

Така система роботи дозволяє всебічно вирішувати виховні, розвиткові, освітні, корекційні завдання, дає змогу сформувати у дітей стійкий інтерес до занять, стає підґрунтям для успішного подальшого навчання, поширює їх соціальний досвід.

Шуберчук М.П.,
вихователь-методист
Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок) комбінованого типу №3 «Дзвіночок»
м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

ДІЛОВА ГРА З ВИХОВАТЕЛЯМИ «ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ «Я-ПОВІДОМЛЕННЯ»

Мета гри: поповнити знання педагогів про використання техніки «Я-повідомлення» в роботі з батьками; створити умови для обміну думками; навчити застосовувати комунікативну техніку «Я-повідомлення» при висловленні своїх бажань; активізувати творчий потенціал

педагогів: розвивати креативне мислення, бажання самовдосконалюватися.

Хід гри

Вихователь-методист.

- Шановні і любі мої вихователі, я дуже рада, що ви сьогодні відгукнулися на моє запрошення поспілкуватися у нашому педагогічному колі.

Пропоную Вам відшліфувати свою педагогічну майстерність із розділу взаємодія з батьками, а більш конкретно – це спілкування із батьками. Для того, щоб успішною була ваша робота, звичайно потрібно, щоб у співпраці з батьками у нас не виникало конфліктів. І ось для цього ви педагоги повинні бути майстрами у спілкуванні. Психологічна готовність до комунікації передбачає досконале володіння технікою спілкування. Сьогодні ми познайомимося з однією із таких технік, технікою, яка має назву «Я-повідомлення».

Вправа «Шкала компетентності»

Перед вами імпровізована шкала компетентності. Пропоную написати на стікерах своє ім'я і оцінити свої знання за темою «Техніка «Я-повідомлення» від одного до десяти. Прикріплюємо стікери навпроти тієї цифри, якою ви оцінюєте свою обізнаність з даної теми.

Пропоную розподілити ролі для гри (педагоги обирають серед зелених та жовтих кульок ту, яка подобається).

Зелені кульки – це батьки, а жовті – вихователі.

Правила роботи

У цій роботі слід керуватися правилами:

- чітко виконувати взятую на себе роль;
- у доповіді-повідомленні визначити головне, послідовно, логічно, змістовно викладати матеріал, підкріплюючи його фактами з практики роботи;
- дотримуватися правил міжособистісного спілкування;
- виявляти педагогічний такт;
- аргументовано захищати свої погляди, ідеї.

Експрес-тест

«Оцінка професійної спрямованості особистості педагога»

Перед вами 4 групи афоризмів, оберіть, яка група з цих афоризмів найкраще характеризує вашу діяльність.

1 Група афоризмів

Крапля точить камінь не силою, а часом.

Дайте дитинству дозріти в дитинстві.

Розуміння – початок згоди.

2 група афоризмів

Чим більше в мене роботи, тим більше я вчуся.

Краще вчити щось зайве ніж нічого.

Роби свою справу і пізнай самого себе.

3 група афоризмів.

Один діамант шліфує інший.

Йди до цілі шляхом досвіду.

Вчись на своїх помилках.

Година роботи навчить більше ніж день пояснень.

4 група афоризмів.

Не завчай готові істини, а вчись мислити самостійно.

Даруй світло і темрява зникне сама.

Наша особистість – це сад, а воля – його садівник.

Отже давайте з'ясуємо, що у нас вийшло. Хто обрав для себе афоризми першої групи?

Якщо вам притаманні афоризми першої групи, ви комунікабельні, маєте низький рівень конфліктності, здатні до емпатії, співпереживання.

Якщо ви обрали афоризми другої групи, ви теоретик. Теоретик спрямований суто на вивчення навчального матеріалу, він вперто впевнений у значимості свого напрямку роботи.

Третя група – ви організатор, є лідером не тільки для дітей, а й для всього педагогічного колективу, розкриваєте свої найбільш сильні сторони в загальних заходах закладу.

Якщо вам притаманна четверта група афоризмів, ви інтелігент. Відрізняєтесь принциповістю, моральністю, реалізуєте себе за допомогою просвітницької діяльності.

Використання техніки «Я-повідомлення»

Вихователь-методист.

- Уміння конструктивно і відверто повідомити співрозмовнику про свої переживання, бажання, потреби є важливою складовою емоційної компетентності. «Я-висловлювання» повідомляє іншій людині про ставлення до того, що відбувається, без звинувачень та вимог щось змінити. Ця техніка передбачає опис почуттів, конкретної поведінки, яка їх викликала, та інформацію про вирішення ситуації.

- Техніку «Я-повідомлення» започаткував один із американських психологів Томас Гордон. Яка її особливість: якщо ви навчитесь досконало володіти цією технікою то у вас завжди будуть довірливі стосунки з вашими батьками і не буде виникати жодних конфліктів. Що ж передбачає техніка «Я-повідомлення»? Хочу сказати, що структура «Я-повідомлення» складається з чотирьох частин.

Перша частина – слід об'єктивно, неупереджено описати ситуацію, поведінку батька, що викликає у вас негативні відчуття (напруження, роздратування, невдоволення, описувати цю ситуацію зазвичай починають зі слів «Коли я бачу, що...», «Коли я чую, що...», «Коли я стикаюся з тим, що...», у цій частині «Я-повідомлення» потрібно констатувати факт, уникаючи звинувачувального тону і моралізаторства. Потрібно говорити не даючи оцінку особистості.

У першій частині «Я-повідомлення» потрібно констатувати факт події чи якоїсь ситуації і в жодному разі не можна переходити на

звинувачувальну позицію тобто партнер ваш у спілкуванні повинен відчувати доброзичливість з вашої сторони. Але сама назва «Я-повідомлення» говорить про те, що я говорю про цей факт, я буду говорити про свої почуття і я буду вказувати шлях до вирішення тієї чи іншої проблеми.

Друга частина. Потрібно обов'язково назвати ті почуття, які ви відчуваєте з приводу поведінки людини. Ви можете відчувати роздратування, якусь безпорадність, прикрість і ось про ці емоції потрібно говорити співрозмовнику.

Третя частина – слід чітко і ясно показати, яка негативна дія призводить до такої реакції.

Четверта – має містити прохання або повідомлення про те, що і як саме партнер по спілкуванню може змінити свою поведінку.

«Я-повідомлення» – хороший прийом, що часто застерігає конфліктні ситуації та допомагає людям краще розуміти один одного. Дійсно, часто ми починаємо говорити за когось або на когось «Ти мене образив», «Ти завжди так поводишся», «Ми чекали тебе раніше». Такі звинувачення легко переростають в конфлікт, а от перехід з «Ти», на опис своїх почуттів, зазвичай пом'якшує ситуацію. «Мені не приємно чути такі слова», «Я почуваю себе ніяково в такій ситуації», або «Мене засмучує, коли ти запізнюєшся».

Добре також до «Я-повідомлення» додати пояснення своїх почуттів «Я хвилювалась про тебе, бо тебе довго не було», «Мені приємно, коли ти мені допомагаєш, бо удвох ми швидше та якісніше виконуємо усю роботу».

Правильним «Я-висловлюванням» потрібно вчитися, перетворюючи їх у більшій мірі в м'які прохання і «Я-послання». «Я-послання» – форма м'якого прохання, обґрунтуванням якої є опис людиною свого стану. Наприклад: «Мені важлива твоя думка, але зараз мені говорити з тобою важко: телевізор працює і нас з тобою відволікає. Не заперечуєш, я його поки вимкну?»

Орієнтовна схема побудови «Я-повідомлення»

1. Опис ситуації, яка викликала напругу («Коли я бачу, що Ви...», «Коли це відбувається...», «Коли я стикаюсь з такою ситуацією...»).

Не варто: «Ви критикуєте іншу дитину!»

Бажано: «Коли я чую, як критикують чийсь дитину, я думаю, що іншій мамі це неприємно».

2. Опис власного почуття у певній ситуації («Я відчуваю...», «Я не знаю що і сказати...», «У мене виникла проблема...»).

Не варто: «Ти мене дратуєш, коли без дозволу користуєшся моїми речами».

Бажано: «Я почуваю роздратування, коли я бачу, як ти береш без дозволу мої речі».

3. Безоцінковий опис дій, здійснених іншою людиною («Я бачу...

(називання дії як факту без її оцінки)», «Я помічаю...», «Я спостерігаю...»).

Не варто: «Ви схильні до насильства – ви кричите на свою дитину!».

Бажано: «Я помічаю, що Ваша дитина дуже тривожна».

4. Побажання щодо зміни ситуації («Я просив би тебе...», «Я буду вдячний тобі, якщо...», «Я хочу...», «Я сподіваюсь...»)

Не варто: «Ви завжди забираєте дитину з прогулянки, не повідомивши мене!»

Бажано: «Мені хочеться, щоб дитина запитувала дозволу перед тим, як йти додому».

- Слід пам'ятати, щоб «Я-повідомлення» ні в якому разі у вас не переходило у «ти» або «ви» повідомлення. «Ти-повідомлення» починаються з «ти» і зазвичай ускладнюють або погіршують конфліктну ситуацію. Співрозмовник відчуває, що на нього нападають, тому намагається захищатися чи відплатити тим самим. І це підвищує рівень складності конфлікту. «Ти-повідомлення» – ніби величезний вказівний палець у бік співрозмовника. Майже кожен намагається захиститися від цього тицяння, й собі показуючи на іншого пальцем: «Ти завжди так ...», «Ти нестерпний...» тощо.

- Тому я раджу будувати речення у безособовій формі. Я зараз наведу два приклади, а ви мені скажете, яка форма правильна.

«Чому ви досі не принесли своїй дитині спортивної форми?»

«Я засмучуюся, коли діти не мають спортивної форми.»

Яке на вашу думку повідомлення правильне?

- Друге. Правильно. Бо тут ми зверталися до особи, але дали таке повідомлення, яке підштовхне до правильного рішення ситуації, яка склалася. Це ми обговорили теоретичний аспект. А тепер давайте розглянемо на конкретних прикладах.

Відпрацювання навичок побудови «Я-повідомлення»

Вихователь-методист пропонує групам «вихователі» та «батьки» (використовуючи «Я-повідомлення») обговорити або розіграти наступні ситуації:

Ситуація 1. Батько прийшов з вулиці у брудному взутті, не скинув взуття та наслідив у щойно помитій приймальні групи.

Ситуація 2. Дитина поводи́ла себе на занятті не найкращим чином: заважав іншим дітям слухати вихователя та не дав педагогові провести заплановану роботу.

Ситуація 3. Батьки дитини не прийшли на батьківські збори, без поважної причини.

Сформулюйте «я-повідомлення» за такою схемою:

1) я відчуваю _____ 2) коли _____ 3) тому що _____

На виконання завдання відводиться 5 хвилин. Далі кожна група представляє свої варіанти вирішення зазначених ситуацій.

Запитання для обговорення:

- Чи важко вам було оперувати «Я-повідомленнями»?

- Чому це важко було робити?
- Що ви відчували, коли до вас зверталися з «Я-повідомленнями»?

Вправа «Перетворення»

- Перетворіть запропоновані «Ти-висловлювання» в «Я-повідомлення», записуючи результати у праву колонку таблиці.

«Ти-повідомлення»	«Я-висловлювання»
Ти завжди мене перериваєш	
Ти завжди спізнюєшся	
Ти постійно залишаєш папери на моєму столі	
Ти постійно займаєш робочий телефон для вирішення особистих питань	
Ти завжди на мене кричиш	
Ти завжди повідомляєш про зміни в останню хвилину	
Ти ніколи не виконуєш свої обов'язки, я мушу все робити замість тебе	

Запитання для обговорення:

- Які переваги і недоліки застосування «Я-висловлювань»?
- Як використання «Я-повідомлень» може допомогти у саморегуляції емоцій?

Навчитися посилати «Я-повідомлення» непросто. Потрібні тренування, і на перших порах важко буде уникати помилок. Одна з них полягає в тому, що іноді, почавши з «Я-повідомлення», ми закінчуємо фразу «Ти-повідомленням».

Вправа «Ситуація»

Пригадайте ситуації із вашого досвіду спілкування з батьками чи педагогами і працюючи за методом «ланцюжок» запропонуйте один одному завдання – ситуацію у якій потрібно використати техніку «Я-повідомлення».

Успішне оволодіння такою технікою «Я-повідомлення» буде запорукою спільної плідної співпраці дошкільного закладу і сім'ї.

Вправа «Зняття внутрішніх бар'єрів»

Мета: усвідомлення своїх внутрішніх бар'єрів; оволодіння інструментом покрокового зняття внутрішніх обмежень, уміння здійснювати корекцію власних мотивів щодо актуальної ситуації.

Обладнання: аркуші формату А-4 для кожного учасника, олівці або фломастери.

Методичний коментар

Основне в проведенні цієї вправи – наступність, неспішність і делікатність.

Вихователь-методист.

- На шляху досягнення мети нам трапляються різні перешкоди. Їх можна умовно розділити на зовнішні та внутрішні. Більшість вважає, що з внутрішніми перешкодами (бар'єрами) впоратися інколи складніше, ніж із

зовнішніми. Як ми говоримо про внутрішні бар'єри? Зазвичай, починаємо зі слів: «Я не можу...». Зараз ми спробуємо покроково подолати наші внутрішні обмеження. Виконаємо такі дії:

1. Візьміть чистий аркуш і п'ять разів напишіть фразу «Я не можу...», залишаючи вільне місце, щоб її завершити.

2. Завершіть незакінчені речення, тобто продовжте фразу й напишіть, що ви НЕ можете робити (зробити). Для цього у вас є час.

Усі виконали? Хто може прочитати свої фрази вголос?

3. Тепер у всіх своїх фразах закресліть слово «можу», а замість цього напишіть зверху слово «ХОЧУ».

- Що у вас вийшло? Прочитайте всі фрази з новими словами. Я прошу тих же учасників знову прочитати вже виправлені фрази.

4. Наступний крок. Скрізь закресліть частку «НЕ». Прочитайте, що у вас вийшло.

- Зараз ви повинні поставити собі дуже важливе запитання: «Ви справді цього хочете?» Прочитайте ще раз свої фрази і зробіть наголос на слові «хочу».

5. І, нарешті, завершальний крок. Допишіть після слова «хочу» словосполучення «І ЛЕГКО МОЖУ». У вас вийде «Я хочу і легко можу...» - далі за текстом.

- Тепер давайте вимовимо наші нові фрази вголос. Я знову прошу зробити це першим тих, хто вже говорив.

А тепер знову оцініть свої знання техніки «Я-повідомлення» від одного до десяти. Прикріпіть стікери навпроти тієї цифри, якою ви оцінюєте свою обізнаність з даної теми. Як бачите, маємо позитивну динаміку сформованих компетенцій.

На завершення нашої роботи пропоную послухати одну повчальну притчу.

Притча про двох вовків

«Колись давно один старий індієць відкрив своєму онуку одну важливу життєву істину. В кожній людині йде боротьба дуже схожа на боротьбу двох вовків. Один вовк представляє зло, заздрість, грубість, ревнощі, агресію. Інший вовк представляє добро – світло, любов, вірність, чуйність. Маленький індієць зворушений до глибини душі словами діда на деякий час замислився, а потім запитав: А який вовк у кінці перемагає? Старий індієць посміхнувся і відповів: Завжди перемагає той вовк, якого ти годуєш.»

Я дуже сподіваюся, щоб після нашої зустрічі у вас не виникало сумнівів якого вовка вам у собі потрібно годувати. А для того, щоб попередити синдром авітамінозу пропоную зарядитися вітамінним коктейлем. Вітамін К – для краси, вітамін Е- для енергії, вітамін А – для активності, вітамін Р – для радості, Л- для любові.

Дякую всім.

Література

- 1.Калуська Л.Б. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі: Практико-орієнтований посібник/Любомира Калуська, Марія Отрощенко, Ірина Вірстюк. – К.:Шк.світ, 2011. – с.141
- 2.Пахарь О. Інтерактивні методи навчання педагогів//Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2011. - №8. – с.31-33
- 3.Карабаєва І. Розв'язуємо проблеми граючи, або Ділова гра в методичній роботі// Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2017. - №2. – с.63-65
4. Лора Паркер Рерден «Не смійся з мене: просвітницько-профілактична програма тренінгових занять» : Навч.- метод. посібник / Авт. Лора Паркер Рерден, за заг. ред. Лях Т. Л. – К. : УМСА, 2013. – С.46-47.

Бслогрудова Л.В.,

завідувач дитячого садка

Дошкільний навчальний заклад №255

м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

СТВОРЕННЯ ІМІДЖУ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сучасне життя ставить перед освітянами актуальний напрямок роботи – створення позитивного іміджу закладу дошкільної освіти. Це результат модернізації системи освіти України, інтеграції в європейський простір, здійснення розпочатих інноваційних перетворень професійного навчання освітян нашої країни. Для вирішення цієї проблеми потрібно колективу ЗДО прийняти конструктивне рішення, бо від нього залежить кінцевий результат – бути закладу одному із перших в рейтинговому списку закладів освіти чи прозябати на нижчих щаблінках.

Успіх – це нагорода за минуле, радість для теперішнього, енергія для майбутнього. В кожного свій шлях до успіху, але для більшості – це результат наполегливої праці, великої відповідальності та віри в свою мрію.

Дошкільний заклад - це відкрита соціально - педагогічна система, яка активно взаємодіє з батьками вихованців та соціумом. Проблема її, мета, зміст, результати інноваційних процесів, окремих педагогічних нововведень не завжди зрозумілі батькам. Їх очікування, сформовані на основі загального уявлення про дошкільний заклад. Ось тут і виникає необхідність формування іміджу освітньої установи, розкриття і популяризація інноваційних педагогічних, професійних здобутків діяльності колективу. Зробити можливо це через аналіз педагогічної діяльності ЗДО, розробки та пошук оптимальних шляхів реалізації іміджевої політики дитячого закладу[1: 5].

Метою створення іміджу ЗДО є підвищення конкурентоспроможності, залучення інвестицій, встановлення і розширення партнерських зв'язків.

Не всі працівники усвідомили значення іміджу в справі презентації

себе батькам та громадськості, багато хто продовжує діяти за відомими старими методами. І програють у конкурентній боротьбі.

Імідж є результатом певних психологічних процесів проявів особистісних якостей членів колективу, служить зовнішнім джерелом формування враження про даний заклад у партнерів. Тому всі стратегії самопрезентації мають на меті встановити, уточнити або підтримати свій образ в очах інших. Імідж знаходиться в ряду таких понять, як рейтинг, репутація, популярність, престиж, авторитет та ін..

В.М. Шепель, фахівець у галузі соціології управління та іміджології, дає таке визначення: «Імідж - індивідуальний вигляд або ореол, створюваний засобами масової інформації, соціальною групою або власними зусиллями особистості з метою залучення до себе уваги» [2: 223].

Під формуванням іміджу освітньої установи ми розуміємо процес, в ході якого створюється спланований образ на основі наявних ресурсів.

Провідними компонентами іміджу дошкільного закладу є:

- образи завідуючої, вихователів груп, музичного керівника, інструктора з фізкультури, інших працівників;
- якість освіти, стилі роботи ЗДО;
- комфортність та відповідний санітарний стан в приміщеннях та на території закладу;
- безпечність перебування дітей;
- наявність варіативних форм освіти.

Відношення до роботи всього колективу дає свої результати - суспільний рейтинг закладу за відгуками батьків, громадськості, керівників установ та організацій району, області щодо діяльності дошкільного закладу, повинен бути високий.

Зазначене стосується різних категорій людей, і керівника закладу теж. Саме він має бути взірцем не лише для працівників, але й для батьків вихованців. Він перебуває перед очима громади. Завдяки іміджу завідувача нерідко створюють і відповідний імідж ЗДО, який він очолює. Саме тому цей імідж може бути позитивним, негативним або нейтральним. Ось у чому полягає актуальність проблеми створення адекватного посаді іміджу керівника освітнього закладу[5: 28].

Загальні ознаки професійного іміджу керівника дошкільного закладу:

- образ керівника має бути правдоподібним і вірогідним. Доречні стримані висловлювання, інформація без гіперболізації, нав'язливості та зайвої емоційності, демонстрування успіхів, щира зацікавленість, вагома аргументація тощо;
- образ має бути яскравим і конкретним;
- образ має бути доступним для розуміння навіть неспеціалістів із певної галузі. Завдяки цьому інформацію про об'єкт легко і просто засвоїти та швидко запам'ятати. У результаті вдається уникнути небажаних наслідків;
- образ має бути цікавим для соціуму(дітей).

Одна із складових іміджу ЗДО - це імідж працівника цього закладу і

зокрема імідж вихователя

Л.М.Мітіна, М.Н.Котлярова, В.А.Кан-Калик, С.Я. Ромашина, О.Кононко сучасні вітчизняні дослідники, говорять про значущість особистісного іміджу педагога. Вони вважають за необхідне розуміння педагогом того, що його позитивний образ відіграє важливу роль в педагогічному процесі[3: 10-11].

У зв'язку з цим зростають вимоги до особистості педагога та його іміджу. Розвиток професійного іміджу сучасного педагога має відбуватися впродовж усього його життя.

Педагог, який займається створенням власного іміджу, не тільки краще виглядає, але і краще себе почуває, більш впевнений, а в результаті і успішніше працює. У зв'язку з цим вихователю необхідно постійно прагнути до створення і підтримання свого позитивного професійного іміджу.

Його імідж включає в себе три складові: імідж для подання дітям; імідж для представлення батькам; імідж для представлення трудовому колективу.

Дітям важлива кінетична, мовна, інтелектуальна і артистична культура вихователя, вміння слухати, уявляти, бути щирою, здатною відчувати себе дитиною. Імідж, для батьків складатиметься з мовної, соціальної та внутрішньої культури вихователя.

Для іміджу трудовому колективу важлива грань - його інтелектуальний рівень. Таким чином, вихователю дошкільного закладу повинен бути багатогранною особистістю, і кожен раз повертатися до співрозмовника потрібною гранню[4: 3].

Любов до дітей, піклування про них об'єднує колектив. Свої плани колектив дошкільного закладу підпорядковує вимогам Базового компоненту розвитку дітей дошкільного віку. Особистісно-орієнтоване навчання і виховання є основою для реалізації державної програми. А це передбачає впровадження різноманітних освітніх технологій, оновлення пріоритетних завдань виховання та навчання дітей дошкільного віку, створення розвивальних умов для самовизначення дитини, її повноцінного, своєчасного і різнобічного розвитку, виховання ініціативності, креативності.

Свою роботу вони організовують так, щоб дитина не тільки отримувала знання, а й мала можливість в різних ситуаціях ці знання використовувати, ними оперувати.

Отже, із зростанням значення інформації у житті суспільства підвищуються вимоги до формування іміджу. Для створення позитивного іміджу дошкільного закладу потрібно поглиблено вести роботу на сайті дошкільного закладу з метою поширення досвіду ЗДО. Обов'язково в дошкільному закладі повинні працювати високопрофесійні, креативні, націлені на високий рівень результату педагоги. Приміщення ЗДО та ігрових вуличних майданчиків мають відповідати вимогам законодавства: ОБЖД, ТБ, ПБ, ОТ та вимогам законодавства санітарно-гігієнічних правил. Мусить бути наявна документація згідно з номенклатурою. Колективом створений

відповідний освітньо-виховний процес в групах. І має постати на першому місці використання інноваційних форм в роботі, передового педагогічного досвіду. А створене предметно-ігрове середовище слугувати для різнобічного розвитку дітей, відповідати вимогам програми. Приміщення груп оригінально, естетично оформлені та мати свій стиль, дизайн, декор.

Література

1. Організаційно-педагогічні аспекти діяльності нових типів дошкільних закладів: Методичні рекомендації / Укл. О. Я. Лобас, Г. П. Лаврентьєва, А. П. Бурова. – К.: ІЗМН, 1997.
2. Шепель В. М. Имиджелогия. Как нравиться людям / В. М. Шепель. М.: Народное образование, 2002. — 576 с.
3. Погрібняк Н. Створення іміджу сучасного дошкільного закладу / Н. Погрібняк // Дошк. виховання. — 2004. — № 11. — С. 10-11.
4. Кононко О. Сучасний дитсадок: який він? / О. Кононко // Дошкільне виховання. — 2006. — № 7. — с. 3-6.
5. Журнал «Вихователь-методист» №1 2011 року ст.28-39.

Гуржій Л. М.,

директор,

*Комунальний заклад дошкільної освіти
«Дюймовочка» Оріхівської міської ради
Запорізька область, Україна*

СТВОРЕННЯ ІМІДЖУ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Життя людей в Україні в ХХІ столітті висуває нові вимоги до цілей, завдань, структури та змісту дошкільної освіти України, що пояснюється глобалізаційними процесами, змінами ціннісних орієнтацій та світоглядних позицій, прагненням нашої країни інтегруватися до європейського простору.

Тому в наш час на ринку освітніх послуг між дошкільними закладами України поступово виникає і посилюється конкуренція, яка є актуальною як для комерційних так і для державних ЗДО. Отже, заклади дошкільної освіти всіх типів і форм власності змушені докладати чимало зусиль до того, щоб залучити нових вихованців. З цією метою вони розробляють і вживають різноманітних заходів, серед яких важливими є заходи щодо створення та підтримання привабливого іміджу закладу дошкільної освіти.

Позитивний імідж закладу, його привабливість в очах вихованців та їх батьків пояснюється прагненням керівництва врахувати інтереси різних прошарків споживачів як у плані одержання основної й додаткової освіти, так й у плані розвитку особистості учасників освітнього процесу.

Метою роботи зі створення іміджу ЗДО є підвищення конкурентоспроможності, залучення інвестицій, встановлення і розширення партнерських зв'язків.

Проблема іміджу в широкому розумінні цього слова виступає предметом дослідження зарубіжних авторів – Л. Браун, П. Берд, українських дослідників, які займаються проблемами іміджу сучасного ЗДО, —

О. Л. Кононко та Н.В. Погрібняк.

Імідж закладу дошкільної освіти неоднозначне поняття в сучасній іміджеології. Він складається з уявлень про якість освітніх послуг, взаємин між вихователями, вихованцями та їх батьками, кадрового потенціалу та стану матеріальної, методичної й освітньої бази. Таким чином, формується внутрішня й зовнішня аудиторія іміджу ЗДО. Внутрішня аудиторія містить у собі співробітників закладу дошкільної освіти. Зовнішня аудиторія складається зі споживачів, тобто дітей, їх батьків й навколишніх структур [3, 19].

Отже, імідж сучасного закладу дошкільної освіти нового типу — це емоційно забарвлений образ дошкільного закладу, часто свідомо сформований, який має цілеспрямовано задані характеристики і покликаний чинити психологічний вплив певної спрямованості на конкретні групи соціуму.

Позитивний імідж сучасного закладу дошкільної освіти нового типу визначають такі складові:

- наявність довгострокової освітньої стратегії;
- сприятливий морально-психологічний клімат у колективі, дружня, довірна атмосфера, що панує в ньому;
- захоплений, небайдужий, професійний педагогічний колектив;
- наявність згуртованого дитячого колективу;
- культ колективних традицій, проведення «сімейних» свят;
- постійний саморозвиток колективу, об'єднання спільного справою дитячого, батьківського й вихователського колективів;
- наявність яскравої зовнішньої атрибутики: девіз, герб, елементи форми в одязі, власний сайт в Інтернеті й т. д.

О. Кононко в свою чергу, досліджуючи основні характеристики сучасного дитячого садка, виділила наступні показники позитивного іміджу ЗДО:

- 1) просторі та світлі приміщення, зручні меблі, різноманітні іграшки та дидактичні матеріали в достатній кількості, дбають про їхнє здоров'я;
- 2) незаплямована репутація протягом тривалого часу;
- 3) стабільна, організована, ритмічна праця;
- 4) підготовка до школи;
- 5) висококваліфіковані фахівці;
- 6) у роботі застосовуються інноваційні підходи, експеримент;
- 7) розвивальне середовище для формування у дітей життєвої компетентності;
- 8) незвичайний, не схожий на інші, кращий за них;
- 9) прагне встигнути за часом: у ньому навчають іноземної мови, ознайомлюють з азами комп'ютерної грамоти, вводять дитину в сучасний

інформаційний простір [5, 3-6].

Сформований позитивний імідж допоможе вирішити низку завдань, таких як: збільшення привабливості сучасного закладу дошкільної освіти – у першу чергу для батьків, дітей і персоналу; підвищення ефективності заходів з інформування населення про нові освітні послуги; полегшення впровадження нових освітніх послуг; підвищення рівня організаційної культури ЗДО; поліпшення соціально-психологічного мікроклімату у педагогічному колективі закладу.

Основними методами формування іміджу ЗДО є:

- ефективні піар-заходи (дні відкритих дверей, презентації і виставки освітніх послуг, публікації в ЗМІ і т. д.);
- благоустрій будівлі та території ЗДО;
- підвищення педагогічної культури педколективу і всього персоналу.

Отже, створення позитивного іміджу сучасного закладу дошкільної освіти нового типу – це складний і тривалий процес формування міцної і високої репутації, привабливості, створення ситуації успіху на всіх рівнях роботи ЗДО.

Головними суб'єктами формування іміджу ЗДО нового типу є директор, педагоги і співробітники, а також в силу зворотнього зв'язку – різні соціальні групи, зацікавлені в наданні освітніх послуг. До цих груп відносяться: діти та їхні батьки, працівники установ додаткової освіти, що надають освітні послуги паралельно із ЗДО (гуртки, секції тощо); педагоги початкової школи, які приймають випускників; працівники органів управління освітою; місцеві жителі.

Досвідом формування іміджу сучасного закладу дошкільної освіти нового типу хочу сьогодні з вами поділитися.

Комунальний заклад дошкільної освіти «Дюймовочка» Оріхівської міської ради Запорізької області розрахований на 75 місць.

Директор: Гуржій Людмила Михайлівна, спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання: «старший вихователь». Педагогічний стаж – 33 роки. На посаді директора Людмила Михайлівна працює з 1 червня 2012 року.

№	Відомості	Показники
1.	Мова навчання	українська
2.	Кількість груп усього	4
	ясельні	1
	дошкільні	3
3.	Режим роботи груп:	
	10,5 годин	4
4.	Кількість вихованців	76
5.	Кількість працівників усього	26
	педагогічний персонал	11 педагогів
	обслуговуючий персонал	15 працівників

Свій план освітньої роботи колектив комунального закладу дошкільної освіти «Дюймовочка» підпорядковує вимогам Базового

компоненту дошкільної освіти в Україні та реалізує дані вимоги через програму розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі».

Пріоритетним завданням роботи нашого закладу є патріотичне виховання дошкільників.

Вивчення громадської думки в колективі дитсадка дозволило адміністрації закладу сформувавши чітку стратегію розвитку, в плані формування позитивного іміджу КЗДО «Дюймовочка».

Першочергове завдання формування іміджу сучасного ЗДО – є створення сприятливих, осучаснених умов перебування дітей в закладі дошкільної освіти. Тож колектив на чолі з директором приступив до реалізації даного завдання.

Першим оновлення торкнулося території та основної споруди ЗДО. Колективом разом з батьками **протягом літнього оздоровчого періоду 2012 року** було створено яскраве обладнання для ігрової діяльності дітей на майданчиках ЗДО. В цей же час було проведено додаткове озеленення території дитсадка, та замінено покрівлю основного приміщення ЗДО.

Відношення до роботи всього колективу у вирішенні даного завдання дало свої результати: **вже у вересні 2012 року** за значний внесок у благоустрій міста, оригінальність оформлення території дошкільного закладу, за її зразкове утримання та з нагоди 237 – річниці заснування міста Оріхова, КЗДО «Дюймовочка» визнаний переможцем та нагороджений **дипломом в номінації «Краща територія підприємства».**

У 2013 – 2014 навчальному році осучаснено та відремонтовано внутрішні приміщення та коридори ЗДО. Осучаснено ігрові зони в кожній групі, куточки для батьків,

- проведено капітальний ремонт системи водовідведення з повною заміною сантехніки.

- придбані дитячі ліжечка в 2 групи;
- проведено часткова заміна вікон на металопластикові;
- проведено капітальний ремонт системи опалення на пральні .

У 2014 – 2015 році в закладі створено та обладнано методичний кабінет, ізолятор, оновлено традиційне та нетрадиційне обладнання спортивної зали, обладнано спальню та костюмерну кімнату.

В цей же час з допомогою депутата Оріхівської районної ради, голови депутатської фракції партії «Наш край» - Хоменка Віктора Івановича в закладі було побудовано та здійснено пуск **котельні на твердому паливі.**

У 2016 – 2017 році в КЗДО «Дюймовочка»:

за клопотанням депутата Оріхівської районної ради, голови депутатської фракції партії «Наш край» - Хоменко Віктора Івановича, з допомогою депутата Верховної ради України - Бандурова Володимира Володимировича на кошти субвенції з державного бюджету, місцевим бюджетом на здійснення заходів щодо соціально – економічного розвитку окремих територій

- проведено остаточну заміну вікон на металопластикові;

- на території - силами колективу, в тісній співпраці з батьками - обладнано спортивний майданчик;
- відремонтовано підлогу по всіх павільйонах групових майданчиків.

Вся ця проведена робота, справила великий вплив на формування позитивного іміджу нашого дитячого садочка. Ще однією складовою іміджу ЗДО – є імідж працівників закладу й зокрема імідж керівника та педагогів.

Тому, не менш важливим, для формування іміджу сучасного ЗДО, завданням є створення іміджу роботи педагогічного колективу.

Для реалізації даного завдання адміністрацією було організовано різноманітні активні форми роботи з педагогами та популяризація роботи колективу в періодичних виданнях та на сайтах Інтернет – порталів.

На виконання вимог концепції з національно – патріотичного виховання молоді, та заходів, щодо реалізації концепції національно – патріотичного виховання дітей та молоді в КЗДО «Дюймовочка» створено творчу групу з патріотичного виховання. Керівник: вихователь – Білан Ольга Вікторівна.

Члени творчої групи активно працюють над впровадженням в освітній процес парціальної програми з патріотичного виховання «Україна – моя Батьківщина», автори: Олена Миколаївна Каплуновська, Ірина Іванівна Кичата, Юлія Миколаївна Палець.

Для реалізації завдань з патріотичного виховання дітей членами творчої групи в тісній співпраці з батьками вихованців, в закладі було створено міні – музей українського декоративно – прикладного мистецтва, який містить у собі предмети старовинного українського посуду, іграшки, предмети ужиткового мистецтва, українські народні музичні інструменти.

Для ознайомлення дітей та їхніх батьків з національною культурою, формування національної свідомості у дітей, пробудження до життя національних традицій, національного духу нашого народу - педагогами в тісній співпраці з батьками вихованців, по групах ЗДО оновлено та доповнено національні куточки. Експозиція національних куточків не переповнена, постійно поновлюється, має естетичне оформлення.

На виконання рішення педради з патріотичного виховання – члени творчої групи створили презентації, для використання з метою демонстрації дітям на заняттях на теми:

- «Оріхів – місто серця мого»,
- «Державні та народні символи України»,
- «Київ – столиця України»,
- «Українські народні ремесла» та інші.

По всіх вікових групах виготовлено дидактичні ігри з патріотичного виховання, для використання як на заняттях з дітьми, так і в повсякденній діяльності.

Колективом на чолі з директором в КЗДО «Дюймовочка» було проведено районний семінар – практикум для вихователів, методистів, та

музичних керівників ЗДО району на тему: «Особливості виховання патріотизму у дітей дошкільного віку».

План проведення семінару - практикуму включав у себе :

- Практичний показ роботи з дітьми та батьками вихованців з патріотичного виховання - Родинне свято «Хай в серці кожної дитини живе любов до України» (Підготували та провели члени творчої групи вихователь Дернова Людмила Анатоліївна та музичний керівник Вороніна Ольга Сергіївна).

- Методистом презентовано досвід роботи нашого закладу дошкільної освіти з патріотичного виховання дошкільників ;

- проведено майстер – клас з виготовлення оберегу для дітей, ляльки – мотанки Немовлятка, в якому мали змогу повправлятися всі педагоги .

Даний захід був відзначений схвальними відгуками як батьків старшої групи «Дзвіночок», (бо вони були учасниками родинного свята), так і педагогів району.

- Про схвалення роботи педагогів **батьками** свідчить публікація в Оріхівській районній газеті «Трудова слава» - «Родина – найцінніший скарб людства».

- Про якість підготовки до семінару колективу, свідчить стаття інспектора – методиста з дошкільної освіти, відділу освіти Оріхівської райдержадміністрації Світлани Семенівни Лукінської на сайті відділу освіти та на сторінках газети «Трудова слава» під назвою «Патріотизм починається з коліски».

- Матеріали семінару – практикуму направлені для публікації у науково – методичному журналі Міністерства освіти і науки України для педагогів і батьків «Дошкільне виховання».

- В рамках проведення заходів, присвячених до Дня Соборності України 22 січня 2018 року в КЗДО «Дюймовочка» проведено відкритий захід патріотичного змісту : показове інтегроване заняття для дітей старшого дошкільного віку «Вишиванка - вишиваночка» за участі заступника голови громадської організації учасників бойових дій та АТО в місті Оріхові, солдата 55 окремої артилерійської бригади – Дудко Анатолія Леонідовича та методиста відділу освіти , молоді та спорту виконавчого комітету Оріхівської міської ради Масюк Марини Віталіївни.

Заняття підготувала та провела член творчої групи ЗДО з патріотичного виховання, досвідчений вихователь Андрущенко Наталія Кузьмівна.

Діти, одягнені в українські національні костюми, читали вірші українських поетів, грали в народні ігри, що сприяло формуванню у дітей поваги та шанобливого ставлення до традицій українського народу, зокрема до національного вбрання.

Сюрпризним моментом для дітей стала поява українського візочка, запряженого конем, який привіз ляльок – українців Оленку і Тарасика.

Діти вправлялися в умінні створювати власноруч геометричний та

рослинний орнаменти для оздоблення одягу маленьких українців.

Апогеєм заняття стало емоційне звернення до дітей заступника голови громадської організації учасників бойових дій та АТО в місті Оріхові, солдата 55 окремої артилерійської бригади – Дудко Анатолія Леонідовича, який висловив захоплення знаннями та вміннями наших дітей та пригостив їх солодощами.

В свою чергу діти, на згадку про зустріч, подарували нашому захиснику малюнки та обереги, з щирою подякою за мирне небо над нами та побажаннями міцного здоров'я.

Освітній захід пройшов у атмосфері любові, довіри, щирості та домашнього затишку. І діти, і дорослі отримали естетичне та емоційне задоволення.

- Про якість проведення заходу свідчить стаття в районній газеті «Трудова слава», під назвою «Маленькі патріоти з КЗДО «Дюймовочка»».

- До дня захисту дітей 1 червня 2016 року в дитсадку проведено відкритий захід «День вишиванки». В рамках проведення свята у I молодшій групі «Ягідка» був проведений колективний перегляд інтегрованого заняття з художньо – мовленнєвої діяльності та аплікації за однойменним віршем Лесі Українки «На зеленому горбочку», яке провела вихователь Зиміна Валентина Георгіївна.

- Про якість підготовки даного методичного заходу, свідчить стаття на сторінках газети «Трудова слава» під назвою «День вишиванки в КЗДО «Дюймовочка»».

- До дня захисту дітей 1 червня 2017 року в дитсадку проведено відкритий захід - свято «Ми діти твої, Україно!», яке підготувала та провела музичний керівник Вороніна Ольга Сергіївна.

- Про якість підготовки даного методичного заходу, свідчить стаття на сторінках газети «Трудова слава» під назвою «День захисту дітей в КДНЗ «Дюймовочка»» та однойменна стаття на сайті відділу освіти Оріхівської райдержадміністрації.

- 20 лютого 2018 року в КЗДО «Дюймовочка» відбувся захід, присвячений вшануванню подвигу учасників Революції гідності та пам'яті Героїв Небесної Сотні. Діти та дорослі вшанували пам'ять героїв покладанням квітів до світилин Героїв Небесної Сотні, пригадали героїчні вчинки наших полеглих захисників, схилили голови у хвилині мовчання.

- Про якість проведення заходу свідчить стаття у районній газеті «Трудова слава» на тему під назвою «Герої не вмирають».

Наступним кроком у формуванні позитивного іміджу роботи педагогічного колективу сучасного ЗДО є участь його вихованців та педагогів у різноманітних конкурсах.

Так вихователь вищої категорії, член творчої групи з патріотичного виховання Дернова Людмила Анатоліївна разом зі своїми вихованцями в червні 2015 року приймала участь у обласному фестивалі «Україна – рідний край» та зайняла II місце в районному етапі фестивалю.

Матеріали про участь нашого ЗДО у фестивалі «Україна – рідний край» висвітлено на сайті відділу освіти Оріхівської райдержадміністрації та на сайті кафедри дошкільної освіти Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

За особливі успіхи у здійсненні навчання і виховання дітей дошкільного віку Людмила Анатоліївна Дернова нагороджена Дипломом лауреата районної педагогічної премії за 2016 рік, **яка заснована Оріхівською районною радою у 2016 році до Дня працівників освіти .**

Колектив КЗДО «Дюймовочка» веде активне громадське життя, бере участь у всіх міських заходах. Це і «День Соборності України», «День захисту дітей», «Конкурс – фестиваль «Травневі дзвіночки»», «День Конституції України», «День незалежності України», «День визволення міста», «День працівників освіти», «День захисника України». Регулярно двічі на рік наш колектив у повному складі готує та пригощає солдатською кашею жителів міста на День визволення міста та на День Перемоги.

За активну громадську позицію, постійну допомогу у підготовці та проведенні святкових заходів на території міста до Дня визволення міста міський голова , а нині голова Оріхівської об'єднаної територіальної громади – Сергій Михайлович Герасименко неодноразово висловлював директору та колективу КЗДО «Дюймовочка» подяку від імені міської ради.

Колектив КЗДО «Дюймовочка» приймав участь у всіх благодійних акціях міського та обласного значення.

За активну участь у благодійній акції «Серце до серця», яка проводилася в 2015 році з метою збору коштів для забезпечення медичним обладнанням реанімаційних відділень дитячих лікарень колективу КЗДО «Дюймовочка» оголошена подяка від імені голови благодійного фонду «Серце до серця» Баранської Євгенії.

Патріотичне виховання дошкільників має вирішувати широке коло завдань. Це не лише виховання любові до рідного дому, сім'ї, дитячого садка, з якої зароджується любов до рідної країни, а й виховання шанобливого ставлення до захисників Вітчизни.

Тому колектив нашого садочка ніколи не стояв осторонь волонтерського руху в умовах АТО на сході України. В тісній співпраці з батьками колектив приймає участь у всіх благодійних акціях, організованих волонтерськими організаціями:

В межах заходів з патріотичного виховання дошкільників в, колектив КЗДО «Дюймовочка» разом з батьками приймав участь у благодійній акції «Великодній кошик солдату»., Учасники акції збирали великодні кошики для бійців української армії

- Дітьми власноруч виготовлено обереги, намальовано малюнки.
- Всі зібрані речі для воїнів передано волонтерам, які доставляють їх нашим захисникам.

Наш колектив приймав участь і у Акції «Миколайчик – захиснику України», під час якої воїнам зібрано та передано малюнки, теплі речі,

продукти та речі першої необхідності, які зібрали небайдужі батьки наших вихованців.

Також, діти зібрали кришечки з пластикових пляшок – на протези воїнам, які були поранені в зоні проведення АТО.

У червні 2017 року на виконання листа Департаменту освіти і науки облдержадміністрації «Про підтримку учнівської патріотичної ініціативи «Випускники навчальних закладів-бійцям, постраждалим в АТО» діти КЗДО «Дюймовочка» разом з батьками виготовили обереги, сплели патріотичні браслети, намалювали малюнки, а педагоги – склали вірш.

Синам України!

Солдате, милий! Син України – неньки!

Закривший нас від ворога грудьми,

Знай – ТИ НАЙКРАЩИЙ В СВІТІ, мій рідненький!

Одужуй! Повертайся в стрій! ЖИВИ!!!

За біль, страждання, рани, щем і втому,

За всі страхи й мерзенності війни

У вічному боргу перед тобою

Усі майбутні доньки і сини!

Тебе чекає вдома вся країна:

Кохана, мати, подруга, сестра

І діти всі – майбутнє України

Сьогодні в шані шлють тобі листа!

«Мій старший брате, тату, дядьку, друже,

Великий подвиг – захист від біди!

Ти знай – ТЕБЕ ЛЮБЛЮ Я ДУЖЕ!

В моєму серці будеш назавжди!

Всевишній Боже! Я Тебе благаю!

Одужать швидше всім допоможи

Братам – солдатам! Рано їм до Раю!

Для миру й щастя Ти їх збережи!!!»

- Про участь дошкільного закладу у волонтерському русі свідчать стаття на сторінках газети «Трудова слава» «Маленькі патріоти, дошкільнята Оріхівщини – воїнам АТО»,

матеріали висвітлено завідувачем районного методичного кабінету відділу освіти Досаєвою Тетяною Всеволодівною

- на сайті відділу освіти Оріхівської райдержадміністрації

- та на сайті департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

Також в КЗДО «Дюймовочка» створено сайт : dujmovochka.at.ua.

На цьому сайті висвітлюється інформація про життя дитячого садочка.

На виконання частини 3 статті 21 закону України «Про дошкільну освіту» наказу Міністерства освіти і науки України від 30.01.2015 № 67 «Про затвердження Порядку Державної атестації дошкільних, загальноосвітніх,

позашкільних навчальних закладів» та наказу відділу освіти Оріхівської районної державної адміністрації від 30.12. 2015 № 362 «Про державну атестацію дошкільного навчального закладу комунальної форми власності «Дюймовочка» у 2016 році» було здійснено атестаційну експертизу комунального закладу дошкільної освіти «Дюймовочка» Оріхівської міської ради з 28.11.2016 по 12.12. 2016 року.

Члени комісії, педагоги, батьки, члени громади мали змогу переглянути відкриту публічну презентацію діяльності закладу.

Впровадження інтерактивних технологій з навчання дітей старшого дошкільного віку елементів грамоти, математики, розвитку мовлення, з фізичного виховання члени комісії мали змогу побачити на заняттях педагогів закладу.

За результатами атестаційної експертизи КЗДО «Дюймовочка» визнано таким, що пройшов державну атестацію з оцінкою «Добре».

За останні 5 років наш заклад змінився, став сучасним , конкурентоспроможним, затишним.

- Та ж формування іміджу нашого садочку не закінчено, а продовжується. У перспективі діяльності нашого закладу ще багато плідних ідей, які ми обов'язково втілимо в життя заради нашого майбутнього – наших дітлахів.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богінч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. — К.: Видавництво, 2012.
2. Зуєвська І. Критерії ефективності позитивного іміджу школи // Директор школи. – 2006. – № 2 (386). – С. 10-13.
3. Карамушка Л.М. Створення іміджу навчального закладу як важливий напрямок менеджменту освіти/ Л.М. Карамушка// Управління сучасними навчально-виховними закладами в системі освіти: Матеріали міжрег. наук.- практ. конф.- Запоріжжя, 1996. – С. 11-15.
4. Кононко О. Сучасний дитсадок: який він? / О. Кононко // Дошкільне виховання. – 2006. – № 7. – с. 3-6.
5. Крутій К. Формування позитивного іміджу навчального закладу / К. Крутій // Практика управління дошкільним закладом. – 2011.– № 2. – С. 4–10
6. Організаційно-педагогічні аспекти діяльності нових типів дошкільних закладів : Методичні рекомендації / Укл. О. Я. Лобас, Г. П. Лаврентьєва, А. П. Бурова. – К. : ІЗМН, 1997.
7. Погрібняк Н. Створення іміджу сучасного дошкільного закладу / Н. Погрібняк // Дошк. виховання. – 2004. – № 11. – С. 10-11.

8. Почепцов Г. Г. Типы имиджей / Г. Г. Почепцов // A3pR Digest. – 1996. – № 5. С. 19.
9. Шепель В. М. Имиджелогия. Как нравится людям / В. М. Шепель. М. : Народное образование, 2002. – 576 с.
10. Шпалінський В.В. Психологія управління: Навч. посібник для керівників навчальних закладів, практик. психологів, вчителів та вихователів/ Шпалінський В.В., Помазан К.А. – Харків: Веста: Видавництво “Ранок”, 2002. – 128 с.

Відомості про авторів

Атамась Олександра Геннадіївна, практичний психолог, заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Яблунька» с. Худяки Леськівської сільської ради Черкаського району Черкаської області, Україна

Белогрудова Ліліана Вадимівна, завідувач дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №255 м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Бушанова Тетяна Анатоліївна, завідувач, Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №10 «Малючок» м.Суми, Сумська область

Говіна Наталія Володимирівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №226 «Парус» Запорізької міської ради Запорізької області, Україна

Григорук Оксана Василівна, завідувач, Дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) «Золотий ключик» м. Нетішин, Хмельницька область, Україна

Гуржій Людмила Михайлівна, директор, Комунальний заклад дошкільної освіти «Дюймовочка» Оріхівської міської ради Запорізької області, Україна

Дудченко Рита Володимирівна, завідувач закладу дошкільної освіти, КЗ «Краснопавлівський ЗДО (ясла-садок) «Оленка» Лозівської районної ради Харківської області» Харківська область, Україна

Єршова Інна Володимирівна, вихователь-методист, Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) – центр розвитку дитини №24 «Казка» м. Кам'янське, Дніпропетровська область, Україна

Жадько Юлія Григорівна, практичний психолог, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №23 «Розвивайко» Ніжинської міської ради Чернігівської області

Желонкіна Ольга Миколаївна, вихователь дитячого садка, дошкільний навчальний заклад № 49 м.Мелітополь, Запорізька область, Україна

Заречна Лілія Володимирівна, вихователь дитячого садка Дошкільний навчальний заклад 8 м. Малин, Житомирська область, Україна

Захарова Ірина Володимирівна, вихователь, Красноградський дошкільний навчальний заклад (ясел-садка №5) Красноградської міської ради Харківської області, Україна

Зливка Наталія Олександрівна, вихователь закладу дошкільної освіти, КЗ «Краснопавлівський ЗДО (ясла-садок) «Оленка» Лозівської районної ради Харківської області» Харківська область, Україна

Іванікова Наталя Анатоліївна, директор, КЗДО «Гніздечко» Михайлівської селищної ради Михайлівського району Запорізької області, Україна

Іванченко Тетяна Леонідівна, вихователь дитячого садка, заклад дошкільної освіти №3 «Берегиня» м.Гола Пристань, Херсонська область, Україна

Камінева Ольга Юріївна, вихователь-методист, заклад дошкільної освіти №164 м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Карпик Ніна Володимирівна, вихователь-методист Раково-Ліський дошкільний навчальний заклад «Колосок» село Раків Ліс, Камінь-Каширський район, Волинська область, Україна

Кириленко Тетяна Валентинівна, завідувач, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 5 «Джерельце» Славутицької міської ради Київської області, Україна

Клименко Лариса Анатоліївна, вихователь дитячого садка, дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №55 "Незабудка" м. Полтава, Полтавська область, Україна

Коваленко Ольга Анатоліївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №226 «Парус» Запорізької міської ради Запорізької області, Україна

Косенко Ганна Юріївна, керівник гуртка англійської мови, Комунальний заклад «Краснопавлівський заклад дошкільної освіти» (ясла-садок) «Оленка» Лозівської районної ради Харківської області, Україна

Костенко Ілона Валентинівна, методист інформаційно-методичного центру відділу освіти виконавчого комітету Канівської міської ради Черкаської області, Україна

Кравченко Алла Іванівна, директор закладу дошкільної освіти, Катеринопільський центр розвитку дитини «Сонечко», смт Катеринопіль, Черкаська область, Україна

Кравченко Юлія Іванівна, вихователь дитячого садочка, заклад дошкільної освіти Гірківський дитячий садок «Веселка», с. Гірки, Дніпропетровська область, Україна

Кравченко Яна Дмитрівна, вихователька дитячого садка, дошкільний навчальний заклад комбінованого типу (ясла-садок) №3 «Берегиня» м. Гола Пристань, Херсонська область, Україна

Криворучко Алла Леонідівна, вихователь дитячого садка, Романівський центр розвитку дитини смт.Романів, Житомирська область, Україна

Кудієнко Олена Володимирівна, вихователь – методист, комунальний заклад дошкільної освіти «Дюймовочка» Оріхівської міської ради Запорізької області, Україна

Кутеньова Наталія Борисівна, завідувач, Дошкільний навчальний заклад №72, центр розвитку дитини м. Чернігів, Україна

Куцак Ірина Миколаївна, вихователь-методист, Комунальний заклад дошкільної освіти комбінованого типу № 3 «Веселка» м. Чернівці, Чернівецька область, Україна

Лакуста Ольга Вікторівна, вихователь дитячого садка Киселівський ясла – садок с. Киселівка, Білозерський район, Херсонська область, Україна

Макаренко Наталія Юріївна, завідувач, Ботіївський комунальний дошкільний навчальний заклад (ясла- сад) загального типу «Сонечко»

с.Ботієве Приазовський район, Запорізька область, Україна

Маринець Лариса Анатоліївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 49 м. Мелітополь, Запорізька область, Україна

Мартиненко Світлана Іванівна, вихователь, заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Яблунька» с. Худяки Леськівської сільської ради Черкаського району Черкаської області, Україна

Матвієнко Тетяна Іванівна, методист, ЗДО №8 м.Малин, Житомирська область, Україна

Месьянінова Лариса Іванівна, вихователь – методист, Дошкільний навчальний заклад № 42 «Сонечко» м. Запоріжжя, Україна

Митрофанова Світлана Анатоліївна, практичний психолог, заклад дошкільної освіти №164 м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Мороз Ірина Володимирівна, вихователь-методист дитячого садка КЗ «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 2 «Берізка» Слобожанської селищної ради смт. Слобожанське, Дніпровського р-ну, Дніпропетровської області, Україна

Мухортова Олена Миколаївна, вчитель-логопед, Красноградський навчально-виховний комплекс (заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів - заклад дошкільної освіти) №3 Красноградської районної ради Харківської області, Україна

Надтока Юлія Олексіївна, вихователь-методист, дошкільний навчальний заклад №210 «Славутич» м. Запоріжжя, Запорізька область, Україна

Надточа Лариса Володимирівна, вихователь-методист, заклад дошкільної освіти ясла-садок «Червона шапочка» м. Генічеськ, Херсонська область, Україна

Нейкова Катерина Олександрівна, вихователь, Ботіївський комунальний дошкільний навчальний заклад (ясла- сад) загального типу «Сонечко» с.Ботієве, Приазовський район, Запорізька область, Україна

Ноготушкіна Анастасія Дмитрівна, вихователь дитячого садка, Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок)№357 Харківської міської ради» м.Харків, Харківська область, Україна

Овчарук Інесса Романівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад компенсуючого типу(спеціальний)№120 м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Онищенко Аліна Володимирівна, практичний психолог, дитячого садка Дошкільний навчальний заклад № 4 м. Васильків, Київська область, Україна

Пазечко Ірина Юріївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 15 м. Кременчук, Полтавська область, Україна

Паркасевиц Мар'яна Іванівна, музичний керівник, Заклад дошкільної освіти №180 м. Львів, Україна

Пасечнюк Тетяна Дмитрівна, вихователь-методист, Херсонський

ясел-садок № 28, Херсонської міської ради, м. Херсон, Україна

Паустовська Наталія Миколаївна, вихователь дитячого садка, заклад дошкільної освіти «Дюймовочка» м. Оріхів, Запорізька область, Україна

Пашенко Лариса Володимирівна, інструктор з фізкультури, заклад дошкільної освіти № 7 «Казка» м. Скадовськ, Херсонська область, Україна

Першина Олена Миколаївна, вихователь – методист дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №60 м.Чернігів, Чернігівська область, Україна

Петриченко Надія Миколаївна, вихователь-методист, Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу «Світлячок» м. Обухів, Київська обл., Україна

Петрусенко Оксана Михайлівна, вихователь-методист дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №140 м. Одеса, Одеська область, Україна

Питлик Наталія Миколаївна, вихователь-методист дитячого садка, заклад дошкільної освіти № 6 «Ромашка» м. Красилів, Хмельницька область, Україна

Піка Наталія Василівна, вихователь дошкільного підрозділу, Навчально-виховний комплекс № 3 м. Красноград, Харківська область, Україна

Піскунова Алла Василівна, вихователь, Заклад дошкільної освіти №47, м. Харків, Україна

Поздєєва Юлія Анатоліївна, вихователь- методист дитячого садка, Комунальний дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №12 «Світлячок» м. Нікополь, Дніпропетровська область, Україна

Поліщук Галина Михайлівна, завідувач дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №1 «Сонячний» м. Буча, Київська область, Україна

Притула Наталія Валеріївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад «Малютко» с. Панчеве, Кіровоградська область, Новомиргородський район, Україна

Прокопович Наталія Миколаївна, вихователь, Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №10 «Малючок» м.Суми, Сумська область

Пушкарьова Юлія Валеріївна, вихователь дитячого садка, Красноградський навчально-виховний комплекс (заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів– заклад дошкільної освіти) №3 м.Красноград, Харківська область, Україна

Рибалка Ганна Леонідівна, вихователь дитячого садка, Сумський санаторний ДНЗ № 24 «Оленка» м. Суми, Сумська область, Україна

Різун Лариса Іванівна, музичний керівник дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 85 м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., Україна

Романова Надія Вікторівна, вихователь, ЗДО «Світлячок», місто Обухів, Київська область, Україна

Садава Валентина Іванівна, музичний керівник, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №226 «Парус» Запорізької міської ради Запорізької області, Україна

Сахно Світлана Сергіївна, директор, Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) – центр розвитку дитини №24 «Казка» м. Кам'янське, Дніпропетровська область, Україна

Сацька Людмила Борисівна, практичний психолог, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №166 «Ракета» м. Запоріжжя, Запорізька область, Україна

Семенова Наталія Миколаївна, вчитель початкових класів, Одеський навчально - виховний комплекс № 310 "Дошкільний навчальний заклад (ясла - садок) комбінованого типу - спеціальна загальноосвітня школа І ступеня" Одеської міської ради Одеської області, Україна

Сивашенко Лариса Сергіївна, вихователь, дошкільний навчальний заклад №49 м. Мелітополь, Запорізька область, Україна

Симонова Яніна Михайлівна, вихователь-методист, Дошкільний навчальний заклад № 5 «Джерельце» м.Славутич, Київська область, Україна

Сироежко Надія Олексіївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад ясла-садок №2 «Подоланочка», м. Славути, Хмельницька область, Україна

Скворцова Людмила Сергіївна, вихователь дитячого садка, Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №10 комбінованого типу Куп'янської міської ради Харківської області, Україна

Скуратівська Марія Миколаївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад № 8 «Ялинка» м. Малин, Житомирська область, Україна

Солодка Оксана Сергіївна, музичний керівник дитячого садка, Заклад дошкільної освіти(ясла – садок) комбінованого типу №7 «Сонечко» м. Канів, Черкаська обл., Україна

Тарасова Людмила Олександрівна, вихователь – методист, КЗО «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 33 комбінованого типу Дніпровської міської ради, м. Дніпро, Україна

Теремта Світлана Володимирівна, директор, ЗДО №8 м.Малин, Житомирська область, Україна

Тертичникова Олена Олегівна, вчитель-дефектолог закладу дошкільної освіти, КЗ «Краснопавлівський ЗДО (ясла-садок) «Оленка» Лозівської районної ради Харківської області» Харківська область, Україна

Титенко Наталя Олександрівна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №5 «Джерельце» м. Славутич, Київська область, Україна

Тлостюк Ольга Миколаївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №15 м. Біла Церква, Київська область,

Україна

Тофан Тетяна Миколаївна, вихователь дитячого садка Киселівський ясла – садок с. Киселівка, Білозерський район, Херсонська область, Україна

Третяк Інесса Володимирівна, вихователь, КЗО Перещепинський ЗДО «Ромашка» Перещепинської міської ради Дніпровської область, Україна

Ушакова Ірина Василівна, вихователь дитячого садка, КЗ Дошкільний навчальний заклад №253 м.Харків, Україна

Халімончук Олена Миколаївна, інструктор з фізкультури, Дошкільний навчальний заклад № 42 м. Житомир, Житомирська область, Україна

Химченко Юлія Володимирівна, вчитель-логопед, Дошкільний навчальний заклад комбінованого типу ясла-садок №1 «Олімпієць» м. Гола Пристань, Херсонська область, Україна

Хмельницька Любов Володимирівна, практичний психолог дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 795 комбінованого типу Деснянського району міста Києва, Україна

Черкун Наталія Анатоліївна, вихователь дитячого садка Дошкільний навчальний заклад ясла-садок «Барвінок» селище Покровське, Решетилівський район, Полтавська область, Україна

Чулкова Олена Миколаївна, вихователь-методист дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад №255 м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна

Шаброва Анастасія Олексіївна, вихователь дитячого садка, Дошкільний навчальний заклад «Золотий ключик» Маньківської селищної ради Чераської області, Україна

Шкарупа Тетяна Федорівна, вихователь-методист, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №226 «Парус» Запорізької міської ради Запорізької області, Україна

Шуберчук Мальвіна Петрівна, вихователь-методист, Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №3 «Дзвіночок» м.Нетішин, Хмельницька область, Україна

Якимчук Катерина Володимирівна, директор, дошкільний навчальний заклад №210 «Славутич» м. Запоріжжя, Запорізька область, Україна

**Збірник тез доповідей
учасників Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

**«Досвід роботи вихователя закладу
дошкільної освіти: традиційні підходи та
інновації»**

Частина III

19 травня 2020 р.

Видавник: Центр прогресивної освіти «Генезум»

Електронна пошта: mail@genezum.org

сайт: genezum.org

tel: +38 (096) 277 14 16

Підписано до друку 21.05.2020 р. Здано до друку 22.05.2020 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 7,91.

Тираж 100 прим.